

ABDULLAH ÖCALAN

**SÖMÜRGEÇİ CUMHURİYET
KİRLİ VE SUÇLUDUR**

WEŞANÊN
SERXWEBÛN 78

ABDULLAH ÖCALAN

ABDULLAH ÖCALAN

Sömürgeci Cumhuriyet
Kırlı ve Suçludur

**SÖMÜRGEÇİ CUMHURİYET
KİRLİ VE SUÇLUDUR**

Weşanên Serxwebûn 78

Abdullah ÖCALAN
Sömürgeci Cumhuriyet Kirli ve Suçludur
Weşanên Serxwebûn: 78

Birinci baskı: Şubat 1995

İÇİNDEKİLER

Önsöz	9
ÖZEL SAVAŞIN YENİ SALDIRI TAKTİĞİ HİZBULLAH	11
TURKIYE'DE İFLAS EDEN PARTİCİLİK VE YENİ PARTİLEŞME ARAYIŞLARI	39
SİVAS KATLİAMI COZUMSUZ KALAN REJİMİN GERCEĞİDİR	65
PKK'NİN KESİNLEŞEN ONCULUK ROLU KARŞISINDA EMPERYALİZMİN İŞBİRLİKÇİ ONDERLİK ARAYIŞLARI	77
12 MART DARBESİNİN 23. YILI VE DEVRİMCİ DİRENİŞÇİLİĞE BAĞLILIK	87
BUYUK OZEL SAVAŞA RAĞMEN TARİHİ BİTİŞ NOKTASINDA BAŞLATTIK	99
Büyük çıkışı ezdirmedik kesin başarı yoluna koyduk	103
Kürdistan aleyhindeki uluslararası denge aşılmıştır	107
Güney Kürdistan çatışması bölgesel statükoda yeni bir durumdur	112
İşbirlikçi ihanete dayalı plana karşı hazırlıklarımız tamdır	114
Yeni hamle döneminde kazanan biz olacağız	117

12 EYLÜL DARBESİNİN 14. YILI VE PKK SAVAŞIMI	121
14 yıl önce şafak vaktiydi	123
12 Eylül ve suçlular topluluğu	124
PKK çözümü Türkiyelileşmeye doğru ilerliyor	128
12 Eylül faşizmi topluma kadınlaştırmayı dayattı	131
Sokaklara düşürülen kadına özgür kadınlara cevap verdik	134
İnsanlık için de, kadın için de yenilgiyi kabul etmiyoruz	137
12 Eylül'e karşı intikamımız büyük olacak	139
PKK, Türkiye'nin de temel demokrasi gücüdür	140
PKK ezilirse, sonuç Hitler'in "bin yıllık ülkü"sü olur	142
PKK devrim ordusunu gerekirse Türkiye'ye yürütür	143
Türk egemenlik tarihi yeniden yazılmalıdır	146
TC kılıç mirasını devralan bir sistemdir	150
Türkiye'de partililik demokrasiye karşı faşizmdir	152
12 Eylül darbesi tükenen cumhuriyeti yaşatma operasyonudur	155
Partiler arası birlikler özel savaşı yürütme birlikleridir	158
Özel savaş değişmeyen solun ruhunu fethetmiştir	160
Kazandıran PKK savaşı militan yaşamıdır	163
Devrimci savaş istediğim gibi gelişti ve yürüyor	166
Geçen zorlu 14 yılda bizim hikayemiz yazılıdır	168
Yürüyüşümüz amaca güçlü tutkuyla ilerliyor	169
71. YILDONUMUNDE CUMHURİYET GERÇEĞİ	175
Kişilikte çözümlediğimiz Türkiye Cumhuriyeti'dir	176
Bu cumhuriyet kanlıdır, kursağa tıkanan taşdır	177
Türk halkının ufku bu cumhuriyetle karartılmıştır	181
Türk egemenliğinin halk karşıtlığı başlangıç tarihinden gelmektedir	183
Türk egemen sınıfı üretici ve yaratıcı değil, talancı ve taklitçidir	185
M. Kemal çözümlemesi Türk insanının tip çözümlemesi için şarttır	187
Türk burjuvazisinin doğuşu gerici ve yenilikçiliğe karşıdır	189
M. Kemal komplocu ve ikiyüzlüdür	193
Bu, halkın cumhuriyeti değil, tek kişinin imparatorluğudur	196
Halkların kanıyla beslenen cumhuriyet göbeği patlama sürecindedir	199
Darbeler, cumhuriyeti zırla korumak içindir	202
Kemalist cumhuriyet Özal'a bile tahammül edemedi	204
Demirel cumhuriyetin zirvedeki demagogudur	206
Kutlamalar, şenlikler cumhuriyetin ölüm merasimleridir	207

Cumhuriyet gerçeğinde yenilgili Türk solculuğu	209
Cumhuriyet 71. yılında faşist bir karmayla ayakta tutuluyor	212
PKK Anadolu halklar mozağini canlandırıyor	214
Bu cumhuriyet aşılmaya mahkumdur	217

TC'NİN İMHACI OZEL SAVAŞI KARŞISINDA HALKIN KİMLİK VE ÖZGÜRLEŞME DURUMU	219
TC'nin tarihsel ve güncel yapısı, özel savaş düzeninin geleceği	219
PKK direnişi ve halkın yeni demokratik iktidar süreci	242

TURK MİLLİYETÇİLİĞİN DOĞUŞU VE YUKSELİŞİ	259
---	------------

YUZYILLARDIR KAZANILAMAYANI KAZANMA FIRSATI YAKALADIK	287
--	------------

TC'NİN İKİNCİ 19 MAYIS ÇIKIŞI VE DEVRİMCİ-MİLİTAN GOREVLERİMİZ	313
Mustafa Kemal gerçeği peygamberlerden daha fazla fiktiftir	314
Kemalizm bir düşkünleşme olayıdır	316
Kemalizm tahlil edilmeyen bir faşizm türüdür	317
Türkiye'yi büyük bir maymun taklitçiliği yönetiyor	318
Türkiye'nin en büyük yalancıları bilim adamları, aydın ve sanat çevreleridir	320
En büyük terörist güç TC'dir	321
Özel savaşın arkasında Yahudi sermayesi var	322
Dünyanın en kutsal devrimci savaşını veriyoruz	324
TC'nin kendisi bir 19 Mayıs'tır	325
Bütün önemli günlerde 19 Mayıs atılımı var	328
Kazanmak insan olmaktır	329
Ya özgür yaşadığını sanarak, ya da maymunlaşarak kendisini yanıltıyor	331
Kendini aldatmayı bırak, daha derin gör	334
Boğuntuya getirilen insanın büyük ufkunu açacağız	335
Tarihin en büyük intikam fırsatı doğmuştur	337
Tarihin yerine getirilmeyen bütün görevlerini yapmanın zamanı	338

Önsöz

“Özel savaş” ya da “kirli savaş” günlük politik yaşamın belki de rekor söylemleridir. Neden olmasın ki! Savaşın bu türünden şöyle veya böyle etkilenmeyen kaç Kürt ve kaç Türk vardır?

Nedir bu özel savaş? Türkiye Cumhuriyeti'yle eş anlamlı olan özel savaş nasıl ortaya çıktı; nasıl beslendi; nasıl bir ulusal soykırım politikasına dönüştü?

Türkiye Cumhuriyeti'nin esas geçerli bir yasası olarak insan yaşamı üzerinde etkili olan bu savaşı kim ne kadar tanımlayabiliyor ve buna karşı ne kadar direnebiliyor?

Bu Kürdistan'da yürütülmekte olan, karşı karşıya bulunulan özel kirli savaş ile devrimci savaştır. Özel kirli savaş gerilemeye uğradıkça kendini yayıyor, sınırlarını olabildiğince genişletiyor; kuralsızlığını derinleştiriyor. İnsanı, yaşamı ve doğayı hedefliyor. Bütün hedefleri ise ulusal inkar ve ulusal imhaya çıkararak birleşiyor.

Sadece kuralsız ve kirli yöntemlerle yürütülen çıplak bir şiddet mi özel savaş? Hayır. Özellikle bilinmesi ve kavranması gereken nokta budur. Özel savaş, açık olduğundan çok daha gizlidir. Psikolojik yönü ağırlıktadır. Yöntemlerinde çeşitlidir, bağlayan hiçbir kuralı yoktur. Öyle başaramıyorsa, böyle başarmaya çalışıyor. Nasıl ve ne olursa olsun, amaca ulaşmayı mübah sayıyor özel savaş. Aslında bunu söylemek bile özel savaş için tam bir tanım yapmak da değildir. Bir anlamda gözleri kara, kulakları sağır, acımasız ve zehirli bir savaş biçimidir. Haksız bir amaç için her yerde, her zaman kendinde her şeyi yapma hakkını görmek bu savaşın çok kirli mantığıdır. Kullandığı yöntemler kirli olduğu kadar yanlıcıdır. Zayıflığın peşinde bir avcı gibidir. Avını an be an gözler, fırsatını yakaladığı yerde ve zamanda tüm ağırlığıyla yüklenir.

Özel savaşın Türkiye'deki biçimi dünyadaki benzerlerinden çok farklı. Özellikle cumhuriyetin kuruluşundan bu yana bir gelenek olarak sürdürüldü. Devrimci gelişmelerin ve muhalefetin kabarıp gösterdiği her dönemde özel savaş kanlı bir şekilde devreye sokulmuş, ezildiklerini ezerken, geri kalanları da ehlileştirdikten ve en azından tehlike olmaktan çıkardıktan sonra inine çekilerek kendini gizlemiştir. Ama hiçbir zaman Türk siyasal yaşamını kendi başına serbest bırakmamıştır.

PKK'nin 12 Eylül 1980 darbesinin kendini kurumlaştırdığını sandığı bir dönemde silahlı mücadeleyi başlatması cumhuriyet tarihinde yeni ve köklü bir süreçtir. Bu süreci, durdurmak bir yana, kesintisiz bir seyir izlemesi, özel savaşın çılgınlık düzeyinin dayatılmasıyla karşılık buldu. 12

yıldır bu özel savaş insan ve toplum yaşamını felç etmiş, Kürdistan topraklarını zindana dönüştürmüştür.

“Sömürgeci Cumhuriyet Kirliliği ve Suçludur” adlı kitap Türk egemenlik tarihini başlangıcından bugüne kadarki sürecini irdelemektedir. Hepimizin yaşamını çok yakından ilgilendiren ve etkileyen cumhuriyet nasıl kuruldu? Cumhuriyet öncesi ve sonrası nasıl şekillendi? Cumhuriyet gerçeğinde kemalizm nedir? Bugün tüm kirliliğiyle demokrasiyi, özgürlüğü katleden, insana maymunlaşmayı dayatan, toplumun bütün dinamiklerini öldürmeye yönelen özel savaşın mantığı nereden besleniyor? Bir bütün olarak insanlığa kastedilen cumhuriyet gerçeği nasıl aşılmalıdır? Devrimci savaş ve görevler; devrimci kişilik ve yürüyüş nasıl olmalıdır? Ve sıralamakla bitmeyecek uzunluktaki bütün soruların irdelenmiş cevapları bu kitapta verilmektedir.

Bu kitap, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın, cumhuriyeti aşan insan gerçeğini yaratma ve bu insanla devrimi başarma perspektifiyle yaptığı çözümlerden derlenmiştir. Özel savaşın bugün tüm ağırlığıyla TC siyasetini belirleyen durumu dikkate alınrsa, **“Sömürgeci Cumhuriyet Kirliliği ve Suçludur”** adlı bu kitap tam zamanında okuruna kavuşmaktadır. Özellikle Türkiye gerçeğini kavramak ve Türkiye tarihini açığa çıkarmak isteyenler için önemli bir kaynak olarak, bir yerde Türkiye Cumhuriyeti'nin kişilik tahrifatını yaşayan herkesin okuması bir şans sayılmalıdır.

Weşanên Serxwebûn
Şubat 1995

ÖZEL SAVAŞIN YENİ SALDIRI TAKTİĞİ HİZBULLAH

Açıklığa kavuşturmak istediğimiz konulardan biri de, iç yüzü gittikçe daha fazla açığa çıkan ve yurtsever insanlarımızı çok alçakça arkadan kurşunlayan; çok tehlikeli, gerici, sözümona Allah adına savaştığını iddia eden, Hizbullah adı altındaki gürühtür. Bu nedenle Kürdistan'da Hizbullah adı altında şimdi faaliyete sokulan gericiliğin yeni saldırı taktiği ve buna karşı görevlerimiz üzerinde durmak istiyoruz.

Tarihe baktığımızda, Kürt halkının milli gelişmesine karşı İslamiyet adı altında yapılan saldırıları ve çokça gerçekleştirilen katliamları hemen görmek mümkündür. Her ne kadar doğuşu ve esas itibarıyla halklara karşı özel düşmanlıkla yola çıkmasa da, İslamiyet'in sağ yorumu, özellikle de Emevi saltanatı ve daha sonraki Abbasiler ile benzeri sultanlık rejimleri (ki bunlara Selçuklular ve Osmanlılar da dahildir) elindeki İslamiyet'in devrimci özünü tamamen yitirdiği bir saldırı, bir emperyalist tahakküm aracına dönüştüğü biliniyor.

Feodal bir sultanlık rejimi olan Emeviler, İslamiyet'i kullanarak, halklara mutlak boyun eğdirmeye, onların kültürleri ve milli geliş-

meleri üzerinde egemenlik kurmaya ve giderek asimile etmeye kadar gidiyorlar. Hz. Muhammed döneminde Arap kavminin diğer kavimler üzerinde bir üstünlüğü olmayacağı belirtilmesine rağmen Emeviler, Arap üstünlüğüne açıkça öncülük tanındılar. Saltanatlarında Arapların belirli egemenliğinin olmasının yanısıra, kendilerini çok da yüceleştiriyorlar, diğer halklara köle muamelesi yapıyorlar ve bu halkların ikincil, üçüncül duruma düşürülmesi gittikçe netleşiyor. Bu durum daha sonra gelen bütün sultanlık rejimlerinde de devam ediyor. Böylelikle İslamiyet uluslararasıdaki, daha doğrusu milliyetler arasındaki eşitsiz gelişme de, hatta sömürgeleştirme de bir kılıf olarak kullanılmak isteniyor. Nitekim İslamiyet'in Arap iktidarları elinde şovenizmin bir aracı olarak işlev gördüğünü daha sonra netçe görüyoruz. Hemen herkes İslamiyet adı altında Arap egemenliğine özendiriliyor. Arap egemenliğine boyun eğmekte, ona uşaklık etmekte İslamiyet araç olarak kullanılıyor ve bu egemenliğe geçerlilik kazandırılmak isteniliyor. Dolayısıyla herkes, özellikle de feodal güçler bu egemenlik etrafında bir yarışa giriyorlar. Kendilerine Arapça ad yakıştırmaktan tutalım, nasıl peygamber soyundan geldiklerine kadar, bunlar bir yarış içindedirler. Feodal çıkarlar ve işbirlikçilik kendine böyle bir ideolojik maskeyi önemli oranda ediniyor. Tabii halklar da böylelikle milli gelişmelerinde baskı kadar, asimilasyona da uğruyorlar.

Türklerin İslamiyet'in önderliğini ele geçirmesiyle birlikte, bu olumsuzluk daha da hızlanıyor. Selçuklular iktidara geldiğinde, Abbasiler'den devrıldıkları İslam yayılcılığını Anadolu içlerine doğru geliştirdikçe, halklar aleyhindeki baskı ve asimilasyon daha da hız kazanıyor. Anadolu'nun çok sayıda halkının ya kılıçla ya da asimilasyonla değişime uğratıldığını ve bunun günümüze kadar devam ettiğini biliyoruz. Hala geride kalan halkların kalıntıları Türkleşmekten, İslamlaşmaktan kurtulamıyorlar. Bir Bosna-Hersek'te bugün yaşanan çatışmalar bile bu yaklaşımın sonucudur, yani zoraki Müslümanlaştırma yaklaşımı etkilidir. Geçmişin bu emperyalist, sömürgeci ve asimilasyoncu gerçeği bugün bile savaşa yol açıyor.

İran imparatorluğunun da elinde İslamiyet, daha değişik bir mezhep süsü altında aynı işlevi görmüştür. Şii mezhebi, zaten İran mil-

liyetçiliğinin çizgilerini taşır. Özellikle Emevi, Abbasi ve Arap şovenizmine karşı daha çok yerelleşerek, hatta bir anlamda millileşerek tepkiye dönüşmenin ürünüdür. Şialık, kısmen de Alevilik diyelim, bugün de hâlâ Kürtlerde biraz vardır. İranlılar biraz böyle şekil değiştirmiş ve biraz da millileşmeye yol açan Müslümanlıkla kendi toplumunu, milli gelişmesini kurmaya çalışmışlar. Diğer Müslüman halklar ise, daha çok İslamın hakim biçimi olan Sünnilikle yayılmak istemişlerdir. Kürtler de iki mezhebin arasında kalmışlardır. Kürtlerde bir İslam mezhebi millileşerek teşekkül etmemiştir.

Türklerdeki Sünnilik Türkleşmeye belli ölçüde hizmet etmiştir. Özellikle Türklerin Araplardan uzak bir gelişme içine girmeleri ve Hıristiyan alemiyle de karşı karşıya olmaları, onlarda İslamlaşmak, Türkleşmek anlamına gelmiştir. Türklerin elindeki İslamiyet'in Türk milli gelişmesi üzerinde belirleyici bir etkisi vardır. Türklerdeki İslamiyet'i bir din olarak kesinlikle düşünmemek gerekir. Türk-İslam sentezinin de anlamı budur. Türklerde İslamiyet, Türk uluslaşmasının günümüze kadar geliştirilmesidir. Eğer İslamiyet olmasaydı, Türklerin Ortadoğu'da bir ulusal gelişmeyi yaşamaları imkansızdı. Türk egemenleri ancak ve ancak İslamiyetle yayılabildikleri, kendilerini ayakta tutabilmişlerdir. Buna da "İslamın kılıcı olmak, İslamı bilmem nerelere kadar taşımak" adı altında bir ideolojik karşılık vermek istemişlerdir. Bu anlamda, Türklerdeki İslamlaşma bir milli yayılma biçimidir. Bunu iyi görmek gerekiyor. Çünkü bugün Türkiye'de hâlâ bir İslamcılıktır almış başını gidiyor. Biraz tarihi temellere bakarak biz, bunu Türk şovenizminin bir biçimi olarak değerlendireceğiz.

Türklerin İslamın devrimci özünden bir şey aldıklarını sanmıyorum. Türklerde bütün İslami bilgiler, Arapça öğrenilir ama, Arapça'dan da hiçbirisi anlamaz. Türklerdeki İslamcılık muazzam bir ezbercilik, muazzam bir maskelemedir. Ama buna rağmen çok önemli bir ihtiyacı gideriyor ve o da, işte halklar mozayığı olan Anadolu'da, yine Balkanlar'da Türk milli üstünlüğünü sağlamak oluyor. Egemenlik aracı olmuş bu ideolojik maske ile kendilerini Allah adına Balkanlar'ın sahibi, Anadolu'nun sahibi, Kafkaslar'ın sahibi ve hatta Ortadoğu'nun sahibi olarak göstermişlerdir. İşte Os-

manlılık, Selçukluluk budur. Allah'ın nezdindeki gölge ve hatta bu anlamda Allah'ın temsilcisi olarak kendilerini telakki ettirdiklerine göre toprağın sahibidir onlar ve her şey onlardan sorulur. Bu şu anlama gelir: Bütün Türk boyları Allah adına bu toprakların sahibidirlere. Bu topraklar gavurlardan alınmalı, Müslümana verilmeli; yani topraklar binlerce yıldan beri buralara yerleşmiş yerleşik halklardan alınmalı, saldırgan Türk egemen boylarına verilmelidir.

Şimdi bunun aynı zamanda bir sınıflaşma olayı olduğunu biliyoruz. Bunun özenle anlaşılması gerekiyor. Türk boyları sınıflaşmaya uğrarken, kendi ezilen tabakalarını dağlara sürerler. İşte onlardaki İslam özü budur. Aleviliğin izahı da burada anlam kazanır. İslam'ın zararlı biçimi onların elinde böyle anlam kazanıyor. Bu egemen ideolojik biçim, tam bir saldırı biçimidir, bir emperyalist biçimdir ve bu temelde halklara kan kusturulur. Tabii Kürt halkı da bundan payını alıyor.

Burada şunu görüyorum: İslam ideolojisinin hem emperyalist, hem de sınıfsal ayrışmada bir saldırı aracı olması söz konusudur. Egemen İslam mezhebinin veya siyasi rejiminin böyle bir niteliği vardır. Günümüze doğru gelişmesinde bu temel özünü hiçbir zaman gözardı etmemek gerekir. İslamiyet'in resmi biçimi sosyal ayrışmayı bastırmada şiddetle kullanılıyor. İşte bir Kuyucu Murat Paşa'nın kırkbin Aleviyi kuyulara doldurması gibi sayısız katliamlar! Bir de emperyalist amaçlı kullanılması yönü vardır. "Cihat" adı altında, "kafire karşı savaş" adı altında bu, ta Orta Avrupalara kadar bir saldırı silahı olarak kullanıldı.

Demek ki din, Türklerin elinde tam bir milliyetçiliktir, tam bir şovenizmdir. Hem bir emperyalist ideolojik araç olarak işlev görüyor, hem de ezilen sınıflara karşı bir saldırı aracı olarak kullanılıyor. Dolayısıyla sosyal-şovenizmi sadece Türkiye'deki komünist veya sosyalist kökenli grupların bir niteliği olarak düşünmemek gerekiyor. O halde, sadece günümüzdeki İslam kökenli tarikatçılığın ve çok çeşitli İslami ekollerden kaynaklanan bütün çıkışların değil, tarihteki bütün mezhepsel çıkışlardaki sosyal-şovenizmin saldırgan niteliğini de çok iyi görmek gerekiyor.

İran'daki Şia mezhebinin milli niteliğini anlattık. Daha güçlü

olan Fars kültürü, Fars siyasi geleneği İslamı toptan karşısına almak yerine, onun biraz ezilenden yana olan Hz. Ali yandaşlığını özümseyerek, egemen ideolojik biçime, Emevi, Abbasi, hatta Osmanlıların egemenlik biçimine bu silahla karşılık veriyor. Hala bu silah çok etkili bir biçimde kullanılıyor. Fakat bunun da diğer halklara karşı şovenist bir araca dönüştürüldüğünü, zaman zaman bu işlevi etkince gördüğünü biliyoruz.

Özellikle de Kürdistan somutuna baktığımızda, Kürtlerde İslamiyet'in çok çeşitli nedenlerle milli bir mezhebe ulaşamadığını görüyoruz. Ama bu durum başka halklarda farklı gelişmiştir. Örneğin Avrupa'da da, milli gelişme çağındaki protestanlık mezhebi, uluslaşmaya çok büyük ivme kazandırmıştır. Almanya'da Luther deneyimi dikkat çekicidir. Ne diye bir sürü kilise milli gelişme okulu olmuştur? Yine Balkanlar'daki ulusçuluk esas itibarıyla kilise kaynaklıdır. İran'da da buna benzer bir gelişme vardır. Türklerde de bu çok somuttur. Fakat Kürtler söz konusu olduğunda, bir Kürt-İslam mezhebi gelişerek kendi mili gelişmesinin hizmetine girmemiştir. Hemen vurgulayalım ki, Araplarda İslamiyet zaten Araplıktır. Arap milliyetçiliğinin en güçlü kaldıraçlarından biridir. Bunun tarihi temeli İslamiyettir. Ama Kürtler bu konuda en talihsiz durumu yaşamışlardır. İslamiyet'in ideolojisiyle veya İslamiyet'in etkisi altında Kürt feodalitesi aşiret reisliğinden feodaliteye dönüşmüştür ama bu, tamamen kendi milli gelişmesini inkar temelinde olmuştur. Müslümanlaşan aşiretçilik, ağalık ve benzeri gibi egemen kesim kendini ya Türklükle, ya Araplıkla, ya da Farisilikle özdeş tutmuştur. Yani Kürtler, Kürtlüğü terk ettiği oranda İslamlaşıyorlar. Bizde İslamlaşmak, tümüyle olmasa da, özellikle üst tabakada, işbirlikçi tabakada milli inkarı hızlandırıyor. Tabii üst tabakanın İslamiyet maskesiyle inkarcılığı geliştirmesi halka da kötü yansıyor. Böylece, milli inkar dönemine doğru hızlı bir gidişat söz konusu oluyor. Her ne kadar medreselerde İslamiyet'in Kürtçe'yle izahı düşünülmüşse de bunun etkisi sınırlıdır. Bugün Bitlis çevresinde hâlâ medrese kökenli bazı milli gelişmeler görülüyor. Örneğin Said-i Nursi. Aslında medrese kültürünün bir ürünüdür ama, bugün Said-i Nursi Türk sosyal-şovenizminin en güçlü bir silahı durumundadır. Yani Türk

şovenizminin elinde bir araç olmaktan kurtulamamıştır.

Demek ki Kürtlerde İslamiyet milli gelişmenin bir aracı değil, milli inkarın destekleyicisi rolünü, özellikle de Kürt işbirlikçi tabakasının eliyle oynamıştır. Bu önemli tarihi bir gerçektir.

İslami tartışmalar söz konusu edildiğinde çok yaygın olan bir hataya düşülüyor. O da şudur: İslamiyet'in sanki milli gelişmelerle ilgisi yokmuş gibi değerlendirmeler yapılıyor. Eğer İslamiyet Arap milli gelişmesidir denilse, diğer halkların kıpırdanışları söz konusu olacaktır. Eğer Şialık, Fars milli gelişmesidir denilse, ona karşı olan milli gelişmelere yol açacaktır. Türklerde İslamiyet Türkçülüğe hizmet etmiştir ve Türk yayılmacılığının en temel aracıdır denilse, diğer halklarda milli kıpırdanışlar söz konusu olacaktır. Bu bakımdan İslamiyet'e ilişkin tartışmalarda, İslamiyetle milli gelişmeler arasında sanki hiçbir ilişki yokmuş gibi davranılıyor. Aslında bu çok ciddi bir çarpıtmadır. Bu çarpıtmayla gerçekler epey örtbas edilmiştir. İslami tartışmalara kesinlikle egemen kılacağımız yönler vardır. İslamiyet'in Arap milliyetçiliğindeki yeri, Türk milliyetçiliğindeki yeri, Fars milliyetçiliğindeki yeri nedir? İslamiyet ve Kürtlük arasındaki ilişki nedir? Bu ilişki tarih boyunca nasıldır? Yöre yöre, boy boy, aşiret aşiret, İslamiyetle Kürtlük ilişkisi nasıl bir seyir izlemiştir? Bu durumları özenle değerlendirmek gerekiyor.

Gerçekler muazzam bir lafazanlığa boğdurulmuştur. Kürtler içinden çıkan sözümona birçok şeyh, evliya gibi din adamları, genel anlamda bu konuyu özellikle gözardı ettirmeye yol açmışlardır. Yine, hakim milliyetlerden olan birçok İslam bilgini de bu konuya dokunma gereği bile duymamıştır. Ama şuna eminim ki, onların temel görevi, (İslamiyet'in yüceliğini, Allah'ın yolu olduğunu her gün tekrarlasalar da) sosyal ve milli gerçekliğe muazzam bir şovenizm dayatmaktır. Tarih bunun engin çabalarıyla doludur. Kürtlerdeki din adamlarının da görevi bundan öteye değildir. Nasıl ki Türkiye solunun etkisi altında Kürt solculuğu uzun bir süre silik, kişiliksiz, şahsiyetten yoksun kalmışsa, Kürt din adamlarının da tarih boyunca hakim milliyetteki egemen ideolojinin etkisi altında silik ve onun kopya-taklitçisi kaldıklarını, yine şahsiyetli bir kimliğe pek bürünemediklerini iyi biliyoruz. Aslında İslamın özünde mutlaka bu vardır

demiyoruz ama, gerçek tamamen böyle gelişmiştir. Her ideolojide olduğu gibi bir gelişme olmuştur.

Bütün sosyal düzenlerin her döneminde bu duruma rastlamak mümkündür. Reel sosyalizmin de Rus hakim ulusu elinde benzer bir rolü oynadığını biliyoruz. Bu, sadece kapitalizme dayalı milliyetçilikte yoktur. Rusların reel sosyalizmi de birçok halk üzerinde şoven etkisi güçlü olan bir özellikte gelişim göstermiştir. Açık ki, diğer halklar aleyhine Rus ulusunun gelişimi ileridir. Hatta zaman zaman emperyalist boyutlara kadar çıkmıştır. Nitekim çözülüşünün de en büyük nedeni emperyalist özellikten gelmektedir. Lenin, daha ölmeden önce şunu söyler: *“Stalin, acaba büyük Rus şovenizmine alet olabilir mi?”* Nitekim bu endişesinde haklı olduğu günümüzde ortaya çıkıyor. Hz. Muhammed'in de buna benzer bir konumu vardır. Hz. Muhammed, Arap üstünlüğünü görüyor. Bu açıdan *“Arabın Aceme üstünlüğü olmaması gerekir”* der ama, buna rağmen bu üstünlük barizdir. Daha sonra bunun nasıl yayılmacılığa, imhaya götürdüğünü de biliyor. Demek istediğimiz, önemli devrimlere yol açmış ideolojilerin daha sonra emperyalistleşmesi, emperyalizme hizmet etmesi az görülen olaylardan değildir. Bu kapitalist milliyetçilikte de İslamiyette olduğu gibi reel sosyalizmde de sosyalist devrimlerin başına gelmiş bir durum. Bu bir saptırmadır ve onun en tehlikeli yaklaşımlarını yaşayan halklardan biri de Kürdistan halkı, bu halkın ulusal gerçekliğidir.

Biz zaman zaman şu değerlendirmeyi yaptık: Tarihin önemli kesitlerinde İslamiyetin gerçeğimizle teması, devrimci özü ve adaleti temsil etme temelinde değil, tam tersine gerçeğimizin imhası, eşitsizliğe ve adeletsizliğe yol açması temelinde olmuştur. Daha doğrusu, İslamiyetin Kürdistan koşullarına girişi, devrimci yanından ziyade emperyalist yanı ağır basan biçimde olmuştur. Hem ideolojik ve hem de ekonomik, sosyal ve siyasal düzeylerdeki İslami yayılma, Kürt milli ve sosyal gerçekliğine çok az yer verir. Bu öğelerin önemli bir bölümünü silip süpürmüştür. Bunun da en başta gelen sorumlusu, Kürt egemen işbirlikçi tabakasıdır. Hala da günümüzdeki o işbirlikçi tabakaya baktığımızda kraldan daha çok kralcı, İslamcı, Türkçü veya bilmem neci kesilmeleri bu tarihi nedenden dolayıdır.

Aynı şey kapitalist milliyetçilik için de söylenebilir. Türklerin egemenliği altında Batı'dan aktarılan kapitalist-milliyetçilik Kürtlerde, Kürtleri uluslaştırmada İslamiyet kadar etkili olmuştur. Türk uluslaşmasının ikiyüzlülüğünün önemli bir etkeni de kapitalist-milliyetçilik. Kapitalist-milliyetçilik ideolojisi, Türk egemenlerinin elinde uluslaşmada ikinci önemli bir ideolojik araçtır. Nasıl ki İslamiyet Kürtlüğün bertaraf edilmesi çabalarında ve yine birçok halkın silinmesinde bir araç rolü oynamışsa, kapitalist-milliyetçilik de, özellikle son yüzyıl içinde diğer halkların da aleyhine, örneğin Ermenilerde, Rumlarda ve Balkan halklarında, katliamla tasfiye etme aracına dönüşmüştür. Türk milliyetçiliği eskiden İslamiyetle halkları katledip tasfiyeye uğrattırırken, bu kez de bunu bu milliyetçilikle yapıyor. Anadolu'da bunların kalan artıklarını sistemlice temizliyor. Bunun daha kapsamlısını da Kürtlere uygulamıştır. Özellikle cumhuriyet tarihinde kapitalist Türk milliyetçiliği, İslamiyetin dokuzyüzyılda yaptıklarını tamamlamaya çalışıyor. İslamın ideolojik saldırı aracıyla tamamlanamayan Türk hakimiyetini kapitalist zihniyet aracılığıyla tamamlamak istiyor ve ikisini birleştirerek saldırıya geçmeye çalışıyor. Nasıl ki İslamın Kürtleşmesine bir imkan verilmemişse, milliyetçiliğin de Kürtleşmesine imkan verilmiyor. Milliyetçilik, burada sadece Türklüğe özgüdür. Bu mantık onlar açısından esastır. Hakim Müslümanlık sadece Türklüğe özgüdür. Bugünkü saldırılarla dünya tarihinde Kürdistan'ın ulusallıktan ve giderek toplumsallıktan bile uzaklaştırılması başarılmaya çalışılıyor.

Demek ki kapitalist-milliyetçiliğin de bizde milli bir olay haline gelmemesi, bunun tam tersine, hakim sınıf elinde bir imha, bir tasfiye aracı haline bürünmesi, ciddi bir gerçektir.

Milliyetçilik tartışmaları yapılırken şu hususa dikkat etmek gerekir: Milliyetçiliğin hakim ulus yanıyla ezilen ulusun içindeki veya ulusal gelişmesindeki rolü nedir? Buna tam bir açıklık getirmek gerekir. Komünizmi de buna dahil edebiliriz. TKP eliyle geliştirilen “komünizm”, bir Türk ulusçuluk biçimi olarak gelişmiştir. Zaten sosyal-şovenizm demek, komünist veya sosyalist ideolojinin bir milli şoven yayılma aracına dönüşmesi demektir. Öncelikle TKP tarihi bu anlamda, komünist maske altında Türk milliyetçiliğinin hiz-

metine koşulmuştur. M. Kemal'in daha cumhuriyet kurulmadan önce sahte komünist partisi kurmak isteği, Türk milliyetçiliğinin nasıl komünizmi bir araç olarak kullanmak istediğini açıkça ortaya çıkarıyor. Adam komünizmi bile komünist partisi adıyla bir milli örgüt halinde amaçları doğrultusunda geliştirerek kullanmak istiyor.

Bir milli komünist parti kurmak aslında iyi niyetli de olabilir. Fakat TKP bir komünist parti olarak çok şoven bir ulusçu, hatta M. Kemal'in düşündüğü milli komünist partiden bile daha ulusçu olduğu için, onu Türk uluslaşmasında çok yakıcı bir öğe olarak kullanıyor. Nitekim TKP'nin M. Kemal'in milli komünist partisinden daha fazla Türk şoven yanı olan bir partiye dönüştüğünü, Kürt ulusal gerçeğini inkar ettiğini ve hatta kemalistlerden daha fazla “barbarlardır”, “gericidirler”, “bastırılmalıydılar” dediğini biliyoruz. Kısacası Türk milliyetçiliği elinde komünistlik, bir ulusal imha ideolojisi görevini görmüştür. Komünizmin enternasyonalizm yanının olduğunu da biliyoruz. Komünizmin ulusal eşitliğinin, ulusal adalet ve hak eşitliğinin milli gelişmeye doğru yansıtılması gerekirken, (örneğin Sovyetler Birliği'nde sınırlı da olsa bunun uygulanması bir federasyonun ortaya çıkmasına yol açarken) Türklerde tamamen “Kürtler yoktur” sonucuna götürmüştür. Bazı istisnaların genel kuralı değiştiremeyeceği ise açıktır.

Böylece şunu görüyoruz: Komünizm bile, Türk milliyetçiliği elinde tam bir ulusal yayılma, ulusal egemenlik hizmetinde olan bir araçtır. Egemen yön budur. Nitekim Türkiye'deki solun tarihine baktığımızda her dönemde kraldan daha çok kralcı bir tavırla Türk milliyetçiliğine koşulduğu görülecektir.

PKK'nin ortaya çıktığı dönem vardır. Biz yıllardır sosyal-şovenizme karşı mücadele içinde kendimizi şekillendirmeye çalıştık. Kendimizi sosyalist olarak geliştirirken, milliyetçilikle, gericilikle savaşım içinde değil, tam tersine sosyalizm adına yola çıkanlardan kaynaklanan sosyal-şovenizmle savaşım içinde olduk. Bu tesadüf değildir. Çünkü Türk milliyetçiliğinin elindeki veya TKP'leşmiş milliyetçiliğin elindeki sosyalizm, ulusların gelişimindeki, ulusların kurtuluşu yolundaki olumlu yönü ortadan kaldırmak için bir görev yapıyor sanki. Bırakmıyor, “Kürtler için sosyalizm olmaz” diyor!

“Türkiye’de devrim olmadan Kürtler için herhangi bir söz söylemek bile yanlışır, söylerseniz enternasyonalizme ters düşersiniz” diyor! Kendisi dört dörtlük milliyetçiliği uygularken bu enternasyonalizme ters düşmek olmuyor da, bizim sürekli ulusal sorunu sosyalizmle çözmek isteyişimiz şovenizm oluyor! Bu aldatmacanın aynısı İslamiyet için de geçerlidir. “İslamiyette ırkçılık yoktur” deniliyor. “İslamiyet bu temellerde düşünülemez” deniliyor. Ama bunu söyleyenler aslında bir nolu şovendirler; sonuna kadar Arapçılık yapıyorlar, Farsçılık yapıyorlar, Türkçülük yapıyorlar ama, İslamiyet bu konuda herhangi bir engel değildir. Ezilen bir ulusun hak, eşitlik, adalet istemesine engel oluyor! Kürtlere biraz adalet; onların diline, kültürüne, ekonomisine ve her türlü sosyal, ulusal gelişmesine biraz özgürlük istenildi mi, bu ırkçılık oluyor! İşte gözükara şovenizm tam da budur. Bu, tarihte de, günümüzde de oldukça etkilidir. Komünizmin başına gelen de budur. Bu konuda milliyetçilik zaten, sınıır tanımaz bir sosyal-şovenizm içindir.

Demek ki, bizim sosyal-şovenizmle yıllardır mücadele etmemizin bir anlamı vardır. Sosyal-şovenizm komünizmi tek yönlü ele almıştır; “bunu ezilen ulusa kaptırmam”, “ezilen ulustan hiç kimse sosyalizm silahıyla ulusal meseleye giriş yapamaz”, “bunun tekeli bendedir”, “bunu elimden aldın mı seni mahvederim”, “Moskova’ya şikayet ederim, Avrupa’ya şikayet ederim” diyor ve nitekim etti de.

Zor bela sosyalizm yaratıcılığını, yani bağımsız sosyalizmi uygulayabildik. PKK bu konuda, gerçekten tutarlı yurtseverliğin değerlendirmesini iyi yapmıştır. Sosyalizm nedir değerlendirmesini ve ülkeye uygulanmasını başarıyla yapmıştır. Bu oldukça şiddetli mücadelelerle mümkün olmuştur.

Şimdi bakıyoruz ki, ulusal kurtuluş savaşımız en önemli ve sonuç alıcı döneme giderken, birdenbire “Hizbullah” diye bir oluşum ortaya çıktı. Tarihin bu gerçekleri ışığında başımıza musallat edilmek istenilen bu “Hizbullah” maskesi altındaki oluşum nedir? Zaten konuyu tarihsel olarak ele alışımızın nedeni de buna açıklık getirmek içindir. Günümüzde çok karmaşık bir durum ortaya çıkmıştır. Reel sosyalizmin çöküşüyle birlikte komünizm hızla gözden düşürülmeye çalışılıyor. Aslında Rus deneyiminin ne kadar komünist

olduğu bugün daha iyi görülüyor, tartışılıyor. Ne zaman komünizmden uzak düşmüştür? Ne zaman emperyalistleşmiştir. Veya emperyalist özellikleri nelerdir? Bunlar tartışılıyor. Bugün reel sosyalizm etkisini biraz yitirmiştir, özellikle TKP eliyle yaptığı tahribatlar tehlike olmaktan çıkmıştır. Yine sosyal-şovenizme karşı mücadelenin haklılığı da anlaşılmıştır ve bu mücadele başarılmıştır. Dolayısıyla bu kanaldan gelebilecek tehlike artık fazla söz konusu olamaz. Çünkü bunun mücadelesi iyi verilmiştir ve başarılmıştır.

Bu ilkel milliyetçilik için de böyledir. KDP’ler biçiminde dayatılan ilkel milliyetçiliğin MİT’le birleşmiş KDP’cilik olduğunu biliyoruz. Ta 1970’lerde bazı Kürt dernekleri eliyle dayatılmak istendi. DDKD, KUK, ÖY vb. bir sürü Kürt grupçuluğu eliyle ilkel milliyetçilik dayatılmak istenildi. Hala da Talabani-Barzani eliyle Türk sömürgeciliği, böyle işbirlikçi bir milliyetçiliği egemen kılmak istiyor. Fakat Kürdistan devriminde ilkel milliyetçilik de teşhir ve tecrit edilmiştir. Yirmi yıldır bunlara karşı çok kapsamlı mücadele verildi. Bunların çok çeşitli fraksiyonları ortaya çıktı ama, en temel güçleri yine de Barzani-Talabani’ydi Barzani’ye dayalı Özgürlük Yolu da günümüzde kendisine sosyalist parti diyor. Ekolü o güçlendirdi. Sömürgecilik Rızgari, Ala Rızgari, KDP, KUK; Peşeng, Kawa ve benzeri adlar altında etkili olmak istedi ama, bunun esas kökü feodal, aşiretçi güçlerdeydi. Bunlar bir de Türk milliyetçiliğiyle irtibatlıydılar, özellikle de Türk MİT’i ile. Tüm bunlar tutarlı yurtseverliğin, devrimci yurtseverliğin gelişmesini elbirliği ile boğmak istiyorlardı. Partimiz PKK bunlara karşı çok tutarlı bir mücadele verdi. Bunların ağa, şeyh, aşiretçi güruhu teşkil etmesi, öte yandan özellikle sosyal temelin emekçi olması gerçeği, 1970’lerin ortalarından itibaren bizim halkı kolay aydınlatmamıza ve bunları tecrit etmemize götürdü.

Kısaca ikili bir mücadele hem Türk milliyetçiliği ve hem de Kürt ilkel milliyetçiliğini Kürdistan halkının içinde oldukça teşhir ve tecrit etti. Bilindiği gibi, PKK’nin ideolojik egemenliği bu mücadele sonucunda belirlendi. Aynı zamanda PKK’nin güçlü bir siyasi doğrultuya girmesi de bu ideolojik mücadelenin başarılanması temelinde gerçekleşti. Dolayısıyla 1980 sonrasında, gerillaya doğru askeri açı-

İmlara yönelmeye çalıştığımızda, karşımızdaki ister sosyal-şovenizm, ister ilkel milliyetçilik olsun, Türk milliyetçiliğinin çok çeşitli biçimleri cevabını almış ve geriletilmiş olarak sürece adımımızı attık. 15 Ağustos Atılımı, çizgimizin ideolojik ve siyasi temelde bu akımlara karşı başarılı olmasıyla gerçekleştirilmiştir. Hiç şüphesiz bu tarihi adım aynı zamanda diğer birçok çabaların ürünüdür ama, bu ideolojik başarı sağlanmadan 15 Ağustos Atılımı'na ulaşmamız düşünülemezdi. Yani ideolojik-siyasi çizginin zaferi askeri açılıma imkan verdi. Bu temelde savaş 1990'lara doğru geldiğimizde yaratıcı sosyalizmin en seçkin bir örneği oldu. Yaratıcı sosyalizmin hem Güney'i oldukça etkileyen, hem bölgeyi etkileyen çok seçkin bir örneği ve hem de burjuva milliyetçiliği ile ona dayalı bütün ilkel milliyetçi gruplaşmaları yerle bir eden bir gelişme oldu. Yine 15 Ağustos Atılımı, sosyal-şoven grupları, özellikle Türk milliyetçiliğine dayalı sosyal-şoven grupları yerle bir ediyor.

Türk burjuva milliyetçiliğinin karşısında herhangi bir rakip kalmayınca yeni bir saldırı aracına ihtiyaç duyuluyor. Ancak Türk milliyetçiliği veya onun en barbar rejimi olan 12 Eylül faşizminin elinde tüm bu silahlar işlevsiz kaldı. Hiç şüphesiz yeni saldırı silahlarına ihtiyacı bu nedenle vardı. Egemen burjuva milliyetçiliği bu temelde özel savaşı tırmandırıyor. 12 Eylül faşizmi, özellikle onun açık cephedeki çok yoğun saldırısını yürüttü. 12 Eylül rejimi, Kürdistan'daki özel savaşta sadece askeri araçlarla yürütülen çıplak savaşımın yetmediğini, ideolojik-siyasi biçimlere de ihtiyaç olduğunu fark etti. Öte yandan PKK'nin ilkel milliyetçiliği işlemez duruma getirdiğini anladı. Sosyalizm maskesi altındaki sosyal-şoven grupların safları bulandırmasını da etkisizleştirdiğini gördü. Bu silahlarıyla artık PKK'ye karşı savaşlamayacağını veya Kürdistan ulusal kurtuluş savaşımına karşı bunlara dayanarak mesafe alınamayacağını iyi biliyor.

Peki elinde geriye ne kaldı? Tekrar eski silah! Bin yıllık saldırı silahına yeniden sıra geldi! Yine bir ideolojik saldırı silahı olarak bunu kullanmak!.. Kürt toplumunun geri özellikleri ve hâlâ bunun olumsuz rolünün devam etmesi; özellikle tarikatlar eliyle Kürt halkının çok yönlü parçalanmışlığı; toplumun milli nitelikteki sosyal

gelişmeden uzak bırakılışı, 12 Eylül faşizminin aklına eski Türk milliyetçiliğinin silahı olan, hatta bütün Türk sultanlık veya egemenlik rejimlerinin silahı olan dini getirdi. Dini bir kez daha kullanalım, dediler. Zaten Özal'ın tarikatçılığı, Evren'in dinciliği bu nedenle anlamsız değildir. Böylelikle Türklüğe bir atılım kazandırmak isteniyor. Bu eski ideolojik silaha sarılma anlamına geliyor. Sonuçta bildiğimiz gibi, 12 Eylül döneminde tarikatlara olağanüstü ilgi gösterildi. Mali destek sunuldu. Özellikle Suudi'nin desteği alındı. Sözde birçok din adamı maaşa bağlandı. Gördüğümüz gibi, Batman, Diyarbakır, Urfa, Silvan gibi tanınmış Kürt şehir merkezleri, tarikat yuvalarıyla dolduruldu. Bu iş nasıl yapılıyor? Yedi yaşındaki çocukları pansiyonlara alıyorlar. Gece gündüz dogmalar ezberletilerek, kendi ulusal-toplumsal gerçeklerini inkar ettirmek için ne lazımsa yapılıyor. Ne bir genç, ne bir çocuk bırakılıyor. Tıpkı Osmanlı dönemindeki Yeniçeri Ocağı'na yedi yaşındaki Hıristiyan çocuklar zorla ve özel alınarak, Müslümanlaştırıp sultanın emrine veriliyorsa, bu dönemde de bütün Kürt çocukları almıyor ve böyle tarikatlar eliyle kendi ulusal-toplumsal gerçeklerine ihanet ettirilip bir hain olarak yetiştiriliyorlar. Bu daha önce Dersim katliamı sonrasında da gerçekleştirildi. O zaman bunu kemalizm, katıksız Türkleştirmek için yaptı. Bütün çocukları aldı, çok iyi bir Türkçe eğitiminden geçirdi. Dersim katliamı sonrası, Yeniçeri Ocakları'nı geride bırakan bu uygulamayla toplanan çocuklar Türk'ten daha Türkçü olarak yetiştirildi. Bugün hâlâ bunlardan bazıları bakandır, generaldir. Dört dörtlük Türkçüdür. İşte bütün bunlar imha sonrasında okullarda yoğun asimilasyonun ürünü olarak gerçekleştirildi.

Tabii diğer yerlerde böyle aşırı bir Türkçülük bugün tutmayacaktır. Özellikle daha geniş Kürdistan alanlarında, özellikle de PKK'nin uyandırdığı, ulusal bilinç, uyanış ortamında Dersim'de olduğu gibi dört dörtlük Türkçülük tutturulurdu? Bu sefer Türk milliyetçiliği silahıyla değil, ulusal-toplumsal gerçekliğe ters işlev gören İslamın eski yöntemleriyle, saptırılmış tarikat ve mezhep yöntemleriyle geriye kalanını eritmek, değişik bir biçimde Türkleştirmek, Türklüğün emrine sokmak düşünüldü.

Şimdi bazı din ekolleri ortaya çıkmışlar ve bunlar bir sürü de

dergi çıkarıyorlar. Bu ekollerin adları önemli değil.

Öte yandan en gözükara bir örgüt olan Hizbullah olayı var. Sözde İslamîyette ırkçılık yoktur, ulus farkı da yoktur deniliyor. Belki ulus da yoktur onlar için ama, bu katillere ya da gözükaralara şunu soralım: Sen hangi dille saldırıyorsun? Senin paran nereden geliyor? Senin yaşamın nasıl ve nereden örgütleniyor? Hangi ulusun çerçevesinde bunları sağlıyorsun? Bu saldırganlığınla, bu maaşınla, bu sosyal-kültürel yaşamınla, o dilin ve diğer gerçeklerinle sen hangi ulusal çerçevedesin? Ondan sonra kalkıyor ırkçılık diyorsun! İrkçılığın en büyüğünü sen yapıyorsun!

Evet, sosyal-şovenizmden daha büyük bir ırkçılıkla, Hitler faşizminin ırkçılığından daha gözükara bir ırkçılıkla karşı karşıyayız. Rusya'da bir ara Karayüzler ırkçılığı vardı. "Hizbullah"ın da böyle si Karayüzler ırkçılığını tam ispatlayacağız, gerçekliğini netçe ortaya koyacağız. Tarikatların arasında da Karayüzler niteliğinde olanların olduğunu ve bunların da Türk ırkçı örgütler olduğunu söylemeliyiz. Çünkü bunların da ulusal inkarcılığı çok gözükaradır. Durumları kemalist aydınlara benzemez. Örneğin aydın kemalist şovendir ama, biraz bilinçlidir. Bir İlhan Selçuk kemalisttir fakat, Kürtleri tam inkar etme gereğini duymaz. Ama bu tarikatlara, tarikatçı şovenistlere bakalım: Dört dörtlük Türkçüdürler. Her biri azgın bir Türkçüdür. Kürtlüğü ağızlarına bile almazlar, Türkçülüğü gözükara yaparlar, hem de Türk kelimesini anmadan bunu yaparlar. Kürt denilince, "bu ırkçılıktır" derler. Herhangi bir ölçüyü göz önüne getirmeden basarlar yargıyı. Gözükara ırkçılık işte bu oluyor.

Demek ki ortada bulunan tarikatlara İslam tarikatları dememiz yerine, İslam maskesi altındaki gözükara, yüzükara veya kendisi kara, kısaca Karayüzler Türk şoven örgütleri dememiz gerekir. Bu, gerçekten de böyledir. 12 Eylül faşizmi, tarikatlara can-kan ve para veren bir rejim midir? Onları örgütleyen bu rejim midir? Evet. O halde Nakşicilerin, Süleymancılardan, Nurcuların kaynağı belli değil mi? Hepsinin para kaynağı bu rejim veya karanlık güçler değil mi? Türkse Türkler, Arapsa Araplar, Farssa İran veya solcuysa bilmem hangi güçler bu parayı neden veriyorlar? Çok mu adaletten yanalar?

Orta yerde işkenceler var, bir ülkenin harabe haline getirilmesi

var; bir halkın dilinden, dininden, kültüründen tatalım her türlü değerlerinin soykırımı var. Neden buna para yok? Neden buna yardım yok da ulusal inkarcılara, milli gelişmenin hainlerine bu kadar para var? Sen Arap diliyle en büyük üstünlüğü taslarsın, sen Fars diliyle en büyük üstünlüğü taslarsın, sen Türk diliyle ulusçuluğu, hem de en güçlü ulusal özellikleriyle her şeyi kendine bir hak olarak görürsün ve bunu bir gelişme ögesi olarak yaşarsın, ama Kürtlük söz konusu olunca bu ırkçılık oluyor! Dinin kullanılması biraz böyle geliştiriliyor ve 12 Eylül rejimi bu konuda bir adım daha attırdı. Evren ve Özal'ın kendileri buna öncülük ettiler, tarikatları ortaya çıkardılar. Çok sayıda sahte tarikatçıyı, piri ortaya çıkardılar. Bu sadece Sünnilik için değil, Alevilik için de böyle yapıldı. Bir yığın sahte Alevi dedesi ve derneği, bir sürü Sünni Nakşi tarikatı bizzat bunlar tarafından yurt dışında örgütlendirildi.

Hepsinin açıkça söylediği şöyledir: "PKK'nin ulusal kurtuluşçu hamlesini bastırmak için Güney'de nakşi tarikatçılığını, Kuzey'de Aleviciliği örgütleyelim. Güney'den koparmadık, Kuzey'den koparalım; Kuzey'de engelleyemedik, Güney'de engelleyelim" diyorlar. Bu konuda özel bakan bile oluşturduklar. Özal döneminde Kürdistan'daki en büyük Nakşi, Abdülkadir Aksu ve sülale çevresiydi. Onu İçişleri bakanı yaptılar. Bugün de sosyal demokratlardan ve Dersimli olan Mehmet Moğultay adlı şahsı bakan yaptılar. Sosyal demokrat özünde, emekçilerin hakkını-hukukunu arayandır ama, Mehmet Moğultay'ı sahte Aleviciliğin etkinliğini başta İstanbul'da ve Anadolu'da geliştirmek için, yani emekçilerin saflarındaki Alevi etkinliğini istismar etmek için bakan yaptılar. En üst düzeyden en alt düzeye kadar buna benzer bir sürü çıkar şebekesi harekete geçirildi. Devrimci ulusal kurtuluşa, demokratlık savaşına şovenizmi egemen kılmak için, ellerinden ne geliyorsa onu yapıyorlar. Fakat 12 Eylül döneminde bunlar açık yapılırken bile biz, onları fazla ciddiye almadık. Onların dilindeki tarikat ne oluyor, Alevicilik de ne oluyor?

Aleviciliğin eğer bir devrimci özü varsa, onu en iyi biz temsil ediyoruz. Eğer İslamın bir devrimci özü varsa, onu da en iyi biz temsil ediyoruz. Hiçbir tarikatın, mezhebin söyleyeceği iki kelime

bile yoktur. Onlar bu konuda iki kelimenin savunucusu bile olamazlar. Çünkü o tarikatlar, o mezhepler Kürt halkını sırt üstü, yalnız bırakmışlardır. Hatta mezhebin fakir üyelerini, tarikatların fakir üyelerini bile en dayanılmaz yaşam koşulları için yönlendirmiş ve eğitmişlerdir. Dolayısıyla onlara da söyleyecekleri tek bir sözlere olamaz. Baştan beri iddiamız buydu ve bu temelde sözü fazla uzatmadan onların üzerine gidiyorduk. Bu nedenle de her tarikattan, her mezhepten insanı; saptırılmamış, düzene bağlanmamış her insanı hızla saflarımıza çekebildik ve ciddi bir zorluklarla karşılaşmadık.

Özellikle 1990'lara kadar bu böyle gelişti. 1990'lardan sonraki serhildanlarla ve gerillanın biraz daha gelişim göstermesiyle birlikte, durumlar da değişti. Kürdistan topyekün olarak PKK'nin egemenlik sahası olmaya doğru gitti.

Bunlar şunu gördüler: Yüzyıllardan beri halkı oldukça aldatarak, mezheplik, sultanlık, cumhuriyetlik, tarikatlık adına muazzam çıkar sağladılar. Nakşi şeyhlerinin bazıları buralara kadar geldiler. Öyle bir yapı oluşturmuşlar ki, yüzbin üyeye sahip olduklarını söylüyorlar. Her üyeden alacakları paralar milyarlar ediyor. Evet beş-on milletvekili, birkaç bakanları var. Aslında bu bir devlet ortaklığıdır. Onlara karşı tavır alınması durumunda, bunlar elden gidiyormuş ve bu nedenle dehşete kapılmışlar.

Öte yandan Alevicilik de Avrupa'yı sarıyor. Bir sürü seyidin, dedenin, pirin bazı çıkarları karşı tavidan dolayı sarsılıyor. Bu akım ta oralara kadar devletin de yardımıyla taşırılıyor. Daha bir sürü başka tarikatlar vardır. Her bölge, her vilayet bir tarikatın etkisi altında çekiliyor. Bunlar almışlar etrafına bir yığın insanı, onlara afyon ve zehir içiriyorlar ve üstelik bunlar neyi içtiklerinin farkında bile değiller. İçtiklerine "cennet suyu" diyorlar adeta. Egemen güçler bu şekilde kendinden geçmiş bu insanları tamamen tanınmaz hale getiriyor. Aslında onlara en kirli yıkama sularını bile içirmiyorlar. Neymiş şeyhin kerametiymiş! İşte onları bu kadar rezalete götürüyorlar.

Belirttiğimiz gibi bir çocuk dahi bırakmadılar. Tümünü böyle kör edencesine, onlardan en fanatik kişilikleri ortaya çıkardılar. Rejim bütün bunları yaptıktan sonra yeni bir hamlenin gereğine inandı, in-

sanların bağrına yeni bir hançer daha böylece sapladı.

İran devrimi aslında 1980 sonrası bir devrimdi. İran, İslamiyetin yabancı egemenliğine karşı bazı özelliklerini kullandı ve tavır geliştirdi. Bununla ezilenlerin temsilcisi misyonuna soyundu. Bu tavrıyla İran'da devrim yaptı. Devrimle Ortadoğu'yu oldukça da etkiledi; Türkiye'yi de etkiledi. Türkiye ile ilişkilerinde çelişkili yan daha ağır basıyordu. 1990'lara kadar olan süreçte Özal'la ilişkilerinde yoğun çelişkileri vardı. Öyle ki, İranlı temsilciler, "Anıtkabir'e gitmeyiz, Mevlana'yı ziyaret ederiz" dediler ve bunu yaptılar da. Bunu hem de başbakan düzeyinde yaptılar. Türkiye bu davranışı bile kabul etmek zorunda kaldı. Öyle anlaşılıyor ki, İran'a bu yönlü bazı tavizler verirken, bazı şeyleri yavaş yavaş Kürdistan'da kullanmanın hesaplarını da yaptı. Şunu söylemek istemiş olabilir: "Kürt ulusal kurtuluşçuluğu senin için de, benim için de bir tehlikedir. İslam devrimi Türk milliyetçiliğine ve kemalizme karşıdır fakat, Kürt ulusal kurtuluşu Kürdistan'da boy atarsa İran için de tehlikeli olabilir. Bu tehlike sadece benim için bir tehlike değil, sizin için de bir tehlikedir." Türkiye bunu Araplara da söylüyor: "Kürt ulusal kurtuluşu hepimizin çıkarlarına ters düşer" diyor. TC temsilcileri Suriye'ye gittiklerinde de bunu söylediler. Türkiye Irak'la da bu konuda sürekli ittifak halindedir.

İran'la olan ilişkilerinde TC, İran devrimiyle birlikte durumu değerlendirerek, kuşkulu bir durumu yaratmamaya çalıştı. Ama İran, devrimci bir güç olması nedeniyle PKK'yi görmeye ve bazı ilişkilere yönelmeye çalıştı. İran, Türk rejiminin tavize yatkın durumunu görür görmez, onu kendine daha fazla çekti. TC, İranlı temsilcilerin, Konya'da bulunan en büyük Fars filozofu ve mezhepçisi Mevlana'yı siyasal anlamda ziyaretini kabul etti. "Atatürk'ün mezarına gitmeyebilirsiniz", "kemalizmi benimsemeyebilirsiniz" diyerek taviz üstüne taviz verdi. Hatta bu durum Türkiye'de büyük bir tartışmaya da yol açtı.

Bu ilişki ve çelişkiler belli bir süre sonra, özellikle Kürdistan'da tarih boyunca işbirlikçilik yapmış ağa, şeyh ve aşiret reislerinin çıkarlarını darbelemeye ve onların etkilerini sınırlamaya başlayınca ve ortada kalmaları durumuyla yüz yüze gelince TC, yeni yönelim-

ler içine girdi. Bu çevreler eskiden de sömürgeci rejimlerin işbirlikçileriydiler, rejimlerin adamlarıydılar. Kesinlikle sıkışmışlardı ve korunmak için çareler arıyorlardı. Ardından ihanetlerinin cezasını ağır ödememek için bile olsa, tarikatlara sarıldıkları biliniyor. Çareyi dine sarılmakta aradılar. Bu silahı zaten yüzyıllardan beri kullanıyorlardı. Hatta Arap ülkelerine, Suriye'ye geldiklerinde, bu işbirlikçiler, “Biz Araplığı temsil ettik” dediler. Irak'a hâlâ da gidiyorlar, İran'daki eski tarihi değerlerden bahsediyorlar. Çünkü İran'da çok sayıda Azeri vardır, şialık vardır. Bu temelde binlerce öğrenciyi örgütleyerek İran'a yolladılar. Gönderdiklerinin hemen hepsi polis patentlidir. Sözde Kuzey'den bir sürü Aleviyi, şia mezhebinden insanı yolluyorlar. Kısaca bir örgütlenme çalışması yaptılar. Güney'de de nakşileri örgütlediler. Bunların birleşik hareketi, özellikle de maddi çıkarları darbelenince, harekete geçtiler. Aslında bu durum çok önemli.

Her gün gelen yeni haberler vardır. “PKK bizden bu kadar silah istiyor, bu kadar para istiyor, veremeyiz” diyorlar. Hemen ardından bunların dincilikle olan ilişkisi, Hizbullahçılıkla olan ilişkisi belirginleşiyor. Bunu yeni bir teminat, koruma aracı olarak ele alıyorlar. Böylece iğrenç çıkarılarını savunma gereğini duyuyorlar. Bu konu defalarca değerlendirilmiştir.

Hiç şüphesiz İran İslam devrimi, kendi ideolojik pozisyonunu sürdürmek ister. İran halkının sınırlı da olsa bir anti-empyrialistliği vardır. Hala da kendi devrimini yaymak istiyor. Bunun aslında hem olumlu yönleri, hem de olumsuz yönleri vardır. Ama İran bütün bunlara rağmen milli geleneklerine uygun olarak İslam devrimini kendi milli gelişmesinin, kendi mezhebi gelişmesinin bir aracı olarak kullanırken, başta Kürtler olmak üzere diğer bütün ulusların milli gelişmesini fazla göz önüne getirmiyor. Kürtlerin çoğunluğunun Sünni mezhebi nitelikli olması, şialığın biraz daha baskı gücü olarak kullanılmasına yol açıyor. Bu yüzden ortada bir çelişki var. Türk milliyetçiliği bu çelişkiyi özellikle PKK'ye karşı kullanmak istiyor. Ne kadar bunu kullanabilir, belli değil veya bunun nasıl kullanıldığına dair fazla kanıt yoktur denilebilir.

Ama Hizbullahçılığın bir koluyla İran'a dayanmak istediği açık-

tır. Tümünü İran'a bağlıdır demek ise doğru değildir. Özellikle son yıllarda ortaya çıkan gerçeklikten anlaşılıyor ki, Hizbullahçılığın genel polis merkezleriyle, yerel tarikat merkezleriyle ve en başta da Olağanüstü Hal Bölge yönetimiyle ilişkisi vardır. Kısaca Türk sömürgeci rejiminin kurumlarına, emniyet teşkilatlarına bağlı olduğunu görüyoruz. İran, ideolojik yayılım aracı olarak belki etkisini kullanmak istemiştir, fakat onun bu durumu belirleyici değildir. Belki de İran kullanılmaya çalışılmıştır. Bu konuda gerçekleri daha iyi tespit etmeye ihtiyaç vardır. Hizbullahçılığın yerel işbirlikçi çevrelerle bağları çok somuttur. Hemen şunu belirtelim ki, Hizbullahçılık için en geçerli bir tanım şudur: Tarihi olarak milli inkara götüren egemen İslamcılığın olumsuz yönleriyle yabancı egemen sınıflara uşaklık-işbirlikçilik eden Kürt egemen sınıfların çıkarılarının sarsılmasıyla, Türk milliyetçiliğinin veya bunu maskeleyen komünizm maskeli sosyal-şovenizmin etkisini gittikçe yitirip yeni bir ideolojik saldırı silahı olarak tarikatçılığı, mezhepçiliği kullanma düşüncesiyle ortaya çıkarmak istediği, PKK'ye oldukça karşı ve vurucu temelde örgütlediği, silahlandığı, Kürdistan'daki o eski dayanaklarına işbirlikçilerine sosyal taban işleri gördürmek istediği yeni bir oluşumdur. Böyle bir tarihi temelde İran kullanılmak istenmiş olabilir.

Kürt işbirlikçileri ise, PKK'den oldukça zarar görmüş veya PKK'yi kendi sınıf düşmanı olarak gören, hatta ulusal yönden de hakim ulusun uşaklığını yapan ve hakim ulustan daha çok hakim ulusçu geçinen kesimlerdir. Yani, Kürtlüğe ihanet etmiş, hakim işbirlikçi çevrelerin son çıkar umudu ve en başta da belirleyici olarak Olağanüstü Hal Bölge yönetiminin son bir-iki yıl içinde özenle örgütlediği bir özel savaş, bir kontra girişimdir. Hiç şüphesiz, bu Hizbullahçılığın içinde samimi olarak Müslüman olan, İslam devrimine inanan kesimler de vardır. TKP'de samimi komünistlerin olduğu gibi, bir İslam devrimini isteyenler de vardır. Bir Hikmet Kıvılcımlı da TKP adlı “komünist” partisindeydi. Kıvılcımlı 1930'larda Kürdistan üzerine yazdı. Ama bu istisna, TKP'nin sosyal-şoven niteliğini ortadan kaldırmadı. Demek ki aynı şey, yani dürüst Müslümanların olması Hizbullah'ın özel savaş örgütünün emrinde bir alet olmasını ortadan kaldırmıyor.

Şimdi bazı Hizbullahçılar diyecekler ki, bize bu kadar haksızlık yapılır mı? Bu kadar yanlış değerlendirilebilir miyiz? Biraz da objektif gerçeklikten uzak oldukları için bunlara şunu söylüyoruz: Sizlerin çok hayalci, saptırılmış bir düşünce ve yargınız vardır. Biz de bile böyle çok sayıda insan vardır. Onlara şunu söylemek gerekiyor: Dinin tarihini biliyor musunuz? Dinin ulusallıkla ilişkisini biliyor musunuz? Dinin Kürtlük üzerinde nasıl kullanıldığını biliyor musunuz? Kürtlerin tarikat-mezhep gerçekliği nedir biliyor musunuz? Rejimle, devletle dinin ilişkisi nedir biliyor musunuz? Hakim ulus gerçekliğiyle, sömürgecilikle ilişkisini biliyor musunuz? Biz-zat İslamın devrimci özünü biliyor musunuz? Bütün bu sorulara cevap verdikten sonra, dürüst Müslümanlar doğruya yakın cevap bulabilirler. O zaman neye alet olduklarını, nasıl kullandıklarını da kavrayabilirler.

Unutmayalım saldırgan, katil olarak kullanılanların çoğu çocuk. Bu son dönemlerde arkadan kurşunlayanların hepsinin yaşı 15-20 civarındadır. Beyinleri yıkanmıştır. Tümüne cennet müjdesi kesin verilmiştir. Ceplerine de bol miktarda dolar konulmuştur. Bunların bu yaşta Müslümanlığı köklü öğrenmeleri mümkün müdür? Bu anlattığımız çerçevede bile 15-20 yaşındaki çocuk Müslümanlığı nereden öğrenecek? Bu çocuk işsiz-güçsüzdür, çulsuzdur. Kürdistan'da muazzam bir işsizlik vardır. Zaten devletin kendisi, “Onbeşbin kişiye iş vereceğiz” dedi. İşte verdiği iş! Böyle işsiz, lümpen kesimlere verdiği iş! Yalnız vurabilme gücünü yaratabilmesi için Müslümanlığı, “Vurursan mücahidsin, ölürsen şehitsin”, “Cennet seni bekliyor” biçiminde anlatmıştır. “Dünyada da seni para bekliyor” denilmiştir. Adam bakıyor, hem ölürse yeri iyidir, hem de bu dünyadayken yeri iyidir. Bir de polis ona yardımcı oluyor, silah da veriyor. Eskinin sıradan, bir sigara parası bulamayan tipi parayı, silah yardımını, polis himayesini görünce hiç durur mu? Durmaz ve “al git şunu vur” denildiğinde gider vurur. Nitekim her gün, böylelerinin eliyle çok sayıda yurtsever insanı öldürüyorlar. Olay budur, Müslümanlık ise bunda tamamen bir kılıftır.

Eskiden ideolojik temelde saldırırlardı. Sosyal-şovenizmin de etkisi zaman zaman şiddete büründü. Biz de onlara şiddetle karşılık

verdik. Bu büyük tartışmalara yol açtı. Yine, Kürt ilkel milliyetçiliği de bizimle ideolojik mücadele halindeydi. Bu da zaman zaman şiddete büründü. KUK örneğinde olduğu gibi, biz de şiddetle karşılık verdik. Bu sahte mezhep ve tarikatlarla da mücadelemiz, aslında uzun süredir ideolojik düzeyde yürüyordu. Fakat şimdi bunlar silaha başvurular. Belli ki şiddetle karşılık vermeye devam edecekler. İşin niteliğini çok iyi göz önüne getirmek gerekir. Bu, silahı kullanan Hizbullahçılık neyin nesidir? Hizbullahçılık nedir? Bu gerçeğe baktığımızda, bu silahı kullanan Hizbullahçı, yani faaliyette bulunan genç “Hizbullah” kelimesini bile bilmez. Çünkü Arapça bir kelime. Onu o an ilgilendiren aldığı para, silah, sağladığı itibar, destek ve himayedir. Dolayısıyla çok köklü bir aydınlatmaya da ihtiyaç vardır. Büyük bir tuzak, büyük bir oyun ortaya konulmuştur. İçine de 7 yaşından itibaren beyinleri yıkanan gençler alınmıştır. Tepede de MİT'in Türk özel savaş sisteminin emrindeki din adamları vardır. Hem de filozofça din adamlarıdır bunlar. Osmanlı sultanlarına da tarih boyunca yol gösteren din adamları değil miydi? Şimdi de TC'nin saldırılarına yol gösterecek din adamları vardır. Mesela o sahte Adnan hocalar nasıl ortaya çıkarıldı? Özellikle zengin çocuklarını uyuşturdular. Son dönemlerde Kürdistan'da harekete geçirilen nakşi şeyhlerinin tümü müthiş eğitilmiş ve kendine göre bilinçlidirler. Her şeyi bilirler, fakat çıkarlarına ölümüne bağlıdırlar. Çıkarları da esas olarak devletten gelir.

Tabanda aldatılmış gençler, tepede ise sözümona din adamları, tarikat reisleri birleşerek böyle bir ideolojik saldırı hareketini, silahlı saldırı hareketine dönüştürmüşlerdir. Belki güçleri sınırlıdır. Ve öyle fazla etkili olmayacaklardır. Ama yine de arkalarında böyle bir tarihi, sosyal bir temel ve en önemlisi de Olağanüstü Hal Bölge yönetiminin, özel savaşın fiili desteği vardır. “Vur, ben seni himaye ederim” denilmektedir. Nitekim şimdi bunlar Silvan'da, Batman'da, Diyarbakır'da polislerle kol kola yürüyorlar. Açıktır ki özel savaş yönetimi onları satın alıyor ve “yakalandığın zaman seni gizlerim” teminatı veriliyor. Zaten çığ gibi işsizlik ortamında parayla satın alınacak bizzat aldatılmış, özel yetiştirilmiş çok sayıda kişi var. Örgütlendirilmek istenen yeni Karayüzler, yani faşist hareket bu te-

meldedir. “Allah'ın partisi” adını kullanması yüce terimlere, halkın ilgi gösterdiği deyimlere sığınmaktır sadece. Bu her dönemde böyle olmuştur. Bu güçler en iyi isimleri kendilerine takarlar, işin en iyi teorisini yaparlar ama, dediklerinin tersini yaparlar. Her zaman en iyi isimler altında ters işler yapılmıştır. Bunların da yaptığı böyle bir yutturmacadır.

Bu güçlerin gerçek İslamlıkla alakası yoktur. Hizbullah'ın Allah-la, İslamlıkla da hiçbir alakası yoktur. Bu kelimeler bunların ağzında bir balık oltası, bir yem oltası gibi işlev görmektedir. Belki biraz saf gençleri bunlarla aldatabilirler. “Bizim parti Allah'ın partisidir”, “biz Allah adına savaşıyoruz” kanısına vardırabilirler onları. “Ölse cennete gideriz, yaralansak gaziyiz” diyecek duruma gelebilirler. “Hiçbir şey olmasa da iyi yaşam bizi bekliyor” diyebilirler. Ama bu bir ideolojik aldatmacadır. Kendi halkının, kendi tarihinin durumu nedir? Bunlar gerçekten neyi istiyorlar sorusunu epey sorduk. Ama herhangi bir cevap yok. Bazılarının ise bunun iyi olmadığından haberi var ki, çok üzüyorlar. Ama cinayetleri işleyenlerin devletten çıkarları vardır. Çıkarları Allah'ıdır, imanıdır onların.

Kürdistan'da sol adına hareket eden hain çevreler de dahil, son yüzyılın bütün hain tabakaları, hain kişilikleri ve üzerinde şekillendikleri hain gelenekleri, egemen milliyetçiliğin en hain ve en faşist temeli olarak düzenlenmiştir. Egemen milliyetçilik savaş cephesinde ordusuyla savaşırken, özel savaş birliklerini ve köy korucularını da bunun bir parçası olarak geliştirmiştir. Yine, düzenin siyasal partilerinde; DYP'de, SHP'de, bir yığın diğer düzen partilerinde birleşen, yoğunca işbirlikçi ve rejimin uşağı vardır. TC ordusunda halkına karşı savaşan yerli hainler vardır. Korucular vardır. Açıktan faşist birlikler vardır. Özel timler, faşist birliklerin kendisi oluyor. Komandalardan oluşan özel ordu birlikleri vardı. Hatta çevik kuvvetler vardır. Bütün bunlar açık cepheden savaşırken, acaba son kalıntı olarak bir de İslamiyeti kullanamaz mıyız, Kürt halkının dini duygularını istismar edemez miyiz, tarihte olduğu gibi günümüzde de bu yöntemle sonuç alamaz mıyız, sorularını kendilerine yönelterek üzerinde yoğunlaşıyorlar. Bu sorulara verdikleri cevap Hizbullah saldırısıdır. Yurtseverleri katlederek, halkı kafa karışıklığına itmek

istiyorlar. Polisin elinde Hizbullah bir iktidar savaşı mı veriyor? Hayır, iktidarın elinde basit bir savaş piyonudur, karşı-devrimci bir savaş piyonudur. Bunlara soruyoruz: Cenneti polisin himayesi altında mı kuracaksınız? “Allah'ın partisi” polisin, hem de kemalist polisin, özel timin yardımı ve himayesi sayesinde mi amaçlarını gerçekleştirecek, cennete gidecek veya bu dünyayı cennete çevirecek? Polis hangi rejimin hizmetindedir? Açık ki, siyonizmin hizmetindedir. Bunlar çokça anti-siyonist geçinirler, ama mevcut rejim İslamizmden daha ziyade siyonizmi temsil ediyor. İsrail Cumhurbaşkanı Herzog ne söyledi? “Siz Kürtlere ne yapıyorsanız biz onaylarız, siz de biz Araplara, Filistinlilere ne yapıyorsak onaylayın” dedi. Evet, Herzog Kürtlere yönelik böyle saldırı iznini vermedi mi? Bu saldırıyı Herzog'un emri ile Türklük yürütmüyor mu? Veya siz Türklüğün, polisin emrinde bir saldırı piyonu değil misiniz? Bu temelde sizler emperyalizmin uşağı değil misiniz? Çok açıktır ki, Hizbullahçılık en az Türk kemalizmi, faşizmi kadar siyonizmin de uşağıdır. Türk polisinin çok iyi kemalist olduğunu bilmiyor musunuz? Özel timlerin özel savaşı kemalizm adına yürüttüklerinden haberdar değil misiniz? Bunlara rağmen siz de onlarla kol kola değil misiniz? “Kemalizme karşıyız, resmi ideolojiye karşıyız” diyorsunuz, ama onların himayesinde savaşmak, onların uşağı olmak anlamına gelmiyor mu? Şimdiye kadar bir tek kemalistin burnunu kanattınız mı? Bir tek siyonistin burnunu kanattınız mı? O halde Türk rejimini, Türk kemalizmini de, sizi de besleyen siyonizmdir. Dolayısıyla siz dolaylı yollardan da olsa, siyonizmin uşaklarısınız.

Saf Hizbullahçılarla bizim alıp veremeyeceğimiz hiçbir şey yoktur, ama onların çok bilinçli olarak siyonizmin üçüncü koldan piyonu olduklarını kesin söylemek zorundayız. Onların anti-siyonistlikle, anti-kemalistlikle, anti-emperyalistlikle asla alakaları yoktur. En büyük anti-emperyalizm, en büyük anti-siyonizm, PKK'nin yönlendirdiği harekettir. Bu çok açık. Her gün savaşıyoruz, onlarca savaşçımız kahramanca direnerek şehit düşüyor. Bu anlamda İslamiyeti de savunan PKK'dir. İslamiyeti, İslam halklarının düşmanlarına karşı savunan PKK'dir. İslam halkının düşmanları bugün bellidir. Bunlar emperyalizmdir, onun uşağı olan kemalistlerdir, siyonistlerdir.

Onlara karşı her gün diş diş acımasız savaşı veren de PKK'dir. Hizbullahçı şefler, hiçbir zaman böyle bir savaşı geliştirmişler midir? Gelsinler savaşa çağır desinler, biz silahlarımızı onlara verelim. Biz bunlara çağrı yaptık; gelsinler birlikte kemalizme, siyonizme, emperyalizme karşı savaş verelim. Silahları, paraları yoksa biz verelim. Varsalar, dağların bir bölümünü onlara verelim. Dürüst yurtseverlere saldırıp katledeceklerine, faşist kuvvetler var, çok eleştirdikleri, bir sürü emperyalist veya siyonist var; onlara saldırınlar. Madem “emperyalizme karşıyız” diyorlar, biraz dürüst olsunlar. Ama bütün bu sorularımıza ve çağrılarımıza tek bir cevap, tek bir ses bile yok. “En büyük kafir PKK'dir”, “tek tehlike PKK'dir” diyorlar. Bunun anti-emperyalistlikle ne alakası var? Gerçekler o kadar açık ortadayken, mızrak çuvala sığar mı hiç?

Aslında bizim gerçekleri bu kadar hatırlatmamıza da gerek yok. Biz bu çocukların veya bu işi yönlendirenlerin ne durumda olduklarını biraz ortaya koymaya çalıştık. Halkın kafasını biraz karıştırmaya çalıştıkları için, biz halkı aydınlatmak amacıyla, yine kendi saflarımızda Türk milliyetçiliğini ortaya çıkaran bu sahte, oldukça tehlikeli kara oluşumu doğru değerlendirmeye tabi tutmak amacıyla bütün bunları belirtiyoruz. Hiç şüphesiz bu yeni saldırı karanlık güç, Karayüzler hareketi hızla teşhir ve tecrit olacaktır. Daha şimdiden en çok güvendikleri alanlarda bile kesin bir tecrite uğramışlardır. Halk artık bunları linç etmeye kadar gidiyor. Belli bir çabadan, özellikle halkın daha da artan mücadelesinden sonra, bunların girecek delik bile bulamayacaklarından eminim. Zaten daha şimdiden hepsi kaçış halindedir. Renklerini, kılık-kıyafetlerini değiştirerek saklanmaya çalışıyorlar. ileride bu fırsatı da bulamayacaklardır belki.

Biz bunların dürüst olanlarına şunları söylüyoruz: Ağzınıza aldığımız İslamiyet'in, devrimin adaleti nedir, bunu iyi öğrenin! Yine İran devrimi nedir, dürüst Müslümanlık nedir, bunları iyi öğrenin! Bu, lafla değil, eylemle olur. Lafla bunları söyleyeceksiniz ama polisten silahlı, ağababalarınızdan bol bol para alıp, sözümona kafirlerle mücadele edeceksiniz! Kendinizi bu biçimde aldatmayınız! Bu sizin için çok tehlikeli bir uğraştır. İyi düşünün, elinizde hiçbir sa-

vunma aracı yoktur. Hiçbir gerekçeyle kendinizi iki kelimeyle bile savunamazsınız. Böyle devam ederseniz, tarihin en lanetli güruhu olarak adlandırılmaktan kurtulamazsınız. Bir an önce, özellikle fazla çıkara bulaşmamış olanlar hızla kendilerini affettirecek tutum ve davranışlara girmelidirler.

Özellikle İran'ı kullanmak isteyenlere çağrı yapıyoruz: İran'ın hâlâ bazı anti-emperyalist, anti-siyonist özellikleri vardır. İran'a da söylüyoruz; bu temelde kendinize ters düşmek istemiyorsanız, varsa üzerimize gelme durumunuz, hızla bunu sona erdirin! Bu durumlara bir daha düşmemeye dikkat edin, duyarlı olun! Emperyalizme, siyonizme, kemalizme karşı mücadele etmek istiyorsanız, PKK'nin yüceltiği bayrak altında, yükselttiği kurtuluş safları arasında yerinizi alın! Ancak böyle yaparsanız tutarlılığınızı kanıtlarsınız. Yine, aldatılmış birçok genç vardır. Çok çeşitli yöntemlerle aldatıldıklarını biliyoruz. Bunlar da gözlerini açsınlar, kardeşlerini, en değerli insanları katlettiklerini görsünler ve hızla bunlardan ellerini çeksünler. Kendilerini affettirmenin ancak devrimci harekette birleşmekten, ondan af dilemekten geçtiğini bilsinler ve doğru tutuma girsünler.

Gerçekleri bu temelde her yönüyle açmalıyız. Halkımızı özellikle bu temelde aydınlatıyoruz. Karşısına çıkarılan bu tehlikeyi doğru değerlendirmesi, teşhir ve tecrit etmesi, üzerine silahla geldiklerinde amansız yürüyerek onları yerle bir etmesi, halkımız için tek doğru tutumdur. Halkımızın bu tutuma sonuna kadar bağlı kalarak yürümesini istiyoruz. Ayrıca bunların çok gizli ve sinsice insanlarımızı katlettikleri için, nasıl onlar insanlarımızı birer ikişer ve arkadaşan kurşunluyorlarsa, partimiz için de, onlara karşı özel suikast timleri oluşturularak, bunların olduğu her yerde, ele başlarına, yurtseverleri katleden kesimlerine çok sistemli, örgütlü bir şiddet hareketini yöneltmek gerekecektir. Bu konuda eksik olan görevlere doğru yaklaşım göstererek, araştırarak, inceleyerek, bilgi toplayarak, izleyerek hak ettikleri yerde ve biçimde onları cezalandırmak tek doğru yol olarak önümüzdedir. Biz bunlarla fazla uğraşmak istemiyorduk. Özellikle Demirel-İnönü hükümetinin ardına kadar bunlara kapıyı açık tutması, onları üzerimize saldırtması, birçok faili meçhul cinayetin sürdürülmesi, artık tüm gücümüzle bu tehlikeyi görmemizi ve

doğru yaklaşmamızı şart kılıyor.

Sonuç olarak; yuce devrimi ulusal kurtuluş hareketimize, ozellik- le İslamcı Hizbullahılar adı altında dayatılan bu oluşumun anlamı budur. PKK her zamankinden daha fazla, Ortadoğu halklarının tari- hi geleneklerine, İslamın da devrimci ozune, adalet ve eşitlik ağ- rıştıran yonlerine herhangi bir tarikattan, mezhepten daha fazla bağ- lıdır. Onu, emperyalizme, siyonizme, kemalizme karşı savunmakta en kararlı onder duzeyde bir harekettir. Her ne kadar İslami sozcuk- leri kullanmıyorsa da, ozu boyle olan bir harekettir. Derin bir dinsel hořgоруye sahiptir. Çeşitli dinlere demokratik yaklaşır ve mezhep- lere, onların en olumlu, ozellikle milli ve sosyal gelişmeye hizmet eden tarihi değerlerine yuksek değer biçmektedir. Bu İslamiyet için olduğu kadar, bunun çok çeşitli mezheplerine ilişkin de boyledir. Yine diğer dinlerden ve mezheplerden azınlıklara karşı da boyledir. Bu anlamıyla en demokratik, hořgоруlu harekettir.

Ortadoğu halklarının tarihinde çok gulu olan ve goruntu altın- daki milli ve sosyal gerçeklikte halkları birbirleri aleyhine kullan- mamak, bunun tam tersine gerek İslamiyette ve gerekse de Hıristi- yanlıkta çok etkili olan enternasyonalizmi, yani halkların eşitliğini goz onune getirmek buyuk onem taşımaktadır. Dinlerdeki kardeş- likte, bir anlamda enternasyonalizm vardır. Eğer bu gunumuzde olumlu değerlendirilirse, şovenizme ve faşizme kaçmadan halklar arasındaki dayanışmaya hizmet ettirilebilir. Buna da biz buyuk ozen gosteriyoruz. Yani onlar dini şovenizm için, milliyetçilik için kulla- nırken, biz tam tersine kardeşlik ve eşitlik için kullanacağız. Dinin gerçek anlamı bu olduğuna gore, hepsinden daha fazla halklarımızın tarihindeki milli geleneğe en doğru karşılığı biz veriyoruz. Ger- ekler boyleyken ve bu gerçekler uğruna gerçek savaşımı partimiz onderliğindeki halkımız veriyorken, onu başka tuşlu değerlendir- mek, sadece ve sadece savaştığımız azgın Tuşk soımurjeciliğine, onun kemalist biçimine, onun arkasındaki siyonizme ve emperya- lizme hizmet eder. Yani onlar için, PKK'yi doğru tanımamak, PKK'yi kendileri için bir engel olarak gorup saldırmak demek, o çokça soyledikleri duşmanlarla aynı safa duşmek demektir. Bu ko- nudaki kafa karışıklığını ve safların karışıklığını hızla netleştirmek

gerekiliyor. Biz uzerimize duşeni hem eylemimizle, hem de siyasi tavrımızla bu kadar açıkça ortaya koyarken, aldatılan veya belirli bir karmaşıklığa itilen çok çeşitli yeni çevrelerden olan kişilerin de saflarını sadece sozleriyle değil, eylemleriyle doğru belirlemelerini ve ona inanıyorlarsa İslamın eşitlikçi, ozgurluku ozune sadakatle bağlı olmalarını ve bunu ispatlamalarını istiyoruz. Biz bunu hem sozle, hem eylemle gerçekçi bir biçimde butun duynyaya gostermi- şiz, ispatlamışız. şimdi sıra bunlara geliyor. Bunu yapmadıca ve karşımızda savaştıca da, kendilerine sonuna kadar yukleneceğimizi ve çok acımasız bir biçimde ezeceğimizi belirtmek istiyoruz.

İnanıyoruz ve oldukça hazırlıklyız ki, bu temelde 12 Eylul faşiz- minin ve butunuyle Tuşk egemen, soımurgeci ve şoven tarihinin ge- liştirdiği her tuşlu saldırıya olduğu kadar, bu saldırı biçimine karşı derli-toplu ve yerinde bir karşılık vereceğiz. Belki bu araçla birçok yurtseveri katledebilir. Ama halkımızın artan buyuk ofkеси daha şimdiden bu silahı tersine çevirmiştir. Din silahını kullanmak, soımurjecilere hiçbir donemde karşılaşmadıkları kadar pahalıya patla- yacaktır. Daha şimdiden halkımız tarihinde adeta yapamadıklarına, yani din adına yapılan sahtekarlıkları ilk defa şimdi karşılamanın fırsatını yakalamış olmanın ofkesiyle ayaklanıyor ve partinin de bu konudaki çok yerinde ve doğru belirlemelerine bağlı kalıyor. Ol- dukça ofkeli bir biçimde bunun uzerine gidiyor ve tarihinde yapa- madığını şimdi gerçekleştiriyor. Bu aynı zamanda halkımız için ta- rihi hesaplaşmanın da son ve oldukça başarılı bir adımı olacaktır. Her zamankinden daha fazla tarihimize, ulusal ve toplumsal gerçek- liğimize dayatılan bu karanlık, bu barbar, bu faşist guşuhları iyi go- relim, teşhir ve tecrit edelim, tum gucumuzle uzerlerine yuruyelim ve ezelim!

9 Ağustos 1992

TÜRKİYE'DE İFLAS EDEN PARTİCİLİK VE YENİ PARTİLEŞME ARAYIŞLARI

Tarih boyunca Türkiye'de eğer ille bir partıcilikten bahsedilecekse hiç şüphesiz gerçekleşen sınıfsal ayrışma, bu konuda ipuçlarını yakalamaya imkan verebilir. Bu temeldeki bir sınıfsal ayrışmayı Ortadoğu'ya da yayıyorlardı. Bu bizi yakından ilgilendiriyor. Aslında Türk boyları, Müslümanlığı kabul etmekle birlikte güçlü bir sınıflaşmaya da adım atıyorlar. Hem milli doğrultuda ve hem de sınıfsal doğrultuda yaşanan gelişme, yine sosyal ayrışmaya da denk geliyor. İran'da, Irak'ta, Anadolu'da ve hatta Kürdistan'da Türk boy beyleri çeşitli emirlikler, komutanlıklar, sultanlıklar halinde üste doğru evrimleşirken, altta da Türkmen dediğimiz yoksul kesim dışlanıyor. Bu birçok isyanda da ifadesini bulan bir çatışmaya yol açıyor. Bu çatışma aynı zamanda bir partileşmedir. Belki adı, programı konulmamıştır, fakat bir partileşmedir. Türk egemen, sömürücü sınıf, İslamın gerici tarzda yorumuyla kendine bir siyasi program çiziyor ve bu temelde örgütlenme içine giriyor. Zaten devletleşme de o süreç içinde oluşmuştur. Gericici tarzda da olsa hazır İslami program, yine hazır komutanlıklar, birçok görevlendirmeler var.

Bu resmi bir Türk partisidir diyebiliriz. Selçuklulardan başlar,

günümüz Türkiye'si'ne kadar devam eder. Diğer kesim ise resmi sistemden dışlanır, yoksulluğa ve baskıya terk edilir. Bunun sonucunda ezilen sınıflar gerçeğinde ifadesini bulan bir mücadele ortaya çıkar. Baba İshaklar, hatta Şeyh Bedrettinler, Celali İsyanları ve daha sonraki çeşitli başkaldırıları bu sınıfsal ayrışmanın ya da yoksullar kesiminin tepkisi biçiminde karşımıza çıkar. Bu gelişme de adeta ezilenlerin partisidir. Gizli temellerde, mezhepçi nitelikte örgütlenir. Eylem yöntemleri de isyan biçimindedir. Etkili bir propaganda da vardır. Yarattıkları örgütler temelinde çok kapsamlı isyanlara girişirler. Aslında bu bir anlamda emekçi partisidir. Böyle çok sayıda parti ve onun önderlik ettiği isyanlar tarihte gelişmiştir. Ama programları fazla bilimsel veya sosyalist bir nitelikte olmadığından, yine üretim güçlerinin ilişkilerinin gelişim seviyesi onlar için zafere fazla imkan tanımadığından dolayı bu isyanlar çok belirgin bir biçimde ezilmekten kurtulamaz. Daha sonra bunlar yeraltında, çeşitli mezhepler biçiminde, özellikle dağlarda gizli gizli yaşarlar. Alevilik dediğimiz olay da zaten biraz böyledir. Alevilik aslında resmi Sünni Osmanlı-Türk-Arap ve İran partilerine karşı gizli muhalif tavrıdır. Bu, yüzyıllar boyu sürdü ve hâlâ da günümüzde etkileri önemlidir.

Tanzimat dönemine doğru geldiğimizde, Batı'nın etkisi altına girme dönemi başlar. Bu etki Selçuklular'da ve Osmanlılar'da yaşanan Bizans etkisi kadardır. Bizans yanlıları, onların işbirlikçileri vardır. Selçuklu ve Osmanlı devletlerinde var olan böyle bir partililik tıpkı günümüzdeki burjuva partilere benziyor. O zamanın iktidar partilerinden kimisi Bizans yanlısı, kimisi de tam Bizans karşıtı bir konumdaydı.

Yine beylikler, birçok beyliğin temsilcileri vardır. Bu, günümüz Türkiye'si'ndeki gibi; işte, filan bölgede filan parti ne kadar güçlüyse, o zaman da filan bölgenin temsilcileri veya klikleri vardır. Fakat çok ilkeldirler; öyle fazla bilimsel bir ifadeye kavuşan oluşumlar değiller. Zaten Ortadoğu'da genelde öyle gelişmiş partililik yok. Günümüzde Avrupa'da gördüğümüz gibi partililik de gelişmemiştir. Bir tarafta devlet vardır, diğer tarafta ise devletin ezdiği ve zaman zaman da isyanlarına yol açtığı alttakiler vardır.

Batı etkisinin gelişmesiyle birlikte bu sefer Batı yanlısı partiler

doğmaya başladı. Tanzimatçılar, yine Jön Türkler artık İslamiyete dayalı partililik yerine, Batı'nın kapitalist felsefesine açık olan kurtuluşu bulma dönemini başlatır. Jön Türk partisi gerçekten 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren devleti reformlarla, Batı uygarlığı çerçevesinde yaymaya çalışan bir hareketti. Artık geriliklerden kurtulamayan, yapısını yenileyemeyen Osmanlı İmparatorluğu'na reform yoluyla kendini yaşatma şansı verdimen için, Batıcılık fikirlerini, Batı'nın tekniğini, bilimini hatta kültürünü, giyim-kuşamını yansıtmaya çalışır. Tabii bunun yanısıra, eski parti de vardır. Eski parti "tutucuların partisidir" diye lanse edilir. Bu, daha muhafazakar ve dindar olan kesime dayanır. Bu çelişki 19. yüzyılın ikinci yarısına kadar çok gelişir ve hatta şiddete dönüşür. Saltanat içine bile yansır; Jön Türk yanlısı sultanlar ile katı İslamcı geçinen sultanlar biçiminde ikili klik oluşur.

Bu dönemde İttihat Terakki kurulup tam devlete damgasını vuraçağı düzeye getirilir. Yine İttihat Terakki'yle yeni aşamaya ulaşılr. İttihat Terakki gerçekten modern bir partidir. Türk burjuvazisini oluşturmak, Türk ulusçuluğunu yaratmak ister. Müslümanlığı da Türk ulusçuluğunun hizmetine koşturmak ister. Bilindiğı gibi bu konularda çok etkili bir faaliyet yürütür. Darbe yapar. Özellikle ordu ve aydınlar içinde çalışır. Sonuç 1908'de tam iktidarı ele geçirmede önemli bir adım atarak sultanı düşürür. Ve böylece Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışıyla birlikte, cumhuriyete ulaşmada temel kaldıraç rolünü oynar.

Aslında cumhuriyet bir nevi İttihat Terakki'nin doğal bir sonucudur. M. Kemal, İsmet İnönü ve cumhuriyetin diğer kurucu kadrolarının hepsi İttihat Terakki ve Batı yanlısıdır. Sözümona modernizmi temsil ediyorlar. Türk burjuvazisinde umut görüyorlar ve bunu reformist bir temelde yapmak istiyorlar. Bu partinin ana ilkeleri bunlardır. Yunan işgalini de bahane edip, bir hamle yapıyorlar. Kuvayı Milli'ye biçiminde örgütlenerek daha güçlü bir burjuva partisi haline geliyorlar. Zaten Cumhuriyet Halk Partisi dediğimiz olay da en derli toplu Türk burjuva partisidir. Bu parti, genç Türk burjuvasinin hem siyasi, hem askeri ve hem de ekonomik alanda iktidar olarak gelişmesine önderlik eden, çok farklı merkezlerle ilişkiye geçen ve

dönemin faşist partilerine benzeyen bir parti olarak karşımıza çıkar. Hitler'den Mussolini'den etkilenir, hatta onları etkiler de. Yine dönemin komünist partilerinden de esinlenir. Bilindiği gibi tek parti dönemi, tek şef dönemi, faşizmin bir biçimi olarak halklar üzerine kabus gibi çöker. Öte yandan birkaç liberal-burjuva nitelikte parti daha ortaya çıkarılmak istendi. Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Fırka başarısızlığa uğradı. Bunun nedeni, burjuvazinin zayıflığından dolayı onun diktatörlük uygulamasıdır. Nitekim öyle hareket etmek zorunda. Çünkü burjuva demokrasisine yol verecek gücü yoktur. Devlete dayanarak çıkış yapmak ister ve yapar da.

1. Dünya Savaşı'ndan sonra uluslararası koşulların da zorlanması sonucu belli bir kapitalist birikimin, sermayedar sınıfın doğuşuyla birlikte, biraz daha burjuvazinin kanat partileri doğar. Örneğin DP çıkar ortaya. DP biraz daha kapitalistleşmeye ağırlık veren bir çizgi izler. Devletin, kapitalist gelişmedeki rolünü biraz da özel kesimlere dayanarak yapar; toprak kapitalizmine, ticari kapitalizme ağırlık veren bir programla ortaya çıkar. Yine burjuva parlamentoculuğuna biraz daha güç kazandırmak ve ordu ağırlığını da biraz daha sınırlandırmak ister. Bürokrasiyi bu program çerçevesinde geliştirir. Halkın da bu partiye duyduğu tepki, mevcut sosyal gelişmenin daha çok bu devlet programı temelinde hız kazanması nedeniyledir. Uluslararası koşullar da uygunluk arzedenince bu parti belli bir gelişme şansını yakalar ve bilindiği gibi Türkiye'de kapitalizmi biraz geliştirir. Fakat öte yandan içte ordu ve sivil bürokrasinin çıkarlarının biraz sarsılması da vardır. Buna karşı geliştirilen tepkiye CHP öncülük eder ve parti olarak destek sağlar. Bu ortamda bildiğimiz gibi 27 Mayıs darbesi gerçekleştirilir. Bu darbe de bir kliğin darbesidir. Bu bir burjuva kliğidir. Özellikle içindeki subayların tepkisinin ifadesidir. Bildiğimiz gibi bu darbe daha geniş bir burjuva demokrasisine açılmak zorunda kalır. Sınırlı da olsa, tekelciliğe karşı olmakla birlikte, DP'nin politikalarına veya örgütlenmesine vurduğu darbeler daha geniş burjuva demokrasisine adım atmaya zorlanır. Bunun sonucunda çok parti ortaya çıkar, ama partilerin hepsine de devleti esas alan partiler diyebiliriz. Bütün bu partiler devleti savunarak, “onu en iyi ben savunurum” propagandasını yaparlar.

Nitekim Türk egemenlerinde resmi partileşme düzeni için söyleyecek tek şey varsa o da, bütün partilerin devlete dayalı ve bu temelde devlet fideğinde yetişmiş olmalarıdır. Devlet, partilerle kendini maskeleyerek ve yürütmek ister. Ancak bu temelde partilere izin verilerek yasalar çıkarılır ve bunun sonucunda partiler başlar. Dolayısıyla bu, toplumun ihtiyacına dayalı bir partileşme değildir.

Türkiye'de özellikle 1960'lar sonrası gerçekleşen partileşme, devletin ihtiyaçlarına dayalı bir partileşmedir. Hatta küçük-burjuvazinin ihtiyacına bile dayanmayan bir partileşmedir. Ortam buna da yasaktır. İşçilere dayalı bir partileşme ise hiç değildir. Öyle ki, büyük burjuvazinin bir partileşme biçimi olan DP bile yasaklanmıştır. Özellikle devletin militarist ve bürokratik niteliğine en iyi karşılığı vermeyi amaç edinen partileşmelerden devletin bürokratik niteliğine kim en iyi karşılığı veriyorsa, kim buna dokunuyorsa o partiler devletten izin alarak yaşama hakkını bulur. Nitekim devletin birtakım ilkeleri vardır; bunlara dokunmayıp, en güçlü şekilde işlerlik kazandıranlar iktidar olurlar. Bu anlamda Türkiye'de partileşmede ölçüt, devleti savunmaktır. Devletin propaganda ölçütleri devletin daha uzun ömürlü kılınması, böylece daha az zarara uğraması temelinde alınmış olan tedbirler paketi dahilindedir. Bu yüzden de Türkiye'de partiler güdük kalır.

Türkiye'deki partilerin Batı'da olduğu gibi çok köklü bir geleceği olmaz. Örneğin Avrupa'da hem burjuvazinin ve hem de emekçilerin yüzyıllardır oluşturduğu partiler vardır. Bu partiler devlete dayalı oluşturulan partiler değildir. Hatta bunlar devlete hakim de olabilirler ve hükümete de geçebilirler. Gerçekten de bunların parti olarak varlıkları güçlüdür, örneğin bir Alman Sosyal Demokrat Partisi, bir Fransa Sosyalist Partisi, bir İngiltere Muhafazakar Partisi ve yine bunun gibi hemen her Batı ülkesinde devletten daha etkili veya devlete biçim veren ve hatta gerekirse devleti aşan partiler söz konusudur. Öte yandan bu partilerin devlet tarafından öyle kolay kolay kapatılmadığını da biliyoruz. Bu partiler devlete değil de, devlet biraz bu partilere dayalıdır. Türkiye'deki partileşmede ise, biraz bunun tersi söz konusudur.

Demek ki, Türk burjuvazisinin doğuşu ve yeni Türk uluslaşması-

nın gelişim koşulları devlete damgasını vurarak bu duruma yol açmıştır. Bu da devleti demokratikleştirmek yerine diktatörlük biçiminde gelişmesine yol açmıştır. Demokratik partileşmeye bu nedenle izin vermiyorlar. Burada koşulan tek şart, partileşmenin devletin lehinde, emekçilerin ise aleyhinde olmasıdır. Örneğin bir Avrupa'da Hitler, Mussolini, Sovyetler'de emekçiler adına da olsa Stalin'in gerçekleştirdikleri oluşumlar devlete egemen oldular. Türkiye'de genç Türk burjuvazisi, başlangıçta çok tekelci bir biçimde devlete sahip olmak ve onu bağınazca kullanmak zorundaydı. Zayıf olan devletin birkaç partiye müsamaha gösterecek gücü yoktu. Bu nedenle de sağlıklı bir partileşmeye fırsat verilmez. Ancak daha sonra kapitalist temel geliştikçe ve çelişkiler yoğunlaştıkça partileşme ihtiyacı da artar.

Toplumda özellikle belirgin olarak partileşme ihtiyacı 1946'larda 1960'larda ve 1970'lerde gelişti. Böylece Türk partililiği bir aşama kaydetti. Bu temelde Türk partililiği, her ne kadar devlet partililiği olmaktan kurtulamadıysa da, giderek daha belirgin bir biçimde sosyal kesimlerde ortaya çıkan çelişkiler veya sosyal gruplara (henüz sınıf diyemiyoruz) dayanmak zorunluluğunu hissetti. Bu sefer gelişen burjuva sınıfları arasında “en iyi ben hizmet ederim” biçiminde bir yarış başladı. Bunun bir sonucu olarak 1960'lar sonrasında Adalet Partisi, Cumhuriyetçi Köylü Partisi, Türkiye Partisi gibi bir sürü parti doğdu. Bu arada emekçilerde de partileşme çabaları görülür. Türkiye İşçi Partisi bu çabaların bir sonucu olarak ortaya çıkar.

Bu, partileşme olayında yeni bir dönemi ifade eder. 1946'larda CHP ikiye bölünmüş ve bu dar tabanlı bir partileşmeydi. 1960'lardan sonraki süreçte daha geniş kesimlere dayanma iddiasında olan bir partileşme söz konusudur. Yine 12 Mart 1970 darbesinden sonraki süreçte ise, sosyal taban daha geniş tutulmak zorunda kaldı. İlk defa bu dönemde devlet dışı olan güçlü odaklar ortaya çıkmaya başladı. Özellikle sol, sosyalist kesimde devlete karşıtlık temelinde halktan, işçi-köylüden bahseden akımlar doğdu. Bu akımlar kendilerini gizli bir parti olarak ilan ettiler. CHP kendini bu ortamın solunda buldu. Ecevit önderliğinde kendini bütünüyle dönüştürdüğünü iddia eden bir konuma geldi. Neden? Çünkü gelişen

sosyal yapı ve yapıdaki gelişmeler, farklı çıkarlar ortaya çıkarıyor. Bu yeni durum partilerin niteliğinin değişmesine yol açtı. Nitekim bu çıkarların temsili adına irili ufaklı birçok parti doğdu.

1980'lere doğru geldiğimizde bu partileşme süreci büyük bir kargaşaya yol açtı. Particilik, neredeyse devletin başını yiyecekti. Devlete hizmet etmesi gereken partiler devletin başına bela olacaktı. Buna bir de emekçilerin hazırlıksız ve pek de ciddi taktiklere dayanmayan çıkışları da eklenince kargaşa daha da arttı. Bu durum karşısında kendisini en güçlü bir parti gibi örgütlü tutan devlet (buna ordu partisi diyoruz) müdahale etti. Zaten Türkiye'de her zaman temel parti ordu partisidir. Devlet tehlikeye girince, bu parti işe el koyar. Nitekim 1980'de yine öyle bir durum yaşandı. Bu sefer generallerin sayesinde kurulan cunta “devlet elden gidiyor”, “particilik büyük bela oldu, devlete fayda yerine zarar veriyor” diyerek kontrol altına aldı ve partilerin hepsine de yasaklamalar getirdi. Neden? Çünkü, bu partilerin devletin başına bela olmuş partiler olduğunu söyledik.

Tabii bu durumda ulusal-sosyal gelişme daha da yoğunlaştığı için, bu süreç partisizlik biçiminde uzun süre devam ettirilemezdi. Bu nedenle daha 1980'lerin ortalarına gelmeden (ne kadar denetim altına alınıralsa alınsın) bir sürü parti tekrar ortaya çıktı. Bu partiler de felsefe itibarıyla devleti savunmaktan kurtulamıyordu. Çelişkiler oranında farklı görüşler ortaya çıkacak ve bu da devlete farklı yansıtılacaktır. Fakat “devletin birliği ve bütünlüğü”nün savunulması hepsinin ortak noktasıdır. “Milletin, ülkenin birliğine ve bütünlüğüne bağlıyız ama, her sosyal kesimin çıkarı farklıdır” şeklinde hareket etmeleri de aralarındaki çelişkinin şiddetlenmesine yol açıyor. Sosyal kesim dedikleri köylülerdir, işçilerdir, sanayicilerdir, tüccarlardır ve mali sermayeyi ellerinde bulunduranlardır. İşte bu kesimler, partilerdeki farklılaşmayı ve aralarındaki çelişkilerin kızışmasını da beraberinde getiriyorlar. Özellikle emekçi kesimler, düzenle küçümsenmeyecek düzeyde bir çelişki içindedirler. Dolayısıyla partileşme için geniş bir zemin söz konusudur. Öte yandan Kürdistan, yeni durumuyla başlı başına bir partileşme alanıdır. Kürdistan'daki partileşme, ideolojik düzeyde de olsa 1975'lerde başlamıştır. 15

Ağustos Atılımı'yla bu daha da üst bir aşamaya ulaştı. Daha önceki dönemde ise bilindiği gibi Güney Kürdistan'a dayalı olarak gelişen KDP partileşmesi Türkiye'deki Kürdistan parçasına yansınca ajan partileşme karşımıza çıkıyor. 1971 sonrası Kürtlerin Türk solundan kopuşu, Türk ağırlıklı partileşmelere biraz yol açar. Fakat bunlar ideolojik gruplar olmaktan kurtulamazlar. PKK biraz daha politikleşerek, 15 Ağustos Atılımı'yla biraz daha askerileşerek Kürdistan'da en ciddi bir partileşmeyi ortaya çıkardı.

Türkiye'deki partileşmeler güçlü sosyal temellere dayanma olanaklarını sağlamadıkları, özellikle hazineden yardım alarak devlete olan hizmete bağlı oldukları için tabansız lider partiler veya çıkarlar temelinde birbirlerine bağlayan kesimler diyebileceğimiz nitelikte partiler oluşmuştur. Sınıflarıyla tanışmadıkları için, kendi sınıf tabanlarından ve temelinden yoksundurlar. Sınıfın doğru tanımını yapma ve yine sosyal kesimlerin çıkarlarını gerçek temellerde programlama olmamıştır. En önemlisi de kendi kadrosunu ve doğru yaşam tarzını yaratmamıştır. Dolayısıyla böyle bir partileşmede, önderliğin konumu da bundan pek farklı olmaz. Örneğin bir bakarsın nereden geldiği pek belli olmayan bir lider ortaya çıkmıştır. Kimbilir, devletin bir ajanı veya MİT'in allayıp pulladığı bir liderdir. Böyle bir liderlik, devletin imkanlarından yararlanarak bir ahab-çavuşluk grubu oluşturur. Sınıf ve sosyal kesime ilişkin doğru dürüst bir değerlendirmesi yok; buna rağmen başlar partililik yapmaya. Ya ordu yanlısı, ya güçlü sermaye yanlısı, ya uluslararası tekeller ya da Amerika yanlısı bir proje oluşturur. Bu proje bir partiye dönüştürülür. Böyle olunca doğal olarak bu partiler tabansız veya bir anlamda dayandıkları sosyal kesimleri tam ifade etmeyen partiler olarak karşımıza çıkarlar. Fakat buna rağmen bütün ulusa hitap etmek isterler. Yine devletin bütün çıkarları yanında, emekçilerin ve köylülerin de çıkarlarına bağlı olduklarını söylerler. Tabii ki, bu tür bir partinin bütün ulusun, bütün devletin ve bütün sınıfların partisi olması mümkün değildir. Bu çok çelişkilidir ve dolayısıyla söz konusu partilerde kargaşaların artması, bölünmelerin gelişmesi kaçınılmaz olur. Yine bu, en önemli bir etken olarak bu partileri iflasa götürür. Gerçekte ise bu sistemin daha pürüzsüz işleyebilmesi için tabanın

emekçi kesimin homurdanmaması, kendi çıkarlarına sahip çıkması gerekir. Nitekim amaçlanan da budur. Çünkü eğer emekçiler çıkarlarına sahip çıkmazsa düzen partileri veya devlet partileri “al gülüm, ver gülüm” havasıyla iktidarı birbirlerine devreder ve götürürler.

Biliyoruz ki, tarih boyunca bu böyle süregelmiştir. Fakat çelişkiler arttıkça ve devrimci partiler dönemi de biraz başlayınca onlar da tabandan zorlanıyorlar. Tabii ki zorlandıkça da CHP “sosyal demokratlaştım” ve DP, AP de “liberalleştim” diyecekler. Dolayısıyla bu, giderek sosyal kesimlere dayanma ihtiyacını ortaya çıkarır. Bunun da geçirilmesi için yalana dayalı bir propagandacılık başlatılır. Bütün bunları kendilerini ayakta tutmak ve iktidarı sürdürmek için yapmaya çalışırlar.

Bu partiler oynanmak istenen oyunun basit araçları olmaktan kurtulamazlar. Fakat günümüzdeki yeni partileşmeler üzerinde dururken, bu eski partileşmelerin iflas etmelerinin en önemli bir nedenini Kürdistan'daki savaşa bağlamak gerekir. Örneğin Kürdistan'daki savaşta PKK neye dayanıyor? Hem emekçi, hem de geniş yurtsever kesimlere dayanıyor. Bu temelde ulusal çıkarları kadar toplumsal çıkarları da iyi görüp değerlendirebilen bir harekettir. Yani gerçek anlamda bir partileşmeyi temsil ediyor. Hem ideolojik-siyasi çizgi düzeyinde, hem de pratik, örgütsel, eylemsel düzeyde bunu başararak birlikte, Türk partileşmesi allak-bullak oldu veya Türk parti sistemi işlemez duruma geldi. Nedeni açıktır. Türk partileşmesinin gerçek yüzü ortaya çıkarılarak, bu sahte niteliğiyle işlemez duruma getirildi. Bu nedenle PKK biçimindeki bir partileşme, Türkiye'de de partileşmek isteyenlerin dikkate alması gereken bir örnektir ve alıyor da. Nitekim daha dün Özal şunu söylüyordu: “Partiler halka dayanmak zorunda, partiler halkın çıkarlarını korumak zorunda...” Aslında bunları belirtirken, TC partilerinin havadan partiler, balon partiler veya çok devletçi, tek tek kişilere bağlı olan, sosyal temelleri olmayan partiler olduğunu itiraf ediyor.

Çok açık ki, bu partilerin dönemi de sona ermiştir. Yerine sosyal temellere dayalı çok gerçekçi programları olan bir partileşmeye ihtiyaç vardır. Bu gerçeği rejimin sözcüleri de itiraf ediyor. Bu gerçe-

ği itiraf ettiren gerçek, özellikle son dönemlerde bütün partilerin mücadelemize yönelik aldığı tavırların yetersiz kalıp sonuç alamamasıdır.

Bu durumu biraz daha yakından değerlendirmek gerekiyor. TC parlamentosundaki tartışmaları biliyoruz. Yine Kürdistan sorununun nasıl daha iyi bastırılacağı yönünde koparılan fırtınaları da biliyoruz. Demirel'den tutalım İnönü'ye, Ecevit'ten, Yılmaz'a, Erbakan'a ve Türkeş'e kadar hepsi her türlü "terör"e karşı en iyi birliği-bütünlüğü sağladılar. Çok açık ki bu partiler tutarlı bir partilerlik değildir. Eğer tutarlı bir partilerlik olsaydı, en büyük tehlike olarak gördükleri "terör"e karşı birlik ve bütünlükçü politikaları temelinde sonuç alırlardı. 1992 yılının başından beri bu politikada güvenle birleştiler, kayıtsız şartsız destek verdiler. Ancak sonuçta, PKK'ye karşı geliştirilen bu ortak tavır TC'yi kurtarmaya yetmediği ortaya çıkmıştır. Hatta bunun da ötesinde, partilerin tüm maskelene çabalarına rağmen devletin daha fazla deşifre olmaktan kurtulamadığı görülmüştür. Bu paravan partiler, devleti ne savunabildiler, ne de bir düzene sokabildiler. Eğer devrimci örgüt ve partiler olmasaydı, bu partiler belli bir süre daha devletin ve temsil ettikleri kesimlerin çıkarlarını koruyabilirdi. Ama tutarlı bir devrimci çizgi sürekli bu çıkarların üzerine giderse, bu paravan partiler, bırakalım devleti savunmalarını, onun başına bela olmaktan bile kurtulamazlar.

Demek ki PKK'nin gelişen doğru partileşmesi, bunun doğru örgüt ve eylemciliği karşısında maskelerini sıyırmak zorunda kaldılar. Bu da, söz konusu partilerin son derece basit kuruldıklarını, pek halka, sosyal kesimlere dayanmakla alakalarının olmadığını itiraf etmeleri anlamına geliyor. Her şeyden önce PKK'nin ortaya çıkardığı gerçek şudur: Partileşmek için halka dayanacaksın, bunun doğru programına, örgütüne ve eylemine sahip olacaksın. Türkiye soluna, diğer devrimci-sosyalist güçlere doğru partileşme üzerine söylediklerimiz de budur. PKK gelişme yaratan müthiş bir partileşme olayıdır. Neden Türk solunun kırk parçalı partileri ortalıkta yoktur? Halk gerçeği görüyor ve bunlara PKK örneğini veriyor. Fakat onlarda bu yetenek yoktur. Bu nedenle hızla azalıyorlar. Kalanlar da artık iflas

bayrağını çekmekle karşı karşıya kalmaktan kurtulamıyorlar.

Solda durum budur. Bunun elbette anlaşılır nedenleri vardır. Çok somut olarak halkın PKK gibi bir partileşmeyi aradığı açıktır. Bunların da yaşam tarzlarıyla, inançlarıyla, örgüt ve eylem biçimleriyle güçlü bir partileşmeyi yaratamayacakları ortaya çıkmıştır. Bunun da sonu tasfiyeciliktir. Nitekim solun son yıllardaki büyük tasfiyeciliği de bu nedendir. Ya PKK gibi olacaksın ya da tasfiye olacaksın; ama olan tasfiyeciliktir.

Burjuva partilerine de aynı etkiyi yansıttık. Partileşeceksen PKK gibi partileşeceksin; olmazsan fazla değer olmaz ve devlet tarafından da ezilirsin. Aslında ortaya çıkan da bu oldu. İşte güçlü partiler ANAP güçten düştü. Sosyal demokratlardaki sözde bölünmeler nedendir? Yine DYP, MÇP, RP gibi ne kadar parti varsa hepsinde bir kriz, bunalım, bölünme ve erime söz konusudur. Nitekim burjuva basını bunu her gün olduğu gibi açıklıyor. Bunun yanısıra artık halkın partilere ilgisinin kalmadığı, hiç kimsenin medet ummadığı belirtiliyor. Bu doğrudur. Çünkü bunların halkın partileri olmadığı ortaya çıkmıştır.

Bu önemli bir gelişme durumudur. Eğer burjuva partileri halkı aldatabilselerdi, bu onlar için önemli bir avantaj olurdu. Özellikle Kürdistan'da bu partiler ve devlet güçleri etkili olabilirdi.

Fakat biz yarattığımız partileşmeyle buna izin vermedik. Bu partilerin artık halkı aldatamamaları ve hatta kendilerini bile koruyamamaları nedeniyle ordu açık güç olarak devreye girdi. Ordu hemen hepsine "çekil şu köşeye" dediğinde hepsinin çekilmesi, Türk partiler sisteminin nasıl iflas ettiğini gösterir. Tabii bunu bizim yürüttüğümüz mücadele ortaya çıkarmıştır. Eğer mücadelemizi önleyebilselerdi, bu partileşmeler, sistemi kendi aralarında rahatlıkla işletebilirdi. Fakat doğru esaslara dayalı halk partisi dönemini başlatmamız, bunun Kürdistan'daki güçlü örneğinin Türkiye'yi doğrudan etkilemesi eski model burjuva partiler döneminin kapanmasına yol açmıştır.

Burjuva partilerinde ortaya çıkan son dönemlerdeki krizler, derin bunalımlar ve yeni arayışlar, özellikle PKK'nin Türkiye siyasi ortamına yaptığı müdahalelerle yakından bağlantılıdır. Ortaya çıkan ye-

ni siyasi tablo bunun bir sonucudur. Devlet buna hazır olmadığı gibi, öyle bunun karşısında yetenekli partiler ya da partiler de yoktur. Hepsi devletten ulufe almaya alışmış nitelikte olan partilerdir. Eskiden Yeniçeri partileri vardı; padişah onlara ulufe dağıttığına, “Çok yaşa padişahımız” derlerdi. Şimdiki partilerin de gözü hazinede, ne kadar para verir diye ve gördükleri yardım karşılığında “Yaşasın devletimiz” diyerek her gün parlamentoda devlet için adeta dua ediyorlar. Eğer sistem böyle sürerse ne ala, fakat bu böyle sürmezse ulufecilere, “çekilin köşelerinize, asıl parti, askeri cunta partisi geliyor” diyecekler. Nitekim şimdi asıl iktidarda olan asker partisidir veya Milli Güvenlik Konseyi'dir. Zaten MGK'nin aldığı her karar emir niteliğindedir. Bu partiler de buna bağlı kalmak zorundadırlar. MGK, gerektiğinde partilere de ihtiyaç duymaz ve kendisinin aldığı kararları kendisi uygular.

Türkiye gerçeğinde yaşanan durum biraz böyle. Partileri etkileyen devleti daha iyi nasıl yaşatacaklarının tartışmasını yapıyorlar. Özellikle CHP'yi yeniden köklü bir şekilde diriltme çabalarında bu gerçek karşımıza çıkmaktadır. Buna değinmeden önce HEP olayı üzerinde durmak gerekir.

Bilindiği gibi sömürgeci düzen, PKK'nin halkta artan etkisini baskılamak ve bir de kendi aralarındaki klik çekişmelerini lehine çevirebilmek, özellikle ANAP'ı biraz tehdit eden SHP'yi zayıflatmak için Özal'ın taktikleri ve bilerek veya bilmeyerek de olsa, SHP şovenizminin Paris'teki Kürt konferansına katıldıkları gerekçesiyle bir grup Kürt milletvekilini tecrit etmesi sonucu HEP olayı ortaya çıktı. Özal bunu değerlendirip “Partileşirseniz devlet yardımı da yaparız” dedi. Özellikle Kürtlerdeki siyasi uyanışı buraya kanallandırmak için bunların Kürt kimlikli olmaları kullanılmak istendi. Buna teşvik edilen bu milletvekilleri, “biraz kitle içinde tutunmak istiyorsak, özellikle Kürdistan'da Kürt kimliğini kabul etmemiz gerekir”; yine Kürtlerin demokratik çıkışlarından dem vurarak, “devlet buna izin verirse kendisi için de iyi olur, bizim için de, aksi halde PKK her şeyi silip süpürecek” dediler. Dolayısıyla bir HEP olayı, düzen açısından “tutarsa iyi olur” mantığına yol açtı. Başlangıçtaki çıkışın esas amacı buydu. Kendilerine göre yeni çıkacak bir Kürtçülük ola-

yı, hem PKK öncülüğündeki radikal halk devriminin gelişmesini önler ve hem de böylece Kürt işbirlikçiliği politikasında yeni bir döneme yol açar. Ulaşılması istenen amaç buydu.

Tabii, her şey devletin düşündüğü gibi gelişmez. Özellikle bu, PKK karşısında mümkün değildi. Çünkü PKK bir savaş örgütüdür ve bu zeminlere yol açan da yürütülen bu savaşın bir sonucudur. Kürdistan'da devleti küçümsemeyecek düzeyde gerileten bir parti, HEP gibi bir olaya seyirci kalamazdı, kalmadı da. Nitekim kendi potansiyelini, kendi gücünü HEP'e yansıtmaya çalıştı. Sonuç bildiğimiz gibi HEP'i devlete değil, PKK'ye hizmet etmeye götürecektir bir parti konumuna getirdi. Ortaya çıkan bu sonuç temelinde çekişme başladı: “HEP, PKK örgütü müdür, yoksa devlet örgütü müdür?” Dediğimiz gibi, düşman taktikleri her zaman düşmana hizmet etmez, bunu mücadele belirler. Kim taktikleri dikkatli kullanırsa ona hizmet eder. HEP olayında PKK tabanının yansması böyle rol oynayınca, seçime girmesine yasaklamalar getirildi. Fakat var olan belli bir tabanı kapmak isteyen SHP, HEP'le seçim ittifakına girdi. Niyeti değişik de olsa buna mecburdu. Sonuçta ise, bu seçim ittifakıyla HEP tasfiye olmadı, bilakis parlamentoya yansıma şansını elde etti. Bu temelde PKK'nin potansiyel gücü ilk defa düzenin hiç beklemediği, devletin taktiksel de olsa asla kabul edemeyeceği bir biçimde parlamentoya yansıdı. HEP artık bu işin şekil düzeyinde bir aracı oldu. Çok güçlü bir örgütlenmesi yoktu, ama güçlü olan bir PKK potansiyeli vardı ve bu aracı kullanarak, hatta Özal ve İnönü'yü de kullanarak parlamentoya yansıdı. Bir İnönü'nün amacı, kitle potansiyelimizi eritmektir, Özal'ın ise devleti kurtarmaktır. Yine başka bazıları HEP içinde hareket ederek tekrar koltuk kapmak ve bazı iyi niyetli yurtseverler de HEP aracılığıyla halka hizmet temelinde politika yapmak istediler.

Aslında bu çerçevede bir yarış başladı. HEP, hâlâ da sonuçlanmamış bir polemik tartışma konusu oldu. Burada görülmesi gereken önemli nokta, yeni partileşmeler döneminin açılmış olmasıdır. Yine PKK'nin yalnız HEP'te değil, burjuva partilerinde de yarattığı krizin ağır etkileri derinleşerek devam etmektedir.

Kürdistan'daki kitlesel patlama bastırılmayınca, Demirel-İnönü

hükümetinin aldığı tedbirlerin buna gücü yetmeyince, devletin özellikle çok şey beklediği partilerinin bütün çabaları iflasla sonuçlanınca, bu yeni tartışmalar ve yeni arayışlara yol açtı. Öyle sanıyorum ki, yeni başlayan CHP tartışması devlet güdümlü bir tartışmadır. Devlet, cumhuriyetin kurucusu CHP'ye cumhuriyetin yıkılışını önlemek zorunda olduğunu dayatıyor. Bunun için de II. cumhuriyet adı altında halkın, emekçilerin çıkarları başka türlü geçirtilerek, eski cumhuriyetin yöntemlerine yeni kılıflar geçirilip egemen sınıfın çıkarları sağlama alınmaya çalışılıyor. Önemli olan iki sistem veya iki cumhuriyet değil içeriktir. Fakat CHP adıyla yeniden piyasaya sunulan tartışma aslında devletin tecrübeli partisi, kadrolarıdır. Bu potansiyeli temsil edecekler, tutuncaya kadar. Adına II. cumhuriyet dedikleri “yeni” cumhuriyeti de programlaştırmışlardır.

Aslında devlet bir değişimi zorunlu görüyor. Başta mücadele olmak üzere, ağır ekonomik sorunlar, demokrasi ve dış politika sorunları, cumhuriyeti kılık değiştirmeye, dayandığı temel politikaları gözden geçirerek yerine yeni politikalar oluşturmaya ve bu politikaları uygulayacak partilere ihtiyaç duymaya zorluyor.

Demek ki yeni partileşme dediğimiz olay, çöküşe doğru giden 70 yıllık cumhuriyeti kurtarmayı amaçlayan bu arayışlardır. Bu arayışlar nasıl sonuç verebilir? Özellikle CHP'nin kuruluşu gerçekleştirilirse, kendisine yeni bir program oluşturmaya, yeni bir misyon biçmeye çalışır, hatta gerekirse kendisine yeni bir ad da takar. Böylece dönemi kurtarmak ister. Sözümona sosyal demokratları birleştirecek, demokratik cumhuriyeti geliştirecek, hatta ulusal soruna da liberal yaklaşacak; yani buna benzer çağdaş gelişmeler temelinde bir programla kendisini somutlaştıracaktır. Her şeyden önce bu yıkılış döneminde cumhuriyetin eski politikalarla kurtulamayacağını kavramıştır. Ancak yeni içerik, yeni politikalar temelinde cumhuriyeti II. cumhuriyet adı altında yaşatabileceklerine inanmışlardır. Böyle bir anlayış ve yaklaşım vardır. Bunlar, özellikle kendilerine sosyal demokrat diyen kesimlerdir. Bu da halka dayanmayan bireysel bir sosyal demokratlıktır. Devletin bu en eski sahipleri, devleti yeniden restore etmek istiyorlar.

Bu açıdan da SHP ve DSP, şimdi de CHP ayrı ayrı olarak, devlet

restorasyonunun nasıl gerçekleştirileceği sorusuna cevap arayışı içindedirler. Başarılar mı veya bu çabaları tutar mı? Bu onların bileceği bir iştir. Fakat bu tıpkı 1920'lerin başlarında olduğu gibi 1990'ların başı ve 2000'li yıllara doğru giderken Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkmazını giderme, cumhuriyetin yıkılmadan bazı reformlarla tamir edilerek ömrünü uzatma ve böylece onu kurtarmayı amaçlama çabasıdır.

Diğer gelenekçi DP, AP ve şimdi de DYP gibi partiler benzer bir tartışmayı yaşıyorlar. Devlet bu partiler içinde de kilitlenmiştir. Yani devlet partililiği bunlar içinde de artık iflas etmiştir. Bu nedenle bunların da yeni bir önderliğe ihtiyaçları vardır. İşte Adnan Menderes'in oğlu Aydın Menderes'le başlatılan arayışlar tesadüf değildir. Yine şu anda Özal'ın yeni arayışları veya ANAP'ın gelişmelere açık bir parti olduğunu, Mesut Yılmaz'ın bunun önünü kestiğini söylemesi, öte yandan DYP içinde de benzer tartışmaların devam ediyor olması şunu gösteriyor: Tıkanan, çözülen cumhuriyete kendi tarihi misyonu gereği bir çıkışın yaptırılması gerekiyor. Buna “sağın birleşmesi veya sağın yeni bir önderlik etrafında bir araya getirilmesi” deniliyor. Başarılar mı veya cumhuriyeti kurtarmaya onların da gücü yeter mi? Göreceğiz.

Yine eski MSP'nin devamı olan Refah Partisi vardır. Biliniyor ki, bu parti de toplumda güçlü olan dini duyguları kullanarak cumhuriyeti kurtarmak istiyor. Biraz anti-kemalistlik, biraz anti-siyonistlik yaparak ve bu temelde din maskesini bir araç biçiminde kullanarak, Müslüman halkın duygularını kullanarak, halkın duygularını örgütleyip, devleti bir de bu yönden takviye etmek ve güçlendirmek istiyor. Erbakan öncülüğündeki Refah Partisi'nin amacı, özünde devleti din veya şeriat yoluyla yıkmak, ele geçirmek değil, tersine çok istismarcı bir tarzda dini kullanarak devlete bu yönde bir yama vurma ve ömrünü uzatmaktır.

MHP veya MÇP de devletin koruma çabalarını daha değişik bir biçimde yapmak ister. En faşist bir parti olarak, aşırı Türk şovenizmini ayağa kaldırarak görevini yerine getiriyor. Aslında Türkiye partilerinin tümünün faşizmle bağlantıları vardır. Çünkü bunlar devletin partileridir, devletin de faşizmle ilişkisi vardır. Faşist özel-

likleri olmayan parti yok gibidir. Bu solda da biraz böyledir. Devletçi ve kemalist olma durumları söz konusudur. Faşizm, kemalizm ve devlet ilişkileri, onun parti sisteminin de sık sık faşist durumlara düşmesine yol açıyor. MHP-MÇP bu konuda en katıksız şoven Türk partisidir. “Türk ulusu her ulustan üstündür, herkes birlik olmak zorundadır; Türklüğe karşı duran her şey imha edilecek” gibi bir şovenist yaklaşımı partileştirmek istiyor.

Şimdi MÇP de, RP de bir bunalım içindedir. Katı bir şovenizmle ve sahte bir dincilikle halkı aldatamayacakları ortaya çıkmıştır. Bizim deneyimimiz Kürdistan'da bu iki partiyi de tabansız hale getirdi. Türkiye'de de hem şovenizmin ve hem de sahte dinciliğin Türk halkının çıkarına uygun olmadığını ortaya koydu. Bu temelde bunların bunalımları derinleşme gösterdi. Örneğin RP'nin bunalımı seçim döneminde çok somut olarak görüldü. Yine MÇP'deki bunalım da bu dönemlerde gelişti ve bu derinleşerek devam ediyor. Kısaca buna benzer değerlendirmeleri sol partiler için de yapabiliriz. Bu partiler devlet partileri değil, ama devletin ağır etkisi altında oldukları için, kendilerini yenileyemediler ve sonuçta tasfiyeye gittiler. Örneğin bir Dev-Yol, yine bir sürü komünist diyen partileri düşünelim. Sözümona bunlar devlete karşıydılar, fakat devleti tanımayanlardı veya devletle ilişkileri kemalizm çerçevesindeydi. Kemalizmin de başarısızlığı, yeni alternatifler üretmeyişi, sonunda bu partilerin daha sıkboğaz olup nefesiz duruma gelmelerine ve tasfiyelerine yol açtı. Bu partileri yaşatan kemalizmin diriliği ve bu dirilik kalmayınca kendilerinden de fazla eser kalmadı.

Yeni dönem parti tartışmaları ve arayışları ne sonuç verebilir?

Bir daha muhafazakar, hatta faşist bir partileşme gelişebilir. Nitekim Türkeş ve Erbakan çizgisi gibi yaklaşımlar eğer sağı daha iyi örgütleyebilirlerse veya DYP içinde de daha iyi örgütleyebilirlerse gelişecek olan daha aşırı sağ bir partileşme sistemidir. Çünkü bunlar daha katı devletçidirler. Devletin imkanlarını daha şovence ve halka karşı kullanmakta tereddüt etmeyeceklerdir. Militarist oldukları için orduyla bütünleşeceklerdir. Nitekim daha şimdiden bu yönlü bir politika izliyorlar. Uluslararası alan için oluşturacakları dış politikada yine saldırganlaşacaklardır. Aslında böyle bir oluşum

vardır. Bir ANAP'ta da buna benzer taraflar vardır. Yani bunlara daha sağcı, daha şoven, daha militarist ve saldırgan kanatlar diyebiliriz. Tek bir parti haline gelebilirler, gelmeseler de böyle bir arayış sürüp gider.

Daha liberal-demokrat bir çıkıştan bahsediliyor. İşte CHP buna aday olduğunu söylüyor. Başka adaylar da çıkıyor. Bir demokratik Türkiye partisi doğabilir mi? Mevcut zayıflığı göz önüne getirdiğimizde, devleti demokratik bir temelde yeniden örgütleyen bir partinin doğması çok zor olmaktadır. Sağ örgütlenme karşısında burjuva sol örgütlenmenin fazla gelişim gösteremeyeceğini görüyoruz. Eğer halkın muhalefeti büyük gelişim gösterirse, belki buna ulaşabilirler. Fakat henüz sağın güçlü olduğu ve halkın muhalefetinin ise zayıf olduğu bir dönemde bu eğilimin kendi programını hayata geçirmesi zor görünmektedir. Fakat buna rağmen böyle bir burjuva sol partileşme arayışı ve tartışması genişleyerek devam edecektir. Eğer halk muhalefeti gelişirse, özellikle bunu istismar etmek için burjuva sol partileşme iktidar olmak ister.

Devrimci sol cephe hareketlilik yok. Halkın adından çok bahseder. Halkın ordusu, halkın sesi, halkın partisi, bol bol halka dayalı partileşme propagandaları aslında lafta kalıyor. Halkı anlama, halkı tarihi, ekonomik, siyasal, sosyal kimlik olarak yeniden yaratma bu partilerin düşünce ve siyasi çizgilerinin çok ötesindedir. Böyle bir durumda başarıya yeteneğini gösteremezler. Bu anlamda varlıkları ile yoklukları birdir. Daha çok bizim yönlendirmek istediğimiz partileşmeler vardır. Bunda bizim temel aldığımız yaklaşım ise, bu partileşmelerin Türkiye ve Kürdistan'a ne getireceği, yine illegal, legal alanlarda nasıl sonuç alabileceği yönündedir.

PKK'nin günümüzde devlete karşı en güçlü hareket olduğu bellidir. PKK gerçekten mevcut partileşme gücüyle TC'ye karşı alternatif çizmektedir. İdeolojik ve siyasi çizgisinde olduğu kadar, yarattığı kişilik itibarıyla de tam TC zıddı olan bir sistemi geliştiriyor. Bu giderek TC'yi gerileten ve bu temelde kendi modelini adım adım somutlaştırmaya götüren bir hareket niteliğindedir. PKK daha şimdiden TC'nin iç ve dış politikaları üzerine birinci derecede etkide bulunan bir parti durumundadır. Dolayısıyla Türkiye ve Kürdis-

tan'daki yeni dönem partileşmeleri üzerinde büyük bir etkilemede bulunmaktadır. Bu doğrudur ve giderek etkisi şiddetlenmektedir. Bu gelişme, sonuçta nasıl diğer partilerde arayışları hızlandırıyor, tasfiye olmuş solculuk yerine halkın özgürlük partilerine, halkın öz-gürleşmesini esas alan partileşmelerine doğru bir atılımı da başlatabilir. En azından böyle bir gelişmenin objektif zeminini, ideolojik ve siyasi yansımalarını ortaya çıkarabilir.

Nitekim HEP olayına yansıma böyle oldu. Zaten HEP'in hem Türk hem de Kürt halklarının legal alanda demokrasi seçeneği olarak gelişebileceği oldukça tartışılıyor. Her ne kadar bu tartışmalar tam bir bütünlüğe yol açmadıysa da, HEP; Kürt halkının siyasi legal platformda desteklediği bir partidir. Halkımızın oldukça büyük bir ağırlığı vardır. Türkiye halkının da benzer demokratik kesimleri birleşebilir. HEP eğer bunda başarılı olursa, Kürdistan halkının ulusal sorununun da daha fazla baskıya, zora dayalı olmadan çözümünü kabul eden, ilke edinen, böyle bir siyasi mücadele yöntemini esas alan geniş bir demokrasiyi programlayan, dürüst davranan, devletçi burjuva oyunlarına alet olmayan, halkın çıkarlarını esas alan, devletin halka karşı baskılarına engel olan bir mücadeleyi kökleştirebilir. Bunun yanısıra kadrolaşma da bir örgütlenme gereği olarak kabul edilmelidir. Gelişmeler bu yönlüdür ve biz buna legal alanda demokratik halk partisi veya ortak bir demokratik halk partisi platformu diyebiliriz.

Daha tam sonuçlanmamış da olsa, bu yönlü tartışmalar vardır. Çünkü halkların, azınlıkların demokratik özlem ve çıkarları tam tespit edilmiş değil, fakat tartışılıyor. Bu boşluğun herhangi bir biçimde mutlaka doldurulmaya çalışılacağı söyleniyor. Sanırım bu yönlü tartışmalar hız kazanacaktır.

1990'ın sonlarında Kürdistan halkının, çerçevesini zorlayarak gücünü yansıtmaması, Türkiye halkının da kendi siyasi amaçları yönünde kendisini bulmasına yol açabilir. Ve bu giderek Türk ve Kürt halklarının ortaklaşa bir demokratik parti aygıtına da yol açabilir. Biz bu konuları daha önce de tartıştık ve çeşitli doğru yaklaşımlarla netleştirdik. Özellikle devletin faşist niteliği göz önüne getirildiğinde, halkların çıkarı için sadece legal bir parti ile fazla etkili olunamaya-

cağı görülmelidir. Bu nedenle fazla bel bağlanamayacağı gibi her an rejim tarafından böyle bir parti kapatılabilir de. Nitekim HEP'e yönelik daha şimdiden anayasa mahkemesine kapatma isteğiyle müracaat edilmiştir. Devlet, halkın demokratik muhalefetini temel alarak geliştirilecek bir araç kendisi için tehlikeli olmaya başlayınca, tabii ki ona yasaklamayı getirecektir. Yani eğer bu aracı kendisi kullanamayıp çıkarını görmezse, her siyasi harekete karşı olduğu gibi, bu tür bir siyasi harekete de engel çıkaracaktır. Fakat eğer bu hareket, halkın önlenemez, engellenemez demokratik hamlesiyle güç kazanırsa, devlet en azından fazla çelişkili ve çatışmalı ortamın doğmaması için izin vermek zorunda kalabilir. Bunun nedeni daha acımasız sonuçlarla karşı karşıya kalmamak içindir. Yani olduğundan daha kötü bir durumu yaşamaktansa, demokratik çözüm yollarına imkan tanıyacak fırsat sunabilecek partileşmelere anlayışla karşılık verebilir. Gerçekten bunu belirleyecek olan mücadelenin gelişim seviyesi olacaktır. Fakat mevcut koşullarda devrimci solun, özellikle sosyalist hareketin TC yasalarına fazla güvenemeyeceği, illegal partileşmelere başvurmak zorunda kaldığı görülüyor. Bir boşluk vardır. Özellikle Türkiye halkının seçeneği için devrimci bir partiye ihtiyaç vardır. Kendi kendini işlemez duruma getirerek tasfiye olmuş solun durumu, gerek TKP geleneğindeki sol ve gerekse de son yirmi yılda ortaya sol veya sosyalist parti etrafındaki bileşimlerin yetmezliği değerlendirilerek, bunun yerine gerçekten halkın taleplerine, amaçlarına ve çıkarlarına bağlı olabilecek partileşmeye güç vermek veya böyle bir partileşme arayışına cevap teşkil etmek önemlidir. Türkiye için bir Devrimci Halk Partisi dediğimiz partileşme, bu temeldeki bir tartışma arayışına cevap bulmak, böyle bir amacı karşılamak ve gerçek halk seçeneğini oluşturmaya güç vermek içindir.

Gerçekten Türkiye halkı adına, hem uzun, hem de kısa vadede halkın ekonomik, demokratik ve hatta kültürel düzeyde çıkarlarını temsil edebilecek bir partileşmeye şiddetle ihtiyaç vardır. Ancak bu temelde daha radikal ve devrimci bir partiyle bu boşluk doldurulabilir. Böylece PKK örneğinde görüldüğü gibi halka dayalı oldukça etkili bir partileşme dönemi başlayabilir. Böyle bir partileşmeyle,

bütün burjuva partileşme oyunları ve varlıkları boşa çıkarılarak silinip süpürülebilir. Aynı zamanda bunalımdan, yetmezlikten kendini kurtaramayan bir yığın irili-ufaklı küçük-burjuva grupların da sonu getirilebilir. Nitekim bunların böyle bir telaşı da vardır. PKK örneğinin Türkiye'ye yansımaları çok tehlikeli buluyorlar. Önlem alınması gerektiğinden bahsediyorlar. Evet, kırk parçaya bölünmüş sol da böyle bir telaş yaşıyor. Bunlarla birlikte burjuva partilerinde de böyle bir telaş vardır.

Burada bir yanılgı vardır. Geçmiş pratiklerini, parti modellerini inceleyip tartışmadan PKK gibi bir gücün kendi başlarına geçeceğinden çekinerek bir telaş yaşıyorlar. Bizim yaşadığımız pratik PKK türü devrimci bir militan örgütlenmenin Türkiye halkının bağrında da gelişebileceğini göstermektedir. PKK'de yaşanan; kendi modelinin, mücadele tarzının böyle olduğu, tarihi böyle yorumladığı, buna dayanarak programını, kadrolaşmasını oluşturduğu amaçlarını bu temelde gerçekleştirmeye çalıştığı ve devrimci yaşam tarzını tutturarak çizgisiyle başarılı olduğudur. Yine Kürdistan halkını bu tür bir partileşmeyle ayağa kaldırdığını, devlet engelini aşarak onu iktidara doğru götürdüğünü belirtmektedir. Aynı gelişme neden Türkiye halkı için de söz konusu olmasın? Var olan irili-ufaklı örgütlenmeler neden halkın demokrasi özlemlerini gerçekleştirebilecek bir partileşmeyi yaratmasınlar?

Halk kesimleri, azınlıklar arasında başlayan tartışmalar vardır: Özlemleri, istekleri olduğunu, PKK'nin gücünü dolaylı olarak kendi koşullarına yansıtacaklarını ve bu temelde sonuç alabileceklerini belirtiyorlar. Toplumda böyle bir tartışma sürüp gidiyor. Nitekim illegal koşullarda bir partileşmeye PKK yeni bir güç vermiş, bunda esin kaynağı, başarının modeli olmuştur. Aslında PKK'nin de desteklemek durumunda olduğu, ama daha çok siyasi çizgi ve tecrübeyle güç vermek istediği bu yönlü gelişmeler sürüp gitmektedir.

Önümüzdeki dönemde bu gelişmeler daha da boyutlanacaktır. Bu temelde hem legal düzeyde halkın temsilci gücü gelişir ve hem de illegal düzeyde halk adına devrimci radikal partileşme ve onun örgütlenme ve eylem dönemi güç kazanır. Böylece devleti reformize ederek kurtarmak değil, tersine onu bir halk devletine dönüştürmek

yönünde gelişmeler yaşanacaktır. Devrimci partiler ancak bunu amaçlarsa, tutarlılık göstermiş olurlar. Nitekim halkın devletine, halkın cumhuriyetine, halkın demokrasisine yol açan tartışmalar, görüşler ve bunun programı kadar, TC devletinin ağır şovenizminin, militarizminin ağır etkisi altında şekillenmiş tip yerine demokrat, anti-militarist, enternasyonalist ve militan kimliğe önem vermek ve bunda PKK'nin militan tip çözümlemesinden, onun kişilik pratiğinden esinlenerek bunu cesaretle somutlaştırmak mümkündür. Yani ortaya çıkarılması gereken partileşme, aynı zamanda bir militan tip oluşumunu sağlamak anlamına da gelecektir.

Eğer Türkiye'de militan tip oluşursa, burada devrimci parti de örgütlenebilir. Tabii ki, devrimci militan tip kapsamlı çözümler temelinde ortaya çıkar. Bu çözümler yapıldıkça, halka bağlanmanın yol yöntemleri geliştirildikçe, bu arada eylem ve örgütlenme geliştikçe yeni Türk tipi ve TC yerine halk cumhuriyeti alternatifi bu militanın şahsında yaratılmış olur. Nasıl ki PKK'de militan, yeni toplumsal-ulusal şekillenişin odağıysa, Türkiye'de militan yeni bir cumhuriyetin odağı haline gelir. Gerçekten bu da TC şekillenmesine karşı Türkiye halkının dayanacağı bir çözümdür.

İşte günümüz Türkiye'si'nin siyasal ortamında hem halk açısından, hem de düzen açısından önemle üzerinde durulması gereken noktalar bunlardır. Sanırım bu yönlü tartışmalar, PKK'nin de etkisi altında giderek daha da şiddetlenip devam edecektir. En önemlisi de, PKK'nin bilimsel sosyalizme dayalı olarak Türkiye gerçeklerine böyle doğru dünya görüşüyle çözüm getirmekte katkı sunmasıdır. Her şeyden önce eskiden yapıdığı gibi partilerin devleti kurtarmaya çalışan düzen partileri olmalarına, yeni ahbap-çavuşların, çeşitli çıkar çevrelerinin ucuz partileşmelerine zemin sunan koşullara son verilmiştir. Bunun yerine, ister muhafazakar, ister ilerici olsun ve ister karşı-devrimci veya devrimci olsun, toplumsal ve tarihsel gerçeğe doğru yaklaşım isteniliyorsa, iflas etmiş görüşlerle, sahte partililik oyunlarıyla değil, daha radikal, her şeyini ortaya koyan, düşüncede olduğu kadar eylemde de radikal olabilen bir döneme ihtiyaç vardır diyoruz. İşte tartışma bu temel gerçekler ışığında yürütülmelidir.

Kimisi “devletimi böyle kurtarırım”, kimisi “yeni cumhuriyeti ilan ederim” ve kimisi de “halkın devletini yaratırım” diyor. Artık bu onların bileceği bir iştir. Önemli olan PKK'nin belirleyeceği etkidir veya Türkiye'yi yeni bir çözüme doğru zorlamasıdır. Mevcut tıkanıklıktan, bunalımdan yeni bir Türkiye nasıl doğar, yine halkın, burjuvazinin ve küçük-burjuvazinin seçeneği nasıl olabilir konularında çözümlenme, tartışma ve sonuca gitme düzeyinde oldukça katkı sunulmuştur. Herkes kendisine göre değerlendirmeler içine giriyor. Fakat sonuçta, kim sınıfsal olduğu kadar toplumsal-ulusal düzeyi gerçekçi temelde yakalarsa, amaçlarını doğru formüle ederse, toplumun önemli bir kesiminin çıkarlarını militan kişilikle formüle edip örgütlerse ve bunu iktidara doğru götürürse, o bir çözüm gücü olabilir ve başarması da mümkündür.

Kısaca bu son partililik tartışmaları üzerine böyle bazı genel değerlendirmeler yaptık. Amacımız bu konuda daha sağlıklı bir kavrayışa ulaşmaktır. Tabii, özellikle legal alanda PKK'nin etkilerini temsil etme iddiasında olanlar da söz konusudur. Bu konuya da açıklık getirmek gerekiyor. Öncelikle PKK'nin etkisini legal düzeyde temsil etmek büyük yetenek ister. Hatta HEP bünyesinde temsil etmek daha büyük yetenek ister. Nitekim PKK'nin ortaya çıkardığı değerler, öyle kolay kolay burjuva oyunlarıyla yozlaştırılabilecek değerler değildir. Tabii ki, PKK'nin savaşım gerçeği bu duruma asla fırsat vermeyecek özelliktedir. Bununla, PKK'ye bağlı gelişen etkilerin legal düzeyde temsil edilmeyeceğini söylemiyoruz. Tarihsel ve toplumsal açıdan böyle bir temsile imkan vardır. Bu etkileri kullanmak isteyenler vardır. Böyle bir role soyunanlar o kadar hazırlıksız, o kadar kişiliksiz ve o kadar politik beceriden yoksunlar ki, yaptıkları en değme politikacılık bile, eski burjuva politikacılığı, işbirlikçi politikacılığı, köşe kapmacılığı oynayarak kendi şahsi çıkarlarını temsil etmektedir. Belki de farkında olmadan, kendi yerlerinin en başta olmasını ve mutlaka daha iyi bir yer tutma hakkını dayatıyorlar. Bu güdüleriyle, çok kalıplaşmış yaşam tarzıyla kendilerini bu durumlara düşürmekten kurtaramıyorlar. Dolayısıyla PKK'nin demokrasi düzeyinde yarattığı mücadeleye şansını kötüye kullanıyorlar ve hakkını veriyorlar. Böylece kendilerini de zor duruma düşürüyorlar.

Nitekim bu konuda sadece PKK'nin önderliğinden veya kadrolardan değil, halktan da gelen ağır eleştiriler vardır. Halk, bunların kim ve yaşam tarzlarının nasıl olduğunu soruyor. Özellikle bu tür kişilik ve yaşam tarzından nefret ettiğini söylüyor. Açıktır yani, PKK'nin uyandırdığı en geri halk kesimleri de bu kişilikleri aralarında görmek istemiyorlar. Şehitlerin soylu kanıyla yaratılan değerlerin bunların eliyle böyle çarçur edilmesini kabullenmeyerek affetmek istemiyorlar. Bununla birlikte sorun sadece bunların kötü niyetli olmaları da değildir, bunların bunun doğru biçimini ve tartışmasını geliştirmeden bu işe giriş yapmalarıdır. Adam adeta kendisini mal gibi orta yerde bulmuştur. Şimdiye kadar kim onu satın almışsa onun olmuştur. Bağımsızlık perspektifini, yine halkın demokratik seçeneğini yakalayabilme ve bunun savaşla bağlantısını görme, bu konuda Türkiye sistemindeki boşluğu değerlendirerek ona uygun yöntemlerle doldurma söz konusu değildir. Bunların bir yaşam alışkanlığı vardır, bunu bir gün bile feda etmek istemezler. Dolayısıyla sürekli problemlili olan ve tartışılan bir tip olmaktan kurtulamazlar.

Evet gerek HEP ve gerekse onun milletvekillerine yönelik bazı eleştirilerimiz gerçek ifadeyle böyledir. Bunlar doğduklarından beri cumhuriyetin ulusal inkarıcı ortamı içinde büyümüşler. Yine tamamen “halkım var mı, yok mu” sorusunun dışındaki bir yaşamda şekillenmişlerdir. Öyle ulusal bağımsızlıktır, özgürlüktür ve bunun siyasetidir, ideolojisidir, hiç yanından bile geçmemişlerdir. Onların ödü kopar bundan. Fakat günümüzde Kürdistan kitlesi savaşa çekiliyor ve her şey de bu savaşın etkisi altındadır. Bunu görüyorlar ve kendileri de Kürdistanlıdır. Kendilerinin de Kürt olduklarını söyleyerek, “o zaman bu etkiyi biz temsil etmeliyiz” gibi bir yaklaşım içine giriyorlar. Ve o bildiğimiz legal düzeydeki Kürtçülük ortaya çıkar. Legal Kürt partisi olur mu, olmaz mı, bu tartışıldı. Ayrıca başka biçimler altında Kürtçülüğün yapılıp yapılamayacağı tartışıldı ve hâlâ da tartışılıyor. Gerçekten PKK'nin büyük savaşımı göz önüne getirilmeden, kendi başına bu tartışmaların hiçbir anlamı olmadığı gibi, bunlar başa bela olmaktan ve hatta savaşın acımasızlığı içinde kendilerini kaybetmekten öteye gidemezler.

Örneğin bir Kürt partililiği, PKK'siz veya PKK'yi karşısına alması durumunda nefes bile alamaz. PKK'yi karşısına alırsa yerle bir olur. PKK'nin ortaya çıkardığı etkileri tutarsız bir biçimde kullanmak isterse bile yine aşınır. Dolayısıyla eğer legal düzeyde bir Kürt demokrat partisi kimliğiyle mücadele edilmek isteniyorsa, her şeyden önce PKK'nin bütün yönleriyle doğru kavranılması, onun savaşımının etkilerinin doğru anlaşılması gerekir.

Kürdistan'daki mücadele gerçeğinin doğru kavranılması kadar, TC sisteminin de iyi kavranılması gerekiyor. Muhtemelen boşluklar ve zayıflıklar vardır. Bunun iyi değerlendirilmesi önemlidir. Hatta rejimin kendisi de belki legal bir oluşuma ihtiyaç duyabilir. Yani her şeyi kör şiddet içinde kaybetmektense, demokratik bir Kürt seçeneğini en azından bir tartışma platformu olarak düşünebilir. Tabii ki, rejim böyle bir adım atmazsa bile, bu ölümdür; olur bunlar, çünkü eylem yapıyorsun. Bunlara katlanılmalıdır. Öyle bir gelişme noktasına ulaşılır ki, Kürtlerle Türkiye'nin meselesi barışçıl, demokratik bir biçimde halledilebilir. Bu da bir mücadele anlayışıdır, bir parti çalışması demektir.

İşte bunu gerçekleştirebilecek yetenekte adam çıkmıyor. Bu konuda en azından bizim partileşme çabamız kadar bir çaba, usta taktik savaşçılık gerekiyor. Ancak kişilik buna yatırılarak, çok örgütlü ve planlı yaklaşım sahibi olunarak sonuç alınabilir.

Bizim en değme tipe bu konuda ne kadar var olup olmadığını sorsak, onun hep yansıttığı, “benim köşem daha ne kadar genişleyecek, ahab çevremi nasıl etrafıma alacağım, sülalemi nasıl öne çıkarırım, çıkarlarım nasıl daha büyür, PKK'yi nasıl kullanabilirim, halka karşı nasıl sahtekarlık yapabilirim” şeklindeki yaklaşımdır. En iyisi bu durumda olursa, bu demokratik legal aracın sonuç alıcı tarzda değerlendirilemeyeceği açıktır. Nitekim sağlıklı değerlendirilemediği de görülüyor.

Legal alanların bu şekilde kullanılması terk edilmelidir. Özellikle Türkiye'deki karşı-devrimcilik, faşizm ve yine liberalizm, demokrasi konuları üzerinde netleşmek gerekiyor. Her şeyden önce çalışma düzeyini yaratan temel örgütlenme tarzı görülebilmeli ve buna bir şeyler katma dürüstlüğü gösterilmelidir. Yapılabilecek bir şey varsa,

bu yetkin bir çabayla gerçekleştirilmelidir. PKK ile dostluk temelinde legal düzeyde mücadele vermek isteyenlerin de yapması gereken budur. PKK'nin büyük kitle potansiyeli vardır; kitlesi çok fedakar bir biçimde maddi-manevi olarak her şeyini ortaya koyar. Bu biliniyor. İşte, “ben dostluk pozisyonuna girerek bunu kullanırım” yaklaşımını çok tehlikeli buluyoruz. Uyarıyorum! Biz PKK'den bir çobanı bile koparmanın çok zor olduğunu söyledik. Ayrıca PKK'nin bu değerler için adeta iğne ucu ile kuyu kazar gibi çaba harcaması söz konusudur. Uyarımız bu nedenledir. Bu değerlere, hiçbir çaba harcamadan el koyarsan perişan olursun, hak ettiğin sonla karşılaşmaktan kurtulamazsın! PKK'nin temel değerlerine böyle ucuzca, feodal entrikalarla asla yaklaşmayın! Şimdiden bu ciddi uyarıyı yapıyoruz. Bu basına da yansımıştır. Sonra, neden bunların kendi başına geldiğini kimse söylemesin. “Ben PKK'nin dostuydum, cezaevindeki PKK'li tutuklulardan, yurt dışındaki örgütlerinden onay aldım, neden bana böyle yapıldı” denileceğine, içinde olunan yaşam tarzına bakılsın. PKK kendisini nasıl yaşatıyor, onun militan yaşamı nasıldır? Bu iyi görülmeli ve ders çıkarılmalıdır.

Bu kadar değeri yoktan var eden, alacakaranlıkta ve büyük ölüm altında yaşamaya güç yetiren ve gerçekleri bu kadar karanlıklardan açığa çıkaran bir hareketi, bunların küçük kafasıyla izah etmek mümkün değildir. O açıdan böyle gafiller ortaya çıkıyor. Bu gafillerin PKK'nin değerlerine çok kötüce bulaşmamaları gerekiyor.

Tekrar tekrar uyarıyorum!

Bu gafiller kendi tutumlarına bu şekilde devam ederlerse, kesinlikle beklemedikleri bir biçimde kendi sonlarını getirirler. Tuhaflarımıza giden de bu şekildeki bir serserileşme olayıdır. Her şey kanla yaratılırken, her şey acımasız işkence altında kurtarılmaya çalışılırken, bu bayların buna çok ucuzca konmak istemeleri kabul edilemez. Kürtlerin önderi olduklarını söyleyerek milyonları cebe indiriyorlar. Bunlara ya çok ahlaksız, ya çok çılgınlaşmış, ya da delirmiş demek gerekiyor. Ne olurlarsa olsunlar, bunların yerle bir edilmesi gerekiyor. “Bize söylenmedi, aslında Parti Önderliği'yle aram iyiydi, izin de almıştım” deyip ne beni, ne de kendilerini aldatsınlar. Unutulmamalıdır ki, bizde değerler uğruna savaşım şiddetlidir. Bir

kuruş paranın, bir parça onurun, bir itibarın, halkımızın bir ailesinin veya herhangi bir etkinin yaratılması çok acımasız mücadele ortamında sağlanabilmiştir. Bu konuda herkese düşen görev, sadece ve sadece bu değerlere değer katmak ve maddi-manevi olarak bu değerlerin hizmetinde olmaktır. Bu yaklaşım biçimi esas alınır, kendilerine hürmetimiz olur ve büyük değer verilir. Zor durumlarda sahip de çıkarız. Fakat bu değerlerin şerefine layık olmadıkları halde, sahip çıkacakları halde, sahip çıkacaklarını söyleyip de bunları kendi kişisel yaşamları için kullanırlarsa kendi elleriyle kendi fermanlarını yazmış olurlar.

Kimse uyarılmadığını söylemesin. Söylediklerimiz, uyarılarımız çok açıktır. PKK, sıradan bir dosta bile her şeyi harcayacak kadar yüce bir harekettir. Bir yanıla PKK böyle bir özelliği taşıırken, diğer yanıla da kendi değerlerini çok kötü bir tarzda çarçur edecek kişiyi ise sağ gözü bile olsa ortaya çıkarıp ezmekten çekinmeyen bir harekettir.

17 Ağustos 1992

SİVAS KATLIAMI ÇÖZÜMSÜZ KALAN REJİMİN GERÇEĞİDİR

Sivas katliamı, kemalist sol demagojicilerin ve rejimin gerçeğidir. Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin derinleştiği, oldukça da yoğun bir savaşıma yaşadığı ve gündemi tamamen işgal ettiği bir dönemde, mücadelemizin gelişimine karşılık topyekün olarak halkımızı katliamlarla tehdit ediyor. Bizzat Genelkurmay Başkanı bunu Diyarbakır'da açıkladı. Katliamlar temelinde amansız bir yüklenme her sahada görülüyor. İşte “bahar operasyonunu yaza taşırdık ve en kısa zamanda sonuç alacağız. Bazı yerlerde canlı bırakmayacağız” deniliyor. Sivil ve suçsuz köylüler kurşuna diziliyor, çok sayıda köy harabeye çevriliyor. İşte tam da böyle bir saldırı döneminde Sivas katliamı gerçekleşti.

En çok çarpıtılan, başka türlü gösterilmeye çalışılan bu olayı, Türkiye'nin ve Kürdistan'ın devrim ve karşı-devrim çatışmasının temelinde ele almak en doğrusudur. Zaten bunu dost da, düşman da biliyor, söylüyor, yazıyor. Bütün sorunların kaynağında her gün yükselttiğimiz mücadelemiz yer almaktadır. Bütün gelişmeleri belirleyen temel nokta da mücadelemiz olduğuna göre, Sivas'taki bu gelişmeyi de savaş gerçeğimiz temelinde ele almak gerekir. Ama

burada ayırtedici olan bazı yönler vardır. Bir yandan “şeriatçılar” deniliyor, öte yandan da “Sünni-Alevi çatışması” deniliyor, “ilerici-gerici kavgası” biçiminde yaftalar vurularak bu olay anlatılmaya çalışılıyor. Her ne kadar bu ikilemelerle gerçeğin bazı yönleri gösterilmek istenirse de, olay, düzenleniş, hayata geçiriliş ve sonuçları itibariyle farklıdır.

PKK önderliğindeki devrimci savaşımın ve ona yönelik kontrgerilla savaşımın diyalektiğini, karşılıklı gelişimini sıkıca gözden geçirenler bilirler ki, sürekli gündem saptırılmaya çalışılır. Yapay gündemler oluşturularak, toplum gelişmelerin dışına, başka kanallara kanalize edilerek, hafıza kaybına uğratılmaya çalışılır. Böylece kitlelerin gerek özel savaştan kopuşu ve gerekse ulusal kurtuluş savaşına olumlu yaklaşımı engellenmeye çalışılır. Bunlar özel savaş yöntemleridir ve sıkça uygulanmıştır. Mücadele tarihimize baktığımızda, bunun sayısız örnekleriyle karşılaşırız. Hatta biraz daha geriye gittiğimizde, biz ulusal sorunu temel bir sorun olarak ortaya koymaya çalıştığımız zaman Türk solcuları, “şimdi ulusal sorunun zamanı değildir, biz devrim yaptıktan sonra Kürtleri tanıyız ve bazı hakları düşünürüz” diyorlardı. Burada dikkat edilmesi gereken önemli nokta, asıl sorunun örtbas edilmek istenmesidir. Aslında sorunun o zaman da kilit bir sorun olduğunu, biraz düşünenler bilirdi. Ama şimdi bu, düşünülmeden de öteye, çok yoğun yaşanan bir savaş gerçeğidir.

Bugün kışkırtılmaya çalışılan şeriatçılık veya laiklik objektif olarak bu biçimde gündeme gelecek bir sorun değildir. Dikkatle incelendiğinde, ulusal kurtuluş mücadelemizin dine yaklaşımı çok anlamlı ve doğrudur. Bu konuda bir broşürde dile getirilen görüşler, halkımızın dini duygularını bilimsel temelde izah ediyor. Hatta İslam dininin ve genelde de dinlerin başlangıçtaki olumlu rollerine, devrimci özlerine değer biçiyor ve bunların içerdiği eşitlik, adalet, özgürlük, anti-emperyalizm gibi hususlara dikkat çekiliyor. Yine dinin günümüze taşıyılacak olumlu yönleri nelerdir ve yaklaşım nasıl olmalıdır biçiminde gerçekçi bir yaklaşım da gösteriliyor. Halkımızın ağırlıklı dini kesimleri, dini duygularına, düşüncelerine değer veren partimize yüksek değer biçiyor ve etrafında birleşiyor-

lar, oldukça da etkili bir güç oluyorlar. Tam da bu noktada yapay tarikatların çıg gibi oluşturulduğunu ve en son sahte “Hizbikontra” dediğimiz devlet kaynaklı bazı çıkışların, katliam türüne ağırlık veren bir yöntemle mücadelemize dayatıldığını ve İran İslam devriminin de bazı olumlu etkilerini, “Hizbullah” adını kullanarak bize karşı kullanmak istediklerini açıkladık.

Milli Selamet, yeni adıyla Refah Partisi'nin Kürdistan'daki halkın dini duygularını nasıl istismar etmek istediği, 12 Eylül'de neredeyse Kürdistan'da birinci parti haline getirilmeye çalışıldığı bilinmektedir. Aslında düzenin kendilerine verdiği bir görev olduğu, Kürdistan'da kemalizmin artık kabul edilemez ve oldukça teşhir-tecrit edildiği açıktır. Bunun yerine Refah Partisi tarafından din kullanılarak doldurulmaya çalışılıyor. Türk özel savaşı kısa süreli de olsa, halkın dini duygularını istismar ederek, Hizbikontra oluşumunu mücadelemize karşı çıkartmaya çalıştı. Fakat bu tehlike daha sonra partimiz tarafından bertaraf edilip teşhiri ve tecriti sağlandı. Şimdi aynı yöntemle bu kez de Refah Partisi'nin öne çıkarılıp devreye sokulmak istendiğini görüyoruz. Hizbikontranın bir özel savaş aracı olarak birçok yurtseveri katletmesi partimiz tarafından açığa çıkarılınca, bu kez dış İslam destekli Refah Partisi devreye sokuluyor. Amaç, bir yandan PKK'yi darbeleyerek zayıf düşürmek, diğer yandan sözümona TC'nin laik anlayışına karşı halk kitlelerinin dini duygularını istismar ederek, etkin bir güç haline gelmektir. Böylelikle hem savaşan iki güç arasında ucuz bir hesapla, çok sinsi ve planlı bir süreç izleyerek sıyrılmak, hem de mücadelemizin yarattığı birçok değere konmak hedefleniyor. Kürdistan'da PKK'nin, Türk özel savaşı tarafından geriletmesi veya güçten düşürülmesi durumunda tümünden değerler gaspedilerek, devrim potansiyelini sözü edilen dış İslami destekle devletin hizmetine çekmek amaçlanıyor. Hizbikontra bunun öncesi, Refah Partisi de bugünü olmaktadır.

Böylelikle ulusal kurtuluş savaşımının doğru din yaklaşımı boşa çıkarılmak istenilmektedir. Tarikat örgütlenmeleri, Hizbullah ve en son Refah Partisi gibi partilerin öncülüğündeki Sivas katliamında görüldü ki; “Şeriat isteriz”, “Halklara özgürlük isteyenler anti-şeri-

atçıdır”, dolayısıyla “Kürt ulusal kurtuluş savaşımı da şeriate karşı bir başkaldırıdır; Türk sömürgeciliğine, kemalist-faşist imha politikasına karşı değil, şeriate karşı değil; dolayısıyla bütün dindarlar Kürt ulusal kurtuluş savaşımına karşı çıkmalı” imajı empoze edilmek istendi. Bu, tarih boyunca uygulandığı gibi, yoğun bir şovenizmin (ki bu, din maskesi altındadır ve Osmanlı tarihi boyunca, hatta bütün yayılma dönemlerinde böyledir) bu sefer Kürdistan'daki çok önemli bir aşamaya gelmiş ulusal kurtuluş mücadelesinin karşısına çıkarılmasıdır. Yakın süreçteki Bingöl eyleminden başlayıp askerlerin cenaze törenlerinde şovenizm şaha kaldırıldı. Bu yetmedi, Sivas'ta tarihte görülmemiş bir katliam dayattılar. Hem de bir halk katliamıyla. Aydınlar içinde uzun süre ve çok büyük bir tartışmaya yol açacak bir katliam denemesiydi bu. Yine ulusal kurtuluş mücadelemizin yeni yeni ulaşmaya çalıştığı Koçgiri'yi yoğun asimilasyon etkisinden kurtarmaya yöneldiği bir zamanda böyle bir katliam dayatıldı.

Bu katliam türlerini Malatya, Adıyaman ve Maraş'ta çok gördük. PKK'nin modern ulusal kurtuluşçu yaklaşımları bu alana girdiğinde, Maraş katliamı, yine Hamit Fendoğlu'nun Malatya'da öldürülmesiyle başlayan süreç giderek tırmandırılmak isteniyordu. O zaman PKK yeni yeni geliyordu. Sivas ve Erzincan'daki gelişmeler bu anlamda yenidir. Dersim'de gittikçe kök salan mücadele hızla Erzincan'a, giderek Koçgiri'ye ulaşıyor. Bu oldukça önemlidir. Sivas potansiyelini de mücadeleye çekmekte olduğumuz bir süreçte, bu katliam patlak veriyor.

Şimdi katliamın geliştirilmesinde iki tarafın da kullanılma ihtimali yüksektir. Yani hem “şeriatı isteriz” diyenlerin, (ki oldukça kendini dindar Müslüman sayanlar vardır) ve hem de “ben laikim, Aleviyim, solcuym”, diyenler bu katliama alet edilmişlerdir. Bunlar fazla ayrılmış, bilimsel temele oturmuş yapılar haline henüz gelmemişlerdir. Fakat gelişme Sivas'ta böyle hızlı bir ayrışmayı doğurabilir ve böyle bir durum ortaya çıkabilir. Çünkü bir boşluk var ve bu boşluk doldurulmaya çalışılıyor. Tam da TC için provoke edilmesi gereken bir ortam söz konusudur. Kaldı ki mücadele tarihimize baktığımızda, çok sayıda buna benzer provokasyonlar söz konu-

sudur. Örneğin Serhat'ta Azeriler kışkırtılmaya çalışılıyor, hepsine silah veriliyor. Gittikçe karşımıza çıkarılmak istenen bir durum yaratılmak isteniliyor. Hakkari'ye girdiğimizde aşiretler karşımıza çıkarılmak istendi. Güney Kürdistan'da biraz etkili olmaya çalıştık, aşiretçi-feodal önderlik hızla Ankara'ya çağrılarak karşımıza dikildi. En son Almanya'da 100 bini aşkın kitleyle tarihi bir yürüyüş yapıldı, karşımıza aynı günlere denk getirilen Solingen katliamı çıkarıldı. Aslında bunu yapan MİT ve kontrgerilladır. Brüksel'de büyük bir yürüyüş yapıldı, onun öncesine de Möln cinayeti denk getirildi. Yakılanlar, öldürülenler zavallı ailelerdir. Sanıyorum kiralık adamlar buluyorlar ve bunları kullanıyorlar. Nitekim MHP'nin bu konuda ünü meşhurdur. Almanya'daki sağcılarla birçok ilişkileri de var; satın almak zor değil. Kaldı ki orada her türlü insan var, sağcı olup olmaması da o kadar önemli değildir. Bir bidon benzin döküp yakıyorlar ve Avrupa'da kıyamet koparılıyor. Bizim yürüyüşlerimiz ve tarihi gösterilerimiz böylece boşa çıkarılmaya çalışılıyor. İki büyük yürüyüşümüzü böylece etkisizleştirmeye çalıştılar.

Çok az kişi bunu farketti. Aslında bununla birçok şeyi birden yakalamak istediler. Yani bir taşla birkaç kuşu birden vurma gibi bir hedefleri vardı. Kürt sorunu gittikçe Avrupa gündemini işgal ediyor, onlar bu provokasyonlarla sorunu gündemden çıkarmaya çalışıyorlar.

Bu hükümetin dışa yönelik bazı politikaları var. Gittikçe bu politikalarını hayata geçiriyorlar. “Mazlum Türk” pozisyonu yaratıyorlar, “Türkler yakılıyor”, hatta “PKK, sağcılarla birlikte bu olayı yapabilir” denilerek, o bildiğimiz diplomatlarını, kontrgerillayı harekete geçiriyorlar. Sonuçta bir bakıyorsun ki, Türkler “mazlum”, Kürtler “tehlikeli” imajı karşımıza çıkıyor. Türk unsuruna puan toplayacak, Türk hükümeti destek toplayacak ve böylece Avrupa'nın gündemine giren Kürt sorunu gündemden çıkartılmış olunacak!

Bunlar Avrupa'daki provokasyonlardan bazılarıdır. Palme olayı da, Papa olayı da böyleydi. Avrupa'da buna benzer bir yığın provokasyon geliştirildi. Daha önce Uğur Mumcu cinayeti, tam bizimle bir röportaj yapıldığı ve bütün kamuoyunu ayağa kaldırdığımız bir süreçte gündeme geldi. Yine 1988'de Milliyet'teki röportaj yayın-

landığında; Özal'a sahte bir suikast düzenlendi ve gündem saptırıldı. O yapay “Bulgaristan” meselesi, bu dış Türkler meselesi, Bosna-Hersek Müslümanlarının meselesi ortaya çıkarıldı. Bir sürü yerde provokasyonları vardır; hepsini tek tek burada açıklamaya imkan yok. Mesele, PKK'yi zor duruma düşürmek, ulusal kurtuluş mücadelesini tecrit etmek ve hükümetin özel savaş politikalarını topluma benimsetmektir.

İşte bu Sivas olayı da bunun en çarpıcı ve en vurgulayıcı bir örneğidir. Bununla ulaşılmak istenilen aslında kapsamlıdır.

Şimdi, Sivas'taki Aleviler Kürttür; uzun süre kemalizmin etkisinde de kalmışlardır. Biraz laik-solcu ayrımına da tabi tutulmuşlardır. En önemlisi de Sivas Kürtlerinden PKK'ye yoğun bir yönelim vardır; bu nokta çok önemlidir. Bu yıl neredeyse yönelimin en hızlı yaşandığı yerlerin başında Koçgiri gelmektedir. Buna Erzincan'ı, kısmen Malatya'yı da dahil etmek gerekiyor. Şimdi, devletin bunu provokasyonsuz bırakması düşünülemez. Dolayısıyla buraya yönelik devlet fırsat kollayan bir yaklaşım içinde bulunacaktı. Pir Sultan Abdal şölenleri bahane edildi. Nitekim her yıl şölen düzenleniyor, oraya aydınlar gidiyordu. Bu Aziz Nesin meselesi de hayli dikkat çekici; yani ikide bir, “ben peygamber tanımam”, bilmem “Kuran tanımam” demişse veya dememişse bile, böyle piyasaya yansıtılıyorsa, (ki bu Şeytan Ayetleri kitabının yayınlanması durumu da var) bunu kim dayattı? Provokasyon için çok uygun bir biçimde yayınlandı, gündem saptırılmak isteniliyordu. Aydınlik gazetesi bunu düşünce özgürlüğü adı altında da yapmak istese, dönemin temel taktiğinin bu olmadığı biliniyor. Ortada özel bir kontrgerilla savaşımı söz konusudur. Bu konuda Aziz Nesin acaba kullanıldı mı? Kaldı ki, Salman Rüşdi bile diyor ki; “Benim Şeytan Ayetleri kitabım provokatifçe kullanılmıştır.” Basına verdiği demeçlerde “*Ben izin vermemiştim. Bazıları kendi provokatif amaçlarını hayata geçirmek için benden habersiz yayınladılar*” diyor. Bu önemlidir ve dikkat çekicidir. O bile bunu farkediyor, doğru bulmuyor ve kullanıldığının farkına varıyor.

Madem Sivas'ta Pir Sultan Abdal şölenleri nedeniyle bu kadar cüretli bir çıkış yapacaksınız, o zaman tedbirini al! Orada RP olsun,

MHP olsun başka bir sürü sağcı grup var ve hepsi örgütlü. Her an bu tip olayların olması için zemin vardır. Zaten Aziz Nesin'in kendisi orada ve konuşma da yapıyor. Tahrik edilmeye çok uygun bir ortam olduğu, dolayısıyla bütün bunların tedbirlerini almak gerektiği açıktı. Devlete güvenmiyorsanız, ki güvenilmez de, o zaman kendi özel savunma tedbirlerinizi alın. Bu da yok, tabii olan halk sanatçılarına oluyor. Böylece halkçı özellikleri olan aydınlar, sanatçılar susturulacak, halk sinecek, sözde şeriatçılar da büyük bir güç kazanacaktır!

Burada da bir taşla birkaç kuş vuruluyor. Bir yandan şeriatçılar, bir yandan halklara özgürlük isteyenler ayrımı yapılıyor veya Aleviler ile Sünniler, Kürtlerle Türkler, bütün bunlar böylece karşı karşıya getiriliyor. Kürdistan'da dayatılan özel savaş sonucu her gün onlarca köylü katlediliyor, onlarca köy tahrip oluyor. Sivas olayıyla bu katliamlar gündemden düşürülerek, ortamı yapay sorunlarla dolduracaklar! Ayrıca Çiller hükümetine de biraz nefes aldırılmış olacaklar! Dikkat edilirse, Çiller, Müslüman ülkelerine en büyük laik başbakan diye sunuluyor. İşte şeriat tehlikesine karşı, bir de ulusal kurtuluş savaşımıza karşı “laik başbakan”, “demokratik başbakan” imajı gerekçelendirilmiş oluyor. Batı'dan puan toplayacak, “Türkiye'de şeriatçılar var” ve dolayısıyla “Çiller'i destekleyelim”, “laiklik elden gidiyor” denilip, ordu ve bürokratların desteği sağlanacak ve böylece yeni hükümet etrafında toplanacak, çözülen toplum, ayrışan toplum tekrar bütünleşecek, böylece bu senaryo düzenlenmiş olacak. Bu, koyu bir kemalist yaklaşımdır. Sanki kemalizm ve laiklik tehlikedeymiş gibi bir hava yaratılıyor.

Mevcut hükümetin bu katliamla ilişkisi gözardı edilmemelidir. Vurgulandığı gibi, Tansu Çiller'in “Müslüman Türkiye” diye slogan atarak, Doğru Yol Genel Başkanlığı'na yürüdüğünü biliyoruz. Yine sözümona bir milliyetçi grubun kendisini desteklediği (ki Sivas'ta katliam yapanlar bunlardır), bunun yanında İnönü'nün laik olduğu, kemalist olduğu söyleniyor ama, aynı hükümette birleşiyorlar. Görünüşte birbirlerini karşılar, ama aynı politikayı, yani devleti ve devletin özel savaşımını sürdürmeyi esas alıyolar. Gündemi bu yapay olaylarla işgal ederek, esas sorun olan ulusal sorunu örtbas

etmek istiyorlar. Güvenoyunu da bu temelde aldılar. Yine sahte istikrar çağrılarını yapıyorlar. Nitekim İnönü bunu ısrarla vurguluyordu; “Bize gerekli olan istikrardır” diyordu. Hem katliamı düzenle, hem istikrar iste. Yani kamuoyunu bir hafta, bir ay oyala. Bu İnönü için çok önemlidir, çünkü kendisi iki ay idare etmesi gerekiyor. İşte böyle bir katliam buna epey zemin sunuyor.

Katliamın bunun dışında başka amaçları da olabilir. “Tansu Çiller iyi bir laiktir, bu laik başbakana karşı tehlikeler vardır, dolayısıyla Batı alemi Çiller’i desteklemeli, çok tehlikeli şeriatçılarla çevrilmiş durumdadır” mesajı yollanmaktadır. Aslında kendisi şeriatçılarla birlikte veya en azından kendi tabanı, taraftarları böyledir. Ama dıştan ABD, Avrupa desteğini almak için böyle bir laik görüntüye ihtiyacı vardır. Nitekim bu temelde destek almaya çalışacaklardır. İçeride ise, “Müslüman Türkiye” sloganıyla bu gerici, karşıdevrimci kesimleri ve kontrgerillayı da yanlarına alacaklardır. Böylece İnönü ve Çiller bir taşla birkaç kuş birden vuruyorlar. Bununla da kendilerince devleti kurtarmış oluyorlar.

İşin bir yanı böyleyken, diğer yanı da halkı karşı karşıya getiriyorlar. Saldırıların tümünün kötü niyetli olduğunu söyleyemeyiz. Halk kışkırtılarak sahte bir çelişki temelinde aylarca birbirine karşı dikilecek. Böylece ortamı kızıştırıp halkı olumsuz temelde tutacaklar. Halkın ulusal kurtuluşa, devrimci savaşıma kanalize olmasını engellemeye çalışarak, etkisizleştirmeyi hedefliyorlar. Ayrıca aydınlar da sindirilmiş oluyor. Bu kadar aydının katledilmesi, “aman bir daha gitmeyelim, halka sahip çıkmayalım, devlete tapınalım, polisiz bir adım atmayalım. Özgürlük mücadelesinin karşılığı çok ağırdır, fazla ileri gitmeyelim” anlayışını geliştirmek ve böylece her zaman olduğu gibi aydınları devletin sığınağına çekip, onları istediği gibi kullanmak istemektedirler. Bu katliamın diğer bir amacı da budur. Yani amaç, aydınların son zamanlarda artan etkinliğini frenlemek ve tekrar devlete bağlamaktır. Yine Kürdistan’daki katliamları örtbas ederek, dünya kamuoyunun dikkatlerini sahte gündemlerle ve gerçekleştirdikleri katliamlarla çarpıtıyorlar.

Bütün bunları bir araya getirdiğimizde, ne kadar hainane, karşıdevrimci bir özel savaş yöntemiyle karşı karşıya olduğumuzu görü-

yoruz. Hiç şüphesiz olay daha kapsamlı ele alındığında, bu temel yaklaşımın daha da geliştirilebileceği açıktır. Türkiye’de ortaya çıkabilecek her olayı biraz da bu temelde değerlendirmek gerekiyor. Örneğin bir Boyabat gösterileri de önceden ayarlanmış gösterilerdir. Sözde bir sapığa karşı halk ayağa kaldırıldı. Ama toplumda binlerce sapık var, bunlara karşı en ufak bir kıpırdanma yok. Gerçekte ise sermayenin kendisi sapıktır, her türlü ahlaksızlığı geliştirmektedir. Bu sapıklık yüceltiliyor. İşte Avrupa’daki yakma olaylarında bu tür sapıklar kullanılıyor. Bununla toplum gerçek çelişkilerden kopartılıyor, sahte çelişkiler etrafında galeyana getiriliyor ve kontrgerilla amacına ulaşıyor, başarı kazanıyor. Başka yerlerde de buna benzer katliamlar veya çarpıcı olaylar sahnelenerek, gündem özel savaş tarafından götürülmek istenecektir. Burada önemli olan, temel meseleleri dikkatle değerlendirmek, temel görevlerden bir an bile uzak düşmemek, sürekli düzene karşı, devrimin safında gerçekçi ve yerinde, başarılı çabalar içinde olmak, ısrarla bunu takip etmektir.

Bir Aziz Nesin bile “bunu devlet yaptı” diyor. Yani zor da olsa, gerçeği görebiliyor. Yoksa yarım gün sonra polisin oraya gitmesi anlaşılır değildir. İstenilse, oralarda kuş uçurtulmaz, her türlü tedbir alınabilirdi. Ama önemli olan, devlet için, yeni kurulan hükümet için önemli bir yapay gündem oluşturmaktır. Dikkatleri çok kritik sorunlardan, Kürdistan’daki katliamlardan uzaklaştırmaktır. Yine halkımızın, Avrupa’da başlattığı büyük hamleyi boşa çıkarmaktır. Amaç, bütün bunları hükümetin kuruluşu etrafında kenetlendirip, ona çıkış yaptırmaktır; olan da budur.

Özel savaşın diğer uygulamaları da vardır. Güney’deki güçleri tekrar bize karşı diktirmeye çalıştı. Yine Demirel Suriye’ye, İran’a heyetler gönderdi. Mektup yollayarak, PKK’ye karşıt bir hava yaratmak istiyor. Diğer özel savaş yöntemlerinin kullanılması ise devam ediyor. Vahşi uygulamalar, şovenist gösteriler yaptırılmakta, çeşitli ülkelerde gündem saptırmaları devam etmektedir. Fakat en önemlisi de Sivas katliamıyla gerçekler en kötü şekilde kullanılmak istenmiştir. Oradaki Alevilik, Pir Sultan, Kürtlük aslında devrimcidir. Alevilerle Kürtler özdeşir, yine solculuk da özdeşir. Pir Sultan

da aslında direnişçi bir kişiliktir. Ama öyle kötü sunuldu ki, hem azınlığa düşürüldü, hem de direnememe noktasına getirildi. Aslında PKK, Pir Sultan'ı, Aleviliği, Kürtlüğü, solculuğu kendi somutunda bütünleştirip, Türk demokratlarıyla da anlamlı bir birlikteliği geliştirip, devrimci potansiyeli hayata geçirmek ve egemen kılmak durumundadır. Hızla gelişecek olan budur. Ama saptırılmak, boşa çıkarılmak istenen de budur.

Tıpkı Malatya'da 1970'lerde Hamit Fendoğlu olayıyla devrimciliğin ağır bir darbe yeme durumu vardı. 20 yılı aşkındır Malatya gericiliğin, faşistlerin kucağına terk edildi, yine Maraş katliamıyla Maraş bu duruma getirildi. Erzurum'un yine benzer bir duruma uğratılması söz konusudur. Buralar Kürdistan'ın sınır noktalarıdır. Hassas bölgelerdir, tarihi açıdan nazik yerlerdir. Henüz doğru dürüst alanların kendini savunamaz, örgütleyemez durumları da göz önüne getirildiğinde görülecektir ki, mücadelemizin etkileri buralarda sınırlandırılmak isteniliyor. Faşizm, din maskesi altında örgütlenilerek, mücadelemize karşı bu sınır kesimlerinde özel savaşa hamle yaptırılmak isteniliyor. Yine bu sınır yöreleri aynı zamanda Türk halkıyla birleştirilerek, ortak bir anti-faşist cephenin geliştirileceği yerlerdir. Bu, boşa çıkarılmak isteniliyor. Türk demokratlarıyla, hatta olumlu dini çevrelerle, dini devrimci temelde kullanmak isteyenlerle veya böyle değerlendirenlerle geliştirmek istediğimiz ittifaklar vardır. Bu da boşa çıkarılmak isteniliyor. Böyle kapsamlı, amacı olan bir provokasyon söz konusudur. Tüm bunlara karşı yapılması gereken devrimci görevler vardır.

Dini gerçekleri doğru temellerde ortaya koymak, halklarımızın tarihinde dinin anlamı nedir, dinin olumlu içeriği nedir ve günümüzde anti-emperyalist ve anti-faşist temelde halkların hak, adalet, eşitlik ideallerine uygun olarak neleri söyler? Bunlar, günümüzde ne anlamlara gelir? Din halklar için doğru bir anlama nasıl sahip kılınabilir? Bunu doğru anlamak büyük önem taşıyor. Dini kendi karşı-devrimci emelleri için kullananları doğru tanımak gerekiyor. Kendi iğrenç sınıf çıkarlarını din perdesi altında kim gizlemek istiyor? Devletin ve hükümetin bu konuda yaklaşımlarını anlamak ve görmek gerekiyor. Sözde laik olan devlet, dini nasıl kullanıyor?

Hem de dinle ilgisi olmadığı halde. Yine laik olmadığı halde laikliği nasıl kullanmak istiyor? Dolayısıyla devlet, hükümet, kemalizm, laiklik konuları doğru kavranılmalıdır. Devlet hem dini himaye ediyor, hem laikliğe sahip çıkıyor. Hem kemalizme sahip çıkıyor, hem devlet içinde anti-kemalist çevreler sözde yaratılmak isteniliyor. Bütün bunlar demagojidir ve bu yönleri iyi kavramak gerekiyor. Bunun yanında Aleviliğin tarih boyunca direnişçiliğini, yine Kürt-Alevi iç içeliğini, yine ulusal kurtuluş mücadelemizin bunu en anlamlı biçimde birleştirdiğini çok iyi görmek gerekiyor. Öte yandan ilericiliğin, devrimciliğin, sosyalizmin Kürt-Alevi olgusuyla ancak hayat bulacağını, yaşama geçebileceğini iyi görmek gerekiyor. Bu konuda birlikteliği iyi sağlayarak, halkların mücadele birlikteliğine ulaşmak, bu temelde bir gerçekliği ısrarla vurgulamak, hem iyi anlaşılacak ve hem de gerekleri çok iyi yerine getirilmek durumundadır. Bunlar önemli gerçeklerdir.

Ayrıca PKK'ye dayatılan katliamların niteliğini asla gözardı etmemek gerekir. PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluş savaşımı, yine Kürdistan'daki büyük altüst oluşu çok iyi değerlendirmek gerekiyor. Bu arada katliamları, Kürdistan'ı boşaltma çabalarını, Ermeni katliamını bile geride bırakan yaklaşımları iyi görmek, bu konuda temel görevleri bir an bile gözardı etmemek gerekiyor. Yine sahte demokratlık, laiklik yaklaşımı çok iyi görülmelidir. Bu kavramlara doğru içerik kazandırmak kadar, mücadele içinde sahip oldukları yere göre yaklaşım gösterilmelidir. Eğer bütün bu konularda doğrular yakalanır, yanlışlar, demagojiler, her türlü saptırmalar boşa çıkarılırsa, devrimci görevlerimize doğru yaklaşmış oluruz. Bu temelde halklarımıza dayatılan provokasyonları, katliamları boşa çıkarmış oluruz. Böylece halklarımızın gündemine eşitliği, özgürlüğü esas alan birliktelikler, devrimci savaşım ve onun zaferi sığdırılmış olur.

PKK bu konuda ısrarla doğruların amansız takipçisidir. Sadece kavrayış düzeyinde değil eyleme, örgütlenmeye ve savaşa çekmenin de öncü gücüdür. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da bu konudaki görevlerine saptırılmaz, vazgeçilemez, ertelenemez bir biçimde sahip çıkacaktır. Halklarımızın tarih boyunca dini gerçeklerine,

direnici özlerine, efitlik, adalet yanlarına sahip çıkarak, dini art niyetli kullanma anlayışlarına karşı çıkarak ve sosyalizmin, demokratlığın da doğru temsilini yaparak, devrimci savaşı, özel savaşa, kontrgerillaya dayatarak şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da sonuç almaya çalışacaktır. Şimdiye kadar nasıl bütün oyunları boşa çıkarmış ve devrimci çabaları ortama egemen ve başarılı kılmışsa, bundan sonra da aynısını başarıyla yerine getirecektir. Hiçbir provokasyon ve gündemi saptırma girişimi halklarımızın devrim seçeneğini örtbas etmeye, boşa çıkarmaya yetmez. Esas olan devrimdir, halkların eşit ve özgür birlikteliğidir. Zafere doğru koşan devrimci savaşıdır.

PKK gerçekliğini yakından bilen, özel savaşı ve onun her türlü uygulamalarını da anlamakta zorluk çekmezler. Ama bütün aydınlar bunu bilmiyor, kamuoyu özellikle bu konuda bilinçsiz. Bize düşen, partimizin ideolojik-politik çizgisini daha geniş açıklayabilmek, örgütleyebilmek ve halklara mal edebilmektir. Aydınlar, Türkiye halkına partimizin ideolojik-politik çizgisini taşımak, büyük bir görevdir. Şimdiden bu sürece girilmiştir. Dolayısıyla şovenizme geçit vermemeliyiz. Yine aydınların ulusal sorunla, mücadeleyle birleşmelerine ağırlık vermeliyiz. Katledilenlerin çoğunluğu halk sanatçısıydı ve önemli bir kısmı da Kürt kökenli olup, ulusal mücadeleye sempati de besliyordu. Onları mücadelenin şehitleri olarak anmak, kendilerine sahip çıkmak gerekiyor. Her ne kadar örgütlü mücadele içinde olmasalar bile yükselen mücadelemizin bir soluğu olmaya adaydılar. Biz bu temelde bunları şehit olarak değerlendiriyoruz. Bunların, büyük bir kısmı halkın dini duygularına, insani gerçekliğine saygılıydılar. Pir Sultan'ın kendisi Alevi bir önderdir. Zulme, eşitsizliğe karşı başkaldırmıştır. Katledilen bu sanatçıların büyük bir kısmı da Pir Sultan'la yücelmiştir. Pir Sultan'ı yücelten sanatçılar, halk kahramanlarıdır ve şahadetleri kahramanların şehitlik mertebesindedir, kendilerini saygıyla anıyoruz.

Temmuz 1993

PKK'NİN KESİNLEŞEN ÖNCÜLÜK ROLÜ KARŞISINDA EMPERYALİZMİN İŞBİRLİKÇİ ÖNDERLİK ARAYIŞLARI

Kürdistan ve PKK gerçeğinde gittikçe güncellenen bazı gelişmeleri değerlendirme gereğini duyuyoruz. Değişik açılardan bakıldığında Kürdistan olgusu, kendisini daha da gün ışığına çıkarıp politikleştiriyor. Devrimle karşı-devrimin çekişmesi sonucunda böyle bir gelişmeyi sağlayabiliyor. Olayın gerçeği de budur ve ancak böyle olabilir.

Ülke ve halkın, gittikçe yoğunlaşan devrimle karşı-devrim ikileminde hayat hakkı bulacağı ortaya çıkıyor. Eğer zayıflıkları mücadeleyi yıkamayacak, tümüyle yaşamdan silemeyecek kadar değilse ve yine yaşam emareleri özgürleştirebilecek kadar güçlüyse, hiç şüphesiz devrim galabe çalacak ve ülkeyi de, halkı da yaratacaktır. Böyle bir devrimci gelişme, ülke içinde halkı, dışarıda komşu halkları, devletleri ve daha fazla uluslararası alanı, bir kavram ve giderek politik yaklaşım olarak dikkate alınmayı zorluyor.

Hiç şüphesiz bunun, PKK'nin çıkışıyla ilişkisi vardır. Temelde böyle bir öncülükle, Kürdistan'ın bu yeni durumu veya eski gerçeği kendisini yeniden kanıtlamaya başladı. Yine en dikkate değer bir husus, genelde Kürdistan ve halk gerçeği kabul görmekte birlikte,

istedikleri gibi olmasa da onun öncülüğü çokça tartışılıyor veya kabul edilmek istenmiyor. En büyük endişe ve kuşkuyla yaklaşıyor. Hem de “yerine mutlaka yeni bir önderlik oturtulmalıdır, Kürdistan'a alternatif bir önderlik gerekli” deniliyor. Alternatiften kastettikleri, PKK'ye alternatiftir. TC ve emperyalistler böyle bir alternatif yaratma çabasını hemen her gün deniyorlar. Bu konuda yoğunca bir arayış içindedirler. Eski işbirlikçileri canlandırmak istedikleri, fakat bunda fazla başarılı olamadıkları da biliniyor.

Yeni bir kesimi de kolayca ortaya çıkaramayacaklardır. Çünkü PKK öncülüğü uzun bir süredir, özellikle küçük-burjuva kesimlerinin olası önderliğini hem ideolojik, hem siyasi, hem pratik olarak dikkatle değerlendirerek buna fırsat vermiyor. Bu konuda çok titiz bir şekilde ideolojik mücadele ile onların gerçeklerini ortaya koydu ve etkisizleştirdi. Nitekim daha 70'lerde, siyasi-ideolojik mücadeleleriyle Kürdistan gerçeğine layık olduğu yeri veremeyecekleri, hatta bir imhayı önleyemeyecekleri kanıtlandı. Bu temelde PKK önderliğinde devrimci seçenek, yaratıcı sosyalizmin ışığında pratikte yaşam buldu.

Bu temelde 1980'lerin kurtarılması ve 1990'ların da zafere doğru ilerleyen bir doğrultuya tabi tutulması, karşı-devrimin endişelerini derinden arttırıyor. Bunun bir sonucu olarak, ABD ve Avrupa'nın birçok devletlerine PKK'yi kendi aralarında, (eskiden hiç aklına getirmedikleri halde bugünlerde neredeyse her birisi bir masa kurarak) değerlendirme yoluna gidiyorlar. Kendi çıkarlarına göre bir politika belirliyorlar ve onun ilişkilerine ulaşmak istiyorlar. Hiç şüphesiz PKK çizgisi kesin önderlik doğrultusudur ve pratik gücüyle de hakim güçtür. Hemen her sahada etkili olmaya çalışıyor. Bütün tedbirlere rağmen önü kesilemedi. Kitle boyutu gittikçe daha fazla güç toparlayarak, etkisini sürdürüyor. Askeri boyutu, örgütlenmesi hatta kültürel şekillenmesi, bütünüyle bu siyasi çizginin etkisi ve kumandası altında gelişiyor. Buna karşılık ilkel-milliyetçiliğin, eğer bazı sömürgeci emperyalist devletlerin desteği olmazsa, 24 saat bile ayakta kalamayacağını, fazla hayat bulamayacağını herkes görebiliyor. Küçük-burjuva oluşumları ise, aynı ilkel-milliyetçiliğin hastalığı ile sakatlandırıldıkları için Kürdistan'ı doğru bir ideolojik,

siyasi çizgiye kavuşturmaları ve bunda güç olmaları çok zordur. Diplomasıye sınırlanarak, hazır oluşumları parayla, çıkarla kendine bağlayarak güç toplamak istiyorlar. Bu da mevcut devrimci gelişme karşısında fazla gelişme sağlayamayacak bir yaklaşımdır. Her şeye rağmen pusudadırlar. Fakat PKK ile ilişkilerinde ne fazla uzlaşmakla sonuç alabiliyorlar, ne de çatışmakla. Son günlerde emperyalizmle ilişkileri yoğunlaştırarak, PKK'yi daraltmayı denediler. Büyük ihtimalle önümüzdeki günlerde, bir yandan devletlerin aracılığıyla baskıyı geliştirirken (ki buna sömürgeciler de dahil), onlara da “PKK öncülüğünde olan bir devrimi durdurmak istiyorsanız, bizimle ilişkileriniz hem sizi, hem de bizi kârlı çıkaracak düzeye getirir, PKK'yi birlikte daraltırsak faydamıza olur” biçiminde bir yaklaşım içine giriyorlar. Emperyalizmle bu çerçevede ilişkileri götürmek istiyorlar. Böyle bir ilişkiye doğru da ilerliyorlar. “Bakın daraltabiliriz sizi, zorlayabiliriz, bu konuda diplomatik gücü kullanıyoruz, bizi de dikkate alan, en azından hayat sahamızı açık tutan bir çizgiye gelin” diye tavırlar sergiliyorlar. Emeklerine dayanarak değil, hiç emek sarfetmeden “ağa babalarımız var, onların himayesinde bize size çalışmadığımız ve mücadele etmediğimiz halde adam vereceksiniz” diyorlar. Kısaca, pay istiyorlar. Her burjuva hareketin yaptığı budur.

Emekçi halklar savaşır, onlar pratik hesaplarla bunun üzerine kendi dünyalarını kurarlar. Bu, Fransız devriminde de, Rus devriminde de, İslam devriminde de böyle oldu. Bütün önemli devrimlerin hepsinde bu tür durumlar görüldü. Kürdistan'da da bunu deniyorlar. Burjuvazi savaşmadığı, çatışmadığı halde daha fazla adam istiyor. Bazılarının diplomathığı da bu anlamda tehlikelidir. Soyundukları önderlik ifadesi, ilkel-milliyetçilik sonrası önderliktir ve emeğinin, çabasının çok üstünde bir alan, burjuva örgütlenmesi veya cephesi peşindedir. Aslında bunlar ihtiraslıydılar. Başlangıçta da buna benzer önderlikler, hemen her parçada, ilkel-milliyetçilikten boşalacak yeri dolduracaklarını sanıyorlardı. PKK'nin bu boşluğu doldurması onların hesaplarını altüst etti. Yani bir yerde onların burjuvazi lehine yapmak istediklerini, biz halk adına becerdik. Emperyalizmin ve sömürgeciliğin PKK'den büyük rahatsızlıkları, bun-

lara umut veriyor ve kendileriyle geliştirdikleri ilişkilerde, PKK'yi daraltabileceklerine dair güven duyuyorlar. Bunu biraz geliştiriyorlar da. Bu konuda biraz daha pratik ve somut durum şöyledir. PKK'nin önderlik ettiği Kürdistan devrimi, birlik ve sonuna kadar özgürlük çerçevesini oturtuyor. Bundan sonra görülebilecek olan ne kadar kesim varsa hepsini görmekle, onlarla siyasi görüşme yoluyla, bir federasyona kadar açık bir tutumla (ki bu duruma geliyorlar), bir statüyle devrimden gittikçe uzaklaşmış bir Kürdistan'ı hayal ediyorlar. Bir de emperyalizm ve sömürgecilikle de biraz anlaşarak yine işgal birliklerini yaratarak, bize karşı bir konum işgal etmek istiyorlar. Özellikle bazıları büyük ihtimalle biraz böyle yol almak istiyorlar. Yani PKK'nin dizginsiz ve önü alınamaz çıkışının birçok çevreyi rahatsız ettiğini biliyor ve bu çevrelere hemen cevap teşkil ediyorlar. Bunlar “PKK tehlikesini biraz frenliyebilirim, ama siz de mutlak anlamda beni destekleyeceksiniz”, diye yaklaşımlarını formüle ediyorlar. Kendi deyimleriyle Kürdistan'ı Che Gueveracılıktan, Maoculuktan, silahlı devrimden uzaklaştırarak, sözde insan hakları ve siyasi çözümle burjuva demokrasisini geliştirerek, bazı hakları elde edecekler. Bu tip gelişmelere zaten sonuna kadar açıklırlar ve en çok da bayıldıkları yol, bu çizgidir. Halkla fazla ilişkisi, yine halkın desteği olmamakla birlikte, halkın devrimci örgütlenmesinin ve ordulaşmasının zayıf durumda olmasını, olağanüstü zorluklarla karşı karşıya bulunmasını ve bunun yanısıra emperyalizmin artan ilgisini ve sömürgeci devletlerin buna benzer yaklaşımlarını fırsat bilerek, çıkarları yönünde kullanmak istiyorlar. Dolayısıyla bu duruma eski işbirlikçilerin tümüyle silinmemesi açısından hem ihtiyaç duyuyorlar hem de iddialı oluyorlar. Devrimin muazzam zorluklarını da görerek, bu konuda sık sık diplomatik ve siyasi atağa kalkıyorlar. Bunu, PKK'ye dayatmak için de her yolu deniyorlar. Dolayısıyla bu, çok karmaşık bir siyasi durum demektir.

Kürdistan'da önderlik konusunda, burjuva önderliğin hâlâ sahayı terk etmesi şurada kalsın, zorlukları ve bazı dış somut durumları değerlendirerek, gelişme sağlamak isteyeceği çok açıktır. “Alternatif önderlik” dedikleri bu oluyor. Üzerinde harıl harıl çalışıyorlar. Nitekim emperyalizmin en son “PKK'yi yasaklayalım” kararının altında

böyle bir önderliksel yaklaşımın çok anlamlı bir rol oynadığını belirtmek gerekir. Bu kararı birlikte geliştiriyorlar. Yine Türk operasyonlarının alabildiğine gelişmesinde bu önderliğin payı vardır. Çünkü, “PKK ne kadar zayıflatılırsa, bana o kadar alan açılır” diyorlar. Bunu emperyalizmle yaptırmanın da etkileri küçümsenmemelidir. Ne kadar direniş zayıflatılırsa, özellikle gerilla ezilirse kendilerine o kadar alan açılır. Böylece emperyalizm de bunu, kendisi için son derece hayati buluyor. Gerçekten hiçbir ülkede rastlanmayacak türden kayıtsız-şartsız, çılgınca bir faşist terörün de ötesinde her türlü yöntemle, araç-gereçle operasyonları destekliyorlar. Günlerce sürekliliği uçaklarla, tanklarla, tonlarca bomba yağdırılıyor, binlerce köy boşaltılıyor. Buna rağmen tek bir sesin bile çıkmamış olması, emperyalizmin devrimden ne kadar korktuğunu gösterir. Çünkü çok iyi biliyor ki, ciddi bir devrimle karşı karşıyadır. Kendisince bu devrimin bastırılması için de her yöntem mübahtır. Bir yerde emperyalizm tavrını böyle koyuyorsa, bu devrimci tutumun ne kadar ciddi bir tehlike olarak görüldüğünü de gösterir.

İşte beklentiler bu çerçevededir. “Türk devleti bastırsın, doğacak sonuçları burjuvazi lehine, emperyalizm lehine, sömürgecilik lehine değiştirebiliriz” diyor, bu işbirlikçiler.

İnsan hakları yok, demokrasi yok, TC Kürtleri eziyor ama bu onların umurunda bile değil. Bilmedikleri, görmedikleri için de değil. Bu, mevcut durumun kendi çıkarlarını şiddetle tehdit ettiğindedir. Aslında bir Kürdistan modeli geliştirmek istiyorlar. Bu modeli, daha 1990'larda bizi de kısıtılarak geliştirmek istiyorlardı. Güney Kürdistan'daki federe oluşum, bunun ön adımıydı. Bu modeli daha da örgütleyip bütün Kürdistan'a yaymaya çalışmak, aslında çok tehlikeli bir olaydı. Emperyalizm bu temelde özellikle Kürdistan'a direkt yayılmayı hedefledi. Böylece bölgeyi etkilemek açısından iddialı bir girişimdi bu. İşbirlikçi önderlik de sonuna kadar bu plana yatmıştı. Ama bu model, PKK'nin geliştirmek istediği devrimci modelle çakıştı. Güney'e dayanarak, Kuzey'i bu modelle tamamlamak istediler veya bu modelle Kuzey'i de denetim altına almak istediler. Nitekim Özal bu konuda oldukça da ilerleme sağlamak istiyordu. Bu yeni bir Kürdistan politikasıydı. Ama Özal bunu hayatıyla öde-

di. Kemalistler özellikle bu konuda, çok sert davrandılar. Bu mücadele hâlâ sonuçlanmamıştır. Türk devleti içinde de bitmiş değil. Güneyli güçlerin iştahları da kabarıktır, ama bizim devrimci modelimiz de az etkili değil. Kuzey'i bu geçen 3 yılda, daha fazla etkisi altına aldığı gibi, Güney'i de her an tümüyle etkisi altına alabilecek niteliktedir. Bu özellikleri taşıyor. Güney halkının da devrimsiz fazla yaşam bulamayacağı, güvenliğini bile sağlayamayacağı anlaşılıyor. Her an Güney halkı devrime güçlü katılabilir. Bu daha gerçekçi ve oldukça önü açık bir gelişmedir. Ama emperyalizm de Çekiç Güç vasıtasıyla bu gelişmeyi durdurmak istiyor. Asırlık çekişmeler hemen her gün yapılan büyük operasyonlar, Güney Savaşı ve buna benzer yeni yeni hamleler, geliştirmek istedikleri Güney Kürdistan modeline yaşam alanı bulmak içindir.

Bu modelin taktik ilişkilerinden bahsettik. Bizim bağımsız, özgürlük doğrultumuza karşılık devrimden uzaklaşmış işbirlikçiler, eskiden otonomi, yeni dönemde ise federasyon diyorlar. Bu da işbirlikçi nitelikte olan veya halkın özgücüne dayanmayan bir federasyon, büyük ihtimalle laf düzeyinde içine girdikleri bir doğrultu ve söylem oluyor. Özellikle Türkiye'nin gerek Özal döneminde, gerekse hâlâ bazı devlet içi odaklarıyla birlikte, bu modeli geliştirebileceklerini düşünüyorlar. Arayışlar bitmiş değil. Fakat Türk devleti esas itibariyle bu modele güven duymuyor ve kendi içinde buna benzer yönelimleri çok sert bir biçimde cezalandırarak, devre dışı bırakıyor.

Özellikle ABD bu modeli yaşatmakta ısrarlı. Güney'deki işbirlikçiliğin temsilciliğinin bu noktadaki bütün iddiası ve çabası, yine Türkiye'ye de yaktığı yeşil ışık, PKK'yi “terörist” ilan ettirme yönündedir. Nitekim bunu da TC Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'le birlikte yaptılar. Avrupa'da PKK'yi “terörist” ilan ettirme girişimi, kesinlikle işbirlikçi temsilcilikle Türk hariciyesinin ve hatta devletinin yoğun ilişkilerinden sonra gerçekleşti. Bunun karşılığı da, federe devlete onay vermektir. İşbirlikçi temsilciliğinin federe devlete onay kılması, PKK'nin Avrupa'da “terörist” ilan edilmesiyle direkt bağlantılıdır.

Bunu en üstte de ABD onaylıyor. Ama federe devletin onaylan-

ması, her şeyin bitmesi anlamına gelmiyordu. Örneğin ekonomik yardım bekleniyordu, yine işbirlikçi önderliğin daha fazla tanınması isteniyordu. Bu konuda beklentiler karşılanmadı ve halkın büyük rahatsızlığı daha da gelişti. Hatta kendi örgüt yapıları bile ikna olmaktan uzaktı. Daha fazla destekle bunu sağlayabileceklerini düşünüyorlar ama bu da gerçekleşmiyor. Dolayısıyla büyük bir çıkmaz içinde ve bu çıkmazı telafi etmek için de iki de bir “PKK ile ittifak yapıyoruz” deniliyor. Aslında PKK ile 2-3 sefer ittifak denemesi, bu çıkmazdan kaynaklanıyor. “Eğer beni desteklemezseniz, ben de devrimi desteklerim veya devrimle ittifak kurarım” deniliyor. 1990'da bunu denedi, biraz taviz aldı. 1992'de bunu denedi, yine biraz taviz aldı. 1993'te de bunu denemeye çalıştı. Fakat başarılı olmak şurada kalsın, gittikçe daha çok sıkışıyor. Onun diplomatik atakları, şimdi kendisini tecrite doğru götürüyor. Bu nedenle tekrar ilişki arayışı içindedir. Bu yönlü girişimlerle, ilkel milliyetçilik emperyalizm tarafından desteklenmektedir.

Öte taraftan ilkel milliyetçi Barzani önderliği var, ama tek başına durumu kurtaramayacağı da ortadadır. Bugün bir Barzani önderliği esas itibariyle tecrittir. Ona dayanarak yapılan politika başarısızlığa mahkumdur. Talabani'nin anlam bulması gerek bizden, gerekse emperyalistlerden alacağı desteğe bağlı. Zayıf konumu onu kullanılmaya doğru götürüyor. Dolayısıyla o da sıkışıyor ve son derece kendileri açısından zor, nefes alamaz bir durumu söz konusu oluyor.

Bizim açımızdan işler biraz daha rahat geliyor. Çünkü kitle temeli, kendi kendini büyütme ve öz güçle sonuca gitme imkan dahiline girmiştir. Gerçekten öz güç eğer doğru bir çizgide örgütlenir ve savaşa çekilirse tayin edicidir. Bu aynen böyle etkisini sürdürüyor. Talabani sömürgecilere şunu da hissettirebilir, “gelin buna bir çare bulalım.” Şimdi bizim için de şunu diyecek, “Bak, millet sizi terörist ilan etti, aslında giderek daraltılıyorsunuz (diplomatik alanda özellikle) ülke içinde de operasyonlar çok yoğun.” Evet, eski iddiası buydu. Belki bunu yeniden söyleyebilir. Fakat o kadar inandırıcı gelmeyecek. Büyük ihtimalle de “devrimci seçenek yerinde olabilir, devrimden umut kesmeyelim, silahlar tekrar işe yarayabilir” diyerek, böylece biraz daha devrimle flört edebilir. Büyük ihtimalle de

bu sefer böyle olacak. Bunun bizim açımızdan iyi bir durum, yani taktik bir manevra olduğunu da unutmamak gerekir. Ama devrim eğer kendini iyi bir konumda, özenle dayatırsa ve çok dikkatle yürütürse, kesin eski dönemlerle kıyaslanmayacak bir yararlanmayı sağlayabilir.

PKK'nin iç yapısında da buna benzer sağ yaklaşımların çıktığını biliyoruz. Güney alanında devrimi geliştirmeyi değil, sağa yatırmayı esas aldıklarını ve dolayısıyla Güney'de eğer devrime katılma çok güçlü olmamışsa, bunun bizim içimizdeki alan temsilinden kaynaklandığını, en önemli bir nedeninin de bu olduğunu şimdi daha iyi anlıyoruz.

Aslında PKK önderliği, değil Kürdistan'ın Kuzeyi, Güney'i içinde de devrimi yayma imkanını yaratmıştır, mevzilerini kurmuştur. Fakat PKK'yi temsilen oradaki güçler bunu değerlendirip, ona göre bir yaşam, mücadele tarzı tutturamadıkları için, sonuç alamadılar. Son derece ilkel-milliyetçi etkilenmelere açık, kuyrukçuluk diyebileceğimiz yaklaşımlar, sıkışmışlığın da verdiği rahat yaşam düşkünlüğü, Güney'de bildiğiniz gibi, PKK dışı yaşam, çalışma tarzı, sağa yatmalar söz konusu oldu. Yoksa Güney şimdi çok güçlü bir devrim sahasıydı ve hele son 3 yılda muazzam bir gelişmeyi yaşamak işten bile değildi.

Gafil önderlik veya o gafil taktik önderlik, bir türlü gerekleri öngörüp, ona göre kendini yatırmama, imkan ve olanağı değerlendirmeme, zorlukları öngörmeme yoluna girmiş ve bildiğiniz büyük gelişmelerden bizi alıkoymuştur. Yani sadece işbirlikçiliğin marifetlerine bağlamıyoruz. Bizim içimizdeki yansımaları da sağcılığı körüklede. Onlardaki sahte yaşam ve özenti tutkularını, sahte önderlik tutkularını ayaklandırdı, güçlendirdi ve devrim hak ettiği gelişmeyi bir türlü sağlayamadı. Tabii buna yönelik bizim kapsamlı müdahalelerimiz oldu.

İşbirlikçiliğin gerek diplomatik sahaya, gerek Kürdistan sahasına yönelik bütün çabalarına karşı, çok yerinde önderlik müdahaleleri oldu. Gerçekten 15 yıldır bu yönüyle de büyük bir çekişme var. İlkel milliyetçilik, daha 1975'lerden beri başlattığımız ideolojik-politik saldırı, ya da savunma saldırısı, hemen aynı tarihlerde ortaya çı-

kan burjuva önderliğine karşı, küçük-burjuva önderliğine karşı, ideolojik-politik saldırı ve savunma saldırısı günümüze doğru büyük sonuçlar verdi. PKK öncülüğü kesin oturdu. Hem de tartışılmaz bir önderlik hakimiyeti sağlandı. Büyük ihtimalle bu önderlik, önümüzdeki günlerde kabul görmek durumunda. PKK'nin ideolojik, politik, örgütsel hatta kişisel konumda da kabul edilmekten öteye, onsuz yaşanamayacağını görecektir. İlkel milliyetçilik de dahil, her tür burjuva-liberal reformizmi, hatta aşiret grupçukları eğer biraz bu ülkede yer almak istiyorlarsa, tümüyle hainler olarak damgalanıp yok olmak istemiyorlarsa ve düşmanın klasik sömürgeciliği artık kalamayacak durumdaysa ve bu netçe ortaya çıkmışsa yapılabilecek olan, PKK'nin önderliğini tartışılmaz kabul etmektir. PKK büyük bir mücadeleyle, kendini tarihi açıdan kanıtlamıştır. “Anlaşmak gerekir, uzlaşmak gerekir” diyecekler. Şu anda bunun belirtile ri daha yaygın. PKK ile anlaşmak, uzlaşmak daha doğru deniliyor. Gerek Kuzey'de gerek Güney'de böyle bir gelişim daha hakim bir gelişim olabilir.

Yani “PKK alternatifi” önderlik yerine, hatta PKK'yi yok ederek yeni bir önderlik ortaya çıkarmak yerine, PKK ile anlaşmak en doğrusudur diyen eğilimler çoğunluktadır ve doğru olanın da bu olduğunu biliyorlar. Tarihi açıdan olsun, fiziki açıdan olsun, kişilik açısından olsun, PKK'yi tasfiye etmenin kolay olmayacağını, kendini oldukça yürütebilecek bir kapasitede olduğunu, kaldı ki, bütün gelişmelerin gerçek yaratıcısının da bu hareket olduğunu, biraz yurtseverim, bu ülkeyle, halkla ilgim var diyenlerin hepsi, kabul etmek durumundadır. PKK'nin de bu konuda sağlayacağı esneklik bu şekilde gün yüzüne çıkabilir ve gerçekleşmeye doğru götürebilir. Ki, olan da budur. İdeolojik hattın devam etmesidir. Örgütsel tedbirler, özellikle gerillanın konumunun sağlamlaştırılması, siyasal cephenin daha da oturtulması, legal alanın yine doldurulması sağlandıkça, bu diğer çevrelerin de ilişki ve irtibatları daha uygun bir hale getirilebilir.

Büyük ihtimalle 1994'te bu anlamda, Kürdistan Ulusal Kongresi ve Kürdistan Ulusal Meclisi, yine federe hükümetin devrime biraz daha hizmet eder hale getirilmesi, yani Güney'in devrime biraz da-

ha bağlanması bir adım daha ilerleyebilir. PKK, öncü rolünü gerçek anlamıyla işlemeye, bu önümüzdeki dönem kavuşabilir. Büyük ihtimalle bunu artık emperyalizme de kabul ettirebilir. Şu andaki yasa-saklamalar, PKK'yi meşru görmeme biçimindeki yaklaşımlar, aslında karşıt bir gelişmeyi de beraberinde taşıyor, meşrulaştırma, ilişki kurma ve kendi çıkarlarına en az zarar verecek bir tarzda tutmaktadır. Böyle bir gelişmeye diplomatik alanda tanık olabiliriz. Ama tabii biz bütün bunları da devrimi uluslararasılaştırmakta kullanmayı bilmeliyiz. Devrimi Kürdistan içi olmaktan bölgeselleştirmeye ve uluslararası etkisini yaymaya çalışacağız.

Görülüyor ki, 1994'ü PKK önderliğinde, Kürdistan çapında tam zafere götürmek, hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar imkan dahiline girmiştir. Bunun tedbirleri çok yönlü geliştirilebilir. Dayatılan aksi sonuç vermiştir. Yani PKK'nin tecritliği durumunun tam tersine gelişen büyük kabul görme, kendini hakim kılma olmuştur. Sadece Kürdistan için değil, giderek bunu uluslararasılaştırma, ilk defa bu denli ağırlıkta olan bir sorundur. PKK'nin bu son yıllardaki gelişmeleri bunu sağlayacak niteliktedir. Ama yine yaratıcı faaliyet kesin gereklidir. Her saha, gerçek önderlik çabalarıyla, onun yaratıcı uygulamalarıyla yürütülürse, bunun böyle gelişeceği açıktır. Yaşamın her sahasında PKK çizgisi temelinde yaklaşmak, ona hakkını vermek, onun hem yeterli hem de ustaca çabasını sergilemek, her zaman olduğu gibi, bu dönem için daha hayatidir, daha gerekli ve belirleyicidir.

12 MART DARBESİNİN 23.YILI VE DEVRİMCİ DİRENİŞÇİLİĞE BAĞLILIK

12 Mart darbesinin 23. yıldönümünde böyle bir çalışma yürütmek anlamlıdır. Bu darbenin özel savaş yönteminde özel bir yeri vardır. 1970'lerin ilk defa düzenle kopuşma temelinde ortaya çıkan devrimci dinamiklerine sert bir karşılık olan ve esas itibariyle o dönemlerin geliştirilen ve bunun çok önemli bir parçası olan Kürdistan kurtuluş mücadelesine yönelik de çok önceden, daha tohum halindeyken ezici bir darbe veya tasfiye çabasını ifade eden, devrimci gençlik hareketi gibi iktidara yürüme şansı son derece zayıf olan, fakat yol açtığı değişiklik nedeniyle birçok önemli gelişmeye imkan hazırlayan bu devrimci döneme karşı planlanan bir özel savaş darbesidir. Kaldı ki bizim hareketimizin de bu dönemlerin objektif temeli üzerine yükseldiğini, devrimci gençlik hareketiyle direkt bağlantılarla birlikte ortaya çıktığını ve bu anlamda yeni bir dönemi başlattığını göz önüne getirirsek, aynı zamanda böyle bir darbe bizi yakından ilgilendiren, mücadelemizin ortaya çıkışı kadar, onun gelişmesini belirleyen özelliklere de sahiptir.

Dönemin devrimci gençlik örgütleri ve hızla partileşmeye dönüşmek isteyen anlayışları ancak çok kısa süreli direnebildiler. Bazıları

kahramanca direnerek şehit düştüler. Fakat düzenin çok etkili geliştirdiği tedbirler, özel savaşta olsun, pasifikasyonda olsun, özellikle de saptırma biçimindeki geleneğe bağlı yaklaşımlarda olsun, devrimci hareketler bu dayatmaları aşamadılar, önemli oranda yozlaştılar, çarpıklaştılar. Kalanlar da eskilerin veya bağlı olduklarını söyledikleri önderliklerin çok gerisinde gittikçe sağcılaştılar ve devrimci ideolojik-politik temellerden koştular. Böylece düzenin oldukça etkisine giren ve birçok sızmalarla birlikte boğuntuya getirilen bir konuma düştüler. Lafazanlığın çok gelişkin olduğu, fakat doğru-devrimci örgüt ve eylemliliğin bir o kadar zayıf kaldığı bir süreç biçiminde kendilerini götürmek istediler. Sonuçta bilindiği gibi 12 Eylül'le birlikte en ufak, ciddi bir direnme emaresinin bile gösterilemediği, gösterenlerin de çok hızla kendini tasfiyeden kurtaramadığı göz önüne getirilirse, aslında 12 Mart'ın hayli etkileyici olduğunu belirtmek gerekiyor.

O dönemin direnen gençliği ve önderlerinin tutarlı bir demokratik ve sosyalist inanca, ideolojiye bağlı olduklarını ve bu konuda gözünü kırpmadan kendini feda etmeye kadar gittiklerini biliyoruz. Dolayısıyla çok radikal bir düzen karşıtlıkları vardır. Bir adım sonra, sosyalizmin kılavuzluğunda baktıkları, çok etkili olan kemalizme karşıt bir temelde bir ideolojik bağımsızlığa kadar gitmek istediklerini biliyoruz. Yine Kürt hareketindeki ilkel milliyetçiliğin, bütün o devrimci ideolojiye, yani sosyalizmin ulusal soruna uygulanmasına karşıtlığına rağmen, ulusal soruna da ilk defa bağımsız bir ideolojik, yani sosyalist bir yaklaşımla baktıkları, el attıkları, darbenin aslında bu gelişmeleri tohumlama halindeyken önlemeyi amaçladığı, ama buna rağmen ne kadar ezici de olsa, ne kadar ağır bir güç dengesizliği ortamında da boy verse, kahramanca atılan adımlar ve yaşanan şahadetler çok etkisiz kaldı denilemez.

Bizim de hareketimizin o dönemlerde ortaya çıktığını, bu darbenin günümüze kadarki tarihine dayattığımız büyük ideolojik-politik-askeri savaşımı göz önüne getirirsek, bir anlamda 1970'li yılların, devrimciliğin hem çok sağlam bir mirasçısıyız, hem de dökülen kanların boşa gitmediğini kanıtlayan hareketiyiz. Diğer yandan bu dönemin ideolojik-politik devrimci çizgi bağımsızlığını daha da derinleştirerek, sosyalizmin yaratıcılığında gerçek bir ulusal kurtuluş

ve demokrasiye yol açmayı gündemleştirerek, çabaların boşa gitmesi, dökülen kanların unutulması şurada kalsın, bunu neredeyse bir iktidarın eşiğine kadar getirdiğimize bakarak, adeta yalnız Kürdistan'ın değil, Türkiye'nin de devrimci partisi gibi çalışarak kesintisiz bir devrim tarihini kendi hareketimizin somutunda böyle önemli bir gelişmenin içine çekerek ve iktidara yönelterek, o dönemin önderliklerinin ardılı geçinenlerin bütün olumsuzluklarına rağmen bunu böyle sağlayarak hak edilen yere ulaşılmıştır, dökülen kanlara layık olunmuştur, dayatılan her türlü tasfiyeye, işkenceye karşı direnilmiştir ve sonuçta buraya kadar gelinebilmiştir. Biz, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine (bu anlamda) aynı zamanda Türkiye'nin demokratik kurtuluş mücadelesi de diyebiliriz ve kesinlikle de öyledir. Biçimde Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi ve PKK, özünde Türkiye'nin demokratik kurtuluş hareketi ve Türkiye'nin devrimci partisi anlamındadır; bu işlevi de görüyor.

Buna karşılık Türkiye solunun kendini örgütleyememesi, devrimci çizgi temelinde partileştirmemesi, eyleme-gerillaya kavuşturamaması, birçok nedeniyle ortaya konulduğu gibi, henüz çok sayıda olan grupların sorumsuzluğundan, devrimci değerlere yabancılığından, çarpıtmalarından, özellikle önderlik sorununu halletmemelerinden kaynaklanır. Bu ağırlıklı olarak Türkiye devrimcilerinin bir göreviydi, ama bütün çabalarımıza, desteğimize rağmen başaramayışları, özellikle düzen kişiliğinin, kemalizmin etkisinin ne kadar güçlü olduğunu, düzenin kendini Türkiye'de ne kadar kurumlaştırdığını, hakim kıldığını da gösterir. Ama 12 Mart darbesine büyük bir kararlılıkla karşı koyan adımlara bağlı kalınamaması, bunun derinleştirilememesi, ortaya çıkan sorunlara çözüm bulunamaması ve bir yerde önderlikteki cüceleşme, saptırma ve çarpıtma esas belirleyici etkenler olarak mevcut durumdan sorumludur. En isabetli davranışı bizim gösterdiğimiz şimdi daha iyi anlaşılıyor.

O dönemin gerek THKP-C, gerek TIKKO, gerekse THKO önderlikleri tutarlı anti-emperyalist ve demokratik önderliklerdir. Ulusal soruna, Kürt sorununa cesaretle yaklaşım gösteriyorlardı. Cesaretle ilk defa tabuları kırarak böyle bir sorunun olduğunu ve devrimci tarzda çözümün gerektiğini vurguluyorlardı. Biz de bu değerlendirmeler-

den sınırlı olarak etkilenmiştik. Hiç şüphesiz bizi de devrimci harekete çeken önemli bir çıkıştı, hakkını vermek gerekir. Daha sonraki derinleştirme ve somuta uygulama kuşkusuz bizim görevimiz olmuştur ve gerekleri yerine getirilmeye çalışılmıştır. Demek ki o günden bugüne bu şehitlerin de anısına bağlı olarak, ama ortaya çıkan bütün sorunlara kendi bağımsız ideolojik-politik hattımızda cevaplar vererek yürümeyi bildik. Örgüt tarihimiz, parti tarihimiz biliniyor ve gerçekten buna bir de böylesi bir çıkışın etkisini eklemek gerekir. Kendi kökenleri sorununa daha doğru yaklaşım göstermek gerekir.

Hiç şüphesiz olumsuz etkilenmeler de vardır, ama olumlu yönlerini de oldukça değerlendirmek büyük önem taşır. 12 Mart darbesinin silindir gibi ezici olduğunu ve 12 Eylül'ün aslında bunun daha derinleştirilmiş bir biçimi olduğunu ve yine öyle sadece bir günle veya birkaç ayla sınırlı olmadığını, bütün bir süreci (geçen 20-25 yıllık zamanı) etkilediğini, esasta politikanın da, ekonominin de, her türlü yaşamın da bu darbelerin hazırlıkları ve gerçeklikleri tarafından belirlendiğini göz önüne getirdiğimizde, göreceğiz ki bizim de bir anlamda ortaya çıkışımız, gelişmemiz bu askeri rejime veya (ki buna 1920'leri de eklemek gerekir) TC'nin bu askeri niteliğine karşıdır, başka türlü değerlendirilemez. Aslında dayatılan bir askeri cumhuriyettir, bir anti-demokratizmdir, bir faşizmdir. Ona karşı da ortaya çıkan her şey bir demokratizmdir, bir ulusal kurtuluşçuluktur, bir sosyalizmdir. 1970'lerden günümüze kadar devam eden aslında budur.

Bunu iyi görmek gerekiyor. TC, herhangi bir cumhuriyet değil, askeri faşist yanı ağır basan ve halkların demokratik ulusal taleplerini başından itibaren kanla bastıran ve bu yönüyle bütün gelişmelerde rol oynayan kişilikleri de etkileyen gelişmenin adıdır. Tüm isyanların, komünist hareketin ezilmesi bu cumhuriyetle, bu cumhuriyetin kökleşmesiyle yakından bağlantılıdır. Anadolu halklarının kültürlerinin bütünüyle tahrip edilmesi ve çarpıklaştırılması bu cumhuriyet rejiminin diğer bir sonucudur. Binlerce yıllık halk kültürleri muazzam bir cenderenin içine alındı ve sıkıştırılarak eritildi. Sonuçta çok sahte bir ucube kemalist ajanlık, çok zengin olan bu halklar mozayikli bozdu. Bozmakla da kalmadı, asimile etti ve en şoven bir yaklaşımla hastalıklı bir Türk ulusçuluğunu halkların başına bela etti. Belki de

denilebilir ki, bu, Hitler'i (ki o yalnızca bir Alman için ulusçudur), yine tanıdık birçok diktatörü bile geride bırakan amansız bir diktatörlük anlayışıyla yapıldı. Nitekim Türk halkının da oldukça çarpıklaştırılmasında, kendi demokrasisini bulamamasında en önemli sebep teşkil eden bu cumhuriyet, bu askeri dikta aslında her zaman vardı. Özellikle devrimci hareketler, isyanlar biraz boy verdiğinde, bütün acımasızlığıyla halkların başına bela kesildi.

12 Mart da bunun bir aşamasıdır; 12 Eylül ise bunun daha derinleştirilmiş kapsamlı bir aşamasıdır. Kaldı ki ondan şimdiye kadar yaşanan tümüyle bir ordu rejiminin geliştirebileceği özel savaşın her türlü biçimidir.

Hiç şüphesiz bunun arkasında bir Osmanlı tarihi de vardır. Osmanlı despotizmi ve ona bağlı çok sayıda feodal-aşiret beylikleri ve bir yığın gerici, baskıcı, boğucu kurumlaşmalar vardır. Bunlar birkaç yüzyıldan beri egemenliklerini üzerinde sürdürdükleri halkları son derece güçsüz bıraktılar ve tabii bazılarını tarihten sildiler. Çok sayıda halkın tarihten silinmesinin yanısıra en gelişkin kültürlere sahip olan halkların; Helen kültürünün, Ermeni kültürünün, hatta ne kadar yayılcı temelde de olsa bir Arap kültürünün, hatta İran kültürünün geriletilmesi (ki hepsi geri bir temelde oluşmuştur), bunun yerine birkaç yüzyıldan beri emperyalizmin ajanlığına soyunularak, özellikle Tanzimat'tan beri daha da geliştirilerek, kemalizmle birlikte neredeyse en yabancılaşmış bir rejimi, bir kişiliği, toplumsallık kadar bireyselliği de dayatarak, işte yaşamımızı böyle işin içinden çıkılmaz hale getiren bir tarihi dayatarak, çok acılı ve işkenceli, çok sömürülü ve baskılı bir halde kılarak, yaşamı yaşanmaz hale getirerek bu rejim ömrünü doldurmaya çalışmaktadır.

Bizim mücadelelerimiz, kısaca değerlendirdiğimiz böyle bir diktatörlüğe veya insanlıkla pek az bağlantısı kalmış bir rejime karşı verilen bir mücadeledir; bunu iyi görmek gerekiyor. “Biraz demokratikleşmek, biraz özgürleşmek istiyorum” diyen herkesin dikkatle değerlendirmesi gereken bir mücadeledir. “Biraz tarihe anlam vermek istiyorum, biraz tarihte yitirilenleri bulmak istiyorum, intikamımı almak istiyorum” diyen herkesin, halkın adına dikkatle değerlendirmesi gereken bir mücadeledir. Kendini yeniden var etmek is-

teyenlerin büyük değer biçecekleri bir mücadeledir. Yüzyıllardır kaybettiklerini her düzeyde bulmak isteyenlerin kendini ifade edecekleri, özlem olarak, pratik olarak bulacakları bir mücadeledir. Yani her ne kadar ideolojik, politik ve pratik gerçekleşmemiz tarihin derinliklerine uzanmamışsa da, bu konuda kişilikler özellikle çok çarpık olsa da, nasıl bir hareketin elemanı olduklarını, nasıl bir yaşamı temsil etmek istediklerini bilmiyorlarsa da, gerçek böyledir.

Hiç şüphesiz hareketimizin içindeki öğelerin böyle kapsamlı olarak tarihten haberdar oldukları veya bu tarihi anı anına yaşadıkları söylenemez; fakat hareketin objektifliğinin de böyle olduğu tartışılmaz. Ortadoğu halklarının çok muhtaç olduğu halklaşmayı, demokratikleşmeyi temsil ediyor. Özellikle en temel kördüğüm olan Türk barbar egemenliğini ve onun en son faşizm biçimini hedefleyerek muazzam bir çıkışın temel gücü oluyor. Bu mücadele başarılması halinde bütün Ortadoğu halklarının bir yandan ulusal yönden, diğer yandan enternasyonal, yani kendi aralarındaki kardeşlik yönünden çok önemli bir açılıma sahip olacakları gibi, kendi demokrasilerini, kendi ekonomilerini, kendi kültürlerini kendilerinin belirleyecekleri bir döneme gireceklerine büyük çıkış yaptırıyor, böyle temel bir değer veriyor. Zorlukları da bundandır. Böyle temel özellikleri olan bir harekettir. Ona düşmanlıklarının da o denli temel nitelikte olacakları, sahayı kolay kaptırmak istemeyecekleri, yine böyle bir azılı rejimi tutan, bundan çıkar uman çevrelerin gün geçtikçe bilinçlenecekleri ve bölge çapında bir gericiliği dayatacakları, kendi mücadelemizden iyi bilinmektedir.

Devrimci hareketimizin, eylemimizin bu tarihi özellikleriyle, TC'nin bu son önemli darbesel dönemlerine böyle cevap vermekle kimliğini biraz daha iyi koymaya çalışıyoruz. Verilen savaşın anlam ve önemini, böyle derinliğine bir temelde yakalanmasının önemini vurguluyoruz. Kendi ideolojik-politik çizgisinde yürümek isteyenlerin bu gerçekleri asla gözardı edemeyeceklerini veya sınırlı bir bilinçle hareket edemeyeceklerini vurguluyoruz. Sadece halk alternatifini bir yaşam değil, yegane bir yaşam biçimini temsil ettiklerini vurgulamaya çalışıyoruz. Dolayısıyla inanıyoruz ki bu rejimlere karşı direnen bütün devrimcilerin de sağlam bir mirasçısıyız, onla-

rın özlem ve umutlarının gerçekleştiricisiyiz. Bundan da kuşku duyulmamalı ve her zamankinden daha fazla bu umutların gerçekleştiricisi olmak için her şeyimizi ortaya koymalıyız. Zaten hareketimizin bölge çapında, hatta uluslararası çapta bu kadar ses getirmesi, ilgiyle değerlendirilmesi ve en çok da düşmanlarının birleşebilmesi salt bir ulusallıkla yetinemeyeceğimizi, sanıldığından daha da fazla enternasyonalist bir karakterde olduğumuzu ortaya koyuyor. Dolayısıyla bu rejimlere-darbelere karşı böyle ayakta kalmak, hele onun 23 yılını canımızda, kanımızda duyarak yaşamak çok büyük bir öneme haizdir. “Gerçek PKK'liyim” iddiasında olanlar, bir anlamda bütün bu devrimci değerlerin mirasçısıym demeyi, onların amaçlarının gerçekleştiricisi olmayı, böyle kanıtlanmış bir kişilikle görevlerinin sahibi olmayı bilmelidir. PKK'nin özünü bu kadar tartışırken, öncülüğünü değerlendirirken bu gerçekleri göz önüne getiriyoruz ve her zamankinden daha fazla şunu söylüyoruz: Hiç kimse PKK'nin gerçeklerini gözardı edemez. Bizi yaşayamayanların bizi temsil edemeyecekleri, bunun için PKK'nin büyüklüğüne yaraşır bir militanlığı esas almanın gerekliliği açıktır.

Kimsenin PKK'yi basit bir köylü örgütüne, basit bir aydın-demagog örgütüne götüremeyeceği bu nedenle vurgulanıyor. Bu kadar devrimci bir mirasın temsilcisi olan bir örgütü, bu kadar büyük direnişçilerin umudu olan bir örgütü hiç kimse kendi demagojisiyle, basit köylü kurnazlıklarıyla lekeleyemez, küçülmeye, basitleştiremez. PKK, büyük bir devrimci harekettir, çok büyük direnişçilerin anısının temsilcisi bir harekettir. Siz, o devrimcilerin tarihini, nasıl büyük direndiklerini, nasıl büyük acı çektiklerini bilmeyebilirsiniz, ama bir gerçektir. Ben kendi eylemimi bile bu devrimcilerin anısına bağlılığın bir gereği olarak ilerlettim. Bir yandan onların özlem ve umutlarının temsilcisi olmaya çalışırken, diğer yandan anılarına bağlı kalmak, intikamlarını almak için bu eylemi düzenledim. Ve bunlar, aynı zamanda halkların özlemleridir, umutlarıdır, intikamlarıdır. Bunu böyle bileceksiniz. “Anlayamadık, daraldık” deme küstahlıklarına girmeye hiç kimsenin hakkı yoktur.

Burada bir tarih vardır, burada büyük yiğitlikler vardır, onlara layık olmak vardır. Bilmemek de ne kelime, kimin haddine? Bunlar son ne-

feslerine kadar büyük direnmeyi bilen devrimcilerdir ve PKK tamamen bu temellerde şekillenmiş bir partidir. Bunu görmemek, bu tarihten habersiz olmaktır. Hala mevkicilik, hâlâ demagoji peşinde koşmak, hâlâ PKK'nin bazı mevkilerini-mevzilerini ucuz ele geçirmek, ona hakkını vermemek böyle büyük bir mirasla alay etmektir, onu gözardı etmektir.

Kaldı ki bizim hareketimizin ocağında yüzde yüz çok büyük direnişçilikler vardır, onları saymıyorum bile. 12 Mart faşizmine karşı direnen devrimcilerin de büyüklüğünü hatırlatmak istiyorum. Birçokları belki onların anısına (yoldaşları adına) ihanet ettiler, ama biz onların anılarının sağlam temsilcileriyiz. Aynı dönemin generallerinin her birisi, şimdi bize karşı özel savaş generalidir veya o dönemin subayları, o dönemin özel savaş kadroları şu anda generaldirler ve Kürdistan'da savaşı yürütüyorlar. O dönemin devrimcilerini dağda zaptedenler, gerçekten şimdi Kürdistan'daki özel savaşımın kurmaylarıdır.

Dolayısıyla böyle bir özel savaşa dayatılan devrimci bir savaş söz konusudur. Her zaman şunu söyledik: Biz ufkumuzu geniş tutmak zorundayız, bunun öyle darlıkla, bunalımla alakası yok. Kim ki “ben dar kaldım, bunaldım” diyorsa, o, yalancının tekidir. Gerçekler bu kadar çıplakken, “daraldım, bunaldım, kaldıramadım” demek küstahlıktır. PKK adına hiç kimse asla bu durumlara düşemez, giremez. Düzenin pislği olacaksın, her türlü pislğini taşıracaksın, bunu küstahça yapacaksın, ondan sonra “bunaldım, çözedim, daraldım” diyeceksin! Artık bunlara son veriyoruz. 12 Mart direnişçilerinin anısına cevaben de bunlara son veriyoruz.

Bunları bileceksiniz ve özellikle 12 Eylül pislüklerini, ortaçağ geriliklerinin pislüklerini taşıyanlar, PKK'nin büyüklüğünü anlamak durumundadırlar. Biz, ilkel milliyetçiliğin de pislükleriyle az boğuşmadık, onların da işbirlikçiliklerini, ajanlıklarını az ortaya çıkarmadık. Bütün bunlar sizin bilinçlenmenizi tayin eder. Türk faşizmiyle de az boğuşmadık; onların düzenlerini, pislüklerini az ortaya çıkarmadık. Bunları bileceksiniz. Daha düne kadar özeleştirilerinizde, bu saflarda düzen pislüklerini ne kadar temsil ettiğinizi, yüzlerce yıldan kalma düşkünlükleri ne kadar temsil ettiğinizi söylediniz. Şimdi onlar ortadan kalkıyordur, aksi halde faaliyetiniz objektif ajanlıktır.

Hala bize yakışmayan birçok tutum ve davranış var; hâlâ düze-

nin, özel savaşın işine yarayan birçok tutum ve davranış var. Onları da kaldırmanız gerekir. Eğer direnenlerin anısına biraz saygınız varsa, biraz namus-intikam anlayışınız varsa sağlam olmanız gerekir. Bu anlamda biz de bu büyük direniş şehitlerinin anısına diyoruz ki; sağlam temsil edildiniz, edileceksiniz.

PKK'lileşmeyi böyle anlayacaksınız. Hareketimizi, tıpkı 12 Mart direnişçilerinin anılarına bağlı olduğunu iddia edenler gibi cüceleştirmek, küçük-burjuvalaştırmak kimin haddine? Açık söyleyeyim; ben, ne yaptığının bilincindeyim, kendimi yitirmedim. Devrimcilerin (Türkiyeli devrimciler de dahil) anılarına bağlılığım nasıl yürütüleceğini, Kürdistan'da büyük devrimci eylemin nasıl yaratıldığını da biliyorum. Hepsini 23 yıldır anı anına, iliklerimde duyarak yaşıyorum. Lafazanlık dinlemem, gerilik tanımam. Sabretmeyi ve izlemeyi bilirim, ama asla affetmem. Hele ukalalık etmeyi hiç kabul etmem. Şimdiye kadar neden sabrettim? Karşımızda bir özel savaş var, zorluklar var, sizin büyük anlayışsızlıklarınız var, onun için sabrettim. Yoksa bu, affettiğim anlamına gelmez, öfkelenmediğim anlamına gelmez, çok değerli olduğunuz anlamına gelmez, çok iyi yaptığınız anlamına gelmez. Bu kadar işkence, bu kadar kan, bu kadar haksızlık dayatılacak, siz hâlâ kendi düşkünlüğünüzden bahsedeceksiniz. Bu bir utanmazlıktır, tek kelimeyle düşkünlüktür ve devrimciler bunu asla ağızlarına alamazlar. Uyarıyorum!

Biz, tıpkı ilk çıkışımız gibi şevkliyiz, umutluyuz, canlıyız, yiğidiz. Bununla oynamayacaksınız. Tam tersine böyle olacaksınız. Devrimci ruhu bu kadar düşürmek, devrimci ruhun yiğitliğini, dürüstlüğünü bu kadar bulanıklaştırmak kimin haddine? Karşıma çıkmayın, diyorum, böyle hakaret etmek istemiyorum, ama nasıl olduğumuzu da bilerek bize yaklaşacaksınız. Yumuşak, esnek diye tavizkar olduğumuzu sanmayın. Size büyük saygı-sevgiyle yaklaştık diye bizi çok ılımlı sanmayın. Bu kadar yapılanaya karşı bizim de yapacaklarımızın olduğuna inanıyorum. Daha iyi vurma günlerini hazırlamak için sabrettik, daha iyi intikam için sabrettik, hazırlandık. Bunu göreceksiniz, görüp de bu savaşa anlam vereceksiniz. Size birisi bir küfür etse, bir dayak atsa, acaba ne kadar tahammül edebilirsiniz? Yüzbinlerce insana ve onların geldiği halklara bu ka-

dar işkenceyi, bu kadar yoksulluğu, bu kadar ölümü dayatanlara, eğer biz tutarlı halk devrimcisiyse, nasıl karşılık vermeliyiz? Bunu hiç düşünmeyeceksin, bunu unutacaksın, ondan sonra bireysel bulunalım teorileriyle, anlayış ve anlayışsızlıklarıyla partimiz içinde dolaşıp duracaksın! Bu, kabul edilmez, bunu aşmanın zamanıdır.

Ben, insanlığın soylu, yiğit direnişçilerinin anısına mı bağlı kalacağım, yoksa bu yaramazlıklara mı bağlı kalacağım? Burada orta yol da yoktur. Ya yiğit insanların sağlam yol arkadaşlıkları olmak, ya defolup gitmek vardır. Ortayolculuğa, kafa karışıklığına, onun her türlü saptırmalarına asla cesaret etmeyelim. Aksi halde o darlaştırdığındaki yiğit insanların anısına nasıl karşılık verilir? Her gün hâlâ çok acımasız koşullarda şahadetlere giden yoldaşlarımıza nasıl karşılık verilir? Bunları görmeyeceksiniz, sonuç çıkarmayacaksınız, habire mevkicilik, habire şu bu komutanlık deyip değerler üzerinde oyun oynayacaksınız! Bunu kim kabul eder? Yetersizlik kelimesi bile suçtur. Kendi hareketini böyle tanıyan birisi, artık ciddi bir yetersizlikten de bahsedemez.

Artık ciddi olmanın zamanıdır. Bu kadar amansızlıklara karşı elde edilmiş bir silahı, bir örgüt değerini doğru kullanmanın zamanıdır. Biz size geniş platformları, açmakla, çok geniş örgüt ve savaşım imkanlarını üzerinde tepişesiniz diye değil, var olan büyük intikam görevlerini, büyük devrimcilerin anılarına bağlılık gereklerini yerine getirmeniz için açtık. Ona layık olmanız için de sizden yüz kat daha fazla kendini verenler bile işledikleri hatalar karşısında yüz defa ezilip büzülüyorlar; layık olamamaktan ötürü eziliyorlar. O açıdan ben bazı tutumları, bazı kişileri eleştirdim. Bir daha o temelde karşıma çıkarlarsa yerin altına girmek bile onlar için fazla gelir. Çocuk olmadığımı anlayacaksınız, anlayışlı olduğunuzu kanıtlayacaksınız, büyük özgürlük çalışması yaptığımıza emin olacaksınız ve onun yaman bir savaşçısı olacaksınız. Yine imkanlarımızın çok sınırlı, düşmanımızın çok vahşi olduğunu bilerek bu savaşa katılım göstereceksiniz. Kesinlikle yeterlilik düzeyinde savaşa bir katılımınız olacak. Yine her yönüyle PKK temsilini sağlayan bir partileşmeyle katılım göstereceksiniz ve döneme kendini dayatan özel savaşa bir tavır, tutum dışında bu çalışma, yaşam, vuruş tarzı dışın-

da hiçbir biçimde karşı konulamaz. Ancak böyle karşılaşırsanız bu savaşta başarı şansınız, dolayısıyla özgür yaşam şansınız olabilir. Bu temelde bütün devrimcilerin anısına da bağlılığımızı bir kez daha andık ve asıl bağlılığı bundan sonra savaşı daha da derinleştirerek göstereceğimize biz de söz veriyoruz.

12 Mart 1994

BÜYÜK ÖZEL SAVAŞA RAĞMEN TARİHİ BİTİŞ NOKTASINDA BAŞLATTIK

TC özel savaşının Kürdistan üzerine ağırlıklı olarak oturmasından beri yürüttüğü politika günümüzde ciddi bir çıkmazla karşı karşıyadır. Gerçekten Osmanlı İmparatorluğu'nun Yavuz Selim döneminde doğuya ve güneye yayılmada kullandığı ve oldukça bilinen İdris-i Bitlisi işbirlikçiliği türündeki gelişme önemle kavranmayı gerektiriyor. İyi bilmek gerekir ki, bu işbirlikçilik anlaşılmadan ve buna dayalı olarak geliştirilen savaş ve egemenlik tarzı bütün yönleriyle görülüp değerlendirilmeden, direniş hareketi yurtseverlik ve bağımsızlık tarzındaki gelişmesini ilerletemez, kurulan tuzak ve geliştirilen planlardan kendisini kurtarması, ortam ne kadar elverişli olsa da değerlendiremez ve ciddi bir gelişme hamlesini ortaya çıkaramaz.

Çok iyi görüyoruz ve birçok dönemden biliyoruz ki, aklına bir milim ulusal gelişmeyi getiren olsa, bunun uzun vadeli görüşüne sahip olursa, yine dar aşiretçi-feodal çıkarlar diyebileceğimiz ve hatta kişilik seviyesine indirgeyebileceğimiz çıkar tutumları aşılırsa, ciddi bir siyasal oluşuma ve iktidara doğru yürümek işten bile değildir. Ama sözümona baştakiler, her an bağımlı ve uydu işbirlikçi

kişiler, gelen işgalci gücün emrine girdiklerinden, yani bir anlamda kraldan daha kralcı bir tavırla kendilerini teslim ettiklerinden ve dayanma ihtiyacında olduklarından ötürü, bizde bağımsızlık hareketi ve milli kurtuluş süreçleri fazla gelişme olanağı bulamamıştır. Bir Yavuz Selim'in bile "Bir beylerbeyi veya bir nevi sultan gibi muhatabım olacak bir erki ortaya çıkarsınlar" demesi karşısında, Kürt beylerinin "Biz buna gelemeyiz, bize ancak sen gereklisin, ancak sen bizlere iktidar olabilirsin" demeleri, ihanetin ne kadar köklü olduğunu gösterir. O gün bu gündür bu süreç değişmedi. Tarihin bütün kritik anlarında iç dağıtıcılık ve iç bölücülük, halkın birliğini ve bağımsızlığını esas almayan, bunun yerine kendi çıkarları uğruna en kutsal değerleri bile parçalamaktan çekinmeyen, gözü aile ve aşiret çıkarlarından başka hiçbir şey görmeyen yaklaşımlar, günümüze doğru geldiğimizde bizde ilişkiyi ve yaşamı felakete götürmüştür. Sırf bir bireyin kendisini yaşatması için, iş bir ulusun tükenmesine kadar götürülebilmiştir. 19. yüzyıldaki direnişlerin başına gelen de bu olumsuz, lanetli, işbirlikçi ve hain tutumun ta kendisidir.

Geçmişteki hiçbir isyan ulusal olabilmeyi, birlik ve bağımsızlık temelinde yol almayı düşünmedi. Yine çıkarları buna engel teşkil etti; düşman da bunu fark edince habire körükledi ve parçaladı; daha sonra kendi iktidarını güçlendirdikçe güçlendirdi. TC kurulduğunda bile, en çok kullandığı güç yine bunlar oldu, bunların etkisi altındaki halkımızın direnişçi özellikleri oldu. Sonuçta bundan sadece en çok zarar görmeye kalmayan ve kendini tarihin dışında kalan bir konumda buldu. Bu öyle olumsuz ve lanetli bir durumdur ki, bunların ortaya çıkardığı sorunların, dayanılmaz tahribatlarından ötürü bugün başımızı bile kaldıramıyoruz.

Son kırk yıllık ihanet tarihine baktığımızda, özellikle o KDP şerkillenmesi adı altında ve ağırlıklı olarak Güney Kürdistan'da vücut bulan oluşum, bu tarihi bir kez daha hortlattı. Halkımızın can düşmanlarıyla ilkesiz ilişkiler de her türlü teslimiyette, özellikle onların her türlü direnişi boğmaya yönelik planlarına uyum göstermede ve bu temelde hareket etmede baş görevi üstlendi, başrolü oynadı. Bu yıllarda bütün dünya çapında en geri ve ilkel kabileler bile bir siya-

sal ve ulusal güç, bir devlet olmaya doğru giderken, bunlar daha da böldü, parçaladı, iktidarsızlaştırdı ve güçten düşürdüler. Tarihin en eski ve en direngen bir halkını ve en uygun bir coğrafyayı ulusal gelişmeye karşıt bir hale getirdiler. Yine bağımsızlıkçı temelde bir savaşım gelişmemesi için, en tehlikeli ajan odaklar rolünü oynamaktan kaçınmadılar. Maalesef bu kırk yıl (ki 2. Dünya Savaşı sonrasını ifade ediyor) bu anlamda aleyhimize başaşağı götürdü. Bu tarih bütün halklar için ulusal bağımsızlık ve birlik biçiminde gelişirken, bizde ise parçalanma, ulusallıktan çıkma, direnişten kesilme ve umudun da artık tamamen yitirildiği kaybetme yılları haline getirilmek istendi. Eğer PKK oluşumu bu biçimde cevap teşkil etmeseydi, 1970'lerden itibaren (ki bunların 1975'te son bir teslimiyetleri vardı) tarih bizim için bitmişti. Kim ne derse desin, şimdiki durumlara bakarak, "hayır, tarih bitmezdi, aslında hepimiz ayaktaydık, yurtsever güctük, direniyorduk" demek demagojidir. Ben bunun yalan olduğunu kanıtlayabileceğime ve kantıladığıma da inanıyorum. Tarih bitmişti; zorbela tarihin artık tam inkarında ve tam boğulmasında, son bir umut ve yine son bir çabayla bizim bu PKK hareketi diye değerlendirmek istediğimiz çabalarımız gündeme geldi.

1970'lerden itibaren böyle bir çıkış bu anlamda sadece bir partisel çıkış değildi; hatta var olan sağlam bir ulusun ve onun sosyal yapısının üzerinde iktidara oynayan bir parti de değildi. En başta hücrelerine kadar dağıtılan, ulus ve hatta sınıf olmaktan, daha da ötesi insan olmaktan çıkarılan, fiziki olarak insanlara benzeyen ucube bir yapı ve bir kargaşa içinde, bir deliler ortamında adeta ulusallık dersi, sosyallik, sınıfsallık ve insanlık dersi vermeyi esas alan, bu konuda inanılmaz gibi görüneni inanılır kılan, buna güç yetirebilen, artık biraz bilinçli ve planlı, biraz tesadüfi ve fırsatların ortaya çıkardığı durumlara adapte olmayı başaran, daha çok da kendi çabam gibi söyleyebileceğim bir yaşam ve mücadele tarzıyla bazı gelişmeleri ısrarla sağlayabilmem ve takip etmem sonucunda, 1980'lere kadar durumu umut kabiline biraz kurtarmaya doğru götürüyorduk. Pratiğim öyle sağlam da değildi veya pratikte "ilerleyeceğiz ve başaracağız" diyen, ben de dahil, fazla kişilik de yoktu. Ama yine de son bir umut veya umudun da hak verdiği bir çekimle bir

adım daha ilerleyebilmeliyiz, madem ki olanak ve fırsat doğdu, bunları değerlendirebilmeliyiz, dedik. Bilinen bu yurt dışı çalışmalarını veya Ortadoğu kökenli yeni hamlemizi başlatmamız, yepyeni bir dönemi ortaya çıkarttı. Kürt gerçeğinde, kördüğümünde ve çözümünde hem çözümleme düzeyinin ortaya çıkması, hem pratikleşmenin sağlanması, hem de örgütsel, siyasal ve askeri anlamda çok zor da olsa ve dediğim gibi en çok da kendi içindeki yetmezlik ve inkarcılıkları aşarak, en büyük zorluğu burada görerek ilerlemesi her şeye rağmen bir gelişmeydi. Gerçekten kendi mensuplarının bile hâlâ bunu özümsemekten uzak oldukları, örgütsel gerçeği, siyasallaşmayı ve özellik le askerleşmeyi doğru tarzda kavramaktan önemli oranda hâlâ uzak oldukları açıktır. Hareketin içine alınmışlar, ama nasıl; yetkili ve sorumlular, ama nasıl! Doğru cevabını bir türlü bulamamalarına rağmen, yine de planlamamız ve ayarlamamızla birlikte önemli bir gelişmenin sahibi olunabiliyor.

Şüphesiz eskiyle kıyaslanmayacak bir bilinçlenme durumu yakalanıyor. Bir ulus olma, yine sosyal düzeyi tutturma yönleri gelişiyor. Bunun bilinçli ve örgütlü ifadesi, bunun siyasal güçle ve hatta askeri düzenle de geliştirilmesi ve korunması yönleri de habire gelişiyor. Bunun hikayesi ayrıdır ve anlatılmaya çalışılıyor. Nasıl oldu, nereye kadar oldu, daha nereye kadar olması gerekir; bunlar değerlendirilip gidiliyor. Şimdi gelinen nokta çok önemli. Artık 1970'lerdeki bitişe sadece bir umutla karşılık vermemiz söz konusu değil. Yine 1980'lerdeki o büyük 12 Eylül faşizminin imhasına, yine faşizmin karanlığının yutma girişimlerine bu sahamızda bir karşı cevap vermekle yetinmiyoruz. 1990'lara doğru geldiğimizde artık kazanabiliriz, ayaklanabiliriz, ordulaşabilir ve savaşılabılır diyoruz. İnanç, tutum, pratik güç olmayı ve bununla yetinmeyi de bir tarafa bırakıyoruz. Bunlar biraz tarih oldu veya kazanılmış gerçekler olarak düşünülebilir. Şu 1990'ların ortalarında seyrederken, Kürdistan gerçeğinde ulusallaşma, aslında hem biraz daha farklılaşıyor, hem de kurtulma olanağını sergiliyor.

Bunların iç ve dış nedenlerine fazla değinmeyeceğiz. Şunu çok açıklıkla belirtmeliyiz ki, Kürdistan gerçeğinin boğuntuya getirilip tasfiye edilmesinde dış gerçekler ve dinamikler, işgal ve istilalar her

zaman belirleyici olmuştur. Dış etkenlerin sonuçları temelinde bu kadar tanınmaz hale gelen bir gerçeğin yine dış etkenlerdeki bir olumlulukla gelişim olanağı kazanmasını yadırgamamak gerekir. Ya da bunu öyle bir tesadüf olarak ele almak, “ne fazla değerlendirmeye, ne de bel bağlanmaya gelir” demek veya “bu bir taktiktir, kullanırız, onunla biraz yaşarız” türünden yaklaşımlara girmek dış etkenleri değerlendirmede son derece tehlikeli ve yetersizdir; kesin olarak daha da kötüye götürür. Dış etkenlerin bir süreci olumlu veya olumsuz yönde geliştirmedeki etkisini çok iyi hesaplamak gerekiyor. Bizde taktikte, pratik politikada biraz başarılı olmayışın bir nedeni de, bu yönlü bir değerlendirme gücünde olmamakla bağlantılıdır. Önderlik dediğimiz kişi veya hareket, ya dış etkenin çok ağır etkisi altında bulunmakta, onun işbirlikçisi olmaktan çıkamamakta, onu bir kader gibi değerlendirmekte veya bir tesadüf gibi ele almakta, onu öyle ani bir isyanla veya ani bir kullanma tarzıyla değerlendirmektedir. Bu da daha değişik ve son tahlilde işbirlikçiliğe götürmekten alıkoymayan bir yaklaşım tarzıdır. Bu bizde hayli etkilidir.

PKK olayında militan tarz bunu henüz tam yıkamamıştır. Aslında ruhen veya çoğunun inanç durumu tam bağımsızlıktır, öyle istiyor, öyle yaşadığını sanıyor. Ama bunun derin bilinci, öngörüsü ve özümsemesi çok sınırlıdır, pratiğe dökemiyor. Pratiğini, öz pratiği, özgüce dayanma pratiğini ortaya çıkarma ve başarmaya götürme gücüne dönüştüremiyor. Lafta kalıyor, inançta kalıyor, ideolojik düzeyde kalıyor, dogmatik kalıyor, kısacası pratik olamıyor. Ya da çok dar bir pratiğin içinde boğulup gidiyor. isyana dalıyor. Bununla özgücü geliştirmede ve sürekli kılmada başarılı olamıyor. Sonuç ya imha oluyor, ya da soluk getirememe oluyor. Uzun vadeli oldu mu soluksuz kalıyor ve tabii bu da sağa savrulmaya götürüyor.

Büyük çıkışı ezdirmedik kesin başarı yoluna koyduk

Biz PKK'de çok ağır biçimde yaşanan bu durumlara başarıyla karşı koymaya çalıştık. Uzun vadeli olma, dış güçlere bel bağlama veya onların ağır etkisi altındaki işbirlikçiliğe fırsat vermeme,

ortaya çıkan ayaklanma olanağını hovardaca ve günübürlük değerlendirmede kullanmama, buna fırsat vermeme, bu anlamda da dışa fazla güvenmeme, yine özgücü esas alma ve bütün bunlarda gerçek bir taktiği, yani güne ve döneme cevap veren bir yaklaşım tarzını sergileme, bu konuda alabildiğine bir yoğunlaşmayı esas aldık. Örgüt kişiliği, militan kişilik ve taktik önderlik denilen soruları ağır bir biçimde gündeme getirdik ve muazzam bir mücadele verdik. Sağa ve “sol”a savrulmalara karşı büyük bir inatla yaşatacak, kurtaracak olan tarza yüklendik ve sonuçta bunun yaşatabileceği ortaya çıktı.

Şimdi 1990'ların ortalarına baktığımızda, PKK olayı artık ciddiye alınıyor; iç ve dış gelişmeleri diyalektik bir bütünlük halinde ve başarı temelinde kullanma iddiasını sürdürüyor. En iddialı güç olmaya doğru gidiyoruz Kürdistan somutunda. İşte bunun can düşmanı, baş düşmanı durumunda olan TC'de bunu kavramış. TC'nin bugünlerde panik durumu yaşadığı veya kendini oldukça yeni bir durumla karşı karşıya bulduğu, bütün iç ve dış politikalarını hızla gözden geçirip tekrar o eski lanetli işgal, istila ve imha politikasına son bir hamleyle “artık başarabilirsem” dercesine bir yüklenme içinde olduğu görülüyor. Günlük olarak demeçler veriyor ve tehditler savuruyorlar; “sizi bu iki-üç ay içinde bitireceğiz bu vatan başkasının olamaz; Türkiye bir tanedir, iki Türkiye olamaz” diye bağırıyorlar; yine o bilinen ne kadar şovenist slogan varsa dağa-taşa kazıyıp duruyorlar. Kendilerinin aslında nasıl bir ikilemi yaşadıklarını kendi hallerinden daha iyi ortaya koymak mümkün değil. Bir şeyler ellelerinden kayıyor. Veya “millilik, milli bütünlük” adı altındaki inkarcılığın, aslında halklar veya Kürdistan gerçeğini örtbas etmenin artık mümkün olmadığını onların bu çılgınlaşmalarından anlıyoruz. Bunun da ötesinde zaten bir özel savaşın geliştirilmesi söz konusu. Bunu bölgede benzer konumda olan klasik güçlerle götürmek istiyorlar. İşte hâlâ “İran'la şöyle düzenli ve tarihsel dostluk ilişkilerimize dayanarak burayı idare ederiz; Irak'taki durumu tekrar eski dönemdeki o Bağdat Paktı veya CENTO dönemindeki gibi bir statüye çekeriz,” deniliyor. Böyle birçok geri kalmış bir diplomasiyi ve bir bölgesel politikayı tekrar diriltmek, bunu özellikle Demirel önder-

likli mevcut koalisyon hükümeti ve genelkurmayla götürmek istiyorlar.

Hiç şüphesiz dış gelişmeler iki dünya savaşı arasındaki dönemde olduğu gibi kemalistlerin lehine değildir. Bu dönem kemalistler için altın bir dönemdi. O zaman şoven bir milliyetçilik le genç Türk burjuvazisinin kabarmış olan iştahını TC biçiminde yükseltmek için iddia, iç ve dış koşullar vardı. Ortada onu tehdit edecek bazı mihraklar olsa da, bunları çok hunharca ezdi. Mustafa Kemal bunun çok usta bir taktiksyeni durumundaydı. Çok hunharca komünistlerin katliamını gerçekleştirdi; demokratik bir gelişme ve çoğulculuk isteyebilecek en yakınlarını bile ortadan kaldırdı. En önemlisi de Kürdistan katliamı tamamlanmışken, yeni kanlı katliamlar açısından bu dönemi müthiş kullandı ve o bildiğimiz faşist diktatörlüğü inşa ettirdi. Bu dönemin dış dengelerini biliyoruz. Aslında çok fazla ulusal gibi gözükse de, Osmanlı İmparatorluğu'na bağlılığı vardı. Rusya'ya mağlup olmuştu, ama o zamanki galiplerin yaşadığı bir başka durum vardı. İngilizler, Fransızlar ve İtalyanlar arasında zafer sonrasında baş gösteren çelişkiler söz konusuydu. Bu arada Yunanlıların hesapsız Anadolu seferi ortaya çıktı. Bolşevizm ortaya çıktı. Bolşevizmin ortaya çıkışıyla aslında kuzeyden bitirilmiş Osmanlı ordu kalıntıları can buldu. Sevres Antlaşması diye eleştirdikleri antlaşmayla vücut bulmuş bir Kürdistan ve Ermenistan devredeydi. Güney'de İtalyanlar ve Fransızlar kendilerine düşen pay çelişkisi içindelerdi. İngilizler daha değişik şeyler istiyorlardı. Görüldüğü gibi burada büyük bir kargaşa vardı. Dış denge her ne kadar galipler temelinde çok açık bir biçimde Osmanlı kalıntılarının aleyhinde olsa da, aslında Anadolu üzerinde kendilerini bitirtmeyi de yaşıyorlardı. Bolşevizmin Rus Çarlığı'nı devre dışı bırakması, zaten en büyük destek olarak rolünü oynadı. Kazım Karabekir önderlikli o kolordunun sonuna kadar Ermenileri ezmesi ve yurtlarından söküp atması, Kürt işbirlikçiliğini biraz taze bir güç olarak bulması Karadeniz'de Rum Pontus halkını ezmesi kendiliğinden ortaya çıktı. Güney'de Fransızlar, İtalyanlar ve İngilizlerin kendi aralarında bir türlü anlaşamamaları, sıradan ve basit halk direnişleriyle bunların başarısız kılınmaları durumu, en önemlisi de belirleyici olarak ke-

malistlerin, genç Türk milliyetçiliğinin bu çelişkileri iyi değerlendirmesi sonucunda, bir anlamda da aslında bu dönemin Anadolu gerçeğinde ileri bir konum diye tabir edebileceğimiz ulusal bağımsızlıkçılığa açık tavırları des tek bulacaktı. O dönemin ileri adımı buydu. Eğer kemalizm hâlâ biraz etkiliyse, bu onun bu karakterinden ötürüdür. Bu kadar işgalci ve istilacı gücünün çok dengesiz ve hesapsız yayılışı olacaktı ve nitekim öyle oldu.

Bunun Kürtler açısından da biraz böyle değerlendirilmesi gerekiyordu. Bu da kemalistler tarafından öyle yansıtıldı ve bilindiği gibi bir bağımsızlık hareketi biçiminde gelişme gös terdi. Tabii daha sonraki hikaye ayrıdır. Bu süreci böyle karşılayan kemalizm, iki dünya savaşı arasındaki dönemi çok iyi değerlendirecekti. En zor koşullarda bile kendisini politik bir ifadeye, bir devlete kavuşturan şoven Türk milliyetçiliği daha sonraki sürece sınıksız sarılacak, hem politikada, hem de ekonomide müthiş şoven ve çıkarıcı temelde hareket edecek, azınlıkları ve diğer kültürleri yok sayacak, özellikle korktuğu ve oldukça yararlandığı Bolşevizmi tasfiye edecek, dayandığı Kürt gerçeğini tasfiye edecek, kaskatı bir şoven milliyetçiliği, Hitler ve Musollini faşizminden daha tehlikeli bir faşizmi oturtacaktı. Ondan sonra bu oldu. Dış denge artık sosyalist blokla emperyalist blok biçiminde kesin örüldüğü ve her şey de bu temelde değerlendirileceği için, kemalistler çok iyi bir fırsatı yakalamış olarak bu bloklaşmayı kullanacaklardı.

Başlangıçta ağırlıklı olarak Bolşevikler, Lenin ve Stalin dönemi kullanıldı. Daha sonra burjuvazi biraz kök salınca ve devlet tekeline ele geçirince, NATO'ya, yani Batı sistemine eklemelendi. Bu kez buraya dayanarak kendi şoven milliyetçi politikasını, biraz daha kapitalist gelişme ve burjuvalaşmasını sürdürdü. Bu arada asimilasyonla özellikle Kürt gerçeğini daha da tanınmaz hale getirdi.

Bunu şunun için belirtiyoruz: Düşman dış dengeyi Kürdistan gerçeğini bitirmede adım adım ve başarılı bir biçimde değerlendiriyor. Yetmiş yıllık denge, sosyalist sistemle kapitalist emperyalist sistem adı altındaki çekişme, Türkiye Cumhuriyeti için çok ideal bir denge durumu oluyor. Bu denge yetmiş yıldır kendi şoven ve ırkçı politikasını hayata geçirmesi için yeterli oluyor. Kemalistler

bu dengeyi böyle değerlendirdiler.

Buna bir talihsizlik mi diyelim; bütün halklar bolşevizmden etkilenerek ulusal kurtuluşa dev gibi adımlar atarken, Ekim Devrimi'nin objektif olarak kemalizmin lehine, Kürt ulusal kurtuluşçuluğunun ise aleyhine bir sonuç doğurması tam bir talihsizlik veya ters bir durum oldu. Onun da etkisiyle dediğim gibi sonuçta neredeyse boğuntuya geldik. Biz ideolojik ve siyasal değerlendirmelerimizde bunun hikayesini çok yönlü olarak işliyoruz. PKK bir anlamda büyük darboğazı ve olumsuzluğun değerlendirme, iğne ucu kadar da olsa tutulacak bir olanak varsa, bir fırsat ve gelişme durumu varsa, onu ortaya çıkarma hareketidir. Onun bu yönüne çok dikkat etmek gerekiyor. Eğer pratikte hâlâ olanaklar, fırsatlar ve tesadüfleri değerlendiremiyorsanız, PKK'nin bu oluşum tarzını, bu genel ve büyük dengesizliği veya düşmanın ulaştığı dengenin durumun büyük dezavantajını nasıl yakalayarak geliştiğini iyi bilememenizdir. Olanaksızlıklar içinde veya olanakların en sınırlı olduğu koşullarda ortaya çıkan bir gelişme hareketi olduğumuzu bir an bile olsa gözardı edemezsiniz. Olanaksızlıklarla bir savaşma hareketi olduğumuzu iliklerinize kadar bilince çıkaramazsanız, bunun için başta kendinizi ve tüm örgüt olanaklarını değerlendiremezseniz, PKK taktiğinden bir şey anlamamışsınız demektir; PKK gerçeğinden, onun ideolojik ve siyasal oluşumundan hiçbir şey anlamamışsınız demektir. Bu durumda kesinlikle yaratıcı bir taktik sahibi de olamazsınız.

Ben bunun hikayesini size çok yönlü olarak anlattım. Ne yaparsanız yapın, PKK olayını böyle anlayacaksınız. Sizin PKK'nin bu oluşum tarzını hâlâ ruhunuza ve bilincinize yedirdiğiniz söylenebilir. Tabii bir ruhunuz ve bilinciniz yoksa ve yaratmanız mümkünse, bu böyle olmalı ve olursa başarabilirsiniz.

Kürdistan aleyhindeki uluslararası denge aşılmıştır

Şimdi hemen şuna geliyoruz: Peki, dış dengedeki yeni durum nedir? Reel sosyalizmin bir sistem olarak aşılması ve bir anlamda da kapitalist-emperyalist sistemle bütünleşme sürecine girmesi global

bir bütünsel gelişmedir, dünya çapında bir gelişmedir; bir anlamda Kürdistan aleyhindeki bir uluslararası denge durumunun aşılmasıdır. Çok iyi biliyoruz ki, bu aşılmakla birlikte Türkiye'nin rolü azaldı. Ortadoğu'da ulusal kurtuluş mücadelelerine ve Sovyetler Birliği ile sosyalizme karşı bir kale olma konumu gözden düştü. İleri bir karakol olma rolü fazla anlam taşımıyor. Bu globalleşmenin etkisini bir bu yönüyle gösterebiliriz. Diğer yandan yeni denge arayışlarının ortaya çıkması, İran'da devrimin gelişmesi, yine Irak'taki rejimin dengeyi zorlaması, ABD ve İsrail'in bölgedeki dengeyi kendi lehlerine çevirme çabaları, Ortadoğu pet rolü'nün hâlâ üzerinde en çok durulan bir sömürü kaynağı olarak kapitalist-emperyalist çıkar tekelininin hizmetinde tutulmak istenmesi, bilinen Körfez Savaşı ve hatta daha önceki İran-Irak Savaşı vardır. Ki, buralar da Kürdistan üzerindeki baskı zincirinin Güney halkasını teşkil ediyor. Yani bir yerde Kürdistan'daki statüko üzerindeki bir parçalanma hareketi olarak da düşünülebilir. On yıllık İran-Irak Savaşı ve ardından Irak'ın Kuveyt'i işgaliyle başlayan süreç, buradaki zincirin kırılmasına yol açtı. Bilindiği gibi 1990'lardan itibaren Güney Kürdistan kendini adeta beklemediği ve hazır bulmadığı kendiliğinden bir ayaklanmayla birlikte bir sürecin içine girmiş durumda buldu. ABD'nin Irak rejimiyle çelişkileri vardı. Kürtleri çok sevdiği için değil, sırf rejimi baskı altında tutmak için, bu tablo karşısında kendisine dayanak olabilecek bir alan tutmak için Kürtlere veya Kürtlerin bir kesimine ilgi duydu. Onlarla ilişki geliştirdi. Irak'ta daha da kararsız ve nereye varacağı belli olmayan durumlar, ABD ile Batılı güçleri “Çekiç Güç” biçiminde bir askeri kalkanı da oluşturmaya ve bunu daha çok da Kürdistan üzerinde kullanmaya itti.

Sonuç: Son derece kaypak ve her türlü gelişmeye açık bir Kürdistan ucu veya durumu yaşandı. Buldukları çare, bir Federe Kürt Hükümeti'ni oluşturmak, bu hükümeti Irak'ın bütünlüğü üzerinde (ki, Kürdistan'ı bu bütünlüğün içinde görüyorlar) bir baskı unsuru olarak kullanmak, yine Güney Kürdistan'daki devrimci-yurtsever güçleri etkisizleştirmek ve bu oluşumla halkın bağımsız inisiyatifini ve devrimci-yurtsever gelişmesini sınırlandırmak, en önemlisi de PKK'nin halihazırda en önemli bir yoğunlaşma ve savaşı geliştirmeye

alanı olarak düşündüğü Botan'ı bir savaşım sahası ve giderek bütün Kürdistan'ı direnme sahası olmaktan çıkarmak oldu. Nitekim 1992'deki Güney Savaşı'nda Federe Devlet'e böyle bir rol biçildiği ve böyle kullanıldığı yönündeki değerlendirmemiz doğrulandı. Üzerimize geldiler. Bunda NATO'nun da onayı vardı. Ve zaten Türk rejimi de bu temelde bir Kürt Federe Devleti'ne bağlılığı hem destekledi, hem de korudu. Bundaki amacı da PKK'yi Güney'den tecrit etmek ve giderek Güney'deki Kürt işbirlikçi güçleri PKK'ye karşı yöneltmekti. Bunda bir anlamda başarılı da oldu veya bunu kısmen sağlayabildi.

Ama durum hayli karmaşık olduğu için, bunun uzun süreli olmayacağı da açıktı. Bir defa Güney Kürdistan'da çelişkiler var; Irak rejimiyle çelişkileri, kendi aralarındaki çelişkiler ve İran'ın konumu var. Arap ülkelerinin durumu var; Suudi Arabistan ve Suriye'nin tavrı var. En önemlisi de bu Türkiye'nin asla rahat olmayacağı bir statüdür. Bir defa federe de olsa, işbirlikçilik temelinde de olsa, Kürt sözcüğüne tahammülü yok. Ne yapıp edip bu oluşumu tasfiye etmek, yetmiş yıllık statükoyu tekrar egemen kılmak isteyecek. Bağdat Paktı, CENTO ve benzer statüler arayacak. Bildiğimiz gibi bunun için bir üçlü zirve geliştirmek istedi; en son Irak'ı da buna çekip statükoyu tekrar egemen kılmak istedi. Buna karşılık çelişkiler hayli yoğundur. Yani İran-Irak, İran-Türkiye, Türkiye-Suriye, Suriye-Irak çelişkileri böyle bir statükoyu oluşturmaya fazla bir fırsat vermiyor. Ayrıca ABD'nin çıkarları ve “yeni düzen”i var. ABD bu “yeni düzen”de Türkiye'nin bu gözükara sömürgeci-emperyalist ihtiraslarına sonuna kadar evet diyemez. Çünkü kendi çıkarları zorlanacak. Türkiye de en az ABD kadar bir emperyalist-sömürgeci yaklaşımla giriş yapıyor. Taktik düzeyde de olsa, aralarında çelişkiler var. Benzer çelişkileri İran'la da, Suriye'yle de yaşayacak. Dolayısıyla tam bir kargaşa durumu ve çelişkilerin her an patlak verme (artık kim kazançlı çıkar bundan, nasıl kazançlı çıkar, şimdilik belli değil) durumu söz konusu. Nitekim son olarak KDP ve YNK denilen güçlerin karşı karşıya gelmeleri var.

Aslında pek de böyle bir çatışmanın istenmediği söylenebilir. Fakat iç çelişkiler, aşiret ve kabile çelişkileri, Behdinan-Soran zıtlaş-

ması ve en önemlisi de (ki belirleyici oluyor) Türkiye'nin bu federe oluşumu aşma ve bunu aşarken de kırk yıl boyunca geliştirdiği KDP işbirlikçiliğini egemen kılma, bunu da Irak rejimiyle ve hatta kısmen İran'la anlaşarak bozma tavrı ortaya çıktı. Bunun büyük bir çıkmaz ve kabul edilmezlikle karşı karşıya geleceği de açıktı. Çünkü ABD biraz daha değişik bir Kürt federe sistemi istiyor. ABD, Türkiye'nin istediği gibi Saddam rejiminin bu biçimiyle kalmasını istemeyebilir. Türkiye'nin petrol boru hattı sorunu var, ağır ekonomik krizi var, Irak'taki ekonomik talanı bile mutlak olarak kendi tekeline alma istemi var. Bu da hayatidir. Dolayısıyla ABD ile de bir çelişkisi olacaktır. Esas itibariyle de (ki bu son üç ay için planlanmış) PKK'yi tamamen tasfiye etme planı söz konusu. Özellikle Genelkurmay Başkanı Güreş'in "Türk milletine verdiği bir sözü" var. "Bu sözün gereklerini mutlaka yerine getireceğim" diyor. Şimdi bir plan yapmışlar. Bu plan biraz da 1992 planlamasına benziyor. Fakat tümüyle öyle değil. Daha çok Türkiye patentli bir plandır bu. Bu planın ne kadar ABD'nin onayını aldığını tam söyleyecek durumda değiliz. Bu planın arkasında muhtemelen Almanlar ve Fransızlar olabilir. Hatta belki Rusya'nın fazla ses çıkarmaması söz konusu olabilir. Yine İran'ı da bu plana dahil etmek isteyebilirler. Zaten bu yönlü girişimlerin olduğunu da biliyoruz. Demirel bizzat İran'ı ziyaret etme kararı vardır. Hemen Mısır'a gitti Demirel; amacı büyük bir ihtimalle Arap ülkelerinden biri olan Mısır'ı da bu plana katmaktır. Tıpkı Irak'ın Kuveyt'e girişinde Mısır'ın oynadığı role benzer bir rolü Kürdistan'daki bu durum için de elde etmek isteyebilir. ABD'de bunu yönlendirebilir. ABD içinde olmaz diyoruz, belki çelişkileri var, ama bir yönüyle de bu planı destekleyebilir.

Aslında durum bu anlamda karmaşıktır. Kim ne kadar bu planın içindedir? Burada bilmemiz gereken şey, ağırlıklı olarak Türkiye'nin bu plana öncülük ettiği, İngiltere'nin ve dolayısıyla ABD'nin fazla desteklemeyeceğidir. Bir ambargoyu delme sorununu düşünelim: TC'nin daha çok da Irak'taki rejimle geliştireceği sağlam ilişkilerle petrolden ve yine oradaki ekonomik gelişmelerden pay çıkarmak üzere öncülük yapma durumu bir rahatsızlık yaratıyor. Ama buna mecbur. Çünkü yaşamda ekonomik kriz çok şid-

detli, yine siyasal istikrarsızlık çok şiddetli. ABD istemese ve İngiltere fazla desteklemese de veya zamansız bulsa da, yönelecektir. Hatta en belirleyici olan aslında bizim gerilla olarak varlığımızı sürdürmemizdir. Bizim de 1994 bahar hamlemize yönelik yaklaşımlarımız, bu konuda çok yönlü olarak geliştirilen çözümler, hazırlıklar ve bunları hayata geçirmek için en anlamlı bir döneme girişimiz söz konusuydu. Zaten bunun için bahar aylarında her yönüyle önemli bir gelişmenin, Kürdistan çapında derinliğine ve genişliğine bir gerilla ve halk hareketliliğinin yaşanacağını ve sonuca gideceğini gördük. TC'nin, onun özel savaşımının bunu görmemesi, görüş de karşıt bir planla değerlendirmemesi mümkün değildi. Nitekim çok tarihsel bir geçmişe sahip olan Türk kurmayı veya Türk siyasal ve askeri çevresinin uyuyacağını sanmak gaflettir. Hatta onların bizden çok daha fazla organize hareket edecekleri bilinir. Öyle ki, onların bizden daha erken, biz daha bahar hamlemizi başlatmadan aniden Güney'e bir saldırıları oldu. Bunlar yıldırım tarzındaki saldırılardı ve ivmeyi verdi. Özellikle KDP'ye "senin için de önemli tehlike arzeden PKK'yi darbeledim, gerisini sen tamamla" dedi. Nitekim ufak bir çatışma bahane edilerek, KDP biraz saldıran taraf durumuna geçti.

KDP ne kadar bu planın içinde, ne kadar hazırlanmış, o da ayrı bir mesele. İşbirlikçi güçtür, hakim iradeye bağlıdır. Çeşitli yöntemlerle bu çatışmanın içine çekilir. Nitekim çekildi. Bağlı güçtür yani, başka türlü yapamaz. Bu planla Güney'i kontrol altına almaya çalışırken, önünde biraz Yekiti vardı; bağımsız halk toplulukları vardı, eksik olan KDP otoritesi var, KDP'nin Irak rejimiyle anlaşma durumu var. Diğerleri buna engel teşkil ediyor. Özellikle Talabani önderlikli yurtsever kesimin sindirilmesi hedefleniyor. Irak çapında Barzani önderlikli bir otonomiye herkesin "evet" demesi dayatılıyor. "Evet" demesi için böyle bir saldırı planına ihtiyaç var. TC bunu uygulamaya geçirdi. Karşılık bulmasıyla birlikte, Güney'deki bu yeni çatışma durumu ortaya çıktı. Bütün emperyalist güçler bunun böyle gelişmesini istemeyebilirler. Dediğim gibi Türkiye hem ekonomik ve siyasal açıdan, hem de bahar hamlemizden duyduğu korku bakımından buna mecburdu.

Düşmanın taktiği ne kadar akılcıdır? Bunu hep akılcıca yapar, hep ileride yapar, hep başarılı yapar diyecek durumda değiliz. Aslında düşman tıkanmış, bir çıkmazdadır ve dolayısıyla her an bir çılgınlık yapabilir. Çılgınlıklarının sonu da hep lehine olmaz, aleyhine de olabilir. Zaten düşmandan, özel savaş gücünden başka türlü bir hareket de beklenemez. Bir şeyler yapmak zorundadır ve nitekim yapışını da böyle ortaya çıkarıyor.

Güney Kürdistan çatışması bölgesel statükoda yeni bir durumdur

Bu ne sonuç verebilir? Bunu günlük gelişmeler gösterir. Nereden bakarsak bakalım, bu yeni bir durumdur. TC bölgesel statüyü zorlamak istiyor veya statükoyu eskisi gibi kurmak istiyor. Bunun başarılabilmesi için Irak'ta Saddam önderlikli otoritenin Irak genelinde hakim olması gerekir. Bu hakimiyet TC için her ne kadar Kürt hareketini bastırmada çok iyiye de, bölgesel güçler için olsun, ABD başta olmak üzere irili ufaklı birçok devlet için olsun, aynı oranda yararlı olamaz. Çıkarları tehlikededir. Şimdi bu ciddi bir çelişki durumudur. Zaten bu çelişki biraz ortaya çıkıyor ve gelişeceğe de benziyor. En önemlisi de, bir adım atıldı. Bu KDP'ye yaptırılmak istendi KDP'nin bunu başarma durumu var mı, yok mu? Başarması için böyle birdenbire ezmesi veya tek otorite haline gelmesi gerekiyor. Mevcut çelişkiler ortamı ve en önemlisi de bizim durumumuz bunu sineye oturtmak için uygun değil. Çünkü çok iyi biliyoruz ki, Güney'de başarılı olmuş, tamamen yeni bir otonomi çerçevesinde Türkiye, Irak ve hatta İran'la bütünleşmiş bir KDP, gerçekten Kürt yurtsever hareketinin, bağımsızlık hareketinin özellikle son yirmi-otuz yıllık gelişmesini bitirmeye götürür; çağdaş ulusal kurtuluş hareketinin bütün kazanımlarını bitirir. Kuşkusuz bu büyük bir kaybetme olur. Özellikle PKK önderliğinde ortaya çıkan son yirmi yıllık gelişmeler büyük darbe alır. Bunun sineye kolay oturtulamayacağı ve kolay kabul edilemeyeceği çok açık.

Böyle sinsi bir plana, son yirmi otuz yılın bütün kazanımlarını elimizden alabilecek bir plana karşı devrimci hareketin, yurtsever

güçlerin, özellikle (ister reformist, ister devrimci olsun) işbirlikçi olmayan bütün ulusal-demokratik güçlerin tavır geliştirecekleri bellidir. Son yıllarda bu güçlerde bir gelişme de oldu. En başta PKK önderliği çok ileri değişmelere yol açabildi. Dolayısıyla anlaşılması gereken, bu planın PKK'nin devrimci-yurtsever ve bağımsızlıkçı eğilimine karşı bir plan olduğudur. Esas hedefi budur. TC bu esas hedefte sömürgeci ve emperyalist güçlerle anlaşmıştır. Genelde, stratejik olarak anlaşmıştır. Fakat sıra bunu günlük pratik hayata geçirmeye gelince, çelişki o kadar dal budak salmış, o kadar karmaşık olmuş ki, bir yığın sorun çıkıyor. TC stratejik açıdan PKK'nin “terörist” olduğunu bütün dünyaya kabul ettirmek ve Avrupa çapında onaylatmak istiyor. Yine PKK bir Kürdistan ortaya çıkarmak istiyor. Buna karşılık TC sömürgeci devletleri bölgesel statükoya çekmeye çalışıyor. İki tezi sürekli işliyor. Şimdi bunun pratik adımlarını da taşırmak istiyor. Avrupa'da da çatlaklık boy gösteriyor. Çünkü TC'nin Kürt hareketini toptan inkar etmesi ve katliamcı yaklaşması söz konusu. Bunu ortaya çıkarıyoruz. Aynı şeyi sömürgeci devletlerle sürdürmek istiyor. Biz bunlara da “kendisi egemen olmak istiyor, Irak Kürdistan'ına da egemen olacak” diyoruz. Dolayısıyla Irak rejimi de fazla güven duymuyor. Suriye'de duymaz, İran'da duymaz. Dolayısıyla genelde Kürt tehlikesine karşı bir anlayış birlikteliği olsa da, bu anlaşma somut pratikte hayat bulmaktan çok uzaktır.

Tabii devrimci taktikler tam da burada devreye girer. Taktik alan dediğimiz güncellik, ona anlam verme ve ona yüklenme durumu ortaya çıkar. Nitekim PKK'nin de bu konuda bazı tecrübeleri vardır; KDP'nin bu sinsi yaklaşımlarına karşı bizim çok hazırlıklı olma durumumuz vardır. Yirmi yıldır ideolojik, siyasal ve pratik anlamda buna karşı doğru tavırları geliştirmekle görevliyiz. Her ne kadar bu taktiği doğru hayata geçiremeyen militanlar veya özellikle Güney çalışmalarında bunu başaramayanlar olsa da, esas olarak bizim taktiğimiz KDP'nin bu işbirlikçiliğini önleme biçiminde kendini ortaya çıkarır. Sürekli bir karşılık verme durumu vardır. Güney Savaşı'nda bu çok daha etkili bir biçimde ortaya çıkarıldı. İdeolojik olarak netleşme zaten sürekli gündemdedir. Pratik olarak da onların etkinliğine girebilecek durumlara yol açmıyoruz. Bağımsız inisiyatif, alan

tutmalar, yani Kürdistan somutunda epeyce gerilla alanları ortaya çıkarmamız, KDP'ye dayalı taktikleri boşa çıkaracaktır. Nitekim TC'nin bu yönlü birçok girişimi boşa çıkarıldı. TC biraz KDP'ye dayanarak koruculuğu geliştirdi; Uludere koruculuğunu, Hakkari koruculuğunu geliştirdi. Fakat bunlar da TC için toptan çare olmaktan uzaktır. Belki bizi biraz engelledi, bize çok zarar da verdi; ama önemli gelişmemizi önleyemedi. Nitekim bu mücadele devam diyor. Sınır boylarında hâlâ tutulan ve güç toplayan biz olduk. En son planın geliştirilmesi sırasında aslında yetmiş karakol geliştireceklerdi, geliştiremediler; tampon bölge oluşturacaklardı, oluşturamadılar. Bunları gerçekleştirememeleri onları bu son planı daha bir çılgınlıkla hayata geçirmeye götürdü.

İşbirlikçi ihanete dayalı plana karşı hazırlıklarımız tamdır

Şimdi görülüyor ki, böyle tarihsel, bölgesel ve Kürdistan içi dengelerin çok yakından etkilediği bir durumla karşı karşıyayız. Karşı-devrimin, TC özel savaşı önderliğinde tırmandırmak ve adeta başarıyla hayata geçirmek istediği bir plana karşılık, bizim de yıllardır geliştirmek istediğimiz bir devrimci perspektif ve taktik söz konusudur. Biz bugünlerde düşmanın bu özel savaş planına karşı bir adım daha atacağız. Güneyi bütünüyle devrimci-yurtsever güçlere ve esas olarak da bize kapatma, Güney'i korucular biçiminde Kuzey'in üzerine sürerek bitirme, hem de önümüzdeki üç aylık bir süre içinde (bu süre yıl sonuna kadar da uzatılıyor) bunu tamamlama biçiminde çok tehlikeli, hem tarihsel anlamda, hem de güncelik anlamında ulusal kazanımları, yine devrimci özgürlüksel kazanımları toptan elimizden alabilecek, eğer önlenemezse belki de bundan sonrasını toptan karanlık bir biçimde halkımızın ulusal bağımsızlığı ve özgürlüğü aleyhinde geliştirebilecek türden bir duruma yol açılmış olur. Devrimci tutumda biraz ısrarlı olanların bunu kabul etmeleri ve düşünceleri şurada kalsın, tüm güçleriyle buna karşı direnecekleri ve kendi devrimci taktiklerini oturtmak isteyecekleri açıktır. Zaten partimiz buna hazırlıklıdır. Fırsat kolluyoruz, adım adım bu

fırsatların hazırlıkları içindeyiz. Deneyimimiz de, epey çatışmalarımız da var. En önemlisi de Güney'de atılan son adımın bazı yurtsever güçlerce tepkiyle karşılanması, Kürt Federe Devleti diye tabir edilen birlikteliğin kuşku götürmesi, bir yerde işlemez duruma gelmesi ve devrimci duruma benzer bir durum ortaya çıkarması görülecekti, değerlendirilecekti. Yapılan da bu oldu.

Şimdi 1992'den daha fazla bir başarı şansımız vardır. Gerçekten 1992'de YNK ve KDP bize karşı birleşmişlerdi. Yine ABD'nin TC'ye desteği tamdı, NATO'nun desteği de arkasına almışlardı. Bu destekler şimdi eskisi kadar olmayabilir. Güney'deki birliktelik aşılmıştır. Bunlar bizim iyi değerlendireceğimiz yeni durumu ifade ediyor. Kaldı ki, Güneyli yurtsever güçler bizimle sıcak ilişkiler geliştirmek istiyorlar, ittifak arayışı içindeler. Kuşkusuz biz bunu değerlendireceğiz. Sonuçta bize karşı geliştirilmek istenen bu planı böylece daha ilk adımını atarken, başarısızlığa uğratmada aktif davranacağız. Zamanı ve zemini çok iyi kullanacağız. Sadece bu planı boşa çıkarmakla yetinmeyeceğiz, Güney'i muazzam bir devrimci gelişmenin zemini haline getireceğiz. Elverişli koşullarından dolayı, Güney'i devrimci gelişmenin boy attığı bir alan düzeyine çıkarmak, eğer Irak bütünlüğü içinde bir çözüm isteniyorsa demokratik ve özgür bir Kürdistan temelinde bir birlikteliğe yol açmak amacımızdır. Yine buranın işbirlikçilere ve TC'nin özel savaşına destek veren bir alan değil, tersine buna başarıyla karşı koyan bir alan, sağlam bir direniş cephesi, onun geri üssü durumuna getirme amacındayız. Bu konumu taşıyacağız. Güney halkı devrimin dayanacağı bir halk olarak rolünü oynayacaktır. Buna engel teşkil eden tutum, örgüt ve onun önderliği kimse aşılacaktır. Eğer ille bir birliktelik isteniyorsa bu, halkın yurtsever olan, düşmanın çıkarlarına alet olmayan ve düşmanın iradesini durduran bir birlik olacaktır. KDP ve Barzani önderliği ya bu çerçeveyi kabul edecek, ya da aşılmayı göze alacaktır. Ya yurtsever-demokratik hareketin genel çıkarlarına tabi olur ve düşmanla ilişkilerini sınırlandırır, ya da ortadan kaldırılır veya bu savaşın sonunda başına gelecek olanı kabul eder, kaderine razı olması gerekir. Biz böyle bir yaklaşım içindeyiz.

Hiç kuşkusuz bu yalnız Güney'deki savaş için değildir, bütün

Kürdistan'ı ilgilendiren bir savaştır. Bunun arkasındaki güç Güney gücü veya Irak değil, Türkiye'dir. Bunun arkasında ne idüğü belirsiz bir yığın çıkar sahibi vardır. Bu tüm Kürdistan geneline karşı oynanan bir oyundur. Dolayısıyla hiç kimse “PKK neden Güney'e karşıyor” diyemez. Aslında Güney'e karşımıyoruz. Güney'deki halkın yurtsever-demokratik çıkarlarına destek sunuyoruz. Biz bir destek gücüyüz; bize karşı geliştirilen bir planın boşa çıkarılmasının savaşçı gücüyüz. Buradaki savaşımı son derece meşru, vazgeçilmez bir görev olarak değerlendirmemiz gerekiyor.

Sonuç ne tür gelişmelere götürebilir? Burada da belirleyici olan aslında özgücümüzün taktiksel değerlendirilmesidir. Eğer o Güney Savaşı'ndaki gibi devrimci taktikler darlatılmazsa, savunmacı veya intiharvari “sol” sekte anlayışlar etkili olmazsa, yine kendi düzenli ve planlı taktiksel gelişmemizi sürdürürsek, buradan kesin olarak başarılı çıkabiliriz. PKK'nin taktik esnekliği her türlü olumsuzluğa da cevap verir, her türlü gelişme ve olumluluğa da cevap verir, bunu daha da büyütür. Öyle ciddi bir çıkmaz görmüyoruz. Tabii bazıları bir gün bizi kendi darlıkları içinde boğmaya götürmezlerse, savaş kurallarına ters düşmezlerse ve kendilerini teslimiyete gitmeye kaptırmazlarsa kararlı, direnişçi ve gerilla yöntemine ağırlık veren bir yaklaşım burada sonuç alır. Hem de çok büyük sonuçlar alabilir. En önemlisi de aldığı çok ciddi siyasal gelişmelere yol açar. Kürt Federe Devleti'nin içeriği değişir, buna devrimci bir atılım veririz. Bu da halkın muazzam bir nefes alması ve güç kazanması anlamına gelir. Bu, federe oluşumun daha da bağımsız ve özgür, kendi iradesiyle gelişen ve güçlenen bir kurum haline gelmesine yol açar; bu anlamda Kürdistan geneline de katkı sunabilir. Bu temelde zorlayacağız.

Bu aynı zamanda Kürdistan için geniş bir inisiyatif olduğu gibi, onu uluslararası düzeye taşırır; bir tür bağımsız bir güç gibi değerlendirilmeye ve muazzam bir diplomasiye yol açmaya götürür. Türkiye üzerinde ağır etkide bulunur. Onun Kürdistan'a dayattığı imha planını boşa çıkarmakla kalmaz, devrimci savaş planlarımızın güç kazanmasına yol açar. Boğuntuya değil soluk almaya, gerilemeye değil ilerlemeye ve yayılmaya hizmet eder. Zaten Güney'e giden Kuzey halkı da var. Kuzey daha şimdiden Güney halkıyla fiziksel

anlamda da birleşmiştir. İki parçadaki halkın bir tür böyle birleşmesi gerekiyor. 1990'da Güney halkının Kuzey'le tanışması, şimdi de Kuzey halkının Güney halkıyla bütünleşmesi ortaya çıkıyor. Bunun uluslararası sonuçları da olacaktır. Ayrıca BM'nin desteğine yol açması da söz konusudur. Bütün bunlar Türkiye'nin bölge dengesini, statükosunu zorladıkça zorlar.

Yeni hamle döneminde kazanan biz olacağız

Hiç şüphesiz biz bütün bunları işleyeceğiz. En önemlisi de askeri faaliyetimizi yoğunlaştıracağız. Siyasal ve diplomatik alanı daha da zorlayacağız. Öyle anlaşılıyor ki, bu devrimci planın şansını daha da artırdı. Yani bu karşı-devrim planı devrimci planı besleyebilir, ona dönüştürülebilir. Hayale kapılmıyoruz. En önemlisi kendiliğinden bir gelişmeyi de beklemiyoruz. Gelişmeler tırnakla sökülüp ortaya çıkarılır. Muazzam bir duyarlılıkla, görevlerin üzerine amansız bir yürüyüşle önemli gelişmeler ortaya çıkarılabilir. Kısaca çok ciddi bir taktik adım olur. Tabii sonuçları da hayli etkileyici olur. Özellikle siyasal sonuçları hem bölgede, hem de uluslararası alanda derin olur. Bu da yepyeni bir dönemin içine girmek demektir. Bu, Kürdistan'ın uluslararası alanda kendisini kabul ettirdiği, statü yarattığı, diplomasiye yol açtığı, belki de bir devlet statüsüne yakın bir kabul görmeyi yaşadığı bir durumun üzerine kurulacak bilinçli örgütsel ifadesi olacaktır. Kürdistan Ulusal Kongresi veya temsili, onun hem içte ve hem de dıştaki temsilcilikleri daha fazla devrimin iradesinin hizmetinde veya onu dikkate alan, bireysel tarzları ve aşiret sınırlarını artık zorlayan, çağdaş, ulusal birlikteliği kabul eden kurumları ve onların kurallarını dikkate alan bir dönemin içine girilmesine yol açar. Her örgütü artık kendi bencil çıkarları yerine ulusal bir temsili esas almaya ve ona bağlı olmaya götürür. Bu da yepyeni bir gelişme dönemi olacaktır.

Buna da gerçekten PKK öncülük ediyor. Şu anda öncülük etmesinin çok önemli olanakları ortaya çıkıyor. Partimizin başlangıçtaki ideolojik ve politik önderliği şimdi pratik önderlikle tamamlanıyor.

Bu, uluslararası kabul görme ve meşrulaşmayla kendini kanıtıyor. Hiç kuşkusuz bütün bunlar devrimci tasarım, plan ve perspektif düzeyinde ele alınıyor. Fakat yaptığımız hazırlıklar, güçlerimizin halihazırdaki mevzilenme durumu bunun bir tasarıdan ibaret olmadığı, günlük olarak da hayata geçirilebildiği gösteriyor. Gerçekten biz bu konuda artık pratik bir öncülük görevi ile karşı karşıyayız. Daha olgun, daha sorumlu, bütün sonuçları önceden kestirebilen ve ona göre güne anlam verebilen, başta gerilla cephesi olmak üzere hemen her cephede, Kuzey'de ve Güney'de silahlı savaşımlı geliştirme, yine siyasal birliktelikleri, Kuzey'de ve Güney'de cephesel birliktelikleri geliştirme, bunu diplomatik alana kaydırma gibi önemli ve başarılabilecek, ama gerçekten politik sanat biçiminde karşılanması gereken bir tarzda üzerine yürüyebileceğimiz görevlerle karşı karşıyayız.

Yine hiçbir şey yapılmadı denilemez. Yürürlükte olan faaliyetler vardı. Bu faaliyetlerin daha da kurumlaşması, daha da eğitilmesi, daha da sağlam kolektif temsilciliklerle götürülmesi önemlidir. Diğer güçlerle sağlayacağımız her düzeydeki kolektivizm çok önemlidir. Bizim ideolojik, politik ve pratiksel gelişmemiz bütün bunlara cevap verir. Bu işlere Kürdistan çapında öncülük etmede hem iddialı, hem de olanaklı kılabilir.

İnanıyoruz ve yaptıklarımıza dayanarak söylüyoruz ki, bu yeni taktik hamle döneminde kazanan biz olacağız. Kazanmak için büyük tecrübemizin olumsuzluklarını aşarak, olumlu yönlerini amansız bir biçimde hayata geçirerek yenilmez kılacağız. Halkımızın ve bütün yurtsever güçlerin gerçekten büyük özlemler beklediği gelişmeleri ortaya çıkaracağız. Düşman bu sinsiyi, alçakça ve yok edici planına karşı verilecek büyük devrimci karşılık budur, büyük sorumluluk ve mutlaka başarılmak durumunda olan taktik budur. Artık içte ve dışta hiçbir engel bizi böyle bir taktiği hayata geçirmekten alıkoymamalıdır. Engel teşkil eden ne varsa, çok doğru ve yetkin bir tarzda üzerine gidilip aşılmalıdır ve sonuçta başarı sağlanmalıdır.

Büyük bir özlemlerle böyle bir aşamaya ulaşmaya çalışan partimiz belki de ilk defa kendi özgür iradesiyle halkımızın özgücüne dayalı olarak beklediği bir gelişmeyi, yine iddia ettiği oldukça haklı ve mutlaka sağlanması gereken bir gelişmeyi yaşayabilir. Hayale ka-

pılmıyoruz. Ama fırsat ve olanağı da değerlendirememeye gibi bir hastalığa göz yummayız. Kendiliğindenci, sağ savunmacı veya “sol” sekte yaklaşımlarla hiç kimsenin bu önemli gelişme dönemine olumsuz yansımaları kabul edilemez. Herkes böyle bir dönemde çok iş yapabilir. Düşmanın özellikle dayattığı, alçakça katliamlarla sonuçlandırmak istediği tasfiye hareketine karşı her düzeyde böyle büyük bir güç kazanmakla, sadece düşmanın beklentilerini boşa çıkarmayı değil, onun Kürdistan üzerindeki insanlığa aykırı bütün yönelimlerinin ve politikalarının da sonu olabilecek bir gelişmeyi (aslında taktik değil stratejik bir gelişmeyi) sağlamakla karşı karşıya olduğumuzun derin bilincindeyiz.

Bütün bu değerlendirmelerin ortaya çıkardığı gelişme perspektifleri ve en önemlisi de amansız pratik çabalarımızla doğru yönelerek, kazanacağız. Yine böyle bir dönemde her zamankinden daha fazla hem bilinçli irademizle ortaya çıkardığımız ve hem de bazı bölgesel gelişmelerin daha çok hızlandırdığı bu olanakları çok iyi göreceğiz.

Umut edilen, çok arzulanan ve oldukça da planlanan bu gelişme dönemi bu yaklaşımla karşılanırsa, özgür iradenin ve halkın artık gerçekten kazanmak için az çaba harcamadığı ve destek verdiği bir dönem ve bu dönemin başarılı gelişmesi olacaktır. Bu dönemi böyle kazanmak muhakkak büyük zorluklar karşısında olur; birçok şehidi yine çıkabilir. Ama gerçekten statüsü böyle olan ve hakkında böyle düşünülen bir ülke ve halk yaşamak istiyorsa, yine buna öncülük etmede iddialı olan bir parti böyle sağlam öncülük etmek istiyorsa, bütün bu zorlukları önceden göz önüne getirmeli, zorlukları kadar fırsatları ve olanaklarını da iyi değerlendirmeli, her şeyiyle “Ya kazanacağız, ya kazanacağız” diye hareket ederek savaşmalı, yürümelili ve mutlaka kazanabilmelidir.

20 Mayıs 1994

12 EYLÜL DARBESİNİN 14. YILI VE PKK SAVAŞIMI

TC'nin gerçek yüzünü bütün yönleriyle ortaya çıkaran, ne olup olmadığını herkese gösteren 12 Eylül rejiminin 14. yıldönümünü değerlendirirken bu süreçte PKK savaşımının tayin edici önemde olduğunu belirtebiliriz. Bu durum başlangıçta açıkça görülmesi de şimdi tüm yönleriyle “TC nedir”, “ona karşı savaşan güç nedir” soruları en kapsamlı cevaplara kavuşmuş bulunmaktadır. Bu 14 yıl büyük savaşım yılları olarak da değerlendirilebilir. Bu yıllar gerçekten hepimizin hem yaşamının, hem de geleceğinin sonunu getirebilecek her türlü olumsuzluğa sahip olduğu gibi, ona karşı büyük direnen PKK'nin gerçekliğine ulaşıldığında kendini büyük kazanmanın da imkan dahiline girdiği yıllar anlamına gelir. Birakalım derin teorik çözümlenmeleri, toplumun haline bakıldığında bile 12 Eylül kazazedeleri demek fazla mübalağalı sayılmaz. Toplum vurulmuş, çok yara-bere içinde ama ölmemiştir. Şimdi bu savaşımı yürüten bir kişi olarak açıkça belirteyim ki, 12 Eylül faşist rejimiyle savaşımından daha çok ağır darbelerin yarattığı hastalıklarla uğraşıyoruz. Eğer önderlik gerçeği bugün bir anlam ifade ediyorsa bunun biricik nedeni, 12 Eylül'e karşı başlattığı savaşımı bugüne kadar sürdüre-

bilmesidir. Bunu başarması gerçekleşen önderliktir.

12 Eylül için “bir darbe işte” deyip aşıldığını düşünmek oldukça dar bir yaklaşım olur. 12 Eylül, TC ile bağlantılıdır. Hatta Osmanlı ve giderek emperyalizm ve onun işbirlikçileri var işin içinde. Bunların hepsinin bir eğilimi olarak tarihin belli bir döneminde karşımıza çıkar. TC'nin kendisi de bir 12 Eylül'dür, yani askeri bir rejimdir, faşisttir. TC rejiminde baştan beri siyasi güç yoktur, askeri güce dayanır. Osmanlısı da öyle... Emperyalizm de siyasal bir demokrasiye fazla imkan vermez. Darbede onun da desteği var. Toplum faşist rejime son derece karıştırılmış; onun da suçu vardır. Bütün bunların bileşik bir ifadesi olarak 12 Eylül rejimi hız kazandı ve günümüzde de hâlâ erkini sürdürüyor. Darbe yapılan dönemin başbakanı ve günümüzün cumhurbaşkanı olan Demirel de hâlâ 12 Eylül'ün aşılamadığını söylüyor. Aşılmamış ama sözümona kendisine karşı darbe yapılan kişiyi de cumhurbaşkanı yapmıştır. Bu kadar ucube veya her türlü aşağılık çelişkiyi barındıran bir rejimdir.

Bu rejimi sadece siyasi bir değerlendirmeye tabi tutacak kadar uzağında olmadığımız gibi onunla savaşıyoruz. Bu savaş büyük bir yaşamın savaşımına dönüşmüştür. En üsten en alta kadar her düzeyde, duygudan düşünceye kadar, askeri cepheden kültürel cepheye kadar her konuda büyük bir savaşım yürütülüyor. Aslında ezilenler tarih boyunca bir savaşım içindedirler ama anlamazlar, anlamadıkları için de köledirler. Halkımıza da yüzyıllardan beri dayatılan bir savaşım var, anlayamadığı için de yitirilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti tümüyle ilan edilmemiş bir savaştır. Halkımız bunu anlayamadığı için daha da kaybetmiştir. TC değerlerini kabul etmeyişimiz bizi 12 Eylül'e karşı da kararlı bir tavıra yöneltti. Tavırdan da öte en ufak savaşım olanaklarıyla karşılık verdik. Bu karşılığı veremezsek tarihin bizim için bir daha söz söylememecesine kapanacağını biliyorduk. Bunun verdiği büyük ivmeyle, yaşama tutkusuyula direndik. Bu direnişi böyle çok yönlü düşünerek, bir insanın kendini hemen hemen her konuda yetiştirerek, en küçük fırsatı bile kullanıp yaşatma sanatına dönüştürerek faşist darbeye cevap verdik.

Tabii böyle bir yaşamın toplum açısından da sayısız öğretileri var. Bunlar öğrenilmezse kazazede olunur, yarım adam kalınır. Ve

en kötüsü de yanıltmış olmak, yaşadığını sanan ama tamamen bağlanmış kişilikler olmak da söz konusu. Zaten bu rejimin bir ayrıcalığı da budur. Öldürücü darbeyi vurmuştur, “yaşıyorsun” der. Kölesin, “özgürsün” der. Yenilgiye uğratmıştır, “biraz daha debelen yaşayabilirsin” der. Her türlü duyguyu, yüceliği yerle bir etmiştir, “tam da çılgınca yaşamının zamanıdır” der. Bu dönem büyük yanılgı, büyük saptırma, büyük düşürme, büyük toplumsal düşkünlük dönemidir de. Tarihin en kirli rejimi, tarihin en insanlıkla oynayan, belki de Hitler'i bile aratmayacak cinsten temel değerlerle oynayan rejimdir. Bu rejim PKK çözümlerinde çok yönlü irdelendi. Burada önemli olan bizim bu rejime karşı bu savaşı iddialı bir şekilde sürdürmemizdir. Bu savaşı bizim nasıl yönlendirdiğimizdir. Şu anda kilit sorun budur.

14 yıl önce şafak vaktiydi

Bundan 14 yıl önce şafak vaktiydi. Tesadüfen o gün erken kalkmışım, darbenin marşlarla geldiğini duydum. Bizim elimizdeki kuvvet ise kılıç artıklarından ibaretti. Kendini doğru dürüst bir yere bile oturtamayan bir gruptu. Sayısı da 20-30 kişi ya vardı, ya yoktu. Biz 12 Eylül'e karşı direnmeye böyle başladık. Kaldığım yer bile hatırımda... Kuru bir somye üzerine bir battaniye indirdik. Sözümona savaş karargahı. Şimdi bugüne bakıyoruz saflar ne kadar büyük...

14 yılda neyin nasıl kanıtlandığı ortada. Herkes sözünün adamı olamaz, sözünün adamı olmak da büyük bir olaydır. Şu anda öfkemi dindiren tek şey bu aşağılık gidişata ve buna boyun eğmiş kişiliklere karşılık vermeyi başarmamdır. Biraz insanlığı kurtardık, yiğitliğe yol açtık, bu mutluluk veriyor. Böyle günlerde insan varsa yiğitliği onu biraz temsil edebilmeli. Başka türlü şan-şeref olmaz, başka türlü saygı-hürmet beklenemez.

Düşünüyorum da acaba herkes aynı sorumluluğu duysaydı, aynı yürekle, aynı intikam duygularıyla büyük değerler uğruna savaşmayı göze alsaydı, yürüseydi üzerine neler yapılamazdı. Senin her şeyin duman edilirken, herhalde sen de boyun eğen, ağlayıp sızlayan

biri olamazsın. Veya durumu “aldatıldım”, “gafildim” gibi tekerlemelerle geçiştiremezsin. Bunu böyle yapan nesil kaybeder. Bu tehlikeyi iliklerimize kadar hissettik. Bir şeyler kurtarmak için o halimizle kendimizi verdik ve buraya kadar geldik.

12 Eylül'ün tarihi, sosyal, ekonomik nedenleri nelerdi, siyasi sonuçları nedir? Bunları daha önce defalarca cevaplamıştık; zaten savaşım da günlük olarak cevaplandırıyor. Bizim için şu anda artık çok gerekli olan bu rejimin bütün dayanaklarına, bütün sözcülerine, bütün kurum ve kuruluşlarına giderek yenilgiyi dayatmaktır. Ben daha çok bununla uğraşıyorum. Savaşa bu temelde yaklaşıyoruz ve bu hayattır de. Bu savaşımı vermedikçe hiçbirimizin kurtuluş şansı olamaz. Bu bir savaştır anlamalıyız, inanmalıyız, gereklerini de yerine getirmeliyiz. Savaşın içinden geçtiğimizi artık kavramanın zamanıdır. Kavramak derken öyle tanka, topa, uçağa bakarak değil. Onun kanunları var, onun ruhu var, onun anı anına bir savaşçı gibi karşılanması var. Bunu kastediyoruz. Yenilmedik, iyidir ve kendi şahsımızda en önde, en sorumlu ve en yenilmez bir şekilde karşılık verdik, bunlar onur verici sayılır. Her örgütün, her kişinin de belli bir katkıyla bu savaşta yer tutmasını isterdik. Yenilmeyen bir devrimcilikle karşılığını verseydik... Türkiye solu, Türkiye halkı neden şimdi tükenmiş durumda? Beterin beteri bir yaşam içine itilmiş, nefes alamıyor. Ben bu darbeyi anlatmaktan ziyade ona karşı iş yapmayı daha zevkli buluyorum. Kendimi bu savaşla yaşatıyorum.

12 Eylül ve suçlular topluluğu

Bu rejimi, salt bir askeri hatta siyasi darbe olmaktan da öteye kendisini topluma işlemiş, bireye kabul ettirmiş bir dönemecin ifadesi olarak da değerlendirebiliriz. Faşistleşmenin ileri bir adımıdır. Yalnız TC'nin kendisi de böyle bir adımdır; işi sadece 12 Eylül'e yüklemek olmaz. 29 Ekim de bir anlamda böyle bir dönemeçtir. Demokrat Parti dönemi de bu süreçte bir dönemeçtir. Hatta 27 Mayıs da tümüyle olmasa da bir yönüyle bir kilometre taşıdır. 12 Mart da bir kilometre taşıdır. Ve daha böyle bir sürü ana noktalar var. Hepsisi de bu günü anlatmakta belli rolleri olan süreçleri ifade eder-

ler. Askeri rejim diyoruz, ama tamamen siviller suçlu. Sivillerin yordakçılığı askerlerden daha az önemli değil. Askeri rejim diyoruz ama en temel politikacılar yürürlükte. Yani politik bir rejimdir aslında. Hiçbir rejimde politika ile askeri yön bu kadar iç içe geçmemiştir. Daha da ötesi ekonomik, kültürel, bütün yaşamsal etkinlikler rejimle bu kadar iç içe yaşatılmadı. Türkiye'de ordunun şekillendirdiği bir toplumsal yapı ortaya çıkmıştır. Özel savaş tepeden turnağa kadar faşist karakterde bir yöntemi uygulayarak kendi cephesinin planlanmasını, örgütlenmesini yapmıştır. Türkiye halkı buna oldukça yatırılmıştır. Kürdistan toplumunun içinde de önemli bir kesim buna yatırılmıştır. 12 Eylül, muhalefeti yatırmış, hatta bizim içimize kadar etkisini çeşitli yollardan yansıtmış, halka karşı ilan edilmiş bir karşı-devrim savaşımıdır. Aslında bunu yapanlar da belki bu kadarını planlayıp geliştirme durumunda değillerdir. Ama peş peşe atılan her adım diğerini adeta mecbur kıldı. Ve böylece günümüze gelindiğinde herkesin ürktüğü tablo ortaya çıktı. Rejimi en çok destekleyenler bile büyük bir öfke seli halinde. Ona yordakçılık edenler bile memnun değil. Hiç kimse bu rejimden memnun değil ama herkesin suç ortaklığı var.

Bütün bunlar rejimin çürümüşlüğünü de ifade ediyor. Ve bu her düzeye yansımıştır. En çok insanlıktan sözedilir ama insanlıkla alakası olmayan durum herkese dayatılıyor. “Ekonomik gelişme var” denilir ama ekonomi belki de dünyanın hiçbir ülkesinde görülmeyen bir durumu yaşıyor. Toplumsal bozulma yine hiçbir toplumda görülmeyen boyutlarda seyrediyor. İnsanlar bu ortamda adeta maymunlaştırılmışlar. Yani maymunlaşmaya yatkın bir toplum dersek fazla abartı olmaz. Faşizm genelde hayvanlaştırır ama görünen o ki bu rejim hayvanlaşmayı maymunlaşmanın sınırına kadar getirmiştir. Ortada oynayanlar maymunlardır. Korkunç bir taklittir. Maymunlarda ciddi insani belirti göremezsiniz, maymun davranışlarının taklitçiliği çok açıktır. İnsanlık Türkiye'de bu hale getirilmiştir. Bu kadar yalan söyleyen, taklit yapan başka bir rejim var mı? Öldürüyor, “öldürdüm” demiyor, “faili meçhul” diyor. Savaş yürütüyor “ben savaş yürütüyorum” demiyor. Bu büyük bir ikiyüzlülük, büyük bir yalan olarak herkese sinmiştir. Herkes büyük yalancı, her-

kes büyük muhalif, herkes düşkün, herkes bıkkın ama gülüyor. Bu kadar çelişki nasıl yaşadı? Herhalde ileride sosyolojinin en çok üzerinde duracağı bir modeldir. 12 Eylül veya bir bütün olarak TC gerçeği öyle bir birey yaratmış ki, ucube. Bu oldukça kapsamlı bir durum. Alışkanlık yaratmış, bir ruh yaratmış, adeta afyonlama tarzı bir yaşam yaratmıştır. Bir afyon alışkanlığından kurtarmak ne kadar zor ise bu cumhuriyetin en son modelinden kurtarmak da o kadar zor.

Ben neyi aşmak istiyorum, onlar neyi dalga dalga yaymak istiyorlar? Çok büyük haksızlık yapıldığı kesin. İnsanlarla, halklarla, kültürlerle korkunç derecede oynandığı kesin, cellat rolü oynandığı çok açık. Ve onun ürettiği nesille (kendim de dahil) savaşıyorum. Onlar, “cumhuriyet seni yetiştirdi” diyebilir, ama ben şimdi nasıl bir insanım? Türk resmi okullarında okudum. Belki oradan gelen değerlerle büyüdüğüm söylenebilir ama ben bambaşka biriyim. İlkokul, üniversite, memurluk da dahil baktım yaşayamıyorum. Şuraya bak, bilmem şu seçeneğe uzan ve en son savaşı kavrayarak, kendimi yaşatacağımı sandım. Hala da bu savaşla kendimi yaşatmaya çalışıyorum. Ama bununla kurtarılmak istenen ne? Bir tarihi yaklaşım var, bir demokratik yaklaşım var, bir ulusal yaklaşım var, bir evrensel yaklaşım var. Az çok sözü ediliyor, az çok programı yapılıyor. Gerçekleşme düzeyi zaten savaşla belirlenir, onu bütün gücümüzle bir yaşam şekline getirmek istiyoruz.

12 Eylül'e başka türlü cevap verilemez. Bunun öyle şakaya geliri yanı yok. İşler çok ciddi, kendinize saygınız varsa savaşı bütün yönleriyle görmek durumundasınız. Türkiye halkı bunu görmediği için şimdi zorlanıyor. Boynuna geçirdiği lanetli çemberin daha da sıkıcı etkilerini bundan sonra yaşayacaktır. Bu kadar kurlsız bir rejime sen kendini böyle verirsen, bir halkın en temel yaşam gereksinimlerine saldırırsan, herhalde kendini de cehennemlik edersin. Nitekim şimdi “cehennemde kavruluyoruz” diye bağıyorlar. Ve bizim de bütün iddiamız bu felaketi biraz daha açığa çıkartmak. Bu kadar insani değerlerle çelişeceksiniz ve ondan sonra yaşadığınızı iddia edeceksiniz. Ben gerçekten bu yaşama çok karşıyım. Düzen çerçevesindeki yaşamınıza hiç saygılı olmayacağım, alay edeceğim,

ayaklar altına alacağım. Çünkü savaştığım gücü az çok tanıyorum ve iliklerime kadar yaşıyorum. Siz basite aldınız, çok yüzeysel kavramlarla yaşamı geçiştirmeye çalıştınız. Olmuyor!

Şimdi Türkiye'de büyük yalan patlayacak. Zaten her gün yalan balonları patlayıp duruyor. Dünya bile artık büyük isteğine rağmen çekemiyor. Halk arasında anket yapıyorlar. Halk ne siyasetleri ne askerleri, ne şu partiyi ne bu partiyi çözüm gücü olarak görüyor. Dikkat edelim, güya en çok destekleyen halktı. Ama şu anda hiçbir umut yok. Neden bu kadar kendini çözümsüzlüğe itiyor. Korkunç bir şey; medyalara yansıyor, insanlar iş için birbirlerini ezip geçiyorlar, hatta kurşuna diziyorlar. İş insanların en doğal istemi. Nasıl oldu da bu duruma düştü? Rejim en doğal bir ihtiyacı bile insanlara çok görüyor. Öyle bir noktaya getirmiş ki insanları ölüme bağlamış, dünyayı onlara tümüyle kapatmış, “çalışamazsın”, “üretemezsin”, dolayısıyla da “yiyemezsin” ve bir de “yaşayacaksın!” Böyle bir ucubelik söz konusu. Adam kan-ter içinde 20 saat çalışmak istiyor, yine iş yok. Bir de her gün dilekçe yazıyorlar, “al bu parayı, nasıl yaşıyorsan bizi de öyle yaşat” diyorlar. Bir halk eğer kendini bu kadar aşağılık bir rejime yatırır, tabii ki işsiz kalır, güçsüz kalır; ağlamasına da hiç gerek yok. Ama ağlıyorlar, herkes neredeyse ağlama halinde. Gülüşleri de çok sahte; eğlencelerine bakıyorum ağlamaktan daha beter. Bu kadar soysuzlaşma var. Roma'nın son günleri bile bu kadar düşküncü değildi. Müslümanlığın çıkış koşullarında Arap aşiretlerindeki düşkünlük böyle değildi. Rus Çarlığı bile Ekim Devrimi öncesi ve devrim sırasında yıkılırken bu kadar düşküncü değildi. Özel savaş rejimi tüm bunlardan daha düşküncü, insanları daha fazla kaybetmiştir. Zaten “faili meçhul cinayetler” de biraz bu anlama geliyor. Hiçbir rejim vurduğunu gizlemez. Açıklayıp açıklamaması o kadar önemli değil, ama ilan eder. “Ben vuruyorum” der, kallesçe vurur. Kendi halkıyla bu kadar alay etmez. Halkı bütün yönleriyle aldatıyor, ama “ben doğrusunu yapıyorum” diye iddia ediyor. Dedim ya gerçekten özel bir sosyolojik araştırmaya ihtiyaç var. Hatta bu durumu değerlendirmek için yeni bir bilime bile ihtiyaç olabilir. Faşizm en temel kavramları yalan dolana çevirdi. Türk özel savaş rejimi bu özelliğiyle klasik faşizm demagojisini de geri-

de bıraktı. Ama maymunlaşmaya benzer bir toplumsal dönüşüm tesbiti gerçekçi olabilir. Çok üzülüyorum ama başka da bir deyim bulamıyorum, böyle bir ilkelleşme söz konusu.

PKK çözümü

Türkiyelileşmeye doğru ilerliyor

Bundan çıkış yolu dayattığımız devrimin hızlanmasına, derinleşmesine bağlı. Buna büyük insanlık savaşımı diyoruz. Hani insanlık değerlerinin büyük altüst oluşları yaşadığı dönemlerde dayatılan savaşlar vardır ya, ona benzer bir savaşımı da biz dayatmışız. Böyle bir rejime karşı iddiası olanların tezlerinin çok güçlü, pratiklerinin de çok militanca olması gerekir, çözüm budur. Resmi ağızlar çok kaygılı, “ikinci bir PKK de Türkiye’de oluşursa ne olur?” diye. Ama biz yine de etkiliyoruz. Şu tartışılıyor aslında: PKK ne kadar Türkiyelileşebilir? Aklı başında olanlar bunun arayışı içinde. PKK’nin Türkiyelileşmesi bir olgu olarak üzerinde durulmaya değer. Hatta PKK’nin ne kadar ulusal kurtuluşçu olduğu, ne kadar Türkiye’nin demokratik seçeneği olduğu da tartışılmaya değer. Hala bu konuda netleşme sağlanmış değildir. Çünkü çoğumuzun PKK’ye girişi bir Türk gerçeği aslında. Büyük oranda Türk halk değer yargılarıyla mı desem? Ama en azından biçim olarak Türkçe ile bu işler yürütülüyor. Yani biraz da Türk işi gibi bir şey. Sadece bir Kürt işi olduğu söylenemez. Ama daha da derinliğine bakılırsa bu bir insan hareketi aslında. Kürt-Türk hareketi olmaktan öteye, insanın kurtuluşuna cevap arayan bir hareket. Bunu bir Türk de alıp kullanabilir, bir Alman da alıp kullanabilir. Nitekim biz daha çok Kürdistan’ı temsil ettiğimiz için bu değerler sistemini Kürdistan için kullanıyoruz. Kürdistan topraklarını, insanlarını bu kurtuluş için daha uygun buluyoruz. Fakat ana hatlarıyla hemen hemen her ülkeye, her halk gerçeğine uygulanabilir. Bu Türkiye için daha yakıcı tabii. Zaten etkilememiz yoğundur. En yakından etkileyeceğimiz halk Türkiye halkıdır. PKK’nin hızla Türkiyelileşmesi de gözardı edilemez. Böyle bir gelişme hızlı da olabilir. Özellikle devrimci savaş biraz daha tırmandırırsak, rejimin kurumlarındaki çözülme biraz

daha hızlanırsa, bir bakarsın ki PKK tarzı bir Türkiye devrimcileşmesi, onun partileşmesi, savaşımı söz konusu oldu. Çözüm biraz da böyle gelişeceğe benziyor. Yani ya PKK tümüyle yenilir, ezilir o zaman karşı-devrimin çözümü olur. Ya da PKK savaşımını biraz daha tırmandırır, düzenin kurumlarını çözer ve böylece kendi çözümünü Türkiyelileştirir. Şimdi orta yol yok. Bir reformist yolun şu anda bütün laflamalara rağmen en ufacak bir seçenek oluşturmadığını günlük olarak herkes görüyor. İşte “demokratikleşme paketi”, işte “ekonomik kurtuluş”, işte “bilmem ne!..” Bunlar reform da sayılmaz, özel savaşın cilalarıdır. Bunlar bile hiçbir anlam ifade etmiyor.

Türkiyelileşme yöntem olarak nasıl gelişebilir? Bu grupla mı, o grupla mı? Siyasi mi, askeri mi? Gizli mi, açık mı? Bütün bunlar tartışılabilir tabii. Öncü grup, açık çalışma, gizli çalışma, gerilla faaliyeti, siyasal faaliyet... Her yöntem denenebilir. Hatta bizzat PKK Türkiye’ye müdahale de edebilir. Ediyor da zaten. Bunu daha da hızlandırabilir. PKK’nin Kürt çözümünde ilerlemesi için biraz Türk çözümünü de geliştirmesi gerekiyor. Zaten şu karşı-devrimci tirmanış bile çözüm için bir aşamadır. Karşı-devrimi çözümlüğe götürmek için önce geliştirmek, olgunlaştırmak gerekir ki düşürebilesin. 12 Eylül’ü 13 Eylül’de hiçbir zaman yenemezsin. Ama şu geçen 14 yılın sonuna doğru bakın, yenilmeye doğru olgunlaşmıştır. Şu anda 12 Eylül’ün etkileri çok olgunlaşmış, kurumlara sinmiş; fakat çürüme belirtileri de o kadar yaygın ki, yumruğunu biraz daha sağlam vursan düşürebilirsin. Böyle bir gelişmeyi de görmemek mümkün değil.

Kesinlikle rejim birkaç yıl öncesi gibi değil, bir yıl öncesi gibi de değil, oldukça kapsamlı bir şekilde kurumsal çürümeyi yaşıyor. Ne kadar kurumsallaşmışsa, içselleşmişse o kadar da özden kopmuştur, sürekli çözülüş halindedir. Hiç kimse düzenden memnun değildir. Ne kadar destekçileri de olsa, başta iş adamları olmak üzere hepsi şikayetçidir. Siviller askerlerden, askerler sivillerden (ki bunlar birbirlerini en çok destekleyen kesimlerdir) şikayetçidir. Bu ne demektir? Bunalım var, içinde çözülme var ama yumruğumuz onu tümüyle düşürmeye şimdilik yetmiyor. Nasıl yeteceğini de çok yoğun bir biçimde işlemeye çalışıyoruz.

Aslında bir de bu yönüyle rejimi tartışmak gerekir. Rejimi bütün

dayanaklarıyla besleyen kurum, kuruluş, kişiler kimlerdir; yine rejimi çürüten, zorlayan kimlerdir? Tartışmayı biraz bu yönüyle geliştirmek gerekir. Maalesef Türkiye kamuoyu bunu görmüyor. Özellikle sol kesimler çok teorik olduklarını iddia etmelerine rağmen, sol-sağ adına her türlü grup varlığını yansıtmalarına rağmen bu soruları görme gücüne ulaşmış değiller. Bazı sözler söyleniyor arkası gelmiyor. Belli ki bu kargaşaya son vermek de gerçekleri biraz daha amansız dayatmaktan geçecek. Zaten ortaya çıkan siyasi gelişmeler ağır etkimiz altındadır. Kavramları, hatta bütün yaşamı bir anlamda biz şekillendiriyoruz. Nasıl ki, karşı-devrim bizim saflarımız üzerinde yansımada bulunuyorsa, gittikçe artan bir ivmeyle bizim devrimimiz de Türkiye üzerine, dolayısıyla onun sosyal, kültürel, siyasal, ekonomik hatta askeri yönleri üzerinde etkide bulunuyor. Onlar bu sefer bizi taklit etmeye başlıyor veya etkimiz altında bazı dönüşümlere uğruyorlar. Etkileme düzeyinin de böyle yüksek olduğu ortaya çıkıyor. Karşı-devrimci tarz etki altında ama bizim özlediğimiz veya ortaya çıkarmakla görevli olduğumuz devrimci tarzın bu etki altında ortaya çıkmamasıdır. Bu ne zaman ve hangi biçimler altında gelişir? Özellikle Türkiye emekçisi üzerindeki yansıması nedir? Emekçi şimdilik sadece bağırıp çağırıyor, bol bol “hükümet istifa” diyor. Güzel bir söz, “hükümet istifa!” Giderek bu hükümetin bütün dayanaklarının kurutulmasını isteyecek. Ama hani örgütü, hani önderliği, hani savaşım taktikleri! Bu konularda hiçbir şey söylemiyor emekçi. Çünkü kendilerine hiçbir şey öğretilmemiş, örgüt yok önlerinde. Sadece istek geliyor. “Hükümet yıkılsın; Doğru Yol'u da, Sosyal Demokrat Partisi de gitsin” diyor. Halk açısından içi boşaltılmış partiler oluyor bunlar. Ama yerine neyi koyacak, hangi önderlikle? Bu da tam bir kargaşa arz ediyor.

Hiç şüphesiz bu dönemlere devrimci örgütleri dayatmak gerekir. Devrimci örgütlerin devrimci militanlarını ortaya çıkarmak gerekir. Bunun üzerinde de epey duruluyor. Diğer bir Türk seçeneğini, devrim seçeneğini ortaya çıkarmak, bu konuda örgütlenmelere yol açmak aslında yıllardan beri üzerinde durulan konular. Maalesef Türk kişiliği de Kürt kişiliği gibi derinden hastalıklı duruma getirilmiş. Bizimkilerde biraz kaba da olsa savaşıklık var. Onlarda ise kendini

yaşama çok ileri düzeyde. Türk kişiliği ister emekçi olsun, ister burjuva olsun, 12 Eylül'ün bir bütün olarak daha darbelerini hissettirdiği, yaşattığı bir kişilik özelliğini ifade ediyor. Savaşıklık özelliğini oldukça yitirmiştir. 12 Mart dönemindeki isyancılık, 12 Eylül sonrası aşıldı. Günlük olarak tüketim toplumu kalıplarına göre yaşayan bir gençlik var. Şu anda gençliğin neye bayıldığı ortada. Avrupa müzik gruplarının korkunç bir taklidi var. Bir stadyumda 40 bin kişi kalkıyor, hiç dilini bilmediği, nasıl yaşadığını bilmediği bir rokçuyu, bilmem bir neciyi korkunç histerik durumlar içerisinde alkışlıyor, bayılıyor. Bu çok tuhaf, anlamadıkları kesin de bu kadar bayılmaları neyin nesi? “Maymunlaşma” dedim ya, bununla izah edilebilir. Avrupa kültüründe belki bir yeri vardır bu yaşamın, fakat Türkiye yaşamında bunun hangi yeri olacak?

Herhalde belli bir düzeyden sonra bıçak kemiğe dayanacak; biraz dayanmış gibi. Biz de savaşı tarzı biraz daha artırırsak artık “istemiyiz”den de öteye “nasıl yıkalım” sorusuna da cevap vermek zorunda kalırlar. Uzun süre insanları böyle yaşatamazlar. Özel savaş artık kendisini uzun süre besleyemez. Ve ardından sanırım daha hızlı bir çözüme ve onu yıkacak gücün ortaya çıkmasına sıra gelir. Herhalde birileri çıkar cevap olmaya çalışır. Kaldı ki biz de gerekirse cevabı daha planlı oturtabiliriz. Bu konudaki katkımızı daha da artırabiliriz.

12 Eylül faşizmi topluma kadınlaştırmayı dayattı

Hiç şüphesiz her faşist rejim, daha da genel anlamda despotik rejim, diktatöriyel rejim halkları kadınlaştırma, kadın gibi yönetme özelliğine sahiptir. Hitler'in bizzat kendisi “Halk kadın gibidir” sözünü boşuna söylememiştir. Türkiye'deki M. Kemal eğilimine baktarsak halka uyguladığının bir kadınlaştırma olduğunu rahatlıkla görürüz. Kadınlaştırma derken neyi anlamalıyız? Boyun eğen, teslim olan, çaresiz olanı anlamalıyız. Nitekim halk bu duruma düşürülmüştür. Bu çok açıktır. Her iktidar türünün, özellikle de faşist rejimin kendi halkına uyguladığı budur. Türkiye'de de bu çok kap-

samlı uygulanmıştır.

12 Eylül rejimi çok açıkça ve fazlasıyla bunu yaptı. Daha rejim kendini oturtur oturtmaz bizim savaşın etkisi altına girebilecek gençleri, kadını kullanarak düşürmek istedi. Geçen günlerde belirtiyordu. 12 Eylül gelir-gelmez yetmiş tane bayanı Suruç'a öğretmen diye gönderiyor. Biz de bu sorunla yakından uğraşıyoruz. Yerel kesimden kızlar bile korkunç yetiştirilmişler, korkunç bir cinsellik ve yaşam tarzı içine çekilmişler. Suruç gençliği başlangıçta bizim en çok dayandığımız bir gençlikti. Bu tip politikalar yüzünden çoğu heder oldu. Militanlar yetiştirip gönderdik, fakat bir de baktık ki giden militan yutuluyor. Adam olmaktan çıkarılıyor. 12 Eylül gelir-gelmez, sayısız öğretmen kılıklı, hemşire kılıklı kadın gönderdi Kürdistan'a. Bir de yerelden yetiştirdi, sıradan bir köylü kızını düşürmede cinselliği çok kötü kullanmıştır.

Bundan da öteye bizim PKK hikayesinde kendi başıma getirilmek istenenleri de anlattım ben. Bırakın Suruç gençliğini, bana dayatılmak istenen kadın anlayışı vardı. Bu TC'ydi, MİT'ti. Daha 12 Eylül gelmeden önce şöyle bir teorileri vardı: Kürdü kullanmak için onu aile içinde boğacaksın, cumhuriyet kadını ile etkileyerek içinden çıkılmaz bir konuma getireceksin. İşte böyle daha başından felç olup gider. Daha ilk çıkışımızda ben on yıllık savaşımımınla ancak başımı kaldıradım. Bu tarihi gelişmenin sorumluluğunu tüm gücümle yürütüyorum ve hâlâ benimle bu temelde savaşıyor. Ben kendimi iyi tanırım; kadın konusunda, aile konusunda kurallara son derece dikkat eden, geleneklere dikkat eden en ölçülü insanım. Ama bana öyle bir yaklaşım dayatıldı ki, Kemal PİR yoldaşımız bile daha 1978'de, "Bunu hemen cezalandıralım, nasıl dayanıyorsun" diyordu. Fakat ben sabrettim, eğer tarihi iş yapmak istiyorsan, biraz da düşüneceksin, kadınla ne yapılmak isteniyor diye, kadın ne yapmak istiyor diye.

12 Eylül sonrasında baktım mesele daha da genel. Dolaylı etki altına alınmış kızlar var, erkekler var. Baktım en değerli militanlar bunalıma düşmüş, bu konuda tam bir enkaz durumuna gelmişler. Bir Avrupa'ya gitmek ve yaşamı biraz ayarlamak için "merkezi ele geçirelim, kongreyi ele geçirelim" diye hesaplar yapılmıştır.

Semir'in gizli örgütlenmesi bunu yapmıştır. Biraz artistlik numaraları yaparak, "PKK 2. Kongresi'ni ele geçirir, merkezi kendimizden oluşturursak sizi Avrupa'ya götürürüz" diyerek kızları kendine bağlamıştır. Zaten "tek bir kişiyi Hakkari'ye yollayamayız" diyordu. Bu temelde Avrupa'da hiç çalışmadan en rahat yaşamı sunmuş bazılarına. Yani parti imkanlarıyla uğruna her şeyi bırakacak bir yaşam; istediğin kadar uyu, istediğin kadar ye-iç, ama karşılığında da örgütü tasfiye et! Bir yandan bu ortaya çıktı, diğer yandan kadınların dörtte üçünü etki altına aldı. Çünkü hepsine rahat yaşam, hepsine 12 Eylül'ün dayattığı yaşamı vaat etmiştir. Sanıyorum bazı kızlar da dolaylı da olsa bu iş için eğitilmiş. Pazarcık kökenli, Dersim kökenli kızlar vardı böyle. Bunlar aslında devrime erken katılan kesimler oluyor. İyi niyetliler, militan da olabilirlerdi, ama 12 Eylül koşullarından ve bazılarından da çarpık yaklaşımlarından ötürü tehlikeli bir yaşam alışkanlıkları oluşmuştur. Onun uğruna çılgınlaşıyorlar, her şeyi dayatıyorlar. Bir baktık ki, daha biz 12 Eylül'le direkt çarpışmadan içimizdeki uzantısı olan yaşam tarzıyla, kadın-erkek anlayışıyla kuşatılmışız.

Bir de zindandaki duruma bakalım. Orası çok daha çarpıcıdır. Tutsak altına aldığı insanları muazzam bastırmış ve her bakımdan güdülerin konuşturulacağı bir durum yaratmıştır. İşte cinsellik yoluyla, daha çok ekmek yoluyla bazı insanları Pavlov'un yöntemiyle şartlandırmıştır. En değerli kahraman yoldaşlar şehit düşerken, bazıları da onların mirası üzerine sahte önderlik olarak dikilmiştir. Böylece yurt dışında, dağda, zindanda 12 Eylül rejimi genelde yaşam tarzı, özelde de kadın-erkek ilişkileriyle bizi kuşatmaya çalışmıştır. Bir baktık ki, bu ortamda neredeyse nefes alamaz duruma getirilmişiz. Aslında yanımdaki kadına da, erkeğe de olağanüstü değer veriyorum. Her bakımdan yücelmeleri ve özgürleşmeleri için ne lazımsa onu yapıyorum.

Ama sonuçta dayatılan, adım adım beni böyle geri çekmek, güdülerde boğmak, duygularda boğmak, mimikleriyle, her türlü rezil alışkanlıklarıyla, kölemsi davranışlarıyla beni tahrik etmek oldu. Bunların kirliliği ajan olmaları da şart değil. Her türlü feodal ve küçük-burjuva alışkanlıklarıyla biraz tahrik edildiler ve sel gibi üzerimize

geldiler. Kadın çözümlerine de 1987'de bu temelde başladım. Daha önce bu kadar düşünmüyordum. Parti içindeki diğer yoldaşlarımız geleneklerin etkisi altında bu işi götürmek istediler; tabii ben bunu normal görmedim. Bir de bana çok çarpıcı dayatıldığı için, benim yaşadığım gerçekliğin yoğun ve tasfiyeci yönü çok ağır olduğu için üzerinde düşünmek zorundaydım. Düşündük, kadın sorununun çok hassas olduğu ve bu temelde sorunu çok yönlü ele almak gerektiği sonucuna vardık. Bu noktada Amerika'nın okey kültüründen tutalım Avrupa'nın emperyalizm adına ortaya çıkardığı kültüre kadar hepsini, onların TC versiyonunu değerlendirdik. Kemalizmin yarattığı kadını, yarattığı ilişkiyi, yarattığı duygusallığı ortaya koymaya çalıştık. Sonuçta düzeni anladık, kadını anladık ve bütün yönleriyle devrimci bakış açısı, devrimci yöntem, devrimci yaşam tarzı nasıl geliştirilebilir sorusuna çözüm olmaya ve parti içinde bunu geliştirmeye çalıştık.

Sokaklara düşürülen kadına özgür kadınla cevap verdik

Son zamanlarda her konuda devrimci yaklaşımın nasıl olması gerektiğini, özellikle “nasıl yaşamalı” sorusunu cevaplandırırken dile getirmeye çalışıyoruz. Bu sadece parti içinde çözüm geliştirmek için başvurulmuş bir çalışma değildir. Toplum üzerine, hatta insanlık üzerine emperyalizmin yaptığı dayatmayı, kadını kullanma tarzını, bu temelde doğan sorunları çözmek için devrimci bakış açımızı uygulama çalışmasıdır. Nitekim bilinen son kadın konferansında da bazı tartışma konularını önemle vurgulamak istediler. Çözüm için kadını nasıl güçlendirmek, nasıl bağımsız karar sahibi kılmak gerekir; başka türlü sömürünün önüne geçilmez, başka türlü çevre kirliliğinin önüne geçilmez, başka türlü dünyanın yıkımının önüne geçilmez dediler ki, bu doğrudur. Biz de bunu böyle tespit ettik. Uygulanması belki yüzyıl sürer, bu o kadar önemli değil, ama sorunun kaynağına indik, çözümü biraz radikalce ele aldık ve sonuçta 12 Eylül tarafından kimisi çok bilinçli, kimisi tam bir piyon gibi, kimisi afyonlanmış gibi, kimisi tam serseri gibi dayatılan ne kadar kadın

ve erkek varsa hepsinin çözümlenmesini yaptık. Yine bu temelde toplumu çok rahatlıkla çözümledik. Cinsellikten tutalım aşk yaklaşımımıza kadar her konuda özgür yaklaşımı, duyguların yeniden tanımını, insanlığın hizmetinde olacak ve sorunları çözüme götürececek, onun savaşıyla, devrim savaşıyla, yurtseverlikle, örgütlenmeyle, partiyle, normal yaşam tarzıyla bağlantısını kuracak bir çerçeveyi geliştirmeye özen gösterdik.

Tabii düzen de karşı hamleye girişti. Biz ne kadar köklü ele aldığımız o da köklü yüklendi. 12 Eylül faşizmi kadını çok kötü kullandı, kadına çok şey kaybettirdi. Hiçbir rejim 12 Eylül rejimi kadar kadını politik malzeme olarak kullanmadı. Kadın silahıyla kendini faşist temelde en çok geliştirmek isteyen rejim oldu. Yine kadın silahını kullanarak gençliği devrimden uzak tutmak, erkeğin ve kadının enerjisini karşı-devrimin hizmetinde kullanmak, bu faşist rejimin en temel yaklaşımıydı. Bizim devrimimize de tam bir ajan kadın yaklaşımını dayatarak, tarihte sıkça oynanan oyunu en kapsamlı ve en tehlikeli bir biçimde içimizde oynatmak istediler. Daha savaşımlar ilerletmeden, içinden yozlaştırmaya ve boğuntuya getirerek safdışı bırakmaya çalıştılar. Şu anda aileyi içinden çıkılmaz duruma getiren ve kadını ajanlaştıran bir rejimdir.

Bu rejim kadını kendi kirli emelleri uğruna her biçimde kullanmaktan geri kalmamıştır. Elinde her türlü imkan var, para var, ucuz cinselliği yaşatma imkanı var. Bu nedenle epeyce etkili olabilmektedir. Bizim için durum tersinedir; biz cinselliği ucuz yaşatırsak, sanıyorum çok ağır yozlaşma yanıyla kendi kendimize tasfiyeciliği yaratma tehlikesiyle karşı karşıya geleceğiz. Düzen ise neredeyse aileleri bile geneleve çevirmiştir. Cinsel güdüyü böyle kullanmak, toplumu faşizme teslim etmektir. Duyguları sokaklara düşürmüş, korkunç bir cinsellik patlaması yaratmıştır. Türkiye'de görüldüğü biçimiyle en tüketen, temel kavram ve amaçlara hiç bağlanmayan bir toplum yaratmıştır. Halbuki temel toplumsal amaçlara, temel yurtseverliğe, temel insanlık gelişimine bağlanmış olan duyguların ve hatta cinselliğin bir anlamı olabilir. Bunları ise bunun tam tersidir. Duygu geliştiriyorlar; tümüyle toplumsal amaçlardan uzaklaştıran ve hatta emperyalizme sonuna kadar bağlayan, sonuna kadar

teslim olmaya götüren kadını ortaya çıkarıyorlar. Zaten duygu yaratıcıları da emperyalist kültür gruplarıdır. 12 Eylül'den sonra her yerde konserler düzenlenmesi, çeşitli grupların gençliği hoplatması var. Eskiden devrim bu gençliği ayağa kaldırıyordu, şimdi bu gruplar ayağa kaldırıyor. Çılgınca bir duygu fırtınası, soylu toplumsal amaçların ve devrimci heyecanın önüne geçmiştir. İki de bir “Kahrolsun PKK, kahrolsun bilmem ne” diye bağırıp duruyorlar. Bir sporda, bir dini vaazda ve bir de bu eğlence yerlerinde faşizm kendini böylece dile getirdi. Bunlar çok çarpıcı gelişmelerdir ve 12 Eylül faşizmine, emperyalizme bağımlılıktır.

12 Eylül faşizmine karşı bu alanda bizim de büyük bir yönelme-miz oldu. Biz buna karşı neyi geliştirmek istedik. Cinsel güdüyü, kadın-erkek ilişkisini, aile ilişkisini reddetmedik. Bunlar dini bağnazlıkla reddedilemez, o daha da yozlaşmaya götürür. Ama bunlar eski tarzla da, düzenin dayattığı biçimle de kabul edilemez. Bu da tam tasfiyeciliktir. Buna karşı özgürlük tarzı dedik, devrimci tarz dedik, bütünüyle devrimci amaçlar doğrultusunda emek ve örgütle bağlantılı olarak ele aldık; ısrarımız bu temeldeydi. Büyük kadın özgürlük hareketi, büyük kadın savaşımı belki de tarihte ilk defa böyle radikal ve kapsamlı gelişti. Bilindiği üzere bu, kadın ordulaşmasına kadar bizi götürdü. Kürdistan'da gerçek duygu, gerçek aşk nasıl olabilir; aşkın doğru tanımı nasıl yapılabilir sorusunu özenle cevaplandırmamızı gerekli kıldı.

Mademki 12 Eylül faşizmi kadını bu kadar düşürerek kullanmak istedi, bizim de en doğal görevimiz kadını özgürleştirip yücelterek buna karşılık vermektir, dedik. Ve bunu yapmaya çalıştık. Bunun kesinlikle yurtseverlik savaşımından ayrı olmayacağını, Mem û Zin çözümlemesinde de çok açık olarak gösterdik. Ulusal demokratik bir uyanış sürecidir; bunu göz önüne getirmeyen bir duygu, bir aşk kesinlikle düzen bağlantılıdır, feodal bağlantılıdır ve bunlar da son derece tasfiyeci, tehlikeli ve düşürücüdür. Kadını kesinlikle düşürür, erkeği de savaşamaz duruma getirir. Ama duygu ve tutku gelişimi doğru tarzda ele alınıp savaşa ve yurtseverliğe bağlandı mı, yine örgütlenmeye dikkat etti mi yücedir, yaratıcıdır. Biz de böyle duygu patlaması, böyle ruhun yücelmesi olmalı, dedik. Bazıları sadece cinsel

tüketim, sadece ruhi tüketim için canavar kesiliyorlar ki, böyle bir canavarlaşmaya karşı bütün yüreği halkında olan, halkını tümüyle yüreğine çekecek kadar büyük bir duyguya ulaşan ve bunu büyük vatan tutkusuna bağlayan, bütün yoldaşlarını en büyük sevgiye boğan, geneli sevebilen bir sevgi gelişimidir bu. Buna çok değer verdik. Devrimimizin bir de böyle edebi tanımlaması, ruhsal gelişmesi olacak, dedik. Ailede tüketilmiş Kürtlük, çok ucuz ve kaba bir cinsellik, vatandan, partiden ve hatta insanlığın temel özelliklerinden, fiziki güzellikten kopan ve tüketen bir ilişki artık çok düşürüyor ve bunu aşmak gerekiyor. Bu doğrultuda şimdiden çok önemli ve çarpıcı gelişmeler yaşanıyor.

Kadın özgürlüğü eskiyle kıyaslanmayacak bir biçimde gelişme durumundadır. Bunun savaşla bağlantısı çok açık. Eskiden ailesinden başka, kocasından başka hiçbir şey düşünemeyen kadın şimdi büyük bir vatan kahramanı, bir özgürlük meşalesidir. Bunlar açığa çıkarılmış tarihi gerçeklerdir. Bu yanan bir meşale haline gelmiş ve teslim olmamanın en militan tipleri olmuştur. Onlarca genç kızımız teslim olmamak için son kurşunu kendi bedeninde eritmiştir. Yüzlerce kadın şehidimiz var ve her biri birer kahramanlık abidesidir. Bunlar partimizin gerçekliğinde ifadesini bulmuştur. Yine binlerce kadın militan en özgür koşullarda ve kimseye bağlanmadan savaş yürütmektedir. Bunlar şafak vaktinde ortaya çıkan gelişmelerdir. Daha da üzerine gidilir ve bağlı kalmırsa, son derece özgür tip, özgür ilişki ve sağlıklı duygular, faşizmin dayatmalarına karşı kesinlikle zafer kazanabilir. Bu da bir savaş meselesidir. Bunu da açıklıkla vurgulayalım.

İnsanlık için de, kadın için de yenilgiyi kabul etmiyoruz

Herkese, bütün kamuyona açıkça söylüyorum; bizim önderlik gerçeğimizi bir de bu yönüyle çok iyi anlamak gerekir. Bunun büyük bir yürek hareketi olduğunu söyleyebiliriz. Önderlik hareketi sevda hareketidir, aşk hareketidir. Buradaki vatan bağlılığı çok iyi anlaşılmalı, insanlık bağları ve kadın özgürlüğü bağları

çok iyi görülmelidir. Bir önderlik büyük sevmek zorundadır; bu çok iyi görülmelidir. Düşmanı kahretme yönü kadar, bir halkı kazanma yönü de çok iyi görülmelidir. Önderliği takip isteyen militanlar, 12 Eylül faşizminin alternatifi olmak isteyen kişilikler, ancak kendilerini böyle yaratırlarsa bu söz konusu olabilir.

Bunun dışındaki yaklaşımlar, “böyle sorunum vardı, şöyle bunalm içine düştüm, şöyle bilmem kendimi kontrol edemedim” diyenler ikiyüzlüdürler, ahmaktırlar, gafildirler veya ajandırlar. Ben özenle şunu vurguluyorum: Böyle diyenler lüften düzenin saflarına gitsinler. Biz ne yaptığımızı iyi biliyoruz. En büyük aşkın, en büyük duygunun, en büyük sevginin ve en özlü insani yaklaşımın sonuna kadar açık, içten tanımını veriyoruz. Sen yalancı değilsen, ikiyüzlü değilsen kendini yaşama ve savaşa bağla, o zaman en büyük kazanan sen olursun. Devrimci tanıma göre en büyük aşkın gereği olarak böyle savaşılar, böyle örgütlenilir, böyle duygular ve ilişkiler olur; sonuna kadar da olmalıdır. Biz aynı zamanda büyük sevgi devrimi yapalım, diyoruz. 12 Eylül faşizminin ve emperyalizmin muazzam medya aracını da kullanarak yürüttüğü saldırıya karşı biz de kendi içimizde büyük bir sevgi patlaması yaratalım, yoldaşlık bağlılığını, ülke bağlılığını, parti bağlılığını çok yönlü günlük ilişkilere, hatta özel ilişkilere, çocuklara, eş-dostlara yaklaşıma kadar yüceltelim. Yiğitsen buna gel. Özgürlük istiyorsan, şeref istiyorsan kendini bu davaya kat; bırak eski namussuzluğu, bırak bu aile düşkünlüğünü, bırak bu bireysel hır-gürü, bütünüyle doğru yola gel!

Bu söylediklerimiz son derece açık ve çarpıcıdır. Bu konuda yeni ve yaratıcı çalışmalar yapıyoruz diye düzen de karşımıza çılgın bir sarışın bayan çıkardı. Ortalığa binlerce düşürülmüş kadın saldı. Neredeyse bizi teslim almaya ve ruhumuzu boğmaya çalıştılar. Ben kendi adıma yenilgiyi kabul etmediğim gibi insanlık için de kabul etmedim, kadın için de kabul etmedim. Kadına dayatılan bu alçaklığı kabul etmediğim için, gerçekten en değerli kadın yoldaşlarımıza dayatılan işkenceleri biliyorum. Onları böyle paramparça ettiklerini, cesetlerini bile çırılçıplak edip televizyonda sergileyecek kadar

alçaldıklarını biliyorum. Tarihte başka hiçbir savaşta bu kadar çılgınlık yapılmamıştır. Bunlar özel savaşın, 12 Eylül'ün kadına reva gördüğü muamelelerdir.

12 Eylül'e karşı intikamımız büyük olacak

Buna karşı bizim intikamımız da kadın devrimciliğini ortaya çıkarmak olmuştur. Yapmamız gereken en doğru bir iştir bu. Daha müthişini de önümüzdeki süreçte geliştirebiliriz. Bu temelde kadın gücüne inanmak ve kadın çalışmalarına değer biçmek gerekir. Muazzam kölelik, muazzam bir devrimcilikle dönüşüme uğratılmalıdır. Yapılan henüz bunun başlangıcıdır. Bu kadar düşürülen toplum, düşürülen kadındır; bu kadar yüceltilmek istenen insan yüceltilen kadındır veya yüceltilen kadın yüceltilen insandır. Bu önemlidir, saygı da, sevgi de burada anlam bulur. Kadınlarımızın karartılmış dünyası ancak böyle aydınlatılabilir. Sabırlı, inatçı ve örgütlü çalışmalar bu konuda da büyük zaferi getirebilir. Bu anlamda da görevlerimiz son derece dikkat ediyoruz. Duygu ve düşüncede yaratıcı olmaya, düşürücü olan ve zayıflatan ne varsa onu söküp atmaya, bir yürekle çok büyük bir güce ulaşmaya dikkat ediyoruz. Bu konuda son derece yaratıcı olmaya çalışıyoruz, tutkuyu, duyguyu büyük bir savaş bağlılığına, savaş tutkusuna dönüştürecek kadar kendimize güveniyoruz. PKK zaferi biraz da bu tip çözümleme ve militan gerçekleştirmeyle devam ediyor.

Böyle tarihi gelişmelerin değerini her zamankinden daha iyi görmek gerekiyor. Bu konuda büyük eksiklikler var. Bunların giderilmesi halinde sanıldığından daha fazla zafere yatkın militan kişilik, zafere yatkın örgüt içi yaşam, zafere yatkın ordulaşma çalışması gerçekleşebilir. 12 Eylül'e karşı direniş şehitlerine bağlılık ancak böyle bir özgürlük çalışmasına sahip olmakla anlam bulabilir. Başka türlü anılara layık olunamaz. Böyle bir adıma sahip olmak gurur kaynağımızdır, güç kaynağımızdır. Kadınlarımız bu kadar şehidin kanıyla atılan ve büyük yaşam zorluklarına göğüs geren, kadının çabalarıyla oluşan bu adımı daha da pekiştireceklerdir. Bu adımın

peşisıra daha ileri adımların da atılacağını ve bunların da kesin kurtuluşu götürüleceğini biliyoruz. 12 Eylül faşizminin yaptıklarına karşı intikamımız çok büyük olacaktır. Yaptıklarını kendine nasıl ödettiğimizi bu rejim iyi biliyor. Kadınlarımızın öfkelerini de biliyor. İnanıyoruz ki, kadın gücü daha da gelişir. Biz kadın gücüne inandık. Attığımız adımları daha da kökleştirmeye, kadın özgürlük hareketini kendi özgünlüğü içerisinde örgütlemeye ve eylemini çok kapsamlı götürmeye kararlıyız. Artan çabalarımız her geçen gün bizi başarılarla götürcektir. Gelecek, eskiye göre çok daha iyi bir yaşam olacaktır.

PKK, Türkiye'nin de temel demokrasi gücüdür

12 Eylül darbesi sonrasında PKK'nin yaptığı temel tespitler içerisinde en önemli bir iddia, “bu rejimin devrimle değişime uğratılmaksızın sürekli olacağı” öngörüsüydü. Çeşitli çevreler o zaman buna karşı çıkmışlardı, rejimin değişeceği, kendilerinin demokrasi dedikleri rejimin geleceği düşüncesini öne sürmüşlerdi. Şimdi o çevrelerin büyük çoğunluğu 12 Eylül'ün hâlâ devam ettiğini söylüyor. Bir “demokrasi paketi”nin açılacağından söz edenler veya böyle bir beklenti içinde olanlar, bununla aslında demokrasinin olmadığını kabul etmiş oluyorlar. Bazı çevrelerse şimdi bu devleti “kontrollerilla cumhuriyeti” diye tanımlıyorlar. Yani 10 yıl sonra, 14 yıl sonra 12 Eylül rejiminin ortadan kalkması değil, çok geniş çevreler tarafından varlığının ve yaşadığının kabul edilmesi gibi bir durum söz konusudur. Bu da PKK'nin düşüncesinin, öngörüsünün doğrulanması oluyor.

Geçen gün Deniz Baykal bir söz söylemiş ve tekerleme olmuş; “Tansu Çiller ne kadar demokrat olacaksa ben de o kadar sarışın güzel bir kadın olacağım” demiş. Bu rejim için aynen söylenmesi gereken bir sözdür. Bu rejimin “terörle savaşımı” sonucunda ne kadar demokratikleşebileceği söyleniyorsa, Baykal'ın da o kadar sarışın güzel bir kadın olması gerekir. Eğer bu rejim demokrat olabilirse Deniz de öyle bir kadın olabilir. Aslında düzen kendi cevabını

çok güzel veriyor. Kendi kendilerine çok soru soruyorlar; iyi de cevap veriyorlar. Yani iki olmazın kendilerini olur gibi göstermesi söz konusudur. Tümüyle toplumsal yasalara da, doğa yasalarına da ters düşen bir durumdur bu.

Ancak bu rejim yıkılarak demokrasinin geleceği açıktır. Düşünce özgürlüğünün ve demokratikleşmenin sağlanması şurada kalsın, insana bu kadar vahşice kıyan ve hatta özel savaşla normal savaş yasalarına bile uymayan bu rejim, savaş kurallarını uygulama noktasına çekilsin, biz ona da bir gelişme diyelim. Demokratikleşmeye geçmeden önce bu özel savaşı normal savaş yasalarına getirmek gerekiyor. Öyle tarihte eşi görülmemiş biçimlerden soyutlansın, biz yine de kabul ederiz. Normal bir savaşla da olsa karşılıklı olarak daha anlamlı çözümlere doğru gideriz. Bırak demokrasiye gelmesini, bu rejim buna dahi gelmiyor. Savaşın amacı imha etmektir; imha sonrası demokrasi olabilir mi? Bir halkın imhasını amaçlıyor, öyle fiziki imha da değil, kültürü ve bütün insanlık değerleriyle imha etmek istiyor. Yok edilen halka demokrasi olur mu? Demokrasinin kuvvetleri yok edilerek demokrasi getirilebilir mi? Bu Türk halkı için de geçerlidir. Türk halkına şu anda dayatılan değişik bir özel savaştır. Peki bu özel savaş Türk halkına demokrasi mi getirecek? Hayır, onu soyup soğana çeviriyor. En ufak bir siyasi özgürlük ifadesi yoktur. Şimdi bu hale getirdikten sonra Türk halkına gelecek olan demokrasi midir? Hayır, burada inkar var, yok etme var.

Şimdi sahte bir tarzda sanki bütün gelişmelerin önünde engel PKK'ymiş gibi gösteriliyor. Halbuki PKK sadece Kürt halkı için değil, bugün Türkiye'nin de en temel demokrasi gücüdür. Eğer PKK direnişi olmasaydı, Türkiye'de öyle bir faşist askeri bir rejim oturtulacaktı ki, hiç kimse bu rejimin özelliklerini, nemenem bir rejim olduğunu, nasıl bir rejim altında yaşadığını dahi bilemeyecekti. İkibin yıllarına böyle bir rejim dayatılacaktı. 12 Eylül darbesi koyu bir faşist rejim olarak ikibinli yıllarda egemenlik sürdürmeyi planlayan bir darbeydi. Eğer bugün Türkiye'de demokratik gelişmeden, bazı demokratik haklardan, demokrasi seçeneğinden söz ediliyorsa, bunu yaratan tek güç PKK savaşımıdır. Özel savaşa karşı verilen kutsal bir direnişle bu gelişmelere yol açılmış, özel savaş dışı dış bir

mücadeleyle geriletilerek mevcut ortamın, halklarımız için nefes almanın yolu açılmıştır. Aynı durum geçerliliğini daha da güçlü bir biçimde sürdürüyor.

PKK ezilirse, sonuç Hitler'in “bin yıllık ülkü”sü olur

PKK'yi ortadan kaldırmak eşittir Kürt halkını ortadan kaldırmak ve yine eşittir Türkiye'deki demokratik seçeneği ortadan kaldırmaktır. Bu durumda iktidara kim gelir? Dört dörtlük olarak Türkes mi gelir? Zaten şu anda hazırlanıyor, onların demokrasi dediği şeye bugün en çok Türkes sahip çıkıyor. Yani o, sözümona 12 Eylül rejimi sonrasının en ideal adayı oluyor. Ecevit kendisine nasyonal sosyalist adını taktı. Türkes de zaten aynıydı. Şimdi bunlara, “yükselen değerler” diyorlar. Yükselen değerler faşist değerler oluyor. Evet, PKK'nin ezilmesi sonrası, Türkes ne kadar demokratsa, Türkiye de o kadar demokratik olur. Ecevit ne kadar demokratsa, Türkiye de o kadar demokratik olur. Bu kesinlikle faşizmdir. Yani üst düzeyde kurumsallaşmış ve süreklilik kazandırılmış bir faşizm olacak. Yenilmiş insanlık üzerinde, bitirilmiş halklar gerçeği üzerinde belki de Hitler'in “bin yıllık ülküm” dediği kuruma ulaşılmış olacaktır. Yani bin yıllık karanlık düzenin kurumlaşmasıdır bu. Tabii diledikleri gibi gelişirse, karşı-devrimci faşist savaşım kazanmış, bütün direnme noktaları yerle bir edilmiş ve geriye sonuna kadar kendilerine göre “mutluluk çağı”, “bin yıllık ülkü”nün gerçekleşmesi sağlanmış olacaktır.

PKK'nin ezilmesi sonrasında gelişecek olan kesinlikle budur. Bu konuda hiç kimse hayale kapılmasın. Yalnız Kürt halk gerçeği açısından değil, Türk halkı da dahil olmak üzere, bütün azınlıklar açısından durum budur. Yani bu karşı-devrimci savaş tam başarıya ulaşırsa onların planladıkları Hitler'in bin yıl planlamasından farklı bir durum değildir. İspanya'nın Frankosu gibi 50 yıl süren böyle bazı rejimler vardır, ona benzer bir rejim planlaması olur. Bunun gerçekleşip gerçekleşmemesi ayrı bir meseledir, fakat PKK sonrası için düşündükleri model böyle bir modeldir. Ecevit ile Türkes'in de

“yükselen değerler” olarak sunulması ve hazırlanması bu temeldedir. Bunlar özel savaş ekibi içindedirler. Önceleri bazıları kullanıldı; bu ara yerdekiler biraz daha kullanılacaktır. Nitekim mevcut hükümet ve yine muhalefetteki partiler de kullanıldılar. Zaten hepsi de özel savaşın ayarlamasıydı. Şimdi bunları üst düzeyde kullanmayı düşünüyorlar. Başarıp başaramayacakları savaşımın sonuçlarına bağlıdır. Çözülüş ve kaybediş de mümkündür. Eğer biz savaş geliştirmeyiz ve stratejik bir yenilgi alırsak, o zaman gelişecek olan belki de onlarca yıl sürebilecek dörtbaşı mamur karanlık bir faşist rejimdir. Kürdistan halkı için de, Türkiye halkı için de, hatta bölgesel etkileri açısından da durum böyledir.

Zaten eski sloganlarıdır: “Bu ülkeye komünizm gerekliyse onu da biz getiririz.” “Bir Kürt halkı gerekliyse, o Kürt halkını da biz getiririz.” “Demokrasi gerekliyse onu da biz getiririz.” Bunlar faşist sloganlardır. Halbuki demokrasi bir halkın eylemidir, yaşam tarzıdır. Demokrasi bir yerden gelmez. Bir yerde kararlaştırılıp oturtulmaz. Bir Kürt halkı getirilmez, tarihte var olanın özgürleşmesi gerekir. Tabii faşist mantığa göre istenilen bir Kürt halkını da getirirler, istenilen bir demokrasiyi de getirirler? Nereden? Cehenemden, karanlık evrenlerden alıp getirecekler. Faşizmdir bu, başka bir anlama asla gelmez. Sadece demokrasi anlamına gelmemesi değil, herhangi bir burjuva diktatörlük biçimine de benzemez. Planlanan ve gerçekleştirilmek istenen Hitler'i bile geride bırakan bir faşist düzenlemedir.

PKK devrim ordusunu gerekirse Türkiye'ye yürütür

Bir diyalektik yasadır, çelişik yanlar birbirini besleyerek çözüme giderler. Bu anlamda devrim ile karşı-devrim çelişkisi, PKK ile 12 Eylül çelişkisi birbirini etkiliyor ve besliyor. Eğer PKK direnişi gelişmeseydi, o zaman 12 Eylül tarafı egemen yan olurdu ve onlarca yılı alacak dörtbaşı mamur bir faşist diktatörlük olarak kendini yürütüp giderdi. Eğer böyle olmadıysa, biliyoruz ki bu direnişin yenilmesinden ve giderek boyut kazanmasından dolayıdır.

Türkiye'de çelişkinin bir ucunu temsil eden halk güçleri çok zayıf oldukları için, fazla direnme ve dolayısıyla çelişkiyi halk lehine olgunlaştırma düzeyinde olmadıkları için kolay yenildiler. Kolay yenildikleri için de 12 Mart'ta askerler kendilerini tekrar hızla perde gerisine çektiler. Aslında darbe vurdukları içindi bu, aşıldıkları için değil. 12 Eylül de buna benzer bir yönelimle aslında birçok sol gücü yendi ve PKK'yi de yendiğini sanıyordu. Ama bizim değişik bir biçimde çelişkiyi derinleştirmemiz, halk çelişkisini, Kürdistan çelişkisini giderek savaş düzeyine çıkarmamız 12 Eylül'ün başat yönünü giderek başaramama, kendi içinde olgunlaşsa bile yaşlanmakla birlikte çürüme, eski ilk günkü ruh kadar artık vuramama ve yere serememe, giderek tökezleme, duraklama ve aşınmaya uğrama haline getirdi.

Aslında yaşanan biraz budur ve bu tamamen PKK savaşımının gelişmesinden dolayıdır. Çelişki giderek açığa çıkıyor. Açığa çıkarılan, genelde Türk egemen tarihinin çelişkisi, özelde cumhuriyetin çelişkisidir. Daha da somut olarak 12 Eylül faşizminin bütünüyle toplum için ne anlama geldiğini, bütün kurum ve kuruluşlarıyla, kuralları ve yaşam tarzıyla kendini açığa çıkartma durumunda bırakılmasıdır.

Aslında önceden bu kadar açıklık istenmezdi veya içeriğinin böyle gelişeceği tahmin edilmezdi. Fakat kuvvetler karşı karşıya çarpıştıkça o onu besler, o onu tırmandırır, kimin içinde ne varsa açığa çıkar. Bizim içeriğimizde ne vardı? Bir halk vardı, bir devrimci kesim vardı. Onları oldukça olgun ele aldık. İşte PKK içinde yürüttüğümüz savaş, gerilla içinde yürüttüğümüz savaş, kişilik savaş neyi ortaya çıkardı? Güçlü parti, güçlü ordulaşma, güçlü militanı ortaya çıkardı. Bu da savaşı geliştirdi. Düzen de kendini açığa çıkardı. O da kurum ve kuruluşlarını örgütledi, kendi militanlaşmasını sağladı, ordusunu savaş alanına çekti, oldukça da savaştı ama onun kapasitesi bu kadardı. Bu kapasiteyi sonuna kadar kullandı, neredeyse şimdi yedeklerini bile tüketmiş durumdadır. Böyle bir gelişmeyle karşı karşıya kaldı.

Sonuç nereye gidiyor? Birinin diğerini alt etmesine doğru gidiyor. Uzlaşma olabilir mi? Aslında biz buna da ortamı çok açık tut-

tuk. Siyasi çözüm, ateşkes ağzımızdan düşürmediğimiz sözcükler oluyor ama gelmiyorlar. Niçin? Kendi aleyhlerine sonuçlanacağı için. Şu anda başat olan, çelişkinin lehinde çözüme gideceği güç PKK'dir. Bu onlar için çözümlü oluyor, kaybetme oluyor. Onun için sonuna kadar savaşıyorlar ve savaşı tek yol olarak amansız bir biçimde dayatıyorlar. Generallerin haline bakın, en basit bir siyasi adım atsalar, neredeyse sonları gelecekmiş gibi davranıyorlar. Özellikle savaşla bağlantılı olanlar, savaşta çıkarı olanlar, savaştan esas sorumlu olanlar en gerici kesim olarak toplumun nefretini kazanmaya doğru gidiyorlar. Bu savaşın belli başlı sorumluları aslında bir avuçtur. Açığa çıkartıyoruz. Çözüme gelmezler, uzlaşma biçiminde bazı adımlar atmaya cesaret etmezler. Ortak görüşte de bir araya gelmezler. Özal'ı bile düşürdüler. Özal biraz da ABD'ye dayanarak ufak bir sistem içi çözüm düşündü. Kemalizm çok dar, gerici ve faşist olduğu için fırsat vermedi. Şu anda sözümona sosyal demokrat bir dışişleri bakanı var. Türkeş'in bile kullanmadığı sağcılık yöntemlerini piyasaya sürmekle meşgul.

Demek ki kemalizm artık tıkanmıştır, çözüm üretmez bir durumdadır. Bütün uzlaşıcı çabalara açıklık kazandırmamıza rağmen görmezlikten geliyorlar. Belli ki bu tarz savaşım devam edecek. Alabildiğine kendi içinde zorlanma var. Fakat hâlâ tuttuğu mevzileri de öyle bırakmak niyetinde değil. Toplumun etkilenmesini daha da körükleyerek ayakta kalmaya çalışacaklar. Ama toplumun da artık bu zıvanadan çıkmışlığa sonuna kadar prim vereceği düşünülemez. Taktikleri akıllıca geliştirmek gerekecek. Biraz daha başat olduk mu, bu rejim aşılır. Yerine ne gelir? Muhtemelen demokrasi mi desek? Sorunun siyasi temelde çözümü, barışçıl yöntemler diye tabir ettiğimiz taktiklerle Kürt gerçeğine varlık tanıma, resmiyet tanıma, onunla ortak yaşamayı düşünme sırası gelir. İlişkilerin düzenlenmesi ve buna sahip çıkacak bazı örgütler oluşur. Bunun adına demokratik çözüm de denilebilir. Barışçıl, siyasal ne ad verirsen ver, hepsinin anlamı birdir.

Biz baştan beri buna açık olduğumuzu, dar milliyetçi bir çözüme değil, enternasyonalist bir çözüme (zaten varlık nedenimiz de o) açık olduğumuzu söylüyorduk. Kaldı ki bu bölgesel çapta bir yakla-

şımdır. Muhtemelen böyle bir seçenek çözülüş sonrası veya daha şimdiden kendisini gittikçe hissettirebilir. Mesele bunun biraz daha sancısız, fazla acı çekmeden, kan dökmeden gerçekleşmesidir.

Çözumsuzlük Türkiye halkı için de söz konusudur. Onun kendini biraz çözüme doğru zorlaması gerekir. Bu çürüme uzun süre devam etmez. Bu özel savaş seçeneği böyle desteklenip arkasından koşulamaz. Bunda halkların hiçbir çıkarı yoktur. Bu çok iyi görülüyor, daha da görülecek, giderek siyasal bir ifadeye kavuşacaktır.

İşte bu da başka türlü bir aşılımadır. Faşist tarzda kurumlaşarak PKK'nin yenilmesi biçiminde değil, PKK'nin demokratik, eşit ve özgür koşullardaki çözümüne karşılık Türkiye tarafından da demokratik bir seçeneğin oluşturulmasıdır. Bu da düşünülüyor. Bu konuda biraz mücadele var, daha gelişebilir. Türkiye'de demokratik seçeneğin fazla güçlenmemesi halinde, PKK daha fazla gelişerek devrim ordusunu Türkiye'ye de yürütür. O zaman devrim ihracı demeyelim ama daha da radikal, köklü bir devrimci yöntem, devrimci-demokratik veya devrimci otoriter bir yönetimin gelişmesi söz konusudur. Buna da radikal devrimci seçenek diyebiliriz. Aslında yöntem farkı var, her ikisinin de devrimci anlamı var ama biri otoriter yanı ağır basan, diğeri demokratik yanı ağır basan bir niteliktedir. Bu tip gelişmeler de giderek kendini devrime sokabilir.

Türk egemenlik tarihi yeniden yazılmalıdır

12 Eylül darbesiyle devrimin yapısında meydana gelen değişiklik, özellikle de partiler, liderlik ve hatta kişilik dönüşümüne ilişkin üzerinde dikkatle durulması gereken hususları yeterince açıkladık. Türkiye'de kavranılmaya çalışılan olay Türk egemenlik sistemidir; buna Türk tarihi de diyebiliriz. Türk egemenlik sistemi veya Türk tarihi yeniden nasıl yazılmalı? Sanıyorum son günlerde bu konuda birçok seminer düzenleniyor. Sağ ve sol kesimde Türk tarihi yeniden yazılmak isteniyor.

Biliyoruz ki, resmi tarih gerçekleri çarpıtma tarihidir. Bu tarihin Türkiye gerçekliğiyle, Türk ulus gerçekliğiyle, özellikle siyasal ger-

çeklikle fazla bağlantılı olmadığı açıktır. Var olan bağlantısı da, son derece ideolojik amaçlıdır; tamamen baskıyı meşrulaştırmaya yöneliktir. Bu durum toplum üzerinde yanıltıcı sonuçlara ve özellikle şovenizm yanı ağır basan bir dünya görüşüne yol açıyor. Bu temelde 12 Eylül faşizmi de toplumun teslim alınması ve içinden çıkılmaz bir yaşamla karşı karşıya getirilmesidir. Nitekim toplumun ciddi bir çıkış yolu bulamaması, böyle bir tarihi yaklaşımla veya Türk resmi tarihinin askeri, siyasi, sosyal, ideolojik ve örgütsel yapılanmasıyla ilgili yönlerinin doğru kavranmamasıyla bağlantılıdır.

12 Eylül rejimi bunu çok daha açık bir sorun olarak ortaya çıkardı. Düşünmede biraz iddiası olanlar, örneğin değerli bilim adamı, İsmail Beşikçi gibi, bazı yürekli aydınlar daha da artıyor. İnaniyoruz ki önümüzdeki dönemde doğru bir tarih, doğru bir egemenlik tanımı yapılacaktır. Dolayısıyla devletin örgütlenme biçimi, askeri, siyasi ve özellikle gizli kalmış yönleri doğru temellerde açıklığa kavuşturulacaktır. Bu temelde 12 Eylül gerçeği de daha iyi anlaşılacaktır.

Şu anda Türkiye'deki siyasi durum tam bir kargaşadır. Halk hiçbir partiye güvenmiyor, sağına da soluna da güvenmiyor. Çünkü işlevleri aynıdır; devlet partileridir. Sık sık bölünüp parçalanarak kendilerini yeni gibi göstermelerine de halkın itimadı kalmamıştır. Bunu sadece ben söylemiyorum. Bu sıradan bir izleyicinin de görebileceği, söyleyebileceği bir durumdur. Ancak bunun bir gözlemle izah edilemeyecek kadar da tarihi kökenleri vardır.

Her şeyden önce Türk siyasi sisteminin askeri sistemle bağlantısı vardır. Biz bunu kendi eylemimizle açığa çıkardığımızı inaniyoruz. Sadece askeri, siyasi yaşamı değil, karşı-devrimin dayandığı yaşam ve onun arkasındaki tarihi gerçeği tahlil ettik. Yine onun gizli devlet gerçeğini, Türk siyasetinin, siyasi partilerin nasıl oluşturulduğunu, halk üzerindeki egemenliğin nasıl geliştirildiğini de ortaya çıkardık. Bunları şimdilik soru düzeyinde de olsa, kamuoyuna yansıtılmış olmamız küçümsenemez bir gelişmedir. Devrimci eylemimizin Türkiye kamuoyu, aydın yapısı üzerindeki bu vurgusu önemli bir gelişmedir. Daha da ötesi orduyla savaşımız, yine siyasi partilerin hepsiyle, sağıyla-soluyla hesaplaşmamız, Türkiye'de nemenem

bir siyasi yapının olduğunu kamuoyunun da görebileceği bir şekilde ortaya koymuştur. Dolayısıyla tarihi daha gerçekçi bir biçimde değerlendirmek gerekiyor. Güncel gelişmeler ancak bu temelde anlaşılabilir. Yine toplumda artan sorunlar, yoğunlaşan bunalım ortamından bir çıkış yolu gösterilmek isteniyorsa doğru bir analize ihtiyaç vardır.

Yine karşı-devrimci savaşın ve devrimci savaşımızın ortaya çıkardığı gerçekleri ana hatlarıyla vermek istersek, Türk rejimi veya Türk egemenliği öyle çokça iddia edildiği gibi, çok gelişmiş bir devlet tecrübesi olan veya tarihte şöyle iz bırakan, şöyle imparatorluklar kuran, şöyle dünyaya kök salan çekici bir egemenlik değildir.

Türk tarihinde Orta Asya'nın bozkırlarında çok geri aşiret-kabile bağlarının bulunması, bir yandan olumsuz iklim-coğrafya koşulları, diğer yandan ilkel komünal toplumun belli bir aşamasına gelmesi dolayısıyla ortaya çıkan varlık sorunu, artan nüfusla birlikte, hemen hemen her kabilenin gelişim tarihinde görüldüğü gibi bir istila, bir yayılma gerçeği vardır. Orta Asya'nın çıplaklığı ve yanibaşındaki uygarlıkların çekiciliği nedeniyle Çin'e, kuzeyde Rusya'nın içlerine, güneyde Hindistan'a, batıda İran'a doğru büyük bir akıncılık geliştirdiklerini söylemek mümkündür. Bu akıncılığın altındaki nedenler belirtildiği gibidir. Yani iklim koşulları, artan nüfus, klan-kabile örgütlenmesinde bir üst düzeye sıçrama bu akınların temel sosyal ve coğrafik nedenleridir. Dikkat edilirse bu kabileler at sırtında yaşayan kabilelerdir. At sırtında, yani bir anlamda askeri yönü ağır basan, elde kılıç kendine yaşam alanı açmak için her tarafa saldıran bir yaşam tarzıdır.

Görüldüğü gibi Türk egemenlik sistemi başlangıcından itibaren kılıçladır, yani askeri niteliktedir. Tarihte bir Roma var, bir Atina var. Bunlar belli bir gelişmeden sonra demokrasi geliştirdiler. Çünkü Roma ve Atina devletleri kuruldukları yerde tarihi roller oynayabilecek bir uygarlık geliştiriyorlar. O topraklar buna uygun ve bunun yadırganacak bir yanı yok. Atina uygarlığı, Roma uygarlığı tarihe en çok etkide bulunan uygarlıklardır. Aynı şey Mezopotamya için de söylenebilir. Bir Sümer uygarlığı (ki Mezopotamya uygarlığının başlangıcı sayılır) tamamen tarımsal üretim çerçevesinde orta-

ya çıkar. Bu uygarlığın yayılması örneğin Nil'e kadar uzanma, oradan Avrupa'ya kadar etkide bulunma temelindedir. Bu durumun Mezopotamya'daki diğer uygarlıklara, bu arada Kürt kabilelerine de oldukça olumlu, uygarlaştırıcı etkisi olmuştur.

Mezopotamya çevresinde kurulan kültür ileridir. Yol açtığı siyasi, kültürel, hukuki gelişmeler insanlık tarihinde önemli izler bırakmıştır. Türk boylarında ise böyle bir gelişmeyi görmek mümkün değil. Çünkü çok saldırgan ve akıncıdır. Sürekli alan değiştiriyor; öyle uygarlık geliştirecek bir hali yoktur. Vurup almak ve ele geçirdikleri üzerine konmak amacındadır. Hindistan'a, Rusya içlerine, hatta Macaristan'a kadar giden kolları vardır. Hindistan üzerinde yüzyıllarca etkili olmuştur. Çin'e saldırmış ama egemen olamamış, erimiştir. Yine Ortadoğu'ya kadar gelmiştir. Selçuklularla başlangıç yapılmış, daha sonra Osmanlıyla yürütülmüş ve en son olarak da TC ile devam ettirilmiştir.

Türk egemenlik sisteminin tarihi geleneği böyledir. En temel özelliği askeri ve talancı olmasıdır. Uygarlığa bir katkısı şurada kalsın, var olan uygarlığı tahrip etmiştir. Bunların üzerinde kan dökme temelinde kaba bir sınıf egemenliğini kurmuştur. Hiçbir demokratik hakka, özellikle hukukun, siyasetin, kültürün gelişmesine fırsat vermemiştir. Var olanı da çarpıtan, güdükleştiren, kendi kaba, dar talancı sınıf sömürsünü, baskısını egemen kılan bir sistemdir.

Örneğin Türk egemenlik sistemi İslamiyeti de bu temelde kendi sistemine uyarlamıştır. Halbuki İslamiyetin Arap Yarımadası'ndaki doğuşu, gelişimi uygarlığa büyük bir katkıdır. İslamiyet feodal uygarlığı geliştirir; askeri, siyasi, kültürel, hukuki yönleriyle evrensel birçok gelişmeye yol açmıştır. Ama Türk egemenlik sistemi gelip İslam varlığı üzerine kurulunca, bütün ölçüler kabalaştırılır, daraltılır, çok kaba bir sınıf baskısı egemen kılınır. Nitekim buna Türkmen boyları da dahildir; onlar üzerinde de hayli baskı uygulanır. Çok vahşi katliamlarla ezilen Türkmenler, Toroslar'a, Karadeniz'deki, hatta Ege'deki dağlara sığınır. Zor bela canlarını kurtarırlar. Hala bu dağlarda obaları var.

Selçukluların tarihi bu konuda çok kanlıdır. Osmanlı kendi şehzadelerini bile katlettiyecek vahşilikte bir despot egemenlik biçimi-

dir. Ve bu tümüyle askeri yöntemlerle gelişir. Osmanlı İmparatorluğu'nun yükselen kapitalizm karşısında yayılma imkanı kalmayınca, varlık nedeni ortadan kalkar; büzülür, daha sonra da bildiğimiz o peş peşe çözümler başlar ve yıklılır.

TC kılıç mirasını devralan bir sistemdir

Bu tür egemenlik sisteminin en son uygulayıcısı Türkiye Cumhuriyeti'dir. TC, Osmanlı devletinin kalıntıları üzerinde kurulmuştur. Kuranların hepsi Osmanlı paşasıdır, valiler Osmanlı valisidir. Hatta Vahdettin, M. Kemal'e izin verir, onu birkaç kolordunun müfettişliğiyle görevlendirir. Diğer paşalar da öyledir. Zaten bu savaş verenlerin hepsi paşadır. Herhangi bir sivil aygıt, siyasi bir parti, siyasi bir felsefe yoktur. Kurtuluş savaşını veren parti var mıdır? İttihatçılar var, ama onların da Osmanlılıkla ilişkileri bilinir; askeri darbecilikle bağları çok açıktır. M. Kemal'in ittihatchılığı bile oportünistçedir. Öyle anlamlı, dürüst bir ittihatchı da değildir, komplocudur, fırsatçıdır.

Cumhuriyetin kuruluşuna bakalım; herhangi bir partisi yoktur. Cumhuriyet Halk Fırkası 1924'te kuruldu. Kuruluş sözümona devrimin başlangıcından sonradır. Siyasi bir program yok, felsefe yok, ideoloji yok. Yine nasıl bir yaşam geliştirilmek isteniyor, belirgin değil. Tamamen paşaların keyfine, özellikle de M. Kemal'in şahsi eğilimlerine göre yapılmış bir çıkıştır. Kaldı ki onun da burjuva ve askeri niteliği açıktır. Nasıl ki Selçuklu boyları gelip İslamiyeti kısırlaştırıp, son derece baskıcı bir despotizme dönüştürerek 600-700 yıl Ortadoğu halkları üzerinde egemen kıldılarsa, M. Kemal de kapitalist ideolojiyi, özellikle Fransız Devrimi'nin Avrupa'ya yaydığı olumlu özellikleri, kapitalist uygarlığın bazı verilerini ele geçirip, kendini bu çerçeveye yerleştirerek Osmanlı despotizmiyle birleştirmiş ve buna en çarpık ifadeyi kazandırmıştır.

Kapitalizmde en azından burjuva demokrasisi var. M. Kemal'de burjuva demokratiği de yok, tam tersine bunun inkarı var. Zaten TC'nin dayandığı Osmanlı despotizmi buna fırsat vermez. Kişi ola-

rak da M. Kemal'in böyle bir demokratiği söz konusu olmaz. Tamamen bir diktatördür. En yakın çevresini bile despotik yöntemlerle tasfiye etmede tereddüt etmeyen bir özelliği var. Dolayısıyla burjuva egemenlik sisteminin cumhuriyet, demokrasi, siyasi partiler, bu düzenin kişiliği ve yaşamı M. Kemal'in süzgecinden geçirilir. Örneğin “Cumhuriyeti bir günde düşündük, sabah ilan ettik” diyor. Bir Fransa'da cumhuriyet uğruna bir yüzyıl savaşım verildi. Bir Almanya'da, bir İngiltere'de cumhuriyet uğruna yüzyıllarca savaşım verildi. Ama M. Kemal gerçeğinde 28 Ekim akşamı birkaç kişiye danışılır, “yarın cumhuriyet ilan edeceğiz” denilir. Bunun benzeri başka bir ülkede yoktur. Cumhuriyet çok büyük kavgaların sonucudur. İdeolojik, politik savaşımın cumhuriyet felsefesi, yaşam tarzı, partiler doğar ve bunların savaşımı sonucunda cumhuriyet kurulur. Ama M. Kemal cumhuriyetinde bunların tam tersi var. “Cumhuriyet” adını kendisinden başka kimse bilmez. Zaten “bunu içimde bir sır gibi sakladım” der. Hep saklar ve en son 29 Ekim günü cumhuriyeti ilan eder. Partisi yok, felsefesi yok; nasıl demokratik bir cumhuriyet olacak! Tam tersi demokrasiden başka her şeye benzeyecek. Ve son derece despotik, faşist, profaşist diyebileceğimiz, yani önfaşist bir sistem. Daha sonraki gelişmelerle birlikte faşizme dönüşeceği açık olan bir egemenliktir Türkiye Cumhuriyeti.

Bunu da abartmıyoruz. Söylediğimiz şeyler az çok herkesin bildiği şeyler. Kurucuların hepsi paşadır; kendisi de tamamen askeri yöntemle çalışır; emir-komuta kişiliğidir. Emir-komuta kişiliğinde demokrasi yoktur, diktatörlük vardır. Her şey cumhuriyetin tersinedir ama Türkiye Cumhuriyeti diye yutturulmuştur. Rejimin şapkası cumhuriyettir, onu giyen kafa ise bambaşkadır. Ruhu, dünya görüşü bambaşkadır. Bu, Türkiye halkının, azınlık halkların, çok ezici bir biçimde de Kürt halkı üzerine çok amansız bir şekilde oturtulmuştur. Selçukluların, Osmanlıların halkların başına geçirdikleri zırh yetmiyormuş gibi, bir de buna kapitalizmin daha ezici, daha bitirici yöntemleri eklenerek çok çarpık bir biçimde halklara yeniden dayatılmıştır. Çok bastırıcı; hem fiziki olarak, hem de manevi olarak yok edici bir sistemdir. Cumhuriyetçilik şurada kalsın, faşist rejim özellikleriyle bağlantısı çok açıktır. Bu cumhuriyetin en ilginç yanı da

Hitler'i bile aratmayacak tarzda kurulan, bunun halk üzerindeki yayılışını birçok faşist modelden daha iyi beceren bir rejim olmasıdır. Kendi özelliklerine göre bir insan tipi yaratan ve yaşam tarzını geliştiren bir karakterdedir. Çarpık bir cumhuriyet, çarpık bir demokrasi anlayışıyla, cumhuriyeti de, demokrasiyi de bitiren bir kurumlaşma yaratılır. Cumhuriyet Halk Partisi bunun kurumsal ifadesidir. Daha sonra kurulan partiler de sözümona partidir ama parti kavramını da çarpıtan olgulardır.

Bunun mimarı da başlangıçta M. Kemal ve onun geliştirdiği askeri demokrasidir. Gerçekte ise böyle bir şey söz konusu olamaz; çünkü demokrasi ile askerlik ayrı ayrı kavramlardır. Bu demokrasi biçimi, kapitalizmin en çarpık, en anti-demokratik, en anti-cumhuriyetçi, insan haklarına ve ulusal haklara en aykırı, oldukça saptırıcı olanıdır. Demagojisi olan ama kendisi olmayan, kurumu olan ama içeriği olmayan, adı olan ama kendisi olmayan, belki gövdesi olan ama ruhu olmayan bir egemenlik biçimidir. Askeri ifade olmaktan öteye gidememesi de bu nedenledir. Kemalizmin faşizme yatkınlığı çok açıktır. Aslında bir Hitler faşizmi, bir Mussolini faşizmi, Franko, Salazar faşizmi kadar açık olmaması, onun faşist olmadığını değil, daha gizli, daha tehlikeli bir faşist yapıda olduğunu gösterir. Daha sinisi, daha örtüldüdür ki, Türkiye'de buna “gizli faşizm” denilir.

Bu rejimin gerçek yüzü biraz kurumlaştıkça, yapılan darbelerle (onlara askeri faşist darbeler denilir) gün yüzüne çıkmıştır. Bu anlamıyla da eşine ender rastlanan bir rejim türü ortaya çıkıyor. Halk kitlelerini son derece muğlak bırakan, bütün kavramları tersyüz eden, birçok kavramın içeriğini boşaltan bir rejim olarak şekilleniyor.

Türkiye'de partililik demokrasiye karşı faşizmdir

Zaten CHP'nin kendisi de cumhuriyet kurulduktan sonra kuruluştur. Yani ilkin cumhuriyet kurulmuş, ardından partisi kurulmuştur. Devleti kuruyor, her şeyi sağlama alıyor, “bir partiyle de takviye edelim” diyor. Nedir bu? CHP aslında bir devlet partisidir. Yani devletin kitleleri uyutma partisidir. Halkı ideolojik olarak, siyasi

olarak muğlaklaştırma, uzlaştırma, boyun eğdirme örgütüdür. Söylendiği gibi cumhuriyet rejiminin, bir halkın partisi değildir. Bu partide halk yok, üyesi bile yok, üyesi başlangıçta birkaç paşadır. M. Kemal tarafından böyle bir devlet partisi kurulur ve üstten halka dayatılır. Kendi çıkarları temelinde ideolojisini ve politikasını halka dayatır. Maaş verilir, ki bugün de öyledir. İster DYP, ister SHP olsun ancak maaşla, çıkarla insanları bağlarlar, yönetirler. Yani devlet partisi oluyorlar.

Gerçekte ise partililik, tamamen farklı bir olaydır. Burjuva demokrasilerinde bile partililik fedakarlık üzerine kurulur. Başlangıçta tamamen toplumsal bir tabana dayanır, feodal devleti aşar, hatta varsa başka devletleri de aşar, yerine halkın veya burjuvazinin cumhuriyetini kurar, demokrasisini geliştirir. Türkiye'de tam tersidir. Halkın o kurtuluş savaşı dedikleri dönemde başka partileri vardır. Komünist Parti var, Yeşil Ordu var. Bunlar biraz halkçı, demokratik nitelikleri olabilecek gelişmelerdir. M. Kemal her ikisini de bastırdı. Yine Kürt ayaklanması vardı. Demokratik adımlara zemin olabiliyordu. M. Kemal onu da acımasızca bastırdı. Hatta başta kendisiyle birlikte olan, ama daha sonra bazı yanlışları dile getiren Kazım Karabekir gibileri var, onları da bastırdı. Böylece tamamen anti-demokratik, tek partili, hatta tek şefli parti denilen sisteme gidildi. Bu şef partisi, Almanya'daki modelin bile çok üstünde bir faşist parti olarak geliştirildi. Biraz da Sovyet partisinden, komünist partinin deneyiminden de yararlanır. M. Kemal'in eyleminde Hitler'den, Mussolini'den ve hatta Stalin'den bile etkilenme vardır. Gelişmeleri günü gününe izliyor ve Türkiye için böyle bir model dayatıyor. Ve CHP belki de tarihin en çarpık, en bastırıcı, en anti-halkçı, en anti-demokratik parti modeli oluyor.

Bilindiği gibi bu model daha sonra gelişti. Burjuva demokrasilerine benzemek istenildiğinde, Serbest Fırka gibi, Demokrat Parti gibi bazı oluşumlar ortaya çıkartıldı. Bunlar da devlet partileriydi, emirle kuruldu. Fakat çizmeyi aştıklarında hemen tasfiye edildiler. 1960 darbesi sonrasında Menderes idam edildi. Demokrat Parti-Menderes, devletin özellikle bürokratik modelini, tümüyle devlet içinde gelişen kapitalizmi, Avrupa ve ABD'nin yardımıyla biraz li-

beralleştirmek istedi; devletçi modeli biraz aşmak, tarımda kapitalizmi geliştirmek, yani devlet modelinin biraz dışına çıkmak, biraz sivilleşmek istedi. Demokrat partililer farklı bir sivilleşmeye adım attıklarında, bürokratik devlet bunları böyle ağır bir yargıyla cezalandırdı.

Türkiye'deki cumhuriyet yapısı böyledir. CHP'nin, hatta DP'nin yapısı da böyledir. Parti dağıtıldı gitti, kimse sahip çıkmadı. Devlet partisi olduğu için dağıtıldı ve kimse sahip çıkmadı; bunu çok iyi anlamak gerekir.

Ardından 1960 sonrası kurulan partiler var. Yine bir CHP var, devlet partisi var. Adalet Partisi var, o da farklı değildir. 27 Mayıs cuntası sonrasında halkı yine uyuşturmak istiyorlar. O dönemde biraz sınıf çelişkileri gelişmiştir. Tarım kapitalizmi, ticaret kapitalizmi gelişmiştir. Yine sanayi biraz gelişiyor; işçi sınıfı, yoksul köylülük, aydın gençlik ortaya çıkıyor. Bütün bunlar bir sosyal hareketliliğe, giderek de devrimci hareketliliğe yönelecekken, bunu bastırmak için, özünü boşaltmak için devlet güdümlü solculuk geliştirilir. AP biraz liberalleşmeye öykünür ama yine devlet güdümlü ve devletçiliği esas alan bir partidir. 1960 sonrasında devletin egemenliğini değişik bir biçimde planlamaya çalışır. Buna karşı Ecevitçilik geliştirilir. Ecevit'in solculuğu, devrimci solculuğun gelişmesini engellemek için ortaya atılır. Demirel de gerçek liberalizmin gelişmesini önlemek için sahte bir liberaldir.

Bir de MHP vardır. Bu MHP'yi ordu partisi olarak ilan etmek gerekir. Emekli subayların, özellikle kontrgerillacıların partisidir, onların sivil aygıtıdır. MHP günlük olarak katliam yapıyor. Bu parti bilhassa ordunun kendi eliyle yapmak istemediği cinayetleri, baskıları, işkenceleri yapmak gibi bir fonksiyona sahiptir. MHP geleneği, 1960 sonrası gelişen sola, yine daha sonra gelişen ulusal kurtuluş hareketlerine karşı, bunları bastırmak için yapılandırılır. Buna “teritoryal” diyorlar. Resmi orduyu karıştırmadan, onun özel savaş aygıtları aracılığıyla sistemi tamamlıyorlar. Bu NATO bünyesinde de vardır. Nitekim Türkiye bunu çok kapsamlı geliştiriyor. Bilinen PKK mücadelesinin yoğunluğundan dolayı geliştiriyor. MHP, ordu içindeki özel savaş dairesinin sivil aygıtıdır. İşkence örgütü, faili

meçhul cinayet örgütüdür. Solu, işçileri ve Kürt yurtseverlerini kırma partisidir.

Bunların yanında o dönemde bir de Milli Selamet Partisi ortaya çıkarılır. Bütün belirtiler bu partinin de devlet icadı olduğunu gösteriyor. Erbakan'ı generallerin çağırdığını biliyoruz; ona “parti kur” emrini verdikleri de iyi biliniyor. Basın bunu yazmıştı. Özellikle 1970 sonrasında kemalizmdeki aşınma ve MHP'nin deşifrasyonu var. Bu anlamda bir ideolojik, siyasi boşluk doğuyor. Bir de İslami gelenek var. Bunun kontrolü devlet için elzem görülüyor ve bu partiyi kurduyorlar. Ulusal mücadelenin sınıfsal mücadeleyi etkilemesini engellemek için devlet 1980 sonrasında bu İslami eğilimi daha da palazlandırıyor.

Bunun dışında başka partiler de kurulur, geliştirilmek istenir. Bunların adını fazla vurgulamaya gerek yoktur. Zaten bir varlık da gösteremediler.

Devrimci partiler de vardı, bunlar yeni gelişmelerdi. İşçi partileri de diyebiliriz bunlara. Bunlar, gerçekten devlete, kemalizme, kemalizmin ideolojik, siyasi hegemonyasına karşı can siparane ortaya çıkmış gençler veya gençlik partileridir. Bu partilerin ne kadar geliştikleri, ne kadar halka mal oldukları ayrı bir meseledir. Fakat yeni bir partileşme dönemi başlattıklarını, PKK'nin de böyle bir gelişmeyle bağlantılı olduğunu özenle belirtmek gerekir. Emek cephesindeki halkın devrimci-demokratik partileşmesi, halk demokrasisini, halk cumhuriyetini gündemleştiren, giderek halkın iktidarını amaçlayan partileşmedir. Özellikle bu yapılanmanın 1970 sonrası partileşmesinde büyük bir anlamı vardır.

12 Eylül darbesi tükenen cumhuriyeti yaşatma operasyonudur

1980'li yıllar büyük geriye çekilme, bastırma, tabii sözümona cumhuriyeti kurtarma yıllardır. 12 Eylül faşizmi, bu anlamda aşınan cumhuriyeti, cumhuriyetin aşınan partilerini, sağını, solunu restore etme veya ondan da öte bunları yıkarak yerine yenilerini kurma çabasıydı. Artık ikinci cumhuriyet midir, kaçınıcı cumhuriyetse onun

tartışması yürütüldü, yeni bir biçim altında rejim sürdürülmek istendi. Onun için 12 Eylül çok köklü vurdu. Cunta mevcut bütün partilerin işlevsiz kaldığını gördü. Bu anlamda partileri ortadan kaldırmadı. Çünkü bunlar işlevlerini yitiren partilerdi. CHP tümüyle gitti; zaten iflası darbeden önceydi. AP'nin durumu da öyleydi. MHP ise tümüyle açığa çıkmak zorunda kaldı ve böylece tükendi. Cumhuriyetin askerileşmesi, daha sonraki siyasallaşması, siyasal yapılanması tükendi. Parlamentosu, kendileri de çok iyi bilir ki, bir cumhurbaşkanı bile çıkaramıyor, kendi kurallarını bile işletemiyor. Hükümet tamamen tıkanmış, ekonomi ağır bir bunalım içinde, 70 sente muhtaç... Bütün bunlar tükenen cumhuriyettir. Tükenen cumhuriyetin asıl sahipleri orduyu harekete geçiriyor ve ordu da mevcut artıkları temizliyor. Yani 12 Eylül darbesi bir bakıma tükenişi durdurma operasyonudur.

Sözümüne 12 Eylül sonrasında yeni bir cumhuriyetin temellerini atmak istediler. 1982 Anayasası ve buna dayanan partiler de yeni bir modeldi. Tıpkı M. Kemal'in 1920'lerde yaptığı gibi aykırı olan ner varsa, hepsini tasfiye ettikten sonra kurduğu cumhuriyete benziyor. Aslında buna ikinci cumhuriyet demek gerekir. Daha sonra Özal ikinci cumhuriyetten yana olduğunu söyledi ama, aslında ikinci cumhuriyet 1982 Anayasası'yla kurulmuştur. Özal da, İnönü de, Demirel de bu ikinci cumhuriyetin içindedirler. Bu ikinci cumhuriyet birincisine göre daha da daraltılmış, daha da baskıcı, daha da demagojik, daha da anti-demokratik ve anti-halkçı bir karakterdedir. Devrimciler üzerinde büyük yıkımı yürüten, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş hareketi üzerine görülmemiş bir savaşla giden, bunların ezilmesi temelinde ilan edilen bir cumhuriyet olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Yalnız anayasa veya partiler yasası anlamında değil, bir bütün olarak 12 Eylül hukukundan bahsedilir ve bunun hâlâ aşılmadığı belirtilir. Doğrudur. 12 Eylül hukuku bütün yönleriyle geçerlidir ve yine yaşam tarzıyla egemendir.

Biraz daha ayırt edici hususlar şunlar olabilir; rejim kendine göre iki buçuk parti kurmak istedi. Bir sosyal demokrat, bir merkez sağ, bir de merkez parti. Milliyetçi Demokrasi Partisi merkez sağdır. ANAP biraz orta partiye oynadı, Sosyal Demokrat Halkçı Parti de

sol parti olarak düşünüldü. Birisi yorulunca yerine diğeri geçecekti. Model çok iyi ayarlanmıştı. Nitekim bu model, bu temelde işlerliği kavuşmuştur. Özal'ın dört eğilimi barındıran partisi Cumhuriyet Halk Partisi türü bir partidir. İçinde sağ da, solu da “dört eğilimi” de barındıran bir oluşum olması, bir devlet partisi olması demektir. Nitekim kazanması da bu çerçevede dahilindedir.

Bilindiği gibi 1983'e kadar bizzat üniformalı olan cumhuriyet, daha sonra ANAP'la taşındı. Fakat mücadelemiz nedeniyle zorlandı, aşınmaya yüz tuttu. İkinci cumhuriyet aşınmaya başladıkça ANAP da gücünü kaybetmeye başladı. Bu güç kaybedilirken, Demirel'in çıkışı vardı. Aslında Demirel gibileri çok aşınmıştı, bir daha siyaset sahnesine çıkamayacak durumdaydılar. Bu bizim mücadelemizin ortaya çıkardığı bir gelişme oldu. Sosyal demokratların cılızlığı biraz canlandı. Aslında Özal ANAP'ı biraz daha radikalleştirerek ve bu anlamda bazı reformlar yapmak istiyordu. Bir kişi olarak tarihi bir role soyundu. Devlet buna da müsaade etmedi. ANAP'ı kendi içinde devlet partisi yapmakta ısrarlıydı. Bunun için Mesut Yılmaz'ın çıkışı geliştirildi. Yılmaz'ı bir devlet çıkışı olarak değerlendirmek gerekir. Özal'ın biraz çizmeyi aşması, “Ben Kürt sorununu çözeceğim”, “70 yıllık dış politikayı değiştireceğim” demesi durumu değiştirdi. Ki Özal, bu söylediklerini Körfez Savaşı dolayısıyla, ABD'nin de yakın desteğiyle hayata geçirmeye çalıştı. Mücadelemizin de zorlamasıyla temel politikalarda değişikliğe yönelmek istedi. Bunun üzerine devlet, Özal'ın karşısına kendi partisini çıkarttı. Kemalizm partisi bildiğimiz gibi Özal'ı sudan çıkmış balık gibi yalnız bıraktı. Hatta bu gelişmeler Özal'ı, “Sen de mi Brütüs”, “beni arkadan hançerlediler” gibi sözlerle kendi kurmaylarına izah etmek zorunda bıraktı. Ve sonuçta da nasıl düşürüldüğünü biliyoruz. Yani gelinen noktada ANAP yine bir devlet partisidir, çizgi dışına çıkmamasına izin verilmemiştir.

Zaten DYP ve SHP, Özal'a karşı “alışamadık” sloganıyla ve özel savaş yöntemleriyle koalisyona çekilen partilerdir. Devlet partileri, özel savaş partileri olarak iktidara çekildiler. Demirel ve İnönü, ANAP'ın yıpranmasıyla, hükümeti yürütemez duruma gelmesiyle birlikte toplumsal muhalefeti arkalarına almış kişiler olarak devlet

adına iktidara getirildiler. Toplumunu biraz daha muğlaklığa, biraz daha teslimiyete, boyun eğmeye götüreceklerinden emin olunduğu için bu partilere hükümet kurdu. Ki bu hükümetin nasıl kurulduğunu da biliyoruz. İki MİT ajanının bu koalisyonun mimarı olduğu açıklandı. Hala bu hükümet, özel savaş hükümeti olarak, iç savaş hükümeti olarak bütün amansızlığıyla halka dayatılan savaşı yürütmektedir.

MHP zaten bir kontrgerilla partisi olarak, ordu içinden de epey güç almaktadır. Özel ordunun çok yakınında, sivil savunma dairesini tümüyle kendi kanunlarıyla örgütleyerek, her gün onlarca cinayet işleyerek ordunun vurucu gücü olma işlevini değişik bir biçimde sürdürmektedir. Ordu partisidir, vurucu partisidir. Özel savaş çok kapsamlı olduğu için MHP de güç kazanıyor. Kazanması da beklenmeli, çünkü özel savaş devrede ve hükümeti kontrol ediyor. Yani MHP'nin ANAP'ı veya başka bir partiyi eritmesine, hatta SHP'yi eritmesine ve bunların da bir MHP gibi ortaya çıkmalarına şaşmamak gerekir.

Partiler arası birlikler

özel savaş yürütme birlikleridir

Bugünlerde bir de “siyasi birlik” diyorlar. Tansu hanım yine ağzından kaçırıyor, “önce siyasi birlik, sonra seçim” diyor. Bu şu anlama geliyor: DYP'yi MHP'ye teslim etmek veya DYP içinde MHP'yi hakim kılmak. Bunu geçmişte ANAP içinde yaptılar. Bugün iktidarda ağırlıklı olan parti zaten MHP'dir. Özel savaşın ihtiyaçlarına göre bu partinin DYP ile birleşmesi veya başka bir partiyle birleşmesi işten bile değil. Devletin partisi veya özel savaşın hükümet partisi. Türkeş bu işi 40 yıl gizli yaptı, bu sefer açık yapacak. Zaten kadroları bunu yapıyorlar, sadece resmiyet kazanacaklar. Kirli veya gayrimeşru işleri, kendi hukuklarına da aykırı olan uygulamaları artık daha açık yapacaklar. Faili meçhul cinayetler işliyorlar, artık harıl harıl cinayet işleyecekler. Farkı biraz böyle olacaktır. Böyle bir siyasal birlik gelişebilir. Bu DYP çatısı altında da olabilir. Seçim ittifakı da olabilir, partiler ittifakı da olabilir. Biçim o kadar önemli de-

ğil. Özel savaş, kiminin maskesini sarışın yapar, kimisinin koç yapar, kimisinin sosyal demokrat yapar, hatta kimisinin solcu yapar... Bunların hepsini yürüten özel savaş kurmaylarıdır. Türkiye'de siyasi partilerin geldiği boyut bu.

Şimdi bunların yanında “solda da birlik” diyorlar. Hangi sol? Bu sol amansız özel savaşı DYP maskeli partiden daha fazla yürütüyor. SHP sol nitelikten ziyade, faşizmin veya özel savaşın en sağlam dayanaklarından biri olma işlevini görüyor. Deşifre oldu, zaten oy oranı yüzde 10'un altına düştü, kitle temelini tamamen yitirdi. Fakat şu açıkça görülmelidir: Ortadaki devletçi sosyal demokratlar milletvekilliğinden, bakanlıktan asla vazgeçmezler, çünkü aç kalabilirler, boşa kalabilirler. Bunlar sosyal demokrat faşist kadrolardır. Yine Ecevit'in kendisini “Nasyonal sosyalist” ilan ettiği biliniyor. MHP bile “Ecevit bizi solda bıraktı” diyor. Doğrudur, yani faşizmin soldaki kadroları, sağdaki kadrolarından daha az tehlikeli değildir. Buna bir nüans gözüyle bakmak gerekiyor. İşte Türkeş için “dünya Türklüğünü biraz fazla düşünüyor” şeklinde bir ayırım yapılabilir. Ve bu anlamda Anadolu Türklüğü yerine dünya Türklüğünü düşünmek belki daha az sakıncalıdır. M. Kemal'in, Evren'in, Demirel'in göçmen olarak Anadolu'ya geldiklerini biliyoruz. Cumhuriyetin veya var olan faşist milliyetçiliğin böyle bir özelliği de var. Bunlar Anadolu'yu ele geçirmiş olan göçmen milliyetçiler veya faşistlerdir. Rusya'dan atılmışlar, Balkanlar'dan atılmışlar, şimdi bütün kilit noktalarda konumlanmışlardır. Kozakçioğlu ve Evren Yugoslav göçmenidir. Demirel yine öyle. İnönü de göçmendir. İnönü yarı Kürt, yarı da Balkanlardan gelme bir göçmandır. M. Kemal'in kendisi Selaniklidir. Yani ne kadar kadroları varsa hepsi böyle. Türkeş ise Turan'ı düşünür; Kenan Evren ve Ecevit de öyle. Kemalist geleceği devam ettirmek isterler. Hepsi de devletçi ve faşisttirler. İşte bu nedenle dünya Türklüğünü düşünmek belki daha iyidir; en azından gerçekleşme şansı yok. Diğer, yani Misak-ı Milli'yi düşünmek, onu sağlama almayı düşünmek daha gerçekçidir. Bizim açımızdan ve halk açısından bu anlamda en büyük tehlike kemalist faşistlerdir.

Şu anda sosyal demokrat demagojisini kullananlar (Ecevit veya diğerleri olsun) ne kadar sol olabilirler? Bunlar devlet bağlantılı fa-

şist kadrolardır. Sosyal demokratlar içinde dürüst olanlar da olabilir, ama İnönü devlet adamıdır. İnönü adeta faşist bir MHP kadrosudur. Bir Mümtaz Soysal'ın bakanlığını şu anda en çok sağcılar, faşistler destekliyor. Ve böylece günümüzde ister sol, ister sağ maske olsun hepsi son derece özel savaşın emir komuta zincirine bağlanmıştır. Hiçbir dönemde görülmemiş ölçüde bu emir-komutaya bağlıdırlar ve hepsi de özel savaş partileridir.

Bir de Refah Partisi meselesi vardır. Meseleyi devamlı gündemde tutmaya çalışıyorlar. Dediğim gibi mücadelemiz karşısında kemalizmin daralması sonucu metropollere yığılan işsizler, yine buralara dolan köylü yığınları yeni ideolojilerin arayışı içindedirler. Artık kemalizm günümüzde gerçekten dar geliyor. DYP-SHP, hatta MHP denendi, sonuçta etkisiz kaldılar. Denenmeyen bir Refah kaldı. Yani düzen onu bir alternatif olarak hazırlıyor. Biraz ideolojiyi, biraz sol sloganları kullanıyor. Alternatif olabilecek bir programı dile getiriyor. Devrimcilerin çalışma tarzına benzer bir çalışma tarzını yürütüyor. Sıkı örgütleniyor, belli bir disiplini var. Böylece düzen daha da zora girerse RP'yi devreye koyabilir. Özellikle Kürdistan'daki boşluk biraz onunla doldurulmak istenildi. Metropoldeki boşluk, yine İslamcı kesimler, Refah'la kontrol altına alınacaktır. Sosyal demokratların rolünü Refah üstlenecektir. Böylece devlet kendini sözümona sağlama bağlamış olacak.

Özel savaş değişmeyen solun ruhunu fethetmiştir

Halkın devrimci-demokratik partilerinin ezildiğini belirttik. Bu partiler nüve olarak dursalar da kendilerini özel savaşa göre ayarlamaktan uzaklar. Devrimci halk partileri haline gelmeleri, teori ve programları olsa bile örgütlerini ve eylemlerini geliştirmeleri çok zor olmaktadır. Özel savaş çok etkilidir.

Özel savaşın etkisi sadece kaba baskı, işkence anlamında değil, bu örgütlerin ruhlarını fethetmiştir. Özel savaş öyle bir kişilik oluşturmuş ki, onun karşısında devrimci örgüt olarak dayanmak kolay değildir. Bunu özenle vurgulamak gerekiyor. Çünkü bu kişilik PKK

içinde de savaştığımız bir kişiliktir. Hatta genelde Kürdistan'da savaştığımız bir kişiliktir. Türkiye'de ise bu durum daha ağır bir şekilde yaşanıyor. Bu kişilik örgüte gelmiyor, bir günlük tüketim adına kendini satıyor. Bir küçük maaş verildi mi satın alınamayacak emekçi yok. Bu tip bir günlüğüne midelerini kurtarmak için sonuna kadar düzeni alkışlıyor. 12 Eylül'ün yarattığı kişilik örgüt tanımıyor, disipline gelmiyor. Bir günlük şahsi ve keyfi çıkarı için her şeyi ayaklar altına alıp çığneyecek kadar baştan çıkartıldığı, faşizme, teslimiyete, uzlaşmaya yatkın bir kişilik haline geldiği açıkça görülüyor. Sol, kişilik çözümlemesi yapmadığı için, 12 Eylül faşist rejiminin yarattığı tipi, onun rolünü, yaşam tarzını aşmadığı için, hatta kendisi de buna oldukça alet olduğu için çözüm gücü olamıyor.

Solculuk kendisini rejime çok kötü entegre etti. Özellikle zindanlardaki rehabilitasyon oldukça etkili olmuştur. Bazı örnekler ortaya çıkıyor, dehşet vericidir. Öyle bir entegrasyon geliştirilmiş ki, içimizdeki kontra kişilik, 12 Eylül ideologları ve düzenin öncülerinden kırk kat daha tehlikelidir. Bu tipler özel savaş yöntemleriyle yaratılmışlardır. Örgüte gelmek şurada kalsın, örgütü tasfiye ediyorlar. Bunlar kesinlikle 12 Eylül felsefesinin yetiştirmeleridir.

Gençlik yaygın olarak böyledir. Dikkat edin, biz bu çözümlemelere kolay ulaşmadık. Amansız bir savaşla ulaştık. Türkiye solu bu çözümlemeye ulaşmayı hiç denemedi. Kendi devrimci tipini yaratmak şurada kalsın, yanından bile geçemedi. Zaten halk 12 Eylül'ün ağır etkisi altındadır. Bir çorba için kırk takla atıyor, kendini bir maaşa on defa satıyor. Demokrasiymiş, kendi şerefi ve onuruymuş, özgürlükmüş vız gelir ona. Yeter ki bir günü kurtarsın. Avrupa da bunu körükledi. Alman emperyalizminin bu eğitime nasıl destek verdiğini biliyoruz, 12 Eylül'le birlikte nasıl çalıştıklarını, günümüze kadar yaygınca biliyoruz. Dayatılan yaşam tarzı, dayatılan kişilik tarzı ve bunun PKK'ye yansıma tarzı da çok ilginçtir; çok yönlü üzerinde durmayı gerektirir. Öyle tipler, liderler ortaya çıkarıldılar ki dört dörtlük özel savaş elemanı. Sağı da, solu da öyle. Devrimcisinden yarattıkları ilginç tipler var. Zindanda rehabilite ederek yarattıkları tipler var. Ordunun subaylarından 40 kat daha beter, A. Cem Ersever'i (Jandarma istihbarat örgütlenmesinin başıdır) bile

geride bırakan, özgün örgütlenmeleri kendi içinde tasfiye eden örgütler vardır, yadırgamıyoruz.

Bilindiği gibi baskı dönemlerinde halkta yaygınca gerici eğilimler gelişir. Bu devrimci saflarda da ortaya çıkar. Türkiye'de yaşanan bunun çok çarpıcı, belki de en uç düzeyde seyreden bir modelidir. Gerçek nedir? Görülen odur ki, bir PKK partileşmesi var. Onun etkisi altında siyaset yürütülür. Bir de devlet partileşmesi var. Yalnız Kürdistan için değil, Türkiye'yi de kapsayan bir tarzdaki partileşme, PKK'dir. PKK partileşmesi, objekif olarak Türkiye'nin de devrimci partileşmesidir. Belki de yarın onun bir kolu gelişir. Kol derken yanlış anlaşılmasın, yani bu, PKK'nin Türkiyelileşmesi sonucu da olabilir. Türkiye'nin devrimci halk partisi veya Türkiye'nin devrim partisi, PKK'nin dolaylı veya direkt desteği altında gelişeceğe benziyor. Böyle olacağı zaten şimdiden açığa çıkmıştır.

Kürdistan'daki partileşme de tümüyle PKK'nin ortaya çıkardığı olanaklar etrafında gelişiyor. İşte İbrahim Aksoy partisi, Şerafettin Elçi partisi, tamamen PKK'nin açtığı zemin üzerinde çıkış yapmak istiyorlar. İşte "PKK'yi devlet ezerse ortaya büyük miras çıkar, biz bu miras üzerinde şiddete karşıt temelde sivil, demokratik bir parti kuracağız" diyorlar. Bu hesapların içindedirler. Ama dikkat edelim, karşımızda hangi özel savaş devleti var, hangi hükümetler var. Bu konular hiç umurlarında değil. Belli ki tasfiye partilerini kuracaklar. PKK'nin ezilmesi temelinde ortaya çıkacak bir parti tasfiye partisi. Adı ister sosyalist, ister demokratik olsun, tasfiye partisi olmaksızın başka hiçbir anlamı olmayacaktır. Ama dostluk temelinde olursa, PKK ile belli bir ittifakı esas alırsa, halkın partisi olabilir. Biz de bu partileşmelere zaten büyük savaşımızla çıkış yaptırıyoruz, yol açıyoruz.

Türkiye için de bu geçerli, Türkiye'nin devrimci partileşmesini PKK'nin dışında tutmak, hatta bazılarının yaptığı gibi bir partileşmeyi PKK'nin tasfiyesine bağlamak, özel savaş partileşmesine koşturmak. Sol gruplar adına PKK'ye de, devlete de karşı çıkışlar yapılmak isteniyor. Bunlar safsatadır. Savaşan güçlerden ikisine de karşı olmak mümkün değildir. Kaldı ki öyle karşı çıkacak güçleri de yoktur. Ne PKK'ye, ne de devlete. Zaten kendilerini bile idare edebile-

cek durumda değiller. Yani bunlar demagogik ifadelerdir. Ya devlet partisi olursun, ya da PKK'nin etkisi altında, onunla dolaylı müttefik olarak ortaya çıkarsın; orta yolculuk olmaz. Devlet bir tarafta, PKK bir tarafta, öyle güçlüysen üçüncü güç olduğuna ilan et, kitleleri seni ayağa kaldırsın. Neredesin, bir grubun var mı, bir örgütün var mı, bir eylemin var mı? Yok. Devlet yorulacak, PKK de yorulacak, sıra size gelecek! Bunlar safsata! Orta yerdeki insanları aldatmak, biraz yıpranmış devrimci süreci kötüye kullanmak, yine aşınan devleti tamir etmek için ortaya atılan hileli, tehlikeli, oportünist, tasfiyeci çarpıtmalardır.

İster sağ olsun, ister sol olsun genelde partileşme bu çerçevede gelişiyor. İsmi önemli değil, her gün yeni isimler takıyorlar. Yani Ali olmasın, Veli olsun gibi bir şey. Başına şu şapkanı değil de bu şapkanı geçir. Belki şapkanın rengi değişiyor, ama içindeki kafa aynı. Türkiye'nin realitesi şu anda işte böyle. Bu aynı zamanda birbirleriyle savaşan güçlerin realitesidir. Değişik duygular, değişik düşünceler taşıyanlar çıkabilir ama realiteyi değiştirebilecek güçte değildirler. Bunu iyi kavramak gerekir. Bir önderlik vardır, bu açık bir gerçektir. Bunları kendimi veya PKK'yi, yine PKK militanlarını öveyim diye de söylemiyorum. Ortadadır, bir tarafta düzenin militanları, önderleri var; halkı demagoji ve baskıyla idare ederler. Diğer tarafta bizim önderliğimiz, PKK önderliği, PKK militanlığı vardır ki, hayli etkili; bütün yetmezliklerine rağmen en çok kendisini gündemleştiren önderlik ve militanlıktır. Çok farklı ve ileri yaşam tarzları vardır.

Kazandıran PKK savaşı militan yaşamıdır

12 Eylül'ün yaşam tarzı son derece rantıye, çalışmadan el koymayı esas alır. Siyasi kişilikleri de ortadadır. Meclisleri tamamen emir-komuta zincirine bağlı, tam bir aldatmaca meclisi. MGK'nin çıkardığı kararları onaylama yeridir. Hükümet bile aktif hükümet değil, emir kuludur. Değişik propaganda işlerini, halkı kandırma işlerini yürütüyorlar. Esas görev başında olan özel savaşın emir-ko-

muta gücü, genelkurmay, MGK veya bunların da çekirdeği olan gizli bir bileşimdir. Toplum muazzam bir psikolojik savaşla yönetiyorlar. Muazzam bir demagojiyi egemen kılmışlar. Pavlov'un köpeği gibi bir sistemle ekonomiye bağlamışlar, ne kadar peşinden koşarsan sana o kadar ekmek kııntısı var! Tam bir maymunlaşma rejimi.

Devrimci militan yaşamın da geliştirilmek istendiğini biliyoruz. Çok yönlü bir biçimde, muazzam bir savaş için boyutlandığı, başka seçeneğin de olmadığı açıktır. Devrim biraz daha gelişme kaydettikçe, perdeleri yırtar, maskeleri düşürür; gerçek neyse onu ortaya çıkarır. Biraz açığa çıkardık, daha fazlasını önümüzdeki dönemde açığa çıkaracağız. Bu belirlenen gerçekler savaşım düzeyimizle son derece bağlantılıdır.

Bir yandan devlet en sıradan yurtseveri, köylüyü katleder ve emekçileri böyle yaşayamaz duruma getirirken, diğer yandan Dev-Yol ve benzeri gruplar, eğer devlet içinde, toplum içinde serbestçe örgütlenebiliyorsa, bunun özel savaşla bağlantısını görmek gerekir. Bu kadar rahat, bu kadar özel savaşın dikkatini çekmeyen örgütlenme mi olur? Özel savaş rejiminin her alanda çok sıkı bir tarzda örgütlendiğini, toplum yaşamını tek tek bireylere dek denetlemeye çalıştığını bilmeyen mi var! Durum böyleyken özel savaş rejiminin bilgisi dışında örgütlenebilmek mümkün mü? Eğer herhangi bir güç böyle örgütlenebiliyorsa, o zaman o güç özel savaşın bir müttefikidir, onun bir versiyonudur, türevidir. Bu konuda Türkiye solunun çok çeşitli kesimlerine yönelik ciddi endişelerimiz var. İster eylemcisi olsun, ister böyle solcusu olsun, hepsi de son derece devlete bağlı, son derece devlete zarar vermeyen solculuk türleridir. Bunlara solculuk filan da demiyorum. Bunlar, devletin sol maskeli bazı özel örgütlenmeleri, bazı ihtiyaçları gidermek için teşvik edilen ve dolaylı destek verilen bazı örgütlenmeleri olarak değerlendirilmelidir. Bunların bazılarını gizli yapıyor, bazılarını açık yapıyor, hatta bazılarını da eylemci yapıyor. Devleti güçlendiren her eylem, yine açık mücadelesi olmayan, en ölüm-kalım dönemlerinde bile mücadele etmeyen sol örgütlenmeler kuşkuyla karşılanır. Emekçilerin en çok sömürüldüğü ve bastırıldığı bir dönemde sesini çıkaramayan

bir örgüt, ne zaman sesini çıkaracak? Böylelerine kuşkuyla bakmak gerekir.

12 Eylül rejimi karşısında kendilerini solcu olarak gören güçler ne yapmışlardır? Halkı, emekçileri sonuna kadar ezen bir rejime karşı tavırları ve mücadeleleri nedir? Bunlara cevap veren en sözde örgütler kuşkuyla karşılanır.

Somut durumu pek yakından bilemiyorum, ancak eğer bu tip örgütlenmeler varsa, bunlar ya kendini açığa çıkarır ve devrimci savaşla kanıtlar, emekçilerin önüne geçip onların sınıf savaşımını, sosyal savaşımını ve hiç olmazsa ekonomik savaşımını hakkıyla verirler, ya da kendilerini kuşkulu, en azından pasifist, oportünist örgütler olmaktan kurtaramazlar. Bunları peşinen ajan ilan etmek istemiyoruz, ama bu yönünü de göz önüne getirmek gerekiyor.

Son derece reformist, devrimin ezilmesine, özellikle PKK'nin ezilmesine umut bağlamış bazı sözümona sol çevrelerin var olduğunu biliyoruz. Bu çevrelerin kendilerine dikkat etmeleri gerekir. Bütün iyi niyetimize ve destek verici tutumumuza rağmen, bunların devlete karşı hiçbir çıkışlarının olmadıkları, 12 Eylül düzeninden kopmak bile istemedikleri kesindir. Buna rağmen solculuk edebiyatı yapmaktan, hatta sözümona örgütlü bir yapı arzetmekten de geri durmuyorlar.

Niçin böyle yapıyorlar? Bunun devrimin ezilmesinden, hatta PKK'nin ezilmesinden sonrasına ilişkin bir yatırım olduğu açık değil midir? Böyle yaklaşım sahiplerinin mevcut konumlarını yeni baştan gözden geçirmeleri gerekir. PKK ezilemez. Ezilse bile mirasının kime kalacağı ayrı bir tartışma konusudur. Böyle sözümona devrimci örgütler yerine, daha güçlü bir devrimci örgüt de kurulabilir. Kaldı ki PKK dimdik ayaktadır ve gelişme hızından da hiçbir şey kaybetmiş değildir. Bunun Türkiye üzerindeki devrimci yansıması da gün geçtikçe ortaya çıkacaktır. Eğer bu örgütler gerçekten devrimciliklerine inanıyorlarsa, PKK'ye karşı olsalar bile, PKK gerçeğiyle bağlantılarını ortaya koymaları ve görmeleri gerekir. Kendi varlıklarının PKK ile bağlantısı nedir? Dost mu olmak istiyorlar, yoksa düşman mı? Birlikte omuz omuza savaşmak mı istiyorlar, yoksa onun ezilmesini mi bekliyorlar? Tüm bu konularda açıklığa

ihtiyaç vardır. Açık olmadıkları müddetçe, bizim de onları karanlıkta gezen ve devrimcilerin mirasını kötü kemirmek isteyen leş kargaları olarak veya zorluklardan istifade ederek gelişmeyi akıllarına koyan fırsatçı, oportünist ve gafiller olarak değerlendirmemiz doğru ve gerçekçidir. Varsa böyleleri bunların açıklığa ihtiyacı vardır. Hem de devrimci pratikleriyle birlikte ne olduklarını göstermeye kesinlikle ihtiyaçları vardır. Aksi halde kendilerini böyle eleştirilerden ve hatta kuşkulu olarak değerlendirilmekten kurtaramazlar.

Devrimci savaş istediğim gibi gelişti ve yürüyor

Toplum 12 Eylül'ün etkilerinden hâlâ kurtulamadı; ben ise işlere nasıl amansız yüklendim? Nasıl böyle savaştım? Generaller bile “olmaz böyle şey, bir kişinin savaşı böyle gelişemez” diyorlar. Halbuki tek başıma savaştığımı çok iyi biliyorlar. Kendimi yaratışım da, çok basit bir emek savaşıdır. Emek adına ideolojiyle, politikayla, örgüt işleriyle uğraşmamdır. Toplum tanınmaz halde ama bana göre her şey çok basittir. Tam benim istediğim gibi oldu bu savaş, tam benim istediğim gibi de gidiyor. Şu anda şahane bir savaş yürütme tarzım var. Eskiden sıkıntılarım daha fazlaydı, yani savaşı geliştirememen sıkıntısı vardı. Korkunç endişeler, korkunç çelişkiler altında yuvarlanıp duruyorduk. Şimdi ise biraz düzleşti çıkardık. Sonuçta savaş çok kolay, istediğimiz gibi yürüyor. Gerçek savaş şimdi başlıyor. 12 Eylül'e veya bütünüyle insanlık dışılığa karşı, yeni insan yaşamı boy veriyor. Böyle bir insani savaşta herkesin güçlü yeri olmalıdır. Ama bazıları hâlâ 12 Eylülcülüğü veya bitmiş bir gerçekliği yaşıyor. Ayıptır artık, bir an önce ondan kurtulmak gerekir. 14 yıl boyunca böyle kalmak ayıp değil mi? Böyleleri kendilerine öfkelenirler, “bu savaşta neden kısır kaldık” diye. Ama ben öyle değilim, hâlâ savaşıyorum, yaşıyorum ve başarılı olduğumu söyleyebilirim. En azından düzene büyük zarar verdim, büyük tahribatlara yol açtım. Çok az imkanlarla, bunu da iğneyle kazarcasına yaptım. Bu tarzı, savaşçılık olarak tanımlayabiliriz.

Bu 14 yıldan çıkarılacak sonuç: “nasıl iyi bir savaşçı olunur” so-

rusuna verilecek yanıtıdır. Görüldüğü gibi ben gittiğim her yerde savaşa göre işimi ayarlarım. Bu zor yılları tek başıma karşıladım. Yurt dışına çıktığımda yanımda tek M. Sait adlı bir arkadaşım vardı. Yani yardımcıım oydu. Gidiyordu, bana sağda solda biraz ilişki hazırlıyordu. Bu işleri böyle başardık ve 12 Eylül'e karşı savaşımı böyle başlattık. Örgüt bağları yoktu. Hepsini yeniden oluşturduk. Görüyorsunuz şimdi ise düzen müthiştir. İnanç adamı, düzen adamı dediğin kişi ne yaptığını bilir. Ruhunu nasıl yaratacak, ideallerini nasıl gerçekleştirecek, bu işleri nasıl planlayacak; bunların hepsini hesaplar ve sonuçta bu günlere ulaşır.

Başlangıçta hiçbir olanağım yoktu. Tutacak küçücük bir yerim vardı; tuttum bazı şeyleri getirdim. Tabii, düşmanın nefes alışlarını çok iyi hisseden, ufak bir imkanı gördüğünde dopdolu yaşayan, haddini bilmek kadar, idealini yüksek tutan, yüce yaşamak kadar alçakgönüllü olmayı da çok iyi bilen, böyle nefes nefese ve sabırla çoğunun yanından bile geçemeyeceği bir savaşım temposuyla kendini hazır tutan bir kişinin gelişim seyridir bu. Şüphesiz herkes iyi bir komutan, iyi bir önder olamaz, ama bu kadar vahşet altında yaşayan herkesin iyi bir asker olması temel görevdir. Ciddi bir savaş veriyoruz; artık nizama, disipline gelmenin zamanıdır, bu tartışılmazdır. Disiplin; amaç konusunda yöntem konusunda, yoğunluktur. Çok keskin düşünme, çare üstüne çare üretme bilimidir.

Benim gücüm işte biraz burada. Kendini aldatmayan bir gerçekçilik var. Benim savaş tarzım böyledir. Benim tarzımda acelecilik yok, bin düşünme var, çok ölçülü adım atma var. Ölçerek biçerek, savaş için yaşama var. Savaşın amacı ve çaresi konusunda kendine inanma var. Birbirleriyle savaşanlar ortayolculuğa fırsat vermez. Çünkü saflar çok keskinleşmiştir; ezmeye çalışırlar, yumruklar hep böyle vurulur. Orta yolcular böylesi yumruklar altında ezilirler.

Nasıl anlatayım bu yılları? Benim bir yaşamım var ve çok müthiştir. Eğiten yönü, örgütleyen yönü, taktik yönü, stratejik yönü, sabır yönü, inat yönü, inanç yönü, tempo yönü, keskinlik yönü ortadadır. Bu yıllarda benim de yadırgadığım bir şey var: Neden müthiş korkanlar gelişmiyor? Bütün savaşçılarımızda büyük fedakarlık, cesaret örnekleri var. İnatla, cesaretle bu işe katılanlar çoktur, fakat

çok güçlü bir planla, bir mantıkla bu savaşı yürüten yoktur. Savaş kişilik ister, savaş yiğitlik ister, savaş büyük mantık ister; çocukluk duygularıyla savaş yürütülemez. Küçücük yüreklerle savaş yürütmez. Güçlü savaş için çok büyük yürek, büyük tutku, ihtiras, hırs, öfke, intikam duygusu müthiş olacak. Diğer yönden müthiş mantık olacak, müthiş düşünce gücü olacak. Bütün bunlar anlaşılacak, birleştirilecek, doğrulacak ve böylece savaşçı kişilik ortaya çıkacak.

Bu ölçüler doğrultusunda kendisini yetiştiremeyenler 12 Eylül karşısında duramazlar. 12 Eylül kendi savaşımını dayatırken büyük düşündü; büyük planları vardı. Tabii en azından eşit boyutlarda karşılık verilmesi gerekir. Bizim savaşçılar savaşa bayılıyor ama hiçbir gereğini de yerine getirmeden. Ben ise bir savaşçının üzerinde küçük bir leke olmasın diye, bu kadar faaliyet yürütüyorum.

Geçen zorlu 14 yılda bizim hikayemiz yazılıdır

Geçen 14 yıl, anlamlı yıllardı, zor yıllardı. Bu yılları anlayın; çünkü içinde hayat hikayemiz yazılıdır, kararlılık yazılıdır. Türk ve Kürt halkı da faşizme karşı direnişin anısına, şehitlerin anısına, bu kadar işkence çeken, aç-susuz bırakılan insanların ahına bir saygı gereği olarak artık kendini kararlaştırın. Doğru bir sözü olsun ve bu sefer kendini iyi hazırlasın. Savaş şu anda en sonuç alıcı eylemdir. Denilebilir ki, bizim toplumsal koşullarımızda savaş altın sanattır. Bütün gelişmelerin, bütün üretimlerin kendisine bağlandığı ana sanat dalıdır ve her şeye çözümdür. Bu kadar yüceliği olan bir sanata tutkunca sarılmak gerekir. Muhtaç olunan sevgi dünyasından tutalım yemek-içmek dünyasına kadar hepsine çözüm gelişkin savaşçılıktan geçer.

Ben geçmişimi anlattım; herkesten daha zayıftım, yoksuldum ve her bakımdan zorlanarak yaşıyordum. Ama savaşçılık mesleğini esas aldığım için genelde mücadele ettim ve şimde de mevcut savaşçılığımı bakın ne kadar kudretli hale getirdim. Ölüm herkes için, her zaman var ama bu savaşçılıkta ölümsüzlük var. Artık ölsem de gam yemem, çünkü yapacağımı yaptım. Kişisel anlamda çelişkileri-

mi çözüyorum, bana dünyayı cehennem edenlere ben de biraz cehennemi yaşıyorum. Bundan daha güzeli, tatmin edeni düşünülebilir mi?

İşte savaş bunun içindir. İyi bir savaşçı olanın tüm hayalleri gerçekleşir. Kesin söyleyeyim; savaşı geliştiremeyenler belasını bulur. Benim tecrübelerim var. Yıllarca hayal ettiklerimin hepsi şimdi gerçekleşmeye doğru gidiyor. Daha fazla savaşçılık daha fazla kazanım getirir. İnsanlarımız bu konuda çok yoksul ve çok zavallıdır. Çok hayalleri ve tutkuları var, fakat hiçbirisi gerçekleşmez. Bu durumla hepsi mezara girecek durumdadır. Bunu önlemek için savaş yeteneklerini yükseltmek gerekir. Yoksa ruhları ölmüş, derbeder olmuşlar. Zor bela fiziki olarak varlıklarını sürdürebiliyorlar. Bir iş için bin tanesi fırlıyor, fakat bir tanesi iş buluyor. Sağlık denilen bir şey yok. Duygu, düşünce ve hürmet diye bir şey kalmamıştır. Toplumun geneli böyle ve maalesef parti içinde de bu durum yansıyor. Zengin bir militan yaratmak çok zor oluyor. Zengin bir militan haline gelmek için savaş yeteneğinin gelişkin olması gerekiyor. Sorunlara çözüm gücünde ve başarıya giden yolda yetkin olmalı.

Yürüyüşümüz amaca güçlü tutkuyla ilerliyor

12 Eylül'e verilebilecek en büyük karşılık, benim yaptığım gibi gelişmiş bir militanlıktır. İnsanlığa verilebilecek en iyi karşılık, böyle insanlık dışı bir özel savaş rejimine karşı çok iyi savaşan bir militan olabilmektir. Duyguda, düşüncede, hal ve hareketlerde, hemen her şeyde böyle bir kişilik olunursa bundan insanlık kazanır. Yalnız Kürdistan ulusal kurtuluşçuluğu değil, yine Türkiye'deki demokrasıcılık değil, bir bütün olarak insanlık kazanır. Bu da çok güzel bir şeydir. Her şeyden önce buna inanılmalıdır. Daha sonra insan kendini vermelidir. Basitten karmaşığa doğru, az bilinenen çok bilinene doğru, az imkanlardan geniş imkanlara doğru büyük bir sabır kadar yüksek bir tempoyla ve kesin amaca güçlü tutkuyla bağlı olan, ondan başka bir yaşam seçeneğine yer vermeyen bir yürüyüşün sahibi olunmalıdır. Böyle yapanların boş olan yaşamı dolu ge-

çer, iflas etmiş kişiliği kesin kazanmaya yönelir. Saygısız ve sevgisiz bir dünyadan saygılı ve hürmet dolu bir dünyaya çıkış yapar. Bütün bunlar da bir insan için en değerli ve en yüceltici değerlerdir. Bir halkın özgürlüğü ve bir ülke ancak böyle kazanılabilir.

Hiç kazanmadan yaşayacağını sananlar en büyük gafillerdir. Bu tutum, insanlığa yaraşır mı? Aslında yıllardır bunun kavgasını veriyorum. Bu gafiller neden böyle yaşıyorlar, bile bile neden gelişme yolundan sapıyorlar? Doğru gelişme yoluna neden girmiyorlar? Söz zenginliğine, örgüt zenginliğine, silah zenginliğine, ruh zenginliğine, sevgi zenginliğine neden ulaşmıyorlar diye düşünüyorum. Aslında çok şey yapılmak isteniyor, fakat doğru olmayan yollarla yapılıyor bu. Bizimki doğru, tek geçerli yoldur. Zordur ama sonuç alıcı yoldur. Kaldı ki zor dediğin ne! Ben en büyük zorluğa katlanarak rahatlığı buluyorum. Bunun dışındaki rahatlık denilen şey belki de bir tuzaktır. Bu geçen yıllarda bütün bunları edindim ve bütün açıklığıyla da insanlığa göstermeye çalıştım.

12 Eylül faşizminin çok büyük işkenceleri oldu. Bunların bir tanesini bile aklım almıyor. Hatta bir kişiye uygulanan bir işkence biçimini bile hafızam kabul etmiyor. Bunlar işkence de değildir. Bütün bu katliamlar, korkunç kurşuna dizilmeler, idamlar, aç bırakılmalar, sıcak su dökülmeler, buz gibi sularda tutulmalar, paramparça edilen vücutlar dehşet vericidir. Eğer biraz insanlık varsa, bütün bunlara karşı büyük bir öfke ve intikam duygusuyla hareket edilmesi gerekir. Ve bunlar da büyük bir anlama sahip olacaksa, gerekleri yerine getirilir. Bu da örgüttür, eğitimidir, mevzilenmektir, silahı mükemmel kullanmaktır. Bunu yapanlar, kendine yapılanları biraz karşılamış olurlar. Bir halk sözüne göre, intikamını 40 yıl sonra almış, fakat yine de ne kadar erken aldım demiş. İntikam görevini yerine getiremeyenlere, savaşımını kesin zafer doğrultusunda ilerletmeyenlere ben kesinlikle saygılı olamam, onları ciddiye alamam.

Benimki tek ölçüdür ve bu temelde başarıya yürür. Hemen anlam başarıya götüren nedir ve derhal ona tutkum gelişir. Kafa karışıklığı yaratıp, değerlerle oynayanları düşmandan önce bitiririm. Onu da öğrendim bu yıllarda. Kendi savaşımına soysuzca yaklaşan, değerini elden düşüren, kolayca yenilgiye uğratanlara çok büyük

öfkem var. Nitekim bu yaklaşım halkı ayağa kaldırdı. Şimdi herkes savaş yoluna giriyor, daha çok yer almaya çalışıyor. Şimdi ben bunca yıllık hazırlıktan sonra savaşı daha nasıl götürürüm, onu düşünüyorum. Böyle bir düşmana daha zevkle nasıl vurulur, insanlığı bu kadar düşürmüş bir rejime nasıl insanlık dersi verilir, bunların peşindeyim. Bu bir tutkudur. Bende böyle bir düşmanla uğraşmak neredeyse bir zevk haline gelmiştir. Sanmıyorum dünyada hiçbir uğraş bunun kadar zevk versin. Veya sürüklesin, bağlasın. İşin özelliği, mahiyeti gereği bağlanmak zorundayım. Çünkü bu kadar şehit var. Yerde bu kadar kan var, bu kadar acı, işkence var. Birazcık namusu, şerefi, haysiyeti olanlar bir şeyler yapar bütün bunların karşısında. Savaşın gereklerini yerine getirmeyenler büyük namusuzdur ve ilk darbeyi benden alırlar. Bu kesin savaşan insanlık görevidir ve biz bunu temsil edeceğiz. Biraz temsil ettim, bundan sonra daha fazla edeceğim. Bu gerekiyor; çünkü çokları mezara düştü, çoklarına yapılan işkence cevapsız kaldı. Gücü yetmediği için karşılık verememiştir. Ama şu anda benim biraz gücüm var, o halde ne güne duruyorum! İnsan dediğin biraz böyle olmalı.

Bir kişiye eğer vurulmuşsa, ille o da vuracaktır; yaşamın kanunu budur. Yaşamı kirletmemek gerekir. Bir halka bu kadar yapılmışsa, o halk ya ölecektir, ya da karşılığını verecektir. Bu kişi için de geçerlidir. İnsan bu kadar düşüren bir kirli savaştan kendini kurtarmazsa en kötü ölümle karşılaşır. Görülüyor ki bu savaş çok çetindir. Bu 12 Eylül adı altında geçen yıllar çok korkunçtur. Onun kuralı kaidesi insandan ne istiyorsa, onu vermeyi gerektirir. Bizim tarzımız budur ve bu doğrudur.

Yürüttüğümüz bu savaşta artık yetersizlik olamaz, bile bile savaşla oynama, taktikle oynama düşünülemez. Biz idam fermanını yırtıp attıktan sonra hiç kimse bize giydiremez. Artık özgürlüğe yakınlaşıyoruz, hiç kimse faşist karanlığı tekrar biza layık göremez. Kurtuluşçu ve aydınlıkçı niteliğimiz, ulaşmamız gereken kişiliği bize gösteriyor. Böyle büyük savaşım yıldönümlerine verebileceğimiz en çarpıcı karşılık, böyle savaşan militanın karşılığıdır. Başka yaşamlar, başka alışkanlıklar çoktan yerin dibine girmiştir. Evet şiarımız, “Zafere kadar savaş”tır ve halkımız, dayatılan bu kirli savaş

yok edinceye kadar bilinçli ve kararlı bir şekilde savaşıacaktır. Mücadelemiz 12 Eylül faşizmine böyle karşılık vererek kazanmış ve her yönüyle insanlığı yaratmıştır. 12 Eylül faşizmine karşı direnen başta bütün direniş şehitleri olmak üzere, tüm işkencede acı çekenlere, yine inim inim inleyen tüm halkımıza vereceğimiz tek bağlılık sözü, ona böyle bir insanlık savaşı sunmak, böyle bir Kürdistan ulusal kurtuluş savaşçısı, böyle bir Türkiye demokratik savaşçısı olmayı sağlamaktır. Biz bu sözüme bağlı kaldık.

Ortaya çıkardığımız gelişmeler bütün halkımızın bağlı olmasına imkan sunuyor. Halkımız bu sefer mevcut savaşıma imkanımızı iyi değerlendirsin. Kolay düşmek şurada kalsın, düşmanı müthiş düşürmeye bir kez daha ant içsin. Özgürlüğe gitmenin tek yolu budur. Ben de hâlâ bu yolda hizmet veren bir savaşçı durumundayım ve bununla da gurur duyuyorum. “Ezildim, horlandım” diye de herhangi bir şikayetim yoktur. İsterdim daha iyi mevzilerde ve daha geniş imkanlar içinde savaşmayı ama maalesef bütün çalışmalarına rağmen bu imkan bir türlü bana var olmadı. Fakat iddialyım, bütün yaptıklarımı hazırlık biçiminde değerlendirdim ve mücadeleye sevk ettim. Birçok önemli mevziler yarattım. Bir anormallik olmaz ve böyle yürütmeye devam edersem, çok daha yakın mesafeden savaşa da ulaşabilirim. İşte söz bu temelde verilir, pratik bunu kanıtlar ve başarı da kesin böyle ortaya çıkar.

Nereden bakılırsa bakılsın TC gerçeği ve onun 12 Eylül'cü özel savaş rejimi ciddi bir tıkanmayı yaşıyor. Bu rejimin bunalımı oldukça derinleşmekte, her bakımdan tam bir çözümsüzlüğü yaşamaktadır. Mevcut durumuna çözüm bulma ve kendini yeniden üretme imkanları hemen hemen tükenmiş gibidir. Böyle bir noktada halk güçlerinin, devrim ve demokrasi güçlerinin devreye girmesi, çözümsüzlüğe bir çözüm olması, toplumsal düşürülmüşlük utancını ortadan kaldırması hem mümkündür ve hem de gereklidir. Türkiye'nin gerçekten aydın, ilerici ve hatta kendini sosyalist olarak gören güçleri böyle bir durumu görmek ve tarihsel görevin üzerine gitmek konusunda gereken cesaret ve kararlılığı göstermek durumundadırlar.

Gün tarihsel rollere sahip çıkma günüdür. Gün egemen düzenin

çözümsüzlüğüne karşı, devrimci alternatif çözümü yaratma gündür. Kürdistan'daki devrimci gelişmelerden de yararlanarak Türkiye'de devrimci seçeneği geliştirmek; bir devrimci partiyi, deyim yerindeyse “Türkiye'nin PKK”sini ve PKK tarzının Türkiye koşullarına uygulanmasını başarmaktır. Böylece özel savaş yönetiminin yarattığı acılara karşı halkı yeni mücadeleciler bir yaşam yoluna sokmak yüce bir iştir ve tarihsel bir görevdir. Bunu gerçekleştirmenin fırsat ve olanakları her zamankinden daha fazla şimdi vardır. Bu noktada umutlu olmak, cesaretli olmak, gerçeklere anlam verip saygılı olmak gerekir.

Biz de bu tür gelişmelere şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da yakın ilgi göstereceğiz. Elimizden gelen her türlü maddi ve manevi desteği vermeye çalışacağız. Önümüzdeki süreçte bu yönlü gelişmeleri çok çeşitli biçimlerde de olsa yaşayacağımız konusunda her zamankinden daha fazla umutluyuz. Çalışma azim ve coşkumuz her zamankinden daha fazladır. Ve bunu Türkiyeli dostlarımızla paylaşma isteğimiz her zamanki gibi güçlüdür. Bu temelde:

- Kahrolsun 12 Eylül faşizmi!
- Yaşasın PKK savaşımı!

71. YILDÖNÜMÜNDE CUMHURİYET GERÇEĞİ

Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 71. yıldönümü. Bu yıldönümü kutlamaları, sözümona sivilleşmiş bir biçimde değişik yapılmaya çalışılırken, Anadolu halkları açısından ne anlam ifade ettiğini bir kez daha bizim mücadele gerçeğimizin sıcak ateşi temelinde ele almak, “halklar açısından, onların cumhuriyeti nasıl olmalı” sorusuna bir cevap anlamında da değerlendirmek, hem anlamı, hem de yararı itibariyle önemli ve gereklidir.

Öyle bir cumhuriyet ki, nevi şahsına münhasır, yani örneği olmayan cinstendir. Kurucularının da dile getirdiği gibi, “Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur”, “Bir Türk dünyaya bedeldir”, “Ne mutlu Türk'üm diyene” vb. sözler, ancak aşiret şovenizminde görülebilecek bir sığılığı gösterir. Yine “arkadaşlar, yarın sabah cumhuriyeti ilan edeceğiz” diyen bir Atatürkçülük anlayışıyla, gerek siyaset ve gerekse sosyal bilimle tarihi gelişim içinde bu cumhuriyetçilik fikrine ve uygulamalarına baktığımızda göreceğiz ki, gerçekten de kendinden başka örneği olmayan bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'ni öğrenmeliyiz. Çünkü kaderimizi sandı-

ğımızdan daha fazla, hatta bütünüyle etkilemektedir. Bir tabir vardır; “Cumhuriyet çocuğu” diye söylenir. Bu öyle bir çocuktur ki, belki de yalnız 20. yüzyıl gerçeği içinde değerlendirildiğinde “ne sağla, ne solla, ne faşizmle, ne komünizmle benzer bir yanı yok” diyeceğiz. Bunun yanısıra, iki temel kamplaşmadan da kendisine gerekli olan ne varsa alma cambazlığını gösteren ve böylece de en düşkünelmiş bir ifadeyi tam hak eden bir gerçekliktir. Veya çok büyümek isteyip de çok küçük olanın, büyük burjuva olmak isteyip de çok küçük-burjuva olanın, geçmişini çok büyük sanıp da bugünkü konumundan daha da küçük olanın, bu anlamda yanıp tutuşanın bütün mantık ve ruh hastalıkları bir kişide nasıl ifade edilirse, bu Türkiye Cumhuriyeti'nde de aynen böyle ifade edilir. Böyle ele alırsak, kendimizi doğruya daha da yaklaştırmış olacağız.

Kişilikte çözülediğimiz Türkiye Cumhuriyeti'dir

Bugüne kadar önemli tip çözümler yaptık. Bu çözümler aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti çözümleridir de. Siz kendiliğinden doğmadınız. 70 yılı geride bırakırken, siz birkaç kuşak sonrası olarak geliyorsunuz. Bu da, tamamen bu cumhuriyet gerçekliğinin bütün yönleriyle bir yansıması olmaktan kurtulamayacağımız anlamına gelmektedir. Hiç şüphesiz buna karşı savaşım var. Bu savaşımın PKK'de nasıl seyrettiği ayrı bir değerlendirme konusudur ama, cumhuriyetin gerçeği, mantığı kadar ufku, ufku kadar gerçekleşmesi nasıl seyrediyor ve her kişiye nasıl yansıyor, kimler ne kadar cumhuriyet çocuğu oluyor; bunları görmekte yarar vardır. Yine bu şekilde ele alırsak, kendimizle cumhuriyet arasındaki ilişkiyi biraz daha doğruya yakın değerlendirmiş olacağız.

Günümüzdeki tekelleri sermaye, “cumhuriyetimizi çok seviyoruz ve koruyacağız” diye bir slogan kullanıyor. Bu yılki cumhuriyet kutlamaları ağırlıklı olarak Türkiye ekonomisinin kilit başı olan holdingler tarafından hem finanse edilmiş, hem programlaştırılmıştır. Böylece cumhuriyete kesin damgalarını basmışlardır. Denilebilir ki, ilk defa çırılçıplak bir biçimde cumhuriyet, holdinglerin ve onla-

rın özel savaş hükümetinin, bu savaş hükümetinin de bir “kontra cumhuriyeti” olduğu ortaya çıkmıştır. Eğer böyle bir tanıma kullandıysak ve bunun ne anlama geldiğini çok yönlü değerlendireceksek, cumhuriyet gerçeğine bir kez daha doğru yaklaşmış olacağız.

Yine halkın son yıllarda cumhuriyet bayramlarına az ilgi gösterdiği söyleniyor. Doğrudur. Son yıllarda halk cumhuriyet bayramlarına çok az ilgi göstermiştir. Çünkü başlangıç yıllarında genel ulusa hitap eden, onun duygularını sömüren cumhuriyet, şimdi çırılçıplak bir tekel cumhuriyetidir. Halk ilk defa bu cumhuriyetin hiç de kendi umutlarıyla, çıkarlarıyla ve kendisiyle ilişkisi olmadığını görmüştür. Bu anlamda halka karşıtlığı ilk defa ve çok açıkça ortaya çıkmıştır. Cumhuriyetin niteliğini kavramak bakımından “halk açısından cumhuriyet neyi ifade ediyor” sorusu gerçeği görmemizi sağlayacaktır. Cumhuriyeti anlamak ve tanımak çok önemlidir. Kimler için cumhuriyet nedir, ne değildir; kimler için yarar-çıkarıcıdır veya zarar-ziyandır; kimler için işkencedir veya yaşamdır; kimler için büyüklüktür veya küçüklüktür ayırımını da, halk hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde şimdi yapabileceğine sahiptir dersek, biraz daha gerçeği yakından hissetmiş olacağız.

Bu cumhuriyet kanlıdır, kursağa tıkanan taşdır

Cumhuriyeti öğrenmek zorundayız, çünkü yaşamı bütünüyle kuşatan, çevreleyen bir çekirdektir. Hiç kimse kendi bücür kafasıyla, çok sığ bir siyasi anlayışla ekonomi, politika ve rejim ilişkilerini anlayacağını, sağlıklı bir aydın olabileceğini sanmasın, hele bir devrimci olabileceğini hiç mi hiç düşünmesin. Bunun ne anlama geldiğini, 1970'li yıllardan beri gelişen devrimci gençlik hareketinin üzerine cumhuriyetin zinde kuvvetlerinin, ordusunun nasıl yürüdüğünü ve en çok özgürlük kavramında dile getirilmek istenen umutlarını nasıl yerle bir ettiğini görürsek, bu cumhuriyetin yaşama hangi biçimde cevap teşkil ettiğini daha iyi anlamış olacağız.

Bu cumhuriyeti öğrenmek gerekiyor; çünkü yaşamak istiyorsunuz. Eğer yaşamın bu büyük tutucu kalkanının (halklar üzerindeki

sadece büyük baskı ve sömürü kalkını anlamında değil), halkları, bütün tarihine, yüreğine, beynine kapatan gerçekliği anlaşılıp delinmeden, yaşam tutkularınız sadece heves olarak kalır. Nitekim Türkiye, eğer halkı açısından soluksuz bir Türkiye ise, eğer insanları “en soluksuz kalmış bir dönemi yaşıyoruz” diye bas bas bağıryorsalarsa, bu, bugün çok sahtekarca kutlamaya koşturdukları bu cumhuriyet zırhı sayesinde. Bunu başta Türkiye halkı olmak üzere, herkes çok iyi anlamak durumundadır. Ruhu, düşüncesi yaz-boz tahtasına çevrilen, dünyanın her tarafına koşturulan, Avrupa'nın çöplüğünü en iyi nimet sayan, o eski dönemin işgal-istilasında paralı asker gibi kullanılan, muazzam işsizlik ve sefaleti yaşayan ve belki de uluslararası alanda benzeri olmayan değişik, özgün bir faşizmin en yoğun uygulamalarına maruz kalan bir halk gerçekliği içinde, eğer yaşama kapı aralanmak isteniliyorsa, bu cumhuriyet tartışmaları bütün yönleriyle doğru yapılmak ve halklar açısından kesin sonuçlar çıkarılmak zorundadır.

Bazı tartışmalar yok değil; birinci cumhuriyet, ikinci cumhuriyet tartışmaları var. Ama bunlar üstte yapılan tartışmalardır. Sol da yoğun lafazanlıkla “halkın cumhuriyeti, sosyalist cumhuriyet” vb. deyimleri kullandı, ama bugün yerinde yellere esiyor. Bu, kaskatı kemalist cumhuriyet, belki de bir Hitler, bir Mussolini cumhuriyetinden çok daha halk düşmanı bir rejim olarak varlığını sürdürüyor. Diğerlerinden farklı yanı da, kendini gizlemiş bir cumhuriyet olmasıdır. Anti-halkçılığını, halkçılık adı altında gizlemiştir. En anti-demokratik, en çapulcu kapitalizmiyle kendini yaşatmak isteyen ve bu anlamda en büyük gericiliği yaşayan bir cumhuriyettir. Doğarken kanlı, kendini büyütürken kanlı ve şimdi de en kanlı cumhuriyettir.

Bunları anlamak gerekiyor. Aksi halde yaşam şansınızı doğru yaşam lehinde kullanmanız mümkün değildir. Bunun için siyasallığı yaşamalısınız. Türkiye gerçeğini bir de bu anlamda bütün yönleriyle görmelisiniz ki, kendinize saygıyı kazanabileceğiniz, doğru düşünebilirsiniz, doğru bir davranışın ve politik bir yaşamın sahibi olabilirsiniz. Bunu yapmazsanız her şey kursağınızda kalmaya mahkumdur. Bu, geçmişte de böyleydi. Ama gelecekte sadece kursağınızda kalmaz, bir taşlaşmaya dönüşür ve sizi parçalar. Bu nedenle çok

ciddi olmalısınız. İnsana, özgür insana değer vermek çok gereklidir. Diğer taraftan cumhuriyet, insana ne zamandan beri ve ne zamana kadar karşı olacaktır. Bu soruları kendinize sormadan bir yaşam iflasçısı olmaktan, kendinizi kandırmaktan ve hatta karşıtınıza oynamaktan kurtulamazsınız. Mutlaka temel insani özelliklere dönüşü gerçekleştirmelisiniz.

“Bunun cumhuriyet tartışmalarıyla ne ilgisi var” denilemez. Çünkü bu cumhuriyetçilik sizi temel insani özelliklerden koparmıştır. Yalnız Kürdü değil, ondan daha fazla Türkü de koparmıştır. Sağlıklı düşünen bir Türk aydını var mıdır? Türk aydını diye bir kavramdan bahsedebilir miyiz? Eğer bahsedeceksek, Türk aydınının temel özellikleri neler olmalıdır? Cumhuriyet ve Türk aydını kavramı arasındaki irtibat nedir, diye sormalıyız.

Cumhuriyete “aydınlanma çağı” deniliyor. Bunu sözümona en kemalist aydınlar söylüyorlar. Bu kimin için bir aydınlanmadır? Kimin gözlerini açmıştır? Bugün “seni çok seviyoruz ve çok iyi koruyacağız” diyen holdinglerdir. Başta İlhan Selçuk gibi baylar olmak üzere, cumhuriyetin bir aydınlık rejimi olduğunu ısrarla söyleyenlere soruyorum: En büyük aydınlanmayı holdingler yaşamıyorlar mı? En çok feyz alan, en çok çıkar sağlayan, en çok kendi sınıf çıkarları temelinde bilinçlenen, dolayısıyla aydınlanan bunlar değil mi? Tekrar vurguluyorum; bay İlhan'a ve bunun gibi yüzlerce sözümona aydına soruyorum: Eğer siz bir kör değilseniz, gerçekten aydın özelliklerine bile bile ihanet etmek istemiyorsanız veya kara cahil, bir gafil değilseniz, cumhuriyet aydınlanması ne demektir? Aydınlanmanın sınıflarla, çıkarlarla bağlantısı vardır. Burjuva aydınlanması, bugün iktidardır, cumhuriyetin ta kendisidir; onun resmi, askeri ifadesidir; kontradır, özel mülkiyetçiliktir ve kamu yararına birkaç işletme varsa, bunun da özelleştirilmesidir. Türkiye'de başka tür cumhuriyet var mı? O baylara, bayanlara açıkça soruyorum: Gerçekleşen kemalist cumhuriyetin başka bir sonucu, başka bir durağı var mıdır? Yalana methiye düzmeye, olmayacak olana da dua çağrısı yapmaya hiç gerek yok. Başka tür kemalist cumhuriyet varsa, ispatlasınlar; nerededir, hangi dönemdedir, halka ne vermiştir? Bu kadar sömürüyü, baskıyı kendi halkına hangi cumhuriyet uygulamıştır?

Hiçbir Avrupa cumhuriyetinde, Amerika cumhuriyetinde bu var mıdır? Yok! Yine “bu anti-kemalist bir cumhuriyettir” denilsin. Hayır! Bu cumhuriyetin kemalist cumhuriyet olduğunu, ikinci cumhuriyetçilere karşı (ki o da tartışmaya değer ayrı bir kavramdır) bugünkü cumhuriyeti bütün yönleriyle bağnazca savunanların kendileri belirtiyorlar. Nitekim bu, Uğur Mumcuların, Emin Çölaşanların en çok sözcülüğüne oynadıkları bir cumhuriyettir. İster birincisi denilsin, ister hangi dönemdeki özellikleri denilsin, gerçek budur.

Diğer yandan eğer bir halk ve emekçi çıkarlar açısından bir aydınlanmadan bahsedeceksek; bugün bunlar aydınlatılıyor mu, karartılıyor mu diye sormak gerekir. Bilinçleri, çıkarları, kişilikleri hiçbir dönemle (Osmanlı dönemi de dahil) kıyaslanmayacak kadar en çok bu dönemde karartılmamış mıdır? Türk halkı, tarihindeki en karanlık dönemi, var olan bütün toplumsal dokuları parçalanmış, felç edilmiş bir durumu şimdi yaşamıyor mu? Halkın çıkarını temel alacak tek bir parti var mıdır?

Zaten bu baylar da bunları çok iyi bilirler. Bugün sosyal demokrat diye tabir edilen, sözümona emekten yana olan partilerin kendileri, “sosyal demokrasiye de en büyük ihaneti SHP yaptı” diyorlar. Bunu diyen cumhuriyetin tarihi partisi CHP'dir, onun yöneticileridir. En büyük ihaneti bu cumhuriyetin en eski partisinin devamı olan SHP yapmışsa, suçlu kim, hain kim ve ona karşı ne yapılmalıdır? Bunu söyleyenler, cevabını da vermelidirler. Aksi halde bir ikiyüzlü olarak değerlendirilmekten kurtulamazlar.

Varsa bir halkın çıkarlarını kollayan cumhuriyet gerçeği ve varsa buna ihanet edenler, bir bir ortaya çıkarılmalıdır. En önemlisi de uğruna amansız bir mücadele verilmelidir. M. Kemal bile kendi mantığı içinde, cumhuriyet ilanında amansızdı. Ne kadar eleştiresek de, cumhuriyeti, kendilerine karşı ilan ettiği güçleri, gerektiğinde hayatını da ortaya koyarak veya her türlü mücadele yöntemini göze alarak üzerine gidip tasfiye ediyordu. O kendi cumhuriyetini böyle kurdu. Bu cumhuriyetin farklı bir tanımı varsa, buna bağlı olduğunu söyleyenler, en az M. Kemal kadar güçlü bir kişisel veya partisel çikış göstermekle sorumludurlar.

Türk halkının ufku bu cumhuriyetle karartılmıştır

Şunu çok iyi biliyoruz ki; bu cumhuriyet hiç de öyle sanıldığı gibi halkın çıkarına, halkın aydınlanmasına yönelik bir cumhuriyet değildir. Lafta bir şeyler söylenebilir. Ben iddia ediyorum ki, halkların, başta da Türk halkının, belki de Osmanlının yıkılış dönemlerinden daha fazla ufkunun karartılması söz konusudur. Hiçbir Osmanlı padişahı, yöneticisi bu cumhuriyet yöneticileri kadar halkın üzerinde bir baskıcı ve sömürücü güç olmamıştır. Bugünkü holdingler, en değerli Osmanlı paşalarından daha fazla işkenceci ve sömürücüdürler. Bu holdingler halkın tarihine, geleceğine baraj koymuş, onu bu temelde örgütlemiş güçlerdir. Gerçekleri doğru ortaya koymanın zamanıdır.

Emperyalist-kapitalizm bu konuda, insan üzerinde sömürü geliştirmekte ustadır. Hiçbir tarihi rejim, bugünkü emperyalist-kapitalist rejim kadar insan yeteneklerini inanılmaz ölçüde sömürüye tabi tutmada başarılı olmamıştır. Bu dünya geleneğinde böyledir. İnsanın duygularını, ruhunu, mantığını, düşünce gücünü, güdülerini bile sömürmekte hiçbir tarihi rejim bugünkü emperyalist-kapitalizm kadar ne bilinçlilik, ne iradelilik, ne gözükaralık, ne ahlaksızlık ve ne de çılgınlık yapabilecek düzeydedir. Eğer bu doğrudur (ki doğruluğu kuşku götürmez) insan, gelişmesinin daha doruklarında şimdi çok ağır bir tehlikeyle karşı karşıyadır.

İnsanlık, gelişirken doğanın yırtıcı güçlerine, canavarlarına karşı çok daha umutlu, çok daha gelecek vaat eden bir konumdaydı. Şimdiki insanlığa bakalım; ona tehlike doğadan gelmiyor; tehlike insana da, doğaya da emperyalist-kapitalizmden geliyor. Bugün dıştan, hayvanlar aleminden gelen canavarlar yok. Bu canavarlar emperyalist-kapitalist tekellerin tam içinden geliyor ve bunlar eski canavarlarla kıyaslanmayacak kadar da yıkıcıdır. İnsanlığın tarihinde, güncelliğinde ve geleceğinde ne varsa silip süpürme, adeta bir kanser hastalığı biçiminde tüketme durumundadırlar.

Bunu herkes tartışıyor. Emperyalizmin ideologları bile artık tarihsizlik zamanından bahsediyorlar. İnsan ufkunun kesildiği bir süreç denili-

yor. Bunun kesinlikle emperyalist-kapitalist mantıkla, onun sistemiyle, işleyişiyle ilişkisi vardır. En azından insana saygıyı, insanın toplumsal gerçekliğine bağlılığı, umudu yitirmemişsek, bunun zorunluluğunu duyuyorsak, kendi yaşadığımız gerçekliğe baktığımızda ne söyleyeceğiz?

Türkiye Cumhuriyeti, kendi insanlarına karşı, bugünkü emperyalist-kapitalist yıkım canavarından, tehlikesinden çok daha azılı bir kıyım uygulamaktadır. En büyük demagog Demirel'e bakıp da kimse gerçeklerin derinliğini görmekten kendini alıkoymamalıdır. Hiçbir cumhurbaşkanı bugünkü TC'nin başı kadar gerçeklerle alay etmemiştir. Hiçbir cumhurbaşkanı bugünkü kadar hokkabazlık yapmıyor. Bütün cumhurbaşkanları ayda-yılda bir nutuk çekerler, Demirel ise günde on defa nutuk çekiyor. Tarihte ve günümüzde hiçbir cumhurbaşkanı böyle değildir. Bu konuda bir rekordun bahsetmek gerekir. Benden hatırlatması; Guinness rekorlar kitabını idare eden kimse, kesinlikle Süleyman Demirel'in hakkını hemen teslim etmelidir. Demirel bu anlamda büyük ihtimalle cumhuriyet demagoglarının rekortmenidir ve kırdığı bu rekorun tarihte bir kez daha kırılacağına da hiç sanmıyorum.

Kendisini “Çoban Sülü” diye tanıtır. Evet, eskiden birkaç koyuna çobanlık etmiş olabilir ve o çobanlığa saygı duyulabilir. Fakat bugünkü Türkiye halkını, halklarımızı sürü yerine koyup, hem de faşizm adına, kontralar adına çobanlığa soyunmak, herhalde yapılabilecek en büyük kötülüktür. O şimdi çobanlığı bu kötülük anlamında icra etmektedir. Bu büyük bir zulümdür ve hiçbir Osmanlı padişahı bu kadar zalim değildi. Ne kadar eleştirilse de, bir Abdülhamit kırk kat bunlardan daha demokrat ve insancıldır. Bu cumhurbaşkanı neden böyledir? Çünkü hizmet ettiği rejim, onun ekonomisi, sosyal yapısı hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar insanlık dışıdır.

Türkiye'yi tarihiyle, yeraltı ve yerüstü zenginlikleriyle, en önemlisi de insanlarıyla hiçbir rejim bu kadar ucuzca pazarlığa, satışa çıkarmamıştır. Çıkarabilmek için, çok büyük bir faşist rejimin olması; yine bu faşizmin kendi halkını büyük bir demagojiyle idare etmesi gerekir. İşte yapılan da budur.

Bu son özelleştirme hikayesine bakalım: Hepsi yabancıya peşkeş çekiliyor. Örneğin Fransa sağcı hükümetine bakalım: Dünyada devrim-

cilik adına ne varsa ona karşı savaş açmıştır. Ama birinci sırada onlara satıyor. Japon kapitalizminin gözükaralığına satıyor. Alman sağcı hükümetine satıyor. Hiçbir insani kaygıları olmadan ve faşizme hizmet etmelerine aldırmadan satabiliyorlar, uzlaşıyorlar ve birlikte yönetiyorlar.

Türkiye'deki insan manzaralarına şimdi çok daha iyi bakmak gerekir. İsterdim ki, Türkiye halkı içinde bir aydın olsun. Duyduk, Yaşar Kemal “Artık kendimi suçlu hissediyorum” diyormuş. Halk adına aydın olduğunu söyleyen bir yazardır. Saygı duyuyoruz. Gerçekten bu son yargılamaları, işkenceleri gördükten sonra kendini suç ortağı biçiminde hissetmesi anlamlıdır ve bu bir aydının itirafıdır. Ben isterdim ki, Türkiye'de hiç olmazsa iyi bir aydın çıksın, “bu halk nereye götürülüyor” desin. Osmanlı dönemindeki bir Namık Kemal kadar (ki onun ne kadar Osmanlıcı olduğunu biliyoruz) bir aydın olsun. Korkarım bu kadarını da göremeyeceğiz.

“En devrimci solum, devrimci yolum” diyen tayfanın elebaşlarına bakalım: Bu holdingler düzeninin küçük bir memuru olmayı en büyük erdem sayıyorlar. Yanbaşlarında onca işkenceye, idama rağmen verdikleri sözleri unutan, tükürdüğünü yalayan bu kişilikler bir kişisel çıkar elde etmek için kırk takla atıyorlar. En devrimci solcusu, yolcusu, bilmem necisi böyle olursa, burjuva liberal aydınından ne bekleyebiliriz ki?

Türk egemenliğinin halk karşıtlığı başlangıç tarihinden gelmektedir

Türk halkını bu cumhuriyet karşısında daha iyi anlamakta, bir anlamda tarihe bakmakta yarar vardır. İster tarihte, ister günümüzde halk gerçekliğinin hakim sınıfa (en baskıcı, sömürücü sınıftır) bağlandığı, onun çıkarına koşturulduğu başka bir halk görmek de mümkün değil diye bir tespit yapmak zorunda kalıyorum.

Daha barbarlığın yukarı aşamasında Ortadoğu'ya yönelik işgal, istila seferlerinde, Türk boy beylerinin ve aşiret beylerinin en az işgal ettikleri alanda yaşayan halka olduğu kadar, kendi aşiret üyelerine, mensuplarına da amansız bir şekilde yüklediklerini biliyoruz. Yine bilindiği kadarıyla bu beyler Anadolu'ya geldiklerinde, o eski uygar-

lık alanlarında birer beylik oluşturduklarında, kendi halkına, Türkmen halkına Toros'un zirvesinde (ancak kılıçtan kurtulurlarsa) bir yaşam fırsatı veriyorlar. Tabii ki eğer buna fırsat denilirse. Türkmenler (Yörükler) aslında bir halktır ve hepsi dağ başındadır veya bozkır çölündedir. Böyle olması egemen sınıfın karakterinden dolayıdır. Şu anda bile dağlardaki Türkmen, Aleviye, Yörüğe, Tahtacıya bakın; belki de bir Kürtten daha beter, ağır yaşam koşulları içindedirler. Bu, egemen sınıf nedeniyle böyledir. Türklerin beyliği, sultanlığı, padişahlığı kadar, bugünkü cumhuriyetçilik de halkın karşıtıdır şeklindeki değerlendirmeyi kanıtlamak için bu örneği veriyoruz.

Bizansla Osmanlı sultanları kolay anlaşmışlardır. Daha Anadolu'ya girdiklerinde birçok Bizans yerel feodalıyla olduğu kadar, en son İstanbul'u işgal ettiklerinde de büyük bir uzlaşmayı sağlamışlardır. Bunu iyi görmek gerekiyor. Ama İstanbul'da uzlaşmayı yapan Fatih, bir Konya'da biraz halkla, Türkmenlerle bağlantıları olan Karaman beyliğini de acımasızca ezmiştir.

Bunlar bugün cumhuriyetin karakterini anlamak için önemlidir. Osmanlı padişahları, kendilerine göre beyler biraz daha halka yakın oldukları için onların hepsini amansızca ezdiler. Bir Yavuz Sultan Selim, en büyük katliamı Türkmen Aleviliğine karşı yürüttü. Tarih; "Kırk binini yalnızca Kuyucu Murat Paşa kuyulara doldurdu" diye yazar. Pir Sultan'ın deyişleri hâlâ canlıdır. Bunu şunun için söylüyoruz: Halk karşıtlığı yalnız günümüze özgü değil, uzun bir tarihi geçmişe dayanıp gelmektedir. Halkların, toplumların kesin tarihle bağlantıları vardır. Tarihi yadsıyan, tarihle bağını ortaya koymayan hiçbir görüş gerçekliği fazla açıklama gücünde değildir. Türk egemen sınıf tarihinin bu nitelikte bir temel özelliğe sahip olduğunu, hiç kimse sahte ve şoven bir ulusçulukla örtbas etmemelidir. Türk egemen sınıfının halk karşıtlığı bu denli keskindir.

Türk egemen sınıfının tarih boyunca böyle bir uygulamaya girişmesinin nedeni onun zayıflığından kaynaklanır. İki yönlü baskı altındadır. Sınıflaşmak istiyor; daha önce işgal ettiği alanlarda hakim sınıflar vardır ve onlara karşı sınıfsal bir hakimiyet peşindedir; bu anlamda işgalcidir. Aynı zamanda hakim sınıf olmak için kendi aşiret üyelerinden kurtulmak zorundadır. Aşiretçiliğin de, aşiret orga-

nizasyonunun da aşılması gerekir. Oğuz boylarının ve bunun içindeki aşiret bağlarının yerine, Türk beylerinin oluşması gerekiyor. Bu da kendi aşiret üyelerinin dışlanması, dolayısıyla düşmanlık yürütmesi demektir. İkiyüz yıl boyunca böyle bir kuşatma altındadır. Hala da devam etmektedir.

Dolayısıyla böyle bir egemen sınıf çok gerici olur ve hâlâ bu niteliği sürmektedir. Kendi halkına karşı düşman olmak zorundadır. İşte faşist, baskıcı, acımasız olacağı da bu gerçekle yakından bağlantılıdır. Nitekim bu egemen sınıfın yüzyıllar boyunca hep böyle bir halk düşmanlığı ve komşu hakim güçlerle, işgal etmek istediği alanların hakim güçleriyle amansız savaşımı devam eder.

Osmanlı yüzyılları, bir yandan halka karşı savaşımıyla, diğer yandan da işgal, istila ettikleri alanların egemen sınıfları ve halklarıyla düşmanlıkla doludur. Öyle bir Osmanlı rejimi ki, savaşmadık bir tek on yılı yoktur. Adeta bir savaş makinasıdır. Savaş hem içte, hem dışta çok acımasızdır. Hatta içteki daha acımasız yaşanmaktadır. Türk halkı tarihte biraz da böyle şekillenen bir halktır. Eğer ille bir halk tarihi yazılmak isteniyorsa, bunu görmek gerekir. Aksi halde gerçeklerle alay edilmiş olur veya hakim sınıfın tarihi, halk tarihi biçiminde anlam bulmuş olur ki, bir halka ve bilime yapılabilecek en büyük kötülük de budur. Nitekim bu, günümüzde yapılmaktadır. Bu vesileyle bunu açmak gerekir. Cumhuriyeti yeniden tanımlamaya çalışırken, halka karşı da hiç olmazsa bu yönlü görevlerimizin bilincine varmalıyız.

Türk egemen sınıfı üretici ve yaratıcı değil, talancı ve taklitçidir

Şunu fazla açma gereği duymuyorum: Anlamadıkları bir İslamlıkla, ta Avrupa ortalarına, Kafkasya'ya, Orta Asyalara kadar nasıl at koşturdular? Şu gün gibi ortadadır ki, ne büyüğü ne küçüğü, İslamiyet nedir diye hiçbir şey anlamamıştır. Muazzam bir taklitçilik geliştirildi. Şimdi emperyalizm; Amerika, Avrupa taklidi gibi, o zaman da yaklaşık beş-on yüzyıl İslamiyet taklitçiliğiyle hem işgalin istilanın ideolojisi oluşturuldu, hem de halkın köreltilmesi sağlandı. İslamiyet halka doğru bir yaşam biçimi olarak sunulmadı. Bilinme-

yen ne kadar dua varsa, zorla ezberletildi; yine hareket biçimleri ve İslam hukuku anlaşılmadan uygulatıldı.

Tabii burada İslamiyet'in tamamen bu olduğunu söylemek istemiyorum. İslamiyet bir devrimdir. Arap yarımadasında ortaya çıkmış en önemli büyük devrimlerden birisidir. Kesinlikle tarihe katkısı vardır, dönemine göre çok ileridir. Özellikle içindeki radikalizm noktası bugün de etkisini sürdürmektedir. Türk egemenlerinin belki de bin yıldır savaştıkları bir Alevilik de vardır. Her ne kadar bugün sahte bir uzlaşmaya gidilmek isteniyorsa da, derler ya “en şoven, en faşist” diye, işte Türk egemen sınıfı da İslamın en sağcı, en faşist rejimidir; en hakim Sünnisidir, cahilidir. Ayrıca bu en işkenceci, en baskıcı gücüdür de. Tarihe baktığımızda şu rahatlıkla söylenebilir: Türk egemen sınıfı, nasıl ki emperyalizmin günümüzde jandarmalığını yapan en gerici, en şoven ve en insanlık dışı gücüye, İslamiyetin de (o dönemde bir yayılma içindedir) emperyalist, en sömürücü, en baskıcı gücü, işte bu Türk egemen sınıflarının şahsında temsil edilmektedir. Bunun da nedenleri söylendiği gibidir; yani halkını tasfiye etmek, aşiret bağlarından parçalayarak dağa sürmek, kalanını kuyulara doldurmak ve “gavurdur” adı altında ne kadar bir başka uygarlığın egemen sınıfı varsa ona saldırmaktır. Tarihi böyle oluşmuş bir Türk egemen sınıfıyla karşı karşıyayız.

19. yüzyıl sona erdiğinde feodal yanı ağır basan bu sınıf kabuk değiştirmeye, burjuvalaşmaya özen gösterir. Bakar ki artık İslam feodalizminin ömrü doluyor ve onun yerine dünyaya yükselen kapitalizm egemen oluyor. Gecikmeli de olsa bunu anlıyor. Ardından yavaş yavaş Batı'ya öykünüyor. Bu sefer de onun taklitçiliğine oynayarak yaşam süresini uzatmak istiyor. Bildiğimiz o 1. ve 2. Meşrutiyet hareketleri; Genç Osmanlılar, Jön Türkler ve en sonunda kemalist cumhuriyet hareketi, hep bu Türk feodal sınıfının üstten ve devlet eliyle, karşı-devrimci temelde (ki bu biraz Alman tarzıdır, tamamen karşı-devrim tarzındadır), burjuvalaşmasıdır. Feodal sınıftan burjuva sınıfa dönüşümün en belirgin örneği Türk örneğidir. Türk egemen sınıf gerçeği bu temelde oluşuyor ve hâlâ devam ediyor.

Dikkat edilirse, Avrupa'da yükselen burjuvazi, farklı bir sınıf olan feodallere karşı savaşarak, hem de yüzyıllarca kendi kültürünü, aydınlanma hareketini, partilerini ve hatta kendi ordularını oluşturarak, uzun

bir cumhuriyetçilik kavgasını vererek gerçekleşme yoluna girdi. Ekonomik, sosyal, siyasal bir güç olmak için yüzyıllar gereklidir. Ve burjuvazi hepsini kanla yürüttü, biraz devrimle yaptı. Büyük Fransız burjuva devrimi bu anlamdadır. İrili-ufaklı hemen her Avrupa ulusunda böyle burjuva devrimler yaşandı. Türk egemen sınıfı böyle bir burjuva devrimler çağıyla karşılaştığında nasıl yapacaktır? Nasıl İslamiyet en gerici biçimiyle, anlamadığı halde anlar gibi gözüküp taklit ettiyse, bu sefer de aynı tarzda burjuva düzenini, burjuva yaşamını taklit etmiştir. Burjuvazinin en son bir biçimi olan, savaşla kurulan, uğruna yüzyıllar harcanan cumhuriyeti de böyle taklit etmiştir. M. Kemal en cahil, en gözükara bir cumhuriyet taklitçisidir. Bunu çok çarpıcı belirtmekte yarar var. Nasıl ki, Osmanlı padişahları halifelğe soyunmuşlarsa M. Kemal de Avrupa kültürüne öykünür. Örneğin İslamiyetin halifelğine soyunan bir Yavuz, sanmıyorum Arapçayı bilsin, Kuran'ın tek bir ayetinin doğru-dürüst anlamını bilince çıkarsın. Ama, gitti kendini halife ilan etti. Yani peygamberden sonra gelen, Allah'ın gölgesi. Büyük bir cahil olduğu halde, bunu ilan edebiliyor; çünkü sömürü, egemenlik var. İşte M. Kemal'in ve daha öncekilerin de meşrutiyetçiliği, cumhuriyetçiliği tamamen bir kara cehalet örneğidir. Çokça söylendiği gibi M. Kemal'in Avrupa kültürü yoktur. Bir Avrupa felsefe akımını ne burjuva liberal anlamda, ne de sosyalist anlamda ciddi bir şekilde araştırması yoktur. Araştırması olsa bile, siyasi bir eğilimi yoktur.

Tarih, yine şunu gösteriyor: İttihat ve Terakki bir siyasi hareket olarak (o da çok çarpıktır), Avrupa burjuvazisinin temel kavramlarına kara cahilce bir yaklaşım içindedir. Ama buna rağmen, içlerinde bazı çaplı olan isimler vardır. Bir Ziya Gökalp, ideolog olabilir. Böyle bazı ideologlar, siyasi ve askeri temsilciler vardır. M. Kemal bunların içinde en silik, en cahil olanıdır. Bütün yeteneği, bazı köylü kurnazlıkları veya kent küçük-burjuva, mahalle kurnazlıklarıdır.

M. Kemal çözümlemesi

Türk insanının tip çözümlemesi için şarttır

M. Kemal kişiliğini zaman zaman tanımlamaya çalışmamız boşa değil ve mutlaka tanımlamak da gerekiyor. Başka türlü Türk

insanının tip çözümlemesi yapılamaz. Geçerken, bir posta memurunun oğlu olduğunu belirtelim. Bugün sağcıların da çokça söylediği gibi, “babası bile belli olmayan bir anadan doğma”dır. Sanırım bununla şu kastedilmek isteniliyor: Selanik'te siyasi akımlar, masonluk ve farklı kültürler vardır. Bu anlamda M. Kemal'in fazla bir kimliği bile yok. Bu doğrudur da. Balkanlar'dan gelen birçoklarının fazla bir halk kimliği yoktur. Anadolu Türkmeni'nin kimliği vardır, fakat Balkan göçmeninde kimlik yoktur. Süleyman Demirel, Kenan Evren Yugoslav göçmenidir, M. Kemal Selanik göçmenidir. Bunların hepsi de dönmedir. Ne malum, kültürel kimlikleriyle farklı bir ulusal kaynaktan olmadıkları; büyük ihtimalle öyledirler. Ulusal, dinsel, sosyal kaynakları farklı olabilir. Farklı oldukları için Anadolu halkına karşı da bu kadar şoven, zalim, faşist olabiliyorlar.

Benim bu konuda biraz daha açığa çıkarmak istediğim bir husus da şudur: Bunlar, aslında Anadolu Türk halkı üzerine de bir nevi yeniden işgalci, tıpkı Balkanlar'da olduğu gibi, yeniden bir bastırma hareketi halindedirler. M. Kemal'in Anadolu'ya gelip sözümona bastırdığı hareketler, örneğin bir Anadolu hareketi olan Çerkez Ethem hareketi ve hatta gerici isyanlar diye tabir ettikleri birçok ayaklanma aslında halk hareketidir. Tarihi yeniden yazmakta kesin yarar vardır ve bu gereklidir; gerçeği de budur.

Birçok paşa vardır, ama dediğim gibi hepsi Balkanlar'dan devşirmedir; Arnavut devşirmesi, Bulgar devşirmesidir. Hepsisi de yedi yaşından itibaren Yeniçeri Ocağı'nda Türkleştirilirler. Yoksa bunların öyle gerçek bir Türklükle ilişkisi yoktur. Bunların sayısı ve gücü de fazladır. Osmanlı İmparatorluğu yıkılırken hepsi işsiz, güçsüz kalır. Üstelik Balkanlar'dan da sürülürler, çünkü oranın halkları uyanır. Böylece hepsi İstanbul'a, İstanbul'dan sonra da Ankara'ya üşüşürler. İşte bu halk hareketlerinin (birçok Kürt ve Anadolu halk hareketi var) hepsine gerici damgasını basarlar. Aslında kendileri için bir cumhuriyet oluşturmak isterler.

İşte bu Anadolu'da, özellikle Ankara'da ilan edilen cumhuriyeti iyi tanımlamak gerekiyor. Düşünecek olursak, bunlar geldiklerinde aslında halkın hareketi vardır, hem de emperyalist devletlere karşı bir harekettir. Bir Maraş'ta, Antep'te, Urfa'da zaten başkaldırı söz

konusudur. Yine Erzurum'da, Karadeniz'de, Toroslar'da, hatta Batı Anadolu'da da hareketler vardır. Bunlar gerici hareketler, ayaklanmalar diye tabir ediliyor ama, gerçekte ise biraz daha gelişlerdi farklı sonuçlar ortaya çıkabilirdi. Bir de bilinçli komünist hareket vardır. Ekim Devrimi'nin etkileri çok çapıcı bir biçimde yansımaktadır. Bir “Yeşil Ordu” oldukça gelişme kaydediyordu ve hatta taburlara kadar varan (genel Anadolu hareketliliği içinde) örgütlemelere gidebiliyordu. M. Kemal bunların hepsini bastırmanın adıdır.

Yine emperyalizm, Yunan işgalini teşvik eder. Halbuki o da bir emperyalist oyundur. Hiç de Yunan halkına hayırlı, yararlı olmadığı halde, sırf Anadolu'daki hakimiyetini sağlama almak için Yunan krallarını Anadolu'ya sürüyor. Daha sonra da Yunan halkına ihanet eder ve onun mahvına yol açar. Tıpkı Ermenileri Osmanlı İmparatorluğu'nu sıkıştırma konusunda kullanmak istemesi gibi, çıkarını elde ettikten sonra yüzükoyun bırakır ve katledilmelerine neden olur. Nitekim buranın bin yıllık sahipleri olan Ermeniler, Rumlar tümüyle katledilir ve kendisine bağlı M. Kemal gibi kralın işbirlikçisi, Yunanistan'da kalır. Olan halklara olur. Tarihi bu temelde görmekte büyük yarar vardır ve özellikle halklar açısından doğrusu da budur.

Biraz daha geriye uzanırsak, Türk egemen sınıfı feodalizmin gerilemesiyle birlikte İslam taklitçiliğini bırakıp, Batı taklitçiliğine soyunurken, aslında bir figüran olmaktan öteye rol oynamayacağını bilincindedir. Tanzimat, 1. ve 2. Meşrutiyet, aslında tamamen bu sınıfın kendisini hem biraz burjuvalaşmaya dönüştürmek, hem de dağılmaktan kurtarmak için düzenlediği hareketlerdir.

Türk burjuvazisinin doğuşu gericidir ve yenilikçiliğe karşıdır

Dikkat edilirse, Avrupa'da tersi var. Avrupa'da burjuvazi yeni çıkıyor; ideoloji, politika ve ekonomi üretiyor. Tarihin yeni, egemen, uygar sınıfıdır. Buna karşılık Türk egemen sınıfı nasıldır? Feodaldir, Avrupa burjuvazisine karşıdır. Yine Osmanlı sultanlığı da böyle bir cumhuriyetçilik akımına karşıdır. O zaman ayakta kalmak için ne gerekiyor? Hem dönüşmek, hem dağılmayı önlemek gerekiyor.

Osmanlı İmparatorluğu bünyesindeki yenilik hareketleri bu içeriği taşımaktadır. İdeologlarına bakalım; hepsi paşadır. Mustafa Reşit Paşa'dan tutalım Namık Kemal'e kadar hepsi paşa çocuğu ve devletin birer bürokratlarıdır. Zaten istedikleri şudur: “Biraz dönüşüm sağlayalım” diyorlar. Bunun verdiği rahatsızlıkları edebiyatla, bazı Jön Türk hareketleriyle bir öncülüğe kavuşturarak, kazasız belasız bir şekilde imparatorluk dağılmadan halletmek istiyorlar. Bunun herhangi bir devrimci dönüşüm değeri olmadığı açıktır. Hatta dönüşürken bile, halkı daha fazla baskı ve sömürü altına alma durumu söz konusudur. Dışarıya daha çok bağlanma, taviz verme yönelimi gelişir. Tabii ki bu da ülkenin ve halkın zararınıdır.

Avrupa kapitalizmi bu yıllarda Doğu'ya doğru yayıldığına emperyalisttir, sömürgecidir. Osmanlı'yı da yarı-sömürge olmaya tam dönüştürür. Bu halk sömürgeciliği biçiminde adım adım ilerler. Zayıflayan Türk egemen sınıfı her türlü tavizi verir ve cüceleşir; cüceliği oranında da kendi insanı üzerine yüklenir. Vergiyle, zorunlu askerlik yasasıyla (tıpkı bugün olduğu gibi) halka yüklenir. Bir taraftan dışa bağlandıkça bağlanır, diğer taraftan içte bastırdıkça bastırır ve ucube bir egemen sınıf ortaya çıkarır. İttihat ve Terakki bunun öncü partisidir.

Kemalist devrime, cumhuriyeti kuran burjuva kesimi olduğu için, burjuva devrimi de denilir. Şimdi nasıl bir devrim olduğuna bakalım ve kurdukları cumhuriyetin nasıl bir “devrimci cumhuriyet” olduğunu görelim.

Bu arada geçerken şunu da belirtelim ki; cumhuriyet tanım olarak halkın idaresi demektir. Yunanistan'da, yani ilkçağ Roması'nda, Yunan yarımadasında, yine feodal dönemde ve hatta ortaçağda cumhuriyetler söz konusudur ve anlam taşımaktadırlar. Ama bunların en yaygın dönemi, burjuva cumhuriyetler dönemidir. Proletaryanın da böyle halk cumhuriyetlerini, sosyalist cumhuriyetleri kurmaya çaba harcadığını biliyoruz. En önemli deneyimi de hâlâ bir sürü örneğinin bulunduğu Sovyet Cumhuriyetler Birliği deneyimidir. Geniş halk kalkışmalarının sonucu kurulan cumhuriyetlerdir. Bir padişaha, bir monarşiye bağlı olmayan, ya bir geniş halk kesiminin seçimiyle ya da egemen sınıfların, yine konsüller dediğimiz (ki

Roma'da, Atina'da, ortaçağda böyledir) geniş bir aristokrat kesimin seçimiyle oluşan bir yönetimdir. Oldukça da tarihte iz bırakan ve hâlâ da egemen olan yönetim biçimidir.

Türkiye'de uzun süren, bin yıllık bir geçmişi olan monarşi var. Türk egemen sınıfı daha doğar doğmaz mutlakiyetçidir (Selçuklulardan başlar, 20. yüzyılın başlarına kadar devam eder); hem de en gerici bir monarşiye sahiptir. Önce bunu tespit etmek gerekiyor. Çünkü doğduğu çağda gerek İran'daki, gerekse Ortadoğu ve Anadolu'daki yayılma dönemi, İslamiyetin en gerici tarzını yakaladığı dönemdir. Yine Avrupa'da kapitalizmin yükseldiği döneme denk gelen bir Osmanlı dönemi vardır. Nitekim bu da başlı başına tarihi açıdan gerici bir dönemi ifade eder. Dolayısıyla padişahları da çağı çoktan geçmiş dönem padişahları olacakları açıktır. Zaten öyledirler de. Türk cumhuriyetçiliği açısından da aynı değerlendirmeyi yapabiliriz.

Türk cumhuriyeti için “emperyalizmin sömürgeciliğine karşı ulusal kurtuluş temelinde kuruldu” diye söylenir. Aslında, M. Kemal'in öncülük ettiği hareket, olası bir Anadolu cumhuriyetine karşı yönelmiş bir harekettir. Anadolu'ya çıkarken, tamamen Vahdettin'den yetki almıştır. Ordu müfettişliği gibi en yetkili bir görevi devralmıştır. Eğer böyle bir yetki olmazsa M. Kemal'i öldürsen, Pera Palas'tan dışarı çıkmaz. Padişah yetkisi çok önemlidir. Bugün “Vahdettin'i ülkeden attık” deniliyor. Gerçekte ise Yavuz hırsız misali atılmıştır. Yine M. Kemal varlığını Vahdettin'e borçludur. Osmanlı paşasıdır ve zaten son ana kadar, “ben Vahdettin'e karşıyım” demez. Madem cumhuriyetçidir, kırk yaşına gelmiş bir general, neden tek bir cumhuriyetçilik kelimesini ağzından çıkarmaz. Hatta İttihat ve Terakki içinde bile adı hiç geçmez bir kişiliği vardır; siyasi bir eğilimi bile yoktur. Tümüyle iyi bir asker olarak geçinmeye çalışmıştır. Sultan Vahdettin bu yetkiyi verirken, onu, “siyasete hiç bulaşmamış, sultanın iradesine tamamen bağlı general” diye değerlendirir. Doğrusu da budur.

Şunu söylemek istiyoruz: Bir padişah yetkisini, bir Osmanlı devlet yetkisini (ki bu da anti-cumhuriyetçidir, bağımlılıktır, halk karıştıdır) olarak Anadolu'ya geçiyor. Verilen görev de şudur: “İs-

yanlar var, gidip bastıracaksın.” Anadolu isyanları çok geliyor. İngilizler bunu padişaha bildiriyor, padişah da bunu söylüyor ve o da kabul ediyor. Yani onun bağlı olduğu program ve örgütlenme, padişah programı ve örgütlenmesidir.

M. Kemal Anadolu'ya böyle geçti. 19 Mayıs'ta Samsun'a ayak bastı. Basarken de, hiçbir kurtuluş amacı ve düşüncesi yoktu. Tarih söylesin, eğer 19 Mayıs'tan bir gün önce, herhangi bir Anadolu kurtuluş planı varsa, herhangi bir arkadaşına bile gidip, “şu halk eylemini yapacağız, şöyle bir halk cumhuriyetini kuracağız” demişse yalancısı biz olalım. Ama hayır, söylememiştir. Nitekim o müfettişlik görevini dört dörtlük yerine getirmek için Samsun'a çıkmıştı. Fakat çıkarken şunu görür: Padişah, İstanbul'da kısırılmıştır, rehinidir. Gelen haberler var (zaten müfettiştir, her yerden rapor alıyor), Anadolu halk ayaklanmaları geliyor; Antep, Maraş, Urfa, Koçgiri, Karadeniz ayaklanma halindedir. Yine Batı Anadolu'da ayaklanmalar vardır. Yani padişahın o dönemdeki otoritesinin pek tutmayacağı çok açık ve büyük bir siyasi boşluk var. Bir general olarak bunu görmesi zor değildir. Sultan iradesinin artık Anadolu'da fazla etkili olabileceği düşünülemez, ama kalıntıları var. Birçok paşa, vali var ve güç de bunların elindedir. İsyancılar ise henüz örgütlü değil, örgüt sağlam bir ideolojik, örgütsel ifadeye kavuşmuş olmaktan uzaktır. Komünisti de, Yeşilcisi de, azınlığı da, varsa Ermenisi ve Rum'u da herhangi sağlıklı bir örgütlenmeden uzaktır. Halklar arası bir enternasyonalizm fazla yoktur. Zaten Sovyet örneği o dönemde gelişim halinde ve Anadolu'ya da yansıyor. Bu arada Mustafa Suphi'ler hazırlık yapıyorlar, fakat henüz Anadolu'ya ulaşmaktan uzaklar.

M. Kemal, bütün bunları iliklerine kadar hissederek görüyor. M. Kemal'in bir “paşalar grubu” var. Daha sonra hemen Amasya'ya giderler. Dört büyük paşa, orada durum değerlendirmesi yapar. Her şeyden önce kendi başlarına bir felaket geliyor. Paşalıkları zaten gitti gidecek, iktidarları gitti gidecek. Bu döneme kadar tutarlı bir milliyetçilikleri de söz konusu değildir. Kurtarmak istedikleri salt iktidar ve onun ifade ettiği çıkarlardır.

Bir tamim çıkarırlar. Amasya Tamimi, burjuva anlamda bile bir

siyasi içeriğe, ulusal içeriğe sahip değildir. Derin iktidar endişeleriyle dolu bir perspektiftir. Şu durumu daha iyi kavramakta güçlük çekmezler: İsyancılar gelişebilir, özellikle Bolşevizm deneyimi kendileri için ciddi bir tehdittir. Bunu Türkiye Cumhuriyeti her zaman duymuştur ve şimdi de duymaktadır. Yine azınlıklar da, Kürtlük de ciddi bir tehdittir. Anadolu Türkmen isyanı da ciddi bir tehdittir. Bu durumda ne lazım? İşte kendilerine göre (daha sonra buna cumhuriyetçilik diyecekler) Kuvay-i Milliye diye bir kavram ortaya atılmıştır. Aslında bu kavram da M. Kemal'in değil, daha önce söz konusudur, ama ittihatçıların oldukça taklit ettikleri bir kavram.

M. Kemal komplocu ve ikiyüzlüdür

Dediğim gibi, Osmanlı askeri ve siyasi bürokrasisi işsiz kalıyor. İstanbul dışındakiler özellikle bir baş arıyorlar. Kolordu komutanları olsun, valiler olsun genel bey arıyorlar, tıpkı Anadolu beylerbeyi gibi. M. Kemal işte bunu tespit ediyor. Bakıyor, sultan kolay kolay İstanbul'dan öteye etkisini taşıramaz, isyancılar ise çok zayıftır. Geriye üçüncü yol, yani M. Kemal'in yolu kalıyor. Nedir bu yol? Osmanlı devlet enkazına dayanarak hızla ve döneme göre Anadolu'da bir şoven burjuva ulusçuluk tutturulabilir. Özellikle eşraf takımı vardır ve bunlar Ermenilerden, Rumlardan oldukça korkuyorlar. Yine bir sürü subay, vali ve kaymakam artığı var. Bunlar neredeyse işsiz, çulsuz kalacaklar ve bir örgütlenmeye, dolayısıyla ideolojiye ihtiyaçları var. M. Kemal olanları hızla burjuva ulusçuluğunda birleştirmeyi kavramakta zorluk çekmez. Dikkat edilirse, son derece eklektik, aceleye gelmiş bir durum değerlendirmesidir; zaten bunu açıkça söyler. Bu temelde uydurma bir ideoloji, uydurma bir örgütlenme ve daha sonra uydurma bir cumhuriyet.

19 Mayıs 1919'dan itibaren altı ay Amasya, Sivas ve Erzurum'da geçer. Orada neyi görür? Ayakta kalan bir Kazım Karabekir kordusunu görür. Yine Ermeni tehlikesini görür. Eşrafın bu konuda Ermeni malını, mülkünü gaspetme ve Ermeni'nin tekrar gelip elinden alma durumu var. İşte eşraf takımının Ermeni'ye karşı bir hareket

arayı̇ında olduğunu görür. Batı'da Rumların, Yunanistan'daki kral-
lığın desteğiyle tehlikeli olma durumları vardır. Bu sesleri görür. En
nemlisi de bir sürü valilik var ve onların çağrılarını görür. İlk Er-
zurum Kongresi'ni, ardından Sivas Kongresi'ni yapar. Daha sonra
batısını ve doğusunu birleştirdiği Ankara Kongresi'ni, yani
TBMM'yi düşünür. Bunları tespit etmek zor değil. Durum değerlen-
dirmesi yapıyor. 1. Kongre, 2. Kongre, ona Doğu'nun ne anlama
geldiğini anlatıyor; Ermeni malına konan Kürt eşrafı var, ağası var,
aşiret reisi var, Hamidiye Alayı artıkları var. Yine Ermeni malına,
Karadeniz'de Rum malına el koymuş Türk eşrafı var, onların deste-
đini sağlamakta hiç güçlük ekmez. Zaten paşaların çoğuyla da iliş-
ki kurar, valileri hemen bağlar ve hızla bunları bu kongre hareketle-
riyle Ankara'da toplar: İşte TBMM budur.

Bir taktisyen olarak, Yunan işgaline karşı güçlerini derleyip to-
parlamakta zorluk ekmez. Zaten Yunanlıların da Anadolu içlerine
koşturulması, bir İngiliz oyunudur. M. Kemal'den önce padişahlığı
tutturmak istiyor. M. Kemal de bunun önemli bir aletidir; “ayaklan-
mayı denetim altına almak için yollanmış, orada kalmıştır” diyor.
Çok ilginçtir; İngiltere daha erkenden M. Kemal'i destekleyen bir
lkedir. Lord Kingros, M. Kemal'i kaleme almıştır; hiç kimse onun
kadar M. Kemal'i tanımlamamıştır. Ne kadar uşak, kapitalist, burju-
va taklitçisi olduğunu görür. İttihatçılar veya Enver Paşa, Talat Pa-
řa, Cemal Paşa kanadı biraz Almancı olduğu için, muhtemelen bu-
nun onlara biraz karşıtlığı, kompleksliği var. Almanlara karşı da
dünya çapındaki güçler İngiliz ve Fransızlardır. İngilizler savaştan
en güçlü çıkanlardır. M. Kemal'in de en çok özendiği İngilizlerdir.
İngilizler ise “Vahdettin olmazsa, M. Kemal'le Anadolu'yu tutalım”
derler ve daha 1921-22'lerde Bekir Sami ile bir dışişleri bakanlığı
oluştururlar. Tamamen İngiliz yanlısı olan Bekir Sami İngiltere'ye
yollanır. M. Kemal'in bütün arayışı, Bolşevikleri de c gibi göste-
rerek, “eğer benim iktidarımı (siz “krallığım” diye anlayın) tanı-
mazsanız, Vahdettin yerine benim egemenliğimi kabullenmezseniz,
ben Bolşeviklerle ilişki kuracağım” diyor. Bolşeviklerle ilişkileri
sürekli böyle göz kırpmı, cilveli bir kadının veya kendini bu anlam-
da pazarlığa çıkarmak isteyeninin davranışları gibidir. Bolşeviklerle

flrt var ve hep İngilizlere karşı, “sen beni kabul etmezsen, ona
varacağım” der. Nitekim Lenin'le mektuplaşır, Mustafa Suphi'yi bi-
le çağırır. Daha 1920'de İngilizler gereken dersi almışlardır, bu ada-
mın kimliğini biraz tanımışlardır. Ne kadar zsz olduğunu, Bolşe-
viklerle ilişkilerinin ne kadar sahte olduğunu kavramakta güçlük
ekmezler. Ve hızla onu Vahdettin'in yerine geçirmeye çalışırlar. Ta-
ze bir güçtür ve bunun yararı uzun vadede daha anlamlıdır. Aslında
İngilizler, isteseler Yunanlıları ileri sürebilirler; hatta Vahdettin'in
sadık güçlerini kullanabilirler. Ayrıca Kürt isyanları var (bir başı
Malatya'ya kadar uzanır), isteseler Arabistan'da Lawrence'in yaptığı
gibi bir Kürt isyanını da kolay düzenleyebilirler. Ama Lawrence'le
yazışmaları şunu gösteriyor: “Kürt isyanından elini ek” veya “M.
Kemal'i kazanmak üzereyiz, daha fazla sıkıştırıp, ikinci Arabistan
yaratmaya gerek yok, destekle” diyorlar. Daha 1921-22'lerde M.
Kemal'e destek gelişiyor ve İngilizler sırf M. Kemal'i tehdit etmek
için bir-iki subayını Kürtler arasında dolaştırırlar ve “eğer bize gel-
mezsen halkı ayaklandırırız” derler. Zaten Rumları, Yunanlıları ileri
sürmüş, mahvetmişlerdir. Türklere “biz Yunanlıları desteklemeye-
ceğiz” derler. Nitekim desteği yarıda bırakırlar. M. Kemal ise elbet-
te ki buna çoktan razıdır. Ermeni halkını da, Rum halkını da, Kürt
halkını da, hatta Vahdettin'i de ve Anadolu isyanlarını da böyle bı-
rakırken, öncelikle bir tehdit aracı gibi kullanmak ister. M. Kemal
nclğ tam elde ettikten sonra bırakır ve 1923'te cumhuriyet ilan
edildiğinde, dört dörtlük İngiliz yanlısı bir cumhuriyettir. Kapitaliz-
mi tercih etmiştir; anti-Bolşeviktir, anti-Kürttür, anti-halkıdır ve bu
temelde hızla bir g toparlaması söz konusudur.

Çok önemlidir; altıyüz yıllık bir imparatorluk geleneği aşılacak-
sa, var olan isyanlar ezilecekse, bunun için ne lazım? Hızla Batı
yandaşı, İngiliz yandaşı olmaya gerek vardır. Nitekim bütün o tak-
litiliği de bunun ürünüdür. M. Kemal'in temposunu da yine bu be-
lirler. Bu ıkış dönemi mutlaka bir şeyler kurtarmak zorundadır. Yi-
ne diktatörlüğünü, bir günde cumhuriyet ilan edişini, bu tarihi temel
gerçeklik belirler.

şu soruya cevap vermiş oluyoruz: Neden uzun siyasi bir temeli
yok? Neden bir ideolojik-örgütsel çabası fazla görülmüyor da, “Ar-

kadaşlar, yarın cumhuriyeti ilan edeceğiz, hazırlanın” diyor?

Saniyorum ortaya koyduklarımızla biraz açıklık kazandırdık. M. Kemal'in padişaha bir emir kulu olma durumu var. Eğer koşullar elverse veya biraz sultanın lehinde gözükse, cumhuriyetin ilanı şurada kalsın, padişahlık otoritesini yayacak. Cumhuriyeti düşünmesinin gerek yok veya öyle bir düşüncesinin doğal olarak olmaması gerekir; nitekim yoktur.

Bu, halkın cumhuriyeti değil, tek kişinin imparatorluğudur

“M. Kemal İstanbul'da Pera Palas'ta veya Şişli'de bir dairede bir tane arkadaşına söylemiş ve onu da yüreğinde saklamış” diye hikaye uydurulur. Belki de “arkadaşlar, bir gün biz cumhuriyeti kuracağız” dediği de yalandır. Bunun herhangi bir belgesel değeri yok. Sözde birisinin kulağına fısıldamıştır. Aslında büyük ihtimalla tarihi temel yaratmak için bu uydurmalara başvuruluyor. Aslında padişahın dört dörtlük bir emir eridir, adeta yaveridir. Bir yıl boyunca onunla çalışır. Zaten altı ay içinde kesinlikle padişahla ilişkisini kesmemiştir. Padişahla ne zaman ilişkisini keser? Anadolu'da artık yeni bir iktidarın şekilleneceği anlaşıldıktan sonra, 1921'de keser. Ve padişahlığın kurumlarını halklara bağlamaya çalışır. Ancak bunu sağlama aldıktan sonra ilişkiyi keser.

Yine isyanların ezilmesi hikayesi çok ilginçtir. Bir Çerkez Ethem deneyimi bile çok öğreticidir. Başlangıçta Çerkez Ethem'i, hatta Kürt eşrafını bile kullanır. Bunların hepsi taktiktir. Hala Türk sağcılığında da, solculuğunda da bu var; taktik uğruna kullanmayacakları hiçbir şey yoktur. Bu kemalizmin ta kendisidir.

M. Kemal'i anlıyoruz da, ondan sonrasına anlam vermekte güçlük çekiyoruz. M. Kemal tarihi anlamda bunu yapmak zorundadır. Kendi iktidar anlayışına cevap vermek için herkesi kullanır. Gerekirse ezer ve kendi diktasını kurar. Nitekim kendisine omuzdaşlık eden paşaları bile ezer. Örneğin Kazım Karabekir olmazsa Erzurum'a ayak bile basamaz, yine Sivas'a ayak basması da imkansızdır. Bir Ali Fuat Cebesoy olmazsa Ankara'ya ulaşamaz. Bir Çer-

kez Ethem olmazsa hiçbir isyanın karşısında adım atamaz. İşte bütün bu güçleri kullanır. Cebesoy ordu komutanıdır. Onun aracılığıyla Palu'ya kadar olan bölgeyi denetler. Kazım Karabekir Sivas'a kadar etkili olur. Böyle birkaç paşa daha var. Onlar olmazsa nefes bile alamaz. Eşraf da olmazsa, yine öyle. Ama daha sonra hepsinin üzerine saldırır. Diktasını korumak için buna ihtiyaç duyar. Çünkü bunlar da bir cumhuriyet isteyebilirler. Yani Türkiye'de bir eşraf cumhuriyeti rahatlıkla olabilirdi. Nitekim TBMM'de birinci grup, ikinci grup, Terraki Perver Cumhuriyet Fırkası var. Bunlar gerçekten cumhuriyet isteyen partilerdir. Yine cumhuriyeti biraz isteyen Serbest Fırka var. Bütün bu partileri, çok güdümlü oldukları halde, en ufak bir soluk alma fırsatı vermeden dağıtır.

Kazım Karabekir, “Bu cumhuriyette biraz da bizim payımız var” der. Aynı şeyi Ali Fuat Paşa da söyler. Bunun üzerine Ali Fuat Paşa'yı oradan uzaklaştırıp Moskova'ya sürer. Zaten Kazım Karabekir'i, en büyük uygulamaya alır. İsmet Paşa gibi en silik, en emir kulu birisini hepsinin yerine başbakan yapar. Bu diğer paşalar biraz kişilikli ve sanırım onun kadar halk düşmanı değiller. Biraz kendi anlayışları doğrultusunda da olsa, cumhuriyetçilikleri anlamlı olabilirdi.

M. Kemal aslında diktatörlük istiyor. Biraz Napolyon, Cromwel gibi eline güç geçmiş ve acımasız olmak zorunda. Nitekim, biraz burjuva veya eşraf anlamda da olsa, olası demokrasicilik yapacaksa bile onları da ortadan kaldırma gereğini duyar.

Yine çok vahşi bir biçimde Kürt isyanlarını, komünist hareketi önce kandırır ve daha sonra ezer. Önce yeşil ışık yakar, “Ankara'ya gelin” der (tıpkı 12 Eylül döneminde “komünistleri” ve ölüsüne bile gerek duyulmayan “Kürtçüleri” Ankara'ya çağırdıkları gibi), ama aynı zamanda ezme taktiği yürürlüktedir. Çağırır, kullanır, sonra hepsini dönemin biraz diri güçleri oldukları için katleder. Dört başı mamur bir tek M. Kemal gerçeği kalır. Bilindiği gibi ömrü boyunca “tek kişi cumhuriyeti” kurulur.

Kim ne derse desin bu tek kişi cumhuriyetidir. Cumhuriyet genelinde halkın, özelde egemen sınıfın bir seçimidir. Halkın cumhuriyeti demek, tamamen halkın iradesiyle belirlenmiş bir cumhuriyet

demektir. Burjuva cumhuriyeti ve hatta feodal, eşraf cumhuriyeti olmak istenildiğinde de, onların tercihinin hazırladığı bir cumhuriyettir.

1923'te sanırım bazı milletvekilleri onurlarını kurtarmak için biraz eleştiri, farklı ses çıkarmaya çalışırlar. Ama katledilmekten kurtulamadılar. M. Kemal, Şükrü Paşa ve diğerlerini “bana suikast yaptılar” adı altında ne kadar muhalif varsa (hiç alakası olmayanı da) “bu da ittihatçıdır, benim yerime geçebilir” kuruntusu nedeniyle hepsini idama gönderir. Kazım Karabekirleri bile idam tehdidiyle susturur ve meydandan uzaklaştırır.

Şimdi bu kişiliğin cumhuriyetle ne alakası var? “Cumhuriyet diktatörlüktür” denilir. Hayır, diktatörlük olduğunda bile yine bir konsül tarafından tayin edilir. TBMM'de 1920-21-22'de belki böyle bir konsül statüsü söz konusu olabilir. Ama o grupları dağıttıktan sonra bu niteliği de ortadan kalkar ve tek kişi diktatörlüğü kurumlaştırılır. Buna denilse denilse, ancak Bonapartizm, Cromwelcilik denilir. Bu anlamda M. Kemal 1920'lerde olsa olsa bir Hitler'dir, bir Mussolini'dir. Bunlar aynı “çağdaş”lığa sahiptirler. Nitekim Hitler, “M. Kemal benim öğretmenimdir” der. Yine Mussolini ile çok sıkı görüş alışverişi içindedir. O ondan öğrenir uygular, o ondan öğrenir, uygular. Yani aynı günleri, aynı ayları birlikte yaşayan üç çarpıcı faşist kimlik söz konusudur. Varsa bunların farkı Hitler'in Almanya gerçeğinde, Mussolini'nin İtalya gerçeğinde ortaya çıkmalarıdır. M. Kemal belki onlardan daha tehlikelidir. Nitekim zayıf ekonomi ve sosyal yapı onu daha da acımasız kılıyor.

Kişi diktatörlüğü, faşizme son derece benziyor. Bonapart diyoruz; ama Bonapart ilerici dönem kapitalizminin Bonapartı'dır. Cromwel ileri dönem kapitalizminin Cromwel'idir. M. Kemal'in ise Türk burjuvazisinin böyle ileri dönemini temsil etme gibi bir durumu yoktur. Dolayısıyla Bonapartizm bile diyemeyeceğimiz ama daha çok, Bonapartizm, faşizm veya Mussolini ve Hitler arasında oynayan bir kişiliktir.

İşte bunun teşkil ettiği bir cumhuriyet; yani tek kişi cumhuriyeti. Aslında “tek kişi cumhuriyeti” tabiri, kelime anlamı itibarıyla çoğulun ifadesidir. Cumhuriyet çoğul bir anlama sahiptir. Tekliğin oldu-

ğu yerde cumhuriyet olmaz, imparatorluk olur. Bu anlamda M. Kemal'e imparator diyebiliriz. Gerçek anlamıyla da imparatordur ama, ekonomik, sosyal, siyasal açıdan faşizme tekabül eden, ona hızla koşan bir imparatordur.

Model bu. Türkiye Cumhuriyeti, tamamen dönemin güncel iç ve dış koşullarını hızla değerlendirerek, oldukça da oportünist bir biçimde yararlanarak, kapitalizme karşı komünizmi (veya Bolşevizmi), komünizme karşı da kapitalizmi kullanarak, içte de herkesi birbirine karşı kullanarak ve en yakınlarını da tam bir güç biçiminde değerlendirerek sıyrılmış bir diktatörlüğün adıdır.

Halkların kanyyla beslenen cumhuriyet göbeği patlama sürecindedir

İşte cumhuriyet 71. yılını yaşasa da kuruluşu neyse bugünü de odur. Cumhuriyetin geride kalan yıllarını daha nasıl değerlendirmek gerekir? Cumhuriyetin gerideki yıllarını kurumuş midenin şişmesi olarak değerlendirebilirim. Mide çok aç, kaburgalar bile birbirine (1923 yıllarında) girmiştir. Daha sonra o mide şişti şişti ve 1950-60'lı yıllarda orta göbek, 1960-80'li yıllar arası ise şiş göbek oldu. 1990-2000 yılları arasında da herhalde göbek patlayacak. Bu anlamda bu değerlendirme yerindedir. Bundan farklı bir gelişme söz konusu değildir. M. Kemal'in dönemi, sözümona cumhuriyetin ana kuruluş esaslarının, yasalarının ve kurumlarının oluşturulduğu dönemdir. Her şeyden önce bu cumhuriyet sahte bir ideoloji temelinde gelişmiştir. Avrupa'nın en gerici ideolojisi neyse, onu alıp taklit eder. Pozitivizm diye tabir edilen olguculuk, sözümona bilgiyi esas almaktır. Gerçekte ise en gerici bir ideolojik kalıntıdır. Cumhuriyet ise onu alıp taklit eder. Nerede kendine uygun bulduğu bir yasa varsa, onu alıp taklit eder. Sahte bir tarih ve dil anlayışını geliştirir. “Bütün dünya, Türklükten çıkmadır” diye (1930'larda) bir teoriyi, Güneş-Dil Teorisi'ni ve tarihi görüşünü oluşturur. Bunun bilimsellikte hiçbir alakası yoktur. Sözümona bununla zayıf olan ulusa güven vermek istiyor. Cumhuriyette fazla güçlü ekonomik bilgi birikimi yok, ekonomide “serbest rekabeti” denemek ister. Bu da tutma-

yınca bu sefer Sovyetler'de Stalin'in kazanan ekonomik deneyimi var. 1930'larda onu taklit etmeye çalışır. Son derece eklektiktir.

M. Kemal gerçekliği bu olduğu halde bazıları ona methiye dizlerler; "M. Kemal ne kadar akıllı, ne kadar iş bilendir" diye. Doğrusu da öyledir. O büyük bir taklitçidir. Al Stalin'den öğrendiklerini uygula; yine al Hitler'den, Mussolini'den öğrendiklerini uygula; al kapitalizmden ve sosyalizmden öğrendiklerinden işine gelenleri uygula. Yani burada din-iman, ahlak, kısacası ilke yoktur, tümüyle kendisine göre ayarlama vardır.

Burada müthiş bir karıştırma vardır. Zaten cumhuriyetin kişilikteki buhranı da böyle başlar. Sağlam bir ideolojik temeli yoktur. Faşizmle komünizm birbirine amansız düşmandır, ama o, her ikisini de tek parti içerisinde buluşturuyor. CHP hâlâ öyledir. Yani bugün faşist Türkeş midir, İnönü müdür, Ecevit midir ayrımı ortadan kalkmıştır. Yine Karayalçın faşist midir, sosyal demokrat mıdır ayrımına gitmek o kadar önemli değildir. Çünkü cumhuriyetin başlangıcı böyledir.

1920'lerde Türkiye Cumhuriyeti ve onun kurulurken bir adamını Roma'ya, bir adamını Moskova'ya gönderiyor. (Tarih bunun belgeleriyle doludur.) "Orada bize yararlı olan ne varsa getirin" diyor ve getiriyor. Böyle emir kulları çok. Osmanlı padişahları da aynı tarza sahipti. Padişah Abdülhamit, M. Kemal'e göre bu alanda çok daha büyük bir reformcu ve çağdaştır. M. Kemal'in taklitçiliği Abdülhamit'in çok ötesinde, çok gerisindedir. İşte Cumhuriyet Halk Partisi deneyimi bu mantığın ürünüdür.

Şimdi bu parti ilerici midir, gerici midir; faşist midir, sosyalist midir tartışması yapılıyor. Doğrudur da, çünkü içinde hepsi de var; daha doğrusu bunların eklektik türüdür. Tabii komünizm vardır denilemez. Fakat komünizmden iğdiş edilmiş, komünist olmaktan çıkmış ne varsa oradadır; sahtesi, ajanı da vardır. O kurulan sahte komünist partisi, bu sahte halk partisi (CHP) içindedir. Komünizmle alakası yoktur. Çünkü o bir ajan hareketidir. Adını komünist koymuşsa, sırf komünizmi önlemek içindir. Dünya dengelerinden yararlanmak amacıyla. Diğer taraftan faşizmden; Hitler'den, Mussolini'den de çok şey almış ve çok şey vermiştir. Çünkü tarih öyle gösteriyor. Bunların M. Kemal'den esinlenmeleri (özellikle

Hitler'in) gerçekliği var. Bu anlamda M. Kemal, faşizme katkısı olan bir kişiliktir de. İşte Hitler'in kurduğu tek kişi diktatörlüğü. Hitler 1930'larda yapar, Mussolini de 1930'lardan sonra. M. Kemal bunlardan daha önce, 1920'lerde yapar. Dolayısıyla bu konuda en ilham veren bir deneyimdir. Bu nedenle M. Kemal faşizmin bir kurucusu, bir katkıcısı olarak değerlendirilebilir. Çünkü kapitalizmi de sosyalizmi de en gerici tarzda kullanıyor. Hitler de nasyonal-sosyalizm tabirini kullandı. Onun ilk kurucusu M. Kemal'dir.

Demek ki, Mustafa Kemal dönemi, böyle eklektik, faşist bir ideoloji ve onun her düzeydeki kurumsal bir ifadesi oluyor. Ayrıca bu dönemde komünistleri de yargılıyor. Bu anlamda nasıl bir cellat rolünü oynadığı açıktır. Mustafa Suphilerin tasfiyesinden tutalım Nazım Hikmetlere ve Dr. Hikmet Kıvılcımlılara kadar hepsinin üzerinde oynadığı oyunlar var. Bunların bir kısmını katlederken, diğerlerini iğdiş eder. Bugün Türkiye'deki hastalıklı sol hareket, M. Kemal'in bu döneminden kalmadır. Nitekim Şevket Süreyya Aydemir örneğinde olduğu gibi (bunların hepsi komünist partinin sekreterleri, kurucularıdır), bir kısmını katlettikten sonra geri kalanları ürkütüp kadro hareketine, CHP hareketine alır. Ve bunları kendi rejiminin bir nolu ideologları haline getirir. Bu gerçeklik kadro hareketinde ve CHP'de çok somuttur.

Kürt hareketine karşı (Kürt halkının o zamanki bazı isyanları vardır) tam bir faşist soykırım programı uygulanır. Bu, ancak faşist bir rejimin uygulayabileceği bir katliam programıdır. Bu rejimin faşist niteliğini görmek için, bu isyanlarda kullanılan bastırma yöntemleri çok iyi birer örneklerdir.

Yine M. Kemal başta yakın çevresini tasfiye eder. Bu, tam bir faşist kişiliğin yakın çevresini temizleme operasyonudur. İşte böyle bir cumhuriyet, böyle bir kişilik şahsında oluşuyor. Bu kişi de böyle bir kurum oluşturuyor. Sonuna kadar şovenist, sömürücü, baskıcı ve tek kişidir. Roma imparatorlarından bile daha fazla imparatorluk gücü olarak kendisini ifade ediyor.

Şimdi TC, böyle bir kişiliğe bırakılırsa ve bunun yaşamı böyle şekillenirse, daha sonraki süreci nasıl devam edecek? Silindir gibi toplumun üzerinden geçmiş, yine bütün toplumu kendi şahsında ve CHP içinde düşürmüştür. Bazı muhalifler eleştiri yapmak istiyorlar

ama güçleri olmadığı için yapamıyorlar. Aslında çağdaş kavramların ve kurumların düşkünleştirilmiş tipik biçimleriyle karşı karşıyayız.

Bu da daha sonra neyi ortaya çıkarıyor? Türk insanının, Kürt gerçeğinden daha trajik bir durumunu, yani traji-komikliğini ortaya çıkarır. Çok çapsız insan türünün türemesine yol açar. Yalancı insanlar, demagoglar, sahtekarlar, dalkavuklar türer. Bu 1950'lerde İnönü ile birlikte (İnönü tamamen emir kulu bir durumun yalınkat parçası), 1950'lerden sonraki Menderes dönemidir. Aslında buna, daha önceki döneme göre karşı-devrim derler. Gerçekte ise Demokrat Parti hareketi biraz toplumun, biraz kapitalizmin gereklerine kendini uyarılama hareketidir. 1920'lerdeki Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası'nın bir nevi yeniden canlandırılmasıdır. Cumhuriyete biraz yakındır. Biraz kapitalizmin esaslarına göre yaşamaya çalışırlar. Bu anlamda ille de bir ilerencilik, gericilik değerlendirilmesi yapılacaksa (ki fazla anlamlı değil), 1950'liler sonrası 1950'liler öncesine göre daha anlamlı, biraz daha çağdaş, biraz daha insan gerçekliğini dikkate alır. Daha önceki dönem bir klasik-faşist türe de, bu dönemin komünist türüne de sığdırılamıyor. En ucube, dolayısıyla en tehlikeli, insanı ve halkları en çok çarpıklaştıran bir dönem oluyor.

M. Kemal daha o dönemde halk müziğini yasaklamış ve Batı müziğinin çalınmasını dayatmıştır. Dil teorisini, tarih teorisini ortaya koymuş, kafa taslarını ölçmeye çalışmış, dine karşı bir hareket geliştirmiş, bu anlamda kendini din yerine de koymuştur.

İşte bu dönem, böyle ucubelerle dolu bir dönemdir. Bu kadar kafasıyla, yüreğiyle oynayan bir insandan artık hayır gelir mi? Dolayısıyla cumhuriyet çocuğunun nemenem bir çocuk olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Darbeler, cumhuriyeti zırhla korumak içindir

1950'lilerden sonra ortaya çıkan DP, cumhuriyetin hastalıklarını ne kadar aştı veya onu gerçek bir demokratik cumhuriyet haline getirdi mi? Buna olumlu temelde cevap vermek zor. Daha sonra çokça söylenildiği gibi, 27 Mayıs aslında biraz eski kemalizme duyulan

bir özentedir. Evet, bir çatlaklık oluşturmuştur. İradesi dışında halka doğru bir gelişme de var, ama çok sınırlıdır.

Daha sonra Demirel'in, yani büyük demagogun dönemine ulaşılır. Bu dönemin temel özelliği nedir? Biraz kapitalizm gelişecek, fakat emekçilerin mücadelesi de gelişecektir. Dolayısıyla devletin faşist niteliği devreye girecektir. Buna TC'nin NATO'ya girmesini, ABD'nin dünya çapında halklara yüklenmesini ilave edersek, Türkiye'ye jandarmalık rolü biçilerek, özellikle Ortadoğu kontrol edilmek istenilir. Ayrıca Sovyetler'e coğrafik olarak çok yakınlık vardır. Emperyalizmin etkisiyle karşı-devrimciliği, faşistliği körükleyen Demirel, Amerikan'ın adamıdır. Türkeş zaten NATO'ya bağlı Özel Harp Dairesi'nin başkanıdır. Komünizmle Mücadele Derneği faaliyetlerinin, MHP, (DP yerine) AP, yine CHP'nin kendi tarihine yaraşır bir biçimde biraz kılık değiştirmesi, dönemin ulusal kurtuluş ve sosyal demokrat hareketlerinden esinlenen tipik bir kıvırtma hareketiyle karşı karşıyayız. Bu kıvırtma solun önünü kesmek içindir. “Bizim solculuğumuz solun önünü kesmek için, tıpkı 1920'lerde bizim komünistliğimizin komünizmin önünü kesmesi gibidir” derler. Ecevit hareketi de daha 1965'lerde böyle bir anlama sahiptir. Bütün bunlar devrimci hareketin önüne geçmek içindir. Rahşan'la birlikte çantasını, sopasını sallaya sallaya solculuk yapmak istiyorlardı. Dev-Genç hareketini karşılarına alarak “solu önleme solu” biçiminde bir CHP politikaları söz konusuydu.

Daha sonraki süreçte gelişen mücadelenin durdurulamaması, 12 Mart darbesine rağmen önlenemeyen (tıpkı 1920'lerde olduğu gibi) devrimci hareketin çeşitli safhalarda gelişmesi, Kürt hareketinin gelişmeye başlaması, işte buna 12 Eylül'ün cevabı ve bu anlamda da cumhuriyetin bir çürüme çağına girmesi söz konusudur. Yani şiş göbek cumhuriyetin çürümesine engel olmak için 1970'lerden itibaren patlayacak olan göbeği bir askeri zorla, zırhla korumaya alma dönemine girilir: 12 Eylül darbesi budur. Bizzat kendileri söyler; “bu anayasa geniş geliyor, daraltmak gerek” diye. Daraltmak demek, toplumu zırh içine almak demektir. Göbek patlarsa ölür. Ona göre, yeni bir kılıf yaratılır. İşte buna başka bir cumhuriyet adı verilir; “12 Eylül cumhuriyeti” veya “ikinci cumhuriyet.”

Şunu da belirtelim: 12 Mart'çılar, 27 Mayıs'çılar, 12 Eylül'cüler kaskatı kemalisttirler. Ama biraz gelişen kapitalizme göre kemalisttirler. M. Kemal, kendi döneminde birbirine geçmiş kaburga kapitalizminin generalidir. İsmet İnönü biraz onun sivilleşmiş biçimidir. Gürsel, onun biraz daha göbek bağlamış generalidir. Bunlar gelişen kapitalizme göre dirler. Memduh Tağmaç, biraz daha kendisine güvenmiş, çünkü kapitalizm biraz gelişmiştir. Kenan Evren, biraz daha tedirgin, endişelidir. Çünkü kapitalizm biraz sallantıdadır. Ama oldukça iddialı, çünkü cumhuriyet bayağı bir birikime sahip olmuştur.

Bir de, bunların içinden en son çıkan sivil kesim var: İnönü'den sonraki sivil kesim olan Bayar-Menderes. Bunların kesinlikle anti-kemalizmi yoktur. Sivil lehçe, askeri lehçeye biraz daha maske görevini görmek, biraz daha soluk aldirmek içindir. Sonuçta kendileri de, yani sivil klik de yıprandı. 27 Mayıs, birkaç yıllığına yaşanan bu yıpranmayı tekrar zırhla koruma yoluna gitti. Göbek patlayacaktı, 12 Mart geldi. Biraz daha semirdi, bu sefer yine patlayacaktı; 12 Eylül geldi. Yani asker ve sivil arasındaki dönüşüm, aslında cumhuriyetin yıpranmasını önlemek içindir. Semiriyor, patlayacak göbeği darbelerle korumaya alıyor. Biraz sıktıktan sonra, sözümona güç kazanıyor. Muhafızları eziliyor, tasfiye ediliyor, tekrar kapitalizm semirmeye başlıyor. Tekrar bir darbeyle patlaması önlenmek isteniyor.

Kemalist cumhuriyet Özal'a bile tahammül edemedi

Bir Özal olayını da bu temelde değerlendirmek gerekir. Kapitalizmi biraz daha geliştirmek, çağdaş ölçülere oturtmak istiyordu. Tabii ki, buna Türk kapitalizminin, TC'nin dayanamayacağı açıktı. Özal burada biraz ileriye gitti. Kemalizmin temel kurumlarını, kurallarını fazla dikkate almadı. Biraz daha fazla emperyalist kapitalizme, Amerika'ya güvendi. Sözümona hırslı bir değişim yaratmak istedi. Tabii, TC'ye hakim olan kurallar “dur” diyecekti. Nitekim, onu belki de cumhuriyet tarihinde en feci bir biçimde hem kullandılar, hem de en kötü bir biçimde düşürdüler. Bir Menderes'ten daha kötü düşürüldü. Menderes'in yargılama esasları belli ve daracacına

çekildi. Ama Özal'ın, nasıl sıkıştırılmaya alındığı, nasıl öldürüldüğü bugün bile bir sırdır.

Kemalizmin böyle birçok cinayeti vardır. Özellikle kuruluş döneminde sayısız cinayetler vardır. Mustafa Suphileri nasıl öldürttüğü de bir sırdır. Suphi'yi öldüren Topal Osman'ı nasıl öldürttüğü bir sırdır. Birçok muhalifi Topal Osman'la öldürtmüştü ve en son onu da götürmüştü; bir sırdır. Bakan öldürtmüştür, milletvekili öldürtmüştür; bir sırdır. Sözümona buna da kemalist taktikler deniliyor. Hala Türkiye'de bu gelenek yaygındır. Biraz da ittihatçılardan kalma gelenektir. Yani amaç için her şey mübahtır! Bu, aslında en köklü tasfiye biçimidir. Demek istediğimiz, 1990'lara doğru geldiğimizde, bu cumhuriyet adamakıllı sarsılmaya doğru gidiyor.

Zaten Özal'ın kendisi yeni bir cumhuriyet tartışması başlatıyordu. Eski cumhuriyetin kapitalizme dar geldiğini, aşınmadan ilerlemenin olamayacağını (biraz da Amerika'yı arkasına alarak ve Orta-doğu bölgesindeki gelişmeleri de hesaba katarak) söylüyordu. Ve bir şeyi daha yapmak istiyordu: “Cumhuriyet, Kürt olayını hep ezeerek halledeceğini sanmıştır. Biraz reform veya özerklik de olabilir. En azından karşı olmamalıyız, ben karşıysam da tartışılması özgür olmalıdır” diyordu. Bu ciddi bir cumhuriyet ihlalidir. İşte “özgür düşünce” den bahseder. Her ne kadar “Özal hırsızdır” deniliyorsa da (bugün bazı baylar bunu söylüyor), 1970-80'lerin başından itibaren bakandır, başbakandır. Neden o zaman Çölaşanlar, Mumcular, Özal hakkında ciddi bir faaliyet göstermediler? Zaten bunlar MİT adına, genelkurmaylık adına faaliyet yürütüyorlar. Neden o zaman Özal'ın, ailesinin hırsızlığı yoktu da, 1990'lardan itibaren yaygınlaştı? Çünkü bu yıllarda Özal onlara göre iyi çalışıyordu. Amerika'nın güvenilir adamıydı; kredi sağlıyordu, zor dönemlerde ekonomiyi kurtarıyordu, dolayısıyla kendilerine gerekliydi. Ama ne zaman ki, klasik kemalist çerçeveden çıktı, o zaman büyük hırsız ailesi olarak yansıtıldı.

Kamuoyu şimdi bunu tartışıyor. Fakat bu, çok ikiyüzlüce bir tartışmadır. Bütün hırsızlıklarını sözümona Özal hanedanlığından çıkarmak istiyorlar. Nitekim bazı gazeteciler, İnönü hanedanının hemen hemen bütün ailelerden daha zengin olduğunu ortaya koyuyor-

lar. Kaldı ki, aile demeye de gerek yok, cumhuriyet zaten onlarındır. Yarı yarıya Atatürk'ündür, daha sonra da İsmet İnönü'nündür ve onun oğullarınıdır. Özal'ın ise, küçük bir aile sayılır. Bir tırnak kadar belki almak istemiştir, daha sonra da burnundan fitil fitil çıkarılmışlardır. Çünkü cumhuriyetin sahibi çok güçlüdür. Yaşanan budur.

Gerçekten insan nereye bakarsa şaşırıyor. Daha dün yüceltiklerini, bugün yerin dibine batırıyorlar. Burada sınıfsal kuvvetler, cumhuriyetin bazı kurallarının konuşulması vardır. Kemalizmin bazı kalıplarının amansızlığı vardır. Demek ki, bu "ikinci cumhuriyet" tartışmalarına kemalizmin müsamaha göstermeyeceğini, katı kurallarını konuşuracağını; buna biraz reformlarla aşama yaptırmak ve çözülüş sağlamak isteyeninin sonunun da hüsrana olacağını bir kez daha görmüş oluyoruz.

Demirel

cumhuriyetin zirvedeki demagogudur

Şimdi, büyük demagog Demirel işin başında, bu kişiyi iyi tanımak gerekiyor. Tarihte kime benzetilebilir? Aslında pek de eşi-benzeri yok. Keşke, Türk aydını biraz düşünmesini bilse, kendi demagoglarını tanıyabilse, kemalizmini tanıyabilse ve dolayısıyla kendi insanına doğru bir düşünce, bakış açısı kazandırabilseydi. Demirel 30 yıldır neyin demagojisini yapıyor? Evet, ana hatlarıyla bazı şeyler söyleniyor. Şöyle tekelciliğe hizmet eden, şöyle Amerikancı olan, şöyle faşizme yol açan, şöyle kapitalizme yol aldırarak değerlendiriliyorsa da, bunlar yetmez, daha fazlasını ortaya koymak gerekir.

Bu 30 yılı biraz daha iyi değerlendirmek gerekiyor. Bütün darbelerin oluşumunda hem payı, hem onun sonu var. Aynı şekilde 27 Mayıs da onun sonudur. Yine 12 Mart, 12 Eylül kendisine karşı yapılıyor. Özal'ın düşürülüşünün bir nolu tezgahlayıcısıdır.

Bu tip kimden yana, neyin sürdürücüsü, neye karşıdır? Hiç şüphesiz, Türk kapitalizminin ana özellikleriyle bağlantı kurulabilir. Yine uluslararası gerçeklikle, çözülen Sovyetler Birliği ile, ABD-Avrupa ve üçüncü dünya ülkeleri gerçekliğiyle bağlantısı kurulabi-

li. Nasıl ki, M. Kemal o dönemin bütün temel güçlerinden ve ona öncülük eden ideolojik-kurumsal ifadelerinden parçalar almış ve bir eklektizm örneği olmuşsa, bu da, büyük ihtimalle, 1960'lar sonrası dünyasının bütün gelişmelerinden benzer eklemeler olarak bir eklektik Türk rejimini sürdürmeye çalışıyor. Demagogluğu bu nedendir.

Bu, döneme göre her yerde var. Rejimi sürdürmek için ne lazımsa, ayıbı kapatmak için ne yararlıysa, günü kurtarmak için ne gerekliyse, emeği ve onun temsilcilerini soyup-soğana çevirmek için neye başvurulacaksa onu yapıyor. Faşist MHP'yi besler, özel orduyu kurar, sosyal demokrasiyle ittifağa girer, İslamcılıkla uzlaşır. Yani döneme göre ne yararlıysa, ne gerekliyse bukalemun gibi ona uzanır. Değişik bir kemalizm versiyonudur. Onu yapıyor aslında. Ama daha ilkel, daha geri, karikatürün karikatürü olarak yapmaya çalışıyor.

Kutlamalar, şenlikler

cumhuriyetin ölüm merasimleridir

Bu yıl cumhuriyet değerlendirmesini yaparsak: Rejim, sözümona sivil cumhuriyet kutlaması yapıyor. Bunu Sovyetler de yapıyor. Buna özeniyorlar. Avrupa çoktan yapmış, yüzyıl öncesinden. Onu şimdi tekrarlamaya çalışıyorlar. Ne kadar büyük taklitçi olduklarını görüyoruz. Ama çok gecikmiş bir taklittir. Daha da ötesi bu cumhuriyet kolay kolay iflah olmaz. Ölümcul dönemini yaşıyor. Bu kutlamalar, bu ölümcul hastalığıdaki varlığın maskelenmesi, süslenmesidir. Kuruluş döneminin şenlikleriyle hiç alakası yok. Ne kadar şenlik geliştirilmek istense de, yapılan cumhuriyetin ölüm-kalım mücadelesidir. Belki bugün, bu yıl, birkaç yıl sonra da gerçekleşmeyebilir, ama bir rejimin kendi toplumu, halkı üzerinde ifade edeceği anlam itibarıyla bir ölüdür. Can çekişen varlıklardan bahsedilir. İşte böyle bir şeydir.

Hiçbir rejim, kendiliğinden "ben ölüyorum" demez. Ölüyorken bile, kendini son derece sesli, süslü göstermeye çalışır. Yapılan buna benziyor. Birçok yönüyle salt çürüme değil, can çekişme emarelerinin yaşandığını gösteriyor.

Zaten “kontrgerilla cumhuriyeti” dememizin nedeni de budur. Bu nasıl bir cumhuriyettir ki, her gün faili meçhul cinayetler işleniyor; her gün kendi yasaları çiğneniyor, muazzam yolsuzluk dosyaları rafa kaldırılıyor. Bunun yanında politika tükenişi, politik partilerin işlevsizliği ve ekonominin tamamen iflası var. Hiçbir ülkede enflasyonun yüzde altmış, yetmiş, seksenlerde yaşandığı görülmemiştir. Başka ülkelerde enflasyonun yüzlerden bine fırlaması var mı? Hayır, yüzde onbeş veya onun altına düşme var. Dünyada hiçbir ülkede, yüzde elli-yüz arası olan bir enflasyon örneği yoktur. Bu sadece Türkiye’de vardır.

Bu en tehlikeli bir sömürme biçimidir. Bugün yüzde yüze yakın seyreden enflasyon oranı, hırsızlamanın, bir halkı sömürmenin en ince tarzıdır. Dünyada örneği yoktur, araştırılsa bulunamaz. Şimdi yüzde bine çıksa derhal tedbir alınır ve yüzde yirminin altına düşürülür. Yüzde yüz, yüzde beşyüze çıkarsa çaresi bulunur. Bir-iki yıl sonra tıpkı Arjantin’de olduğu gibi, Sovyetler’de olduğu gibi çaresi bulunur. Yüzde yirminin altına indirilse bir çeşit çaredir, sömürü azalır. Ama Türkiye’de buna da fırsat verilmiyor.

Dolayısıyla gerçekten şu son onbeş-yirmi yıldır, cumhuriyetin yalnız ekonomik anlamda bir enflasyonu bile müthiş bir sömürme politikasıdır. Bunun üzerine siyasi partilerin nasıl demagoji yaptıkları, halkı nasıl aldattıkları, hiçbir yerde görülmemiştir. Dediğimiz gibi, keşke bir Türk aydını olsa da, kendi halkı açısından bunu dile getirebilse. Sömürünün bu biçimi hangi tarihi dönemde ve hangi ülkede görülmüştür, inceleyebilse. Neden, amacı nedir, nasıl gerçekleşiyor? Bunu da kendileri incelesin. Çünkü çok sayıda Türk ekonomisti var. Aslında kimileri bazı kelimelerle yaklaşmaya çalışıyorlar. “Hacı yatmaz ekonomisi” gibi kelimelerle nitelendirilebilecek değerlendirmeler yapıyorlar ki, doğrudur. Böyle ekonomi aslında yok. Bu, hırsızlığın en gelişmiş biçimidir. Mesela bir örnek verirsek; doların artışı. Önceden geniş bir menfaat şebekesi tedbir alıyor, bir devalüasyon patlatıyor. Bundan bir çevre müthiş vurgun yapıyor. Sanırım bir tırmanışta birkaç trilyonu cebe indiriyor. Başka yerde hiçbir hırsız birkaç trilyonu böyle bir ekonomik operasyonla cebe indirebilir mi? Hiçbir banka soyguncusu, hiçbir işgalci bir

günde bu kadar trilyonu cebe indirebilir mi? Ama Tansu Çiller döneminde indirebilmiştir. Ve bunun gibi yüzlerce trilyonları cebe indirme operasyonu vardır.

Bu son özel savaş hükümeti döneminde, bu kontra cumhuriyetinde ne kadar işadımı tasfiye edildi? Kendi aralarında bugün bir dosyalar savaşı veriyorlar. Engin Civanlar olayı. Aslında bir hırsızın yerine diğeri geçiyor. Daha öncekiler hızla dışlanıyor ve yeni hırsızlara yer açılıyor. Görülmemiş bir biçimde geliyor bunlar. Ve en kötüsü de, halk tamamen seyrediyor. İstanbul’da lağım suyu bile aranıyor ve bulunamıyor. Yalnız İstanbul’da değil, hemen her tarafta böyledir. Halk bir çorbaya talim ettirilmiş, çorbayı bulan veya bir kuruluşuna idare eden, kendini “gemisini kurtaran kaptan” yerine koyuyor.

Maymunlaştırma dediğimiz olay, böyle ortaya çıkmıştır. Örneğin köpeği alıştırsın, aç bırakırsın, bir tane kemik attın mı, hem sana yaltaklanır, hem de çok rahatlıkla sana bağlanır. Bu köpeğin midesi, kaburgaları birbirine geçmiştir. Halka bu dayatılıyor. Nasıl dayatılmıştır? Kontra cumhuriyetinin işkencesi var, görülmemiş bir polis gücü var. Kontra cumhuriyeti, polis cumhuriyetidir, hem de özel tim cinsinden. İsterse halk sesini çıkarsın. Şimdi memur, sanıyorum ikiyüz bin liralık bir maaş artışıyla bir günlük yemeği kurtarmış, rezil olmuştur. İki adım atmak isteyince önü kesiliyor ve şu anda inim inim inletiliyor.

Cumhuriyet gerçeğinde yenilgili Türk solculuğu

Maymunun göz yaşları! Neden? Çünkü kontra cumhuriyeti tüm yönleriyle egemenliğini kurduğunda, bunlar sessiz kaldılar. Şimdi en tuhafı da, Türkeş geçen kongresinde çağrı yaptı; “solcular da gelsin içimize” diye. Gidecekler, çünkü şu anda ekonominin kaynaklarını Türkeş ele aldı. Herkes de açtır. Solcular eskiden SHP’de, belki bazı belediyelerden geçinmek için kaynak sağlardı. Şimdi o yol da kesildi. Paraların hepsi Türkeş’te yoğunlaşıyor ve hepsi oraya koşacak. Bu Dev-Yol artıkları, diğer sol artıkları önümüzdeki

günlerde oraya fırlayacaklar. Orada sınıf mücadelesi yapacaklar! Neyin mücadelesini? Tabii ki maaş mücadelesini. Ama bunu rahatlıkla kamufle etmek için teori de uydurabilirler. Türk devlet ve solculuk geleneğinde bu tamamen böyledir.

Bütün Abdülhamit döneminde, hatta daha öncesi de dahil, bu böyledir. Sultan çok iyi biliyor; “buna biraz daha fazla maaş lazım” diyor. Namık Kemal'i bile o temelde çekmiştir. Şimdi, Dev-Yol'cu artıkları mı çekemeyecek? Zaten adam biraz sıkışmış, biraz da cezaevinde başı ağrımış. Faşizm bir güzel maaş sunuyor. Hem de dolaylı yoldan. Bir işyeri buluyor. Ve “karın doyurmayan sosyalizm” yerine (ki sosyalizmden anladığı da bir çapulculuktur) şimdi bu kadar “görkem” vaat eden kapitalizme koşuyor ve başlatıyor... İşte, sosyalizmin, bilmem stalinizmin diktatörlüğü; kapitalizmin, liberalizmin refahı, özgürlüğü... Bunların hepsini rahatlıkla yapar, yeter ki cebini doldursun.

Şimdi bütün eski solcuların, böyle devlet maaşına koştuğunu göz önüne getirirsek, maaşın kaynakları, kontrolü şimdi Türkes'de. Böyle bir akım başlatılmıştır. Ne kadar aydın taslağı, sanatçı taslağı varsa, hatta gençlikten öne fırlamak isteyenler varsa hepsi milliyetçilikte, faşizmde yoğunlaşıyor. Kontrgerilla cumhuriyeti kendini ancak böyle ayakta tutabilir. Demirel, o Hitler'in başa geçmesine yol açan mareşale benziyor. Demirel faşizmi besliyor. Bunu da tabii ki gelişen devrimci mücadele karşısında yapıyor. Bu durum, TC'nin nasıl can çekişme sürecine girdiğini ve nasıl bir demagogun lafazanlığıyla girdiği bunalımı örtbas ettiğini, rejimin çok canlıymış, sonsuza akıp gidecekmiş edebiyatıyla allandırılıp-pullandırılarak, ama gerçekte özel savaş hükümetiyle, sicilli faşistlerin yükselişyle korunmaya ve sağlığına kavuşturulmaya çalışıldığını çok açıkça ortaya koymaktadır.

Tabii tüm bunları PKK'nin öncülük ettiği bir savaş karşısında uygulamaya çalışıyorlar. Bu cumhuriyet 20 yıldır bu gerçeklik karşısında bulunuyor ve en önemlisi de son on yılın amansız savaşımıyla karşı karşıyadır.

Cumhuriyetin can çekişmesi en başta bu savaşım nedeniyledir. Savaş karşısında yalnızdır. 70 yıllık dönemin değil, bütün Osmanlı,

hatta bütün Selçuklu dönemi de dahil, başkaldırlara karşı yöneltilen egemen sınıf darbelerini bu sefer başarıya götüremiyor. 1970'lerden, hatta 1965'lerden başlatırsak, 30 yıla yakın bir zamandır genelinde Türkiye, özelde Kürdistan savaşımı vardır ve bu savaşım bastırılmamıştır. Demagog Demirel, bir de bu bastırılmak istenen halk savaşına, direnişe karşı elebaşısıdır. Bunu iyi bilmek gerekiyor. 30 yıllık devrimci savaşıma dayatılan karşı-devrimci savaşımı en tepede ayarlayan Demirel'dir. Bu devrimci savaşım, Türkes'in özel savaş birikimleriyle, özel orduyla, kontrgerilla birlikleriyle bastırılmaya çalışılıyor.

Bu savaşım Türk solunu aşağı-yukarı 1980'lere doğru geldiğimizde bastırdıkları söylenebilir. Fakat Türkiye solunun eleştirisini doğru yapan ve kendi gelişim yasalarını sağlam çözümlerle rayına oturtan devrimci hareketimizin karşısında son on yılda bu rejim başarılı olmadı. Bastırılmaya izin verilmediği için, 1990'lardan itibaren klasik tenkil politikasıyla hareketimizin ezileceği sanıldı. 1987'lerde, bu mantıkla “ezeriz” denildi. Olağanüstü Hal ilan edildi. 1990'a kadar “bitersiniz” denildi. Mücadelemizin bitirilemeyeceği anlaşılınca, topyekün bir savaşla; faşist kırımla, yani toptan Kürdistan'ı boşaltmayı da ekleyerek işin altında çıkacaklarını sandılar. Türk sol hareketini de halktan kopararak, yanlış yönlendirerek, komplo yaparak, provokasyona getirerek tasfiye etmede başarılı oldular.

Türkiye solu neden halklaşmadı, neden partileşmedi? Bu solun içine düştüğü durum bizim eleştirilerimizle epey açığa çıkarılmıştır. Bu sol tarafından, dayatılan özel savaşa karşı, devrimci savaşım geliştirilemedi. Türkiye solu, öncü savaşımından, kitle boyutlu savaşımına dönüşmedi. Kendisini bir grup önderliğinden kadro hareketine dönüştüremedi. En başta kendi çözümlemesini, toplumun çözümlemesini, tip çözümlemesini yapamadı. Harekette bireysel-grupsal olmaktan öteye gidemedi. Tabii bunun ideolojik-siyasi boyutu vardır. Sağlam bir tarih, toplumsal değerlendirme anlayışına, yine bütünlüklü bir ideolojik-siyasi değerlendirme programına ulaşamadı. Örgüt çalışmaları ve özellikle taktik savaşım üzerinde yoğunlaşamadı. Ve buna benzer daha birçok eleştiriyle birlikte, en önemlisi de kemalizmin eleştirisi yapılamadı. Doğru örgüt ve parti yaşamına

tip olarak kendilerini hazırlayamadılar. Cumhuriyetin ve düzenin yaşam kalıplarıyla yaşadılar. İhtilalci yaşamın, devrimci yaşamın neleri gerektirdiğini akıllarına bile getirmediler. Lafta devrimci ama, pratikte düzeni yaşayan kadrolarla devrim yapılamayacağını göremediler. Daha buna benzer birçok eleştiri noktalarında kendilerini çözemedikleri için, yenilmekten kurtulamadılar.

Türkiye'de devrimcilik iddiasında olanların, kurtulabilmeleri için PKK deneyiminden çok iyi yararlanmaları ve sonuç çıkarmaları gerekir. Bizim yapmaya çalıştığımız, genelde egemen sınıf tarihini çözümlene, Osmanlı'yı çözümlene, cumhuriyeti ve dolayısıyla kemalizmi çözümlene, Türkiye kapitalizmini çözümlene, oluşan insanı, düzeni, yaşamı çözümlenmedir. Bunun yanında halk gerçeğini belirleme, halkın yolunun ne olduğuna cevap verme, onun ideoloji-politikasını, onun kadrosunu, savaşçısını ortaya çıkarma, bunların örgütünü ve taktiklerini geliştirme gibi muazzam görevler vardır. Türk solu bunlara ulaşabilirse, ayrı bir halk tarihi, ayrı bir cumhuriyet tarihi, ayrı bir halkın cumhuriyeti de oluşabilir. Ama tüm bunlar lafta kaldı. Gerekenle yapılamadı.

Cumhuriyet 71. yılında faşist bir karmayla ayakta tutuluyor

Bizim bu duruma bakarak, kendimizi tökezletmeyeceğimiz açıktı. Hızla ayrıştık. Bu eleştiriler temelinde, en azından Kürdistan somutunda kendi yolumuzu sağlam, doğru bir şekilde bulabildik. Sonuçta bu yolun doğru önderlik tarzı ve çözümlenmeleri partiyeye, giderek silahlı savaşıma yansıtıldı. Stratejik olduğu kadar, doğru taktik önderliğin de oturtulması; bunun oldukça iyi bir eğitim ve yaşam anlayışıyla derinleştirilmesi PKK başarısının özünü teşkil ediyor. Bu tip yaklaşımlar, bugün bu savaşı sürdürülen, geliştiren ve başarıya götüren temel yaklaşımlar değerindedir. Tamamen TC'nin alternatifini, ayrı bir seçeneğini oluşturduğunu hemen herkes görüyor, söylüyor.

Düzensizden kopuş nedir? İdeolojik kopuş, örgütsel kopuş, yaşamsal kopuş, eylemsel kopuş. Hatta onun zorba güçlerin-

den kurtuluştur. Kaldı ki, halkın devrimci ordusuna ulaşılması ve halk ordusunun geliştirilmesi bütün yönleriyle ortaya konulmuştur. Ayrıca bunun kesintisiz, başarılı sürdürülmesi de imkan dahiline sokulmuştur.

Zaten 1990'lı yıllardan sonra klasik kemalist ordu mantığıyla PKK'nin önüne geçilemeyeceği anlaşılınca, Özal son bir denemeye "acaba biraz reformlarla uzlaşmaya gidebilir miyiz" biçiminde yaklaştı. Bunun da hüsrarla sonuçlanmasından sonra, topyekün savaş dönemine girildi. Yani içinde toptan köy boşaltmalarının olduğu, "ya faşizmi benimsersin, ya da katledilirsin" biçimindeki yalınkat politika ve imha süreci dayatıldı. Kemalist politikanın 1925-40'lı yıllarına taş çıkartırcasına bir politikayla soruna yaklaşıldı. Bu temelde cumhuriyetin içi adeta yeniden dolduruldu. Özel savaş hükümeti, bugünkü cumhuriyet ifadesi temelinde tamamen anti-PKK temelinde yeniden örgütlenmiş, sözümona yeniden yaşama kavuşturulmuştur. Tabii ne kadar yaşama kavuşturulmuştur sorusu tartışılabilir.

Ekonomi de böyle bir hırsızlıkla faşizmin denetimine verilmiştir. İster halk soyulup soğana çevrilsin, ister Türkiye her tarafa satılsın, umurlarında değil. Faşizm için gerekli olan denetimdir ve kendisinin örgütlenmesidir. Türkiye'de sosyal açıdan çözülmemiş hiçbir toplumsal yan kalmamıştır. Her taraftan parçalanmış bir toplumsal yapı vardır. Ahlakta eser yoktur. Emeğe, emekçi sınıflara hiç saygı kalmamıştır. İnsanların dünyaları allak-bullak edilmiştir. Çok üstten örgütlenmiş bir faşist holdingci kesim ve orta-sınıf kapitalistlerin bile kıyamet kopardığı bir sosyal-ekonomik durum. İflas etmiş siyasi partiler, yine solcusu sağcısından daha faşist, sağcısı solcusundan daha solcu geçiniyor. Böyle bir faşist karışım ortaya çıkıyor. Zaten tümüyle de özel savaş birimlerinin yürüttükleri bir hükümet ve özel savaş vardır. Yani devletin çelik çekirdeğiyle karşı karşıyayız. Her şeyi faşist bir mantıkla, bütün kurumlara el atarak, her türlü kişilikle oynayarak, bütün sınıfların içine uzantısını yayarak yürütüyor. Kürdistan'a korucular, korucular yetmezse aşiretler, aşiretler yetmezse daha değişik bir sürü ajan ve işbirlikçi örgütlenme geliştiriliyor. Türkiye'nin de büyük sendikalarına sızdırılmış kontrgerilla örgütlenmesi, partilerin tümüyle ele geçirilmesi, devletin tüm kade-

melerine özel savaş birliklerinin, yerel savunma birliklerinin oturulması ve böylece kontrgerilla veya özel savaş cumhuriyetinin yaşıtılmaya çalışılması söz konusudur.

Bütün bunlar hiçbir dönemle kıyaslanmayacak bir biçimde, cumhuriyetin yıldönümü kutlamalarında veya sözümüne yaşatılmasında açıkça görülmektedir. Çok türkü söyleniyor, çok aşırı, anlamsız bir şekilde süsleme yapılıyor, bayraklar müthiş sallanıyor. Tam da faşizmin tanımına denk geliyor. Bu aynı zamanda anormal bir durumu yaşayan bir varlığın gerçeğini gizlemek içindir. Zaten dikkat edilirse, faşizm de çöküşe giden kapitalizmin en uç noktası, en son “çaresi”dir. Almanya da, İtalya da aslında dağılıyordu ve hemen orada da sosyalist bir rejim işbaşına gelecekti. Bu nedenle faşizme geçildi. Hala İtalya, onun hastalıklarıyla dolu geçiyor. Görevini yerine getiremeyen komünist partileri, bunun en kötü sonuçlarını yaşıyorlar. En çalkantılı, en anti-sosyalist devletler, bugünkü İtalya'dır, Almanya'dır. Şimdi Türkiye bunların da ötesinde, daha gözükara bir faşist modeldir belirlemesi, bu gerçeklerden dolayıdır. Yani onu her an yıkıma götürecek dev gibi bir mücadeleimiz var. TC'nin kendini böyle bir faşizme uğratması onun önündeki yoldu.

PKK

Anadolu halklar mozaiğini canlandırıyor

Şimdi önümüzdeki dönemde süreç nasıl bir gelişim gösterebilir? Bu cumhuriyetin gideceği yer, bu kadardır. Kendisini ancak bu kontrgerilla yöntemleriyle sağlama alabilir ve biraz ömrünü uzatabilir. PKK daha şimdiden, sadece Kürdistan ulusal kurtuluşunda değil, halk direnişi geleneklerinin, Türkiye gerçeğinde muhalefet anlamına gelebileceklerin de mirasını canlandırma özelliğine sahip olduğunu göstermektedir. Bugün 1920'lerde bastırılan İslami renkli hareketler, PKK sayesinde diriliyorlar; azımlık hareketler vardı, diriliyorlar. Yine emek hareketi vardı, ancak PKK'ye dayanarak gelişebilir. En başta cumhuriyetin, karşısında amansız savaştığı Kürt isyancılığı vardır. Şimdi en güçlü bir dönemini yaşıyor ve kendini kurtarıya götürmek istiyor. Yani cumhuriyetin bastırıldığı, bu 70 yıl-

da da üstünü betonlayıp artık “gömdüm” dediği ne varsa, PKK hepsini açığa çıkarıyor. Bu, Anadolu halklar mozaiğinin canlanmasıdır. Sıkça bahsedilen, “kültür mozaiği”ni ortaya çıkaran mücadelemizdir. Yani cumhuriyet tartışmaları da bizim etkimizin diğer bir sonucudur. Ama henüz bunlar, tıpkı 1920'lerde olduğu gibi, tam örgütsel ifadesini bulmuş, gücünü toparlamış değil, eğilim halindedirler ve cumhuriyeti de tehdit ediyorlar. Ama en öncü örgüt, en kendini örgütlemiş ve savaşıma çekmiş örgüt de PKK'dir. Bu anlamda hepsine öncülük edebiliyor. Bu öncülüğünü daha da geliştireceği anlaşılıyor. Yapılan değerlendirmeler, özellikle pratikte de geçirilen on yıllık savaşım, bu can çekişen cumhuriyete nasıl alternatif teşkil edileceğini çok daha açık gösteriyor.

Kürdistan'da başarı kazanan devrim, Türkiye'de başarı kazanacak devrimdir. Daha şimdiden, Kürdistan'da dağıtılabilecek o özel savaş birlikleri, bakarsın Türkiye'de daha erkenden bir sosyal cumhuriyet veya emeğin çıkarlarını esas alan gelişmeye yol açar. Zaten şimdiden hemen her gün arayışlar yaygınlaşıyor. Biraz daha gelişmiş alt-yapı koşulları nedeniyle Kürdistan'dan daha erken yeni bir siyasal oluşuma da yol açabilir.

Türkiye'de demokrasiyi zorladığımız çok açıktır. Can çekişen cumhuriyet yerine, çok yakınlaştırılmış bir demokratik seçenek söz konusudur. Her ne kadar özel savaşın bastırmasından dolayı bu çok gözüküyorsa da, böyledir. Yani hızla seçenek haline gelmesi işten bile değildir. Bunun şu anda Kürdistan'da düğümlendiği açıktır. Aslında eğer şovenist zırhı delebilselerdi, Türkiye'nin emekten, hatta her türlü kültürel haklardan, demokrasiden yana güçler Kürdistan'a akın etmeli ve orada kendi kurtuluşlarını sağlamalıydılar.

Bu, Türkiye için olduğu kadar Ortadoğu için de böyledir. Kürdistan'da kazanacak devrim, bir Türkiye devrimi olduğu kadar, aynı zamanda bir Ortadoğu devrimi olur. Kürdistan devriminin hem demokratik, hem tarihi kültürel gerçeği ortaya çıkarma, hem de anti-emperyalist özelliği çok somuttur. Zaten uluslararası ve bölgesel gericilik de TC'yi kendi haline bırakırsa, rahatlıkla öleceği gün belli olacağı için, zorla ayakta tutuyor. Ortadoğu gericiliğinin kredi muslukları olmasa, ABD'nin yalnız askeri, siyasi desteği değil, işkence-

sel desteği de olmasa, bu rejim kaç gün ayakta kalabilir? Yine çok demokratik geçinen Avrupa'nın zorlaması olmasa, ömrü ne kadar olur, soruşturulmaya değer. Yani TC sanıldığından daha fazla bir uluslararası gericilik dayatmasıdır. Yalnız bir yerel faşizmin dayatması da değil; bu tekeller ve holdingler, eski dönemin komprador burjuvazisinden daha fazla dışarıya bağımlıdırlar. Dolayısıyla onların şu anda onayladıkları cumhuriyeti, tamamen bir yabancı malı cinsindedir ve onların çıkarlarını koruyor.

Bir siyonizm işte Ortadoğu'da barışa gitmek istiyor. En büyük yardımcısı, savaşta olduğu gibi, Ortadoğu'nun yeni "barış"ta açılması da Türkiye'dir. En sıkı iki dost "Orta Asya'ya açılım" diyor. Bunu birlikte planlıyorlar. Nedir bu? Bu, sözde TC, özünde ise siyonizmin koltuk değneği olmaktır. Yine emperyalizmin tekrar Ortadoğu'ya, Kafkasya'ya, Orta Asya'ya ulaşma köprüsüdür. Zaten her gün kendileri bunu söylüyorlar. Yani bir uluslararası gericilik olayının yıkılması, o denli bir enternasyonal ilerleme, devrim olayı oluyor. Bunu eskiden de söylüyorduk. Şimdi çok daha somut söylüyoruz. Güncel gelişmeler, bizim devrimimizi artık bir Ortadoğu devrimi, Kafkaslar'da ve hatta Balkanlar'da etkisi olacak bir devrim olmakla yüz yüze getirmiştir. Eskiden teorik olarak yapılan değerlendirme, şimdi pratik olarak gerçekleşmektedir. Bunu görüyoruz. Dolayısıyla kavga bir Kürt-Türk kavgası değildir. Tam tersine, Kürt halkının üzerine yüzyıllardan beri çöreklenmiş ve günümüzde de en çürümüş özellikleriyle, o denli de sömürücü-işkenceci yaklaşımıyla imhayı dayatan TC'ye karşı yürütülen bir savaşımdır. Yine her ne kadar ulusal kurtuluşçu gibi gözükse de, ondan daha fazla enternasyonalist olan bir devrimci hareketin gelişmesi söz konusudur. Savaşın zaten bu denli geliştiğini, son yılları değerlendiren herkes çok iyi görüyor.

Biz sadece içte, egemen sınıflara dayalı bir cumhuriyetle savaşıyoruz. Bütünüyle dünya emperyalizminin en ileri geleneğiyle, ABD'si, Avrupası, Japonyası'yla desteklenen, birçok olanak ve hatta komalık duruma geldiğinde bile özel yöntemlerle kurtarılmaya çalışılan bir kurumla savaşıyoruz. Bu anlamda en az bir Fransız Devrimi kadar, bir Bolşevik Devrimi kadar enternasyonal anlamı olan bir

devrimci hareketin savaşımı ortaya çıkmıştır. Zaten uluslararası gericiliğin bu kadar birleşmesi de devrimin bu enternasyonal niteliğinden dolayıdır. Bunu biraz daha somut görmek ve söylemek mümkündür.

Bu cumhuriyet aşılmaya mahkumdur

Önümüzdeki dönem için ne söylenebilir? Eğer devrimin mevcut durumda kazandığı mevziler, savaşım biçimi, onun perspektifleri, ideolojik, siyasi, en önemlisi de yaşam tarzı itibarıyla konumu sürekli pekiştirilirse, geri adım atılamayacağı, hiçbir mevzisinden söktürülemeyeceği rahatlıkla söylenebilir. Bunun yanında, en son desteklerle ayakta tutulmaya çalışılan TC'nin mevzilerinin daha da daralacağı, birçoklarının elinden alınacağı, özellikle Türkiye sahasında da kesin kabul edilemezliği (ki şimdiden yaygın yaşanıyor) daha da tahammül edilemez boyutlara ulaşacağı ve bu cumhuriyetin aşılacağı kesindir. Tam istediğimiz devrimci tarzda mı aşılır, reformizme mi tabi tutulup aşılır, yeni bir (Refah modeli) cumhuriyet mi kurulur, yoksa daha kaskatı bir faşist cumhuriyet mi başarı kazanabilir; bütün bunların encamını mücadele belirleyecektir. Kendiliğinden "ne şöyle olur, ne böyle olur" diyebiliriz. Devrimci mücadele, esas belirleyici olacaktır.

Devrimci mücadele daha da gelişip, başarıları arttıkça, dolaylı etkileri de artar. Hatta uluslararası etkileri de büyür. Dolayısıyla halklar lehine bir seçenek daha da güncelleşir ve başarıya da gidebilir. Ama başaramaz ve kendi içinde büzülürse, Türk solu gibi tıkanırsa daha kaskatı bir faşizmin başa geçmesi de beklenilebilir. Veya ikisi de birbirini altemediyse; Refah gibi modeller daha da hız kazanabilir. Dolayısıyla bu netleşecektir. Ama devrimci iddianın, devrimci perspektifin, devrimci tarzın da bu hızını sürdürmesi halinde, gelişmelerin halkların lehine olacağı, Anadolu'da da bu oldukça halk aleyhtarı cumhuriyet yerine, halk cumhuriyeti lehine doğru bir gelişmenin sağlanabileceği belirtilebilir.

Kürdistan'da kurulacak olan zaten bir halk cumhuriyetidir, onun

bir federasyonudur. Ortadoğu halkları açısından Kürdistan'da kurulmuş bir federasyon da, Ortadoğu halklar cumhuriyetinin temelidir. Bunun arayışları var, bazı çalışmaları Kürdistan parçalarında gözlemleniyor. Çok yetersiz de olsa, bu önemli bir aşamaya gelip dayanmıştır.

PKK'nin öncülüğü, bu konuda sadece Türkiye'yi bir federasyonlaşmaya itme anlamında değil, Ortadoğu'yu da böyle bir federasyonlaşmaya demokratik tarzda, halkların cumhuriyeti tarzında götürme yönündedir. İdeolojik belirlemeler başta böyleydi, şimdi pratik gelişme yollarıyla da bunun sağlanabileceği ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla 71. yıldönümünde kemalist cumhuriyete karşı, Ortadoğu halklarının düşürülmüş gerçeğine karşı, PKK'nin öncülük ettiği halklar mücadelesinin bir halklar cumhuriyetine doğru gelişmesi söz konusudur.

Özellikle savaşımızla kanıtlanan, bu gerçektir. Ama tam zafer için de gerçekten amansız bir çizgi savaşımına, derinleşen bir yaratıcılığa, gün be gün büyüyen bir başarıya, her şeyi bu anlamda zorlayan bir savaşımına ihtiyaç vardır. Şimdiye kadarki savaşım sıradan bir başlangıç olarak görülmelidir. Halklar lehine asıl savaşım bundan sonra verilecektir. Bu temelde başarının da kesin sağlanacağını belirtmek, kehanette bulunmak değildir. Bugüne kadar yapılanlara baktığımızda, önümüzdeki dönemde neyi nasıl yapmamız gerektiğini gösterir. Bugüne kadar harcanan çabaların bir benzeri, öncü örgüt içinde, ordu savaşımında ve devrimci örgüt ölçüsünde yerine getirilse, biz mevcut devrimci başarılarımız temelinde bile şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki; başarı halklar lehinde ve onların cumhuriyetler gerçeği biçiminde olacaktır.

29 Ekim 1994

TC'NİN İMHACI ÖZEL SAVAŞI KARŞISINDA HALKIN KİMLİK VE ÖZGÜRLEŞME DURUMU

TC'nin tarihsel ve güncel yapısı, özel savaş düzeninin geleceği

Savaşlar esas itibarıyla kiteselleştiğinde önemli sosyal, sınıfsal kesimleri hedefler veya bir bütün olarak ulus, halk ve hatta azınlık topluluklarını kapsamlarına alırlar. Kapsamlarına alıpta da, salt genel bir boyun eğdirmekten tutalım neredeyse birbirlerine yakın güçlerden birisinin çok sınırlı egemenliğini kabul etmeye, hatta fiziki veya kültürel kimlik gerçeğini tamamen imha etmeye kadar bir amacı kapsarlar. Tarihten günümüze kadar bu hep böyle olmuştur.

İlkel komünal düzenden kölelik düzenine yönelirken, savaşlarda ilke, ele geçirileni imha etmektir. Ama ne zamanki bir insanın köle olarak da verimli kullanılabileceği ortaya çıktı, o zaman köleleştirme imhanın yerini aldı. İlkel klan, kabile koşullarında tabii ki o düzeye henüz gelinmemişti. Hangi kabile, klan egemen olursa, diğerini bir tek ferdi kalmayınca kadar imha etmek zorundaydı ve bu bir kuraldı. Bunun nedeni klan, kabilelerin ancak kendilerini besle-

yebilecek, yaşatabilecek durumda olmalarıdır. Çok zor koşullar altında, bir kabile diğerine boyun eğdirdiğinde, onu besleyecek bir imkanı yoktu. Dolayısıyla ele geçirilenler imha edilmek durumundaydı veya hiç böyle durumlar yaşanmazdı. Çünkü o zamanki coğrafyada geniş alanlar olduğu için çoğunlukla kavgalara, savaşlara fazla yer olmazdı.

Ancak insanın üretim değeri ortaya çıkınca, artı-ürüne yol açacak kadar verimli bir üretim aracı haline gelir. Bundan sonra köleşme dönemi başlar. İşte köleşmenin özü budur. Artık insan, artı-ürüne yol açacak çok önemli bir üretim aracıdır. Savaşlar ağırlıklı olarak bu amacı gerçekleştirmek için geliştirilir. Böylece bilinen büyük köle imparatorlukları insan emeğinin üretici değerini esas alarak kullanılır ve büyük köle toplulukları ortaya çıkar. Bugün hâlâ ihtişamı karşısında insanın heyecanlandığı büyük Mısır, Mezopotamya, Roma, Yunan, Çin, Hint uygarlıkları böyle bir gelişmenin ürünüdürler.

Elbette ki savaşlar bu amaçla bağlantılı olarak çok vahşi gelişiyorlar. İlkel komünal toplum koşullarında yaşayan topluluklar veya halklar esirliği tanımadan son derece başına buyruk bir halde yaşarken, onları köleleştirmek çok zordur. Kölelik kolay kolay boyun eğilecek bir tarz değildir. Köleşmeyi sağlamak, onu bir sistem olarak yeryüzüne oturtmak için çok vahşi savaşlar yürütülür. Bu savaşların bilinen kaçınılmaz sonuçları vardır. Kaçınılmaz sonuçlarla birlikte direnen ve köleliği hiç kabul etmeyen insan toplulukları da vardır. Ama köleşen insan da vardır. Artık ezen-ezilen, köleleştirilen, köleşirmeyi esas alan savaşlar dönemi başlamıştır. Burada da örgütlü olan, kendini daha da bilinçlendiren hakim çıkıyor. Bu anlamda hem köle sahipleri sınıfı gelişiyor, hem de köleşmemek için büyük bir direnç halinde kendilerini örgütleyen ve uygun coğrafyaya çeken, savunan ve dolayısıyla özgür olan topluluklar ortaya çıkıyor. Bunlar hâlâ günümüze kadar vardır. Artık böyle bir tarihi gelişme söz konusudur.

Özellikle uygarlıkların, köleci imparatorlukların düz alanlarda kurulması tesadüfi değildir. İnsanların oralarda kendilerini savunma, köleliğe karşı koyma imkanları çok sınırlıdır. Buralarda çöller vardır ve insanlar bir saldırıya maruz kaldıklarında çölün derinlikle-

rine çekilirler. Bu durum da onların ilkel kabile, aşiret boyları düzeyini aşmamalarının nedeni olur. Afrika'da, Arabistan çölünde buna benzer çöl kabileleri vardır ve bunlar çok geri bırakılmışlardır.

İlk köle imparatorluklarının verimli ovalarda geliştiğini görüyoruz. Çünkü buralarda hem insan çok verimli üretime koşturulur, hem de kendini savunma imkanları azdır. Bunun yerine site devletleri, şehir devletleri gibi dar bir şehir alanında, sitede insanları kölece çalıştırarak devletleşmek, en anlamlı gelişme oluyor. Neredeyse böyle verimli her alanda bir köle devleti ortaya çıkıyor. Aşağı Mezopotamya'daki Sümerler böyledir. Nil kıyısındaki Firavunlar rejiminde, verimli arazide kurulan Roma'da, Yunanistan'ın ve yine Anadolu'nun çok değişik verimli sahalarında, gelişen Atina'da, Hindistan'da, Çin'de artık insanın böyle sömürülmesine yatkın coğrafyasıyla, savunma düzeniyle, bütün uygarlık alanları köleşirme sistemiyle kuruluyor.

Dağlar ve çöller ise bu anlamda köleşirmeye karşı sığınak yerleri haline geliyor. Bu nedenle buralarda günümüze kadar henüz köleşirilemeyen, hatta serfleşmeyen, proleterleşmeyen birçok klan, kabile vardır. Günümüzde Kürdistan'da bile, henüz boyun eğmemiş böyle birçok aşiret, kabile toplulukları bulunmaktadır.

Toplumların köleştirilmesinde sınıfsallık ile etnik özellikler iç içedir. Köleşirme hem sınıfsallaştırmadır, hem de etnik topluluğu, yani belli bir milli özelliği olan topluluğu hedef alır. Kendi soyundan olanlar köleştirilirken, (buna biz sınıflaşma diyebiliriz) daha çok da başka etnik toplulukların olduğu gibi köleştirilmesi söz konusudur ki, bu tarihte daha yaygın bir biçimdir. Bunların içinden elebaşları işbirlikçi olarak kabul edilebilir ama esas kitlesini köleştirilir.

Benzer gelişmeler ortaçağ boyunca da devam eder. Burada değişen, kölelik yerine serfleşme kurumu, yani köleye göre biraz daha yumuşatılmış bir sömürü biçiminin geçişidir. Bu kendi evi olabilen, aile kurabilen, az bir toprağa sahip olabilen serfin sömürülme tarzıdır. Biz buna derebeylik, feodal düzen diyoruz. Bu değişikliğin temel nedeni ise, insanın daha fazla üretebilmesi için, onlara tüketimde köleliğe göre biraz daha fazla pay ayırma gereğinin duyulması-

dır. Çünkü insanlara tüketimde biraz daha fazla pay ayırmak özellikle köylülerde çok daha fazla çalışmaya, bu da daha fazla üretime yol açıyor. Sonuç, bildiğimiz feodal devrimler dönemi ve ardından da feodal imparatorlukların gelişmesidir.

Bu sefer savaşlar feodal sistemi geliştirmek, oturtmak içindir. Büyük feodal savaşlar dönemi başlar. Başlangıçta bunlar devrimdir. Nitekim feodalizm adına çok önemli devrimler yaşanır. Bu devrimlerin en büyüklerinden birisinin de İslamiyet olduğunu biliyoruz. Ama böyle başka feodal devrimler de vardır. Rus feodalizmi, Çin feodalizmi çok ciddi devrim süreçleri sonucunda gelişirler. Yine Avrupa'da benzer birçok feodal gelişme vardır. İnsanlık yeni baştan bir sınıflaşmaya tabi tutulur. Kısaca serfleşme diye tabir edebileceğimiz bu dönemde, yaygın olarak aynı etnik topluluklardan kendi içinde bir sınıflaşma yaşanır. Bazı etnik kesimler veya milliyetler, halk topluluklarında olduğu gibi çok az bir işbirlikçi kesim dışında tamamen serfleşmeye tabi tutulurlar. Ve bu çok yaygın gelişir. Neredeyse insanlığın buna bulaştırılmamış tek bir etnik topluluğu bırakılmaz. Bu da geniş bir sömürü imkanını ortaya çıkarır. Özellikle toprağa daha fazla el koymak, toprakta daha fazla insanı çalıştırmak, sömürünün temel biçimidir. Bu dönemde savaşlar esas olarak toprak için, toprakta insanı iskan edip sömürmek için geliştirilir. Bu temelde büyük imparatorluklar ortaya çıkar.

Feodalizm hâlâ kalıntıları olan bir sistemdir. Özellikle Ortadoğu bölgesinde ve dünyanın başka bölgelerinde de feodal sistemin kalıntıları hâlâ bulunmaktadır. Feodalizme geçiş aynı zamanda uygarlıkta dev gibi bir aşamadır. Hem köleci sistemde, hem feodal sistemde bilindiği gibi siyaset, kültür, hukuk, sanat gelişir. Hatta ilk köleci kuruluş neredeyse insanlığın bu gününü bile şartlandıran her türlü gelişmeye imzasını atar. Örneğin Mezopotamya'daki uygarlaşmanın (ki en eski uygarlaşma olarak görülür) hukuku, siyaseti, hatta bilimi, sanatı daha sonraki bütün gelişmelerin temelini teşkil eder. İlk uygarlık kanunları neredeyse günümüzün uygarlık kanunlarının esasını teşkil etmektedir. Daha sonraki gelişmeler biçime ilişkindir. Böyle bir insani gelişme var veya uygarlaşma, sınıfsallaşarak gelişme var.

Kapitalizm diye tabir edilen sistem de bu uygarlaşma sürecinin en önemli diğer bir sınıfsallık aşamasıdır. Kapitalistleşme insanın üreticiliğinin daha fazla arttığı bir dönemdir. Bunun temel nedeni de çalışana biraz daha fazla pay ayırmak, serfliğe göre daha yumuşak bir sömürü biçimiyle daha fazla üretime yol açmak istenmesidir. Dolayısıyla bu değişik bir sömürücü sınıfın, kapitalist sınıfın ortaya çıkması anlamına gelir. Burada insan daha iyi bir üretim aracıdır. Fakat bunun yanında teknikte de bir gelişme vardır. Ve daha gelişkin bir sömürücü sistem olarak kapitalizmin doğuşuna yol açar. Bu da yeni baştan insanlığın kapitalizme göre savaşlara konu olması, insanlar üzerinde sınıfsal ve ulusal baskıların yeni bir tarihi döneminin ortaya çıkması demek oluyor. Bilindiği üzere kapitalizme dayalı muazzam bir sınıfsallık, sınıfsallaşma ve sınıfa karşı sınıf savaşımı söz konusudur.

Kapitalizm özellikle Avrupa'da ağırlıklı olarak böyle gelişip dışa yönelik başka etnik toplulukları, halkları egemenliği altına almaya çalışırken yürüttüğü sömürge savaşları vardır. Sömürge savaşlarının amacı, halkın tümünü kapitalist sömürüye açmak, yeraltı-yerüstü zenginlikleri talan etmek ve böylece çok daha geniş bir sömürü imkanını ortaya çıkarmaktır. Bu anlamda hem sınıfsal, hem ulusal baskı çok kapsamlı bir biçimde kapitalizm döneminde ortaya çıkar. Ne kadar sınıfsal baskı, sömürü gelişirse o kadar ulusal baskı ve sömürü düzeyi gelişir. Böylece kapitalist imparatorluklar çağı başlar. İşte bunlar özellikle Avrupa'da İngiltere başta olmak üzere, Fransa, İtalya, İspanya, Portekiz ve Almanya'dır. En son da günümüzde kapitalist-emperyalist imparatorluk olarak ABD başı çekmektedir ve ABD'nin dünya egemenliği biraz gelişim halindedir.

Hiç şüphesiz kapitalizme karşı sınıf savaşımı, kapitalizmin doğuşundan ve ilk temel burjuva devrimlerinden beri ardi arkası kesilmeksizin vardır. Bunlar özellikle Paris Komünü, Bolşevik Devrimi ve 20. yüzyıldaki birçok başka sosyal devrimler kapitalist-emperyalist gelişmeye karşı emeğin, proletaryanın sosyalist toplum amaçlı başkaldırıları, devrimleridir. Hatta Sovyetler sistemi gibi bir sistem de doğmuştur. Günümüzde her ne kadar bu sistem çözülmüş gibi gözükse de, kapitalizmin devlet niteliğinde büyük değişimleri var-

dır. Gerek sınıflar, gerekse halkların sömürüyü oldukça sınırlama ve kendi bağımsızlıklarını, özgürlüklerini çok ileri düzeylere getirme gibi bir durum ortaya çıkmıştır.

Günümüzde ABD'nin egemenliği ve diğer bazı kapitalist-emperyalist devletlerin egemenlikleri, gerek sınıfsal anlamda, gerekse ulusal anlamda eski dönemlere göre, örneğin 19. yüzyıla, genelde köleciliğe ve feodalizme göre çok yumuşatılmıştır. Tabii bu, insanlığın üzerinde bu sistemin tehlikesi yoktur demek değildir. Tehlikesi vardır. Belki de kölecilikten daha fazladır. Fakat eski tarz sömürü oldukça yumuşatılmıştır. Tehlike başka alanlarda gelişmekte ve doğa tahribatında, toplumun tehlikeli örgütlenişinde, tekniğin kullanımında ve buna benzer dolaylı birçok insanlığı yıkıma götürecek gelişmeleri beraberinde üretmektedir.

Eski sömürü biçimleri sosyalizmin mücadelesiyle aşılmıştır. Halkların “kaba sömürüsü” diyebileceğimiz biçimdeki (ki o zaman uluslar üzerinde onların siyasal, hukuki birçok yönüyle hiçbir hak tanımaksızın sömürgeci rejimler kurulmuştur) bu rejimler neredeyse tümüyle bizim dışımızda (Kürdistan dışında) yıkılmış durumdadır. Bunun yerine sömürgelerde kurulan devletler vardır. Bunların bağımlılıkları olsa da söz konusu egemenlikler 19. yüzyıl hatta 20. yüzyıl başlangıçlarına göre çok zayıftır. Bunların yeni sorunları vardır. Ve yeni sorunlar, yeni mücadeleleri de beraberinde getirir. Önemli olan eski baskı, sömürü biçimlerinin toptan aşılmasıdır. Böyle bir gelişmenin de sosyalizm ve ulusal kurtuluş mücadelesiyle günümüze kadar muazzam bir ilerleme sağladığını görmek gerekir.

Kapitalizmin yeni bir sömürü sistemi geliştirilmek isteniyor. ABD'nin “yeni dünya nizamı” adı altında adlandırmak istediği de budur. Fakat ortaya çıkardığı sorunlar ve çözüm yolları hem kapitalistler tarafından ve hem de sosyalistler tarafından yeniden değerlendirilmeye alınmaktadır. Zaten bu konuda yoğun bir tartışma yaşanmaktadır. Sosyalizmin bugünkü evresindeki veya kuruluş dönemindeki reel sosyalizm aşılırken, onun yerine yeni bir sosyalist sistemin nasıl gelişebileceği tartışılmaktadır. Özellikle yeni tehlikeye karşı kapitalizmin insanlığı toptan tehdit eden tekniğiyle, başta nükleer silahıyla ve giderek çevreyi kirletmesiyle, nüfus patlamasıyla

birçok yeni hastalık ortaya çıkıyor. Hatta tekniğin neredeyse canavarlaşması gibi bir durumu da söz konusudur.

Eğer insanlık yaşamak istiyorsa, bunlara karşı yeni arayışlar, yeni teoriler, yeni programlar, yeni örgütlenmeler, yeni mücadeleler, hatta yeni savaş biçimleri 21. yüzyıl boyunca gelişmek durumundadır.

Bu genel anlatım, Türk egemenlik sistemi insanlık tarihi içinde ve günümüz gerçeğinde neyi temsil ediyor, nerede kalmıştır; başına neler gelecektir sorularına bilimsel bir görüş kazandırmak içindir.

Türk egemenlik sistemi çok ilkel klan, kabile döneminin üst aşaması diye tabir edilen barbarlık aşamasından itibaren Orta Asya'dan çıkarken yarı kölelik, yarı feodal bir uygarlıksal gelişmeye tabi oluyor. Kendisi köleleşiyor ve bunu öğrendikten sonra başkalarını köleleştiriyor. İran koşullarında ve giderek Ortadoğu'nun diğer koşullarında uzun bir kölecilik sistemini, feodal sistemi yaşamasından sonra içlerinden sıyrılan bazıları devletleşmeyi yaşıyorlar. Özellikle yorulan Pers iktidarlarının, yine Arapların yorgun halifeleri, sultanları yerine Türk sultanları ve halifeleri geçmeye çaba gösteriyorlar.

Onuncu yüzyıla kadar geldiğimizde gerek Emevi, gerekse Abbassiler sülaleleriyle yönlendirilen İslam imparatorluğu, artık Araplarda belli bir doyumluğa yol açıyor. Bunun yerine saraylarda büyüyen kölemenler veya Türk boylarının ileri gelenleri yavaş yavaş devlet içinde etkili oluyorlar. Selçuklular adıyla, ya da daha çok çeşitli beylikler adıyla bir sürü beylik kurma dönemine geçiyorlar. Zaten feodalizm de buna çok uygundur. Dolayısıyla 10. yüzyıl bu anlamda en verimli dönemi teşkil ediyor. Askeri güçleri at sırtında olmaları, taze bir kan gibi Ortadoğu feodalizmine gitmeleri onlara bu şans veriyor. Sonuçta oldukça savaşlarla dolu bir dönem açıyorlar.

Bu savaşlar sonucunda Türk egemenlerinin devletleşme dönemi başlıyor. Oğuz boylarından, barbarlık şefliğinden, beylik ve giderek imparatorluk biçiminde devletleşme gelişim gösteriyor.

Türk egemenlerinin oluşumunu kesinlikle İslami gelenek içinde aramak gerekir. Özellikle Abbasi saraylarında yetişiyorlar. Burada bazı köle komutanlar ortaya çıkıyor. Bu köle komutanlarla boyların şefleri birleşerek beylikleri, devletleri oluşturuyorlar. Bu sınıflaş-

mada yeni bir adımdır. Türkmen boylarının kendi içinde ayrışması, Türkmen beylerinin savaşma dönemi başlıyor. Bu durum 10. yüzyıldan günümüze kadar gelişim gösterir. En önemlisi de bu egemenlik, özellikle başka topluluklar üzerinde gelişir. İmparatorluğun sahibi olan Araplardan tutalım yaygın olarak Kürtler, Ermeniler, Rumlar ve benzeri birçok etnik topluluğa kadar hepsinin üzerinde yeni bir Türk feodal egemenlik dönemi başlamıştır.

Bu dönemin egemenliğinin baskı ve sömürsünün kapsamında imha fazla yoktur. Günümüzdeki kemalist egemenlik biçimiyle kıyaslandığında, bunun çok sınırlı olduğu da söylenebilir. Toplulukları imha etmek şurada kalsın, onlar üzerine hafif bir beylik geçirme gibi bir amacı vardır. Dillerine, kültürlerine, hatta emirliklerine bile fazla dokunma yoktur. En gelişkin Selçuklu İmparatorluğu olduğunda birçok etnik topluluğun bir emirlik olarak kalmasına hem mecbur kalır, hem de bunu rahatlıkla kabul eder.

Konumuz açısından göz önüne getirdiğimizde, Kürtlerle Türkmenlerin veya Türk boylarının siyasi açıdan aralarında fazla fark gözükmüyor, yani birbirlerine yakındırlar. Neredeyse eşitler arasında birinci, ikinci gibi bir sıralama söz konusudur. Bunu şunun için söylüyoruz: Bugün ulusal imhayı en uç noktasına vardırıan özel savaşla kıyaslandığında, Selçuklular, Artukoğulları, Akkoyunlular, Karakoyunlular ve benzeri Türk etnik yönü ağır basan beylikler söz konusu olduğunda belki de ekonomik, sosyal, kültürel açıdan Kürtler daha egemendir. Eriyen, uydurulan gerçeklik Türk toplum gerçekliğidir. Bu 20. yüzyıla kadar böyle devam eder. Yalnız üstte hafif bir siyasi egemenlik vardır. Bu siyasi egemenliklerde Kürt beyliklerini ortadan kaldırmak diye bir durum söz konusu değildir. Sadece, “ben seni büyüttüm, benim elimi öpersen yeterlidir” mantığı biçiminde bir boyun eğme vardır, daha fazlası yoktur. En sert Osmanlı sultanı diye bilinen Yavuz Sultan Selim bile kendisiyle eşit bir Kürt hükümdarı aramak ister. Bilindiği üzere İdris-i Bitlisi “Buna gerek yok, sen bize bir beylerbeyi tayin et, biz beylikler, hükümetler biçiminde kalalım” der ve kurulan ittifaklar beş Kürt hükümeti, irilifaklı birçok Kürt emirliği ve hatta beyliğinin olduğu gibi kalmıştır. Dikkat edilirse, burada neredeyse bir ittifak var. Hatta eşit itti-

fak söz konusudur. Savaşlarla boyun eğdirilmiş Kürt beylikleri, emirlikleri söz konusu değildir. Rızaya dayanan bir anlaşma vardır. Ve Osmanlı İmparatorluğu'nun Kürt politikası bu imparatorluğun çözümlüğüne kadar devam etmiştir. Bazı sistem dışı veya sisteme başkaldırma olayları olmuşsa da esas itibarıyla böyledir. Aynı zamanda kültür üzerinde herhangi bir baskı yoktur; normal gelişme sürdürülür. Yine kendi içinde aşiret düzenleri geliştirilir. Yani özgülüğe hayli yatkın bir durumdur; baskı biçimi sınırlıdır.

19. yüzyılda baskı biraz daha artar. Bu da zayıflayan imparatorluğun vergi ve asker alma ihtiyacından kaynaklanır. Ortaya çıkan isyanlar da Abdülhamit'in yeni Kürt alaylarını yaratma politikasıyla, yani tekrar bir uzlaşma politikasıyla sonuçlanır. TC kuruluşunda bile M. Kemal, Abdülhamit'in politikasını esas alır. Kurtuluş savaşında, Kürtleri hiç karşısına almayan bir politika izler. Bu anlayış yine tıpkı Yavuz Sultan Selim, Abdülhamit anlayışıdır, uzlaşmadır. Ama daha çok kendi siyasi hakimiyetinde gerçekleşen bir uzlaşmadır. İlişki tarihinin ele alınışında bunu çok iyi görmek gerekiyor.

Demek ki bu döneme kadar çok ciddi bir ulusal tehdit yoktur, var olan sadece siyasi bağıllığı kapsıyor. Siyasi bağımlılık da öyle fazla gelişkin değildir. Hele normal toplumsal, kültürel gelişme olduğu gibi sürmektedir. Cumhuriyetin kuruluş yıllarına kadar bu böyledir. Ama ne zamanki Türklerde feodal devlet geleneği yerine (özellikle ittihatçılarla başlayan) kapitalist devlet geleneği oluşmaya, Türk-İslam ideolojisi yerine katı bir şoven milliyetçiliği gelişmeye başlar; o zaman İttihat Terakki örgütlenir. Özellikle Hristiyanlar biraz haklar kopartır, diğer azınlıklar biraz başkaldırır. İşte o zaman sistem olduğu gibi dağılmakla yüz yüze kalır ve faşizme bile taş çıkartan bir milliyetçilik kasırgası başlar. Bilinen Ermeni katliamı, Rum katliamı ve diğer azınlıkların zorla asimilasyon dönemi başlar. İmparatorlukta Kürtler en köklü bir halk geleneğini temsil ettiği, kolay imhayla sonuçlanacak bir konumda olmadığı için en sona bırakılır. Çünkü Türk gücü Kürtlere bu temelde yönelmeye yetmez. Eğer yönelirse bu Türk egemenlik sisteminin zararına olacaktır. Bu nedenle uzlaşma esas alınır. Burada M. Kemal'in de Osmanlı sultanlarıyla aynı politikayı sürdürdüğünü görüyoruz. Çünkü 1920'lerde Kürtlere

karşıtlık, kalan Türk devlet kalıntılarının da yok olması demektir. Hatta ulusal tehlikenin gırtlığına kadar gelişmesidir. Bunu bildiği için, tüm gücüyle “Türk-Kürt kardeşliği”, “tarih boyunca birlik-be-raberlik” gibi bir safsatayla kendi faşist-milliyetçi amacını gizler. Ama gelişen yeni bir devlet biçimidir. Hem de en katı ulusçuluğu, bir anlamda faşist ideolojik zırh olarak benimseyen devlet tekelciliği, oldukça merkezileşmeyi sağlamış Türk burjuva cumhuriyetidir.

M. Kemal işe İttihat Terakkicilikle başlar. Cumhuriyetin kuruluşuyla artık yeni bir dönem gelişir. Buna karşı tepkilerin gelişeceği açıktı. Zaten Ermeniler, Rumlar tasfiye edildikten sonra, son olarak sıra Kürtlere geliyordu. Onların kendi düzenlerini, (dinsel yanı ağır bassa da) korumak adına geliştirdiği isyanlar vesile edilerek acımasızca bastırılır. Bu bastırılmanın sonucunda bildiğimiz gibi tümüyle Kürt etnik özelliğini hedef alan bir soykırıma doğru yol almaya başlanır. Bu yeni bir süreçtir ve kesin ulusal imha amaçlıdır. Bu, eski Osmanlı tarzı ayaklanmaları bastırma değildir. Bu isyanları bu yönüyle farklı değerlendirmek gerekiyor. Osmanlı döneminde isyanlar ezilirdi. Örneğin, Bedirhan isyanları, Ubeydullah isyanları ezildi. Ama en ufak bir şekilde halkın ulusal imhaya tabi tutulması gibi bir durum yoktu. Dil yasağı, kültür yasağı, toplumsal örgütlenme yasağı diye herhangi bir baskı söz konusu değildi. Ama kemalist tarzda isyanların ezilmesiyle birlikte dil yasağı, kültür yasağı konulur. Hatta her türlü topluluk (tekke ve zaviyelere kadar) yasaklanmıştır. En ufak geleneksel, toplumsal bir örgütlenmeye bile fırsat verilmez. Hatta isim taşıma hakkı bile zorla elinden alınır. Böyle bir “geme vurulma” dönemi başlar. Bu da belki de tarihte Hitler’in bile cesaret edemediği veya aklına getiremediği bir soykırımdır.

Birçok yazar, çizer “Hitler’in katliamları, filanın katliamları” der durur. Ama Türk tarzındaki katliamın ne boyutlu olduğunu hiç araştırmaz. Belki Ermeniler biraz sızlanırlar, Rumlar ise belki biraz acısını duyarlar ama bütün yönleriyle bu katliamcılığı ortaya çıkaramamışlardır. En önemlisi de Kürt katliamında boyutlar henüz Kürtler tarafından bile hakkıyla anlaşılmış olmaktan uzaktır. Bu çok önemlidir. Çünkü insanlar bir katliam yaşıyorlar ama nasıl katledildiklerini bilmiyorlar. Katliam burada yalnız fiziksel anlamda değil-

dir. Fiziksel katliam aslında kültürel, sosyal, siyasal katliamlara nazaran daha hafiftir. Çünkü fiziksel katliamda vurulan vurulur, kalan ise kaçır. Örneğin, Yahudiler katliamdan kaçtılar. Bugün dünyanın en gelişkin ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal topluluğudurlar ve dünyaya hükmediyorlar. Ermenilerin de bir kısmı katledildi, gerisi dünyaya savruldu. Onlar da bugün ekonomik, siyasal, ulusal olarak güçlü topluluklar halinde yaşıyorlar. Yine Rumlar da katledildiler ve geri kalanları dünyanın dört bir tarafına savrulmak zorunda kaldılar. Ama onlar da Amerika'da yine güçlü ulusal topluluklar olarak varlıklarını sürdürüyorlar. Görüyoruz ki, fiziksel katliam ardından kalanlar kendilerini hiç olmazsa insana daha yakışır bir düzey içinde tutabiliyorlar.

Ancak Kürt katliamında bundan daha aşağı, daha tehlikeli bir durum söz konusudur. Kürtler hem fiziksel katliamı yaşıyorlar, hem de katliamdan geri kalanlar sosyal, siyasal, kültürel, dilsel bir katliamı daha yaşıyorlar. Dikkat edilirse, bu daha ağır ve daha tehlikeli bir durum olduğu kadar, aynı zamanda bir insan topluluğunun üzerinde geliştirilebilecek en hayvanlaştırma rejimidir de. Hatta bizce hayvanlıktan da daha tehlikelidir. Çünkü hayvanlar hiç olmazsa gerektiğinde ağızlarını açıp diledikleri kadar meleyebilirler. Bizimkilerin böyle dillerini, ağızlarını açıp seslerini çıkarmaları, örneğin bir türkü söylemeleri, gösteri yapmaları, slogan atmaları pek mümkün değildir. Ama hayvanlar mesela bir ahırda, istedikleri gibi anırlabilirler. Bir ahır biz bir gösteri gibi ele alırsak, isteyen herhangi birisi istediği kadar bağırıp çağırabilir. Ama Kürt topluluğunda buna bile fırsat yoktur. Tabii bu ses anlamında baskı düzeyinin bir ifadesidir. Bunun yanında gözükmeyen sosyal, kültürel yönlü tahribatların, katliamların müthiş gelişkinliği söz konusudur.

Mesela sizlere birçok eleştiri yönelttik. Bu eleştirilerin de dayanakları biraz budur. Yani hayvanlaşmadan daha geri bir konuma itilmiş olmanızdır. Örneğin, insan böyle sizin gibi mi olur, neden hızlı düşünemiyorsunuz, neden hızlı yapamıyorsunuz, neden tehlikeyi göremiyorsunuz? Koyunlardan, ahırdan beter edilmişsiniz. Nasıl doğru örgütleneceksiniz, nasıl doğru söz söyleme gücüne sahip olacaksınız? Dört bir yanınızdan vurulmuşsunuz. Bunları vurgula-

arak sizlere yükleniyorum. Burada derinliği yakalamak gerekiyor. Neden sizlerden çok güçlü komutanlar çıkmıyor? Biz geçen süreçlerde oldukça yoğunlaştık. Artık bazı şeyleri anlamamız gerekiyor. Düşünüyoruz ve “bunlar bazı yerlerinden vurulmuş” derler ya, işi edilmiş, bazı soydamarları kesilmiş, çökmüşsünüz diyoruz. Tahlillerimize göre sizleri normal insanlar olarak ele almak biraz zor. Saflarımızda bile o kadar eğitip örgütlememize rağmen, yine de çok ucube tipler ortaya çıkıyor.

Ben zaten devrimciliğimi buna bağlamıştım ve böyle bir insan olma durumunuzu dehşetle karşıladım. Hala bu dehşetten kaçmak için devrimciliğimi geliştiriyorum. Sizlerin neden gelişmediğinizi anlamaya çalışırken de, yaşadıklarınızın dehşetinin pek farkında olmadığınızı gördüm. Ve hâlâ da bunun sadece halkın değil, sizlerin bile yaygın yaşadığınız bir durum olduğu görülmektedir. Bizim eğitim topluluğumuzun, partimizin bile ne kadar tehlikeli, geri bir konuda seyrettiğini göstermeden sağlıklı bir gelişme yoluna giremeyiz.

Demek ki, katliam sadece fiziksel anlamda değildir. Zaten düşman günümüzde istediği kadar “faili meçhul” adı altında her gün beş-on köylüyü katledebiliyor. Bunlar fiziksel katliamlardır ve hatta bu o kadar da tehlikeli bir katliam değildir. Tam tersine bu katliam, belki de karşı intikam duygularını geliştirme anlamında olumluluğa da zemin teşkil edebilir. Katliamın daha kötüsü özelde 12 Eylül’ün, genelde cumhuriyetin yaşam tarzıdır. Bu yaşamda dil gücü, kültür gücü yoktur. Bu güçler gittikten sonra namus, onur kalmaz. Zaten vatanseverlik duygusu daha doğmadan imhaya tabi tutulmuş, toplumsal özgürlük düzeyi daha gelişim göstermeden yaşanamaz kılınmış, bir halk demokrasisi nefes almasına dahi izin verilmeden ortadan kaldırılmıştır. Bunun yanında ekonomik olarak kendini geliştirmen de mümkün değildir. Zaten var olan da elinden alınır. Kendi ülkesinin zenginlikleri var mıdır, yok mudur diye düşünmediği gibi, toplum olarak ürettiklerinin elinden nasıl ucuzca alındığının farkında bile değildir. Emeği çok ucuzdur. Bir insan olarak hamallığa bile kırk takla atacak bir koşurma durumu vardır. Bunun ne kadar düşürücü bir durum olduğunu pek fark etmeden, hatta bir iş bulduğunda,

dediğim gibi kırk takla atarak “ne mutlu bana” diyecek kadar düşkünleşmiştir, düşkünleştirilmiştir.

Zaten siyasi gelişmeden bahsetmeye gerek yoktur. Onun siyasi gelişmeden anladığı, uşaklıkta, ajanlıkta yarıştır. Devletin egemenliğine koşuştur. Düşman partilerinin aleti olmaktır. Buna benzer düşmanın her türlü etkilerini temsil eden, sosyal veya benzeri yaşam tarzlarına kendini koşturmaktır.

Şimdi biz genel anlamıyla belirtiyoruz. Ama bütün bu hususlarda hepimiz düşünün: Sizler gururlusunuz ama savaşta fazla direnmemişsiniz, direnseniz de yenilgiye uğratılmışsınız. Sizin yaşadığınız, derinliğine istenildiği kadar bir boyun eğdirilme ya da “vurulan vurulur, kalan diğerleri çarpıtılır, saptırılır” durumudur. TC'nin faşist egemenlik ihtiyacına göre bir asimilasyon, yalnız dil anlamında değil, faşist toplumun bütün gereklerine göre bir yeniden yapılanma süreci içine almaktır. Sonuçta dünyanın hiçbir halk topluluğunda ortaya çıkmayan, ne sömürgeci rejim, ne sömürge olma durumu, hatta ondan daha beteri olan hakim ulus içinde erime de diyemeyeceğimiz (çünkü erime fazla gerçekleşmiyor) en geri, en sömürüye açık olan, en itilip kakılan, çok ucuz yönetilen bir toplumsal düzeyin, ulusal kimlik ve kimliksizliğin çok değişik ve hiçbir toplulukta görülmeyecek biçimde gerçekleşmesidir.

İşte siz böyle ulusal, toplumsal kimliğin ve kimliksizliğin ürünü olarak ortaya çıkıyorsunuz. Halkımızın gerçek durumu şimdi budur. Bunun ne kadar vahim bir durum olduğunu biraz düşünürseniz idrak etmemeniz mümkün değil. Keşke biraz gücünüz olsaydı da, kendi kişiliğinizde düşünüp davranma özgürlüğünü sağlayabilseydiniz.

Bu konuya biraz daha açıklık getirmeden önce cumhuriyetin isyanları ezmesinin doğru anlamını bilmek gerekiyor. Herkes “isyanlar oldu, direndik” diyor. Halbuki bu isyanlar öyle bilindiği gibi fazla ulusal isyanlar değildi. İsyânların objektif anlamda ulusallığı olsa da kemalizmin uygulamalarını anlama bakımından bir ulusallığı yoktu. Belki de o isyanlar toplumsal, dinsel, kültürel bazı yönlerden kimliklerini korumak istiyorlar ve beraberinde çok geri bir tepki düzeyini ifade ediyorlardı. Tabii örgütlülük, bilinçlilik düzeyi de

bu nedenle çok geri olmak durumundaydı. Ama en kötüsü de, kemalizm bunu fırsat bilmiştir. İmparatorluk parçalanmış, çok önemli oranda elinden gitmiş, Yunan işgali nedeniyle Anadolu da neredeyse elden gitmekle karşı karşıyayken, M. Kemal bunun büyük tehlikesini görüp, kendisinde yarattığı fobiyle “bir de Kürtler başkaldırırsa, tekrar Türklük biter” diye düşünerek isyanları şiddetle bastırmaya yönelmesidir. M. Kemal'in “Türklük” dediği de Osmanlı kalıntısı devletin resmi Türklüğüdür ve bunun bitmesi ona dehşet verici geliyor. O açıdan da tıpkı bir yılan gibi adeta vurup öldürmekten, ısırmaktan başka bir politika aklına gelmiyor.

Günümüzde hâlâ Türk baskı sistemini incelerken çoğunun anlamadığı budur. Anlamaya çalışsalar da tam anlayamıyorlar. Türk egemenleri neden hiçbir ara çözüme, reformist çözüme bile gelemiyorlar? Aslında buna Amerika da, Avrupa da şaşıyor. Bunun tarihte bir tek örneği bile yoktur. Bunun nedeni, Türk egemenlik sisteminin tarih boyunca olduğu kadar (Türk beyleri, Türk sultanları kemalizme göre çok normal bir siyasi baskıyı, egemenliği esas alırlar ve daha az tehlikelidirler) onun en tehlikeli biçimi olarak kemalizmin de vardığı düzeydir.

Bu tehlike Türk halkı için de söz konusudur. Türk halkının en ufak bir demokratik gelişmesi yoktur. Çünkü egemenler, sömürücü baskı sınıfı o kadar dardır. Özellikle cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte daraltılmıştır ki, acımasız bir sınıf baskısı kadar, varsa ezilen ulus veya azınlık topluluklarının üzerine çok acımasız baskı ve sömürü uygulamadan yaşayamaz. Egemen sınıf olarak kendisini üretemez. O dönemin yeni gelişen komünist hareketini imha eder. Küçük bir köylü hareketi vardır, onu da imha eder. Kürt isyanları vardır ve onlara karşı imhadan başka bir şey düşünmez. Türk egemen sınıfının cumhuriyet dönemi bu anlamda incelenmeye değerdir. Hatta bu egemenliğin faşizmden de öteye bir sınıfsal baskı düzenini kurduğunu söylemek gerekiyor.

Aslında biz bu konularda şimdiye kadar yaptığımız değerlendirmeleri yeterli bulmuyoruz. Ama şimdi görüyorsunuz ki, bu düzene faşist demek bile yetersiz kalıyor. Türk egemen sınıfı hem kendi halkı için, hem de diğer halklar için bir imhacı sınıftır. Hala da ken-

di egemenlik sahasında en ufak bir demokrasi kırıntısına bile fırsat vermiyor. Kendi halkına bile hiçbir şekilde soluk aldırıyor. Bu haliyle dünyada örneği görülmeven özel bir baskı rejimidir. Kendi insanlarını dünyada kölelerden daha beter satan bir rejim yoktur. Burada en ufak bir demokrasiye bile şahit olmak mümkün değildir. Yine hiçbir ülkede görülmeven bir emek sömürsünü (bunun çok açık bir aracı olan enflasyon hiçbir ülkede böyle yaşanmaz) olduğu gibi sürdürüyor. Bunu da tabii ki bir baskı rejimiyle götürüyor. Devletin üstünde demagoglar sınıfı oluşmuştur. Bir de gizli yönetim çekirdeği var. Gizli yönetim çekirdeğiyle demagoglar (ki bunlar siyasal partilerdir, bürokratlardır), yazarlardan-çizerlerden meydana gelen bir papaz takımı ve sürekli yalan üreten bir vaazcılar topluluğu oluşturulmuştur. Yani böyle açıkta çalışan bir ideolojik idare topluluğu ile gizli bir yönetim çekirdeği mevcuttur. Faşizmden daha beter, hatta ad vermekte güçlük çektiğimiz bir rejim söz konusudur. Bunun 12 Mart'ta, 12 Eylül'de nasıl daha da geliştiğini iyi biliyoruz. Aslında cumhuriyet tarihini tümüyle böyle kemalizmin esas yönünün teşkil ettiğini de biliyoruz.

Kemalizm gerçekten Mussolini'yi, Hitler'i de geriden bırakan 1920'lerdeki faşist dalganın en gelişkin örneğidir. Bu dalgada hiçbir eksilme olmadığı gibi daha da katılarak, sertleşerek günümüze kadar devam etti. 12 Eylül'de doruk noktasına vardı. Toplum, halk üzerinde anti-demokratizmin ve Kürt halkı üzerinde ise soykırımın son haddine kadar sürdürülmesi bu son faşist dalganın esas amacıydı. Hala bu amacın tam sonuca gitmek için amansızca, görülmemiş bir biçimde sürdürülmek istendiğini biliyoruz. Biz buna TC tarihinin en son özel savaş rejim dönemi veya 12 Eylül faşizmi de diyebiliriz. Günümüzdeki ise, Evren döneminden daha tehlikelidir ve iyi anlamak gerekir. Özellikle bize yönelik Güreş-Çiller-Demirel diye tabir edilen kliğin (ki uşak sosyal demokrat diye geçineni, sağcısı, solcusu zaten aynı faşist karakterdedir), 1990'lardan beri yürüttükleri çok ilginç bir özel savaş dönemi var. Bunun topyekün bir özel savaş anlamına geldiğini kendileri biliyorlar ve adlandırdılar da.

Topyekün özel savaş demek, hiçbir savaş kuralına kendini bağlı hissetmemektedir. Yalnız fiziki soykırım, hatta kültürel, sosyal, siya-

sal baskılarla da sınırlı değildir. Mesela köylerin boşaltılması gibi coğrafik bir soykırımı da yapıyor. Uygarlık alanları tahrip ediyor. Yine ne kadar tarihi kalıntı varsa, onların da tasfiyesi gerçekleştiriliyor. Bunun yanında yeni teknikler devreye sokularak asimilasyon görülmemiş boyutlarda sürdürülüyor. İşte özel savaş bu ve benzeri her türlü uygulama demektir. Özel savaşın kendini yaygınlaştırmada kullandığı teknik (mesela cumhuriyetin başlarında otuz yılda yapılamayanı bir yılda gerçekleştiriyor) ona büyük bir avantaj sağlıyor. Özellikle medya, basın-yayın imkanları, eğitim gibi muazzam araçlarla, asimilasyon ve boyun eğdirme geliştiriliyor. Türk eğitim sistemi kendi halkı içinde de günlük olarak faşizme uygun insanı yetiştiriyor.

Zaten ekonomi diye bir şey yok. Tam bir talancılık sürüyor. Bu Kırk Haramiler döneminden daha tehlikeli bir ekonomik talan anlamına geliyor. Şu anda yolsuzluklarla dile getirilen talanlar (ki kendileri bizzat söylüyorlar) ortaçağın hiçbir döneminde eşkıyalar, Kırk Haramiler tarafından gerçekleştirilememiştir. İşte böyle bir soygun rejimi de söz konusudur.

Baskı, işkence düzeyi tamamen sistemlidir. Bu bütün halka ve emekçilere uygulanmaktadır. Ortaçağda böyle baskı, işkence sistemlerinin geliştirilmiş olduğunu sanmıyoruz. Çünkü bu, hem çok genel, hem de çok ince bir tarzdadır. İnsanlığın hepsi genel bir stres, işkence altında tutulmaktadır.

Zaten halinize bakıldığında, insan sizden korkuyor? Çünkü siz faşizmin tanınmaz hale getirilen bireylerini temsil ediyorsunuz. Örneğin neden asgari bir kuralı bile doğru-dürüst uygulatamıyoruz? Çünkü faşizm, özellikle 12 Eylül rejimi sizi öyle bir hale getirmiş ki, laf anlamıyorsunuz; laf anlasanız da gereklerini yerine getiremiyorsunuz. Ben bunu PKK koşullarını gözlemleyerek söylüyorum ki, sizde güç yok.

Türkiye'nin diğer topluluklarını, örneğin gençliğini, hatta sıradan halkı (burjuva kesimi bir tarafa bırakalım) gözlesek, görecekerimizi “maymunlaşma düzeyine varmış durum” diye değerlendirmek mümkündür.

Aslında ben kendimden de biraz dehşetle kaçtım. İlk yaşam dönemlerimi dile getirirken, bunu gösterdim. Ben kırk yıldır kendimle

uğraşıyorum. Zor bela bu direnme veya savaşa düzeyinde tutuyorum. Siz ise, çok direnmesiz, belki de direnme kavramından bile habersiz bir durumda yaşıyorsunuz. Tamamen faşist egemenlik çerçevesinden, zihninden tutalım bütün ruhsal özelliklerine kadar, sadece baskı altına alınmış da demeyeceğim, teslim alınmışsınız, boğdurulmuşsunuz. Böylece karşımıza bambaşka bir kişilik çıkarılmıştır. Öyle değilse, Türkiye'de bu kadar halkın maddi-manevi yaşamına saldırı düzenlenirken neden hiçbir tepki yok? Eğer maymunlaşma düzeyinde bir gerçekleşme olmasaydı böyle olur muydu? Örneğin sizler de insan olarak 20 yaşındasınız, ama kendinizi zorbela ayakta tutuyorsunuz. Çünkü faşizmin ilmiğinden geçirilmişsiniz ve biz sizi en son sınırdakten yakalıyoruz. Zaten bitmiş tükenmiş olduktan sonra normal insan da değilsiniz. Çok çaresizsiniz ve düşman her şeyle üzerinize geldiğinde, kendinizi bile örgütleyemiyorsunuz. Zaten benim şaşkınlığım da buradan ileri geliyor. “Bu insanlar neden ilk iş olarak birbirlerini örgütleyemiyorlar” diyorum. Gönderdiğimiz birçok kadro doğru-dürüst bir iş yapamadan kendi kendini yakalıyor.

Kendinizi düşünün, yakın bir çevrenizi bile örgütleyememişsiniz. Ben tüm zorluklarıma rağmen, 1970'lerin ortalarında günlük olarak etkilediğim insanları, siz ömürboyu etkilemiyorsunuz. O zaman tek başımaydım ve hiçbir ideolojik, siyasi gelişme de yoktu. Bununla kendinizin ne halde olduğunuzu biraz mukayese edin. Sizler aslında hastasınız ve bazı alışkanlıklara afyondan daha beter bulaştırılmışsınız. Ruhunuz kimbilir ne kadar kirletilmiş, ne kadar bağımlılaştırılmış, ne kadar köleleştirilmişsiniz. Öyle olmasa düzeyiniz bu kadar zayıf olur muydu? Normal bir gerillacı, normal bir örgütçü bile olunamıyor. Sizi bu kadar eğittiğimiz halde, durumunuz böyleyken, halkı düşünün. Yalnız günümüzü değil, buna bir de tarihsel gelişme içinde ele alın. “Vay halimize” demelisiniz. Günümüzü anlamak için tarihi de bu temelde kısaca özetledik.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bu son özel savaşımı elle tutulur ne bırakmıştır? Evet, insanlar olarak belki yaşıyoruz ama gerçekten (çok ilginçtir) herkes şimdi hayvanları daha çok seviyormuş. Başsavcının bile bir köpeği varmış ve yüz insandan daha değerliymiş! Şimdi kendileri açısından bu doğru bir değerlendirmedir. Çünkü insanlık o ka-

dar değerden düşürülmüştür ki başsavcının, Nusret Demiral'ın da nazarında bu düzeyde yer alıyor. Bir de köpeği için şiir yazıyor. Karşısında da DEP'liler vardır. Ama tabii onları kendi köpeğiyle kıyaslamak şöyle dursun, bin kat daha düşük görüyor, hatta hiç saymıyor bile. Onun için köpek en iyi varlıktır, diğerleri ise beterin beteri durumda olanlardır. Bu çok tuhaf bir durum. Şimdi başsavcının değer yargısı böyle olursa, Türkiye Cumhuriyeti'nin değer yargısı nasıl olur, siz düşünün. Nitekim şimdi bütün burjuvalar hayvanları insandan daha çok seviyorlar. Bunun anlamı şudur: İnsanlar hayvanlardan daha kötü duruma getirilmişlerdir. Onun için de insanlar sevilmiyor. Sevilmedikleri için hep “faili meçhul” cinayetler işleniyor. Çünkü sevilme durumu ortadan kalktıktan sonra yaşanacak olan hayvanlaşmadır, hayvanlaşmanın da en kötüsüdür. Böylece insanlar “faili meçhul” cinayetlere rahatça kurban götürülmüşlerdir. İşte özel savaş budur.

Halkını maymunlaştıran TC, maymunlaştırılmayanı veya buna fırsat vermeyeni de katledip götürüyor. Bu bir gerçektir. Hani genel bir söz vardır, “ya barbarlık, ya sosyalizm” diye. Şimdi Türkiye’de bu sloganı söylemek de, bence biraz eksik, hafif kalır. “ya barbarlık, ya sosyalizm” değil, “ya insan olarak kalmak, ya maymunlaşmak”tır. Çünkü başka seçenek bırakılmamıştır. Bu dehşet verici bir durum ama, aynı zamanda bir gerçektir. İnsani gelişme ortaçağda bile çok ileri düzeyde ve baskı o zaman çok da kabul edilebilir sınırlar dahilindedir. Topyekün savaşa tabi tutulmak ortaçağlarda bile yoktur. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde de fazla yoktur. Çünkü teknik gelişmemiştir. M. Kemal ideolojik olarak, ruhi olarak açık fakat tekniği olmadığı için her şeyi yapamıyor. Ama günümüzde iş tekniği birleştiğinde ve bir de burjuvazinin kendini üretememe durumu ortaya çıktığında o zaman varlığını neyle sürdürür? Hayvanlaştırmayı derinleştirmekle, kendi halkını maymunlaştırmakla, karşısındaki halk topluluklarını ise hem fiziksel, hem de her düzeydeki imhayla kendi varlığını sürdürmeye çalışacaktır.

Yürürlükte olan özel savaşın karakteri, anahatlarıyla böyle tanımlanabilir. Zaten şu anda Türkiye’deki kriz (hem de acil kriz masaları kurulmuş diyorlar) bu nedenledir. Örneğin bu hükümetin, kendi içinde beş-on tane kriz masası vardır. Bunu da çok iyi anla-

mak gerekiyor. Bu özel savaş hükümetidir. Emniyet için kriz, ekonomi için kriz, dış politika için kriz masaları vardır. Kriz nedir? Komalık durumlar yaşanıyor ve her an bunlara müdahale edecek operasyon bölümleri gerekiyor. İşte bu masalar onun için kurulmuştur.

Zaten Kürdistan’da tümüyle, günlük olarak faal bir özel savaş bölümü vardır. Kendi halkını kriz masalarıyla yönetiyor. Bizi de günlük olarak imha, operasyon masalarıyla, bölümleriyle yok etmeye çalışıyor. İşte özel savaşın yönetim biçiminin kendisi. Günlük olarak Türkiye halkı nefes bile alamaz durumdadır. Neden hep böyle oluyor? Düpedüz partiler bütünüyle yalan söylüyorlar, yalan üretiyorlar. Politikacıların hepsinin yalancı olduğunu halk da biliyor, ama bir şey yapamıyor, çünkü kriz durumu var. Zaten bizimkilerin de nefes alır hali yok.

Acaba Kürt halkının durumu nasıldır? Zaten halka son fiziki, coğrafi katliamlardan tutalım toplumsal örgütlenişe kadar ne varsa, hepsi son sınırlarına kadar dayatılmıştır. Kimsenin ailesini atacak bir yeri yok. Ailelere dek başa bela olma durumu genel ve yaygın olarak yaşanıyor. Bırakalım normal ekonomik, sosyal, siyasal gelişme yolunu, fiziki olarak kendini yaşatma imkanı bile bulunamıyor. Bu durumda kaçan kaçana, göç eden edene. Köylerden kentlere, kentlerden metropollere, metropollerden Avrupa’ya ve bu böyle bir türlü bitmiyor. Bu özel savaşın uyguladığı baskı gücü nedir? Topyekün savaşla bitirme rejimi. Bu yaşanıyor. Aslında hepimizin yaşadığı durum bu ve kaçıyor sunuz. Ama başınızı nereye sokacaksınız, belli değil.

Demek ki, halkın ulusal, toplumsal düzeyi nedir dediğimizde sadece dayatılan bir sömürgeci baskı veya sadece ulusal baskı, hatta toplumsal baskı, sömürü de değil. Hele ekonomi zaten yok; ne ekonomisi. İnsanların bir iş için takla atması da yok. Denilebilir ki, belki “şahıs olarak ayakta kalabilir miyiz” diye bir endişe egemendir. Yani herkes “acaba kendimi ne kadar kurtarabilirim” diye düşünüyor. Bu bir kaplanın veya aslanın bir sürüye daldığında kıyamet koparan sürünün durumuna benziyor. Şimdi kaldı ki, bu bir aslan da, kaplan da değil, bir topyekün savaş rejimidir. Sürünün içine kırk türlü aslan, kaplan dalmıştır. Şimdi bağırın bağırınadır. Zaten kurtulanlar da tesadüfen kurtuluyor. Büyük bir kısmı vuruluyor ve ye-

niliyor. Yani normal bir sosyal, siyasal durum şurada kalsın, bu, sürye dalmış kaplanın saldırı dönemini ifade ediyor.

Kürdistan'da bu durumu yaşıyoruz. İşte o intikam birlikleri veya saldırı birlikleri, özel timler, kendilerine göre resimlerini de üzerlerine, sırtlarına, her taraflarına yapmışlar. Zaten isimleri “bozkurt”tur. Her gün de vuruyorlar. Bunu bizim tahlil etmememize de gerek yok, kendileri apaçık yapıyorlar. Hem de çok açık, yalnız PKK'liye de değil, bütün halka yapılıyor. Fukara köylüleri hemen vuruyorlar, bakıyorlar kendilerine göre değildir. Eskiden esir alırlardı, şimdi o da yok. Çünkü işsiz çok, alıp ne yapacaklar? Bu nedenle esir aldıklarında öldürüyorlar. Hayvanlar bile böyle vurulmaz. Ama bu kaplanlar rejimine göre vurulması gerekiyor.

Dikkat edilirse, bu “faili meçhul” her şeyden önce çok tehlikeli bir durum. Zaten çoğunuz bunun içinden geliyorsunuz ve benim fazla açmama da gerek yok. Halk çaresizdir. Halkın çaresizliği şurada: Aslında teslim olmaya da fırsat yok. Çünkü düşman neyi teslim alsın; besleyemez ki, bir yere de iskan edemez. Eskiden Osmanlılarda teslim olan halkı alıp Orta Anadolu'ya yerleştirirlerdi. Ya da uygun gördükleri yerde iskan ettirirlerdi. Hatta cumhuriyetin ilk döneminde de bu böyleydi. Katledilen katledildi, gerisini iskan ettiler. Ama şimdi yer yok, nüfus fazlalığı var, yani başa bela. Onun için Avrupa'ya kaçabilirsen kaç, kaçamazsan dozajı gittikçe artırılan bir katliam. Yani teslimiyetten bile daha tehlikeli bir dayatma söz konusu. Aslında insanlar teslim olsa, veya boyun eğmek isteseler bile rejim, “bu da bana fazla geliyor” diyecek.

Özel savaş artık en barbarlığa, hayvanlığa varmış aşamasını yaşıyor. Şimdi bu noktada normal bir baskı, sömürü durumunun değerlendirmesini yapmak saçmadır. Zaten ülkenin yeraltı-yerüstü zenginliklerinin sömürülmesi diye bir sorun yok; hatta “emeğin sömürüsü var” demeye de fazla gerek yok. Çünkü emek sömürüye bile yatırılmadığı gibi, sömürüye yatırılma büyük bir nimettir ve bu da yoldur. İşsizlik yüzde seksen düzeyindeyken, bu da bir nimettir. Bütün bunların sonucu yaşanan büyük bir kaçıştır. Sen “ben ülkemde kalmak istiyorum, hem de namuslu bir insan gibi kalmak istiyorum” desen bile, ona da fazla fırsat yok.

Adını ne koyarsanız koyun, böyle bir rejim Kürdistan'da yürürlükte. Kimlik açısından artık sürü olmaktan bile çıkarılan, belki de imhanın son sürecini yaşayan bir halkın durumu söz konusudur. Her ne kadar günümüzde kültür zenginliğini, farklı etnik topluluklar zenginliğini ifade ediyorlarsa da, bu kaplanın, kurdun sözüne benzer tarzdadır. Yani “sen iyi bir kuzusun, senin tüyün kırmızı, seni daha güzel yerim” tarzında bir yaklaşımdır. İşte “Türkiye mozaiktir, kültür zenginliği vardır” demek tepedeki faşist-milliyetçi için, güzelce semirtilmiş kuzuların yenilmesine benzer. İşte kültür zenginliği, kültüre bakışları budur. Zaten uygulanan da bundan başka bir şey değildir. Kürdistan'da bazı zenginliklerin olduğunu fark etmişler. Ve “acaba onları da nasıl gasp ederiz, malederiz” diye düşünüyorlar. İşte son sömürüyü de bu noktada geliştiriyorlar.

Görülüyor ki, eğer tedbir alınmazsa, yaşanacak olan, sadece tarihte bir katliamla ortadan kaldırılma veya tarihte benzeri olan bir biçimde baskı altına alınma da değil, eşi görülmemiş bir ortadan kaldırılış biçimidir. Zaten halkın büyük şaşkınlığı bu nedenledir. Halk, “her gün bu başımıza gelen nedir? Bunu ne yer kabul eder ne gök; ne Allah kabul eder ne de başkası. Hiç kimse bunu kabul etmez” diyor. Belirtiyoruz ya, vahşi kurt bir defa işin içine girmişti. Her gün bunu gözlemlenizle görüyor ve yaşıyorsunuz. Peki bunu nereye kadar götürür? Her şeyi bitirme düzeyine. Çünkü kurt kanunu vardır. Kurt kanunu, avını bitirinceye kadar sürekli saldırmaktır. Bu durumda yapacağımız tek şey kurdu önlemektir. Bunun dışında ne sizin, ne de halkın başka çaresi yoktur.

Aslında bunun boyutları daha da açılabilir, ama bu kadar yeterlidir. Yani dağılan kabile döneminden beri insani özelliklerin nasıl öldürülerek ortadan kaldırıldığını anlatabiliriz. Aslında biraz anlattık da. Keza bu anlatımlarımız da tam değil. Çünkü sadece görünüşte insana benziyoruz. Ama tarih boyunca geliştirilen bütün insani özelliklerin (ki buna sosyal, ulusal özellikler de dahildir) hepsi bizden alınmıştır. Geriye iskelet de diyemeyeceğimiz insan kadavrası kalmıştır. Belki bundan daha beter insanlar, gölge insanlar, sahte insanlar, sahte kişilikler kalmıştır.

Bu neden böyledir? Elbette ki gerçeğin kendisindedir. Hiçbir

ülke, kara Afrika kıtasındaki ilkel topluluklar dahil, kendi toprağı üzerinde, kendi dili, kültürü karşısında Kürt halkının durumunu yaşıyor. Tarihte de hiçbir katliam Kürtlerde vardırılan sınıra yapılmamıştır. Peki neden Kürde karşı böyledir? Çünkü bu da özel savaşın iç, dış dengesiyle bizzat kendi uygulama gücüyle bağlantılıdır. Bu işin içinde kapitalist-emperyalist sistem vardır. İşte Amerika, Sovyetler'i ortadan kaldırmak, İsrail ise Amerikan desteğıyle Ortadoğı'da Arap direnişini ortadan kaldırmak istiyordu. Bu noktada hem sosyalizmi, hem de Ortadoğı direnişlerini kırmak için kendini çok iyi ayarlamış bir Türk faşist rejime ihtiyaç vardı. TC için de Sovyetler'in yıkılışı veya Ortadoğı'daki direnişlerin kırılması kârlı olacaktı. Bu, halkların ortadan kaldırılmasından bin defa daha tercih edilirdi. Dolayısıyla 1950'lerden itibaren NATO, Amerika, Avrupa, İsrail tarafından himaye altına alınan bir Türk faşist rejiminin gelişmesi gerçekleşmiştir. Bu çok büyük bir destek durumudur. Türk faşist rejimi özellikle bu desteklerle baskıyı çok daha geliştirerek katliamlarını günümüze kadar getirebilmiştir.

M. Kemal'in cumhuriyeti kurma döneminde de bu böyledir. O dönem Sovyetler'in yutulma tehlikesi vardı. Lenin taktik bir ilişki olarak kemalistleri destekledi. Fakat aynı anda şunu da biliyoruz ki, kurduğu sahte komünist partisiyle, komünizme ilk darbe vuran da bu rejimdir. O zaman bazı sosyalistler “kemalistlere karşı çıkalım” diye kıyameti kopardılar. Ama onlara taktik gerekçeler gösterildi ve bu taktik gerekçeler daha sonra stratejik hale dönüştürüldü. Bugün reel sosyalizmin çözülüşünün temelinde Lenin döneminden daha yaygın olarak Stalin döneminde geliştirilen, kemalizme ve benzeri rejimlere karşı uygulanacak kapitalist olmayan yoldan gelişme, az gelişmiş ülkelerin burjuvazisinin destekleme politikalarının payı büyüktür. Sonuç, reel sosyalizmin sonu oldu.

Böyle bir politika iki dünya savaşı arasında da uygulandı. Bu sefer Stalin'in bu politikaya daha çok ihtiyacı vardı. Lenin Türkiye Cumhuriyeti'yle böyle bir ilişkiyi aslında taktik amaçlı kullanmak istiyordu. Ve yaşasaydı büyük ihtimalle Stalin'in bu politikayı kullanış tarzına karşı çıkacaktı. Sınıf savaşlarından ve ezilen bir halkın başkaldırısından yana tavır alacaktı. Fakat Lenin'den sonra “em-

peryalist tehlike artıyor” diye, nasıl ki ABD, Sovyet tehlikesine karşı “Türkiye bana çok lazım” diyorsa, emperyalist tehlikeye karşı “Türkiye bana da çok lazım” diyen bir Stalin dönemi vardır. Bu doğrultuda reel sosyalizm döneminde TC'ye 20 yıl karşılıksız her türlü para ve silah veriyorlar. Aslında M. Kemal bu desteklerin bir ürünüdür de. Bu dönemde M. Kemal kendini satılığa çıkarmıştır. İngilizlere gidiyor, “ben Bolşevikleri yenilgiye uğratacağım” diyor. Sahte komünist partiyi dayatıyor, Anadolu komünistliğini imha ediyor ve oradan destek alıyor. Stalin'e, Sovyetler'e gidiyor, “ben emperyalist tehlikeye karşı Türkiye'yi iyi konumda tutabilirim” diyor ve ondan da istediğı kadar maddi-manevi destek alıyor. Böylece M. Kemal 20 yılda bir Hitler'den, Mussolini'den daha iyi beslenen bir faşist oldu. Bu da tarihin bir cilvesidir.

Her iki sistemden de palazlanmasını bilen kemalizmin bunu yapabilmesinin tabii ki nedenleri vardı. Öncelikle İngilizler o zaman (Fransızlar da dahil) Sovyetler'den çok korkuyorlar. Mutlaka Türkiye'yi kendi yanlarına çekmeye ihtiyaçları vardı. Aynı zamanda Stalin'in de emperyalizmden çok çekinme ve dolayısıyla onun da Türkiye'yi yanına çekmeye çalışma durumu vardı. İşte bu da bir denge politikasının uluslararası ortamının müthiş elverişli olması demektir. M. Kemal'in bütün gücünü bu politikadan alma durumu vardır.

Türkiye içinde de aynı şey söz konusudur. Daha kapitalizm iyi gelişmemiş ve dolayısıyla gelişmiş bir burjuva sınıfı da yoktur. Bunun yanında eşraf, feodal artıklar ise güçlüdür. Bu durumda M. Kemal her ikisi arasında bir soytarı veya kendine has bir dikta sistemini yakalamakta güçlük çekmiyor. Bir tarafı diğerine karşı kullanıyor. Bunun somut ifadesi olarak kendi çevresini idare etme tarzında da gördüğümüz gibi iç ve dış politikasını ayarlayarak belki de çağın en tehlikeli diktatörlüğünü inşa ediyor.

Ondan sonraki durum ise, bu sefer de tümüyle emperyalizme yatmaktadır. O süreçte Sovyetler emperyalizm için en büyük tehlikeydi ve aynı yıllarda İsrail kurulmuştu. İsrail, Araplara ve Ortadoğı direnişlerine karşı Türkiye'nin çok gerekli olduğunu düşünüyor ve “ne yaparsa yapsın” diyor. İsrail bugün de “Türkiye ne kadar katliam yaparsa yapsın, çünkü son ana kadar Arapların karşısında den-

geyi tutmam için Türkiye'ye ihtiyacım var” diyor. Kürtleri imha etmesi umurunda değil. Çünkü kendisinin sıkışık durumu zaten bunu ona mecbur eder. Ayrıca TC kendi yaratması olduğu için de onu koruyacaktır. İşte Türkiye Cumhuriyeti'nin neden bu kadar azgınlaştığının uluslararası nedenlerini anlattık ve bunlar anlaşılmaktadır.

Dediğimiz gibi içte de Türk burjuvazisi sınıf olarak çok dardır. Yani Türk burjuvazisinin barbarlık dönemi sınıfsallığından daha tehlikeli bir gerçeği temsil ediyor. Üretim değeri yok, kapitalizmi bir üretici sistem olarak geliştirme yeteneği de yok ve çapulcu bir sınıftır. Peki bu çapulculuğu neyle geliştirir? Anti-demokratizmle, her türlü sınıf mücadelesini bastırarak geliştirir. M. Kemal bunu “imtiyazsız, sınıfsız bir kitleyiz” biçiminde değerlendiriyordu. Zaten “ülkemiz milletiyle, devletiyle bölünmez bir bütündür” diye de anayasa maddesi yaptılar. Sonuç bütünüyle ezilmiş bir sınıf mücadelesi, birçok yönüyle sınırsız bir burjuva egemenlik biçimi, faşizmden daha öteye bir baskıcı devlet ortaya çıktı.

Tabii buna karşı isyanlar da yapıldı. Ancak TC'nin örgütleniş tarzı çok korkunç veya çok sert, katı merkezizetçi ve faşist olduğu için bu hareketlerin fazla direnme gücü olmadı. Gerek sınıfsal, sosyal ve gerekse ulusal direnmelerin, hepsi daha doğmadan acımasız bir şekilde birkaç ay içinde ezildiler. Yani ne kadar başkaldırı olduysa, o kadar da ezilme, bastırma oldu. En son olarak bu sisteme karşı 1970'lerde bir başkaldırının olduğu biliniyor. Ve bizi esas olarak bağlayan da biraz buydu. Biz bu direnmeyi kendi çapımızda esas aldık ve 1970'lerden beri de geliştiriyoruz.

PKK direnişi ve halkın yeni demokratik iktidar süreci

Genelde TC'ye karşı ve özel olarak da 12 Mart ve daha sonra 12 Eylül'e karşı nasıl bir direnme geliştirdiğimizi iyi biliyoruz. Bunları tekrarlamayacağız. Burada bilinmesi gereken şudur: Cumhuriyetin bütün zırlarına, onun ideolojik, siyasi ve askeri egemenliğine rağmen, 1970'lerde başgösteren, ideolojik anlamda bir çatlaktı. Bu durum siyasi alanda da geliyordu. İşte bu ideolojik çatlaklıkta Kürt

ulusal sorunu ve yine demokrasi sorunu ortaya çıkıyordu. Maalesef Türkiye solu bunları fazla örgütleyemedi ve direnişe dönüştüremedi, bu konuda bireysel kalmaktan kurtulamadı. Onların bu durumuna karşın, biz, bu çatlaklığı iyi değerlendirerek, bunun hem ulusal ve hem de demokratik yönde gelişmesi için büyük bir direnişe yol açtık. 12 Eylül'ün bütün karşı-devrimci çabaları başarılı olamadığı gibi, biz, 1980'lerin ortalarından itibaren bunu askeri bir çatlaklığa da dönüştürerek daha da katmerli hale getirdik. Genelde Türk egemenlik sistemi tarihinde, özelde ise Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en kapsamlı ideolojik, siyasi ve askeri boyutu olan bir direnmeyi ortaya çıkarabildik.

Bu direnişin her bir boyutu üzerinde kapsamlıca durulabilir. Örneğin ideolojik düzeyi nasıl bu kadar geliştirdik? İşte bugün kemalist ideoloji tanınmaz hale getirilmiştir. Siyasi boyutu ne kadar geliştirdik? İşte bu sömürgeci partiler ve bu demagoglar rejimi de tanınmaz haldedir. Askeri alandaki çabalarımız da, TC ve rejimin esas güvencesi olan ordunun da fazla çare olamayacağını gösterdi. Bu vahşi ve insanlıktan çıkarma rejimine karşı bir insan olarak ayakta kalma direnişi anlamına geliyor. İnsan olmakta, insanlık değerlerine sahip çıkmakta ısrar, mümkünse insanı yeniden yapılandırmaktan tutalım onun ekonomik, sosyal, siyasi ve hatta askeri düzenlenişine kadar gidebilmektir. PKK direnişinin tanımı böyle yapılırsa yerindedir ve doğrudur.

Dikkat edilirse, burada salt ulusal baskıya karşı bir direnme, hatta demokratik bir savaşım da söz konusu değil, hayvanlaştırılmaya ve insanlıktan çıkarılmaya karşı insana ilgi, insanda ısrar ve insanı yeniden yaratmaya, yeni insanı oluşturmaya kadar giden anlamlı bir mücadele söz konusudur. PKK'de inşa edilen, ideolojik, siyasi, askeri vb. bütün yönleriyle geliştirilmek istenen yeni insan, aslında her bakımdan yeni insandır. Nasıl ki Türk egemenlik sistemi, tarihin derinliklerinden günümüze kadar özgür insana karşı ilan edilmiş bir savaşla ve en sonunda onu maymunlaştırmakla tamamlamak istiyorsa, PKK'nin savaşımı da, en eski dönemlerden gelen, insanda özgürlük adına ne varsa onu esas almanın, bu özgürlüğü en yeni insana mal etmenin ve en kapsamlı özgür insanı ortaya çıkar-

manın mücadelesidir. Zaten başka türlü de olamaz. Çünkü özel savaşın amacı mademki insanı maymunlaştırmaksa, yani en geri insana götürmekse, bizim direnişimiz de en yeni insanı, en gelişkin insanı ortaya çıkarmanın savaşı olacaktır. Nasıl ki Türk özel savaşı bütün kapitalist-emperyalist sistemi ve kendi tarihindeki köleleştirme politikasını arkasına alarak maymun insanı yaratmaya gidiyorsa, bizim de insanlık tarihinde özgürlük adına ne yapılmışsa, eşitlikten, adaletten, emekten, insandan yana olan ne varsa onu kendimize zemin yapıyoruz. Bu temelde yeni insanı, özgür insanı, evrensel çapta ortaya çıkarmamız o denli gerekli ve kaçınılmazdır. Biz bunu çok önceden düşünmesek de, uygulanan imha siyaseti ve hayvanlaştırma rejimi karşısında bunu geliştirmeye mecburuz. Çünkü insana uygulanan baskı düzeyini ve onun istediği durumu anlayamazsanız, zaten savaşı geliştiremezsiniz. İnsan nereye götürülmek isteniyor onu anlayamazsan, hayvanlaştırılan, maymunlaştırılan insanı göremezsen, o zaman yeni insanı yaratamazsın. Mevcut özel savaşın ekonomik sosyal alanda örgütlülük düzeyiyle ne anlama geldiğini göremezsen, yeni insanın alt ve üstyapısını oluşturamazsın. Yani halkın demokrasisini kuramazsın. Halkın demokrasısından de önce halkın savaşımını ve direncini geliştiremezsin. Bunlar birbiriyle bu kadar bağlantılıdır.

Şimdi bu kadar geri bir insan topluluğu da demeyeyim, toplum olmaktan çıkarılmışlık durumları yaşanıyor. Yine tamamen kurdun daldığı bir sürünün durumu yaşanıyor. Eğer siz bu düzene karşıysanız o zaman bunu durdurmanın da ifadesi olacaksınız. İşte PKK budur. Her türlü hayvanlaşmaya karşı insanileşme, her türlü kurdun ağzında yem olmamak için direnme noktalarını oluşturmaktır. Yani bunu herhangi bir direnme ve herhangi bir direniş savaşı gibi ele almamalıyız. Biraz bu konuları iyi anlamamız gerekir. Eğer iddialıysanız, direnme biçiminde kendinizi doğru değerlendireceksiniz. Özellikle 5. Kongre sürecini veya bu yeni militanlaşma sürecini başlatırken, kendinizi bir insan olarak doğru tanımlamanız gerektiğini söyleyeceğim. Düzenin insanları gibi karşımıza çıkmanızın bir hayvan düzeyini ifade ettiğini hiç kulak ardı etmeyeceksiniz. Ben, insan olmanın kolay olmadığını söylerken ve hayvanlaştırılıyorusu-

nuz derken de bunu kanıtlıyorum. Zaten diğer yandan en büyük insanı yaratmaya da çalışıyoruz. İşte bu kadar açık. Doğru anlayacaksınız. Bunu anlamazlıktan gelmeye, sahte ve eksik anlamaya hiç kimsenin hakkı yok. Eğer insan olma kavgasında samimi ve insan kalmakta ısrarlıysanız, o zaman doğru anlayacaksınız. Böyle değilseniz ne işiniz var bizim yanımızda? Örgütlenmeden anlamamanın, direnmeden anlamamanın sonucu hayvanlaşmaktır, maymunlaşmaktır, yutturulmaktır. Bunun neresi anlaşılacak? Her şey çok açık değil midir?

Şimdi biz bunu bütün topluma da yayacağız. Sen bir insan olarak yaşamak istiyorsan, “ne bu halin, hayvanlardan daha beter edilmişsin” diyeceğiz. Şimdi sen böyle doğru iki cümleyi halka söyle, o zaman halkın ayağa kalkmaması düşünülemez. Zaten bu kadar direnmesinin sebebi de budur. Biraz anlayanın bu kadar vahşiliğe karşı direnmesi, izahını burada bulur. Ama bizce tehlike biraz daha farklı. Biz hâlâ dayatılan bu özel savaşımın halkı ve hatta içimizdeki insanı ne kadar hayvanlaştırdığını da tam bilemiyoruz. Hayvanlaştırmak derken, yani dört ayak üzerinde yürümekten bahsetmiyorum. Bazı iki ayaklı hayvanlar da var. Mesela, dört ayaklı hayvanlardan bir kuzu çok sevimli bir yaratıktır; bir kedi de sevimli bir yaratık olarak değerlendirilebilir. Ama iki ayaklı olup da bir hayvandan beter olanın durumu fecidir. İşte böyle hayvanlar da ortada çok. Yalnız dışımızda değil, içimizde de epeyce var. Elbette hayvanlaştırmayı düşman yapmıştır. Çünkü karşıımızdaki rejim, hayvanlaştırma rejimidir, hayvanların rejimidir. Şimdi daha iyi anlayabilirsiniz insanlaşmakla PKK'nin ilişkisini; PKK devriminin bir insanlaşma devrimi olduğunu. Hiç kimse bunu öyle abartmalı bir propaganda değerlendirmesi olarak görmemelidir.

Gerçek bir hayvanlaştırmanın için için işletildiğini ben görüyorum. Onun da en ciddi izahı sizin çaresizliğinizdir. Yani vuruluyorsunuz ama nasıl vurulduğunuzu bile kestiremiyorsunuz. Dağdaki gerilla bile nasıl vurulabileceğini, nasıl anlamsız kayıplara yol açabileceğini kestiremiyorsa orada hayvanlaşma var demektir. Düşmanın vurma gücünden çok, kendisinin bir kurbanlık koyundan daha beter olduğunu söylemek gerekir.

İşte içinizde doğru dürüst kendini bile örgütlemeyen devrimciye biz ne diyeceğiz? Bu hayvan değilse, nedir? Biz şimdi size hâlâ teorik olarak mı yaklaşacağız? Hayır, teoriyi zaten açıkladık, ama buna rağmen hâlâ kendinizi toparlayamıyorsanız, o zaman insan olma davasını siz çoktan kaybetmişsiniz demektir. Zaten durum biraz da bu noktada seyrediyor. Mevcut düşmana karşı durumunuza baktığımızda, eğer gerçekten direnen insanlarsanız ve dolayısıyla “örgüt-lüyüz” diyorsanız, o zaman bin kat daha fazla iş yapmak tek seçeneğiniz olmalıdır. Tabii ki iddianızda samimiyseniz ve lafazanlık düzeyinde kalmıyorsanız olması gereken budur.

Dikkat edilirse, bütün bu anlatımlarda normal siyasi terminolojiyi kullanmıyorum ve kullanma imkanı da yok. Çünkü yaşananlar çok farklı. Biz çok denedik. Yıllardır siyasi terminolojiyi kullanıyoruz, ama şimdi bu deyimler yetmiyor ve fazla gelişmeye de yol açmıyor. Meseleleri daha derinliğine işlemek gerekiyor. Bunu da böyle ele alıyoruz.

Şimdi halkımız için demokrasi ne durumdadır? Şu “demokrasi paketi” denilen yaklaşımlar var ki, onlar tamamen kurt tuzaklarıdır. Zaten öyle olduğu da açığa çıkmış durumdadır. Gerçekte ise günlük yaşanan katliamlar var. Belli ki o yaşam kurt kapanından başka bir şey değildir. İşte bizim de bazı yaşam kalıplarımız var. Biz diğerini hep tuzak olarak görüyoruz. Zaten kişi olarak benim o yaşamlara doğru dürüst tenezzül etmememin nedeni de, onları tuzak olarak görmemdir. Doğrunun da bu olduğu şimdi daha iyi anlaşılmıştır. Ben sizin gibi asla yaşamadım. Hala sizler gibi yaşamaktan da nefret ediyorum. Neden? Çünkü o yaşam tuzaktır da ondan. Ne sizler gibi yemek yeriz, ne de sigara içeriz. Neden? Çünkü çoğunun içinde tehlike var. İnsanlarla ilişkilerimde ve günlük olarak bütün yaşamımda farklıyım ve ısrarla bu farkı daha da geliştiriyorum. Neden? Çünkü, bana göre, alışlagelmiş olan, toplumdan ve düzenden katılmış olan kişiyi yer ve yutar, dirençsiz ve örgütsüz bırakır. Lafazan, demagojik ve bilinçsiz bırakır, kısacası sizin gibi bırakır. Bu da eşitir düzen karşısında günde bin defa yenilmiş insandır. Ben ne yapacağım böyle insanı? Neden öyle olayım?

Ben kendi önderliğimi, kendi militanlığımı, kendi direnişçiliğimi

neye borçluyum? İşte farkımızı sürekli böyle geliştirmeye borçluyum. Farklı düşünmek, farklı yaşamak, sizler gibi kolay kolay kurbanlık koyunlar, hatta balıklar haline kendimi getirmememi sağlamıştır. Biliyorsunuz, ufacık bir yem atarsın bütün balıklar üzerine üşüşürler. Tabii hepsi de ağa doldurulup çıkarılır. Şimdi siz de kendi örgüt anlayışınıza, yaşam anlayışınıza bakın. Bir tane kontra tuzak kursa hepimizi “rap” diye içine düşürür. Ama dikkat edin, düşman beni hâlâ düşürmemiştir. Neden? Çünkü, sizlere hakim olan yaşam felsefesiyle, anlayışıyla benimki farklıdır. Bana hakim olan yaşam felsefesi kendini yetiştirmiş çok temkinli ve kolay kolay her yeme ağız atmaz, her yaşama ilgi duymaz. Çok planlıdır. Yutulmak için değil, yutmak için kendini ayarlayan özelliktedir. Biz karşımızdaki-ni hep böyle koparmaya çalışan durumundayız. Bunu artık sizlerin de anlaması gerekir. Başka türlü halk olarak insanileşme, özelde de PKK içinde direnen insan olma sağlanamaz. Böyle de olmazsa, o zaman sizleri ne yapacağız? Bin defa yenilmiş insanı biz ne yapacağız? Zaten benim isyanım veya sizlere olan öfkem bu nedenledir.

Dikkat edin, bana hakim olan anlayışı sıradan bir anlayış olarak asla görmeyin. Bu anlayış yeni insanın, direnen insanın anlayışıdır. Her şeyden önce insan olmakta direnme anlayışıdır. Öyküde kapsamlı olarak anlattım, kendimi yedi yaşından beri savunuyorum. Aileye karşı özgür bir çocuk olarak kalmak için nasıl politika yaptığımı ana hatlarıyla dile getirdim. Burjuva topluluğu içine girerken, kendimi özgür tutmak için gücüm oranında nasıl bir direnme tutturmuşsam, daha sonra devlete, emperyalizme ve geri tarihe karşı da öyle bir direnme içinde tutuyorum. Hala özgür bir insan olarak kendimi tutmakta kararlı olduğumu sizlere gösterebiliyorum. Siz ise, yedi yaşından beri nerede ve nasıl, hangi çağdışı veya dahilindeki güç tarafından, ideoloji, siyaset veya alışkanlık tarafından etkilenmiş, yenilmiş, yutulmuşsunuz, o bile belli değil. Zaten bunun açığa çıkması için bu kadar kapsamlı çözümleme yapmak zorunda kaldım. Başka türlü de sizin derdinize deva olmak mümkün değil. Kendinizi böyle ortaya atmışsınız, adeta düşman vururken can havliyle kendinizi bizim saflara atmışsınız. Yoksa bir kurtuluşçu olarak gelmemişsiniz. Bunu özenle vurguladık. Siz bir kurtarmalık olarak

gelmişsiniz. İşte bunu da dehşetle farkettilik. Saflarımıza gelenlerin genel olarak bir kurtuluş savaşçısı olarak değil de, “yandım Allah, beni kurtar” sloganı altında geldiklerini gördük. Ortaçağda da böylere vardı; fakat onlar bile sizin gibi değillerdi, hiç olmazsa isyancıydılar. Sizdeki isyan duyguları da epeyce köreltilmiş. Ölgün, çoktan ölmüş, kendini zor kıyıya atmış balıklara benziyorsunuz.

Şimdi ben kendimi ahım şahım bir direnişçi olarak görmüyorum, ama ayakta kalmış bir insan, bir direnişçi olarak değerlendiriyorum. Bütün çabalarım da bunu kesintisiz olarak sürdürebilmek içindir. Bundan çıkarılacak bazı anlamlar vardır. Halk gerçeğimize uygularsak, bu halkı insan olarak tutmakta ısrar etmeliyiz, hem de yeni insana doğru götürmeliyiz. Yeni insan demek, direnen insan demektir; direnen insan demek direnen halk savaşı demektir. Halk savaşı da halkın demokrasisi demektir. Zaten bu dayatılan hayvanlaştırma, yutma, toptan insanlıktan çıkarma savaşına karşı geliştirilecek savaş, insan olmaktan direnen insana, direnen insandan savaşan insana, savaşan insandan savaşan partiye, savaşan partiden giderek savaşan halka, savaşan halktan kendini yeniden düzenlemeye ve demokrasisine kavuşmuş topluma doğru ilerlemek demektir. Şimdi bunun çabasını yürütüyoruz. Mademki özel savaş kriz masalarıyla, günlük operasyonlarla, yine “faili meçhul” cinayetlerinden tutalım köy imhalarına kadar her türlü katliamla günlük olarak kendini icra ediyorsa, o zaman insan olmak, direnmek, savaşmak, savaşı tümünden halka mal etmek, kendi iktidarıyla ve halk demokrasisiyle var olmak demektir. Kaldı ki bunların hepsi iç içedir. Nasıl ki düşman hepsini iç içe dayatıyorsa, bizim de her şeyi iç içe dayatmamız gerekir.

Özel savaşın toplumumuza nasıl bir yaşam dayattığı, onu teslim olmuş halde ve egemenlik altında tutabilmek için nasıl bir sosyal geriliğe mahkum ettiği bellidir. Aslında insanımıza yaşam diye bir şey bırakmadığı halde, sahte bir biçimde onu günlük yaşam tutkusu içine, aile, ev-bark ortamına mahkum ettiği açıktır. Toplumumuzun bu darlaştırılmış, dağıtılmış, düşürülmüş, dirençsiz bırakılmış olmasında temel faktör, böyle bir yapı içine sokulmuş olmasıdır. Adeta koyun gibi yaratılan toplum düzeni, aynı şekilde güdülür olmuştur. Bunu ortaya çıkarmak, buna karşı olmak, buna karşı yeni ve dire-

nişçi insanı yaratmak gibi bir gelişme partimizle olmuştur.

Biz bunu açığa çıkarabilmek için ciltler dolusu çözümleme yaptık. Toplum çözümlemesi yaptık, aile çözümlemesi yaptık, kadın çözümlemesi yaptık. Bütün bunlarla toplumumuza nasıl bir yaşamın reva görüldüğünü, insanımızın ne hale getirildiğini, buna karşı özgür ve yeni insana ulaşmanın giderek özgür toplum yaşamına varmanın nasıl sağlanacağını göstermeye çalıştık. Sömürgeci düzene karşı, teslim olmuş geleneksel-toplumsal değerlere, bunların belirlediği sosyal yaşam düzenine karşı yeni, özgür, direnişçi, dayanışmacı insan ve toplum yaşamını ortaya çıkardık.

Partimizin toplumumuza verdiği yeni yön, ona biçtiği yeni yaşam böyledir. Bunu iyi anlamak, partinin görüşlerini iyi inceleyip özümsemek ve günlük olarak yaşama geçirmek hayati önemdedir. Toplum çürümeyi dayatan özel savaşa karşı var olmak ve özgürleşmeyi dayatmak zorunludur. Bu da ancak parti tarzıyla mümkündür.

Şimdi bu noktada parti ile halk ilişkisinin nasıl olması gerektiği konusuna değinmek gerekir. Halk çok düşürüldüğü için, hatta halk olmaktan çıkarıldığı için öyle kendiliğinden direnecek bir konumda değildir. Zaten kendiliğinden isyanlar dönemi de kapanmıştır. Ortada kılını kıpırdatacak bir insan bile yok. Böyle bir ortamda toplumun direnir hale gelebilmesi için ilk olarak bir insanın direnmesi gerekmektedir. Dikkat edilirse, eğer ilk direnen insan yenilmemişse ve direnişini de zafere götürmek istiyorsa o zaman kendini tamamıyla bizim gibi ele alması gerekir. Böylelerinin bizim gibi olmak durumunda kaldığını önce biz söyledik, şimdi ise herkes söylüyor. Dostumuz sayın İsmail Beşikçi Hoca bile, bizi kastederek, “tek çare öyle bir kişiliği çoğaltmaktır, başka çare göremiyorum” diyor. Bir bilim adamı olarak bunu görebiliyor ve bu doğrudur da. Benim gibi direnmeyi becermek, insan olarak ayakta kalmanıza yol açabilir. Başka çare yok. Bu özel savaşın aldığı tedbirler nedeniyle böyledir. Yani iğne ucu kadar bile fırsat bırakmamış ki, insan olarak ayakta kalasınız. El vurmamak, teslim alınmadık tek bir hücrenizi bile bırakmamıştır.

Peki ben nasıl becerdim? Bunun hikayesini de sizlere anlattım. Dikkat ederseniz, benim durumum öyle sıradan veya çağdaş bir si-

yasi partileşme, önderleşme durumuna benzemiyor. Benzemesi de mümkün değildir. Çünkü öyle bir topluluk yok. Ne öyle bir sınıf var, ne de öyle bir ulus var. Bütünüyle yenilmiş bir ulus ve sınıf gerçeği ortada. Tamamen teslim alınmış ve hatta kendisine karşı ihanet ettirilmiş, daha da ötesi hain gibi kendi kendisini vurur hale getirilmiştir. İhanet aile içine kadar, ezilen sınıfın içine kadar işlemiştir. İhanet kendini utanmazlığa kadar ilerletmiş, kendi kendini vurmaya kadar gitmiştir. Böyle bir toplumsal kimlik veya kimlik-sizlik, ya da hain kimlikli bir halk gerçeğini yaşarken, kim bir ulusal veya sınıfsal parti, cephe kurmaktan bahsedebilir ki. Örgütlerin böyle kurulamadığı da ortaya çıkmıştır. Kurulanların da iki günde ajan örgütlere dönüştüğü ortadadır. KDP tarihine, diğer küçük-burjuva grupların tarihine bakın, objektif ajan olma konumunu hiçbir zaman aşamadılar. İstenildiği kadar subjektif ajanlığa yatrıldılar. Türkiye içindeki sınıf mücadelesinde de durum bundan farklı değildir. Objektif ajanlığı zaten aşamayan sol şimdi önemli düzeyde subjektif ajanlığa da dönüştürülmüştür. Adeta ajanlıkta bir yarış vardır. Kürt kimliğinde olduğu gibi, Türk halk kimliğinde de kendine karşı savaşan bir hainleşme söz konusudur.

Kürt ve Türk toplumlarında çoklarının yaşadığı budur. Kendimi övmüyorum, ama benimki biraz farklıdır. Dikkat ederseniz, kendimi çok değişik ele aldım, çok yönlü ele aldım. Çünkü ben çok iddialı ve inatçı bir biçimde bu savaşı sürdürdüm. TC'nin güncel gerçekliğine karşı benim de kendimi tarihi ve güncel temelde yaratmam gerekliydi. Nitekim bugün kendimi bir devlet halinde, bir ordu halinde tutabiliyorum. Bunun çok yönlü değerlendirmesini sizlere sundum, fazla tekrarlamayacağım. Şunu söylemek istiyorum. Bu temelde bir partileşme ne anlama gelir?

Belirttiklerim bu soruya, böyle bir parti katılımının nasıl olması gerektiğine bir cevaptır. Dayatılan bu özel savaşın hayvanlaştırma, kimliksizleştirme, felç etme durumuna son vermek istiyorsanız, o zaman öncelikle kendi kişiliklerinizi de benimki gibi bir insani öz kazanmaya, insani direnme yaratmaya ve onun ideolojik, siyasal, örgütsel, askeri tarzına ve temposuna ulaşmaya çalışacaksınız. Biz bu temelde PKK adı altında bir organizma, bir örgüt geliştiriyoruz.

Bunun ne kadar geliştiği ayrı bir mesele, ama gelişmek isteniyorsa böyle bir önderliksel gelişmeden başka türlü olamayacağını da şimdi daha iyi görüyoruz. Bunu yalnız partileşmede değil, halklaşmada da görüyoruz. Dikkat edilirse, biz sadece bir halkın kurtuluşu da demiyoruz, yeniden halklaşma diye bir tabir daha yerindedir. Partileşmemiz tamamen bu anlamdadır. Örneğin ben kendimi insan olarak yeniden yapılandırımda, bunu bir parti olarak gerçekleştirdim. Bir parti olarak yeniden yapılandırımda bir halk olarak geliştirdim. Bunu yalnız ben söylemiyorum, dost-düşman herkes görüyor ve söylüyor. Benim büyümem bir partinin büyümesi ve bir halkın büyümesidir.

Eskiden Kürt halkı diye bir şey yoktu. Hatta Türkiye'de demokrasi diye bir şey de yoktu. Benim kendimi büyütme tarzım, Kürt halkının yeniden yaratılış tarzı olduğu kadar, demokrasinin de yeniden yaratılış tarzıdır. Eğer başarılırsa bu böyle devam edip gidecektir. Bu öyle basit bir yaratılış değildir. Salt bir kişinin özden yaratılışı da değildir. Yeni insanın yaratılışıdır. Bu da sosyal, siyasal ve ulusal bir olaydır. Görünüşte bir kişide gelişiyor, ama özünde bütünüyle bir insanlıkta, halkta gelişme oluyor. Bugün Kürt halkında yarın Türk halkında yaygın olarak gelişir. Bu giderek başka halklarda da gelişecek. Demek ki gerçekleri doğru izah etmeyi bilmek gerekmektedir. Belirttiğimiz gibi, partileşme böyle bir kişilikle ilgilidir. Yani kişinin kendisini partileştirmesi ve partinin de kendini halklaştırması söz konusudur. Hiç kimse bu bağlamda PKK'yi yanlış kavramamalıdır. PKK'nin halka yayılış tarzı halkın yeniden yaratılış tarzıdır. Ben kendimi yeniden yarattım, halklaştırdım, yeniden bir halk oldum. Elbette bunu parti aygıtına dayanarak yaptım. Parti olmasaydı veya parti bildiğimiz klasik partiler gibi olsaydı böyle bir gelişme yaşanmazdı. Bizim partileşmemizin başka partilere benzememesi bu nedenledir. Dolayısıyla partimizi, ister komünist partiler gibi, ister burjuva partiler gibi bürokratik bir aygıtla dönüştürmeye gerek yoktur. Ne buna gücümüz yeter, ne de bunda çıkarınız vardır.

PKK yeni insanı yaratma ocağıdır. Yeni insanı da bütün alt ve üst yapısıyla yarattığı, kendi içinde demokratik, örgütlü ve iktidar olmayı bildiği, bununla birlikte adım adım halkı da yeni bir halk

olarak yarattığı, bunu da halk iktidarı ve halkın yeni demokrasisi biçiminde geliştirdiği açıktır. Dolayısıyla kişide gerçekleşen halk, halkta gerçekleşen kişidir. Daha somut söylersek, partide gerçekleşen halk demokrasisidir. Halkın içinde gelişecek olan partidir ve bu da giderek parti olmaktan çıkmaktır. Çelişkili gibi görünse de gerçek budur. Partileştiğimiz oranda halklaşıyoruz, halklaştığımız oranda ise parti olmaktan çıkıyoruz. Zaten başka türlü de olamaz. Çünkü partileşme halklaştırır, ama halklaşma da partisizleştirir.

Bazıları bu noktada saptırma içinde bulunuyorlar. Her ne kadar halkın kurtuluşa gitmesinde, yeniden dirilişe ve yaratılışa gitmesinde, parti hatta önderlik çok gerekliyse de bunun sürekli olması, bizim içimizde de egemen sınıfa benzer bir sınıflaşmanın yaşanması tehlikesini getirir. Benim için bu durum söz konusu olmasa da, içimizde düzenin, yine geleneksel toplumun etkilerini taşıyan yığınla kişi var, özellik var. Bunlar, daha şimdiden belli bir gelişmeye yol açan partimizi, halkın başında bürokratik bir aygıt, hatta daha da geri olan ağalık üreten bir aygıt haline getirmek istiyorlar. Biraz ideolojik ve siyasi güç kazanmışlar ve ellerine silah almışlar, bu genelde yeni egemen sınıf olarak kendilerini halkın başında tutmak istiyorlar. Bu noktada ben çok açık bir şekilde şunu söylüyorum: Bilerek veya bilmeyerek böyle bir sevdada olanlar varsa, hemen vazgeçsinler. Açıkça söyleyeyim ki, Sovyetler'deki komünist parti gibi bir asalak bürokrasi durumuna gelme fırsatını size asla vermeyeceğim. Reel sosyalizmin çözülüşü, komünist partinin böyle bürokratlaşması ile ilintilidir. Belki emperyalizmin etkisi buna yol açtı, içte küçük-burjuva sınıf özelliklerinin büyümesi giderek burjuvalaşmayı getirdi; bir de yanlış devlet sistemi, gelişmeyen demokrasi, hatta gelişmeyen sosyalist insan nedeniyle böyle bir bürokrasi gelişti. Sonuç, yaşanan tasfiyedir.

Şimdi biz daha böyle bir Sovyet devletini de kurmadık, daha doğru dürüst bir halk iktidarı da olmadık, hâlâ imha savaşını durdurmaya çalışan bir direniş hareketi durumundayız. Ama maalesef iktidarlaşmada attığımız çok sınırlı adımlar bile, daha şimdiden birçok öğemizde erken iktidar olma hastalığına, erkenden bürokratlaşmaya ve memurlaşmaya, yeniden ağa olma heveslerine müthiş yol

açmıştır. Ben kendi yaşamımdan biliyorum, özel savaşın yemi olmamak için dişimi tırnağıma takıp günleri geçirmeye çalışırken, yarımda günlük olarak memur ürüyor, yeniden ağa ürüyor. Hem de hiç çalışmadığı halde, hiç hak etmediği halde. Ağalar var çalışarak ve savaşarak ağa olurlar. Yine bürokratlar yirmi yıl okuyarak ve alt-yapısını hazırlayarak bürokrat olurlar, bizimkiler ise parti sayesinde, benim sayemde bir günde bürokrat kesilmek istiyorlar veya bunun tersi oluyor. Bir kişide bir kutup buysa, diğer kutup da bir kurtuluşunun kişiliğiyle hiç de benzeşmeyen ölmüş ve bitmiş bir kişiliktir. “Olursam, sömürgeci çarklar özel savaş rejimi içinde beslenen bir insan gibi olacağım, olmazsam da onun ölüsü olacağım, yani dirim onun dirisi, ölümüm de onun ölçüdür” deniliyor. Şimdi ikisi de yanlıştır. Siz tehlikeli bir biçimde parti içinde bunu yaşıyorsunuz; alta yansıtmaya çalışıyorsunuz ve halka da taşımaya tevessül ediyorsunuz. Tehlikelidir bu. Buna hiç hakkımız yok. Ne bürokrat ve ağa olmaya, ne de köle ve ölü gibi durmaya hakkımız vardır. Biri hayvanlıktan kötüdür, diğeri de özel savaşın ajanlığıdır. Vazgeceksiniz ikisinden de. Madem yeni insan, direnen insan, direnen parti ve yeniden halk olmaya kararlıysanız, o halde onun gereklerini öncelikle kendi kişiliklerinizde gerçekleştireceksiniz. Bundan başka ne çareniz var, ne de istediğiniz olabilir.

Şimdi bu belirttiklerimizi hiç basite almayın. Yani rejim sizi düşürdükçe düşürmüş, güçsüzleştirdikçe güçsüzleştirmiş, şaşırtıkça şaşırtmıştır. Parti ve önderlik ise bunu doğrultuyor ve size güç veriyor. Böylece yeni insanı yaratıyor. Bunlar doğru, ama bunu yeni bir ağa olmanız veya yeni bir bürokrat olmanız diye değil, tam tersine bunların olmaması için yapıyoruz. Yeni halka gitmek, halkın yeni demokrasisine gitmek istiyorsak, o zaman parti içindeki bu istismara ve sapmacılığa son vermelisiniz Nasıl son vermelisiniz? Kendinizi partiye doğru katarak ve halka doğru taşınarak.

Şimdi şu çok açıktır: Parti olmadan halkın direnişi olmaz, hatta ben olmadan halk olmaz. Bazıları bunu abartılı bulabilir, ama gerçekleşen budur. Benim otuz yıllık ayarlamam olmasaydı, Kürdistan halkının böyle doğuşu hikayeydi. Böyle eylemim olmadan Türkiye'de herhangi bir demokrasi de gelişmezdi. Bunu ben söyle-

miyorum, Türkiye'de kırk-elli yıllık demokrasi savaşı verenler söylüyorlar. Kimse demesin, kendini abartıyor. İşte aklı başında olanlar da bunu söylüyor. Hatta burjuvalar, özel savaş bile demokratikleşme paketlerini bize dayandırarak açıklamaya çalışıyorlar.

Durum bu kadar açıkken, hâlâ kendini partiye doğru katamamak ve doğru demokratikleşmemek kabul edilemez. Düzeni oldukça etki altına aldık. Halk zaten etki altına alınmıştır. O halde onun öncü ve kurtarıcı gücü olan kadro da kendini mutlaka hazırlayacaktır. Erken iktidar olma hastalığı lanetli bir durumdur. Bu münafıklıktır, hatta giderek subjektif ajanlıktan daha tehlikeli bir düzen ajanlığıdır. Buna asla fırsat verilemez. Parti içinde de herhangi bir yaşam tarzı ile yaşanamaz. Kurtuluşçu yaşamın, yeni insan yaşamının bütün özelliklerini edinmeye çalışacaksınız. Biz bu yeni yaşamın özelliklerini ve bu yaşamı sürdüren insanı ayrıntılı biçimde çözümledik. O çözümlerimizi, yeni insan çözümlerimizi didik didik edecek ve tam temsiline mutlaka ulaşacaksınız. Biliyorsunuz, yeni insan direnen insandır; direnen insan örgütlü insandır; örgütlü insan savaştan insandır ve bu da halk savaşını geliştirendir. Tabii bunun için gerekli olan eğitimidir, günlük tecrübedir ve savaşımın kendisidir. Zaten onlarsız da insan olunamaz.

İşte bütün bunlar parti içinde gelişme sağlandığında, sizler halka taşırıldığımızda ve partiyi halka götürdüğünüzde artık parti halklaşmış demektir. Dolayısıyla biz yeni halkı yaratmış, yeni demokrasiyi yaratmış oluruz. İşte bu da yeni insanlıktır. Peki bu neyle yaratılır? Kuşkusuz halk ordusuyla. Halk ordusu, halkın yeniden yaratılmasının en temel kurtuluş aracıdır. Dikkat edelim, sadece bir araçtır, yoksa halkın sahibi değildir. Çoğunuzda başka bir anlayış görüyorum, “biz PKK'deniz, dolayısıyla PKK halkın üstünde en otoriter güçtür ve istediğimizi yaparız” deniliyor. Yani hemen mülk edinme anlayışı sizde çok güçlüdür. Bir silahlı güç olarak ordu da en büyük güce sahip olduğu için, orduya katılmaktan bunu anlama, orduda bunu yaşamak isteme eğilimleri ortaya çıkıyor.

Bunların hepsi yanlış ve oldukça tehlikelidir. Hiçbir şeyden anlamıyorsanız, hiç olmazsa biraz bana bakın. Eğer bir yoksul köylü olsaydım, şu anda belki bazı değerlere sahiplik edebilirdim; birkaç kü-

çük parça çorak tarlam, birkaç ağacım olabilirdi. Ama şu anda öyle bir durumum var mı? Ben onu daha ilk isyandan beri bırakmadım mı? Şu anda tamamen bir halk hizmetçisi gibi çalışıp yaşamıyor muyum? Biraz düşünün! Bir köylü parçası olarak kalsaydım, bazı değerlerin sahibi olabilirdim, ama şimdi öyle şeylerim yok. İçinde mülkiyet hırsı olanlara söylüyorum; ille bazı şeylere sahip olmak istiyorsan öncelikle kendini bir hizmetçi durumuna getireceksin. Nasıl hizmetçi? Özgürlük hizmetçisi, bir halkı yeniden yaratmanın hizmetçisi. Bunun çıkarını doğru ifade eden düşünce gücü olmaktır; onun örgüt gücü ve eylem gücü olma hizmetidir. Bunun içinde de sahip olma duygusuna yer yoktur. Bu kadar bana mal, bana mülk, bana yetki, bana yönetim demek yoktur. Hayır, hepsi hizmet kabilindedir ve halk demokrasisinin, halkın yönetiminin yaratılması içindir. Zaten bu yaratıldığında da sen, sen olmaktan çıkmışsın demektir. O zaman ortada sadece halk vardır ve halk olduğu oranda da sen varsın. O zamana kadar da sen sadece bir hizmetçisin. İşin gücün savaştır. Sana verilecek yemek ancak kendini götürebileceğin kadardır. Hiç fazla yetki, fazla rahatlık talep etmeyeceksin. Buna hakkın yok! PKK savaşçılığı diyorsanız, işte böyle tanımlayacaksınız: Halkın üstündeki PKK değil, halkın hizmetindeki PKK; halkın hakimi olan PKK'li değil hizmetçisi olan PKK'li. PKK'yi işte böyle anlayacaksınız.

Eğer elinize bir silah geçtiyse, bu en kahramanca hizmet demektir; halkın en zor ve en tehlikeli koşullardaki savaşçısı demektir; halk kahramanlığı düzeyinde savaşa güç yetirmek demektir. Bunu en ileri düzeyde hizmet diye de tabir edebiliriz. Savaştan gerilla, ARGK savaşçısı, bu konuda en çok hizmet eden, en kahramanca çalışan, en cesaretli davranan, bu anlamda en akıllı ve en örgütlü olan kişi demektir. Bunun dışında bir savaşçının “yetkim, komutanlığım, hakimiyetim” diye bir değerlendirmeyi kullanması yanlıştır. Her şey hizmetin büyüklüğü ile ölçülür. İstersen ARGK komutanı ol, istersen halkın başkanı ol, eğer sen yetki zırhına bürünüp “ben egemenlik istiyorum, ben sahiplik istiyorum” dersen, bu PKK örgütü seni kabul etmez. Çünkü PKK örgütü bu konuda tam bir sosyalist örgüttür. Yani bütün egemen ve sömürücü sınıf tarihleri boyunca insana egemen olma adına ne varsa ve yine sömürtü adına uygulanan ne varsa hepsi-

ne karşıdır. Sonuna kadar insan emeğine göre sonuna kadar özgürlük ihtiyacına göre karşılık verme hareketidir. Kendini bu temelde eğiteceksin. Bu bir ilkedir, PKK'nin esası, özü budur. Yoksa “bende şu sınıfın etkisi kaldı, şu düzenin saptırması oldu, ben kendimi ağa sandım” sözleri PKK'nin kenarına bile yaklaşamaz. Bunda ısrar eden sınıf düşmanıdır ve uzaklaşıp gider. Diğer yandan kemalizmin etkisi diye ısrar edenler ulus düşmanıdır ve cezalandırılır. Eğer gerçekten devrimciysen, halkların kardeşliğine göre kendini yetiştir! Halkın demokrasisine göre kendini yetiştir! Yetiştiremiyorsan bizden uzaklaş! Bizde böyle çok anlaşılır bir yaklaşım vardır.

Kısaca şunları belirtmek istiyorum: Parti tamamen halkın hizmeti içindir! Ordu halkın hizmeti içindir! Asla egemen olmak için, mal-mülk sahibi olmak için bir parti, bir ordu tanımımız yoktur. “Ülkenin sahibiyiz, insanımızın sahibiyiz” demekten ziyade, “ülkemizin hizmetçisiyiz, halkımızın hizmetçisiyiz” demek en doğrusudur. Bu da somutta nasıl ispatlanır? Sunulan bütün olanaklar hizmetin büyüklüğünün gereklerini yerine getirmek içindir. Bunlar temel ilkelermizdir. Öyle anlaşılmayacak bir yönleri filan da yoktur. Hizmetin büyüklüğü nasıl yerine getirilir? Büyük ideolojik faaliyet, büyük örgütsel faaliyet, büyük savaş faaliyeti yürüttün mü, o zaman büyük hizmetin vardır. Büyük hizmetin olduğu için de büyük yöneticisin, büyük yetkilisin, büyük bir otoritesin. Dikkat edin; büyüklük sadece bu anlamdadır, başka hiçbir anlamda değildir. Zaten böyle büyüklüklere ulaştıktan sonra da sen halkın ta kendisi olursun. Kendini halktan ayrı ve ondan üstün görmene de hiç gerek yok.

Şimdi bize gerekli olan büyük hizmet savaştır. Kim en büyük savaşı geliştiriyorsa o en büyük hizmetkardır; dolayısıyla en büyük otoritedir. Halkı da bu duruma getirdiğimizde bu o halk artık kendi demokrasisine ve kimliğine kavuşmuş demektir. Yine ulusal kimlik edinmiş ve toplumsal özgürlük sağlanmış demektir. Bu, insanlık açısından da arzulanan barışı temsil eder. Barışın kökeninde eşitlik ve özgürlük vardır. Uluslararası ilişkilerde barış isteniyorsa halkların kendilerini özgürleştirilmesi gerekir. Bir halkın üzerinde dünya bir baskı aracı olmuşsa, o halk sahtekar bir biçimde kendisine barışçıl olma sıfatını yakıştıramaz.

Halkın iktidarlaşma sürecinin gelişmesinde bir de ekonomik düzenleniş sorunu vardır. Hem yürütülen mücadele açısından ve hem de yeni demokratik iktidarlaşmayı temsil etmesi bakımından bu ekonomik düzenleniş önemlidir. Şimdi bizim esas almamız gereken ekonomi ne olmalı denilirse, bir ölüm-kalım savaşı yürüttüğümüze göre biz buna savaş ekonomisi olmalıdır deriz. Savaş ekonomisi, değerlerin azami ölçüde merkezileştirilmesi, yaşam için yapılan harcamaların en asgariye indirilmesi ve diğer bütün değerlerin yürütülen savaş için kullanılması demektir. Son gelişmeler devrimimizde büyük bir değer birikimini ortaya çıkarmıştır. Halk neredeyse boğazındaki lokmayı bile keserek, varını yoğunu ulusal kurtuluşa vermektedir. Böyle bir değer birikimini başka mücadelelerde bulmak mümkün değildir. Fakat bu birikimlerin kullanımı hiç de parti anlayışımıza uygun olmamakta, değerlerimiz adeta çarçur edilmektedir. Kimisi adeta çürümeye terk ediliyor, kimisi çok ucuz bir biçimde düşmana kaptırılıyor, kimisi gereğince bir araya getirilmiyor, kimisi yerli yerinde işletilmiyor. Böylece çok yoksul düşürülmüş halkın büyük bir fedakarlıkla yaptığı katkılar çoğunlukla hoyratça çarçur ediliyor.

Değerlere yaklaşım devrime yaklaşımdır, devrime yaklaşım da yeni bir yaşama yaklaşımdır. Oysa partimizin baştan beri bu konuda çok titiz ve her şeyi en sınırlı bir biçimde ve yerli yerinde kullanmayı öngören bir yaklaşımı vardır. 5. Kongre partinin bu yaklaşımını pratik sahaya yeniden egemen kılmayı, savaş ekonomisinin bütün kural ve kararlarını açıkça belirleme durumundadır. Değerlerin elde edilmesinden kullanılmasına kadar, bir yerde korunmasından başka yere aktarılmasına kadar savaşın bütün ihtiyaçlarına cevap verecek bir ekonomik politikayı kararlaştırmakla yüz yüzedir. Yine iktidarlaşmaya bağlı olarak mücadeleye katılan halkın ekonomik yaşamının yeni demokratik yaşama bağlı olarak düzenlenmesi de gerekir. Bunun için gelişen etkinliğimize paralel bir biçimde ülke değerlerine sahip çıkma, onları savaşın ve halkın çıkarları doğrultusunda işletme, bunun için gerekirse başka politik güçlerle ilişkiler içinde olma gereği vardır.

TÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN DOĞUŞU VE YÜKSELİŞİ

Türk milliyetçiliğinin kökeni Balkanlar'daki milliyetçilik cereyanlarından epey kaynak bulmaktadır. Buna ek olarak eski Sovyetlerde Türkçe aksanlarıyla konuşan bazı halkların da milliyetçilik mücadelesinden etkilenen ve çarlık baskılarından kaçıp gelenlerin de bunda etkisi büyüktür. Hiç şüphesiz Balkanlar da Fransız ihtilalinin burjuva milliyetçiliğinden etkilenmişlerdir. Türk uluslaşmasından önceki bir milliyetin halk olarak gelişimindeki tarihi özellikleri bilmekte büyük yarar vardır. Buna öncelikle açıklık getirmeyi de önemli görüyorum. Özellikle günümüzde “Türk-İslam Sentezi” adı altında geliştirilmek istenen bir milliyetçilik türü vardır.

Türkler, Orta Asya steplerinden yayıldıklarında herhangi bir milli düşünceye sahip değillerdi. Aşiret boyları biçimindeydiler. Hala bizde yaşanan aşiret boylarına benzer bir sosyal gerçeklikleri söz konusuydu. Türklük bilinci 19. yüzyıl sonları ve 20. yüzyılda gelişir. Aslında Selçuklularda ve Osmanlılarda bir milli bilinç yoktur. Hatta milli bilinci idrak adı altında hor görme durumu vardır. Yani Türklük kelimesiyle dile getirilen her şeye bir tepki duyma söz konusudur. Nitekim, “ezelden beri hür yaşamış bir ulusuz” biçiminde

bir demagoji de geliştirilir. Yani 19. yüzyılın ikinci yarısından önce bile böyle bir duygu yoktur. Bu, daha sonraki bir gelişmedir. Fakat Türk-İslam Sentezi veya İslamla Türk boylarının karşılaşmasının ortaya çıkardığı durumlar çok daha önemlidir.

Türkler bu dönemde çok ilkel bir Şaman dinine bağlı olarak yaşıyorlar. Milli yönden öyle herhangi bir gelişme belirtisi yoktur. Tümüyle aşiret kültürünün biraz gelişmiş biçimini veya adına “barbarlık dönemi” denilen bir aşamayı yaşıyorlar. İran içlerine doğru yayıldıklarında atlıdır. Biraz savaşçı özellikleri var. Yerleşik olma durumları yok, göçebelerdir. Bu onlara muazzam bir hareketlilik fırsatı veriyor.

O bilinen Orta Asya kuraklığı ve bazı diğer doğal olumsuzluklar, Türk boylarını batıya, İran'a doğru bir saldırıya itiyor. Buna hiç şüphesiz İran'daki, Ortadoğu'daki güçlü uygarlıkların iştah çekici özelliklerini de eklemek gerekiyor. Hatta tarihten bir örnek vermek gerekirse; bunu meşhur Roma'nın ve hatta Yunan uygarlığının durumuyla karşılaştırmakta büyük yarar vardır. Çok iyi bildiğimiz gibi Roma, kuzeyde önce Rumların, daha sonra Germenlerin istilası altında yüzyıllarca kalarak darbelene darbelene yıkıldı. Aynı şey Yunan uygarlığı için de geçerlidir. Onlar da Trakya'dan gelen çeşitli Balkan boylarının saldırıları altında güç kaybettiler. Tarihte şöyle bir gerçeklik vardır: Yerleşik kent uygarlığına ulaşmış toplumlar; göçebelikle, at sırtında talancılıkla, yağmalamakla geçinen toplulukların iştahını çekerler. Yerleşik toplum bilindiği gibi gelişmiş bir uygarlığı ve yaşam tarzını ifade eder. Zengindir, gelişmiş bir yaşamın alt ve üstyapısına sahiptir. Fakat barbar saldırılara karşı koyacak güçten de yoksundur. İşte o bin yıllık muazzam bir Roma İmparatorluğu böyle saldırılar sonucu yıkıldı. Germenlerin, Rumların ve buna benzer barbar boyların Roma'yı yıkma süreci ardından gelen büyük karanlık dönem, aynı zamanda bin yıllık geriliktir. Daha sonra Roma İmparatorluğu kalıntıları arasında bir feodalizm doğar. Bir feodal uygarlık da gelişir ama bu hiçbir zaman Roma uygarlığının, Yunan uygarlığının seviyesine ulaşamaz.

Roma ve Yunan uygarlığının da benzer özellikleri vardır. Hala şimdi bile harabelerinin kalıntılarını gördüğümüzde büyük bir hay-

ranlık duyduğumuz bu uygarlıkların yıkılışını, Ortadoğu uygarlıkları açısından da değerlendirmekte büyük yarar var. Özellikle de Türk boylarının Ortadoğu uygarlıklarına saldırılarıyla kıyaslamakta büyük yarar vardır. Nasıl barbarlık, bu büyük uygarlık üzerine böyle bin yıla yakın bir tarihi süreç boyunca çullanıp, nefes alınamaz karanlık bir sürece yol açtı? Gerçekten bu nasıl muazzam bir yıkıcı rol oynadı; nasıl üretim güçlerinin gelişmesini durdurdu? Avrupa (ancak biraz feodal diyeceğim, tam değil) esas itibarıyla kapitalist bir toplum biçimiyle bunu aşarken, Ortadoğu hâlâ bu barbar saldırıların etkisini yaşamaktadır. Türk boylarının saldırıları, o tarihte birçok barbar saldırılardan daha yıkıcı bir anlama sahiptir. Germen saldırıları her ne kadar Roma'yı yıkılışa götürüp geriletse de, çok sonraları bir feodal uygarlığın şekillenmesine yol açtı. Türklerinki bunun kadar da değil. Şimdi bile hâlâ Germenler ile Türkler birbirlerine çok benzetilir. Zaten Türk-Alman dostluğu adı altında da bu benzerlik göklere çıkarılmak istenir. İyi tanımak gerekiyor; uygarlıkları yıkmada, talan etmede benzer özellikleri var ve buna benzer özellikler daha da sıralanabilir. Yine faşizme yatkınlıkları açısından da benzerlikleri söz konusu. Belki bunlar pek konuyu ilgilendirmez ama Ortadoğu uygarlıklarının bu kıyaslamadan alacağı çok şey var.

Türkler, İran içlerine doğru geldiklerinde muazzam bir Fars, hatta Kürt kökenli bir uygarlıkla karşı karşıya kalırlar. Yine Arabistan'da çıkış yapan İslamiyet Şam'da, Bağdat'ta büyük bir uygarlık geliştirir. Bu uygarlık aşağı-yukarı beşyüz yıla yakın bir tarihi süreci yaşar. Ve oldukça da görkemlidir. Dolayısıyla en az bir Roma İmparatorluğu kadar, Ortadoğu imparatorluklarının da görkemliliği var. Zaten Pers-Sasani imparatorluğu da en az bin-iki bin yıla sahip olan bir uygarlıktır. Gerek Anadolu'daki, gerek Suriye ve Irak'taki uygarlıkların (Mezopotamya'nın uygarlığın beşiği olduğunu düşünürsek) üzerinde Roma'nın, Yunan'ın kendini nasıl inşa ettiğini göz önüne getirirsek, bunda üç-dört bin yıllık bir uygarlığın temeli söz konusudur. Türkler Ortadoğu'ya geldiğinde, Orta Asya'nın çok ilkel kabile kültürlerinin ötesine pek fazla gidememiş yapıları vardır. Bütünüyle yıkıcı, talancı tutumlarından başka bir özelliği olmayan bu boylar, söz konusu uygarlıklarla karşılaştıklarında al-

tüst olacaklardı ve nitekim öyle de oldu.

Tabii kapsamlı araştırmalarla bu karşılaşmalar ortaya dökülebiliyor. Ama ana hatlarıyla savaştan bir güç oldukları için, Türk boylarının ileri gelenleri Arap saraylarında uzun bir süre köle olarak kullanılıyor. Kölelikten general olmaya kadar yükseliyorlar. Daha sonra bunlar devletten, imparatorluktan aldıkları güçle etkinlik kuruyorlar. Bu etkinlik öyle bir duruma geliyor ki (bu hem Bağdat saraylarında, hem de Bizans saraylarında böyledir), artık bir ordu komutanı olacak, halifeyi kontrol altına alabilecek kadar güçleniyorlar. Sultan Selçuk, Bağdat'a doğru geldiğinde halife bir oyuncak gibidir. Ona her dediğini yaptırabiliyor. Tabii bunu yaparken de, özellikle bu sarayların bir ordulaşma geleneği var. Hep yabancılardan, barbar boylardan asker devşiriyorlar. (Osmanlılarda da bu Yeniçeri biçimindeydi.) Kendi boylarından asker almıyorlar. Kendi boylarından, Arap sülalelerinden, aşiretlerinden derleyecekleri güç çatışmaya yol açıyor. Araplarda asabiyet, aşiretçilik çok güçlü olduğundan güvenemiyorlar; dışarıdan alıyorlar. Ama dışarıdan orduları böyle derleye derleye, bu tip askeri kurumlaşmaları büyüte büyüte bunlara karşı yenik düşüyorlar. İmparatorlukların doğuş ve batış süreci biraz böyledir. Diğer bir deyişle imparatorlukların doğuş ve batışında bu tip askere almanın, kurumlaşmanın payı son derece büyüktür.

İşte böyle bir askeri kurumlaşma içinde yetişen Türk ileri gelenleri daha sonra yavaş yavaş İran'da, Irak'ta iktidar erkini ele geçiriyorlar. Geçirdikçe boylar daha büyük yığınlar halinde İran'ın içlerine, Anadolu'ya, Kürdistan'a, Suriye'ye kadar yayılıyorlar. Bu arada birçok ittifak ve çatışmalar da oluyor. Habire Orta Asya'dan birkaç yüzyıl boyunca ard arda göçmen akınları başlıyor. Birçok alanı işgal ediyorlar. Sonuçta birçok yeni beylikler oluşarak, devletçikler kuruyorlar. Daha sonra Selçukluların dağılmasıyla Atabeyler ve Anadolu'da birçok beylik ortaya çıkar. Yine tekrar Anadolu Selçuklu Beyliği ortaya çıkar. Anadolu beylikleri en son bildiğimiz gibi Osmanlı beyliğiyle büyük imparatorluğa dönüşür.

Hiç şüphesiz bu süreçte Türklerin milli yönden sağlayacakları değişmeye de iyi bakmak gerekiyor. Gerçekten feodal dönemden bile daha önceki bu ilk barbarlık döneminde herhangi bir halk bile

diyemeyeceğimiz geri bir milli durum söz konusudur. Bir Türk halkından bahsetmek mümkün değil, ancak Türk boylarından bahsedilebilir. Ama diğer taraftan Arapların, Farsların, Kürtlerin, Ermenilerin milli gelişmesi çok güçlüdür ve Türklerin çok ilerisindedir.

Kürtler o dönemde ulusal özellikler, milli kültür, ekonomik olarak ve hatta din yönüyle bile Türkleri rahatlıkla içlerinde eritebilecek durumdadırlar. Bugün de Kürdistan'da birçok Türk boyunun Kürt milli gerçekliği içinde eridiğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Karacadağ'ın eteklerinde Karakeçili diye bir aşiret vardır. Tarih bu aşiretin, Kürtlerle kaynaşmış Türk aşireti olduğunu söyler. Sanırım böyle örnekler daha da çoğaltılabilir.

19. yüzyıla kadar geldiğimizde, Kürdistan'da erime Kürtlerin içindedir. Yani esas olarak eriten güç Kürtlerdir, eriyen güç ise Türklerdir. Neden? Çünkü, Kürtlerin milli gelişme yönleri çok daha güçlü; Türk dili, Türk kültürü çok dar, öyle eritecek fazla bir özelliği yok, gelişmiş değildir. Bunun altını iyi çizmek gerekir. Aslında Kürtlerin erime sürecine girmeleri son 50 yılda gerçekleşmiştir. Yani daha önceleri süreç tersine işliyordu. Fakat Türklerin işgal, istila, talanda büyük bir gücü vardı. Çünkü at sırtındaydılar. Ayrıca çok da yoksul oldukları için o büyük zenginliklere göz dikip sürekli saldırıyorlardı. Bir şehri almak demek; büyük bir ganimet demektir. Bir ovayı almak, büyük bir ürüne el koymaktır. Ve onların da işi gücü buydu. Zaten Kürtlerin yoğun yaşadığı yerlerde, özellikle ovalık kesimlerde büyük saldırılar var. Buralarda bir sürü Türk beyi (aslında adı Türk beyliğidir), Kürt beyinin yerine geçmiştir; ama ulusal gelişme yine Kürt özelliklidir. Kürdistan diye tabir ettiğimiz coğrafyada eriyen yine Türk boylarıdır. Kısaca, Kürtlük ve Türklük açısından bu dönemde anlaşılması gereken şudur: Milli gelişmesi güçlü olan Kürtlerdir, milli erime sürecinde olan ise Türklerdir.

Peki, Türkler bunu nasıl önlediler? İşte burada tarihin bir paradoksu var. Türkler, Ortadoğu'da gelişmek için İslamiyeti seçiyorlar. Zaten İslamiyeti seçmeden İran'ın içlerine girmek mümkün değildir. Neden Türkler Müslüman oldular? Son derece basittir; maddi çıkar için. Yani öyle Allah mefkuresinin anlamını çok iyi bildikleri için, yine İslamiyetin yüceliğini çok iyi kavradıkları için değil; kesinlikle

değil. Sadece eğer bu büyük uygarlıklara ulaşmak istiyorsan; talan etmek veya sahiplenmek istiyorsan İslamiyeti seçeceksin. O dönemde İslamiyet, devlet olmanın; hatta ganimet koparmanın adıdır. Yine İslamiyet, güç olmanın ve toprak edinmenin de adıdır. İşte Türkler de tamamen bu nedenle Müslümanlığı seçmişlerdir. Kesinlikle Allah'la filan alakaları yok. Fakat kendileri için bir semboldür. “Ya Allah” demek; “ya devlet” demektir, “ya toprak” demektir, “ya çıkar” demektir. Türk olayında bunu çok iyi görmek gerekir. Hiç şüphesiz dini buna indirgemek, tümüyle bu temeldedir demek istemiyorum; ama sultanların İslamiyeti böyledir. Devlet İslamiyeti veya Türklerin İslamiyet ile karşılaşmasının ağır basan yönü budur. Böylelikle İslamiyete girmekle kendilerine devlet kapısı açılıyor. Belirttiğimiz gibi, saraylarda iyi bir Müslüman haline gelmeden, devşirilmeden zaten herhangi bir komutanlık elde etmeleri mümkün değil. Bunun kapısı açık; sultanlar açık tutuyorlar. Bundan dolayı Türk boylarının ileri gelenleri iyi terbiye alıyorlar. Başkalarının elinde iyi terbiye görmek Türklerin bir özelliğidir. Bunu Almanlar da iyi bilir. Hitler de, “Türklerin en önemli özelliği taklitçi olmalarıdır” der. Doğru bir söz aslında. Egemenler açısından söylüyorum tabii. Egemenlerin bugün de Amerika'yı müthiş taklit ederek nasıl politika yaptıklarını çok iyi biliyoruz.

İslamiyetle karşılaşma Türklerde bir altüst oluşa yol açtı. Boy beylerinde aşiret topluluklarının ileri kesimleri devletleşme yoluna girerken, diğerleri Türkmenleşme biçiminde bir süreci yaşadılar. Yani Türkmen denilen tabir de burada karşımıza çıkıyor. Bu bir sınıflaşma olayını ifade ediyor. Üst kesim devletleşip sultanlığa, beyliğe kadar tırmanırken (atabeyliğe kadar böyle bir sürü olay var, onu anlamak açısından tekrarlamaya gerek yok), alt kesim ise Türkmenleşiyor. Yani “Türk manı” demek, zaten Türk adamı olmak demektir. İşte Türk halkının oluşumu, Türkmen adı altında söz konusu. Türkmenle kastedilen Türk halklaşmasıdır. Bu daha çok beyliklere, devletleşen kesime isyan biçimindedir. Sınıflaşmaya karşıtlık temelinde bir Türk halkının gelişmesi söz konusudur. Özellikle o da dağlık alanlarda, Toroslarda, Karadeniz dağlarında, yine Ege, İç Anadolu dağlarında böyle bir gelişme ortaya çıkıyor. Şimdi de

Türkmen topluluklarının anti-Osmanlıcılığını görmemek, anti-beyliğini görmemek mümkün değildir. Demek ki, bir Türk halklaşmasını incelemek istiyorsak, onu böyle bir sınıflaşma temelinde görmek gerekiyor.

Tabii o dönemin hakim İslam biçimi Sünnilikti. Yani devletin resmi mezhebi Sünnilikti. Muhafız olan İslamın mezhebi de İran'da Şialıktı, Anadolu'da ise Alevilikti. Daha önceki tarih temeli de zaten böyledir. Dolayısıyla halk Aleviliğe yönelirken, devletleşen boybeyler, beylikler ise Sünniliğe yöneliyorlar. Ve aynı zamanda tarihte böyle bir sınıfsal çatışma, Alevi-Sünni çatışması biçiminde de karşımıza çıkıyor. Şimdi daha iyi görülüyor ki, dine yaklaşım, dinin semboller veya dini mezhepler biçimindeki çatışma aslında bir milli gelişme, bir milli çatışma oluyor. Yine sosyal gelişme, bir sosyal çatışma oluyor. Üst boyların üst kesimleri, beylikler biçiminde feodal bir kast oluştururken, alttaki halk, muhalif bir mezhebe veya halklaşmaya doğru bir milli, bir sosyal, sınıfsal niteliğe doğru dönüşüm geçiriyor.

Türk boylarının bütün ortaçağ boyunca yaşadıkları gerçeklik budur. Türkmenlerde bir halklaşma, milliyet haline gelme dağınık bir biçimde de olsa, bölük-pörçük de olsa ve çelişkili bir temelde de olsa böyledir. Üstte ise, tamamen Türklükten kopuş yaşanırken, Arapça ve Arap ağırlıklı İslamiyette esas olduğu için böyle bir Müslümanlaşma, Araplaşma, hatta Farslaşma da çok etkiliydi. Başlangıçta, özellikle Farslaşma Selçuklularda çok güçlüydü. Anadolu Selçukluları Farsça konuşurlardı. Mevlana, o bilinen büyük mesnevisini Farsça yazar. Böylelikle kendi halkından kopuş süreci gelişir, gayri-millî bir kesime dönüşüm olur. Bu çok önemli bir gelişmedir.

Türk milli gerçekliğini, yine Türk sosyal gerçekliğini anlamak istiyorsak, 19. yüzyıla kadar geldiğimizde aşağı-yukarı sürecin hakim özellikleri böyleydi. Şimdi 19. yüzyıla doğru gelmeye çalıştığımızda aslında önemli olan ve giderek belirleyici bir nitelik kazanan Avrupa'da yükselen kapitalizmdir.

Yükselen kapitalizmi biliyoruz: Feodal uygarlığın yerine kapitalist uygarlığın gelişimidir. O çok bilinen nedenlerle feodal ortaçağ Avrupası'nda, üretim güçleriyle üretim ilişkileri arasında çelişki

vardır. Yine o merkantilizmden, ticaret kapitalizminden giderek sanayi devrimine yol açması ve sanayi kapitalizminin bir milli pazara doğru götürmesi, milli pazar ihtiyacının karşılanması, bir ulusal devrime, ulusal devrimin de ulusal devletlere yol açması söz konusudur. Özellikle Fransız İhtilali'nin uluslararası çapta büyük bir devrim olarak patlak vermesi bu sürecin belli başlı özellikleridir, gelişme duraklarıdır.

Kapitalizm, feodal çitlemeyi ortadan kaldırır. Özellikle toplumsal örgüleri kaldırarak, yerine milli pazar etrafında ulusal bağlara yol açar. Bunlar ulusal dildir, ulusal kültürdür, ulusal pazardır, ulusal coğrafyadır ve en son olarak da ulusal devlettir. Ulusal devlet bu anlamda uluslaşmanın bütün faktörlerinin bir araya gelmesiyle ortaya çıkan bir oluşumdur. Çok üst düzeyde bir kurumdur. Bir milliyetin kaba taslak içinde yaşadığı coğrafyada önce bir milli pazar, bu milli pazarda bir milli dile, bir milli kültüre, bir ulusal ruhi şekillenmeye yol açar. Ardından ulusal partiler, ulusal hareketler, ulusal devrimler ortaya çıkar. Bu devrimlerle de giderek bir feodalizmin, krallığın aşılması, yıkılması söz konusudur. Bu gelişmeler kanlı ve kansız olur. Yani her ulusun tarihi özelliklerine göre bir şekil altında gelişir. Bu en çarpıcı ifadesini Fransız Devrimi'nde bulur. Ve böylece bir burjuva cumhuriyeti gelişir; burjuva tarzı devlet ortaya çıkar, ardından milliyetçilik dalga dalga bütün Avrupa'ya yayılır.

18. yüzyıl aynı zamanda bir milliyetçilik çağıdır. Öncelikle Batı Avrupa'da yayılma imkanını bulur. Almanya 19. yüzyılda bu sürece girer. İngiltere'nin bu sürece girmesi daha erken olur. Yine İspanya yarımadası daha sonra ve daha öncesinde bu süreci yaşar. İtalya'da 19. yüzyılda gelişir. Aslında 19. yüzyılın ilk yarısında Fransız Devrimi'nin etkileri aşağı-yukarı bütün Batı Avrupa'ya ve hatta Akdeniz kıyılarına vurmuştur. Doğuya doğru ise yüzyılın ikinci yarısında yayılmaya başlar. Yine Avusturya-Macaristan İmparatorluğu (ki sanırım birleşik türler) sarsılır. Öte yandan Rus çarlığı vardır. Onun da eteklerinden içeri girerek, çarlığı sarsmaya başlar.

Bu bir milliyetçilik dönemidir. Giderek Balkanlara doğru gelir. 19. yüzyılın sonlarında gerçekten muazzam milli çekişmeler dönemi başlar. Burada bu dönemde egemen olan güç Osmanlı İmpara-

torluğudur. Öncelikle gelişkin bir kültür, milliyet olarak Yunanlılar vardır. Onların yüzyılın başlangıcında bir isyanı vardır. Bu isyan, 1820'lerde bir Yunan özerkliğinin ortaya çıkmasına yol açar. Ardından Polonya'dan başlamak kaydıyla giderek birçok beylik Osmanlılardan ayrışır. Bunlar yarı-feodal, yarı-kapitalist oluşumlardır. En son 19. yüzyılın sonlarına doğru geldiğimizde, bu, Makedonya'da, Bulgaristan'da, bugünkü Bosna, Sırbistan, Karadağ alanlarında büyük bir çekişmeye yol açar. Osmanlıların buna verdikleri karşılık, ayaklanmaları sert bir biçimde bastırmaktır. Tabii Osmanlı ordusu ve bu arada subayları bu ayaklanmaları bastırırken, milliyetçiliği çok iyi öğrenirler.

Türk milliyetçiliğinin okulu Balkanlardır. Onlar milliyetçiliği esas itibariyle bu ayaklanan halkların gerçeğinden öğrenirler. Özellikle İttihat ve Terakki, bir Türk milli akımı olarak geliştiğinde, Balkan komitacılarıyla yürütülen savaşta şekillenir. Yine Namık Kemal, Şinasi gibi ilk Türk milliyetçileri de Balkan kökenlidir ve oradan ideolojik gıdalarını alırlar. Biraz Fransa'dan alırlar ama daha çok da pratikleri Balkanlar'da geçtiği için Jöntürk, Genç Osmanlılar olarak gelişimlerini bu altüst oluşlarda sağlarlar.

Görülüyor ki, kapitalizmin etkileri, özellikle milliyetçilik cereyanları Balkanlara vurduğunda, Osmanlılarda Genç Osmanlılar, giderek Jön-Türkler biçiminde şekillenme, gelişme söz konusu. Bu, milliyetçi ve devletten gücünü alan bir şekillenmedir. Öyle feodal devlete karşı bir şekillenme değildir. Fransa'daki monarşiye karşı bir burjuva hareketi değil, tam tersine devletin fideliğinde ortaya çıkar. Devletin özellikle Balkan halklarının isyanlarını ezmede kullandığı bir karşıt ideoloji olarak Türk milliyetçiliği gelişiyor. Yani şoven bir milliyetçiliğin gelişmesi ortaya çıkar. Ezilen bir ulusun milliyetçiliği veya kendi feodalizmine, sultanlarına karşı bir milliyetçilik değil. Tam tersine ezilen halkların milliyetçiliğine karşı hakim devletin, feodal monarşinin emrinde olan bir milliyetçiliktir. Böyle tersine bir durum gelişiyor Türklerde. Yani İttihat Terakki, Genç Osmanlılar, Jön Türkler milliyetçiliği kesinlikle bu çizgide gelişir. İttihat Terakki milliyetçiliği ezilen Türk halkının milliyetçiliği değildir, devlet milliyetçiliğidir. Devletin halklara (kendi halkı

da dahil) karşı koymanın bir tarzı oluyor.

Bu arada bunun bilinen klasik formülleri vardır. Yani İttihat Terakkiciler İslamiyeti tekrar İslam halklarına karşı kullanmak isterler. Yine Hıristiyan halklar söz konusu olduğunda, hem İslamiyete, hem de giderek yavaş yavaş hakim ulus milliyetçiliğine sığınır. Burada eskiden olduğu gibi üstten bir milliyetçilik dayatmasını geliştirirler. Devlet fideğinde büyümedirler. Bu milliyetçilik çok iyi bildiğimiz gibi harp okullarında, askeri tıbbiyelerde gelişir. Örneğin bir Enver Paşa, Talat Paşa, Cemal Paşa, Mustafa Kemal hepsi devletin adamlarıdır. Bunlar yedi yaşından itibaren devlet okullarında ve giderek devlet kademelerinde yetişirler. Devletten başka hiçbir gerçekliğin sahibi ve tanığı değildirlere. Dolayısıyla bu büyük Türk milliyetçileri, devlet milliyetçileridir.

Balkanlardan devşirilen bütün Türk milliyetçilerinin aslında kökenlerinin bile ne kadar Türk olduğu tartışmalıdır. Osmanlılarda bir Yeniçerilerin derlenmesi, başka halklardan 7 yaşındaki çocukların alınıp devşirilmesidir. Türklükle hiçbir alakası yok. Türk boylarından, Türkmen boylarından hiçbir zaman Yeniçeri alınmaz. Hepsı yabancı halkların çocuklarından, Hıristiyan halkların çocuklarından alınır. Sultanlığa, Osmanlı hanedanına karşı bir Türk hanedanı ortaya çıkmasını diye buna çok dikkat edilir. Hatta kendi içinde, Osmanlı ailesinde bile kardeşlerin öldürülme hakkı göz önüne getirildiğinde, iktidar tekliği ve merkeziyetçiliğin sağlığı için kendi aile fertlerinin iki aylık bile olsa boğdurulmasını normal karşılayan bir rejimin, diğer Türk boylarından gelme ögelere karşı ne kadar hassas olacağını düşünmek o kadar zor değildir.

İşte bu temelde bir Yeniçerilik ordulaşması ile sultanlığın kendisini koruması büyük önem taşıyor. Ardından aynı şey Türk milliyetçiliği için de geçerlidir. Türk milliyetçiliğinin içine girenler, sanıldığından daha fazla gayri Türktür. İttihat Terakki'nin gerçekliği de öyle. Kurucu kadrolarına bakalım; hepsi Arnavut'tur, Kürt'tür, Arap'tır. Hatta diğer Hıristiyan halklardan bunun içinde olanlar da; Ermeni de, Rum da vardır. Çok az Türk vardır.

Fakat devlet bir çıkar şebekesi olduğu için ve bu çıkar şebekesi de kendini korumak zorunda olduğu için, bir şoven milliyetçiliğe

ihtiyaç vardır. Nedir bu? İşte, hâlâ çözmeye çalıştığımız Türk milliyetçiliğidir. Bu Türk milliyetçiliğinin Selanik'te mason localarında üretildiği, özellikle o Yahudi tüccarlarının icadı olduğu da söylenir ve bunun gerçeklik payı da az değildir. Mustafa Kemal'in de bu localarda yetiştiğini biliyoruz. En üst dereceye kadar da (sanırım 33. derecedir) ulaştığını tarih yazmaktadır. Yani hâlâ işte, "Türkiye'de iktidar heyeti masondur; Demirel de masondur ve bu ispatlıdır" denilmesi boşuna değildir. Türk milliyetçiliğinin kökeninde Selanik tüccarlarının; bunların mason localarının payı çok büyüktür. Şimdi de Türk devleti yıkılmaya doğru giderken İsrail üst düzey yetkilileri ziyaret ediyorlar; Tansu Çiller'e Amerika'nın kapısını açıyorlar. Yine İsrail'in ekonomiden sorumlu yetkilisi Türkiye'ye giderek, kriz paketini, krizden kurtuluş paketini hazırlıyor. Dikkat edelim; TC'nin öncü kadroları oluşurken, kurucuları masonlardır. Şimdi çöküşe doğru giderken de kurtarmak isteyen yine masonlardır. Çok ilginç bir gelişme, fakat gerçektir. Yani insanın düşünesi geliyor: Acaba bu Türk milliyetçiliği gerçekten bir Yahudi icadı olmasın?

Bu bakımdan Selanik localarında gelişen milliyetçiliği çok iyi anlamak gerekir. Yahudi tüccarları neden bir Türk milliyetçiliğine ihtiyaç duyarlar? Tarih şunu çok açıkça söylemeye çalışır: Bu yıllarda ilk defa bir Yahudi-siyonist kongresi toplanır. Sanıyorum 1896'dadır bu kongre. Bunların bu dönemde Filistin'e ilk defa insan akını düzenlemek istedikleri biliniyor. O zaman Abdulhamit de Pan-İslamcı kesiliyordu. Abdulhamit engelini kırmak için (ki Türkiye İslamcılarını bunu çok iyi işlerler, ben fazla açma gereği duymuyorum) bir yıpratma hareketi olarak İttihat Terakki'yi geliştirmeye çalışırlar. Hiç şüphesiz, İttihat Terakki tümüyle buna indirgenemez. Ama içinde Selanik localarının, mason localarının etkisini çok iyi görmek açısından bunu iyi vurgulamak gerekiyor. Onlara göre Filistin'e Yahudi akını hızlandırmak için Abdulhamit'i zayıf düşürmek gerekiyor. Zayıf düşürmek için de bir örgüte ihtiyaç var. İşte o örgüt Selanik'te geliştirilir. Başta Mustafa Kemal ve Enver Paşa olmak üzere, bilinen tüm ittihatçı önderler burada yetiştirilir.

Deneyimlerini yine Balkan halklarının milli isyanlarını kırmaktan edinirler. Tabii tümüyle de devlet içinde yetiştikleri için devleti

kurtarmaya büyük özen gösterirler. Burada Türk halkı akla gelmez. Özellikle bu gerçeği vurgulamak gerekiyor. Neden Türkmenlik, yine Anadolu Aleviliği devletle barışık değildir? Günümüzde bunu tamamlamaya çalışıyorlar. Yani Türklerde de bir egemen sınıf ile bir ezilen sınıfı veya devletçi kesim ile Türkmeni oldukça ayırt etmek gerekiyor. Doğru bir tarih anlayışına ulaşmak açısından bu hayli önemlidir. Bu milliyetçiliklerin içinde Yahudi-siyonist politikasının çok somut bir etkisi var. Devlet şebekesinin çok somut çıkar etkisi vardır. Devlet kimin elindeyse etkili olan, vurgun vuran odur.

Evet, Abdülhamit'in bazı engellemeleri var. Bu engellemelerden kurtulmak istiyorlar. Örneğin, Kürtler de kurtulmak istiyorlar. Bunun sonucu olarak biraz ittihatçı kesilmek zorundadırlar. İşte Abdullah Cevdet, İshak Sukuti biraz da bu nedenle ittihatçılarla birlikte hareket ederler. Mesala hâlâ bir Hikmet Çetin de Kürt olduğunu söyler, ama onun Kürtlüğü SHP-CHP içindedir. Ve devleti taşıyarak sözde kendisinin de Kürt olduğunu söyler. Aslında en tehlikeli bir ajanlık konumunu yaşıyor. O dönemde de buna benzer bir durum var.

Bunlar İttihat Terakki'ye girerek kendi Kürtlüklerini herhalde canlı yürüteceklerini sanırlar. İttihat Terakki aslında dolaylı bir Kürt milliyetçiliğini de temsil eder. İlk başlarda sadece bir Türk milliyetçisi örgüt değildir. En az Türk milliyetçiliği kadar biraz da Kürt milliyetçisi bir örgüttür. Başka şeyler de var: Araplar da aslında ilk milliyetçi kulüplerini İttihat Terakki içinde yetiştirirler. Hatta Ermeniler az çok etkilenirler. Gerçi Ermeniler milli olarak güçlüdür. Hınçak-Taşnak Partisi 1890'larda kurulur. Ama yine de ilgileri ve ittifakları var.

İttihat Terakki gerçeğinde karşımıza çıkan şudur: Kozmopolit bir yapısı bulunan ve Abdülhamit'in İslamcılığından sıkıntısı olan, ağırlıklı olarak mason localarının içinde yetişerek masonlaşanların etkilemesiyle geliştirilen burjuva bir örgütlenme. Ama herkesin amacı biraz değişik. Örneğin bir Arnavutlar, Arnavut milliyetçiliğini; Kürtler, Kürt milliyetçiliğini; Araplar, Arap milliyetçiliğini yapar ve geriye en şoven olmak durumunda kalan Osmanlı paşa milliyetçiliğidir. Bu şoven milliyetçiliği de Mustafa Kemal gibi, Enver

Paşa gibi kişiler yapar.

Bu milliyetçiliği bu yönüyle, bu orijiniyle kavramakta büyük yarar vardır. Bilindiği gibi meşrutiyette de böyle olur. Nitekim I. Meşrutiyet de buna benzer bir yaklaşım içindedir. II. Meşrutiyet halkların eşitliği, kardeşliği, özgürlüğü adına yapılır. İlk aylar tamamen böyle geçer. Neredeyse bir devrim gerçekleşmiş gibi halkların eşitliğine önem verilir. Herkes kendi adına gazete çıkarır, parti kurar. Aslında başlangıçta bir devrimdir. Ama devlette en örgütlü olan, en hakim olan ve biraz da kendini artık Türk yapmak zorunda olan subaylar olduğu için, ağırlıkta kazanan taraf bunlar olur. Giderek Türk milliyetçiliği biçiminde bir akım gelişir. Buna, o Rusya'dan gelen Yusuf Akçura (ki ideologtur) gibi aydınları da eklersek, yine Kürt milliyetçiliğinin fazla gelişemeyeceğini gördüğünden ve Ziya Gökalp'in de müthiş bir Türk milliyetçisi kesilmesiyle birlikte ibre yavaş yavaş Türk milliyetçiliği lehine döner.

Özellikle meşrutiyetten sonra Hıristiyan halkların kopuş süreci tamamlanır. Geriye biraz Arap, biraz da Kürt kalır. Yine bu arada Ermeniler sertçe bastırılır. Almanların tavrı ilginçtir; daha çok kendilerine son derece bağlı, biraz da Yahudi karşıtı olan Türk eğilimini oluşturmak isterler. Böyle bir çelişkiye yol açarlar. Aslında biraz Abdülhamit'i tutarlar; yine onu biraz dengelemek için Enver Paşa'yı geliştirirler. İngilizler Mustafa Kemal'i biraz destekleyerek o taraftan bir kanat oluşturmak isterler. Böyle bir denge anlayışına başvurulur.

1. Dünya Savaşı'ndan sonra imparatorluk dağılır. Dağılmayla birlikte İttihat Terakki kadroları, aslında en güçlü kadroları ulusal kurtuluşu, Kuvayi Milliye denilen akımı geliştirirler. Mustafa Kemal ise gerçekten çok silik ve fazla göze batmaz, hatta Vahdettin'in gözünde en az tehlikeli olan bir paşa gibi gözükür. Yani Vahdettin, İttihat Terakki paşalarından çekindiğinden, onlara görev-yetki vermiyor, ama Mustafa Kemal gibi herhangi bir örgütü olmayan, herhangi bir çevresi (bir ahbap-çavuş çevresi olabilir) olmayan birisine, “gel paşa, sen git şu isyanları ez” diyor. Bu isyanlar aslında Anadolu halkının isyanlarıdır. Giderek bütün Anadolu'da dış işgale karşı isyan gelişiyor. “Git, hemen o isyanları kontrol altına al” der; ki, İn-

gilizler bunu istiyor kendisinden o da Mustafa Kemal'den istiyor. Mustafa Kemal bu temelde harekete geçiyor. Kesinlikle milli kurtuluşu örgütlemek için Samsun'a çıkmıyor. Tam tersine isyanları bastırmak için çıkıyor. Tarih bu konuda gerçekten büyük bir yalancılık biçiminde bir söyleme sahip kılınmıştır.

Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışı öyle bir güneş gibi doğuş filan değil de, tam tersine halk isyanlarını bastırmak için bir Osmanlı paşası rolündeki bir çıkıştır. Fakat Mustafa Kemal'in gördüğü şudur: Bu isyanı artık kesmek ve sultanı kurtarmak mümkün değildir. Nitekim bu aynı denemeyi Kürdistan'da da yapar; 1917'de Silvan, Diyarbakır'da. O zaman bir Kürt isyancılığına bile soyunur. Yani işte, “acaba Kürtler isyan edip de ben de baş olursam, bir paşadan bir kral olamaz mıyım?” hayalini bile yaşadığını tarih söyler. Kendisi için iktidar arıyor. Yani Araplar'da bulursa Arapların milli kahramanı, Kürtlerde bu imkanı bulursa Kürtlerin milli kahramanı olacak. Gerçekten de bunun fırsatını arıyor. Samsun'a çıktıktan sonra bunun pek mümkün olmadığını görüyor: Sultan İstanbul'dan çıkacak durumda değil, çöküş sürecindedir. İsyancılar taze bir güç, yine bolşevizm var; Yunan işgali batıda halkı epey rahatsız ediyor; doğuda Ermeni saldırıları var, bunlar rahatsız ediyor. İşte, bunlar sonucunda kendisine biçtiği rol şudur: “Anadolu halkı bir lider arıyor, bu lider ben olabilirim” diyor. Bunu aslında çıktıktan sonra düşünüyor.

Daha önce İstanbul'dayken, Mustafa Kemal'in milli kurtuluş ilişkisi hiçbir düşüncesi yoktur. Türk tarihine göre, “biz cumhuriyet kuracağız” demiştir o kadar. Zaten belge yoktur. Aslında bu kendi icatlarıdır. Samsun'a çıkmadan da, çıktıktan sonra da, özellikle son durumu görüncüye kadar Anadolu halkının kurtuluşuna ilişkin tek bir sözcüğü, tek bir örgütlemesi, tek bir planı söz konusu değildir. Somut durum anlaşıldıktan sonra milli kurtuluşçu kesilir. Ardından öncelikle taktiklerle uğraşır. Tabii Kürtlere ihtiyacı var. Bunun için “Kürt-Türk dostluğu ve kardeşliği” der. İslamcılığa ihtiyacı olunca, İslamcı kesilir. Gider şeyhlerin elini öper; yine müftülere değer verir, eşrafı ilgi gösterir. Yani bilinen tüm taktik tutumları takınır. Özellikle de Bolşeviklerin desteğiyle Ruslarla da yakınlık kurar. Oradan da biraz güç alır. Bu ilişkiyi Batı'ya karşı kullanır. Batı'nın

desteğini kazanmak için Bolşevik tehlikesini kullanır.

Mustafa Kemal'in bildiğimiz o kurnazlığı mı diyelim, taktikçiliği mi diyelim, çok önemlidir ve öyle olmak zorundadır. Neden böyle taktikçi olmak zorundadır? Çünkü, bir paşa gücü var, bir eşraf var, bir Kürtler var, bir Bolşevikler var, bir Batı var, bir Yunanlılar var, bir iç isyanlar var, bir gericilik var. Mustafa Kemal bütün bunları dengelemek için bayağı taktik geliştirmek zorundadır. Bilindiği gibi bu taktikleri geliştire geliştire kendisini tek kişi, sultandan daha fazla etkili kişi durumuna getirir. Ve bundan sonra da Türk milliyetçiliği adına kıyametler koparır.

Mustafa Kemal'in başlangıçta öyle bir Türk milliyetçisi olduğunu sanmıyoruz. Çünkü 1919'a kadar Türk milliyetçiliği adına 5 sayfalık bir değerlendirmesi yoktur. “Türkler şöyle bir ulustur; Türkler şöyle kurtarılmalıdır; Türk milleti şöyle yücedir” diye bir çalışması yok. Gerçekten 10 sayfalık bir değerlendirmesi yoktur. Aslında bunu bile düşünmez. Onun tek düşündüğü rütbesidir. Rütbesi Araplar'da iş yapacaksa Arap paşası, Kürtlerde iş yapacaksa Kürt paşası, Türklerde iş yapacaksa bir Türk paşasıdır. Nitekim öyle de oluyor. Paşa geleneğinde bu durumu çok iyi görmek gerekir.

Bu dönemde çok şiddetli bir milliyetçiliğe ihtiyaç vardır. Neden? Belirttiğimiz bu olumsuzlukları aşmak için müthiş milliyetçi kesilmek zorunda. Şoven milliyetçiliğin kaynağı da bundan ileri geliyor. Sultana karşı müthiş Türk ulusçuluğuna sarılıyor. Çünkü sultanı ancak bu milliyetçilikle geriletebilir. Aslında “hakimiyet, kayıtsız şartsız milletindir” sözüyle de sultanı hedefliyor. Dikkat edelim burada bir ulus kavramı, yani pazar etrafında, Türk dili ve kültürü etrafında bir ulus yoktur. Tam tersine sultandan duyduğu bir korku var. Egemenlik sultandadır. O da, “Hayır, egemenlik sultanda değil millette, Türk ulusunda olacaktır” diyor. Türk ulusundan bahsederken, aklına gelen nokta sultan tehlikesidir. Başka türlü Türkçülük Mustafa Kemal'in aklına gelmiyor.

“Bütün dünya, kaynağını şöyle tarihi olan (bunu 1930'larda düşünüyor), şöyle dili olan (o da güneş dil teorisisidir) Türklerde bulmuştur” gibi çok saçma tezlere sarılır. Tabii daha önce bu da yoktu. Daha sonra kitapları okuyunca kafası karışır ve bu tip teorilere bel

bağlar. Türk Tarih Kurumu 1930'larda kurulur. Türk Dil Kurumu da ondan sonra kurulur, daha önce yoktur. Önceleri bilinçsizdir, cahildir. Ayıp değildir cahil olmak ama gerçeği vurgulamak açısından bunları belirtmekte yarar vardır. Kendi pašalığı içindir, “hakimiyet, kayıtsız, şartsız milletindir” sloganı. Çünkü kendisi cumhurbaşkanı olmak istiyor. Aslında bir yerde Osmanlı sultanının yerine geçmek istiyor. Osmanlı sultanlığı için iktidar, aile mülkiyetinden ve Allah'tan geliyor. Bu da “sultanlık ne ailedendir, ne de Allah'tandır; milletindir, millet de Türktür” diyor. Bunu böyle sağlama aldıktan sonra ne kalır? “Türlere de bir cumhurbaşkanı, diktatör gerekir; o da benim” der. Ve böylece de Mustafa Kemal ile Türklük kavramı ortaya çıkar.

Bir de soyadını Atatürk yaparlar; yani Türklerin atası. Aslında Türklerin atası diye bir kavram da saçmadır. Binlerce Türk atası vardır. Ve 1923 öncesinde aslında böyle bir ata-mata yoktur. Nereden atası oluyor? Binlerce yıllık bir tarihte binlerce ata vardır. Ama ataların atası Atatürk işte! Yani adeta Osmanlı hanedanı gibi bir hanedan oluyor, Atatürk hanedanı. İşte Atatürk kültürü ardından onu böyle şahsi diktatörlüğe dönüştürüyor. Bunun için de zaten etrafını temizler. Sultan nasıl kardeşlerini boğarak veya 7 yaşındaki bebeği bile boğup tek kişi olarak kalıyor ve ondan sonra oğulları arasında yerine adaylar, şehzadeler hazırlıyorsa, benzer tarzı o da uyguluyor. Yani Mustafa Kemal de bu çok ilginç tarihi tecrübe temelinde etrafındaki bütün pašaları, bütün bürokratları temizleyerek kendi kişiliğini padişahlığa dönüştürerek kullanır. Ve Türk ulusçuluğu da böyle gelişir.

Türk ulusçuluğu aslında Osmanlı hanedanlığını ve İslam halife kaynağını kurutmak için ortaya çıkarılır. Hiç şüphesiz buna masonik etkiyi de eklemek gerekiyor. Çünkü İslamın devletten dışlanması bununla çok sıkı ilişkisi vardır. İşte Türk milliyetçiliğinin Mustafa Kemal'in deneyiminde kazandığı böyle bir anlam vardır. Birçok ulusta olduğu gibi, pazar etrafında Misak-ı Milli diye bir coğrafya da belirlenmeye çalışılır. Misak-ı Milli, Türk milliyetinin çerçevelendiği bir harita değildir. Ağırlıklı olarak içinde (başta Kürtler olmak üzere) başka halklar da vardır. Misak-ı Milli, milli bir çerçeve değil aslında, gayri milli bir çerçevedir; zorla oturtul-

muş bir çerçevedir. Ve o daha sonraki büyük şovenizm de bu gayri milli çerçevenin doğal bir sonucudur. Aslında milliyetçilikten bir şey anlamadığını, böyle bir Misak-ı Milli'yi ilan etmekle de gösteriyor. Misak-ı Milli, Osmanlı orduları nerede kalmışlarsa “orasıdır” demiş. Mondros Mütarekesi yapıldığı zaman askerler nerede kalmışsa orası Misak-ı milli olarak belirlenmiş. Yani bir milli gerçekliğe, bir pazar gerçekliğine dayanması söz konusu değildir. Gayri milli bir Misak-ı Milli'dir; zora dayalı bir Misak-ı Milli'dir. Ve belirttiğimiz gibi böylece daha sonraki katliamların da çerçevesini oluşturur.

Dikkat edilirse Mustafa Kemal milliyetçiliğinde sağlam bir tarih bilinci yoktur. Ekonomi-pazar bilinci yok; kültür-dil bilinci yok; coğrafya bilinci yok. Bir pašalık var. Paşalığı, diktatörlüğe çevirmek istiyor. Onun için de sultanı, sultanın halifelikliğini inkar edecek. Bunun yerine çok havadan bir Türk ulusu icat edecek ve yine çok havadan “hakimiyet, kayıtsız-şartsız milletindir” diyecek. Bununla “hakimiyet kayıtsız-şartsız Mustafa Kemal'indir” denilmek isteniyor. Kayıtsız-şartsız olmak aslında demokrasiyi, hukuku inkar etmek demektir. Çünkü yaptığı kayıtsız-şartsız bir diktatörlüktür. Kişi diktatörlüğü ve o da Mustafa Kemal diktatörlüğü oluyor; anti-demokratik Türkiye Cumhuriyeti oluyor. Aslında cumhuriyet de değil; çünkü cumhuriyetin kelime anlamı halk idaresi demektir. Burada cumhuriyet tamamen bir kılıftır. Yani anti-cumhuriyetçi, anti-demokratik kayıtsız şartsız kişi diktatörlüğüne dayanan ve çok sahte bir Türk milliyetçiliği zırhına bürünen yeni bir Osmanlı padişahlığı gibi bir gelişmeyle karşı karşıyayız.

İşte Türk milliyetçiliğindeki bu çok üstten gelişme 1920'lerde böyle ortaya çıkmıştır. Daha önce Kürtler, aslında bu Kuvayı Milliye'de neredeyse eşit halk statüsündeydiler. Kuvayı Milliye veya Anadolu ihtilali iki halk adına yürütülüyordu. Tabii, Mustafa Kemal'in zihniyeti buna karşı olduğu için, bunun çok kötü bir biçimde Kürtlerin kullanılmasıyla sonuçlanacağı açıktır. Yine çok aşırı bir milliyetçiliğe yönelip, Kürt milliyetçiliğini tasfiye edeceği de açıktır. Nitekim Şeyh Sait isyanında bu fırsat ortaya çıkıyor. Mustafa Kemal isyanın geri-zayıf konumunu çok iyi kullanarak amansız yüklenir-

ken, müthiş bir Türk milliyetçisi kesiliyor. Daha önce, “kesinlikle bu devlet ve bu meclis Türklerin, Kürtlerin ortak meclisidir, ortak devlettir” diyorlardı. Tabii şimdi de yöneticileri sıkıştığında bunu söylerler. Fakat en ufak bir Kürtlük kelimesi bile ortaya çıktığında, acımasız katletmekten çekinmezler. Evet, böyle ilginç bir gelişme var.

Öte yandan Osmanlı'da çok güçlü olan Kürtlük, eriten hakim millet durumundadır. Hem kültür olarak, hem, coğrafya olarak. Kürdistan, Türk toprağından daha fazla Kürt toprağıdır. Kürt coğrafyası az çok belirlenmiştir. Tarihi kökeni de çok uzun bir geçmişe dayanır. Türk eli böyle değildir. Yemen'den başlayıp Polonya'ya kadar gider. Ama Kürtler öyle değildir. Kürtlerin şekillenmesi belli bir coğrafya üstündedir. Ve burayı aşağı-yukarı M.Ö. 500 yıllarında tutar, günümüze kadar da gelir. Bu sürede çok az bir değişikliğe uğramıştır. Ama Türklerinki günümüzde de belli değildir. Hala “Bosna da Türktür” derler. Çin Seddine kadar gider dümdüz.

Türk egemenlerinde böyle gayri milli, gayri bilimsel bir şekilde sınırları esas alma söz konusudur. Aynı şekilde Türkmenler de bir halk olarak gelişirken, dağlara serpiştirilir, onlara göz açtırılmaz. Daha çok bir devlet biçiminde birleşen yeniçerilik vardır ve bu gayri millidir. Daha sonra İttihat-Terakki vardır, o da gayri millidir. Ama devlet çıkarları, bürokratik çıkarlar söz konusu olduğunda, müthiş milliyetçi kesilmeleri söz konusudur. Bu milliyetçilik, Türk adına olmuşa, gayri Türk diye tabir edilen herkesi asar keser. Böyle milliyetçilikler aslında 20. yüzyılda birçok yerde var. Afrika'da da, Asya'da da var. Anadolu'da ise en gerici, en şoven bir biçimi gelişir.

Dolayısıyla tarih, bu yıllarda Kürtler açısından hızla başaşağı gitmeye başlar. Çünkü gelişen milliyetçilik çok faşisttir, çok tekelcidir, çok devletçidir, çok eli kanlıdır. Nitekim isyanları bahane edip bunu giderek aşırı bir biçimde yayar. Kürtlük tümüyle silinmeye; köy adları, dağ adları bile değiştirilerek tasfiye edilmeye çalışılır. Zaten 1970'lere doğru geldiğimizde Kürtlük adına bu TC sınırları dahilinde herhangi bir yer kalmamıştır. Yani o Moğol'un, Timur'un istilasından bin kat daha beter bir şekilde Kürdistan'ı kasıp kavurmuş, harabeye çevirmiştir. Kürdistan gerçeği, tarihi, coğrafyası, milli ve

ekonomik her türlü gelişme imkanları bu cumhuriyet tarafından söndürülmüştür. Çok zoraki bir asimilasyonla her şeye Türklük mühürü ile damga vurulmuştur. Her şeye zorla Türk dedirtilmiştir.

Bu bir yerde, tarihin eşine ender rastladığı türden bir soykırımdır. Ermeni katledilmiştir, azınlıklar tamamen bastırılıp Türk sayılmıştır. Kürt de böyle çok ilginç bir biçimde bastırılıp Türk yapılmıştır. Böylece ülkesiyle-milletiyle bölünmez müthiş bir Türk milleti ortaya çıkarılmıştır.

Bu milliyetçilikten çıkarılacak önemli sonuçlar vardır. Geliştirilen bu milliyetçilik taşeron milliyetçilik veya başkalarının yaptırdığı bir milliyetçiliktir. Hem de çok tarihi bir çerçeve içinde ortaya çıkarılmıştır. Çok ilginç ve gerçekten kişilere hizmet etmek için uydurulmuş bir milliyetçiliktir, ulus için değil. Bunu ilk defa burada çok derli toplu açıklama ihtiyacını duyuyorum.

Türk milliyetçiliği, Türk halkına hizmet etmek için oluşturulmuş bir milliyetçilik değildir. Dağdaki Türkmene, yine ezilen işçi sınıfına, yoksul köylülüğe hizmet temelinde ortaya çıkarılmış bir milliyetçilik değildir. Tam tersine Türk milliyetçiliği, Kafkasya'dan gelmiş birkaç tane asilzade, Balkanlar'dan sökülüp atılmış birkaç tane paşa, bey çocukları milliyetçiliğidir. Yine devletin Yeniçeri devşirmesi temelinde yetişmiş bazı paşaları vardır. Onların paşalık çıkarı temelinde kurulmuş bir milliyetçilikle karşı kaşıyayız. Bu, aslında çok mutlu bir azınlık milliyetçiliği, çok gayri milli diyebileceğimiz bir milliyetçiliktir. Yani gerçekçi bir Türk milliyetçiliğiyle alakası yok. Yine bu milliyetçiliği geliştirenlerin ne kadar Türk oldukları da tartışmalıdır. Adamın Rus devrimiyle çelişkisi olmuş, gelmiş. Rus devrimiyle çelişkisi olanların hepsinin de azgın birer gerici olduğunu biliyoruz. Bunlar aynı zamanda Balkan halklarının isyanlarına karşı savaşmışlardır. Çoğu da Yeniçeri devşirmesidir. Aslında öyle Türk de değil, bu paşaların çoğunun daha sonra Türkleşmiş olması söz konusudur. Türk değil, ama bir ideolojiye ihtiyaçları var. Nedir bu ihtiyaç? Devletin dayanacağı öyle bir ideolojisi olsun ki, hepsinin çıkarlarını ifade edilebilsin. Belirttiğim gibi önce Selanik'e, daha sonra İstanbul'a dolmuşlardır, devleti kurtarmak istiyorlar.

Dikkat edin çok önceleri Osmanlı ideolojisi diye bir ideoloji icat edildi. Türk demiyorum, Osmanlı. Şimdi Osmanlı ideolojisi olur mu? Olmaz. Çünkü Osmanlı bir ailenin adı. Aile ideolojisi olur mu? Ama, “Osmanlı şöyle yücedir, Bab-ı Ali şöyle yücedir” deyip ciltler dolusu kitap yazıldı. O da bir azınlık milliyetçiliğidir. Gayri milli, ama yine de bir kesim. Şovenizm diyelim, aşiret diyelim buna. Osmanlı aşireti, Osmanlı ailesi, Osmanlı hanedanı; ama bir sürü paşası, bir sürü bürokrati var. Sözümona ilmiye sınıfı, hukuk sınıfı ve şeriatçısı var. Hepsini birleşip Osmanlı ideolojisi oluşturmuşlardır. Ama bu tutmadı. Özellikle gelişen halk milliyetçilikleri, ulus milliyetçilikleri karşısında bu sefer Jön Türk kavramı ortaya çıkarıldı. Aynı devletin içinde gayri milli ne kadar Kürt varsa hepsi Türk olmuşlar.

En çok Türk çıkarı diyenin, Türklükle fazla alakası olmadığını vurgulamak gerekir. Türk çıkarı, Türk bütünlüğü diyenin de aslında bir parçalayıcı öge olduğunu iyi anlamak gerekiyor.

Neden bu kadar vurgu yapılıyor? Aslında, öyle olmadığı içindir. Sanırım bu kavramlar Türkiye’de yeni yeni tartışılmaya başlanacaktır. Mustafa Kemal’in Türklüğü, İttihat Terakki’nin Türklüğü çok iyi tartışılmalıdır. Bu değerlendirmeler geliştirildiğinde görülecektir ki, aslında Türk milliyetçiliği adı altında yutturulmaya çalışılan bir kozmopolitizmdir. Hakiki bir Türk milliyetçiliği söz konusu değildir. Türk halkının bu milliyetçilikte hiçbir çıkarı ve bağı yok. Bunlar devlet çıkarları kümesidir. İşlerine gelirse İslamcı, işlerine gelirse Hıristiyan, işlerine gelirse mason olurlar, yine işlerine gelirse aşılımış Nakşibendi tarikatından olurlar. Yeter ki çıkarlarına el versin. Yarın hepsinin Kürtçü olması da söz konusu olabilir. Çıkar ne-redeyse bunlar orada.

Dolayısıyla halk gerçeğiyle, tarih gerçeğiyle fazla bağları yoktur. Bunlar aynı zamanda feodal bir kalıntıdır. Günümüzde bunlar, hep feodal kalıntıları koruduğu için emperyalizmle ilişkileri çok yoğun. İşte İstanbul dükkası; işte şu anda TC’nin temsilcilerinin emperyalizmin işbirlikçiliğine bu kadar daldıklarında geliştirdikleri milliyetçilik...

Bu sonuna kadar Anadolu halkının aleyhine olan bir milliyetçi-

liktir. Günümüzde kendi işçi sınıfını, kendi emekçilerini nasıl soyup soğana çevirdiğini görüyoruz. Dünyada hiçbir milliyetçilik, hiçbir ulusal birlik-bütünlük akımı, kendi halkına bu kadar soygunu, talanı dayatmamış; bu kadar emperyalizmle birleşip yüklenmemiştir. Ama Türkiye’de Türk halkı adına, Türk ulusçuluğu adına ateş kesilerek bunu sağlayabiliyor.

Görülüyor ki, Türkiye’de ulusçuluk, resmi ulusçuluk, Atatürkçülük; aslında kavram kargaşasına ve korkunç bir şovenist histeriye kapılarak gerçeklerin anlaşılmasında çok tehlikeli bir işlev görmüştür. Geçerken belirteyim ki, değerli dostumuz sayın Beşikçi Hoca’nın da biraz açığa çıkarmak istediği, Türkiye’deki milliyetçiliğin bu yanındır. Epey değerlendirme geliştiriyor; hâlâ da bütün yönleriyle ortaya çıkarmış değildir. Yine Türk gerçekliğini ortaya çıkarma konusunda bazı değerli çabalar görülüyor. Tabii henüz yeterli değil, çünkü gerçeğin ancak çok sınırlı kısımları açığa kavuşturulmuştur. Tarihçilerin, sosyologların, hatta toplum bilimiyle ilgili ne kadar bilim dalı varsa hepsinin elbirliğiyle uğraşip ancak aydınlığa kavuşturacakları bir büyük tarih bozulmasıyla, halklar gerçeğinin bozulmasıyla karşı karşıyayız. Ben de burada kendi tecrübelerime dayanarak biraz açıklık getirmeye çalışıyorum; biraz devrimin diliyle bunu belirtmeye çalışıyorum.

Tabii Türk egemenlerinin karakterini şekillendiren koşullar ve zeminler vardır.

Hiç şüphesiz kalıcı bir köleci uygarlık, yine kalıcı feodal bir krallık olarak yaşamamaları bu talancı, işgalci, gaspçı olma niteliklerine zemin sunmuştur. Eğer çok köklü bir uygarlığın sahibi olsalardı, herhalde böyle talancı boylar halinde günümüze kadar kasıp kavurmazlardı. Bunun köklü bir uygarlığa sahip olmamakla bağlantısı vardır.

Ama Kürtler, Kürdistan Mezopotamya’da yer aldığı için, namılı ve çok güçlü bir uygarlık oluştuğu için, yine emeğe, toprağa, doğaya çok iyi bağlandığı için, üretim araçlarına çok iyi bağlandığı için talan etme gereğini duymazlar. Emeği derinleştirme, emekle yaşama gereğini duyarlar. Yerleşik halkların, uygar halkların da böyle bir kimliği vardır. Bu çerçevede de, Kürtlerin daha uygar oldukları,

en azından 19. yüzyılın sonlarına kadar Türk boylarına göre daha ileri bir düzeyde oldukları söylenebilir. Kapitalizmin biraz Anadolu'da geliştirilmesiyle birlikte Türkler bu talancılık yerine, emek sömürücülüğüne başladılar. Aslında dünya çapında 19. yüzyıla geldiğimizde, gasp ve talanın sınırı daralmıştı. Gasp edilecek, talan edilecek hiçbir dünya parçası kalmamıştı.

En son talanı hâlâ Kürdistan'da yürütüyorlar. Onun da imkanları elinden alınmıştır. Geriye ne kaldı? Emek sömürücülüğü. Bunu da, Anadolu emekçilerini, Anadolu Türk halkını dünyanın dört bir tarafına savurarak, böylece değişik bir talanı hayata geçirerek gerçekleştiriyorlar. Yani bu emek sahiplerinin dünyanın dört bir yanına savrulmasını da talan ideolojisiyle bağlantılı olarak düşünmek gerekir. Eskiden halklar talan edilirdi. Şimdi Anadolu halkı savrulurken talan ediliyor. Son zamanlarda da gördüğümüz gibi, dünyanın hiçbir yerinde cesaret edilemeyecek zamlarla Türk halkı talan ediliyor. Hiç şüphesiz bunun barbarlık geleneğiyle ilişkisi vardır. Hep böyle işte vur, kır, talan et ve yaşa! Bunun böyle bir egemen sınıf ideolojisiyle de ilişkisi vardır. Türk halkı üzerinde bunun nasıl sürdürüldüğünü çok iyi biliyoruz. Bu talancılık, Anadolu halkı, Türkmen halkı üzerinde yüzyıllarca sürdürülmüştür. Şimdi de Anadolu işçisi, köylüsü üzerinde bu talan sürdürülmektedir. Bağlantısı çok kesindir.

Türk egemenliği, vahşi talanı Kürdistan'da hâlâ sürdürüyor. Ama bunun da büyük bir mücadeleyle önlenmeye çalışıldığını ve PKK direnişçiliğinin bu talancılığın son ülkesini ellerinden almaya çalıştığı da göz önüne getirildiğinde, herhalde Türk olayında artık barbarlık dönemi bir daha dirilmemesine tarihin derinliklerine gömülecektir. En son bir barbar gelenek olarak tarihin çöp sepetine atılacaktır.

Bu milliyetçilik olayında başka bazı kişiliklerin gerçeğini de ortaya koymak gerekir. Bir Ziya Gökalp, bir Ahmet Cevdet, Kürtlüklerini başlangıçta çok iyi biliyorlar. Fakat devlet olayında birleştikleri için Kürtlüğe fazla dokunma gereğini duymuyorlar. Türk çıkarı, devlet çıkarı olduğunda; devlet de kişi çıkarına dönüştüğünde bunlar müthiş Türkçü kesilirler. Ziya Gökalp, büyük bir Türk ideologu haline gelir. Biz buna Kürt milliyetçilerinin prototipi de diyebiliriz.

Onların yaşadığına benzer bir konumu solculukta da görmek gerekiyor.

Geçerken şunu belirtelim; Türk solcuları da aslında kemalist zihniyetten ayrı bir solculuk değildir. Mustafa Suphi, biraz da Mustafa Kemal'in daha Bolşevizm yanlısı veya onun içinde yetişmiş tipidir. Aynı tarih anlayışı, aynı milliyetçilik anlayışı söz konusudur. Nitekim bu körlük, onu imhaya götürmüştür. Saftır, dürüsttür, saygı duyuyoruz; ama temel tarih ilkesi, temel milliyetçilik anlayışı Mustafa Kemal'inkinden farklı olmadığı için kör olmuştur. Ve sonuçta Mustafa Kemal tarafından imhaya uğratılmıştır.

Şimdi Mustafa Suphi gibi komünizmin, Anadolu komünizminin kurucusu olduğunu iddia eden birisinin konumu böyleyken, Kürt solcusunun durumu nasıl olacak? Yüreklere acısı olacaktır. Nitekim Kürt solcusunun Mustafa Suphi kadar bile herhangi bir etkinliği söz konusu değildir. O günden bugüne dek gerek Kürt milliyetçiliğinde, gerekse Kürt solculuğunda müthiş bir kemalizmin silik kopyaları olma durumu söz konusudur.

Şimdi burada Kürt isyancılarının durumuna birkaç cümleyle açıklık getirmek yararlı olabilir. Başta Şeyh Sait önderliği olmak üzere, bunlar gerçekten de Osmanlı kültürüyle biraz büyütülmüşler, fakat Kürtlükle de ilişkileri çok güçlü. Ekonomik olarak, kültür olarak ilişkileri çok güçlü.

Mustafa Kemal, Osmanlı açığında bunların çıkarına bir darbe vuruyor. Ve en önemlisi de Kürdistan'ı yeni baştan istila-işgal ettiğinde bunların çıkarlarına (aynı zamanda onların millilikleri de söz konusu), bunların o milli çıkarlarına da darbe vuruyor. Pazar çıkarları var. Şeyh Sait, önemli bir tüccar ailesidir. Ama Kürt halkıyla da bağı koparmamış birisidir. Bu çıkara darbe indiriliyor. Buna bir tepki vardır. Bu tepki şüphesiz dini renge bürünecektir, ama aslında millidir. Başka bir biçimde de olması söz konusu olmaz. Tabii, Türk milliyetçiliğinin çok müthiş bir şovenist tarzda yeniden örgütlenmesi, hem de devlet çerçevesinde söz konusu olduğuna göre müthiş ezecektir. Yine bu milliyetçiliğin dış politikası, iç politikası çok yığın. Şeyh Sait henüz Osmanlı'nın da ne durumda olduğunu bilmiyor. Dolayısıyla çok zayıf, rahatlıkla ezilebilecek bir sosyal temelde

hareket ediyor. Hazırlıksız ve örgütsüzdür. Nitekim çok vahşi bir biçimde bastırılıyor. Zaten bu isyan bir nevi provoke edilmiş, erkenden patlatılmıştır.

Ardından ne kadar Kürt varsa, (ta İstanbul'daki Seyit Abdulkadir'i getirir) idam ettirir. Cıbranlı Halit Bey idam ettirir; Kürt milletvekilleri olarak bunları idam ettirir. Kısacası bu isyanı bahane ederek Kürtlük adına ne kadar değer varsa hepsini tasfiye eder. Geriye kalanlar da tamamen işbirlikçidir. Hatta kendilerine bu işbirlikçilik temelinde hizmet edenleri de çok kirli kişiler oldukları için öldürür. "Ulusuna bu kadar hiyanet edenlerin bana da yararı olmaz" der ve onları da yerle bir eder. Böyle ilginç bir baskı türünü geliştirir. Sonuncusu ne olacak? TKP'si böyle olduktan sonra, diğerlerinin sonu ne olacak!

TKP, Mustafa Kemal TKP'sidir. Zaman zaman Sovyetler'e karşı kullanmak istediği bir araç durumundadır. Sovyet desteğini almak için bazen ilgi gösterir. Bazen de Batı desteğini almak için sert yüzünü gösterir. TKP bir maşa olarak gerçekten kemalizmin kendisini yetkinleştirmesinde, güçlendirmesinde kullanılır. Kullandıktan sonra Türk milliyetçiliği adına bastırır, ortadan kaldırır. Çünkü çıkarına o geliyor.

Şimdi TKP'nin okulunda yetişen Kürt solcuları var mı, diyeceksiniz. Bu solculuklar da gerçekten varsa bile, Kürt ulusal gerçeğine, uluslaşma bilincine herhalde bir Abdullah Cevdetlerden, Ziya Gökalplerden daha fazla zarar vermişlerdir. Çünkü bunlar enternasyonalizm etiketini yapıştırmışlardır. Asla Kürtlüğü dile getirmezler. Neden? Çünkü komünizm bunu böyle istiyor! Halbuki komünizmin doğru uygulanması tutarlı yurtseverliği ifade eder. Bunlar ise, komünizmin enternasyonalizmi adı altında ulusal inkarcılığı esas aldılar. Dolayısıyla sürekli inkarcılık, solun karakteri haline geldi. Aslında en çok ulusal soruna sahip çıkması gerekenler, komünistler olmalıydı. Tutarlı Kürt yurtseverliği bu komünistler içinde ortaya çıkabilirdi. Bunu engellediler. Böyle engellemekle herhalde kemalizme en büyük yardımı yaptılar. Çünkü Kürt milliyetçiliği tasfiye edilmiş, ilkel milliyetçi önderlikli Kürt isyanları ezilmiş, boşluk doğmuştu. Bu boşluğu kim doldurabilirdi? Komünist kökenli yurtseverlik doldurabilirdi. Onlar da enternasyonalizm adına bunu, hiç

yaklaşılması gereken en büyük bir komünizm günahı olarak değerlendiriyorlar.

Yalnız Türkiye'de değil, Irak'ta, İran'da ve Suriye'de de, yani her tarafta, Kürtlerin etkili oldukları neresi varsa komünizm adına bunu yapıyorlar. Sonuçta komünizm adına, komünist ideolojinin çok geliştiği veya reel sosyalizmin (yanlışlıkları da olsa) önemli gelişme sağladığı bu yıllarda yapılanların Kürt meselesine etkisi bütünüyle olumsuzdur, şovencedir. Bir yerde bu komünistlik, Mustafa Kemal'in komünistliği gibidir. Bu anlamda reel sosyalizm, Mustafa Kemal komünizmidir. Bunun böyle bir yansıması söz konusudur. Eskiden, feodal dönemden ayakta kalmış ulusal değerler adına ne varsa hepsini silip süpürmüştür. Komünizm adına yenisi inkar edilmiştir.

Sonuçta Kürt milli gerçekliğine ilişkin kurtuluş ideolojisi olması gereken sosyalizmle de bir şey yapılamadı. Türk milliyetçiliği çok ters bir işleve sahipti. Zaten "Kürt yok" biçiminde katı bir inkarla da karşılaşılnca, o bildiğimiz büyük karanlık dönem başlar. İsyanlar tamamen ezilir. Daha sonra özellikle zoraki asimilasyonla başlatılan büyük bir kimlik inkarı, baskı, sömürü dönemine girilir. O yıllarda Türk kapitalizmi çok vahşidir. Genç Türk kapitalizminin, Türk burjuvazisinin yüzü kara oluşum dönemidir. Bu yıllar aynı zamanda CHP dönemidir, ardından DP dönemi gelir. Tek bir "Kürt" kelimesine bile izin verilmez. Çok daraltılmış gayri milli bir Türk işbirlikçiliğinin gelişimi vardır. Tamamen inkar edilmiş bir Kürt ve tamamen devletin silik bir kişiliği, hem de çok iyi kullandığı bir gölgesi gelişmiştir.

Türk egemenliğinin bu katliamcılığı, Türk solculuğu, reel sosyalist güçler tarafından görülmedi. Kürt isyanları gericilik olarak değerlendirildi. Enternasyonal toplantısında da bu isyanlar gerici isyanlar olarak değerlendirildi. Tabii, bunda da yadırganacak bir durum yok. Kemalizm, özellikle Stalin döneminde sırf biraz İngilizlere karşı tutum ifade ettiği için, Fransızlara karşı veya işte Batı'ya karşı bir dengede tutulmak istenildiği ve TKP de buna yarıdakçılık yaptığı için enternasyonalin fazla yapacağı bir şey yoktur. Bu çok önemlidir. O dönemde buna dikkat çekilir, Molinovski tarafından, Roy tarafından, "Bu ciddi bir sapmadır" denilir. Bu sapma kemalist hareketin

niteliğine ilişkin yapılan tartışmalarla ilgilidir. Bir kısmı “anti-emperyalizmi destekleyelim” diye görüş belirtir. Neticede destekleme yanlısı görüş, komünist enternasyonalin resmi tutumu olur. TKP, özellikle Şefik Hüsnü önderliği buna öncülük eder. Sonuç; ulusal sorunun daha o zamandan inkarıdır veya Kürtler adına yapılan bütün isyanların gericilik olarak değerlendirilmesidir. Dolayısıyla bunlar bir de, Kürt isyancıları, bu kadar insanlık dışı bir tutumla yargılandıklarında kraldan daha kralcı bir tavırla “gericiler idam ediliyor, kemalistlerin büyük devrimci eylemi” diye bir gafta da bulunurlar.

Şimdi bunun ne kadar vahim bir yanılığ olduğunu reel sosyalizmin çözülüşünde de görüyoruz. Reel sosyalizmin çözülüşünde bu milliyetçi yaklaşımın büyük etkisi var. Reel sosyalizmin bir milliyetçilik olduğu ortaya çıktı. Reel sosyalizm ne kadar sosyalistse, Mustafa Kemal'in de o kadar sosyalist olduğu ortaya çıktı.

Şimdi, Türk kapitalistleri şunu tartışıyor: “Bu Mustafa Kemal sosyalist olmasın mı?” Zaten TKP'nin de solculuktan anladığı veya sol kemalizmden anlaşılan, Mustafa Kemal solculuğu, devletçiliğidir. Şimdi bu devletçiliğin de faşist olduğu ortaya çıkıyor.

Nitekim bugün Rusya'da da çok önemli bir faşist gelişmenin olduğu söyleniyor. Ne kadar faşist olduğu tartışmaya değer ama, öyle bir gelişme var. Şimdi kemalizmin bu solculuğunun da faşist olduğu ortaya çıkıyor. Kemalizmin kendisinin bir Hitler faşizmini aratmayacak karakterde olduğu ortaya çıkıyor. Rusya'da da reel sosyalizmin birçok yönüyle, özellikle tekelci devlet kapitalizmini geliştirdiği oranda bir faşist rejim olduğu ortaya çıkıyor. İşte en son Kruşçev, Brejnev, Gorbaçovların ne kadar sosyalist oldukları, ne kadar Rus milliyetçisi oldukları tartışılıyor. Hatta Stalin hakkında da, Lenin'in ölmeden önce “Stalin'in Rus milliyetçiliğine kayma durumu var, bundan çok endişe duyuyorum” şeklinde bir değerlendirmesi var. Nitekim daha sonra Stalin önemli oranda büyük Rus milliyetçisi kesilir. Ve bu reel sosyalizm biçiminde bir ifadeye kavuştuğunda, gelen Rus milliyetçiliğini geliştirir. Büyük Rus ulusu (ki Lenin'in bahsettiği tehlikedir) ve bu ezen büyük Rus tehlikesi, ezilen ulusların milliyetçiliğini de doğurur. Sonuçta o bildiğimiz boğazlaşmalar yaşanır. Yugoslavya'da da buna benzer bir durum vardır.

Mustafa Kemal de bir yerde bunların silik kopyasıdır. Daha da büyük bir tehlikesi ise Mustafa Kemal'in, bir de Hitler ve Mussolini örneğini uygulamasıdır. Yani komünizmin sağ bir yorumunu aldığı gibi (ki bu TKP örneğinde çok somuttur), bir de Hitler'e de verdikleri, aldıkları vardır. Mussolini'den aldıkları vardır. Hepsini birleştirip “TC” biçiminde bir faşist rejimi ortaya çıkarır.

Şimdi bu faşist rejimin en tuhaf tarafı, en sıradan halk ayaklanmasını gericilik olarak damgalamasıdır. Aslında bir faşistin (ki en gericisidir, en kanlısıdır) kendisi dışında olan her şeye gericisi gibi bir şey. Şeyh Sait bin defa Atatürk'ten ilericidir, insanidir diyelim. Evet, bunun dışında Çerkez Ethem bin defa demokrattır. Hatta tasfiye edilen diğer bütün o öğeler bin defa demokrattır, şahsiyet sahibi olan onurlu kişiliklerdir. Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, en gericisi olan Mustafa Kemal'in kendisiymiş. En eli kanlısı kendisiymiş. En anti-demokrat, en anti-sosyalist Mustafa Kemal'in kendisiymiş. Şimdi açığa çıkmıştır. Neden? Çünkü onun ardılları olan Atatürkçüler şu anda en işbirlikçi, en faşist, en halk düşmanı, en anti-demokratik temelde onun bu mirasını sürdürüyorlar. İspatlanan gerçek budur. Dolayısıyla yadırgamıyoruz. Yani o yıllarda isyanları gericisi olarak ilan etmeyi ve bütün isyancıların amansız imhasını da devrimci atılım biçiminde değerlendirmeyi de yadırgamıyoruz. Dünya genelinde, reel sosyalizmde böyle bir hastalık var. Milliyetçi hastalık, sağ sapma. Türkiye somutunda bu çok çarpıcı; özellikle TKP örneğinde bu çok somut. Mustafa Kemal'in geliştirmek istediği komünist partisinde bu çok somut. Nitekim resmisi de, gayri resmisi de birleştirilmişti daha sonra. Bu, kemalizmin özellikle bir çıkar ilişkisi biçimine dönüştürülmüştür. Hala da TKP'nin artıkları bu cumhuriyete hizmet etmektedirler, hâlâ da işçi sınıfına karşıt bir konumdadırlar. Tek bir işçiyi ayağa kaldırma yok, hep devletle bütünleşerek bastırma tutumları vardır. Zaten hâlâ bize de saldırıyorlar. PKK'ye de en büyük saldırıyı, özellikle Sovyetler'in imkan-olanaklarını kapatarak, bu parti sürdürmüştür.

“YÜZYILLARDIR KAZANILAMAYANI KAZANMA FIRSATI YAKALADIK!” (*)

– *Başkanım, ilk olarak içerisine girdiğimiz yeni dönemin özelliklerinin neler olduğunu öğrenmek istiyoruz.*

– Newroz gününü geride bırakırken, belirtilecek en önemli husus; kıyasıya bir savaşla bu yılın başladığıdır.

Yeni mücadele yılına, parti tarihimizin en kapsamlı bir çalışması olan ve başarıyla tamamladığımız, 5. Kongremizin aydınlığı altında yürüyoruz. Yeni bir bahara, canlı ve diri bir döneme giriyoruz. Savaşımızın, bu temelde halkımızın geleceği açısından önemli sonuçlara ulaşan bir parti zirvemizin verdiği güçle, yine herkese, başarı için yüksek yaratıcı çabaları bir an bile eksik etmeyecek tarzda yüklediği ağır sorumluluklarla giriyoruz.

Yılların çaba ve emeğinden sonra ulaştığımız 5. Kongre atılımı ile başlayan yeni dönemin, Kürdistan'da ve dolayısıyla Türkiye'deki savaşımın “ya iktidarlaşma, ya kaybetme” keskinliğinde bir savaş dönemi olacağı bugün, daha iyi açığa çıkmış bulunmaktadır.

Partimizin 5. Kongre atılımı, ya bu savaş kazanma temelinde iktidara ulaşmayı başarmak, ya da ağır bir yenilgiye hazır olmak, daha geri konumlara düşmek gerçekliğini ortaya koymuştur.

(*) Türk özel savaş ordusunun Mart 1995 tarihinde Güney Kürdistan işgali daha devam ederken Berxwedan gazetesi tarafından Başkan APO'yla yapılan röportaj

Kazanmak için her şey mevcuttur. Düşman en zor dönemini yaşamaktadır. Bizim ise başarı imkanlarımız oldukça artmıştır. Kapsamlı siyasi ve askeri görevler doğru bir şekilde yerine getirilirse, 5. Kongre ile başlayan dönemin bir zafer dönemi olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bugün devrimde ne denli bir zafer şansını yakalamış durumda olduğumuzu çok iyi görüyoruz. Belki de tarihimizde en derli-toplu ve mutlaka başarıyla kullanılması gereken bir şans olduğunu söyleyebiliriz. Başka bir seçeneğimizin olmadığını da çok açık görülebiliyoruz. O zaman, geriye kalan, buna layıkıyla karşılık vermektir.

Bunun yapılmaması için hiçbir neden yoktur. Özellikle bu yıl, büyük kazanmaya adaydır. TC'nin bütün iddialı saldırıları boşa çıkarılmıştır. Mevzi kaybedilmediği gibi mevzilere yeni mevziler eklenmiştir. En son gerçekleştirilen 5. Kongre, bunların bir bileşkesi olmuştur. Düşmanın en kapsamlı ve topyekün diye tabir edilen savaş döneminde bunlar sağlandığına göre TC'nin tam bir çıkamaz ve zayıflık içerisine girdiği görülmektedir. Bu koşullarda, kazanma nedenlerine sınıksız sarılırsa ve yeterince cevap verilirse bundan sonrasının, önümüzdeki yıl veya yılların büyük kazanılmaması düşünülemez.

5. Kongre sürecimiz ve 1995'li yıllar, stratejik önderlik kadar, taktik önderliği de rayına oturtarak, kendini kurumlaştırarak, tarza, tempoya ve üsluba kavuşturarak kazanılacak yıllardır. Başarı tarzını esas alan yürüyüşün, savaşımın az hatalı, kusursuz gelişeceği yıllardır. İddialı olmak kadar, tedbirler de yerindedir. Engeller çıksa bile, eskisiyle kıyaslanamaz bir biçimde hızla aşılabacaktır. PKK'nin tedbir gücü, stratejik önderliğin kendini örgütlenme düzeyi, taktik önderlikten gelebilecek engelleri en güçlü bir biçimde ve hızla aşmaya götürebilir. Bir de taktik önderliğin olanakları artmıştır, mevzilenmesi sağlanmıştır. Bu anlamda 5. Kongre atılımı ile başlayan dönemin özellikle taktik önderliğin hükmetmesi gereken tarzın, temponun ve üslubun, hitabın eksikliğini giderip kendisini gerçekleştirerek rolünü oynayabileceği bir dönem olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

Bu rolü oynamak kazanacak ve kazandıracaktır. Nitekim bu gelişme olanaklarına karşı TC, özgürlüğün ifadesi olan 1995 Newroz'una saldırıyla cevap veriyor ve şiddetli bir savaş geliyor. Özgürlük ve barış temelinde bir Newroz'un, barışçıl bir formülün,

(ki özgür olması gerekir; özgürlük olmadan barış olmaz) ancak bu kıyasıya savaşımın sonucuyla belirleneceği, halkımızca da çok iyi anlaşılmıştır. Özgürlük savaşımının başarısı olmadan, Newrozların fazla bir anlam ifade etmeyeceğini, baharın değil kışın geçerli olacağını, sıcaklığın değil soğukun, ışığın değil karanlığın hüküm süreceğini çok iyi anlamaktayız. Bu anlamda, sıcaklık, ışık, yenilik ve diriliğin ancak savaşla, onun başarısıyla mümkün olacağı çok iyi anlaşılmıştır. Zaten düşman da bunun bugüne dayattığı en büyük savaş operasyonu olduğunu çok açıkça ifade etmektedir.

Hiç kimse tüm yaşamına, yaşamın güçlü bir dirilişine tanıklık eden Newroz'a başka bir biçimde yaklaşım gösteremez. Önemli olan bizim, hiç olmazsa, tarihimiz olmaktan çıkarılan Newroz'a "benim öz tarihimdir" deyip, her şeyde olduğu gibi, onu kendine mal ederek, asimile ederek ve bir de bu yönüyle inkar ve imha politikasını dayatarak sonuç almak istemesine karşı, bizim direnişte iddialı olmamız, bir savaş göğüs gerecek kadar bir gelişme içinde olmamız önemlidir.

Yaşamda bir onur ve gelişme sağlamak istiyorsak, savaş iyi anlamalıyız. Savaşı iyi anlamadan, nasıl yapılması gerektiğini bilmeden her türlü hayal ve yaşam alışkanlığı, bir hiçlikten ve alçaklıktan başka anlama gelmez. Boşuna savaş üzerinde bu kadar durmadık. Yıllarımızı savaşın etrafında böyle amansızca vermemiz, sadece ve sadece yaşamın doğru bir tarzının ucundan yakalayabilmek içindir. Şimdi, yakalamaya çalıştığımızı veya biraz da yakaladığımızı söyleyebiliriz.

Tarih değişti

– Buna karşılık düşmanın dayattığı imha hareketi nasıl değerlendirilebilir? Özellikle son Güney operasyonunun tarihsel ve güncel yönleri nedir?

– Düşman, ülkemiz ve halkımızın üzerindeki zulüm hareketinin en kapsamlısını bu 1995 Newroz gününe dayattı. Direniş mevzilerimize, dışarıda emperyalizmi arkasına alarak, içeride ise kendi halkını soyup soğana çevirerek, elinde ne varsa gaspederek, yine devleti trilyonlarca borçlandırarak aylarca hazırlığını yaptığı kapsamlı bir seferi daha başlattı.

Bunun tarihi ve siyasi anlamı üzerinde durmak gerekir. Türk egemen sınıfı, cumhuriyetin kuruluş döneminde, hem halkı burjuva egemenliği altına almak, hem de adeta işgale karşı işgal geliştirmek gibi ikili anlama gelen bir savaş yürüttü. Her ne kadar Yunan işgaline karşı yürütülen savaşa bir ulusal tavır, bir ulusal kurtuluş savaşı deniliyorsa da çok iyi biliyoruz ki, bu yıllarda, Kürdistan'da sinsi bir işgal geliştirildi. Dolayısıyla Koçgiri İsyanı'nın başlatılıp geliştirilmesi bu yıllara denk geldi. Yine daha sonraki işgaller de vardı. Kısacası Türkiye'de bu yıllarda verilen savaşımı, sadece ulusal kurtuluş savaşı olarak değerlendirmiyoruz. Ayrıca bu dönemde içeride de sert bir sınıf savaşımı verildi. Bu yıllardaki savaşın, ulusal kurtuluş yönünden daha ağırlıklı olan yanı, sosyal bastırma, bu temelde egemenliği geliştirme mücadelesidir. İşte bugünkü iktidarın arkasındaki sınıf, onun siyasi gücü ve önderliği, TC adı altındaki bu oluşumu, verilen bu savaşlarla bağlantılı bir şekilde geliştirdiyse, batıda bunu nasıl yaptıysa sözümona, doğudaki ikinci kurtuluş savaşını da, tamamen işgale, hatta bundan da öteye soykırıma, bir halkın bitirilmesine dayalı bir şekilde geliştirdi. Bu, kendisi için bir hayat alanı bulmaya, özellikle sermayenin ağır sorunlarını zorla çözmeye yönelik bir amacı ifade etmektedir. Öyle ki, içinde bulunduğu krizden çıkamayarak boğulmasını önlemek için, dünyada en büyük devletler de dahil, çok az gücün başvurabileceği bir işgali, gerçekleştirmek istemektedir. 15 Ağustos Atılımı'na dayatılan operasyonlar, yine "hudut ötesi operasyonlar" adı altında yapılan seferler, tamamen PKK direnişine yöneltilen saldırılar bu anlama sahiptir. Bu en sonuncusu da, kendilerine göre yeni bir 30 Ağustos anlamına gelmektedir. Güya uzun süreli savaşı vere vere bunu en son olarak bir zaferle tamamlamak istiyorlar.

Geçmişteki operasyonların toplamı

– ***Şimdi askeri operasyon ile geçmiştekiler arasındaki fark nedir? Olası sonuçları ne olur?***

– Daha önce de böyle seferleri söz konusuydu, 1992'de, hatta 1986'da da buna benzer kapsamlı operasyonları vardı. Ama bu sefer; "mutlak sonuç alınmalı, başarı kesin olmalı, sonuç alınincaya

kadar Güney Kürdistan'dan çıkarılmalı" diyorlar. Ekonomik ve siyasi açıdan ağır bir bunalımın yaşanması, Türkiye halkının artık buna tahammül gücünün kalmaması ve son İstanbul'daki halk ayaklanmasında görüldüğü gibi ve belki de sadece son yılların değil, bütün bir cumhuriyet tarihinin en önemli bir halk kalkışmasının ortaya çıkması ve onu saptırma girişmelerinin netice vermeme-si, böyle bir operasyonun daha hızlı bir şekilde geliştirilmesine yol açtı. Bununla halkın, kamuoyunun dikkatlerini sosyal-siyasal krizden Güney işgaline çekmenin yanı sıra, bir türlü istenildiği gibi geliştirilemeyen hükümet sorununa da çözüm bulmak amaçlanmıştır. Böylece hem içteki kriz dışarıya taşırılmak, hem de halkın çok artan direnme olanakları bu askeri seferle boşa çıkarılmak istenmiştir. Kısaca, elinde kalan son askeri gücünü sonuna kadar kullanarak, son bir umutla nefes nefese kendi varlığını biraz sağlama bağlamayı hedeflemiştir.

Açık ki bütün bunlar, "bir taşla birkaç kuşu birden vurmak" gibi bir taktiğin hayata geçirilmesi demektir.

Böyle bir operasyon, TC'nin kendi varlığının tartışılır olduğunu göstermiştir. Gerici, tutucu kesimin kemalist cumhuriyet politikalarında ısrar etmesine karşılık, giderek ikinci cumhuriyet tartışmaları da yoğunlaşmaktadır. "Cumhuriyetin ömrünü uzatır mıyız, uzatmaz mıyız, uzatırsak bu, yeni bir cumhuriyet temelinde mi olabilir" türünden gelişmelerin oldukça yaşandığı görülüyor. Kendi içinde böyle bir kaosun var olduğu bir dönemde bu operasyonun yapıyor olmasında, içeride halkı, kamuoyunu şovenizmle beslemeye, dikkatleri dışarıya taşımaya ve böylece günü kurtarmaya yönelik de siyasi bir amaç vardır.

Tükenen TC'nin ömrünü uzatmak için, 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül askeri darbeleri, yine daha sonraki hemen hemen tüm darbe benzeri girişimlerde olduğu gibi askeri güce ve savaşa yoğunca yüklenmesi, karşısında tek çare olarak duruyor. Ekonomik, sosyal ve siyasi yapıdaki büyük tıkanmaya karşılık, ancak böyle bir ordu gücüyle ayakta kalması, varlığını bu temelde sürdürmesi vardır. İşte son operasyonun bu kadar kapsamlı olmasının en temel nedenleri bunlardır. Tarihi açıdan cumhuriyetin tükenişi, güncel açıdan yaşa-

nan ağır ekonomik, sosyal-siyasal sorunlar böyle bir operasyonu zorunlu kılmıştır.

Esas hedef PKK

– Operasyonun yönelimi nasıl çizilebilir?

– Bu operasyonunun yöneldiği esas hedef partimizdir. PKK'nin bütün bu gelişmelerin devrimle karşılık bulmasında nasıl tayin edici, öncü bir rol oynadığını biliyoruz. Yıllardan beri TC gerçeğini ortaya çıkarmada ve onun aşılmasında temel belirleyici etkendir. Devrimi derinleştirmesi ve tüm Kürdistan'a taşıması söz konusudur. Açık ki bundan rahatsız olan emperyalist ve sömürgeci güçler vardır. Dolayısıyla TC, ulusal sorunu onlara da havale ederek, Irak ve İran rejimine, ABD'ye, Almanya'ya ve daha birçok irili-ufaklı emperyalist güce sığınıp, “kontrol elimden kaçıyor, bu durum başınıza da bela oluyor; onun için karşı çıkmayın; ne kadar güncel siyasal gerçeğe aykırı olsa da başka çaremiz yok; yoksa sizin çıkarlarınız da epey darbe alabilir” diyerek bu operasyonu geliştirmek istiyor. Bunun diplomatik seferberliğini zaten sürekli yapıyordu. Bir o kadar daha bu seferde yaptı. Ve kendine göre bir dış ortam yarattı. Başta ABD'nin o eski destek politikasında ısrarlı tavrı bilinmektedir. TC, Avrupa ve Rusya'yı da benzer bir konuma getirmek istemektedir. Tabii buna eskisi kadar destek bulamadıkları açıktır. Bu konuda daha şimdiden çelişkilerin olduğu açıktır. Ne Rusya, ne de Avrupa bu tip bir operasyona fazla destek olmaz. Diğer sömürgeci güçlerin de fazla destek olacaklarını sanmıyoruz. Nitekim daha şimdiden bunun böyle olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla, operasyonun daha çok kısa süreli olacağını, bu dış nedenlerle buna zorlanacağını rahatlıkla görüyoruz.

Güney boşluğu

– Güney Kürdistan zeminiyle bağlantısı kurulursa...

– Düşman, bu operasyonla, Güney Kürdistan'daki önemli bir siyasal boşluğu, ya kendisi doldurmak istiyor, ya da Irak rejimine ve-

ya kendi işbirlikçilerine doldurtmayı amaçlıyor. “Ya Irak doldurur, ya da ben veya benim adıma işbirlikçilerim doldurur” diyor. İşbirlikçi güçler de doldurmayınca, bizzat kendisi doldurmak istiyor. Bu da fazla tepki alınca bir çaresizlik içinde kalıyor. En temel çelişkisi budur. Uluslararası siyasal durum TC'nin bu işgalini fazla kaldıramıyor. Uzakıkça daha da tepki alacaktır. Yine Güney'deki halk da bunu fazla kaldıramaz. Gittikçe halktan da tepki toplar ve işbirlikçi güçler tecrit olur.

Operasyonun uzun sürmesi, uluslararası dengeyi ve bölge dengesini zorlar. Bu da rejimi hızlı bir biçimde sonuç almaya zorlar. Hızla sonuç alma mümkün olmayınca da, başarısızlığı ortaya çıkar. Başarısızlık ise ona çok pahalıya patlar. Açık ki bunu da kendisi kabul etmek istemez. Ve bu çelişki içinde giderek sıkışır. Rejimin bu durumu yaşayacağı açıktır.

Düşman Güney'de daha fazla kalmak için belki pervasız da davranabilir ve dengeleri biraz daha zorlayabilir. Bu da beklenebilir, ama ne zamana kadar! Zamanın gittikçe aleyhine gelişeceği açıktır. Bu sadece diplomatik sahada değil, askeri sahada da böyledir. Askerin belki de 15 gün içinde oldukça yıpranacağı, düşmanın bunu gidermek için yapacağı yeni güç takviyesinin mali yükü muazzam arttıracığı, belki de günde trilyonluk masraflara girişmek zorunda kalacağı, dolayısıyla bu temelde hem askeri, hem de siyasi yönden zamanın onun aleyhine gelişeceği bir gerçektir. Yani zamanlama bu konuda önemlidir. Bunun için kestiremiyor. Bir ay mı, üç ay mı? Bu konuyu yoğunca değerlendiriyor. Belirsiz olmasının nedeni, bu çelişki nedeniyle.

Final karşılaşması

– İç tepkiler dışa yöneltildi. Ama bu operasyonun ekonomik harcamaları içeride kendi halkına ek sıkıntular getirmeyecek mi?

– Operasyonun ağır masraflarla yürütülmesi içeride TC'nin krizini daha da derinleştirecektir. Dolayısıyla kısa sürede halledilemezse, operasyonun uzun süreli olması, içeride halkın tahammül gücünün patlama noktasına gelmesine de yol açabilecektir. Düş-

manın başka çaresi olmadığı için bu operasyonu, “ne kadar zarar verirsek kârdır” mantığıyla, ağır teknik ve sayı gücüne dayanıp yıldırım tarzıyla yüklenerek sonuç almak, kapatmak isteyeceği açıktır.

Bu anlamda operasyon, mevcut hükümet ve hatta TC için son bir çare oluyor. Kendileri de, bunu böyle ilan ediyorlar. “Final karşılaşması”, “sonuç aşaması” deniliyor. Artık tarih öyle bir noktaya geldi ki, ya onlar bu finali kazanır, ya da PKK öncülüğü bunu lehine çevirir. Dolayısıyla ortayol pek gözükmüyor. Bir ortayol için içten ve dıştan epey ses çıktıysa da, bu seslerin fazla etkili olmaması, kendilerine göre askeri yöntemin tek çıkar yol olarak görülmesi ve bunun dışında nefes alacak durumlarının olmaması, bu gelişmeyi diğer yönüyle de izah ediyor.

Hükümetin son şansı

– Operasyonun veya askeri yöntemin hükümetle ilişkisi nedir?

– Mevcut hükümetin atacağı başka bir adım yoktur. Bu kirli savaş başta kendi varlığı, meşruiyeti için esas almıştır. Ve 4 yıldır bunu yürütüyor. Bilindiği üzere Özal'ın bir siyasal yöntem arayışı vardı. Bu yöntem arayışının onun sonu haline getirilmesi ve yeni hükümetin de varlık nedeni sayılması söz konusudur. Dolayısıyla siyasal bir yöntem arayışı bu hükümetin işi olamaz. Şansını sonuna kadar mevcut askeri yöntemle deneyecektir. İşte bu en büyük seferi de, yaşama şanslarını böyle sürdürmek için yapıyorlar. Hükümete ilişkin olarak bunlar söylenebilir.

Bu hükümetin son şansındır. Başaramazsa, arkasındaki partilerle birlikte kesin gider. Dolayısıyla 70 yıllık CHP, DYP, DP geleneği kesin aşılır. Gerçekten bu adım başarılı olmazsa, gidecek olan, sadece bir hükümet değil, 70 yıllık bütün bir siyasal yapıdır. Yani devletin kendisidir. Belki devlet tümüyle yıkılmayacak veya Türk burjuva egemenliği tamamen parçalanmayacaktır, ama 70 yıllık mevcut ekonomik ve siyasal politikalar artık sürdürülemezdir. Ortaya yeni bir ortam, dolayısıyla bu temelde yeni bir gelişme çıkacaktır.

Yeni güçler

– Başarısızlık durumunda gelişecek olan nedir?

– Öyle anlaşılıyor ki, eğer bu sefer tam başarılı olamazlarsa, reformist güçleri devreye sokarak, PKK ile diyaloglar geliştirme yoluyla siyasi çözüm arayışlarına gireceklerdir. Bunun da bazı ipuçları ortaya çıkıyor. Eğer imhayla sonuçlandırılırsa ne âlâ, ama bunu yapamazlarsa, başka güçler devreye girecektir. Böyle bir gelişme de şimdiden görülebilir. Veya böyle bir durum ortaya çıkarsa bu, kimseyi şaşırtmamalıdır.

Bu savaş politikasında en katı faşist temsilciliği, özel savaşın en temel gücünü teşkil eden MHP'nin önderi Türkeş yapıyor. Türkeş çok şiddetli bir yaklaşım içindedir. Onun önderlik gerçeğinden bir takım önemli sonuçlar çıkarmak mümkündür. Son yıllarda “bir siyasi diyalog mümkün müdür” diye sıkça söyleniyor. Türkeş buna karşı neredeyse kuduracak. Çünkü kendisinin ölümünü yüzde yüz burada görüyor. TC'nin eğilimi, onun ve ordunun ağırlıklı bir kesiminin ifadesi oluyor. Özel savaşın geniş bir çıkar şebekesi var. Türkeş bizim şahsımıza yönelik olarak da gittikçe artan bir hezeyan içindedir. “Şimdiye kadar bin defa öldürülmeliydi” demesinden tutalım, “bu, şeytandan daha alçaktır” ve “o, şeytandan kurnazdır” demesine kadar birçok şey söylüyor. Tabii bunlar kendi savaşımalarını iyi bilirler. Bizim “şeytandan daha alçak” veya “daha kurnaz” olmamızın, yine bin defa öldürülmemiz gerektiğinin ne anlama geldiğini iyi bilirler. Bu adamın, otuz yıldır o kadar darbeye ve faili meçhul cinayete imza atması, yine emekçi ve sosyalist hareketleri ezmesi söz konusudur. Bunu bizimle tamamlamak istiyordu, ama başaramadığı için kuduruyor.

Yine bu operasyonu yöneten resmi bir faşist önder vardır. Tam yetkili komutan Hasan Kundakçı. Kıbrıs'ta uzun süre özel savaşın yürütülmesinden sorumluydu. Kore'den Kıbrıs'a kadar bütün özel savaşlarda rol oynamış bir kontra generali. O da diyor ki; “bu sefer başaramazsak veya tam zaferi görmeden ölürsem, gözü açık giderim.” Bunlar, bu soykırım politikasının gözükara temsilcileridirler. Niyetlerini de böyle açıkça dile getiriyorlar.

TC'nin kendi deyişiiyle bu operasyon tarihinin en büyük operasyonudur. Aslında en büyük operasyon olup olmadığı tartışılabilir. Kürdistan'da belki daha da büyük operasyonları vardır. Belki de düşman, psikolojik amaçla sürekli böyle isimler takıyordu. İşte “çelik harekati”, “şafak harekati” veya bilmem ne harekati adı altında abartılı bir yaklaşımı vermeye çalışıyor. Öyle de olsa, böyle de olsa, bu operasyonun bazı önemli hedefleri kadar, sonuçları da olaçağı açıktır.

“Nasıl kaybedilir”i de düşünürüz

– ***Başkanım, her şeye rağmen gerilla güçlerimizin avantajları ne olursa olsun, dikkat etmeleri ve tedbirli olmaları gereken hususlar nelerdir? Türk ordusunun olduğundan daha etkili darbenmesini engelleyen yetersizlikler var mıdır?***

– Hiçbir savaş tamimatına önceden planlandığı gibi yürüyemez. Savaş anlık bir irade olayıdır. Günlük bir taktik olayıdır. Savaşta, başlangıçta çok planlı ve hazırlıklı olan güç kaybedebileceğı gibi, durumu en umutsuz olan tarafın, güne iyi bir hakimiyeti sağlaması, bir çarpışmaya, bir taktiğe doğru işlerlik kazandırması halinde büyük bir başarıya ulaşabileceğı de görülmüştür. Vietnam'da buna benzer birçok çatışma yaşanmıştır. Ve Vietnamlılar çok büyük zaferlere ulaşmışlardır. Bilinen meşhur Dien Bien Phu zaferi de bu temeldir. Düşmanlarının yüzde yüz kendine güvendiğı yerde, Vietmanlılar en büyük zaferlerini kazanmışlardır. Tabii bu, taktik ustalığa bağlıdır. Gerilla taktiklerinin çok yaratıcı uygulanmasına bağlıdır. Aksi halde kaybedilebilir.

Biz bu operasyonda veya savaşın bu önemli dönemecinde, hâlâ başarmak kadar başarısızlığa gidebilecek durumlarla da yüz yüzeyiz. Mevcut koşullarda, Güney'i düşman için batağa çekmek mümkün olduğu gibi, gerekenler yerinde ve zamanında yapılmazsa, bir kuşatma ile birlikte bazı tasfiye durumları da yaşanabilir.

Düşman “beş aydır hazırlanıyorum” diyor. Biz de hazırlanıyoruz. Bu kış boyu, Güney konusuna biz de ilgiyle yaklaştık. Çözümlemeler değerlendirildiğinde, olası bütün gelişmeleri göz önüne getire-

rek, bizim bu konuda nasıl bir yoğunlaşmayı yaşadığımız görülür. Olası gelişmeleri hiç kimsenin kestiremediğı kadar kestirmemiz, en önemlisi de bunun bütün hazırlıklarını yapmamız ve bütün çalışmaların merkezine oturtmamız söz konusudur. Bunun için 5. Kongre'yi oturttuk. Nicelik olarak da, her türlü savaşıma yetebilecek bir gücü sürekli takviye ederek oturtmaya çalıştık. Savaş başka türlü geliştirilemez. Çok önceden hazırlıklarını yapacaksınız. Düşmanın hazırlık düzeyini değerlendirirken, kendi hazırlık düzeyimize de bakacağız “acaba ciddi yetmezliklerimiz, yine fırsatları değerlendirmeme durumumuz söz konusu oldu mu” diye sorarsak, bunun cevabı “mümkün değil” şeklinde olacaktır. Biz tüm gücümüzle yüklendik. Savaşçı güçlerin eğitimi başta olmak üzere, üslenme, lojistik ve komuta gücünü yeniden hazırlama, tayinleri yapma vb. gerekenler neyse, tüm gücümüzü harekete geçirerek, bunları belli bir seviyeye getirmek istedik. Bazı pratik adımları da atmamak istedik.

Güneyli güçlerin aralarındaki çelişkileri iyi değerlendirmeliydik. Bu konuda bizim oradaki taktik önderliğimiz, eskiden beri inisiyatif, fırsatı kullanamama durumunu, sanıyorum bu sefer de biraz yaşadı. Buna eskisi gibi fırsat vermemekle birlikte, Güney'de, düşmanla ilişki içinde olan çevreler vardı. Biz, bir an önce bunların üzerine gidilmesi gerektiğini söyledik. Ve hatta, en kritik anda bazı önemli taktik adımları atabileceğimizi söyledik. Bugün, düşmanın girdiğı Silopi-Zaxo hattına yüklenebileceğimizi söyledik. Ama maalesef faaliyet içinde bulunan bazı çalışanlarımız var ki, lafta anlar gibi görünüyorlar, ama pratikte yeterli değiller. Bugünleri karşılayacak hazırlıktan, örgütlülüğten uzaklar. Bunun bir kez daha ortaya çıkması söz konusudur. Bu yönüyle hazırlıklarda bir eksiklik var gibime geliyor. Zaxo'da yıllardır çalışan güçlerimizin, eğer birkaç yeraltı teşkilatı, yine milis gücü oluşturamamaları söz konusuysa, demek ki görevlerine yeterince ciddi yaklaşmamışlardır. Yoksa düşmana, bu operasyon dolayısıyla darbe üstüne darbe vurabilirlerdi. Biz aylardır bu sahanın önemini göz önüne getirerek, tamamen gerillaya hazırlanılması gerektiğini vurguladık. Ne kadar hazırlıklar geliştirildi, bu ayrı bir değerlendirme konusudur. Muhtemelen üslenmelerde, yeraltı sisteminde yetersizlik vardır. Yine gücünü doğru

yayma, taktiğe uygun bir şekilde tutma gibi konularda da ihmalkarlıklar olabilir. Zamanında vurulması gereken darbelerin vurulmaması da söz konusu olabilir.

İlkel milliyetçiler, proleter devrimciliği, halk devrimciliğini kırk yıldır engellemekle meşgul. Onların derdi devrim yapmak, Kürdistan'da bir gelişmeyi sağlamak değil, kırk yıldan beri doğuşu beklenen halk önderliğinin önüne engel dikmektir. Hala da en temel görevleri budur. Bugün sömürgeci devletler başta olmak üzere, emperyalizmle anlaşarak birlikte yürümeye çalışıyorlar.

Büyük Kürdistan devrimi

– ***PKK çizgisi belli. Kazandıran bu çizgiye parti içindeki bazı anlayışların ve ilkel milliyetçilerin dayatmak veya başarmak istedikleri nedir?***

– PKK, halk önderliğini temsil ediyor. Onlar ise federal devleti bile politik isyanla karşımıza dikip büyük Kürdistan devrimine ulaşmamak için ittifakların, ilişkilerin içine giriyorlar. Bu bizim gelecek alternatif devrimci hükümetimize karşı alınan bir tedbirdir. Biz bunu eskiden de söyledik. Federal devlet ilan edildiğinde ilk seferi Güney Savaşı'nı başlatmak, oradaki gücümüze saldırmak oldu. Çok geniş bir uluslararası koalisyon vardı. En az Irak rejimine karşı geliştirdikleri koalisyona benzer bir koalisyonu 1992'de bize karşı geliştirdiğini herhalde bilmeyen yok. Saddam'la yaptıklarını gizli yaptılar. Çünkü bu bir ihanetti. Hainlerin maskesinin fazla açığa çıkmaması için alavere dalavere usulüyle yürüttüler. Bunları unutmak mümkün değil.

Yine bizimkilerin içine düştüğü teslimiyet durumu var. Sağ tasfiye dediğimiz, ardından teslimiyet ve hâlâ önünü alamadığımız olumsuzluklar var. Biz bu konuda geçmişte yaşanan Lolan pratiğini de eleştirdik. Aslında o taktik ilişki bir fırsattı, ama o taktik ilişkinin onlar tarafından nasıl sağa yatırılmak istenildiği, Hakkari'ye yaklaşmamanın tedbirlerini nasıl aldıkları, çok kurnazca MİT'le, o dönemin sömürgeci güçleriyle anlaşarak, bizi stratejik yerlere yerleşmekten alıkoydukları, daha da Güney'e çekme adı altında esas üs-

lenmemiz gereken alanlardan bizi uzaklaştırdıkları biliniyor. O gün bugündür bu politikayı sürdürüyorlar. Taktik önderlik gereklerini yerine getirmekle sorumlu bazı arkadaşların taktik önderliğin gereklerine bir türlü ulaşmadıkları, hatta anlayamadıkları, “olanaktır” deyip “parastın” (koruma) adı altında düşmanın oyununa gelme durumu vardı, onu bile aşamadıkları çok açık görüldü.

Politikada fırsatı görmek ve ona gereken darbeye karşılık vermek, başarı kazanmak için çok önemlidir. Bu bir türlü gelişmiyor bizim güçlerimizde. Ama bu eksiklik yine de esas belirlemeyecektir. Belirttiğimiz yetersizliklere ve bazı görevlerin zamanında yerine getirilmemesine karşın, mevcut gücümüzün bu operasyona dayanabileceği ve hatta taktiğe hakimiyet oranında başarılı olabileceği de söylenebilir.

Batağı kurutacağız

– ***Partimiz Güney'e yönelik operasyonu hangi taktiklerle ve yönelimlerle boşa çıkarmayı hedefliyor?***

– Partimizin, bu operasyona yönelik olarak amacını, devrimci savaşını şöyle özetlemek mümkündür: Her şeyden önce alanın coğrafi özelliklerine, gücümüzün araziye serpiştirilme durumuna, yine başta vurgulandığı gibi eğitim ve örgütlenme düzeyine dayanıp, burada çok etkili bir gerilla savaşı ve hatta hareketli savaş ile gerillanın birleştirilmiş savaş tarzını uygulayarak, düşmana bu saldırıyı pahalıya ödetmek, Güney'de aradığı kurtuluşu büyük bir yenilgiye götürmek, kendi deyişleriyle “sivrisineğin batağını kurutmak”, onu burada büyük bir batağa çekmek ve cumhuriyetin en ağır yenilgisiyle karşı karşıya getirmek, yıkılışına giden yolu buradan başlatmak.

Bunun için değerlendirmelerimizi geliştirirken gerçekçi olmalıyız. Her şeyden önce, düşmanın sayısal ve teknik üstünlüğünü görmek kadar, Güney'in coğrafyasını, bizzat oradaki halkın durumunu gerçekçi değerlendirmek iyi bir taktik düzenleme için önde gelen hususlardır. Yine kendi deney ve tecrübelerimizi, nicelik ve niteliğimizi doğru değerlendirmek önemlidir. Düşman, Güney'e yönelik operasyonu, Kuzey'deki operasyonlardan daha güçlü bir operasyona

dönüştüremez. Çünkü Kuzey'de hem diplomatik, siyasi nedenler, hem de araziye hakimiyeti ve uzun süreli hazırlıkları daha avantajlı olmasına yol açıyor.

Büyük bir gürlütle işte “Güney'i kuşattık, kısıpaca aldık; ya ölümler, ya teslim olurlar” demeleri, ağırlıklı olarak psikolojik amaçlıdır. Kendi korku ve kayıplarını hem gizlemek, hem de azaltmak içindir. Hiç şüphesiz, alanın özelliklerinden dolayı düşman psikolojik savaşa, onun her türlü demagojik yalan özelliğine ağırlık verir. Bir savunma bakanı bile ilk gün “200 kişiyi öldürdük” derken, bunu kendi kayıplarını hiç söylemeden belirtiyordu. Tabii ki psikolojik bir etki yaratır diye. Bakan düzeyinde birisi bile, çok normal bir şekilde rahatlıkla, hiçbir kaybımız olmadığı halde, ikiyüz kayıptan bahsedebiliyor. Buna benzer haberleri daha da geliştirebilirler. Ama düşman, bazen doğruları da söyler. Yani her şeye “yalandır” gözüyle bakamayız. Bir kuşatma durumu gelişebilir ve bazı yerler tecrite alınabilir, yine bazı imhalar gerçekleşebilir. Bunun böyle olmaması, karşı tarafın veya savaşın diğer tarafının tedbirlilik düzeyine bağlıdır. Savaşta kendiliğindenlik, hareketsizlik ölüm demektir.

'92 yanılıgısı

– ***Düşmanın beklentileri nedir? Bu beklentilerini nereye dayandırıyor? Bu beklentilere karşılık bizim beklentimiz nedir?***

– Düşmanın tüm beklentisi, bizi hazırlıksız yakalamaktır. Sanıyorum 1992'deki operasyonlardan, kendilerine göre biraz ders çıkarmışlar. “Sıkıştırmıştık, sonuç alabilirdik” diyorlardı. Bu seferde aynı taktiği gütmek istiyorlar; “bir ay sıkıştırdık mı boğuntuya götürebiliriz” diye düşünüyorlar. Ama bu sadece bir umut. O zamanki daralmalar, bizim iç nedenlerimizden ötürüydü. Gerilla taktiklerini bir tarafa bırakan, kendi kendini boğulmakla yüz yüze bırakan bir yönetim anlayışı, elbette ki düşmana, umut ettiğini gerçekleştirme fırsatı verir. Bu sefer, ağırlıklı olarak böyle bir duruma düşüleceğini sanmıyoruz. Düşman, bu noktada yanılıgıya düşeceğe benziyor. Bizi eski durumla karşılaştırması ve gücümüzü hem nicel, hem de nitel açıdan tam kestirememesi, onun önemli bir dezavantajı oluyor. Özellikle

araziye yerleşme düzenimiz, birliklerin hazırlık düzeyi, 1992 ile kıyaslanamaz derecede ileridedir. Kaldı ki, o zaman bile doğru taktikle savaşılsaydı, ileri düzeyleri yakalayacaktık. Bu biliniyor.

Şimdi yönetim sorunu önemli düzeyde ilerleme kaydetmiştir. Yapanın tecrübe ve coğrafyayı değerlendirme düzeyi epey gelişmiştir. Dolayısıyla düşmanın bu beklentisi fazla gerçekçi olmayacağı benziyor.

Ayrıca Güney Kürdistan'ın iç çelişkileri var. Güneyli işbirlikçiler bize karşı değiller. En azından, bazı peşmergeler düşmana klavuzluk etseler de, ağırlıklı bir kesimi savaşa giremez. Girecek halden de yok-sundurular. YNK güçleri üzerimize hiç gelemeler. KDP'de zaten resmen savaşa durumuna geçemez. Bu da, düşman için önemli bir dezavantajdır. Kaldı ki, TC, halkın çelişkilerinin yoğun olduğu Güney'in fiilen sorumluluğunu üstleniyor. Ya bütünüyle onların ihtiyacını karşılar, ya da tepkilerini alır. Bu da onu epeyce sıkıştırır.

Demek ki düşmanın tüm avantajı teknik üstünlüğü oluyor. Bir de sürü halinde geliyor. Bunun da tamamen boşa çıkarılması, yerinde taktiklerle mümkündür. Düşmanın tekniğini, coğrafyanın iyi değerlendirilmesi, yine birliklerin hareketlilik düzeyinin iyi değerlendirilmesi ile boşa çıkarabiliriz. Hakeza niceliğini de onun için bir dezavantaja dönüştürebiliriz. Bunu, hareketliliğini, düşmanın kontrol edemeyeceği tarzda geliştireceğimiz bir gerilla ile yapabiliriz. Düşmanın ağır zırhlı araçları olsun, sayı kalabalığı olsun, teknik ve nicelik üstünlüğü, nerede, nasıl davranacağı, nerede nasıl görüneceği, nerede nasıl saldıracığı, nerede nasıl gizleneceği belli olmayan, kontrol edilmeyen gizli ve hareketli gerilla savaşı ile rahatlıkla tersine çevrilebilir. Bu şekilde düşmanın avantajlarını dezavantaja dönüştürmek mümkündür.

İnisiyatif bizde

– ***Güney'i işgal hareketinin başarılı olup olmasının gerilla güçlerimize bağlı olduğu sonucu mu çıkıyor?***

– Burada önemli olan, bizim savaş yönetimimiz oluyor. Yani birliklerimizin düzenlenmesi, komuta, sevk ve idaresi oluyor. Arazinin

iyi değerlendirilmesi, hareket tarzlarının gece-gündüz iyi ayarlanmasını, yine niceliğin iyi kestirilmesi ve eldeki tekniğin iyi kullanılmasını başarabilirsek, burayı düşman için batağa dönüştürebiliriz. Ama yok, eğer bizde çokça yaşandığı gibi birlikler atıl, hareketsiz, düşüncesiz, plansız kalıp ve giderek sağ savunmacı bir anlayış içine girerlerse tabii ki düşman sonuç alabilir. Böyle olmaması için, kesinlikle, gizlilik yanı sıra esas alınan en seri gerillayı uygulamak gerekir. Dediğim gibi, çok hızlı hareket eden, bütün beklentilerin tersine düşmanı, nerede nasıl saldıracağımızı kestiremez duruma getirmemiz halinde en önemli başarılarımızı, Güney'deki bu TC birliklerine karşı sağlayabiliriz.

Günlük savaş yönetimi bu konular üzerinde durmak zorundadır. Komutası ve yapısıyla birlikte tüm savaş birlikleri, gecesini gündüzüne katarak, düşmanın çok çeşitli olan zaaflarını çok iyi görür, çok iyi izler ve en güçlü şekilde vururlarsa üstünlük sağlanır. Araziye hakimiyet, dayanıklılık, fedakarlık, güçlü vuruş, cesaret savaşta belirleyici olan özelliklerdir. Başarıyı %50 belirleyen bu etmenlerdir. Bunlar da bizde vardır. Bunları iyi kullanabilirsek, bu arada milis düzenlemesini de iyi yapabilirsek ve düşmanın özellikle bizi getirmek istediği bir taktiğe, yani kendi kontrolü altında giderek cephe tarzı bir savaşa sürüklenme taktiğine düşmezsek, tam tersine düşman güçleri daha da dağıtır, yayar ve giderek kendi güçlerimizi arkasından, önünden, sağından, solundan harekete geçirerek yönelirsek, düşmanı felç edebiliriz. Bu operasyona karşı geliştireceğimiz savaş, bu tarzda bir savaştır.

Önemli olan doğru taktiği geliştirmektir. Taktik işler mi, işlemez mi? Bunun için önceden bir şey söylenemez. Hiç şüphesiz bunu, pratik hazırlık düzeyi belirleyecektir. Çizgi konusundaki doğru yaklaşım, eğitim, örgütlenme, denetim esas belirleyici rolü oynayacaktır. Zaaflar, yanlışlıklar yoğunca yaşanırsa düşmanın başarı imkanı artar. Çok etkili bir gerilla savaşı verirsek, gerçekten düşmanı giderek hareket edemez duruma getirirsek, onu çok çeşitli yöntemlerle içimize çekmek, parça parça vurmak veya toplu güçlerini taciz etmek, yıpratmak, yine çeşitli yanılma yöntemleriyle, pusularla, gece hareketleriyle sabote et-

mek mümkündür Güney'in kendisi bütün bu konularda daha fazla darbelemelere açıktır. Böyle etkili taktikleri geliştirebilirsek, düşman sağlıklı bir geri çekilmeyi bile yapamaz. Gücünün önemli bir kısmını kaybedebilir. Büyük maddi kayıplar yanında, can kayıpları, yine moral düzeyin de aşınma durumu gittikçe gelişebilir. Bu günlük taktiklerin karşılıklı olarak geliştirilmesine bağlıdır.

Objektif olarak bir gerillanın dayanma imkanları Güney açısından doyurucudur. Üçbine yakın ve donanımlı bir gerillanın üslenmesi daha şimdiden vardır. Bu sayı daha da artırılabilir. Az çok lojistik hazırlık var, coğrafya çok mükemmel. Moral, tecrübe var, cesaret-fedakarlık düzeyi düşmandan daha fazla. Bütün bunlar da gerilla tarzıyla kazanmak için yeter de artar bile.

Öte yandan düşman imha konusunda son derece acımasızdır. Çok yoğunluklu ve ne yaptığını çok iyi biliyor. Yine bazı işbirlikçi güçlerin klavuzluğunda hareket ediyor. Bizim bazı endişelerimiz de var. Yani bizimkilerin günü, hatta saati çok iyi değerlendirmeleri, sıkça düştükleri gafleti yaşamaları, savaşın gerçek birer ustası gibi hareket edememeleri onların sonunu da getirebilir. Bunun böyle olmaması için savaş taktiklerine çok büyük yüklenmek gerekir. Nerede, ne zaman, hangi gün, hangi adımın atılacağı çok iyi kestirilirse tam bir taktik ustası gibi hareket edilirse, düşman attığı her adımda batağa saplanırcasına bir konuma getirilebilir ve en ağır darbeler indirilebilir.

“Askeri çözüm” bitti

– Eğer düşman başarırsa ne olur, başarmazsa ne olur?

– Başarırsa bu hükümetin kendisine biçtiği hedef gerçekleşir. Yani TC'nin kemalist kesiminin, bir bütün olarak Türk burjuva egemenliğinin kendine biçtiği ömrü uzatma süresi artar. Kendi değişleriyle; “belimizi doğrultamayacak kadar” darbelerle marjinal bir güç haline (Türkiye'deki Dev-sol, TİKKO ve benzeri bazı etkisiz eylem örgütleri gibi) getirme gibi bir durumu sağla-

yabilirlerse, bu hükümet, dolayısıyla TC kazanmış sayılır. Hem de TC'nin 70 yıllık tarihindeki en ciddi kazanımlardan biri olur. Zaten “Kıbrıs seferinden daha büyük sefer, Kıbrıs'ın kazanımından daha büyük bir kazanım” diyorlar. Bu seferle amaçladıkları budur. O zaman faşist hükümet 1996 seçimlerini de kendine göre düzenler. Ve 2000'li yıllara doğru tırmanır. Bu Türkiye'de de bütün demokrasi güçlerinin kaybetmesi demektir. PKK'nin kaybetmesi demokrasi güçlerinin de kaybetmesi demektir. Ne kadar “biz demokrasi bombasını patlatacağız” diyorlarsa da, bu demokrasi bombası değil faşist bombanın Türkiye emekçileri üzerinde daha sert patlatılmasıdır. Nitekim İstanbul'daki halkın başına patlattıkları da demokrasi bombası değil, faşist bombaydı.

Eğer düşman başarmazsa ne olur? Başaramazsa yalnız hükümetin çözülüşü değil, TC'nin de çözülüşü ileri boyutlara ulaşır. TC'nin yeniden reformlarla, hem demokratik gelişmeye hem de ulusal sorunun çözümüne gidilmesini isteyen güçler öne atılır. Bu hükümet büyük ihtimalle ister seçimlerle, ister başka yolla olsun hızla aşılır. Yeni güçler devreye girer. Bunların en belirgin özelliği reformcu olmalarıdır. Şimdiye dek ne kadar savaşta işbirlikçilik yapıp, özel savaş desteklemiş olurlarsa olsunlar, ağır yenilgi onları da böyle toptan kaybetmekle karşı karşıya bırakır. Sermayenin bir kesimi veya sermayenin yeni eğilimi, örneğin Cem Boyner buna biraz benziyor. Sermaye onu bunun için hazırlıyor. Sermaye kesimleri, şimdiye kadar özel savaş desteklediler. Bir de savaş onları çok tıkıyor, çok zorluyor, nerede ise ekonomiyi yeniden üretmez duruma, gelecekte çok endişeli hale getiriyor. Toptan kaybetme tehlikesini göze alamadıkları için bir reformcu kanat veya eğilim geliştirmek istiyorlar.

İşte başarısızlık halinde bu eğilime destek vereceklerdir. Sermayenin destek vermesi, tabii diğer halk kesimlerinin de destek vermesi ve hatta bu desteği hızlı vermesi anlamına geliyor. Bu durumda yeni bir eğilim ortaya çıkmış oluyor. Bu eğilimin temel özelliği; PKK ile artık askeri yolla değil de siyasi yolla çözüme gitmektir. Düşmanın başarısızlığı halinde veya bizim ezilmeyip daha da güç

kazanmamız halinde bu eğilimin Türkiye'de rahatlıkla gelişim göstereceği söylenebilir.

Demek ki TC'nin yakın geleceğini belirleyecek olan bu operasyondur ve operasyonun iki önemli sonucudur.

Siyasi çözüm yolda

– Bir anlamda bu operasyonun sonucu bir yeni dönemin başlangıcı sayılabilir mi? Örneğin siyasi çözüm yolunun açılmasına neden olabilir mi?

– Partimizin yenilmezliği temelinde artık siyasi çözüm yolundan başka bir yolun kalmadığını, düşmana bu savaş sonucu dayatabiliriz. Örneğin bu operasyon, bir 1985 başındaki operasyona benzer. O zaman sadece düşman için bitirme, bizim ise ayakta kalıp kalmama sorunu önemliydi. 1987 operasyonu için de öyleydi. 1990 başı operasyonlar için de öyleydi. Tümüyle düşman başarısızlığa veya tam başarıya gitmeme halinde, işte “kalcıyım” demiyordu. Bu sefer öyle değil. Tam başarıya gitmezse, başarısızlığı gelişirse, sistemin, hatta cumhuriyetin tamamen gözden geçirilmesi söz konusudur. Tükenmek kadar, yeni bir başlangıcın zorunluluğu ortaya çıkacaktır. Reform sürecinin ciddi olarak gündeme girmesi olasıdır. Yine devrim sürecinin çok ciddi olarak Türkiye'nin gündemine girmesi beklenebilir. Bu arada bizim kendimize çok güvenerek sürece yüklenmemiz gündeme gelecektir. Ama düşmanın başarılı çıkması durumunda, statükocu, faşist özel kirliliğe yanlı güçler, bundan sonraki yılları, Kürdistan'daki soykırımı derinleştirmek, direnme olanaklarını tamamen tasfiye etmek, Türkiye halkının tüm çıkışlarını darbelemek, demokratik gelişme yollarını tıkamak dönemi olarak değerlendirirler. Bu eğilimin arkasındaki güçler, başarılı olmaları halinde böyle yaparlar. Başarısızlıkları halinde ise, yeni bir siyasi program ve onun arkasındaki güçler devreye girer. Bu da Türkiye Cumhuriyeti'nin dönüşümüdür, kemalizmin aşılmasıdır, demokratik yöntemlerin devreye sokulmasıdır. En önemlisi de Kürdistan ulusal kurtuluş gücüyle bir siyasal çözüm yoluna girilmesidir.

Gerilemeye tahammülümüz yok

– ***Eğer PKK bu hareket karşında başaramazsa kaybın düzeyi ne olur?***

– PKK cephesi açısından ise; eğer bu operasyonu, bu seferi başarıyla karşılayamazsa (örneğin 1992'deki gibi, hatta daha önce içeride de birçok alan buna benzer daralmaları yaşadı), daha da daralma, daha da başarısızlığa ve kayıplara uğrama durumu ortaya çıkarsa, en azından belini birkaç yıl doğrultamaz bir duruma da gelebilir. Veya en azından bazı alanlar oldukça gerileme sürecine girebilir.

Şüphesiz Parti Önderliği, partiyi tümüyle bu operasyonun kapsamında tutmamakta, yine savaşı da tümüyle bu alanla sınırlamamaktadır. Fakat bu alanın temel ordulaşma sahası olduğu ve gücün ağırlıklı bir bölümünün buraya seferber edildiği göz önüne getirilirse, bunun (tümüyle kaybetme olmasa da) partinin öncülüğü açısından da ağır bir kayıp olacağı söylenebilir. Hele düşmanın tamamen hakimiyetiyle sonuçlanan bir operasyon olursa, Botan ve Behdınan'da tamamlanması sağlanırsa, düşmanın hedeflediği marjinal düzeye gelme, yani halk savaşımına yaklaşan bir güç olmaktan çıkıp, mevzi eylemleriyle yetinen güç durumuna düşme gelişebilir. Bu da düşman için başarı, PKK'nin taktik hedefleri açısından başarısızlık anlamına gelecektir. Bu da her şeyden önce o alandaki güçlerin imhasıyla sonuçlanır. Yani taktiğe hakim olmazlarsa, geliştiremezlerse imhalarını beklemeleri gerekir. Ya başarılılar, ya imha olurlar! Bir sağ sapmaya da fırsat yoktur. Kaldı ki bu koşullar da fazla yoktur. Yine Doğu'ya çekilmek veya daha kuzeylere çekilmek de pek anlamlı değildir. Ya olunduğu yerde başaracaklardır ya da kaybedeceklerdir. Eğer buradaki güçler en elverişli yerlerde başaramazlarsa, başka hiçbir yerde başaramazlar. Yine bu hazırlıklarla, bu olanaklarla başaramazlarsa, başka hiçbir yerde, hiçbir olanakla kazanamazlar.

Demek ki, buradaki savaşçı güçlerimizin ve oradaki yönetimin de gerçeği böyle kavraması gerekir. Başarmaları için her şeylerini ortaya koymaları gerekir. Başarısızlık halinde, bu alan güçlerimizin önemli oranda tahribi söz konusu olacaktır. Genelde de partinin çok önemli bir halk savaşını geliştirme şansını darbelemiş olacaklardır.

Yine halkımızın 1995 hedefleri vardır, onlara da bir darbe teşkil edeceklerdir. Tümüyle darbelenmesine yol açmazlarsa bile, Kürdistan ulusal sorununun siyasi platformda güçlü kazanma ihtimalini zayıflatacaklardır. Askeri denge konumuna gelme sürecini çok çok geriye itecekler. Yine diplomaside sağlanan gelişmelerin de TC'nin lehinde olmasına yol açacaklardır.

Görülüyor ki, bu yönlü kayıplar da az değildir. Stratejik bir kayıp olmasa da, çok önemli taktik mevzi kayıpları olacaktır. Tümüyle kaybetseler bile, bu partimiz için kesin bir kayıp olamaz. Çünkü partinin çok yayılmış mevzileri ve orada güç mevzilendirmeleri söz konusudur. Bunlar, kendini rahatlıkla üretebilecek, güçlendirebilecek mevzilerdir. Ama en temel mevzide, savaş mevzilerinde kaybetmenin geriletici özelliği de çok açıktır. Öyle bir geri adım, yılların emeğini kaybettireceği gibi, ancak yıllar sürecek bir çabayla telafi edilebilecektir.

Demek ki, daha da somut olarak; başarılı olmama halinde ulusal sorunun siyasi çözümünde gerileme olur, askeri dengeye kavuşmada gerileme olur, diplomaside gerileme olur. Özellikle halk savaşının hem kitlesel serhildan boyutunda, hem de gerilla boyutunda gerileme olur.

Başarılı olunması halinde, en azından bir denge hali yaşanılırsa, durum eskisi gibi devam eder. Ne düşman tam başarılı olur, ne de biz başarılı oluruz. Şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da böyle devam eder. Bu tipik bir denge durumudur. Her iki tarafın da tam istediğini elde edememesi, belki de ağırlıklı olarak gelişecek olanıdır. Çünkü şimdiye kadar bizim zor bela yönettiğimiz bu savaşta, ne düşman tam başarılı, ne biz tam başarılıyız. Belki bu orta eğilim daha da ortaya çıkabilir. Çünkü bütün operasyonlarda az çok bizim verdiğimiz karşılık, bu denge düzeyine getirebilmektir.

Güney de değişecek

– ***Bu hareketin sonuçlar Güney Kürdistan'ı da etkilediği veya etkileyeceği açıktır. Bu nasıl izah edilebilir?***

– Şüphesiz bu operasyonun Güney Kürdistan açısından yarataca-

ğı sonuçlar vardır. Savaş Güney Kürdistan'da veriliyor. Güney Kürdistan'daki mevcut federal meclis veya hükümetin çözülüşü ve kaosu yaşadığı biliniyor. Yine KDP içinde en azından ağırlıklı bir kesimin gizlice TC ile anlaştığı ve bu operasyona davetiye çıkardığı biliniyor. Tıpkı 1992 ve hatta daha önceki Güney operasyonlarında olduğu gibi. 1980'lerden, hatta daha öncelerinden gizli anlaşmaları var. Bunu bu sefer de yürüttükleri anlaşılıyor.

Eğer bu operasyonda düşman başarılı olmazsa, siyasal gelişmeler Güney'de de başka türlü gelişecektir. Bizim Güney Kürdistan'da dayattığımız bir gelişme, ulusal demokratik bir cephenin oturtulmasıdır. Bunun askeri, siyasi temsilinin yapılmasıdır. Bunu desteklememiz daha da hız kazanır ve Güney Kürdistan'da da yeni bir siyasal gelişme süreci, meclis ve hükümet gelişmesi söz konusu olur. Tabii bunun da bölge üzerindeki etkisi ve uluslararası yankıları büyük olur. Başarılı olmamız halinde, Güney Kürdistan'da en az Kuzey Kürdistan'dan aşağı kalmayacak ciddi bir siyasal gelişme, halk iradesi lehinde bir gelişme olabilir. Başarısızlık halinde ise, ilkel milliyetçi, işbirlikçi güç, tampon bölgeyi de geliştirir. Yine Güneyli demokrat-ilerici güçler üzerindeki egemenliğini de geliştirir. Irak ve Türkiye rejimleri ile de anlaşarak, 1970'lerdekinden bile daha gerici bir otonomi anlayışıyla aile çıkarları, işbirlikçi güçlerin çıkarları doğrultusunda bir statüye yol açarlar. Bu Güney'deki tüm savaşımın ve onun kazanımlarının boşa çıkarılması demektir. Dolayısıyla düşmanın başarılı çıkması, en az Kuzey'deki kadar, Güney'deki halkın da ulusal demokratik taleplerinin bastırılması anlamına gelir. Faşist sömürgeciliğin ve işbirlikçilerinin artan zulmü, baskısı ve halk direnişçiliğinin bir daha da başkaldırmayacak kadar ezilmesi anlamına gelir. Bu da çok tehlikeli bir sürecin başlaması demektir.

Bunun bölgenin ilerici güçleri açısından da sakıncaları vardır. Kürdistan'ın diğer parçalarına, yine özellikle İran'a yönelik olarak daha olumsuz gelişmeler hız kazanabilir. Suriye açısından da daha sakıncalı durumlar ortaya çıkabilir. Tabii bu durumlar bizim önemimizi daha da fazla ortaya koyabilir. İki çizgi çatışması, bizim lehimize bazı çatlaklıklara, dolayısıyla politik ma-

nevra imkanlarına ve PKK'yi şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da daha güçlenerek çıkarma gibi bir duruma da yol açabilir.

Seyir bizden yana

– *Başkanım, kim kazanabilir?*

– Savaşın karmaşık süreç etmenlerini, kendi lehine kim iyi kullanırsa o kazanır. Kazanma imkanı 1992'de de, öncesinde de vardı. Ama taktik önderlik gücünün buna doğru cevap vermeyişi ortaya çıktı. Özellikle bizim çabalarımız, partinin tam ezilmemesi, savaş imkanlarının tam boğulmaması temelindeydi. Ama bu sefer, taktik önderlikte de bir sıçrama yapılırsa ve yeni savaş sahamızda da büyük başarılar gerçekleştirilirse PKK tarihinde, 15 Ağustos Atılımı'yla başlayan 11 yıllık savaş sürecinin en ciddi gelişmesi olabilir. Zaten hazırlıklarımızın temelinde bu operasyonu boşa çıkararak ve hatta gerekirse düşmanı üzerimize çekerek başarmak, PKK'nin son dönemlerdeki en temel taktiklerindedir. Hele Güney'e çekilmesi halinde, düşmanın kaybetme ihtimalinin daha da yükselebileceğini değerlendiriyorduk. Dolayısıyla buna yabancı değiliz. Güney'e çekilmesi, biraz taktik beklentilerimize uygun da olabilir.

Operasyonun mevcut seyri bizim için bir avantajdır. Savaşın geniş bir sahaya, coğrafya açısından da fazla hakim olunamayacak bir sahaya yayılması, bizim taktik başarı olanaklarımızı artırıyor. Kullanırsak ve de peş peşe biraz düşmanı batağa çekersek, kendisinin de itiraf edeceği bir başarısızlığa doğru götürürsek, her şeyden önce Kürdistan'da da gerilla savaşında patlama olur. Kesin gerilla savaşında bir gelişim, halkın yeniden ayağa kalkmasında ciddi bir başlangıç, diplomaside ciddi bir gelişme ortaya çıkar. En önemlisi de bu Türkiye'nin reformist eğilimlerinin, hatta devrimci eğilimlerinin gelişmesinde etkili olur. Hem reformcu eğilim, hem devrimci eğilim çok hızlı gelişir. Ve bu da siyasal çözüm yolunda büyük bir ısrara yol açar.

Hiç şüphesiz hem askeri, hem de siyasal olarak gelişme hızlı olur.

Yaptığımız hazırlıkların bu sefer daha derli-toplu, tecrübenin daha güçlü olduğu, yine düşmanın oldukça yıpratıldığı söylenirse, böyle kazanma yanı ağır basan bir sonuca da ulaşabiliriz. Ama her şey günlük olarak bu savaşın taktik yürütülmesine bağlıdır. Başarıyı belki 24 saat, belki de bir hafta belirler. Bu geçen bir haftalık süreç ne bizim direnme ve saldırı gücümüzü tam ifade eder, ne de düşmanın saldırı durumunu. Daha çok başlangıç safhasına benziyor. Düşmanın ilk yaptığı kendini biraz yerleştirmek, noktaları tutmak, kendi deyişle geçitleri tutmak, keşif yapmak, içeriye biraz kol uzatmak, ağır hava ve topçu saldırılarıyla burayı yumuşatmaktır. Topla, uçakla yumuşatarak kollarını yollamayı biraz denedi ve girdi. Fakat öyle ciddi bir başarısı olduğu söylenemez.

Bizim geliştireceğimiz düzenleme bu haftayı onlar için daha da zorlu, yıpratıcı bir haftaya dönüştürebilir. Olacağı da biraz buna benziyor. Gücümüzün önemli oranda kuşatmaya alınması pek mümkün değildir. Bazı hazırlıksız birimler adeta kendi kendilerini kuşatmaya sokarlarsa, bazı ahmaklıklar, gafletler içine girilirse, belki birkaç birim imha olabilir. Ama ağırlıklı bir bölümü kendini araziye uyarlayacaktır. İstenilen biçimde yönelirsek daha fazla darbeler indirebiliriz. Belki düşman daha fazla yıpranır. Eğer gerçekten düşman ezici operasyonlarıyla bizi biraz cephe savaşına çekerek, nerede, ne kadar, nasıl olduğumuzu bilip yüklenerek, çember üstüne çember çizerek yönelirse (ki bunlar biraz imkansız gibi) belki bazı birimlere karşı başarılı olabilir.

Tabii savaşı tahmini olarak değerlendirmek mümkün değildir. Dediğim gibi savaş günlük duruma göre değişiyor. Savaş fizik bilimi gibi değildir. Şunlar şöyle olursa sonuç şöyle olur diyemeyiz. Savaş irade olayıdır. İrade de an be an ortaya çıkar. Genel çizgi verimliliği, genel azim, irade var. Ama günün 24 saati yeterli bir yönetim gücü olabilmesi, o anki komutana bağlıdır. Savaşı en azami başarıya götürmek, gerçekten kişinin o an yeteneklerini açığa çıkarıp sergilemesine bağlıdır. Savaşın ilk ayı dolarsa ve de bizim artık sökülemeyeceğimiz, tam tersine iyice oturup düşmanı darbeleyeceğimiz anlaşılırsa, bu düşman için başarısızlığa gitmenin en önemli bir adımı olabilir. Örneğin Nisan ayını da lehimize değerlendirdik

mi, düşmanın daha da yıpranma sürecine girmesi başlar. Mayıs ayını da eğer burada geçirmek isterse, çok ağır çelişkilerle karşı karşıya kalacağı açıktır. Bütün olumsuz etkenlerin hızla aleyhine işlemesi ve bizim de güçlü yönlerimizin ortaya çıkması halinde, çok önemli bir başarı sağlayacak duruma geliriz. Böyle olabilmesi, Nisan ayını başarılı bir temelde geçirmemize bağlıdır. Nisan ayı bu savaşa gerçekten en hayati bir aydır.

Hayatımızın savaşı

– Başkanım, bu temel değerlendirmeler ışığında güçlerimiz için hangi temel hususlar vurgulanabilir?

– Taraflar için sonuçları böyle büyük savaş adımı olabilecek bu operasyon karşısında her savaşçımız ve komutan kişiliğimiz, tarihi rolünü çok iyi gözler önüne getirmelidir. Önümüze bir görev verildiğinde belki de bin yıllık tarihin en sonuç alıcı bir ayını, birkaç ayını yakaladığımızı, başarılması halinde yüzyılların kayıp durumunu tersine çevireceğimizi bilerek üstüne yürümeliyiz. Yüzyıllardır kazanılmayanı kazanma durumu var. Önemli bir şansın değerlendirilmesi söz konusudur. Bu olağanüstü bir durumdur ve olağanüstü bir yaklaşım gerektirir. Olağanüstü kişilik, olağanüstü hareket, olağanüstü yetenek, olağanüstü zekayı birkaç aya sığdırmayı gerektirir. Kendinde patlamayı, bütün yeteneklerini açığa çıkarmayı, kısaca derler ya “hayatımın savaşı”nı vermeyi gerektirir. Bu hem bir şanstır, hem de risklerle doludur. Büyük bir yaşam şansı oluyor, büyüme şansı oluyor. Yüzyılda sağlanılamayacak bir şans veya büyüme imkanını yakalamak anlamına gelir. Ama riskleri de büyüktür. Bir çırpıda kaybedilebilir de. Önemli olan, kazanmasını bilmektir.

İyi bir savaş sürecini yakalamışız. Savaşın yakalanması, bu düzeye getirilmesi bile bizim için büyük bir başarıdır. Savaşın gelişiminden korkmamak, “onun sorunları ağırdır” biçiminde savaştan çekinmemek gerekir. Savaşın gelişimi kesinlikle başarının yarısıdır. Savaş gelişmedikçe başarısı da gelişmez. Savaş geliştikçe başarının olanakları artar. Savaş büyümüştür. Büyüyen savaş, büyüyen kişilik, büyüyen kapasite ister. Büyük ufuk, büyük görüş, büyük irade

ister. Bunun için; yaşamınızın en olağanüstü dönemine en hazırlıklı, en kapasiteli, en iddialı, en azimli, yine en bilinçli, en planlı yaklaşımı, tarzı, tempoyu, üslubu dayatın. Bütün komuta ve birlik yapılarımız tarihe yaraşır bir biçimde, son derece yaratıcılıkla ve keskin irade kadar, tam bir taktik ustalıklarla kendilerini başarıya yatırmalıdır. Kişi, gerekli olan neyse, onu düşünce ve yüreğinde, fiziğinde gerçekleştirmelidir. Ama asla kötü bir yenilgiye fırsat vermemekle birlikte, kendini çok gerekli olan bir başarının da uzağında görmemeli ve “başarısız yaşayamam” diyebilecek bir konuma getirmelidir. Öyle olmalı ki; olumsuzluklar nedeniyle yenilgiye doğru oldu mu, hücrelerine kadar sarsılmalı, ruhu asla bunu kabul etmemeli ve beyni de kesin çaresizliğe düşmemelidir. Bunun yanında, “ben artık başarı olmadan yaşayamıyorum” diyerek hücreleri ve ruhunu, başarının temel gıdası yapmalıdır.

TC'NİN İKİNCİ 19 MAYIS ÇIKIŞI VE DEVRİMCİ-MİLİTAN GÖREVLERİMİZ

Son gelişmeler incelendiğinde, TC'nin yeni bir çıkışı veya körce yeni bir denemesini görmek mümkündür. Buna açıklık getirmeye çalışacağız. Anlaşıldığı kadarıyla her bakımdan tükenen ve çözülen TC, bir tarihi hatırayı canlandırmak veya başlangıç tarihini hatırlamak istiyor. Tabii buna karşı bizim de yaşadığımız bir gerçeklik var. Daha büyük bir dikkatle üzerinde durup mutlaka yerine getirmemiz gereken görevlerimiz var. TC'nin ikinci 19 Mayıs atılım ruhu ve buna karşı devrimci savaşımın yerine getirmesi gereken mutlak görevleri söz konusu.

Tarihi boyunca binbir hile ve zorbalıklarla halkların aleyhine düzenlenmiş işbirlikçi Türk barbar sistemi son olarak Osmanlı İmparatorluğu biçiminde rolünü oynarken, Birinci Dünya Savaşı'nın içinde boğularak ve yenilerek çıktı. TC gerçeği bu imparatorluğun yıkıntıları arasında doğdu. Günümüzde Türkiye Cumhuriyeti ne kadar ulusçu ve Türkçü olduğunu söylerse söylesin, yine ne kadar çağdaş uygarlık düzeyinden bahsederse bahsetsin, alabildiğine inkarcı ve bir o kadar da bireyci asker bir cumhuriyettir. Sivil bürokratik ve burjuvalaşmaya doğru giden kesimlerin, yine imparatorlu-

ğun feodal kalıntılarının el ele vererek yaptıkları bir çıkış vardır. Büyük bir tarih çarpıtması biçiminde yansıtılmak istenen, kemalizm veya Atatürkçülük diye tabir edebileceğimiz bir çıkıştır 19 Mayıs. Bu çıkış oldukça tahrif edilerek halklara yansıtılmak istenmektedir.

Mustafa Kemal gerçeği peygamberlerden daha fazla fiktiftir

Kendimizi tanıdığımızdan beri bu edebiyatla büyütüldük ve bu hızından da hiçbir şey kaybetmiş değildir. Biraz daha bilimsel düşünmeye çalıştığımızda, 19 Mayıs ruhu denilen çıkış, o dönemin dünya ve çağ gerçekliğini dikkate alarak, yenilmiş bir imparatorluk enkazını yeni bir ideolojiye ve sınıfsal temele kavuşturmayı amaçlamıştır. Çok fırsatçı bir yaklaşımla ve ağırlıklı olarak bir kişinin dikta heveslerinin sınırsız ve kontrolsüz bir tarzda kendini hakim kılarak geliştirmek istediği bir tarihe başlangıç teşkil ediyor. 19 Mayıs'ın bundan başka bir anlamı yoktur. Bu Türkiye gerçekliğinin büyük tahribatı ve hâlâ içinden çıkılmaz durumu, bu tarihi başlangıcın çarpıtılmasıyla ilgilidir. Hiçbir zaman böyle bir tarihi başlangıç olmamıştır. Aslında 19 Mayıs çıkışı diye bir çıkış da yoktur. Mustafa Kemal'in kendisi bile Samsun'a çıktığında bunun bir kurtuluş çıkışı olduğunu hiç düşünmez. Bunun için ne bir planı, ne bir programı, ne de bir örgütü vardır. Bu bir yakıştırma değildir. Tarihi bir başlangıç yapmak daha sonraları olmuştur. “Karadeniz'den doğan güneş”, “büyük kurtuluş adımı” tanımlamaları ise birer safsatadan ibarettir. Mustafa Kemal'in İngiliz işbirlikçisi Vahdettin'den aldığı bir müffetişlik yetkisi vardır. Anadolu'da halk ayaklanmaları gelişmektedir. Mustafa Kemal gidip bu ayaklanmaları bastıracaktı. Samsun çıkışı tamamen karşı-devrimci temelde gerçekleşmiş bir çıkıştır.

Bu dönemde İngiliz işgali geliştirilmek istenmektedir. Bir de buna karşı gelişen Kuvayı Milli'ye hareketleri vardır. Her tarafta halkın rahatsızlığı görülmektedir. Osmanlı ordusu dağılmış, askerler köylerine dönmüşlerdir. Belki de köylülerin ağalara karşı bir direnmesi vardır, bazı azınlıkların direnmesi vardır, Kürt isyanları gelişebilir. Zaten Kürt halkının kendisi isyan halindedir. Mustafa Kemal

Samsun çıkışıyla bunu bastırmaya gelmiştir. Ama bu şimdi büyük bir “kurtuluş başlangıcı” yapılmaktadır.

Daha da ötesini araştırdığımızda, Mustafa Kemal'in deneyimi ve gerçeği nedir? Kendisi bir şeyler yapmıştır. Hatta çok önemli şeyler de yapmıştır. Yaptığı oldukça köhnemiş ve ömrü zoraki olarak uzatılan bir feodal devlet sistemi ve bunun dayandığı sosyal zemin aşılırken, burjuvazi henüz kendi iktidarını kuramayacak kadar çarpıktır, gelişme olanağı bulamadığı bir geçiş aşamasındadır. Bir sınıfın çözümlenip iktidarın yıkıldığı, diğerinin ise iktidarını oluşturmaya güç yetiremediği koşulların yaşandığı bir süreçte, askeri-sivil bürokratik kesim hem bu koşulların kokusunu alarak, hem de o çağın özelliklerini kullanarak fırsatları değerlendirmiştir. Mustafa Kemal böyle bir sürecin içinden fırsatları kullanarak ortaya çıkmıştır. Yine o süreçte bir dünya savaşı vardır, taraflar savaştan bitkin çıkmıştır. Özellikle Ekim Devrimi'yle birlikte Anadolu'yu işgal eden Rus orduları geri çekilmiştir. Ayrıca İngiliz ve Fransız orduları da çok yıpranmıştır. Anadolu'da açık bir işgal hareketini yürütemeyecek kadar zayıflamıştır. Bu asker-sivil bürokratik kesim böyle elverişli dış koşullar ortamında en örgütlü ve en bilinçli kesim olmaktadır. Mustafa Kemal tümüyle içte ve dışta ortaya çıkan bu boşluğun önderidir. Ama siyasette Makyavel'den çok daha tehlikeli bir biçimde iktidar için her şeyi mübah sayar, hiçbir ahlaki ve siyasi ilkeye bağlı değildir. Kendi şahsi iktidarından başka hiçbir şeye yer vermez. İktidar olmak için her şeyi mübah görerek, astığı astık kestiği kestik ve gerektiği kadar işbirlikçi, uzlaşmacıdır. Bu nedenle çok karmaşık olan bir kişiliktir. Hatta buna bir ideoloji demekte de zorlanıyoruz.

Aslında Mustafa Kemal'in herhangi ideolojik bir yanı yoktur. Kemalistler de bunu belirtirler, kemalizmin pragmatist yanına ağır vurgu yaparlar. Gerektiğinde faşist pratiğe yönelecek, gerektiğinde komünistlik taslayacak kadar ilkesizdir. Bu kendi içinde büyük bir tahrifattır. Büyük bir yalanın, büyük bir yanlışlığın örgütlenmesi veya çok çelişkili olan durumların bastırılarak bir sistem diye yutturulması oluyor. Hiç kuşkusuz bunun için bir ulusçuluk kılıfı gerekmiştir. Yapılan her şey “büyük Türk ulusu” adına yapılır. Bu eskiden Osmanlı hanedanı adına yapılırdı. Bu sefer Osmanlı hanedanı

adına değil, kemalist hanedan adına, Türk ulusu adına büyük deyimler kullanılarak yapılmaya çalışılır. Burada öz aynıdır, değişen sadece sloganlar olmuştur. Hanedanın ismi değişmiş, Osmanlı hanedanının yerine bir kemalist hanedan geçmiştir. İt gibi birbirlerini tutmuşlar ve bırakmıyorlar. Bu durum bizi oldukça aydınlatıyor. Son olarak içine girdikleri ve ulusal mutabakat diye adlandırdıkları olayda, aslında kemalist hanedan mutabakatıdır. Osmanlılık yerine bir de büyük Türk ulusçuluğu gerekiyor. Çünkü hanedanın çıkarlarını en iyi bu kavram örtbas edebilir. Ve yüklendikçe yükleniyor.

Hazreti Muhammed'in ayetleri bile bu kadar tanrısal değildi. Muhammed'de bir gerçekçilik arar bulursunuz, herhangi bir peygamberde de bunu bulabilirsiniz. Ama Mustafa Kemal gerçeği peygamberlerden daha fazla fiktiftir, yani gerçeğin dışındadır. Gerçeği oldukça zoraki ve faşist bir biçimde çarpıtmıştır. Bazı lümpenler vardır veya bazı işkenceci polisler vardır; büyük bir işkence ve dayakla gerçeği değiştirmek isterler. Eğer kendisine mutlaka bir ad takmak gerekirse, kemalizm, halklar gerçeğini, tarih gerçeğini ve ulusal gerçekleri faşist işkenceyle değiştirmenin adıdır. Bu, halklar adına büyük bir talihsizliktir, büyük bir yalanın veya faşist demagoginin korkunç bir hanedan biçiminde iktidarlaşmasıdır. TC denilen olay budur. İşte 19 Mayıs da bunun bir başlangıcı oluyor. Daha doğrusu bu yakıştırma sonraları geliyor.

Kemalizm bir düşkünleşme olayıdır

Mustafa Kemal'e boşuna deccal denilmemiştir. Hala Türkiye'de gelişen bir İslami hareket var ve oldukça da güç kazanıyor. Bunun nedenleri anlattığım bu gerçekler içindedir. Kemalizm bu kadar kara cahil ve faşist yanı olan bir düşkünleşme olayıdır. İslami seçenek binbeşyüz yıl öncesine kadar gidip dayanıyor. Buna rağmen Türk halkının sarılmak istediği bir seçenek haline gelebiliyor. Bundan hiç ürkmemek veya gericilik hortladı diyerek, kıyamet koparmamak gerekiyor. Bu hareketin herhalde kemalizmden daha olumlu bir yanı var ki, Türkiye halkı buna yöneliyor. Yoksa bu hareket nasıl geli-

şebilir ki? Miadını dolduran, devrini tamamlayan bir ideoloji ancak hatıralarda ve tarih kitaplarında dile gelebilir. Demek ki TC o kadar karanlık, o kadar işkenceci, o kadar yaşam karşıtı bir olay haline gelmiş ki, çok geri gibi gözükene, bin yıl ötesinin yaşam tarzı bile çok kutsal bir yaşam olarak halkların gündeminde tartışılıyor ve oldukça da benimsenebiliyor. Bu da kemalizmin niteliğini ele veriyor.

Kemalizm tahlil edilmeyen bir faşizm türüdür

Burada 75 yıllık cumhuriyet tarihini açacak değiliz. Bunun üzerinde epeyce durmuştuk. Fakat bugünkü sonuçlarına baktığımızda ve özel savaşın anlamını daha da netleştirmek istediğimizde, kemalizmin belki de dünyada henüz tahlil edilmeyen bir faşizm türünün kendisi olduğunu görüyoruz. Öyle ki, Osmanlı ile kıyasladığımızda TC'nin kendisi bir ilerleme değil, çarpıklaşan bir gerilemedir. Biraz demokrasi uygulanırsa, bu cumhuriyetin içinde sandıktan binbeşyüz yıl önceki ideoloji ve iktidar anlayışı çıkar. Demek ki kemalizm bu kadar kara bir gerçeklik oluyor.

Peki, diğerleri karşı-devrimci mi? Hayır. Bu devrimcilik yetmiş yıldır neden bu karşı-devrimi önleyemedi? Demek ki bunun için her şeyden önce kemalist tarih tahrifatını aşmak gerekiyor. Çok fiktif ve yapay bir tarih anlatımıyla karşı karşıyayız. Bu sadece kitaplarda geçen bir tarih anlayışı değil. En acı tarafı da hepimizde etkisi görülen ve bu tarzda yapılanmış olmanızdır. Bütün çabalara rağmen, öyle bir kişiliğiniz var ki, çözemiyorum. Kendimizi amansız vermimize rağmen, bu kemalist yapılanmayı sökemiyoruz. Çünkü kemalizm insanın en zayıf, en çarpık yanlarına, faşizme meyil veren güdülere hitap eder. Sosyal gerçekliğin en günübürlük yanını ve günceli kurtarmakla yetinen en anti-demokratik, ruhsal anlamda en boğucu ve en daraltıcı bir olgudur. Yine beyinlere, ruhlara yalanın eğitimi müthiş şırıngalayarak ve aşlayarak bir insanı yapma olayı oluyor. Belki de bu yüzden bazı temel gerçekleri anlayamıyorsunuz.

Reel sosyalizm bile bazı kusurları nedeniyle hızla çözülüyor da, yetmişbeş yıldır bu kemalizm neden çözülüyor? Hitler faşizmi bi-

le çözüldüğü halde, neden bu çözülmüyor? Çok tarihi ilkeleri olduğundan mı? Kemalizmin böyle ilkeleri olmadığı açık. Halkların çıkarlarına denk geldiği için mi? Halkların çıkarlarına en karşıt bir rejim varsa, o da kemalizmdir. Bundan da değil. Peki, neden? Bunun nedenleri siyasette görülmemiş bir lümpenizmin güçlü olmasında aranmalıdır. Zaten kemalizmin başlangıçta dayandığı o grupların lümpenlikleri bellidir. Yine bir ideolojisizlik ve ilkesizliğin varlığı bellidir. İşkence yöntemleriyle en yakınlarını bile tasfiye etmesi de bellidir. Biz böyle bir olayın iktidarlaşmasıyla karşı karşıyayız. Bu iktidarın tecavüz etmediği tek bir insan bile kalmamıştır. Bu iktidar insanların ruhunu ve bilincini kirletmiştir. Bu tarihi böyle değerlendirmek abartma değildir. Ben ana hatlarıyla biraz vermeye çalışıyorum. Zaten bu konudaki araştırmalar herhalde daha da geliştirilecektir. Bunun aşılması gerektiğini sadece ben söylemiyorum, herkes söylüyor, düzenin içindekiler de söylüyor.

Türkiye'yi büyük bir maymun taklitçiliği yönetiyor

Daha da ötesi iktidarı ve muhalefetiyle bir komediyi oynuyorlar. Maymun taklidinden öteye geçmeyen bir üstyapı söz konusu. Türkiye'yi şu anda büyük bir maymun taklitçiliği yönetiyor. Kendileri bunu söylüyor, ben söylemiyorum. Çok kirlili bir özel savaş yürüttükleri halde, bunu büyük vatanseverlik diye, bütün Türkiye halkına yutturabiliyorlar. Yürütülen savaşın niteliklerini iyi biliyorum. Uluslararası kamuoyu, yine en çok dayandıkları müttefikleri bile ayağa kalktılar, “bu böyle gitmez” dediler. İnsan haklarına ve demokrasiye biraz saygı gösterilmesini istediler. Ama onlar kimseyi dinlemiyorlar. Türk halkı her gün neredeyse deliriyor. Çılgınlık dizboyu. Öyle bir insan tipi yaratılmış ki, medyaya bakın, sıradan yüzlerce haberle çalkalanıyor. Trafik canavarından bahsediyorlar, her türlü insanlık dışı cinayet işleniyor. Sadece siyasi anlamda da değil, köşe başlarında türeyen mafya çeteleri her gün adam öldürüyor. Hukuk adına büyük bir hukuksuzluk var. Hukukun kendisi zaten bir mafya tekeline dönüşmüş. Hiç kimse kendi yaşamından emin değil.

Müthiş bir vurgun sistemi yaratılmış.

TC bir sonuç aşamasıyla karşı karşıya gelmiştir. Bu devlet kendi halkını ve uluslararası alanda kendisiyle ilgilenen çevreleri aldatarak, yanıltarak, çarpıtarak ve hatta delirterek idare etmeyi baş siyaset biliyor. Şimdi bunu herkes görüyor. En başta da Türkiye halkının kendisi bunu görüyor. Türkiye'de şu anda çok ilginç bir yönetim biçimi söz konusudur. Tabii bu her gün gündem değiştirmekle icra ediliyor. Halkı büyük bir mantıksızlık içine yuvarlayarak, yüreğini, moralini günde bilmem kaç defa yerle bir ederek ve çıldırtarak yönetme sanatıdır. Acaba tarihte bunun bir örneği daha var mı? Kim böyle yapıyordu? Tarihte görülen o tiranlıklar da halklarını bu kadar delirtmişler miydi? Hiç sanmıyorum. Bu kadar gündem değiştirerek, morali bu kadar yerle bir ederek veya moralle bu kadar oynayarak, en basit mantık kurallarını bile bir yana iterek bir yönetim gerçekliğine ulaşmak dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Bu Türkiye Cumhuriyeti'nin, dolayısıyla kemalist ruhun büyük icadıdır. İnanılması güç, ama bu bir gerçektir.

Buna karşı bazı başkaldırıları olmadı değil, cumhuriyetin kuruluşu sırasında gelişen bazı başkaldırıları oldu. Bu başkaldırıları Hitler'i bile aratacak cinsten yöntemlerle bastırıldı. Sadece halkların başkaldırıları değil, toplumsal hareketler, ulusal ve sosyal savaşımlar daha doğmadan acımasız katliam yöntemleriyle biçildiler. Kemalizm karşıtını bastırmakta çok acımasızdır. Örneğin dönem ilericiliğe prim mi veriyor? Kendisini en ilerici, karşı tarafı en gerici olarak dünyaya kabul ettirebilir. Hatta bir zamanlar Sovyetler Birliği'ne yaptığı gibi. Kendisi kocaman bir yalan olduğu halde, o zaman Leninleri ve Stalinleri bile kandırabiliyor. Bu aynı zamanda reel sosyalizmin de en temel bir hatası oluyor. Bu konuda kemalizmi hiç de küçümsememek gerekiyor. Kapitalizmi aldatıyor. Şu anda Batı kapitalizmini en çok aldatan Türk özel savaş rejimidir. Geçenlerde Avrupa Parlamentosu'nun bizzat yaptığı bir tartışma vardı. “Bunlar sürekli bizi aldatıyorlar” deniliyordu. Doğrudur, kemalizm ve TC sadece kendi halkını değil, sadece sosyalizmi değil, kapitalizmi de aldatmanın şampiyonudur. Nitekim bunu başarıyor. Zaten TC elebaşlarının günlük pratiği incelendiğinde de bu görüle-

bilir. “Dün dündür, bugün bugündür” mantığının sahibi olan ve otuz yıllık bir politik geçmişi bulunan Demirel, şu anda bu politikanın en anlamlı temsilcisidir. Bunlar için her şey mübahtır. Yılan bile yalanlar temelinde bu kadar kıvrılamaz ama, bunlar kıvrılabiliyor. Biri şimdi Amerika'da, diğeri Çin'de. Yine bunlar zıtlıkları kendi çıkarları temelinde en iyi birleştirme şampiyonlarıdır. Bunlar bütünüyle kemalist hanedanın özellikleridir. Başlangıçta da böyleydi, yetmiş yıllık gelişmede de, çöküşe giderken de böyledir.

Türkiye'nin en büyük yalancıları bilim adamları, aydın ve sanat çevreleridir

Ben halkları severim. Halklar için her türlü eylemi de düzenliyoruz. Ama Türk halkının bugün içinde bulunduğu durum son derece kötü bir iğrençliği ifade ediyor. Kendi egemenlerinin yalanlarına bu kadar alet olan bir halkı ne tarihte, ne de günümüzde görebilmek mümkündür. Türk egemenleri bizimle savaştıkları, Türkiye halkı bu savaşa alet edildiği için ya da sözümona aydınları ve ilericileri bu savaşta kullanıldığı için değil, başka nedenlerle iğrenç buluyorum. Bu kadar açık yalanlara nasıl inanabiliyorlar? Nasıl bu kadar kendi çıkarlarının aleyhinde yaşayabiliyorlar? Osmanlıların da bir uleması vardı ve halka yalanı aşılıyordu. Ama tarihin hiçbir döneminde ve hiçbir ülkede halkların yaşamsal çıkarlarını bu kadar başka türlü gösteren bir ulema takımı, bir bilim adamı ve aydın takımı görülmemiştir. Türkiye'nin şu anda en büyük yalancıları bilim adamları ve aydın-sanatçı çevreleri oluyor. Bunun en açık örneği yürüttüğümüz savaştır. Rejim bu savaşı en büyük “terörizm” olarak adlandırıyor. Bu savaşta Türkiye halkının bazı temel çıkarları var, bunlar da yerle bir edilebiliyor. Biri kalkıp da “bu doğru değildir” diemiyor. En temel bir sosyolojik tespiti göre bile bunun doğru olmadığını söylemiyor. Terörizm nedir, nasıl yenilir? Şu anda ne halktan, ne bilim adamlarından, ne de aydınlardan buna alet olmayan tek bir kişi kalmamış. Hepsisi bu tezi kanıtlamakla meşgul, tarihi bu temelde bir tahrifat tarihine dönüştürmeyi başardılar.

Zaten halkın yaşamını da bir yalan yaşamı haline getirdiler, tahrip ettiler.

Bizim yenilmeyen bir gerçekliğimiz var. Hala çok yönlü olarak götürmekte olduğum bir mücadele var. Buna yönelik büyük saldırılara anlam vermeye çalışıyorum. Yalnız fiziki terör anlamında değil, zaten bu kavramın anlamı biraz ortaya konuldu.

En büyük terörist güç TC'dir

Tarihte en büyük terörist güç kimdir? Eğer teröre mutlaka bir anlam vereceksek o da şudur: İnsanların ya da halkların temel çıkarlarına kuralısızca ve sonuna kadar acımasız bir biçimde şiddetle saldırmaya terörizm denilir. Buna bir de haksızlığı eklemeliyiz. Haksızca, kuralısızca, gerektiğinde bir hiç uğruna bir kişinin veya dar bir çevrenin çıkarlarına karşı şiddeti amansızca kullandın mı en büyük terörist oluyorsun. Bunda kim en ileriye, o en büyük teröristtir. Bunun dışında kutsal savunma savaşları vardır. Bir insanın olduğu kadar, bir halkın, bir ulusun, bir sınıfın, bir cemaatin, bir kültürün, haklı olarak yaşanması gereken herhangi bir yaşam tarzının üzerine büyük bir baskı ve sömürü ile bir inkar ve yıkımla gidildiğinde, buna karşı gösterilen direnmeye kutsal direnme hakkı, direnme savaşı denilir. Hele bu bir de jenoside kadar varan bir saldırıysa, bir halkı, bir bireyi, bir yaşam tarzını sonuna kadar yok etmeye götürüyorsa, buna karşı gösterilen direnişe de kutsal savaş deniliyor. Bu direnmeler yeni bir yaşamı haklı, eşit ve barışa uygun bir tarzda yaratmaya yönelikse, bu konudaki özellikleri ne kadar belirginse, o denli kutsal nitelik atfedilen bir direnme savaşı olarak değerlendiriliyor. Bu tanımları göz önüne getirdiğimizde, en büyük terörist olgunun TC'nin kendisi olduğu görülecektir. TC'nin şu anda sınır tanımadan en haksız, en kuralısız ve zincirlerinden boşalmış bir tarzda yürüttüğü özel savaş en büyük terörist savaştır. Bunun karşısında bir halkın emekçilerinin yürüttüğü savaş ise kutsal bir savaştır. İnsan haklarının bu terörizmle en amansız biçimde tehdit edildiği, yaşam hakkının tamamen elinden alındığı, hatta sadece yaşam hakkının da değil, onun gerekli kıldığı doğasının da

yerle bir edildiği ve böylece terörde sınır tanımadığı bir aşamada buna karşı verilen savaşımın en kutsal türden bir savaş olduğu açıktır. Bu tanım çok nettir. Sıradan bir bakış bile terörizmin böyle ele alınabileceğini herkese göstermek için yeterlidir.

Özel savaşın arkasında Yahudi sermayesi var

Şu faşist demagojiye bakın, bizi en büyük terörist olarak lanse ediyor, kendisini de insan hakları uğruna savaşım veren bir güç olarak gösteriyor. Kemalistler bu utanmazca düşünceyi teröre karşı öncülük eden güçler sıfatıyla dünya çapında herkese yutturmaya çalışıyorlar. Bu noktada hemen buna arka çıkan bir Amerikan desteğinden bahsetmek gerekiyor. Bütün incelemeler şunu gösteriyor ki, dünyada bu teröre en çok arka çıkan ABD'dir. Bu inceleme daha da ileri götürüldüğünde, bu devletin içinde bu politikayı destekleyen bir Yahudi lobisinin bulunduğu görülecektir. Kirli ittifaklarla bunu yürütüyorlar. Daha da incelediğimizde, Mustafa Kemal'i ortaya çıkaran Selanik mason locaları vardır. Yine Yahudilikten dönmeler vardır. Selanik'te mason locası kurmuşlardır. Sanırım Mustafa Kemal'in babasının belli olmadığından bahsedilmektedir. Ben bunu fazla incelemedim. Ama bazı Müslüman çevreler bunu oldukça incelemişler ve kanıtladıklarını iddia ediyorlar. Bu adamın bir Yahudi bozması olması ihtimali yüksektir. Tipinin de Türke pek benzemediğini biliyoruz. Aslında normal Türk tipi, Türkmen tipi bellidir. Bu ise son derece farklıdır. Yani Türk tipinden çok farklı özellikleri var. Kültürel olarak, yetişme tarzı olarak özenle yetiştirildiğini, kendisinin en üst derece olan 33. dereceden bir mason olduğunu tarih ispatlamıştır ve yazmaktadır. Bunu bilmeyen yoktur.

Yine TC'nin İsrail'in oluşumundaki temel bir araç olduğu, hatta onun ön oluşumunu sağladığı, daha sonra sıranın İsrail'e geldiği bugün tarih tarafından yazılmaktadır. TC'nin oluşumunun böyle bir dönme Yahudi olayıyla ilişkisi çok somuttur. Bunu gizli yürütmüşlerdir. Zaten ittifakçılık bir dönme Yahudi kurumu olarak şekilleniyor. Mustafa Kemal bunun içinde en dönmesi oluyor. O zaman bun-

lar İngiltere'de biraz güçlüler, ABD'de güçlüler. Giderek bu devletleri de kullanıp Mustafa Kemal'i ve onun Türkiye Cumhuriyeti'ni ortaya çıkarıyorlar. Bunu yetmiş yıldan beridir de besliyorlar.

Günümüzde TC yıkılışa ve çözülmüşe doğru giderken, İsrail'e ziyaretlerin ve ilişkilerin sıklaştığını görüyoruz. TC Başbakanı "biz kaldıramıyoruz, bu devleti siz kurtarın" diyorlar. Bazı işbirlikçi Türkler var ve bunlar Türkiye Cumhuriyeti'ni idare edemiyorlar. Bizzat "bu devlet sizin de devletinizdir, idare edin" diyorlar. Şimdi çok daha iyi tespit ediliyor ki, Amerika'yı, İngiltere'yi ve etkiledikleri bazı çevreleri kullanarak, özelleştirme adı altında Türkiye'yi daha fazla Yahudi kontrolüne çekmeye çalışıyorlar. Yine medyayı, turistik sahaları tamamen kontrole çekiyorlar. Böylece devletin asıl sahiplerinin kimler olduğu, yarıdakçılarının kimlerden oluştuğu biraz daha açığa çıkıyor. Burada da büyük bir yanıltma var, dünyayı yanıltmışlar. Koca ABD toplumu, Avrupa'yı, Rusya'yı, hatta bazı İslam ülkelerini yanıltarak, TC denilen bu ucubeyi veya kemalizmi özellikle İslam ülkeleri arasında tek demokratik seçenemiş gibi yutturuyorlar. Oysa alakası yok. Şu anda dünyada en çok faili meçhul cinayetleri işleyen ve özel savaş tırmandıran rejim bu olduğu halde, kendisine tek bir eleştiri dahi yöneltilmiyor. Eleştiri yönelten çevreler de susturuluyor. Ya da bu eleştiriler hiçbir anlam ifade etmiyor. Neden? Çünkü Yahudilik bir dünya gücüdür, gizli güçtür ve hakimdir. Bu gücün reel sosyalizmin çözümlüşünde de rolü belirgindir. Yine şu da söylenir ve belki de doğrudur: Yahudilik her ulusun neredeyse bir gizli yönetim gücüdür ve çoğunda da yürütür. Bu, Türkiye Cumhuriyeti'nde daha fazla böyledir.

Demek ki bu gizli gücün etkisini çok büyük bir önemle göz önüne getirmemiz gerekiyor. Çünkü PKK'nin dünya çapında "en tehlikeli terör örgütü" olarak ilan edilmesinde bu gücün belirleyici rolü vardır. Yoksa bu Türk işbirlikçileri tek başlarına insani, demokratik ve sosyalist olan hareketimizi terörist ilan ettirecek güçte değildiler. Böyle bir gizli gücün desteği olmaksızın, dünyada bu propaganda yürüyemez. Kaldı ki bunu açık yapıyorlar. Tabii bu güç Clinton'u idare ediyor. Clinton da biraz dünyayı idare ediyor. Bir ufacak Kıbrıs, TC tarafından işgal edilmiştir. Bizi biraz desteklemek

durumunda kaldığında, ikinci gün ABD elçisi devreye giriyor. “PKK ile tek bir resmi ilişki geliştirmeyeceksiniz, yoksa gözünüzü çıkarırız” diyor. Yine TC'den en çok zarar gören Yunanlılar var, onları da susturuyorlar. En büyük bir güç olarak şimdi Ruslar var. Bunlarla ilişkiyi resmi düzeye getirmek istiyoruz. Bir bakıyor ABD “olmaz” diyor. Bunun arkasında kesinlikle Yahudi gücü var. Mustafa Kemal'in İslamiyeti ortadan kaldıran bir kişilik olduğu biliniyor. Uluslararası alanda kemalizme bu dayanağı sağlayan, ona bu kararı aldırılan Yahudilerdir, siyonizmdir, masonlardır. Neden? İslam dünyasını zayıflatmak, Filistin'deki gelişmeleri ortaya çıkarmak için. Türkiye bugün İsrail ittifakıyla bütün İslam ülkelerini kendi nizamları altında toplamak istiyor. Bu nedenle İsrail TC'nin özel savaşını oldukça destekliyor. Sadece desteklemekle de yetinmiyor. TC için “Dünyanın en demokratik rejimi” diyor.

Dünyanın en kutsal devrimci savaşını veriyoruz

Kemalizm aslında siyonizmin bir biçimidir. Ama güçlü olduğu ve dünya medyasını elinde tuttuğu için yutturmayı önemli oranda başarabiliyor. İşin bir de bu yönü var. Bunu ortaya koyduğumuzda, mücadelemizi daha iyi anlayabiliriz. Bizim ne kadar insani, demokratik, ulusal ve sosyalist amaçlarla ve yine enternasyonalizme dayalı olarak bir mücadeleyi gerçekleştirip geliştirdiğimizi herkes biliyor. 1970'lerden beri geliştirdiğimiz bir mücadelemiz var. Bu nitelikleriyle kendini halkına ve hatta Türkiye halkına son derece kabul ettiren kutsal devrimci bir savaş hareketidir. Denilebilir ki en insani hareket, ulusal ve kültürel baskıya, kısacası kemalizmin tüketmek istediği her şeye karşı var olma ve yaşama hakkı veren bir harekettir. Tarihin tamamen inkarı yerine tarihin doğru yapılanması, toplumların çok çarpık şekillendirilmesine karşı oldukça özgür ve açık toplumların geliştirilmesi, faşizmin her yere sızdığı bir sistem yerine en demokratik bir sistemi geliştirme hareketidir. Müthiş bir eşitsizliğin ve borsa oyunlarıyla neredeyse soyulup soğana çevrilen bir halkın kendi temel haklarına kavuşmasına, eşitliğe ve özgürlüğe

ulaşmasına amansız bağlı olan bir harekettir. Kuşkusuz buna dünyanın en kutsal devrimci savaşını diyeceğiz. Amaçlarında halkların çıkarları çok nettir. Yine son derece amansız bir özel savaşa karşı yiğitçe savaştığı için, kutsal bir direnme hareketidir.

TC'nin kendisi bir 19 Mayıs'tır

Şimdi savaştığımız gerçeği bütün yönleriyle anlayacaksınız. Aslında ikinci bir 19 Mayıs'a hiç de gerek yok, çünkü TC'nin kendisi bir 19 Mayıs'tır ve bu her gün sürüp gidiyor. Her yerde kutlanıyor. Neden? Bu yıl ikinci 19 Mayıs ruhu, atılımı dediler. Bunu 19 Mayıs'ın kendisiyle biraz karşılaştırsak daha iyi anlayabiliriz. Bildiği üzere o zaman devlet çözülmüştü. Çok zor koşullar altında yaşıyorlardı. Bu kemalist kesim veya bu temelde örgütlenecek olanlar daha sonra bu tarihi başlangıcı yaptılar. Kendi rejimlerinin başlangıcı haline getirdiler. Şimdi de zorlukları yaşıyorlar. Devlet biraz dağılıyor. En azından bu duyguya kapılmışlar. Zaten Demirel'in kendisinin ikinci bir Sevr ile karşı karşıya olduklarını söylemesi boşuna değildir. Aslında Sevr Antlaşması 1920'de uluslararası bir gerçeklik temelinde savaş sonrasında Anadolu üzerinde uzlaşma arayışını ifade ediyordu. Mevcut uluslararası gerçeklikte mücadelemiz oldukça etkilidir. Zaten Sevr Antlaşması da çarpıtılıyor. Kemalist tahrifata, yalana ve sahte tarih düzenlenmesine, halkların aldatılmasına karşı halkların lehine bir uzlaşma süreci yaratılıyor.

Biz başta bölge halkları ve azınlıkların çıkarlarıyla, ezilen emekçi kesimlerin çıkarlarıyla uygun bir düzenlenişi dayatıyoruz. Siyasi çözüm dediğimiz olay da budur. Günlük olarak bunu hem Türkiye kamuoyuna, hem de uluslararası kamuoyuna sürekli vermeye çalışıyoruz. Pratikte savaşın bunun için geliştiriyoruz, diplomatik ve politik gösterileri, hamleleri bunun için geliştiriyoruz. 1995'i yakaladığımızda bu biraz daha tırmandırılmıştı. Bütün amansız imha seferlerine rağmen, özel savaş başarıya ulaşmamıştı. Dikkat edilirse, özel savaşın en çok tırmandırıldığı ve kesin sonuç alacağımız dediği bir dönemde, bu ikinci 19 Mayıs ruhu devreye giriyor. Yine bu özel savaşa ve özellikle Güney Kürdistan operasyonlarına karşı gelişi-

leceğimiz ortaya çıkınca, ikinci 19 Mayıs atılımından söz edilmeye başlandı. Bunun nedensiz olmadığı anlaşılıyor. Her iki neden de doğrudur. Güney'de olsun, kuzeyde olsun gelişme şansımızın bastırılmayacağı ve sürüp gideceği açıktır. Ayrıca uluslararası alanda Türk devletinin itibarsızlaşması bütün destekçilerine rağmen, giderek teşhir olması ve kendi içinde de halkın artık çıldırması söz konusu olduğundan, bu 19 Mayıs ruhu canlandırılmaya çalışıldı. “Mehmetçikle dayanışma kampanyası” düzenlendi. Şimdi hepsini birleştirdi.

Sanıyorum birçok komutanımızın anlayamadığı Cudi'deki son operasyonda bence bu çok nettir. 19 Mayıs'ı 20 Mayıs'a bağlayan gece operasyon yapıldı. Yine 20 Mart'ı 21 Mart'a bağlayan gecede, yani Newroz'da bir Güney operasyonu vardı. Bunun bir 19 Mayıs ruhu olduğu söylenebilir. Zaten bu ruhla kirli savaş devam ediyor. En önemlisi de 19 Mayıs'ı 20 Mayıs'a bağlayan gece geliştirilen bir Cudi taarruzu var. Gelen haberler şunu gösterdi: Her taraf tutulmuş. Dağ-taş asker dolu. Ardından Gabar'da, Dersim'de, Amed'de, Garzan'da, Serhat'ta ve Toroslar'da her taraf asker kaynıyor. Aslında gizli yürütmüşler. Yeni Atatürk'ün adı belli: Hasan Kundakçı. Silopi ovasında tıpkı Atatürk gibi söylevini verdi. Böyle Atatürkler çok. Kendini ele veren gerçeklik, moral şıngılamak için bir ikinci 19 Mayıs'a ihtiyaç duyduklarıdır. Veya utanarak da olsa, böyle bir ad vermeyi çıkarlarına uygun buluyorlar. Başka seçenekleri yok. Tarihin kör çıkmazı, tarihin büyük tahrifatı işte buna denilir.

Birinci 19 Mayıs'ın sonuçları bellidir. Bununla Batı Anadolu'daki en eski halkın kalıntıları, yine Helen halkının kültürünü denizin dibine gömdü. Onlar belki de azınlıktı, bir de İngilizlerin oyununa gelmişlerdi diyelim. Haydi orada bir işbirlikçi kesim sorumluydu. Kralcılar vardı. Onların yüzünden Anadolu, Grek, Helen halkı ve kültürü büyük zarar gördü. Bunu anlıyoruz, çözümleyebiliyoruz fakat, İkinci 19 Mayıs dedikleri şey ise Doğu'da Cudi Dağı'nda başladı. Veya Doğu'daki gelişmelere karşı ortaya çıktı. Yani biz adeta Doğu'dan giriyoruz. Bir Yunan işgalci güç gibi görülüyoruz. Ankara'ya doğru gideceğiz. TC'yi tehdit ediyoruz. Bunlar da bu sefer Ankara'dan Doğu'ya doğru ikinci 19 Mayıs çıkışını yapacaklar.

Doğu Anadolu'daki “işgalci gücü”, bizi, yani Kürdistan'daki halkı sürüp çıkaracaklar. Ortada dökülecek deniz var mı? Hayır, bir Van gölü var. Van gölüne dökülecek fazla bir gücümüz yok. Doğu'da Urmiye gölü, Güney'de de Basra Körfezi var. Denizler de pek öyle bitmez. Olsa olsa dağlarda aç susuz bırakarak bitirmek isteyecekler. Bunu da bizzat kendileri söylediler. Şimdi anlıyoruz ki kendilerini bu ideolojiye bayağı inandırmışlar. Korkunç bir yalan ideolojisi. Kendisi bir işgalci, en kötüsünden faşist bir sömürgeci.

Kürt halkı tarihin en eski ve buranın yerleşik halkıdır. Yine PKK işgalci değil, bu vatanın ve halkın ölümüne bağlı olduğu harekettir. Hatta Anadolu gençlerinin katıldığı, bölgenin en eski halklarının dayanışması içinde yürütülen bir harekettir. Nasıl işgalci oluyor? Ama kemalist mantığa veya bu ikinci 19 Mayısçılara göre nereden geldiği belli olmayan bir işgalci güçtür. Belki de Amerika destekliyor. Halbuki bunların nasıl ABD himayesinde yaşadıklarını herkes biliyor. Belki de Ruslar diyecekler. Ama Ruslar da onların yanında, kendileri daha dün gidip Yeltsin'i ziyaret ettiler, tanıştılar. Belki Fransızlar denilebilir. Ama Fransa'nın yeni seçilen yöneticilerini en iyi dostlarımız diye takdim edenler de kendileridir. İngilizler ve Almanlar dersek, bunlar kendilerinin kadim dostlarıdır. Peki, dışarıdan hangi işgalci güç destekliyor? Bazı Arap şeyhleri dersek, onlar zaten kendi yanlarında. İran dersek, Demirel'in dostlarıdır. Suriye dersek, varını yoğunu İsrail'e karşı seferber ediyor. Bizi destekleyecek tek bir askeri bile yok.

O zaman ne oluyor? Büyük bir yalan ortaya çıkıyor. Yabancıların maşası olan sözümona bizler oluyoruz. Kendileri de evvel ahir bu toprakların sahibi... Büyük bir yalanı nasıl düzenliyorlar? İkinci büyük Kuvayı Milli'ye veya 19 Mayıs yalanı ama, Türkiye halkını inandırmışlar. Kürt işbirlikçileri de “en iyi Türk biziz” diyorlar. Türk bayrağını sallaya sallaya Cudi'nin tepesine çıkıyorlar. Şırnak'ın içini baştan başa Türk bayrakları ile donattılar. İstanbul bile bu kadar bayraklarla donatılmamıştır. Hatta Güney topraklarında bile Türk bayrakları diktiler. Artık adına yeni bir ruh mu dersiniz, büyük bir yalanın ruhu mu dersiniz, büyük bir inkarcılık ruhu mu, yoksa büyük bir faşist sürü ruhu mu dersiniz, adını ne koyarsa-

nız koyun, böyle bir gelişmeyle karşı karşıyayız.

Öyle anlaşılıyor ki, bu özel savaş hem çok gizli, hem de çok kirli yürütülüyor. Biz bile yeni yeni fark ediyoruz. Bize karşı nasıl örgütlendiklerini, kampanya adlarını nasıl taktıklarını yeni yeni fark ediyoruz. Biraz izledik: “Mehmetçikle elele kampanyası”nı bir ay boyunca sürdürdüler, medyayı alabildiğine kullandılar. Konuşturmadıkları ve desteğini almadıkları tek bir ilkokul öğrencisi bile kalmadı. Birinci 19 Mayıs'ta bile halk bu kadar ayaklandırılmamıştı. Bu kadar gösteri ve miting yoktu. Avrupa'da bile ilk defa en büyük mitingi yaptıklarını söylüyorlar. Avrupa'da “Türk'ün büyük şahlansı” ilk defa böyle oluyor. Zaten içeride de binlerce gösteri yaptılar.

Bütün önemli günlerde 19 Mayıs atılımı var

Anlı şanlı TC'nin dağılmasını önlemek veya Doğu'da ikinci bir kurtuluş hamlesini başarıya götürmek için büyük bir tarihi saptırma, büyük bir yalanı düzenleme, bu temelde kamuoyunu ve dünyayı aldatma, kirli savaşı ve terörü amansızca uygulama yoluna giriliyor. Şimdi daha iyi anlıyoruz ki, bu biraz da bizim dar yaklaşımımızın bir sonucudur. Örneğin biz 19 Mayıs'ı böyle bir başlangıç yapacaklarını anlamalıydık. Hatta Piran'daki birliklerimizin yaşadıkları bir kayıp vardı. 13 Şubat'ı 14 Şubat'a bağlayan gece (ki bu tarih Şeyh Sait ayaklanmasının yıldönümüydü), eğer o birimiz duyarlı davranırsa ve bu tarih kendisinde gerekli olanı çağırırsaydı, belki öyle gafilce bir imhayı yaşamazdı. Burada otuzbeş kişilik bir imha yaşandı. Bütün bunlar ikinci 19 Mayıs öncesi hazırlıklar oluyor. Yine 20 Mart'ı 21 Mart'a bağlayan gece bizim tarihsel Newroz geleneğimiz oluyor. O gece Güney operasyonu başladı ve bunu da daha iyi hesaplamalıydık.

Aslında böyle bütün önemli günlerde bir “19 Mayıs atılımı” var. Kirli özel savaş kendi içinde habire ideoloji üretiyor, gösteri düzenliyor, halkı aldatıyor, sınırsız bir terör geliştiriyor. Her gün acayip cinayetler var. Sindirilmiş Türkiye halkı mal gibi emre hazır bekliyor. Zaten Kürdistan halkında da bizim dışımızda ya mutlak işbir-

likçi ya da her gün bir kırımla karşı karşıya olma var. Bütün bunları böyle tespit ettiğimizde, yürüttüğümüz devrimci savaşın anlamı bütün yönleriyle bir kez daha karşımıza çıkıyor. Gerçekten yaşamsal bir savaş, kutsal mı kutsal, haklı mı haklı, mutlaka başarılması gereken bir savaş. Çünkü insanlık ancak bu savaşla kazanılabilir.

Şimdi bu savaşın başarılmaması ve kaybedilmesi halinde başınıza neyin geleceğini acaba düşünebiliyor musunuz? İnsanlar biraz geleceğini kestiren, en azından yakın bir tehlikeyle başlarına nelerin geleceğini tasavvur edebilen varlıklardır. Mutlaka biraz düşünebilmelisiniz. Başarısızlık halinde acaba ne gider? Birinci 19 Mayıs atılımı, kurulan cumhuriyet ve yetmiş yıllık tarih neyi getirdi, size neyi kazandırdı? Bunun altında yaşayan bir halk gerçekliği bugün ne haldedir? Biz buna tamamen maymunlaşmış bir halk gerçekliği diyoruz. Kürdistan'da daha da beterin beteri bir durum var. Eğer ikincisi başarıya ulaşırsa, daha da geri bir durum ortaya çıkar. Maymun da değil, belki şempanzeler topluluğu haline dönüşürüz. Zaten kimseyi beğenmiyoruz, değil mi? Birbirimizi beğenmiyoruz. Neden? Maymunlar beğenilmez. Bilimin iddiasına göre, maymunlar belki de insanlığın en primitif kaynakları oluyorlar. Şempanze daha da ilkelidir. Tabii insan olmak kolay değildir. Neden bu kadar yaşamın dışındasınız? Neden hakkınız olanı kazanamıyorsunuz? Neden bu kadar çirkinlik, neden bu kadar başarısızlık? Evet, bunun maymunculuk gerçeğiyle ilişkisi vardır. Böyle olursanız, şempanzeler topluluğundan öteye bir haliniz kalmaz. Karşı taraf bunu yaptırır ve yaptırıyor da. Kendi halkına yaptırmış, sana neyi yaptırmaz ki.

Kazanmak insan olmaktır

Kendi halkı derken yanlış anlamamak gerekir. Onun dağarcığında bütün insanlar en kötü biçimde kullanılacak ve harcanacak mallardır. Durum böyleyken, eğer biz doğruysak ve başarısızlığın sonuçlarını anlıyorsak, başarmanın neyi kazandıracığını bilmekte bir o kadar zorluk çekmemeliyiz. Başarmak; insan olmaktır. Başarmak insanlığı kendine yakıştırmaktır, insansal gelişmeye adım atmaktır, ulus olmaktır, halk olmaktır, eşit ve özgür insan olmaktır. Başar-

mak; kültür sahibi, ekonomi sahibi, siyasi güç sahibi olmak demektir. Başarmak; saygı ve sevgi dolu, moralli olmak, bir ahlakın sahibi olmaktır. Yine başarmak eşitliğe ve özgürlüğe yakın bir yaşamın geliştiği bir topluma sahip olmak demektir. Başarı budur. Eğer bunlar doğruysa, ki doğru olduğu tartışma götürmez, savaşın içinde olanların devrimci savaşı vermekte olduklarına emin olanların görevlere nasıl yaklaşmaları gerektiği açıktır. Madem ki kaybetmenin sonucu en kötü bir hayvanlaşmadır, gerçeklere doğru yaklaşılacak zorundadır. Aslında hayvanlaşma bile yetersiz kalıyor. Zaten yakıyorlar, paramparça ediyorlar. Keşke hayvanlaşmaya da fırsat verselerdi. Bu ideolojiye göre, direnenler doğranacaktır. Bir maymun olarak kalmalarına bile fırsat verilmeyecektir. Eğer bütün bunlar da doğruysa, o zaman bu savaş yaşamın adı olur. İlk başta fiziki olarak yaşamak için savaşacaksınız. Başarırsan insanlaşma yoluna gireceksin. Bunu başarırsan daha eşit ve özgür bir toplum ve ulusu, onun kültürü ve moralini elde edersin. Yaşam da bütün bunların toplamına eşittir. O zaman bu da başarıyla bağlantılıdır. Savaşta başarırsan, bu yaşam belirtilerini elde ediyorsun.

Başarmak için ne yapmak gerekiyor? Devrimci görevlerden bahsediyoruz. Devrimci görevler nedir? Görevler; eğitim, örgütlenme ve eylemdir. Daha da açarsak partileşme, ordulaşma ve savaştır, daha da açarsak parti yaşamı, partinin iç örgütlenmesi, partinin yaşam tarzıdır. Daha da açarsak ordulaşma, bunun gerillası, gerillanın temel taktikleridir, daha da açarsak mevzilenme, hareketlenme, başarılı eylemlerin planlanmasıdır, daha da açarsak hemen her adımın kurallarımıza göre yürütülmesi, bunun için eğitim, gerektiği kadar amansız bir eğitimidir.

Madem ki paramparça edilmek istenilmiyor, o zaman devrimci savaşın bütün gereklerine yüklenmek gerekiyor. Gerçekliğin böyle olduğundan hiçbiriniz herhalde kuşku duymuyorsunuz. O zaman görevlere, yetkilere ordu ve partinin kendisine sağ, sekter ve keyfi yaklaşımınız nedir? Bunu nasıl ifade edeceksiniz? Biz böyle amansız bir teröre karşı kutsal savaşımızı geliştirirken; bu darlıklar, hep yanlışlar, sağa savrulmalar, değerleri çarçur etmeler, kendisini bile doğru dürüst örgütleyememe, eğitememe, en temel savaş kuralla-

rına uyum gösterememe, denetleyememe, yine çok rahatlıkla başarılabilecek bir eylemi düzenleyememe nedir? Kendinize biraz saygınız varsa, düşmanınızı ve kendi savaşınızı doğru anlamışsanız, o zaman bu yetmezliklere, bunların doğurduğu başarısızlıklara ve kayıplara ne ad vereceksiniz? Savaşın ortaya çıkardığı değerlere karşı tutarlı olmakta iddialıysanız, ulusal kurtuluş savaşı vermekte olduğunuzdan eminseniz, bunun PKK öncülüğünde ve kutsal direnme savaşı biçiminde yürütüldüğüne sonuna kadar inanıyorsanız, o zaman bu gayri ciddilik, kendini bu kadar aldatma nedir? En önemlisi de özel savaşa başarı şansı veren keyfi tutumlar ne oluyor?

Ya özgür yaşadığını sanarak, ya da maymunlaşarak kendisini yanıltıyor

Doğru dürüst bir üslenme, mevzilenme yok, bir gücü doğru dürüst örgütlenme yok, doğru dürüst yönetme yok. Bu ölüm-kalım savaşımında zorbela elde edilen en kutsal değerleri bir çırpıda yok edersesine bir keyfilığe tabi tutma, sıradan bir düşünce ve tedbirle rahatlıkla geliştirilebilecekken, geliştirmeme ve sözümona keyfilliğini yaşatma. Hayır, bu keyfilik değildir, insan buna ad vermekte zorlanıyor. Buna sadece büyük bir sorumsuzluk ya da büyük bir gaflet değil, maymunlaşmaya özlem diyebiliriz. Tabii saflardaki maymunculuk bir hayaldir, ona uygulanacak olan kural soykırımdır, paramparça olmaktır. Bazıları bunu da anlamak için, biz hiç düşünmeyiz diyorlar. Anlaşıldı mı şimdi sizin hiç düşünmemeniz?

Şimdi saflarımızda haddinden fazla düşünmeme var, başına nelelerin geleceğinin kestirememe var. Bir koyun bile boynunu kasaba böyle uzatamaz. Kanımca düşünmeme size şu kolaylığı sağlıyor: Tehlikenin büyüklüğünü görmem, bunu görmedim mi çabanın büyüklüğünü de görmem ve göstermem. Bir de zorluklar sizi yıldırılmış. Bunun sonuçları konusunda oralı bile olmuyorsunuz. İşte bunun sonucu keyfiliktir. Ne kadar yaşarsam o kadar kârdır, diyorsunuz. Bu çok tehlikeli hastalık sizin yaşam diyalektiğinizde etkili oluyor. Özel savaş karşısında başarılı olmayan bir kişilik bu duruma düşer sanıyorum.

Onun diğeri bir biçimi de şu olabilir: Aynı madalyonun tersi yönü olan bu kişilik direnme imkanını yakalamıştır, biraz özgür yaşama şansını elde etmiştir. Bu onun başını döndürmüştür ve bir günlük pašalık meselesidir: “Bir gün böyle özgürce, keyfimce yaşarım, ne olursa olsun.” Dikkat edilirse, bu aynı kişiliğın iki lehçesidir. Ya özgür yaşadığını sanarak, ya da maymunlaşarak kendisini yanıltıyor. Sonuç felakettir. Keyfilik gerçekten ya çok sahte bir özgürlük aldatmacası, ya da kötü bir maymunculuktur. Hiç kimse bunun aksini iddia edemez.

Burada şu ortaya çıkıyor: Gerekli olan doğru düşündürmektir. Bu da savaş düşüncesidir, devrimci düşüncedir, bunun gereklerini yerine getirmektir ve bu da devrimci pratiktir, örgüt ve onun eylemidir. Bunları yerine getirmekten başka bir şey kurtarmıyor. Yani siz düşüncesizliği dayatarak mı beni kandıracaksınız? Maymunculuğın bir kader olduğuna mı, ya da sahte bir özgürlük keyfililiğinin yaşanmaya değer olduğuna mı beni inandıracaksınız? Yoksa düşmanı böyle tanımlayan ve kendi gerçeğini böyle ortaya çıkaran gerçekliğin bendeki ifadesini mi yalanlayacaksınız? Bunu mu ortadan kaldıracaksınız? Size mi inanacağım, kendime mi? Bizim gerçekliğimiz, yaşam gerçekliğimizdir. İğne ucu kadar bir fırsat buldu mu bunu savaşa çekme gerçekliğidir. Çarçur etme şurada kalsın, her şeyi çok yerinde kullanma gerçeğidir. Haddini bilerek, kendine saygıya büyük bir değer vererek ve uğruna mücadele ederek göstermenin gerçeğidir. Dikkat edin, siz böyle misiniz? Böyle değilseniz, siz neyin gerçeğisiniz? Anlamakta büyük yetersizlik, pratikleşmekte büyük yetersizlik. Anladım deniliyorsa da beylik yapıyor. Bu durum ancak maymunluk teorisine göre ya da sahte özgürlük keyfililiğine göre tanımlanabilir. Kendinizi gizleyemezsiniz. Düşmanımı doğru tanımlamayıp, yine kendi savaşımınızı doğru tanımlayarak, düşmanımı ya çok abartarak ya da hiç bilincine varmayarak kendinizi insan olarak tanımlayamazsınız. Hele bir savaşçı militan olarak hiç mi hiç tanımlayamazsınız. Onun için de yaşam hakkınız olmaz; yaşam hakkınızın doğabilmesi için, tanım gereği savaşa gücünüzün bu çerçevede oluşması ve gelişmesi gerekir.

Bizim yaşam ile savaş bağlantısını kurmanız tartışma götürmez

bir gerçekliktir. Biz savaşla yaşamın ve yaşamla savaşın nasıl iç içe olduğunu oldukça iyi gösterdik. Yine bunun kişiliğinin kendini nasıl hazırlayıp yaşama ve savaşa vermesi gerektiğini de ortaya koyduk. Ortada bir düşman var, onun her türlü vurucu gücü ve işbirlikçileri var. Tabii bir de ortayolculuk var diyeceksiniz. Keyfilik işte budur. Bildiğimize ve keyfimize göre demekle; düşmanı abartmak veya küçümsemekle, hakeza pratiğinde öyle karmakarışık ve çarçur eden tutumlarla hiçbir yere varamazsınız. “Düşünmekte ve anlamakta zorlanıyorum” demek, “ben maymunculuk yolunda ilerlemek”, hatta “şempanzeye doğru yol almak istiyorum” demektir. Sahte özgürlük anlayışının hiçbir olumlu sonuca yol açmayacağı ortadadır. Sen özgürlük değerleri sayesinde aslında bir lümpen gibi serserice yaşamak istiyorsun. Bunun özgürlükle alakası yoktur. Dikkat edilirse, hiç kimsenin herhangi bir gerekçeye sarılarak keyfi komuta ve yönetim tarzını yürütemeyeceği açıktır. Bu lanetli tarzı, bu düşüncesiz mi düşüncesiz, maymunu mu maymunu tarzı ortadan kaldırmak gerekiyor.

Düşman büyük bir gizli soykırım yürütüyor. Özümseyebildiğini özümsemi, sürebildiğini sürdürdü, köyleri ve yerleşim birimlerini boşalttı. Geride kalanları ise dağlarda açlığa mahkum ederek yok etmeye çalışıyor. Başlangıçta bu düşman Yunanlıları denize dökmüş, Batı Anadolu Grek kültürünün sonunu getirmişti. Yunanlılara bile yapmadığını şimdi bize yapmak istiyor. Düşman büyük oynuyor, büyük bir bitirme hareketi sürdürüyor. Bizi bekleyen tehlike alabileceğine büyüktür. Sen de büyük düşüneceksin. Senin ağır ve karmaşık sorunların var. Bu sorunların üzerinde derin düşüneceksin. Yapma eylemin zayıf, onu son derece güçlü kılacaksın. İnsan olmak istiyorsan, temel insani düşünme yeteneklerine ve yapma iradene yükleneceksin. İnsan olmak ve yaşamak istiyorsan, yaşama hakkına mutlaka sahip çıkmak istiyorsan; bunun için engel tanımayacaksın. Olumsuzluklarına gerekçe aramayacaksın. Bunun için sonuna kadar örgüt kurallarına uyacak ve onları uygulayacaksın, örgüt yaşamına sonuna kadar bağlı kalacaksın, ordunun kuralları ve ordu yaşamının sonuna kadar takipçisi olacaksın, savaş taktiklerini sonuna kadar geliştirecek ve hayata geçireceksin. İğne ucu kadar imkana ve ola-

nağa anlam verecek ve savaşa göre düzenleyeceksin. Bundan taviz vermeyeceksin. İçeriden ve dışarıdan çıkacak engelleri tanımayacak ve bunları mutlaka aşacaksın.

Ben şimdi kendi savaş tecrübelerime mi inanacağım, sizin kendinizi de perişan eden kandırmacınıza mı? Benim yaşama gelen, henüz yenilmeyen tarzıma ve tempoma mı güveneceğim, yoksa sizin günde bin defa yenilip yerle bir olmaktan kendini kurtaramayan tarzınıza mı? Doğru dürüst gerçekleri dile getirmeyen üslubunuza mı güveneceğim yoksa gerçeklerin amansız dili olan kendi üslubuma mı? Bu konuda biraz adil ve farklı olana ve geliştirene meyil göstermek gerekir. Mümkünse bunu gerçekten temel bir militan özellik olarak kendi benliğinize kazımanız gerekir. Bu savaş başka türlü verilemez, verilmediği düzeyde de yaşanamaz. Geldiğiniz koşulları gördünüz ve biliyorsunuz, maymun toplumunu da gördünüz. Kaldı ki daha da kötü durumlara düşülebilir. İkinci TC şekillenmesi bunu bile bize çok gösterecektir. Neden gerçekleri görmeyelim? Zayıfız, diyeceksiniz. Anladık, güçsüz ve örgütsüzüz. Ama çare de var. Örgütleniyoruz. Bir savaş için gerekli olduğu kadar hem düşünüyor, hem de kendimizi hazırlayabiliyoruz. Küçük birliklerin gerilla tarzıyla en değme düzen ordularını yenilgiye uğrattığını biliyoruz. Dünya karşısına dikilse bile, halkımızın doğru bir örgütlenmeyle ve gerillayla Kürdistan dağlarında asla yenilmeyeceğini biliyoruz. Pe-ki, bu bildiklerimizi neden derinleştiremiyoruz?

Kendini aldatmayı bırak, daha derin gör

Ellerinde dağlar olanlar, o dağlarda destanlar yaratacak birlikleri olanlar kendilerini biraz katsalar, bu temelde ve bu çerçevede dahilinde birkaç düşman tugayını rahatlıkla yerle bir ederler. Bunu yapabilmek kadar gerilla birlikleri olanlar neden doğruya anlam veremiyorlar?

Neden kendilerini bir türlü doğru katamıyorlar? Nedir kendilerini bekleyen gelecek? Bu keyfilik onlara ne getirecek? Bunlar şimdiye kadar yaşadıklarıyla ne kazandılar? Parti değerlerini bu kadar kullanma ve çarçur etme onlara ne veriyor? Bu konuda vicdanı biraz

devreye sokmak gerekir. Kişiliğine saygıyı, olgunluğu, ciddiyeti kendine yakıştırmak gerekir. Yoksa “Ben anlamam, ya çok abartırım, ya çok küçümserim ve ciddiye almam” deyip ukalalık etmemek gerekir. Savaşta ve askeri birliklerde bu tür sözcüklere asla yer yoktur. Bazıları kendilerine bu dogmatizmi yakıştırmışlar. Bu köylünün günübürlük “Rabbim sana bin şükür, bugünü de kurtardım, ne mutlu bana” biçiminde yansıyan küstahlığını da artık terk etmek gerekir. Ortada şükredilecek, günün kurtarılması diye bir durum da yoktur. Kendini aldatmayı bırak, daha derin gör, uzağı gör. Sağlam yaşamın tedbirlerini al. Tehlikenin büyüklüğünü gör ve ona göre çare geliştir.

Neden bunları düşünmüyorsunuz? Beyin çalışmaz ve çalıştırılmaz bir madde midir? Beyin en büyük icatları çıkarmamış mıdır? Bu beyin ulusal kurtuluş gibi sıradan bir icadı mı, gerilla gibi bir icadı mı yaratmayacaktır? İnsafa gelelim, o dağlarda taktik geliştirmemek ne demektir? Engel varmış, hangi komutan savaşı engelliyormuş. Bir defa engel düşmanın işidir. Savaşı geliştirmiyormuş. Savaşı geliştirmeyenin içimizde ne işi var? Hani yaratıcı eylem, hani yeterince düşünce? Devrimcilikte korku var mıdır? Kaldı ki endişeler bile engelleri yerle bir etmeye yeterlidir. Neden engellerin üzerine yürümüyorsunuz? Bana dayanıyormuşsunuz. Benim nasıl yaşadığım, endişelerimle, korkularım ve cesaretimle, çabalarımle hedeflere ve düşmana nasıl bir anlam verdiğim ortadadır. Neden doğru kavramıyorsunuz? Neden kendinizi zorlayıp çözüm gücü olamıyorsunuz? Neden işin kolayına kaçıp önderliğe bağlılık adına her şeyi önderliğe havale ediyorsunuz? Havale ettiğiniz şeyler aslında kendi yetmezlikleriniz ve bunun sonucunda ortaya çıkan sorunlarınızdır.

Boğuntuya getirilen insanın büyük ufkunu açacağız

Açık söylüyorum: Benim komutam altında savaşmak isteyenler, benim bu söylediklerimde bütün yönleriyle düşmanı da, kendimizi de koyduğumuz gibi anlayabiliyorlarsa kalmalı ve savaşmalıdırlar. Anlamıyorsanız gidin, bir gün dahi kalmayın. Çünkü burası sizin is-

tediğiniz gibi yaşanılacak bir yer değildir. “Oyun oynarım, yanıltırım, kullanırım” demeyi bırakın, bunu uygulamanız mümkün değil. Böyle düşünmeye, yapmaya, yanılmaya ve yanıltmaya gerek yok. Dürüst olun, doğru kavrayın ve insani yeteneklerinizle savaşa katılım sağlayın. Bunun için örgüt ölçülerini sonuna kadar uygulayın. Savaşın kullarını sonuna kadar uygulayın, bunda engel tanımayın. Engel olan ben olsam bile, beni de yerle bir edin. Hiçbirimizin savaşçının savaşımı, örgütçünün örgütlenmesi, eğitimcinin eğitmesi önünde engel olmaya hakkı yoktur. Görüyorsunuz ki, ben engel tanımıyorum ve geliştiren de bu tutumun kendisidir. Kaldı ki, artık anlaşılacak temel bir sorun da yoktur.

Biz birçok çözümlenmede her şeyi mükemmel anlattık. Bir örgüt manifestosu kadar, bir savaş manifestosu kadar, bir kuruluş bildirgesi kadar açıktır. Sıradan bir anlam yeteneğiniz olsa bile bu işi bir dersle de kavramaya yeter. Madem ki düşman bir kez daha çok açık bir biçimde ve düşünülmesi bile insanı ürpertecek bir tarzda faşist bir sahneyi, tarihin tahrifatını, geleceği karartmayı ve insanlıktan çıkarmayı amaçlıyor. Buna karşılık sen de “Ben tarihte yapamadığımı şimdi yapacağım, geçmişi bu kadar karartılan ve günceli de boğuntuya getirilen insanın büyük ufkunu şimdi ben açacağım. Ne mutlu bana ki, böyle bir hesaplaşma gününü yakaladım” diyeceksin. Devrimci görev tutkusu, göreve yaklaşım böyle olmalıdır. Ve yine “Ne mutlu bana ki, bu özgürlük silahını yakaladım, bu dağlara ulaştım. Bir kurşunu bile hedefe isabet ettirmeden atmam, bir tek kaya parçasını bile doğru kullanmadan yerimde rahat durmam” diyeceksin. Bir gerillayı, bir orduyu bozmayacaksın, iyi kullanacaksın, harcamayacaksın. Yetkiye vereceğin anlam budur. Böyle olursanız hangi görevi başaramazsınız ki?

Soruyorum: Neden şimdiye kadar kendinizi bu temelde geliştirmediğiniz? Maymun suyanlara ağırlık vererek, kendinizi sahte özgürlük havalarına kaptırarak neyi kazandınız? Hala bunlarla bir şeyler kazanılabileceğine mi inanıyor musunuz? Yaşama hakkınız olduğuna inanıyorum ama, savaşarak özgür yaşamaya da çok daha fazla layık olduğunuza eminim. Fakat savaşın bütün kurallarına ve moral değerlerine sahiplenerek, en önemlisi de onun çabasını başarılı bir

biçimde göstererek bu hakkı kazanabilir ve layıkıyla kendinize mal edebilirsiniz. Ben de bu yaşam için savaşıyorum. Örgütlenmeye ihtiyaç duyuyorum, sizinle örgütsel ilişkiler içinde olmak istiyorum. Kabul ederseniz, benim de bir çabam var, bunu sizin çabanızla birleştirmek istiyorum. Hepinizle ilişkilerim kesinlikle bu çerçevededir. Önderlik budur. Ne fazlası, ne eksigi, budur. Hiç abartmaya, keyfi yorumlara girmeye gerek yok. Bir ortak emek bileşeni, bir ortak düşünce, bir ortak eylem bileşeni olarak ne isteniliyorsa gücüne göre gereklerini yerine getirmeye çalışıyorum. Beni ne her şeye gücü yeten bir ilah gibi değerlendirebilirsiniz, ne de kendi örgütsel anlayışınız gibi kuralsız ve keyfi bir örgütçü olarak anlayabilirsiniz. Hayır, önderlik örgüt anlayışını, onun emek ve çabayla bağlantısını görebilen ve uygulamaya mutlaka güç yetirmek için her şeyini ortaya koyabilen bir görev adamı, bir parti üyesidir. Yetkisini de, en üst düzeyde kendisine tanınan önderlik rolünü de böyle kavrayıp uygulamaya çalışıyor. Neden bunu anlamayacaksınız? Anlayıp da doğru temellerde gereken bağlılığı neden oluşturmayacaksınız?

Tarihin en büyük intikam fırsatı doğmuştur

Bütün bunlar bizi partilileşmede ve onun sıcak savaşımında doğru olanı buldurtmaya, düzenlemeye, yetkinleştirmeye ve tamamlamaya zorluyor. Madem ki bu önümüzdeki yaza böyle bir faşist hamle dayatılıyor, bizim de buna dayatmamız gereken bir devrimci savaş ve gerilla hamlemiz vardır. Düşman yeni bir toparlanma ve Doğu'da ikinci bir ulusal kurtuluştan söz ediyorsa, bizim için de tarihin en büyük intikam fırsatı doğmuştur. Hem de bundan sonraki bütün yaşamımızın bağlandığı bir savaş ve onun önemli bir adımı anlamına geliyor. İnsanlar yeni bir döneme girerlerken, önemli aşamalara geldiklerinde ve böyle dönemlerin savaş sorunlarıyla ilgilenirlerken geleceğe güçlü bakabilmelidirler. Düşman başarırsa gelecek bütünüyle karartılır ve güncel yok edilir. Eğer devrimci savaşım başarırsa, yüzyılların bastırılmış yaşam umutları kadar, geleceğin büyük ufku ve özgür yaşamı çok sağlam bir temele kavuşabilir.

Onun için savaşa büyük bir tutkuyla ve doğruları amansız kılarak yükleneceksiniz. Karşı taraf haksızlığıyla, çürümüşlüğüyle ve azgın terörüyle nasıl üzerine geliyorsa, sen de haklılığınla, yaşamaya mutlak hakkı olanın diriliğiyle ve amansız kutsal devrimci eyleminle karşılık vereceksin.

Tarihin yerine getirilmeyen bütün görevlerini yapmanın zamanı

Önümüzdeki süreci ve atılımı böyle kavramak zorundasınız. Düşmanın tahrifatla örülmüş tarihi başlangıcını ikinci bir kurtuluş olarak size dayatmasına karşılık, siz de tarihin yerine getirilmeyen bütün görevlerini yerine getirmek için geçmişte yapmak isteyip de darağacına çekilenlerin vasiyetini devralıp devam edecek ve yerine getireceksiniz. Yaşama göz açmamış bebeklerin, her türlü yaşam hevesi kursağında kalmış insanların ahını ve tutkularını biraz olsun beyninize ve ruhunuza sığdırarak, “Ben bugünler için doğmuşum, bu günler intikam günleridir, gerekleri ancak böyle günlerde yerine getirilir” deyip başlayacaksınız. Bunun gerekli kıldığı düşünce beyinde istenildiği kadar oluşturulur; askeri düşünce, çığ gibi bir iradenin önünde durulamaz büyüklüğü akarsular gibi oluşturulur. Kaldı ki öyle çok korkak, yaşamınıza çok düşkün olduğunuzu da sanmıyorum. Böyle bir durum yok. O zaman gerisi döneme yüklenmektir, parti ve ordu tarzını oldukça düzeltilmiş ve düzenlemiş bir biçimde oturtmaktır. Bilmem engelmış, şu kişi önlemiş, şu arkadan çekmiş, şu sağa sola yatırmış, şu intihara götürmüş türünden sözcüklerin artık kullanılmaması gerekiyor. Kendinize saygınızın bir gereği olarak ve saygı görmek istiyorsanız, yaşamınıza biraz anlam katmak istiyorsanız, yaşamınızda bu sözcüklere yer verdirilmeyeceksiniz, vermeyeceksiniz. Yoksa, bizler başka neye yararız? Maymunsu bir topluluk olarak bile yaşamaya hakkımızın olmadığı, oynatılacak maymunlar kadar yararlı olmadığımız söyleniyor. Yine de sizin sığındığınız en büyük silah, “Ben düşünemem, alışkanlıklarım var, keyfiliğim var” oluyor. Bunlar neyin nesini? O zaman benim başımda ne geziyorsunuz? Benim gerçekliğim buna karşıdır ve işi ge-

reklerine göre yapma gerçekliğim budur. Herhalde sizler bunları öğrenmeye ve görev paylaşmaya geldiniz. Hele komuta ekibi, yönetim düzeyinde olanlar tamıtamına böyle anlamaya ve amansız uygulamaya gelmişlerdir. Bu temelde bize bağlıdır. Bunların tanımını gereği dürüstlüklerini bilmeleri gerekir. İş anlamazlığa vurmamaları gerekir. Neden? Çünkü en yanılmayacak yer burasıdır da ondan. Yaşanan savaşın tanımı ortadadır. Eğer çoktan yenildiklerini ve teslim olduklarını düşünüyorlarsa bunu açıkça yapsınlar. İçimizdeki gizli bir teslimiyeti ve çürümeyi yaşatmasınlar. Sağlam olanlar da bunlara göz yummasınlar.

Bunları önemle vurguluyorum. Çünkü sağlam olanların yaşama hakkı vardır. Yenilgiyi temsil eden kişilik neden komutanınız olsun? Komutan yenilgiyi ve çürümeyi kendi çalışmasının kapsamında neden tutuyor? Neden zayıfa ve çürüğe rıza gösteriyor, o komuta ve yapı kimin için, neye yarar sağlayacak? “Uzlaştık, bozuşmak istemedik” deniliyor. Bu neyin uzlaşmasıdır? Yılanla uzlaşıyorsun, en kara bir ölümle uzlaşıyorsun. Bu sözcükleri kendinize nasıl yakıştırıyorsunuz? Düşkünlükle uzlaşıyorsanız, maymunculukla da uzlaşıyorsunuz demektir. Bu uzlaşmayı kendinize nasıl yakıştırıyorsunuz? Cahilin, cahil olanın burada ne işi var? Kurala gelmeyen, keyfi ve serseri adamın burada ne işi var? Düşüncesi büyük, pratiği büyük, yakıcı mı yakıcı bir ilkokul çocuğu bile bunu çok iyi anlar. Siz neden buna gelmiyorsunuz? Bazıları yanlış mı belletti? Bunların canına okuyun. Sahte önderlik mi ettiler, yerle bir edin. Ben bile olsam böyle yapın.

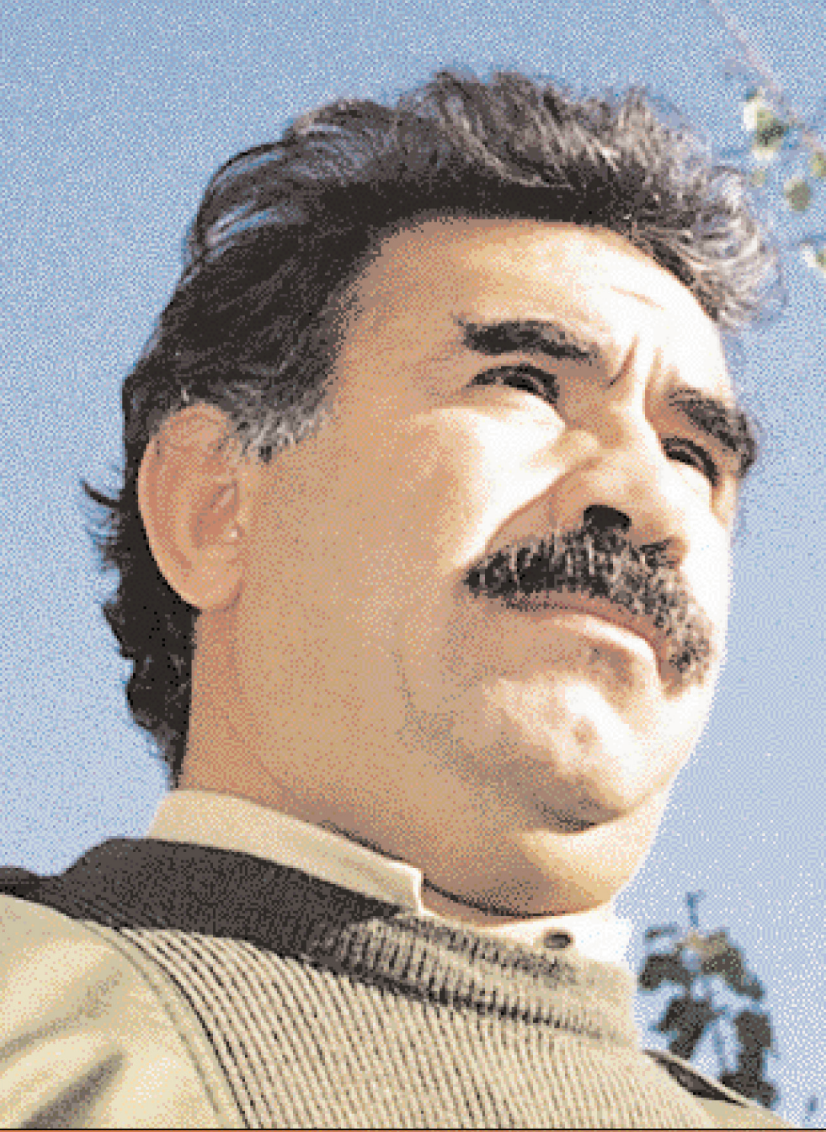
Her şeyden önce herkes yaşamın en esaslı yanı olan sağlam devrimci duruşu, onun askeri ve siyasi duruşunu esas alacaktır. Bunu esas aldıktan sonra kişi benden her şeyi isteyebilir. Yaşam istesin, ne istiyorsa vereyim. Ama, askeri ve siyasi kişiliği temel almak şartıyla. Yok, bunu dışlayacağınızı söylüyorsanız, askeri ve siyasi yaşamın, parti ve ordu yaşamının dışına kaçacağınızı belirtiyorsanız, buna özgürlük ve bunun için uzlaşma istiyorsanız, bu, maymun taklitçiliğine ve kör ölüme izin istemektir. Buna izin vermem. Herhalde bununla beni uzlaştıramazsınız. Bu, önderlik gerçeğine vura-bileceğim en büyük darbe olur. Her şeyi istemelisiniz. Her şeyi ka-

bul edebilirsiniz, ama parti içinde ve ordu yaşamında bunları kabul etmemelisiniz. Güç gerekiyor diyeceksiniz. Gücü oluşturmak ve oturtmak için yardım ve dayanma istiyorsunuz. Gayet tabii, dayanacaksınız. Anlamakta kolaylık istiyorsunuz bunu da gösterebiliriz. Kuralda netlik gerekiyor, gösterebiliriz. Kaldı ki verilen eğitim sıradan bir kişiliği bile general yapabilecek kadar açıktır. İlgi gösterin, anlam verin, iddialı ve biraz da amansız olun. Bunlar savaşı olmayan, her şeyi savaşla ve savaşarak sökersiniz. Benim düşmandan da, kendi savaşım gerçeğimizden de anladığım budur. Fakat ben sizden, ölümünüzden de, yaşam tarzınızdan da bir şey anlayamıyorum. En önemlisi bu zavallı çaresizliğinizden bir şey anlayamıyorum.

Benden daha fazla gençsiniz, savaş ve yaşam olanaklarıyla da karşı karşıyasınız. Size hazır birçok olanak sunulmuş. Bunları değerlendiremiyorsunuz, kendinizi büyütüyorsunuz. Yanlışın yanında duruyorsunuz. Özellikle savaş alanlarında etkili bir kişiliği ortaya koyamıyorsunuz. Bunu anlamakta da çok güçlük çekiyoruz. Büyük savaş olanaklarıyla yüz yüzesiniz. Ama bunları hiç kullanmadınız. Buna şaşıyorum. Gerçekten anlaşılması güç yetmezliği mi dersiniz, olumsuzluk mu dersiniz, düşüncesizlik veya çarpık yaşam tarzı mı dersiniz, ne dersiniz deyin; bir an önce onlardan kurtulun.

Görebildiğim kadarıyla sizde savaşma isteği de, cesareti de var. Benden daha fazla fedakarsınız. Sizde olmayan şeyleri de ben size söyledim. Kendinizi onlarla bütünleştirirseniz, ikinci 19 Mayıs ruhu ve atılımına karşı da, üçüncüsü ve dördüncüsüne de gereken karşılığı verebilir, sadece bu önümüzdeki dönemde değil, zafer dönemine kadar gerekli olan her şeyi kendinize egemen kılar, onunla savaşır ve başarabilirsiniz.

28 Mayıs 1995

“Artık ölsem de gam yemem, çünkü yapacağımı yaptım. Kişisel anlamda çelişkilerimi çözüyorum. Bana dünyayı cehennem edenlere ben de biraz cehennemi yaşıyorum. Bundan daha güzeli, daha tatmin edeni düşünülebilir mi?”

ABDULLAH ÖCALAN

SÖMÜRGEÇİ CUMHURİYET KIRLI VE SUÇLUDUR